

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

834

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 33. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. novembra 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. maja 2026. godine, usvojila je

ZAKON O ŽIGU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se: način sticanja, održavanje, sadržaj, evidencija prometa, prestanak i zaštita žiga na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (2) Prijavljeni i registrirani žig je samostalno imovinsko dobro i svome nosiocu daje isključiva prava predviđena ovim zakonom.
- (3) Ovaj zakon primjenjuje se i na žigove koji su međunarodno registrirani za teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (4) Izrazi koji se koriste u ovom zakonu i propisima koji se donose na osnovu njega, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Član 2.

(Uskladenost s pravnim aktima Evropske unije)

- (1) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe sljedećih propisa Evropske unije:
 - a) Direktiva 2004/48 EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva (Sl. list broj 157, 30.4.2004.);
 - b) Direktiva (EU) 2015/2436 Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. januara 2015. o usklađivanju zakonodavstva država članica o žigovima (Sl. list broj 336, 23.12.2015.).

- (2) Odredbe direktiva iz stava (1) ovog člana navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tečevine Evropske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

Član 3.

(Definicije)

U smislu ovog zakona, pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

- a) "žig" je pravo kojim se štiti znak koji u prometu služi za razlikovanje robe odnosno usluga jednog fizičkog ili pravnog lica od robe odnosno usluga drugog fizičkog ili pravnog lica;
- b) "kolektivni žig" je žig pravnog lica koji predstavlja određeni oblik udruživanja proizvođača odnosno davalaca usluga, a koji imaju pravo koristiti subjekti koji su članovi tog udruženja, i to pod uslovima propisanim ovim zakonom;
- c) "žig garancije" ili certifikacijski žig je žig koji koristi više privrednih društava pod nadzorom nosioca žiga, a koji služi kao garancija kvaliteta, geografskog porijekla, načina proizvodnje ili drugih zajedničkih obilježja robe ili usluga tih privrednih društava;
- d) "čuveni žig" je registrirani znak koji je dugotrajnom i uspješnom upotrebom u privrednom prometu kod učesnika stekao najviši mogući stepen poznatosti i reputacije;
- e) "općepoznati znak" je neregistrirani znak koji je dosegao relevantan stepen prepoznatljivosti i koji uživa pravnu zaštitu samo u odnosu na robe ili usluge za koje se koristi na jednom državnom području;
- f) "princip specijalnosti" je princip koji podrazumijeva da se svaki znak zaštićen žigom odnosi samo na tačno određenu robu ili usluge za koje mu je odobrena registracija;

- g) "registar" je jedinstvena baza podataka koja sadrži bibliografske podatke o prijavama i registriranim žigovima, kao i prikaze prijavljenih znakova i registriranih žigova;
- h) "Službeni glasnik Instituta" je glasilo u kojem se periodično objavljuju propisani podaci o prijavama i priznatim pravima industrijskog vlasništva, kao i ostale službene informacije;
- i) "Pariska konvencija" je Pariska konvencija za zaštitu industrijskog vlasništva (1883) i njene revizije i dopune;
- j) "Pariska unija" je unija ugovornih strana na koje se primjenjuje;
- k) "Madridski sporazum" je Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova (1891) i njegove izmjene i dopune;
- l) "Madridski protokol" je protokol koji se odnosi na Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova (1989) i njegove izmjene i dopune;
- m) "Madridski pravilnik" je zajednički pravilnik uz Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova i protokol koji se odnosi na Madridski sporazum i njegove izmjene i dopune;
- n) "Međunarodni biro" je Međunarodni biro Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO) u Ženevi;
- o) "Ničanska klasifikacija" je međunarodni sistem za klasificiranje robe i usluga koji se koristi za potrebe registriranja žigova; utvrđena je Ničanskim sporazumom o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga za registraciju žigova, potpisanim u Nici 15. juna 1957. godine, u njenom revidiranom i izmijenjenom i dopunjenom obliku;
- p) "Međunarodni registar" je službena zbirka podataka o međunarodnim registracijama koju vodi Međunarodni biro, a koja sadrži podatke čiji se opis zahtijeva ili dopušta Madridskim sporazumom, Madridskim protokolom ili Madridskim pravilnikom;
- r) "Službeno glasilo Međunarodnog biroa" je glasilo Međunarodnog biroa Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo u kojem se objavljuju relevantni podaci i obavještenja o međunarodnim registracijama žigova.

Član 4.

(Individualni, kolektivni i žig garancije)

- (1) Individualni žig je žig registriran na ime i u korist određenog nosioca žiga, nezavisno od toga da li je riječ o fizičkom ili pravnom licu.
- (2) Kolektivni žig služi razlikovanju robe odnosno usluga članova pravnog lica koje je nosilac kolektivnog žiga od iste ili slične robe odnosno usluga drugog fizičkog ili pravnog lica.
- (3) Korisnik kolektivnog žiga ima pravo da koristi taj žig samo na način predviđen općim aktom o kolektivnom žigu.
- (4) Žig garancije je žig koji je kao takav opisan u prijavi žiga i koji je prikladan za razlikovanje proizvoda ili usluga koje je odobrio nosilac žiga u odnosu na materijal, način proizvodnje proizvoda ili pružanja usluga, kvalitet, ispravnost ili druge karakteristike, osim oznake geografskog porijekla, od proizvoda i usluga koji nisu označeni na taj način.

- (5) Svako fizičko ili pravno lice može podnijeti prijavu za priznanje žiga garancije, pod uslovom da ne obavlja djelatnost koja uključuje nabavljanje robe ili usluga one vrste koju odobrava kao nosilac žiga garancije.
- (6) Nosilac žiga garancije nije ovlašten za samostalnu upotrebu žiga garancije, već mora dopustiti korištenje žiga garancije svakoj osobi za robu ili uslugu koje imaju zajedničke karakteristike pod uslovima propisanim općim aktom o žigu garancije.

Član 5.

(Šta se ne smatra žigom)

- U smislu ovog zakona, žigom se ne smatraju: pečat, štambilj i službeni znaci za obilježavanje dragocjenih metala, mjera i slično.

Član 6.

(Znaci koji se mogu zaštititi žigom)

- (1) Žigom se može zaštititi znak koji je prikladan za razlikovanje iste ili slične robe ili usluga u privrednom prometu i koji se može grafički prikazati u registru na način koji omogućava nadležnim tijelima i javnosti da odrede tačan i jasan predmet zaštite koju žig pruža nosiocu žiga.
- (2) Znak se može sastojati od bilo kakvih znakova, posebno od riječi, uključujući lična imena, crteža, slova, brojeva, slika, oblika proizvoda ili njihovog pakiranja, rasporeda boja, trodimenzionalnih oblika ili kombinacije tih elemenata.
- (3) Prilikom ocjene da li je neki znak prikladan za razlikovanje robe ili usluga u privrednom prometu, uzet će se u obzir sve okolnosti, a posebno vrijeme i obim njegove dotadašnje upotrebe u BiH.
- (4) Priroda robe odnosno usluga koje se obilježavaju žigom, sama po sebi ne može biti smetnja za priznanje žiga.

Član 7.

(Nacionalni tretman)

- (1) Nosilac registriranog žiga ili podnosilac prijave za priznanje žiga može biti domaće ili strane fizičko ili pravno lice pod uslovima propisanim ovim zakonom.
- (2) Strana fizička i pravna lica u pogledu zaštite znaka žigom u BiH uživaju ista prava kao i domaća fizička i pravna lica, ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora ili konvencija kojima je pristupila ili ih je ratificirala BiH (u daljnjem tekstu: međunarodni ugovori i konvencije), ili iz principa uzajamnosti.
- (3) Postojanje uzajamnosti dokazuje lice koje se na uzajamnost poziva.

Član 8.

(Apsolutni razlozi za odbijanje prijave žiga)

- (1) Žigom se ne može zaštititi znak:
 - a) koji je protivan javnom poretku ili moralu;
 - b) koji ne ispunjava uslove iz člana 6. st. (1) i (2) ovog zakona;
 - c) koji po svom ukupnom izgledu nije prikladan za razlikovanje robe odnosno usluga u privrednom prometu, za onu robu ili usluge za koje je podnesena prijava žiga;
 - d) koji se sastoji isključivo od oznaka ili podataka koji u prometu služe za označavanje vrste, kvaliteta, količine, namjene, vrijednosti, geografskog porijekla proizvoda, vremena ili načina proizvodnje robe ili pružanja usluga, ili za označavanje nekih drugih obilježja robe ili usluga;
 - e) koji se sastoji isključivo od oznaka ili podataka koji su postali uobičajeni u svakodnevnom govoru ili

- stručnom govoru, ili u dobroj vjeri i ustaljenoj trgovačkoj praksi, za označavanje određene vrste robe ili usluge;
- f) koji je isključivo oblik određen vrstom proizvoda ili oblik proizvoda potreban za postizanje određenog tehničkog rezultata, ili oblik koji proizvodu daje bitnu vrijednost;
 - g) koji svojim izgledom ili sadržajem može obmanuti javnost, posebno u odnosu na geografsko porijeklo, vrstu, kvalitet ili neko drugo obilježje robe ili usluge;
 - h) koji sadrži zvanične znakove za kontrolu ili garanciju kvaliteta ili ih podražava;
 - i) koji sadrži državni ili drugi javni grb, zastavu ili amblem, naziv ili skraćenicu naziva neke zemlje ili međunarodne organizacije, kao i njihovo podražavanje, osim po odobrenju nadležnog organa te zemlje ili organizacije;
 - j) koji sadrži naziv ili skraćenicu, grb, amblem, zastavu ili drugi službeni znak BiH ili njenih entiteta, kantona, Distrikta, ili ih podražava, osim uz odobrenje nadležnog organa;
 - k) koji predstavlja ili odražava nacionalni, religijski simbol, dobro od općeg kulturnog značaja ili velike simboličke vrijednosti;
 - l) koji je znak za vino i koji sadrži ili se sastoji od geografske oznake koja služi za označavanje vina ili koji je znak za jako alkoholno piće, koji sadrži ili se sastoji od geografske oznake koja služi za označavanje jakih alkoholnih pića, u odnosu na vina ili jaka alkoholna pića koja nisu tog geografskog porijekla;
 - m) koji je isključivo ime porijekla međunarodno registrirano da važi za teritoriju BiH.
- (2) Znak iz stava (1) tač. c), d) i e) ovog člana može se zaštititi žigom ako podnosilac prijave dokaže da je ozbiljnim korištenjem znak postao prikladan za razlikovanje u prometu robe, odnosno usluga na koje se odnosi.
- Član 9.
- (Relativni razlozi za odbijanje prijave žiga)
- (1) Na osnovu podnesenog prigovora, žigom se neće zaštititi znak:
 - a) koji je identičan ranijem zaštićenom znaku za istu vrstu robe odnosno usluga;
 - b) koji je identičan ranije zaštićenom znaku drugog lica za sličnu robu odnosno usluge, ili sličan ranije zaštićenom znaku drugog lica za istu ili sličnu vrstu robe odnosno usluga, ako postoji vjerovatnoća da zbog te identičnosti odnosno sličnosti nastane zabuna u prometu, što uključuje i vjerovatnoću dovođenjem u vezu s ranije zaštićenim znakom;
 - c) koji je isti ili sličan za istu ili sličnu vrstu robe odnosno usluga, ranijem znaku drugog lica koji je poznat u BiH, u smislu člana 6. bis Pariske konvencije o zaštiti industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: općepoznati znak);
 - d) koji, u skladu s članom 16. stav 3. TRIPS-a (Ugovor o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva), bez obzira na robu, odnosno usluge na koje se odnosi, predstavlja reprodukciju, imitaciju ili transliteraciju ranije zaštićenog znaka drugog lica, ili njegovog bitnog dijela, koji je kod učesnika u prometu u BiH nesumnjivo poznat kao znak visoke reputacije (u daljnjem tekstu: čuveni žig), kojim svoju robu, odnosno usluge obilježava drugo lice, ako bi se korištenjem takvog znaka neloyalno izvlačila korist iz stečene reputacije čuvenog žiga ili bi se štetilo njegovom distinktivnom karakteru odnosno reputaciji;
 - e) koji svojim izgledom ili sadržajem vrijeđa starije autorsko pravo ili geografsku oznaku ili ranije zaštićeni industrijski dizajn;
 - f) čijim bi se korištenje vrijeđalo pravo na lično ime poznate osobe ili lik bilo koje osobe, ako su nastali prije datuma prijave žiga ili priznatog prava prvenstva zatraženog u prijavi žiga;
 - g) koji je podnesen suprotno principu dobre vjere, savjesnosti i poštenja;
 - h) koji je identičan ili sličan nazivu ranije registriranog privrednog subjekta, ako se odnosi na robu ili usluge koji su predmet djelatnosti tog privrednog subjekta, osim ako je podnosilac prijave za priznanje žiga u trenutku podnošenja prijave imao privredni subjekt s identičnim ili sličnim nazivom;
 - i) za koji je podnio prijavu trgovački zastupnik ili predstavnik nosioca žiga bez njegovog odobrenja, osim ako ne opravda svoj postupak.
- (2) Zaštićenim znakom iz stava (1) tač. a), b) i d) ovog člana smatra se znak koji je zaštićen žigom za teritoriju BiH, a zaštićenim znakom iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana smatra se i znak koji je predmet prijave za priznanje žiga za teritoriju BiH, pod uslovom da žig po toj prijavi bude priznat.
- Član 10.
- (Utvrđivanje poznatosti znaka)
- (1) Prilikom utvrđivanja da li je znak iz člana 9. stav (1) tačka c) ovog zakona nesumnjivo općepoznati znak, odnosno da li je znak iz člana 9. stav (1) tačka d) ovog zakona čuveni žig, uzima se u obzir upoznatost relevantnog dijela javnosti sa znakom, uključujući i poznavanje do kojeg je došlo promocijom znaka.
 - (2) Relevantnim dijelom javnosti smatraju se stvarni i potencijalni korisnici robe odnosno usluga koje se obilježavaju tim znakom, kao i osoba uključenih u distributerske tokove te robe odnosno usluga.
- Član 11.
- (Zaštita ličnog imena poznate osobe ili lika bilo koje osobe)
- (1) Lik, lično ime, nadimak ili pseudonim poznate osobe može se zaštititi žigom samo uz pristanak te osobe.
 - (2) Znak koji sadrži lik neke osobe može se zaštititi žigom samo uz pristanak te osobe, a lik umrle osobe može se zaštititi žigom samo uz pristanak bračnog druga i djece umrlog. Ako njih nema, uz pristanak roditelja, a ako nema roditelja, uz pristanak drugih nasljednika ako oporukom nije drugačije određeno.
 - (3) Za zaštitu znaka koji sadrži lik, lično ime, nadimak ili pseudonim historijske ili druge umrle poznate ličnosti potrebna je i dozvola nadležnog organa.
- Član 12.
- (Nadležnost za postupak zaštite žiga)
- (1) Poslove koji se odnose na postupak registracije žiga u upravnom postupku propisanom ovim zakonom obavlja Institut za intelektualno vlasništvo BiH (u daljnjem tekstu: Institut).
 - (2) Ako nije drugačije propisano ovim zakonom, u postupku pred Institutom primjenjivat će se odredbe Zakona o upravnom postupku.

- (3) Protiv odluke Instituta donesene u postupku iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Komisiji za žalbe Instituta (u daljnjem tekstu: Komisija za žalbe) u roku od 15 dana od dana prijema odluke.
- (4) Protiv odluke Komisije za žalbe može se pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

Član 13.
(Registri)

- (1) Institut u elektronskoj formi vodi registar prijava za priznanje žiga (u daljnjem tekstu: registar prijava), registar žigova i registar zastupnika za zaštitu žigova (u daljnjem tekstu: registar zastupnika).
- (2) Registri iz stava (1) ovog člana objedinjeni su u Jedinstveni sistem registara industrijskog vlasništva BiH u elektronskoj formi.
- (3) Sadržaj registara iz stava (1) ovog člana bit će propisan posebnim propisom za provođenje ovog zakona koji donosi direktor Instituta (u daljnjem tekstu: provedbeni propis).
- (4) Registri iz stava (1) ovog člana smatraju se javnim knjigama i zainteresirane osobe mogu ostvariti uvid bez plaćanja posebnih taksi odnosno naknade troškova.
- (5) Na pisani zahtjev zainteresirane osobe i uz plaćanje propisane takse i naknade troškova, Institut će izdati izvode i spise iz nacionalnog registra žigova i međunarodne baze registriranih žigova koji imaju djelovanje na teritoriji BiH.

Član 14.

(Osnovni podaci za registar)

- (1) Podaci o podnosiocu zahtjeva za priznanje žiga, nosiocu žiga, podnosiocu zahtjeva ili prijedloga, sticaocu prava ili licence, založnom dužniku i založnom povjeriocu i ovlaštenom zastupniku su: lično ime i adresa fizičkog lica odnosno poslovno ime i sjedište pravnog lica.
- (2) Podaci koji se odnose na unose u registar žigova, uključujući lične podatke, obrađuju se u svrhu:
 - a) upravljanja prijavama i/ili registracijama u postupcima koji su u nadležnosti Instituta;
 - b) vođenja javnog registra radi uvida i informiranja organa javne vlasti i privrednih subjekata, radi omogućavanja ostvarivanja prava koja su im data ovim zakonom i obavještanja o postojanju ranijih prava koja pripadaju trećim licima;
 - c) izrade izvještaja i statističkih podataka koji omogućavaju da Institut optimizira svoje operacije i poboljša funkcioniranje sistema.
- (3) Svi podaci, uključujući lične podatke, koji se odnose na unose u registar žigova, smatraju se podacima od javnog interesa i može im pristupiti bilo koja treća strana.
- (4) Radi pravne sigurnosti, unosi u registru vode se na neodređeno vrijeme.

Član 15.

(Zastupanje)

- (1) Fizička i pravna lica koja se bave zastupanjem u postupku zaštite žigova pred Institutom moraju biti upisana u registar zastupnika iz člana 13. stav (1) ovog zakona.
- (2) Strano fizičko ili pravno lice u postupku pred Institutom mora zastupati zastupnik upisan u registar zastupnika, a domaće pravno i fizičko lice može pred Institutom istupati i samostalno.
- (3) U registar zastupnika upisuju se fizička i pravna lica koja ispunjavaju uslove utvrđene posebnim propisom.

Član 16.

(Pružanje informacija)

- (1) Institut će svakoj osobi, na njen pisani zahtjev, omogućiti uvid u dokumentaciju koja se odnosi na žig.
- (2) Sadržaj i način uvida iz stava (1) ovog člana uredit će se provedbenim propisom.
- (3) Usluge pretraživanja prijavljenih i registriranih žigova za strane osobe obavljaju se posredstvom zastupnika iz člana 15. stav (2) ovog zakona, a domaće osobe usluge pretraživanja mogu zahtijevati i samostalno.
- (4) Kada u postupcima pred Institutom stranka dostavi dokaze koji sadrže poslovne tajne i povjerljive informacije i tako ih označi, Institut može na zahtjev stranke preduzeti potrebne mjere radi zaštite poslovnih tajni i povjerljivih informacija:
 - a) odrediti da se dokumenti koji sadrže te informacije ne mogu umnožavati, već se u Institutu može ostvariti uvid u te dokumente;
 - b) izuzeti od davanja na uvid dokumente koji sadrže te informacije, osim ako je uvid u te dijelove spisa opravdan zbog pretežućih legitimnih interesa stranke koja traži uvid.

Član 17.

(Takse i naknade u postupku sticanja i održavanja žiga i pružanja informacionih usluga)

- (1) Za sve radnje u postupku sticanja, održavanja, evidencije prometa i prestanka važenja žiga i za pružanje informacionih usluga plaćaju se takse saglasno važećim propisima kojima se uređuju administrativne takse (u daljnjem tekstu: takse) i naknade posebnih troškova postupka (u daljnjem tekstu: troškovi postupka) u visini određenoj posebnom tarifom koju donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, na prijedlog direktora Instituta.
- (2) Dokaz o plaćenju taksi i troškovima postupka iz stava (1) ovog člana dostavlja se Institutu na način utvrđen provedbenim propisima.
- (3) Ako podnosilac u ostavljenom roku ne izvrši uplatu taksi i posebnih troškova postupka za radnje iz stava (1) ovog člana, smatrat će se da je odustao od zahtjeva.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana nadležni organ donijet će zaključak o obustavi postupka.

DIO DRUGI - POSTUPAK ZAŠTITE

Član 18.

(Pokretanje postupka za priznanje žiga)

- (1) Postupak za priznanje žiga pokreće se prijavom za priznanje žiga (u daljnjem tekstu: prijava) koja se podnosi Institutu.
- (2) Prijava mora sadržavati zahtjev za priznanje samo jednog žiga koji se odnosi na jednu ili više vrsta robe odnosno usluga.
- (3) Bitni dijelovi prijave su:
 - a) zahtjev za priznanje žiga;
 - b) znak koji podnosilac prijave želi zaštititi žigom;
 - c) popis robe odnosno usluga na koje se znak odnosi, na jednom od jezika u službenoj upotrebi u BiH, koji mora biti sastavljen prema Međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga utvrđenoj Ničanskim sporazumom o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga za registraciju žigova.
- (4) Sadržaj zahtjeva za priznanje žiga, način prezentacije i broj primjeraka pojedinih bitnih dijelova prijave, kao i sadržaj priloga koji se podnose uz prijavu, uređuju se provedbenim propisom.

Član 19.

(Označavanje i klasifikacija robe i usluga)

- (1) Roba i usluge iz prijave za registraciju žiga moraju biti razvrstane u klase u skladu sa sistemom Ničanske klasifikacije koji važi u trenutku podnošenja prijave.
- (2) Podnosilac prijave mora jasno i precizno imenovati robu i usluge za koje je podnesena prijava u mjeri koja omogućava određenje obima zaštite.
- (3) Smatrat će se da opći nazivi robe odnosno usluga, uključujući one koji su navedeni u naslovima klasa Ničanske klasifikacije, uključuju samo onu robu odnosno usluge koji su jasno obuhvaćeni njihovim doslovnim značenjem.
- (4) Roba i usluge koji nisu jasno obuhvaćeni doslovnim značenjem općeg naziva ili naziva uključenog u naslove klasa Ničanske klasifikacije ne smatraju se obuhvaćenim prijavom za priznanje žiga.
- (5) Ako podnosilac prijave zahtijeva registraciju za više od jedne klase, podnosilac prijave će grupisati robu odnosno usluge prema klasama Ničanske klasifikacije, tako što će svakoj grupi prethoditi broj klase kojoj ta grupa roba, odnosno usluga pripada, predstavljenih prema redoslijedu klasa.
- (6) Roba i usluge se ne smatraju međusobno sličnim samo zbog toga što pripadaju istoj klasi Ničanske klasifikacije.
- (7) Roba i usluge se ne smatraju međusobno različitim samo zbog toga što pripadaju različitim klasama Ničanske klasifikacije.
- (8) Ako popis robe ili usluga sadrži izraze koji su nejasni ili neprecizni, Institut će odbiti prijavu u odnosu na te oznake ili izraze ako podnosilac prijave ne dostavi prihvatljiv popis robe i usluga.

Član 20.

(Prijava za priznanje kolektivnog žiga i žiga garancije)

- (1) Prijavu kolektivnog žiga mogu podnijeti udruženja proizvođača, pružalaca usluga ili trgovaca koji, u skladu sa zakonom koji se na njih primjenjuje, mogu u svoje ime ostvarivati prava i preuzimati obaveze bilo koje vrste, sklapati ugovore ili preduzimati druge pravne radnje, tužiti i biti tuženi, kao i pravna lica na koja se primjenjuje javno pravo.
- (2) Osim dijelova prijave iz člana 18. stav (3) ovog zakona, uz prijavu za priznanje kolektivnog žiga prilaže se opći akt o kolektivnom žigu, a uz prijavu za priznanje žiga garancije opći akt o žigu garancije.
- (3) Opći akt o kolektivnom žigu mora sadržavati: podatke o podnosiocu prijave odnosno licu ovlaštenom da ga predstavlja; odredbe o izgledu znaka i robi odnosno uslugama na koje se znak odnosi; odredbe o tome ko ima pravo na korištenje kolektivnog žiga i pod kojim uslovima; odredbe o pravima i obavezama korisnika kolektivnog žiga u slučaju povrede žiga i odredbe o mjerama i posljedicama u slučaju nepridržavanja odredbi općeg akta.
- (4) Odredbe kojima se regulira upotreba kolektivnog žiga moraju sadržavati popis ovlaštenih lica za korištenje tog žiga, uslove članstva u udruženju i uslove za korištenje žiga, uključujući sankcije za slučaj zloupotrebe zajedničkog žiga ili kršenje uslova navedenih u odredbama.
- (5) Odredbama kojima se regulira upotreba kolektivnog žiga iz stava (3) ovog člana mora se dozvoliti svakoj osobi čiji proizvodi ili usluge potiču iz određenog geografskog područja da postane član udruženja koje je nosilac žiga, pod uslovom da zadovoljava druge uslove iz pravila.

- (6) Ako odredbe ne sadrže podatke i uslove propisane ovim članom, Institut će pozvati podnosioca prijave da otkloni utvrđene nedostatke u roku od 30 dana od dana prijema zaključka.
- (7) Opći akt o žigu garancije mora sadržavati, osim odredbi iz stava (3) ovog člana, i odredbe o zajedničkim karakteristikama robe, odnosno usluga koje se garantiraju žigom garancije i odredbe o nadzoru nad korištenjem žiga garancije od njegovog nosioca.
- (8) Podnosilac prijave odnosno nosilac kolektivnog žiga ili žiga garancije dužan je Institutu, bez odgađanja, dostaviti svaku izmjenu općeg akta o kolektivnom žigu ili o žigu garancije. Izmjena se upisuje u registar i podaci o njoj se objavljuju ako izmijenjena pravila ispunjavaju uslove iz stava (3) ovog člana.
- (9) Svako može pregledati opći akt o kolektivnom žigu ili o žigu garancije.

Član 21.

(Registar prijava)

U Registar prijava upisuju se podaci o bitnim dijelovima prijave iz čl. 18. i 20. ovog zakona i drugi podaci propisani provedbenim propisom.

Član 22.

(Datum podnošenja prijave)

- (1) Za priznanje datuma podnošenja prijave potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadrži:
 - a) naznaku da se traži priznanje žiga;
 - b) ime i prezime odnosno poslovno ime i adresu podnosioca prijave;
 - c) izgled znaka koji podnosilac prijave želi zaštititi i
 - d) popis robe, odnosno usluga na koje se znak odnosi.
- (2) Institut podnosiocu prijave na njegov primjerak potvrđuje prijem prijave.
- (3) Po prijemu prijave Institut ispituje da li prijava sadrži dijelove iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ako prijava ne sadrži dijelove iz stava (1) ovog člana, Institut će pozvati podnosioca prijave da u roku od 30 dana, koji se ne može produžiti, otkloni nedostatke zbog kojih prijava nije mogla biti upisana u registar prijava.
- (5) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (4) ovog člana ne otkloni nedostatke, Institut će zaključkom odbaciti prijavu.
- (6) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (4) ovog člana otkloni nedostatke, Institut će zaključkom priznati kao datum podnošenja prijave onaj datum kada je podnosilac prijave otklonio uočene nedostatke.
- (7) Prijava kojoj je priznat datum podnošenja upisuje se u registar prijava.

Član 23.

(Pravo prvenstva)

Podnosilac prijave ima pravo prvenstva od datuma podnošenja prijave u odnosu na sve druge osobe koje su za isti ili sličan znak kojim se obilježava ista ili slična roba, odnosno usluga kasnije podnijele prijavu.

Član 24.

(Unijsko pravo prvenstva)

- (1) Pravnom ili fizičkom licu koje je podnijelo urednu prijavu žiga s djelovanjem u nekoj zemlji članici Pariske unije ili Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO) priznat će se u BiH pravo prvenstva od datuma podnošenja te prijave, ako u BiH za isti znak i za istu robu odnosno usluge podnese prijavu u roku od šest mjeseci od dana podnošenja prijave s djelovanjem u odnosnoj zemlji.

- (2) Lice koje se poziva na pravo prvenstva iz stava (1) ovog člana mora u zahtjevu za priznanje žiga naznačiti datum podnošenja, broj prijave i zemlju za koju je prijava podnesena.
- (3) Urednom prijavom iz stava (1) ovog člana smatra se svaka prijava koja ispunjava uslove urednosti prema nacionalnom zakonodavstvu zemlje članice Pariske unije ili WTO-a za koju je prijava podnesena, ili prema propisima međunarodne organizacije nastale na osnovu međunarodnog ugovora zaključenog između ovih zemalja, bez obzira na kasniju pravnu sudbinu te prijave.
- (4) Lice iz stava (1) ovog člana dužno je u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijave u BiH dostaviti Institutu prijepis prijave iz stava (1) ovog člana, ovjeren od nadležnog organa zemlje članice Pariske unije, WTO-a, odnosno međunarodne organizacije kojoj je ta prijava podnesena, kao i ovjereni prijevod prijepisa na jednom od jezika u službenoj upotrebi u BiH.
- (5) Ako lice iz stava (1) ovog člana ne ispuni obavezu iz stava (4) ovog člana, Institut neće priznati zahtijevano pravo prvenstva, te će zaključkom utvrditi da pravo prvenstva postoji od datuma podnošenja prijave utvrđenog u skladu s članom 22. ovog zakona i nastaviti će postupak po podnesenoj prijavi.
- (6) Sadržaj zahtjeva za izdavanje uvjerenja o pravu prvenstva i sadržaj uvjerenja o pravu prvenstva koje izdaje Institut uređuju se provedbenim propisom.

Član 25.

(Izložbeno, sajamsko pravo prvenstva)

- (1) Podnosilac prijave koji je upotrijebio određeni znak za obilježavanje robe odnosno usluga na službenoj ili službeno priznatoj međunarodnoj izložbi u BiH ili u drugoj zemlji članici Pariske unije ili WTO-a u skladu s Konvencijom o međunarodnim izložbama, može u roku od tri mjeseca od dana zatvaranja izložbe zahtijevati u prijavi pravo prvenstva od prvog dana izlaganja odnosno dana upotrebe tog znaka na izložbi.
- (2) Lice koje zahtijeva priznanje prava prvenstva iz stava (1) ovog člana dužno je uz prijavu dostaviti pisanu potvrdu nadležnog organa zemlje članice Pariske unije ili WTO-a u kojoj je izložba održana da je u pitanju izložba odnosno sajam međunarodnog karaktera, uz naznačavanje podataka o vrsti izložbe odnosno sajma, mjestu održavanja, datumu otvaranja i zatvaranja izložbe odnosno sajma i prvom danu izlaganja odnosno datumu prve upotrebe znaka čija se zaštita traži.
- (3) Uvjerenje da je izložbi odnosno sajmu održanom u BiH zvanično priznat međunarodni karakter izdaje Vanjskotrgovinska komora BiH.

Član 26.

(Višestruko pravo prvenstva)

Podnosilac prijave može zahtijevati priznanje višestrukog prava prvenstva na osnovu ranije podnesenih prijava u jednoj ili više zemalja članica Pariske unije ili WTO-a pod uslovima iz člana 24. ovog zakona.

Član 27.

(Računanje rokova prvenstva)

- (1) Priznanjem prava prvenstva iz člana 25. ovog zakona ne produžavaju se rokovi iz člana 24. ovog zakona.
- (2) U slučaju zahtijevanja višestrukog prava prvenstva iz člana 26. ovog zakona, rokovi koji prema članu 24. ovog zakona

teku od datuma prvenstva računaju se od datuma prvenstva prve prijave.

Član 28.

(Naknadna izmjena znaka u prijavi)

- (1) U prijavi se ne može naknadno bitno izmijeniti izgled znaka niti dopuniti popis robe odnosno usluga.
- (2) Bitnom izmjenom znaka smatra se svaka izmjena svakog distinktivnog elementa znaka.
- (3) Dopunom popisa robe odnosno usluga ne smatra se njegovo preciziranje ni sužavanje.

Član 29.

(Redosljed ispitivanja prijave)

- (1) Prijave se ispituju prema redosljedu određenom datumom njihovog podnošenja.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, prijava se može ispitati po hitnom postupku:
 - a) u slučaju sudskog spora ili pokrenutog inspekcijuskog nadzora ili carinskog postupka;
 - b) ako je, saglasno drugim propisima, neophodno da se izvrši hitna registracija u određenom roku, uz obavezu podnošenja posebnog zahtjeva za to.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana podnosi se zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku.
- (4) Za zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku iz stava (2) ovog člana plaćaju se takse i troškovi postupka.

Član 30.

(Ispitivanje urednosti prijave i njeno odbacivanje)

- (1) Postupak ispitivanja urednosti prijave obuhvata ispitivanje svih uslova propisanih ovim zakonom i provedbenim propisom.
- (2) Prijava je uredna ako sadrži bitne dijelove iz čl. 18. i 19. ovog zakona.
- (3) Ako utvrdi da prijava nije uredna, Institut će pisanim putem, uz navođenje razloga, pozvati podnosioca prijave da je uredi u roku koji ne može biti kraći od 30 dana ni duži od 60 dana.
- (4) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (3) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (5) Ako podnosilac prijave u ostavljenom roku ne uredi prijavu ili ne plati taksu i troškove postupka za njeno uređivanje, Institut će zaključkom odbaciti prijavu.
- (6) U slučaju iz stava (5) ovog člana, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, podnosilac prijave može podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje u roku od osam dana od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je stranka tek kasnije saznala za propuštanje, onda od dana kada je to saznala.
- (7) Poslije isteka tri mjeseca od dana propuštanja ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje.

Član 31.

(Odustajanje od prijave)

- (1) Podnosilac prijave može u toku cijelog postupka odustati od prijave u cjelini ili samo za neku robu odnosno usluge.
- (2) Ako je u registru prijava upisano određeno pravo u korist trećeg lica, podnosilac prijave ne može odustati od prijave bez pisane saglasnosti lica na čije ime je upisano to pravo.
- (3) U slučaju kada podnosilac prijave odustane od prijave u cjelini, Institut će donijeti zaključak o obustavi postupka.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana prijava prestaje važiti narednog dana od dana predaje Institutu izjave o odustajanju.

- (5) Ako je prijava objavljena u "Službenom glasniku Instituta" (u daljnjem tekstu: službeno glasilo), odustanak od prijave ili ograničenje popisa robe ili usluga objavit će se u službenom glasilu.

Član 32.

(Razdvajanje prijave)

- (1) Prijava u kojoj je navedeno više vrsta robe odnosno usluga (u daljnjem tekstu: prvobitna prijava) može se, na zahtjev podnosioca prijave, do upisa žiga u registar žigova razdvojiti na dvije ili više prijava tako što će se razdvojiti popis robe odnosno usluga.
- (2) Sadržaj zahtjeva za razdvajanje prijave uređuje se provedbenim propisom.
- (3) Izdvojena prijava zadržava datum podnošenja prvobitne prijave i njeno pravo prvenstva.
- (4) O razdvajanju prijave donosi se posebno rješenje u kojem se naznačavaju broj odnosno brojevi novih prijava, znak iz prvobitne prijave, kao i vrste robe odnosno usluge koje ostaju u prvobitnoj prijavi i robe odnosno usluge koje su u izdvojenoj ili izdvojenim prijavama.
- (5) Izdvojena prijava odnosno izdvojene prijave upisuju se u registar prijava.
- (6) Na prijavu za priznanje kolektivnog žiga odnosno žiga garancije neće se primjenjivati odredbe st. (1) do (5) ovog člana.

Član 33.

(Ispitivanje apsolutnih razloga za odbijanje prijave)

Ako je prijava uredna, u smislu člana 30. ovog zakona, Institut ispituje postoje li apsolutni razlozi za odbijanje prijave propisani članom 8. ovog zakona.

Član 34.

(Posebno ispitivanje općeg akta o kolektivnom žigu i žigu garancije)

- (1) Prilikom ispitivanja uslova za priznanje kolektivnog žiga i žiga garancije, Institut će posebno ispitati da li je opći akt o kolektivnom žigu odnosno o žigu garancije u skladu s moralom ili javnim poretkom.
- (2) Ako je opći akt o kolektivnom žigu odnosno žigu garancije suprotan moralu ili javnom poretku, u skladu s tim će se primijeniti odredbe člana 35. ovog zakona.
- (3) Prilikom ispitivanja uslova za priznavanje kolektivnog žiga, Institut će posebno ispitati postoji li vjerovatnoća dovođenja u zabludu učesnika u prometu u pogledu karaktera ili značenja znaka, a posebno ako postoji vjerovatnoća da će se on shvatiti kao pojedinačni žig ili žig garancije a ne kao kolektivni žig.
- (4) Ako podnosilac zahtjeva izmjenom općeg akta o kolektivnom žigu odnosno o žigu garancije otkloni prepreke iz st. (1) i (2) ovog člana, prijava za priznanje kolektivnog žiga i žiga garancije neće biti odbijena.
- (5) Na sve izmjene općeg akta o kolektivnom žigu odnosno žigu garancije primijenit će se st. (1) i (2) ovog člana.

Član 35.

(Odbijanje zahtjeva za priznanje žiga)

- (1) Ako utvrdi da prijava ne ispunjava uslove iz čl. 8. i 11. ovog zakona, Institut će pisanim putem, na osnovu rezultata ispitivanja, obavijestiti podnosioca prijave o razlozima zbog kojih se žig ne može priznati i pozvat će ga da se izjasni o tim razlozima u roku koji ne može biti kraći od 30 dana ni duži od 60 dana.
- (2) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut može jednom produžiti rok iz

stava (1) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana ni duže od 60 dana.

- (3) Institut će rješenjem odbiti zahtjev za priznanje žiga u cijelosti ili za pojedinu vrstu robe odnosno usluge, ako podnosilac prijave ne postupi po zahtjevu iz stava (1) ovog člana, ili ako postupi, a Institut idalje smatra da se žig ne može priznati u cijelosti ili za pojedinu vrstu robe odnosno usluge.
- (4) Institut će rješenjem odbiti zahtjev za priznanje žiga ako podnosilac prijave ne postupi po zahtjevu Instituta iz člana 34. ovog zakona.

DIO TREĆI - PRIGOVOR

Član 36.

(Objavljivanje prijave)

- (1) Prijava koja ispunjava uslove iz člana 30. stav (2) ovog zakona i ako nema razloga za odbijanje prijave iz člana 35. ovog zakona objavljuje se u službenom glasilu.
- (2) Podaci iz prijave koji se objavljuju uređuju se provedbenim propisom.

Član 37.

(Ispravljanje grešaka)

- (1) U slučaju kada upis u registar ili objava prijave ili registracije žiga ili rješenje Instituta sadrži očiglednu grešku do koje je došlo propustom Instituta, Institut će ispraviti grešku po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke.
- (2) Pogrešan upis u registar žigova ili objave prijave žiga ili registracije žiga ispravit će se zaključkom koji se ulaže u spis predmeta i objavljuje na službenoj stranici Instituta, a primjerak će se dostaviti stranci.
- (3) Rješenje koje sadrži greške u imenima ili brojevima, pisanju ili računanju, kao i druge očigledne netačnosti u rješenju ili njegovim prijepisima, ispravit će se zaključkom.
- (4) Zaključak o ispravci greške iz stava (3) ovog člana prilaže se rješenju i čini njegov sastavni dio. Zaključak se dostavlja strankama kojima je dostavljeno rješenje.
- (5) Ispravka greške iz stava (3) ovog člana proizvodi pravni učinak od dana od kojeg proizvodi pravni učinak rješenje koje se ispravlja.
- (6) Za zahtjev za ispravku grešaka iz stava (1) ovog člana ne plaćaju se taksa i naknada troškova.
- (7) Za zahtjev za ispravku grešaka do kojih nije došlo propustom Instituta plaćaju se taksa i naknada troškova.

Član 38.

(Primjedbe trećih strana)

- (1) Nakon objavljivanja prijave, u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja prijave svako fizičko ili pravno lice i svaka grupa ili tijelo koji predstavljaju proizvođače, pružaoce usluga, trgovce ili potrošače može Institutu dostaviti primjedbe u pisanoj formi.
- (2) Lice iz stava (1) ovog člana nije stranka u postupku.
- (3) Primjedbe se mogu zasnivati na osnovu konkretnih razloga navedenih u članu 8. ovog zakona, zbog kojih bi prijava za registraciju žiga trebala biti odbijena u odnosu na dio ili na svu robu ili usluge iz prijave.
- (4) Institut dostavlja primjedbe iz stava (1) ovog člana podnosiocu prijave za registraciju žiga, koji na njih može odgovoriti u roku od 30 dana od dana prijema primjedbi.
- (5) Podnošenje primjedbe ne dovodi u pitanje pravo Instituta da po službenoj dužnosti, prema potrebi, bilo kada prije registracije ponovo pokrene ispitivanje apsolutnih razloga odbijanja iz člana 8. ovog zakona.

Član 39.

(Prigovor)

- (1) Nakon objavljivanja prijave, u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja prijave zainteresirana osoba može Institutu pisanim putem podnijeti prigovor u kojem se obrazlaže zašto znak iz objavljene prijave ne ispunjava uslove iz člana 9. ovog zakona.
- (2) Zainteresirana osoba iz stava (1) ovog člana je:
 - a) nosilac ranijeg zaštićenog znaka u slučaju iz člana 9. stav (1) tač. a), b), d) i i) ovog zakona;
 - b) nosilac ranijeg prava u slučaju iz člana 9. stav (1) tačka c) ovog zakona;
 - c) nosilac nekog od prava iz člana 9. stav (1) tačka e) ovog zakona;
 - d) osoba koja bi imala pravo podnijeti prijavu u slučaju iz člana 9. stav (1) tačka g) ovog zakona;
 - e) osoba iz člana 9. stav (1) tačka f) kao i osobe i nadležna tijela iz člana 11. ovog zakona;
 - f) nosilac ranije zaštićenog znaka ili sticalac isključive licence na tom znaku;
 - g) privredni subjekat upisan u sudski ili drugi odgovarajući registar prije dana podnošenja prijave.
- (3) Rok za podnošenje prigovora iz stava (1) ovog člana ne može se ni iz kojeg razloga produžiti niti se nakon isteka navedenog roka mogu podnijeti bilo kakve dopune prigovora, uključujući i dostavljanje dodatnih dokaza kojima se prigovor opravdava.
- (4) Ako je na datum objavljivanja prijave protiv koje se prigovor podnosi u toku postupak po prigovoru na prijavu žiga koja je osnov za prigovor ili za postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju žiga, odnosno međunarodnog registriranja, ili postupak za prestanak važenja žiga zbog nekorisćenja, a prigovor se zasniva na žigu protiv kojeg je pokrenut neki od navedenih postupaka, Institut će zastati s postupkom po prigovoru do pravosnažnosti odluke iz ranije pokrenutog postupka.
- (5) Zainteresirana osoba iz stava (1) ovog člana u postupku po prigovoru ima status stranke.
- (6) Institut odlučuje u granicama zahtjeva navedenih u prigovoru.

Član 40.

(Sadržaj prigovora)

- (1) Prigovor mora sadržavati naročito:
 - a) ime i prezime odnosno naziv podnosioca prigovora i njegovu adresu odnosno poslovno sjedište;
 - b) detaljno obrazložene sve razloge i dokaze na kojima podnosilac prigovora zasniva prigovor i kojima dokazuje status zainteresirane osobe iz člana 39. ovog zakona;
 - c) sve objavljene podatke o prijavi protiv koje se prigovor podnosi, uključujući i broj prijave, ime i prezime i adresu odnosno naziv i poslovno sjedište podnosioca prijave i izgled prijavljenog znaka s popisom vrste robe i usluga;
 - d) urednu punomoć, ako se prigovor podnosi posredstvom zastupnika.
- (2) Podaci i prilogi koje sadrži prigovor propisuju se provedbenim propisom.

Član 41.

(Postupak po prigovoru)

- (1) Institut nakon prijema prigovora ispituje da li je prigovor u svemu podnesen u skladu s čl. 39. i 40. ovog zakona te da li sadrži priloge i podatke propisane provedbenim propisom.
- (2) Ako prigovor nije uredan u smislu stava (1) ovog člana, Institut će pozvati podnosioca prigovora da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi, u protivnom će zaključkom odbaciti prigovor. Ovaj rok se ne može produžiti.
- (3) Ako su ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana, Institut će dostaviti prigovor podnosiocu prijave i pozvati ga da se o njemu pisanim putem izjasni u roku od 60 dana.
- (4) Rok iz stava (3) ovog člana ne može se produžiti niti nakon njegovog isteka podnosilac prijave može podnijeti dopune svog odgovora na prigovor, uključujući i dodatne dokaze.
- (5) Ako se podnosilac prijave ne izjasni na prigovor u roku iz stava (3) ovog člana, Institut će rješenjem odbiti podneseni zahtjev za priznanje žiga u granicama zahtjeva iz prigovora.
- (6) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (3) ovog člana odgovori na prigovor, Institut ispituje opravdanost navoda iz prigovora, pri čemu može odrediti usmenu raspravu.
- (7) Institut može prekinuti postupak na najmanje dva mjeseca, a ne duže od 24 mjeseca u svrhu pokušaja mirnog rješavanja spora, na zajednički zahtjev podnosioca prijave za priznanje žiga i podnosioca prigovora.
- (8) Rokovi koji su zbog prekida postupka prestali teći počinju za zainteresiranu stranku teći u cjelini iznova od dana kada joj Institut dostavi zaključak o nastavljanju postupka.
- (9) Ako je prigovor podnesen na osnovu razloga iz člana 9. stav (1) tačka g) ovog zakona, a podnosilac prijave odgovorio je na prigovor, Institut će, s obzirom na okolnosti, uputiti stranke da postojanje razloga iz člana 9. stav (1) tačka g) ovog zakona riješe kao prethodno pitanje u postupku pred nadležnim sudom.
- (10) Ako podnosilac prijave istakne da podnosilac prigovora nije koristio žig na kojem zasniva svoj prigovor, podnosilac prigovora dužan je dokazati da je u periodu od pet godina prije objavljivanja prijave protiv koje je podnesen prigovor koristio svoj žig na teritoriji BiH za robu i usluge za koje je prigovor podnesen ili mora dokazati da su postojali ozbiljni razlozi za nekorisćenje žiga za tu robu ili usluge pod uslovom da je raniji žig na datum objavljivanja prijave za koju je podnesen prigovor bio registriran najmanje pet godina.
- (11) Institut će pozvati podnosioca prigovora da odgovori na zahtjev iz stava (10) ovog člana u roku od 30 dana od dana prijema poziva.
- (12) Ako podnosilac prigovora ne dokaže upotrebu svog žiga u smislu stava (10) ovog člana, Institut će rješenjem odbiti prigovor u obimu za koji upotreba nije dokazana.
- (13) Nakon isteka roka iz stava (11) ovog člana, Institut odlučuje o utemeljenosti prigovora na osnovu raspoloživih činjenica i dokaza iz ranije dostavljene dokumentacije i izvjava.
- (14) Ako se podnosilac prijave u postupku po prigovoru odrekne zaštite za robu ili usluge koje su predmet prigovora, nadležni organ će o tome obavijestiti podnosioca prigovora i pozvati ga da se u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja izjasni da li ostaje pri prigovoru.
- (15) Ako se podnosilac prigovora, u roku propisanom u stavu (14) ovog člana, izjasni da odustaje od prigovora, Institut će

donijeti zaključak o obustavljanju postupka, u protivnom, postupak se nastavlja.

- (16) Ako tokom postupka ranije pravo na kojem se zasniva prigovor prestane važiti, Institut će obustaviti postupak po prigovoru. Ako se prigovor zasniva na više ranijih prava, postupak se nastavlja, a pravo koje je prestalo važiti neće se uzeti u obzir prilikom donošenja odluke.
- (17) Nakon provedenog postupka po prigovoru, na osnovu utvrđenih činjenica Institut će donijeti odgovarajuće rješenje.

Član 42.

(Rješenje o priznanju žiga)

- (1) Ako prijava ispunjava uslove za priznanje iz čl. (8) i (9) ovog zakona, Institut će o tome donijeti zaključak i pozvati podnosioca prijave da u roku od 30 dana plati taksu i troškove postupka za prvih deset godina zaštite, za objavljivanje žiga i ispravu o žigu, te da Institutu dostavi dokaze o izvršenim uplatama.
- (2) Ako podnosilac prijave u ostavljenom roku ne dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz stava (1) ovog člana, smatrat će se da je odustao od prijave i Institut će donijeti zaključak o obustavljanju postupka.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana podnosilac prijave može, uz plaćanje takse i troškova postupka, podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje u roku od osam dana od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je stranka tek kasnije saznala za propuštanje, onda od dana kada je to saznala. Poslije isteka tri mjeseca od dana propuštanja ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje.
- (4) Ako podnosilac prijave dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz stava (1) ovog člana, Institut će donijeti rješenje o priznanju žiga, prema usvojenom izgledu znaka i popisa robe ili usluga kojima se određuje obim priznate zaštite žiga, objaviti žig i izdati ispravu o žigu.

Član 43.

(Upisivanje rješenja o priznanju žiga u registar žigova)

- (1) Rješenje o priznanju žiga s propisanim podacima upisuje se u registar žigova.
- (2) Podaci iz rješenja o priznanju žiga koji se upisuju u registar žigova uređuju se provedbenim propisom.
- (3) Datum upisivanja rješenja o priznanju žiga u registar žigova je datum rješenja o priznanju žiga.

Član 44.

(Objavljivanje žiga)

- (1) Registrirani žig s propisanim podacima objavljuje se u službenom glasilu.
- (2) Podaci o žigu koji se objavljuju uređuju se provedbenim propisom.

Član 45.

(Isprava o žigu)

- (1) Institut će izdati ispravu o žigu zajedno s rješenjem o priznanju žiga.
- (2) Sadržaj i izgled isprave o žigu uređuju se provedbenim propisom.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK MEĐUNARODNOG REGISTRIRANJA ŽIGA

Član 46.

(Primjena zakona na međunarodno registrirane žigove)

Na međunarodno registrirane žigove za koje je zaštita zatražena i za teritoriju BiH prema Madridskom sporazumu o međunarodnom registriranju žigova (u daljnjem tekstu: Madridski sporazum) i Protokolu koji se odnosi na Madridski sporazum (u daljnjem tekstu: Madridski protokol) primjenjuju se odredbe ovog

zakona i provedbenog propisa u svim pitanjima koja nisu uređena tim ugovorima, osim ako odredbama ovog dijela zakona nije drugačije propisano.

Član 47.

(Zahtjev za međunarodno registriranje žiga i zahtjev za upisivanje promjene u Međunarodni registar)

- (1) Nosilac žiga iz BiH odnosno podnosilac prijave u BiH može podnijeti zahtjev za međunarodno registriranje žiga, kao i zahtjev za upisivanje promjena u Međunarodnom registru u skladu s Madridskim sporazumom i Madridskim protokolom.
- (2) Zahtjevi iz stava (1) ovog člana podnose se putem Instituta na način kako je propisano Madridskim sporazumom, Madridskim protokolom, Zajedničkim pravilnikom Madridskog sporazuma i Madridskog protokola (u daljnjem tekstu: Madridski pravilnik), ovim zakonom i provedbenim propisom.
- (3) Za zahtjeve iz stava (1) ovog člana plaćaju se takse i troškovi postupka Institutu, a međunarodne takse direktno Međunarodnom biru Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (u daljnjem tekstu: Međunarodni biro).

Član 48.

(Postupak za međunarodno registriranje žiga pred Institutom)

- (1) Postupak za međunarodno registriranje žiga pokreće se podnošenjem zahtjeva za međunarodno registriranje žiga.
- (2) Uz zahtjev za međunarodno registriranje žiga podnosi se:
- izgled znaka;
 - uredno sastavljen i klasificiran popis robe ili usluga na engleskom jeziku;
 - punomoć, ako se zahtjev podnosi posredstvom punomoćnika,
- (3) Sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana, kao i sadržaj priloga koji se podnose uz zahtjev, uređuju se provedbenim propisom.
- (4) Ako zahtjev za međunarodno registriranje žiga nije uredan, Institut će pisanim putem pozvati podnosioca zahtjeva da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi.
- (5) Na obrazloženi zahtjev podnosioca zahtjeva rok iz stava (4) ovog člana može se produžiti najviše za 60 dana.
- (6) Ako podnosilac zahtjeva u ostavljenom roku iz stava (4) odnosno stava (5) ovog člana ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti zahtjev za međunarodno registriranje žiga.
- (7) Ako je zahtjev za međunarodno registriranje žiga uredan, Institut će zaključkom pozvati podnosioca zahtjeva da plati takse i troškove postupka Institutu, kao i taksu Međunarodnom birou za međunarodno registriranje žiga i da dostavi dokaz o izvršenim uplatama.
- (8) Kada podnosilac zahtjeva za međunarodno registriranje žiga dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz stava (7) ovog člana, Institut će Međunarodnom birou dostaviti zahtjev za međunarodno registriranje žiga.
- (9) Ako podnosilac zahtjeva za međunarodno registriranje žiga u ostavljenom roku ne dostavi dokaz o izvršenoj uplati iz stava (7) ovog člana, smatrat će se da je zahtjev povučen, o čemu će Institut donijeti zaključak.

Član 49.

(Odbijanje zaštite međunarodno registriranog žiga prijavljenog za BiH)

- (1) Ako međunarodni žig prijavljen za BiH posredstvom Madridskog sporazuma ili Madridskog protokola ne ispunjava uslove iz člana 8. ovog zakona, Institut će

posredstvom Međunarodnog biroa, pisanim putem, u skladu s Madridskim sporazumom ili Madridskim protokolom, izdati privremeno odbijanje međunarodne registracije i pozvati nosioca međunarodnog žiga da se u roku od četiri mjeseca od datuma privremenog odbijanja, posredstvom domaćeg zastupnika, izjasni o navedenim razlozima zbog kojih se njegov žig ne može priznati u BiH.

- (2) U daljnjem postupku shodno se primjenjuju odredbe člana 35. ovog zakona.

Član 50.

(Prigovor na međunarodno registrirani žig prijavljen za BiH)

- (1) Za potrebe međunarodno registriranih žigova prijavljenih za BiH, prema Madridskom sporazumu i Madridskom protokolu, objavljivanjem prijave propisane u članu 36. ovog zakona smatra se objavljivanje međunarodno registriranog žiga u službenom glasilu o međunarodno registriranim žigovima koje izdaje Međunarodni biro (u daljnjem tekstu: službeno glasilo Međunarodnog biroa).
- (2) Rok za podnošenje prigovora na međunarodno registrirani žig počinje teći od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca naznačenog na izdanju službenog glasila Međunarodnog biroa u kojem je taj međunarodno registrirani žig objavljen.
- (3) Institut, posredstvom Međunarodnog biroa, nosiocu međunarodno registriranog žiga dostavlja obavještenje o privremenom odbijanju na osnovu prigovora i poziva ga da imenuje domaćeg zastupnika.
- (4) Zastupnik iz stava (3) ovog člana mora u roku od četiri mjeseca od datuma obavještenja o odbijanju dostaviti Institutu punomoć o zastupanju.
- (5) Institut zastupniku iz stava (3) ovog člana dostavlja primjerak prigovora nakon podnošenja punomoći iz stava (4) ovog člana.
- (6) Ako nosilac međunarodno registriranog žiga ne imenuje zastupnika, smatra se da je odustao od prijave.
- (7) Rok za odgovor na prigovor je 60 dana od dana prijema prigovora zastupnika.
- (8) Rokovi iz st. (4) i (6) ovog člana ne mogu se produžiti.
- (9) U daljnjem postupku shodno se primjenjuju odredbe člana 41. ovog zakona.
- (10) Za potrebe dokazivanja upotrebe žiga datumom međunarodnog registriranja žiga smatra se datum isteka roka iz člana 5. stav (2) Madridskog sporazuma ili člana 5. stav (2) tačka a) Madridskog protokola, ili ako na taj datum postupak odobravanja zaštite ili postupak po prigovoru nije okončan, datum obavještenja o konačnoj odluci Instituta o odobravanju zaštite upućenog Međunarodnom birou.

Član 51.

(Obavještenje Međunarodnom birou)

U roku od pet godina od datuma međunarodne registracije Institut će, bez odgađanja, obavijestiti Međunarodni biro o svim činjenicama i odlukama koje utiču na valjanost prijave međunarodnog žiga ili registracije nacionalnog žiga na kojem se zasnivala međunarodna registracija.

Član 52.

(Pretvaranje - transformacija međunarodne registracije žiga u nacionalnu prijavu žiga)

- (1) Ako zahtjev nosioca međunarodne registracije žiga za pretvaranje međunarodne registracije u nacionalnu prijavu žiga ispunjava sve pretpostavke propisane Madridskim protokolom za takvo pretvaranje, a na datum ili prije datuma brisanja međunarodne registracije žiga iz međunarodnog

registra takav žig uživa zaštitu za teritoriju BiH, žig će se upisati u registar žigova koji vodi Institut, pod uslovom da su prethodno plaćene takse i troškovi postupka za postupak transformacije i takse i troškovi postupka za održavanje žiga u vrijednosti tokom desetogodišnjeg perioda te za objavu podataka o žigu.

- (2) Ako zahtjev nosioca međunarodne registracije žiga za pretvaranje međunarodne registracije u nacionalnu prijavu žiga ispunjava sve pretpostavke propisane Madridskim protokolom za takvo pretvaranje, a na datum ili prije datuma brisanja međunarodne registracije žiga iz međunarodnog registra, u toku je postupak ispitivanja uslova za priznanje zaštite tom žigu za teritoriju BiH, takav postupak smatrat će se sastavnim dijelom postupka nacionalne prijave žiga, koji se provodi u skladu s odredbama ovog zakona.
- (3) Kao datum nacionalne prijave žiga koja proizlazi iz zahtjeva za pretvaranje (transformaciju) međunarodne registracije žiga u nacionalnu prijavu žiga, uzima se datum međunarodne registracije ili datum naknadnog naznačenja za teritoriju BiH.

Član 53.

(Zamjena nacionalno registriranog žiga međunarodnom registracijom)

- (1) Ako su ispunjeni uslovi propisani Madridskim protokolom, na zahtjev nosioca nacionalne registracije žiga i ujedno nosioca identične međunarodne registracije žiga za koju je zaštita priznata za teritoriju BiH, Institut upisuje u registar žigova odgovarajuću odluku da se nacionalno registrirani žig smatra zamijenjenim identičnom međunarodnom registracijom žiga.
- (2) Ako se zahtjevu iz stava (1) ovog člana udovolji, Institut obavještava Međunarodni biro o obavljenoj registraciji zamjene.

Član 54.

(Teritorijalno proširenje međunarodnog žiga)

- (1) Nosilac međunarodno registriranog žiga može podnijeti zahtjev za teritorijalno proširenje međunarodnog žiga na BiH.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana može se odnositi na svu robu i usluge za koje je žig registriran ili na jedan njihov dio.
- (3) Sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana uređuje se provedbenim propisom.

DIO PETI - SADRŽAJ, STICANJE I OBIM PRAVA

Član 55.

(Isključiva prava nosioca žiga)

- (1) Nosilac žiga ima pravo drugim osobama zabraniti da neovlašteno koriste:
- znak koji je identičan njegovom žigu u odnosu na robu ili usluge koje su identične robi ili uslugama za koje je žig registriran;
 - znak koji je identičan ili sličan njegovom žigu u odnosu na robu ili usluge koje su iste ili slične robi ili uslugama za koje je žig registriran ako postoji vjerovatnoća da javnost može biti dovedena u zabludu, što uključuje vjerovatnoću dovođenja u vezu s tim znakom i žigom;
 - znak koji je identičan ili sličan njegovom žigu u odnosu na robu ili usluge koje nisu slične onima za koje je žig registriran kada taj žig ima ugled u BiH i kada korištenje tog znaka bez opravdanog razloga neloyalno koristi distinktivni karakter ili ugled žiga ili im nanosi štetu (čuveni žig).

- (2) U smislu stava (1) ovog člana, nosilac žiga ima pravo zabraniti sljedeće:
- stavljanje zaštićenog znaka na robu, njeno pakovanje ili sredstva za obilježavanje robe;
 - nuđenje robe, njeno stavljanje u promet ili njeno skladištenje u te svrhe, ili obavljanje usluga pod zaštićenim znakom;
 - uvoz, izvoz ili tranzit robe pod zaštićenim znakom;
 - korištenje zaštićenog znaka u poslovnoj dokumentaciji ili u reklamama;
 - upotrebu zaštićenog znaka u komparativnom oglašavanju na način koji je protivan propisima.
- (3) Prava koja proizlaze iz ovog člana imaju djelovanje prema trećim licima od datuma upisivanja žiga u registar žigova.

Član 56.

(Pravo zabrane pripremljenih radnji povezanih s upotrebom pakovanja ili drugih sredstava)

Kada postoji rizik da bi se ambalaža, naljepnice, etikete, sigurnosna obilježja ili oznake ili obilježja ili oznake autentičnosti, ili bilo koja druga sredstva na kojima je žig istaknut, mogli upotrebljavati u vezi s robom i da bi se takvom upotrebom povrijedilo pravo nosioca registriranog žiga, nosilac žiga ima pravo zahtijevati da se spriječi i sljedeće:

- isticanje znaka identičnog ili sličnog žigu na pakovanju, naljepnicama, etiketama, sigurnosnim obilježjima ili oznakama ili obilježjima ili oznakama autentičnosti ili na bilo kojim drugim sredstvima na kojima žig može biti istaknut;
- nuđenje ili stavljanje u promet, ili skladištenje u te svrhe, ili uvoz ili izvoz, pakiranja, naljepnica, etiketa, sigurnosnih obilježja ili oznaka ili obilježja ili oznaka autentičnosti ili bilo kojih drugih sredstava na kojima je žig istaknut.

Član 57.

(Reprodukcija žiga u rječniku)

Ako reprodukcija žiga u rječniku, enciklopediji ili sličnim djelima, uključujući i ona u elektronskoj formi, stvara utisak da je žig generički naziv za robu ili usluge za koje je registriran, na zahtjev nosioca žiga izdavač djela mora osigurati, najkasnije u sljedećem izdanju, da reprodukcija žiga bude praćena naznakom da je žig registriran (oznaka R).

Član 58.

(Iskrpljenje prava nosioca žiga)

- Žig ne daje pravo njegovom nosiocu da zabrani njegovo korištenje u vezi s robom koju je nosilac žiga ili osoba koju je on ovlastio, označio žigom i stavio u promet bilo gdje u svijetu.
- Odredba stava (1) ovog člana neće se primijeniti u slučaju postojanja opravdanog razloga nosioca žiga da se suprotstavi daljnjem stavljanju u promet žigom označene robe, posebno ako je došlo do kvara ili druge bitne promjene stanja robe poslije njenog prvog stavljanja u promet.

Član 59.

(Ograničenje prava nosioca žiga)

- Nosilac žiga ne može zabraniti drugoj osobi da pod istim ili sličnim znakom stavlja u promet svoju robu ili usluge ako taj znak predstavlja poslovno ime ili naziv te osobe koji je na savjestan način stečen prije priznatog datuma prvenstva žiga.
- Nosilac žiga ne može zabraniti drugoj osobi da, u skladu s dobrim poslovnim običajima, u privrednom prometu koristi:
 - svoje ime ili adresu;

- naznaku vrste, kvaliteta, količine, namjene, vrijednosti, geografskog porijekla, vremena proizvodnje ili drugog svojstva robe ili usluga;
 - žigom zaštićeni znak kad je njegovo korištenje neophodno radi naznake namjene robe ili usluge, posebno kad je riječ o rezervnim dijelovima ili priboru.
- Ako je predmet zaštite kolektivnog žiga ili žiga garancije znak koji ukazuje na određeni geografski lokalitet s kojeg potiče roba ili usluga označena njime, korisnik kolektivnog žiga ili žiga garancije ne može zabraniti drugom da taj znak koristi u skladu s dobrim poslovnim običajima niti može zabraniti njegovo korištenje ovlaštenom korisniku iste ili slične registrirane oznake geografskog porijekla za istu ili sličnu vrstu robe ili usluga.
 - Nosilac žiga ne može zabraniti drugoj osobi da isti ili sličan znak koristi za obilježavanje robe ili usluga druge vrste, osim ako je u pitanju čuveni žig.
 - Nosilac registriranog čuvenog žiga može zabraniti drugoj osobi da isti ili sličan znak koristi za obilježavanje robe odnosno usluga koje nisu slične onima za koje je žig registriran ako bi korištenje takvog znaka upućivalo na povezanost te robe odnosno usluga i nosioca zaštićenog čuvenog žiga i ako postoji vjerovatnost da bi nosilac čuvenog žiga trpio štetu takvim korištenjem.

Član 60.

(Sticanje i važenje žiga)

- Žig se stiče upisom u registar žigova, a važi od datuma podnošenja prijave.
- Žig traje deset godina, računajući od datuma podnošenja prijave, s tim što se uz plaćanje takse i troškova postupka njegovo važenje može produžavati neograničen broj puta.
- Sadržaj zahtjeva za produženje važenja žiga uređuje se provedbenim propisom.
- Zahtjev za produženje važenja žiga podnosi se najranije šest mjeseci prije isteka registracije.
- Zahtjev za produženje važenja žiga može se podnijeti u dodatnom roku od šest mjeseci od isteka registracije, s tim što se takse i troškovi postupka plaćaju u dvostrukom iznosu unutar tog dodatnog roka.

Član 61.

(Obaveza korištenja žiga)

- Nosilac žiga dužan je koristiti žig.
- Ako se bez opravdanog razloga žig ne koristi, uz plaćanje takse i troškova postupka, u skladu s članom 78. ovog zakona, svaka zainteresirana osoba može pokrenuti postupak za prestanak važenja tog žiga zbog nekorištenja.

Član 62.

(Razdvajanje žiga)

- Žig koji je registriran za više vrsta robe odnosno usluga (u daljnjem tekstu: prvobitna registracija), na zahtjev nosioca žiga, u svako doba može se razdvojiti na dva ili više registriranih žigova, tako što će se razdvojiti popis robe ili usluga.
- Sadržaj zahtjeva za razdvajanje žiga uređuje se provedbenim propisom.
- Izdvojeni žig zadržava sva prava iz prvobitne registracije.
- O razdvajanju žiga Institut će donijeti posebno rješenje u kojem se naznačavaju: broj prvobitne registracije, broj odnosno brojevi novih žigova, znak iz prvobitne registracije, kao i roba odnosno usluge koje ostaju u prvobitnoj registraciji i roba odnosno usluge koje su u izdvojenom žigu ili izdvojenim žigovima.

- (5) Izdvojeni žig odnosno izdvojeni žigovi upisuju se u registar žigova i objavljuju u službenom glasilu.
- (6) Institut će izdati ispravu o izdvojenom žigu odnosno izdvojenim žigovima, zajedno s rješenjem o priznanju tih žigova.
- (7) Na kolektivni žig odnosno žig garancije neće se primjenjivati odredbe st. (1) do (6) ovog člana.

DIO ŠESTI - PROMJENE U PRIJAVI ILI REGISTRACIJI ŽIGA

Član 63.

(Promjena imena i/ili adrese nosioca prava)

- (1) Na zahtjev nosioca žiga odnosno podnosioca prijave, uz plaćanje takse i troškova postupka Institut će donijeti rješenje o upisivanju u odgovarajući registar promjene imena i/ili adrese nosioca žiga odnosno podnosioca prijave.
- (2) Jednim zahtjevom iz stava (1) ovog člana može se tražiti upisivanje promjene imena i/ili adrese nosioca prava koji se odnosi na više žigova odnosno više prijava, pod uslovom da su registarski brojevi odnosno brojevi prijava naznačeni u zahtjevu.
- (3) Za upisivanje promjena u skladu sa stavom (2) ovog člana za svaku zahtijevanu promjenu plaćaju se posebno taksa i troškovi postupka.
- (4) Svaku upisanu promjenu iz stava (1) ovog člana, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će objaviti u službenom glasilu.
- (5) Sadržaj zahtjeva za upisivanje promjene iz stava (1) ovog člana uređuje se provedbenim propisom.

Član 64.

(Ograničenje popisa robe i usluga)

- (1) Na registriranom žigu odnosno podnesenoj prijavi, na zahtjev nosioca žiga odnosno podnosioca prijave, može se ograničiti popis robe odnosno usluga.
- (2) Sadržaj zahtjeva za upisivanje promjene iz stava (1) ovog člana uređuje se provedbenim propisom.
- (3) Za zahtjev podnesen u skladu sa stavom (1) ovog člana plaćaju se taksa i troškovi postupka.
- (4) O zahtjevu za ograničenje popisa robe odnosno usluga registriranog žiga odnosno prijave Institut će donijeti posebno rješenje.
- (5) Rješenje iz stava (4) ovog člana objavljuje se u službenom glasilu.
- (6) Institut će izdati ispravu o žigu s ograničenim popisom robe odnosno usluga zajedno s rješenjem iz stava (4) ovog člana kojim se ograničava popis robe odnosno usluga.

Član 65.

(Prijenos prava)

- (1) Prijenos žiga odnosno prava iz prijave može se izvršiti na osnovu ugovora o prijenosu prava, kao i na osnovu statusne promjene nosioca žiga odnosno podnosioca prijave, sudske ili administrativne odluke.
- (2) Žig odnosno pravo iz prijave može se prenijeti na drugu osobu ili na druge osobe za sve ili samo neku robu ili usluge.
- (3) Prijenos žiga odnosno prava iz prijave se može prenijeti nezavisno od bilo kakvog prijenosa pravnog lica na koje je registriran u odnosu na neke ili u odnosu na sve proizvode ili usluge za koje je registriran.
- (4) Prijenos vlasništva na pravnom licu uključuje i prijenos žiga, osim ako postoji sporazum u kojemu se navodi drugačije ili okolnosti koje jasno nalažu drugačije.

- (5) Prijenos prava iz stava (1) ovog člana upisuje se u odgovarajući registar Instituta na zahtjev nosioca žiga, odnosno podnosioca prijave ili sticaoca prava.
- (6) Neće se odobriti upisivanje prijenosa žiga odnosno prava iz prijave na osnovu ugovora o prijenosu prava ako bi takav prijenos na očigledan način mogao stvoriti zabunu u prometu u pogledu vrste, kvaliteta ili geografskog porijekla robe odnosno usluga za koje je žig registriran odnosno za koje je podnesena prijava za priznanje žiga, izuzev ako se sticalac prava odrekne zaštite za one vrste robe odnosno usluge u odnosu na koje mogućnost zabune postoji.
- (7) Neće se odobriti upisivanje prijenosa žiga odnosno prava iz prijave koji se odnosi samo na neku robu odnosno uslugu, u slučaju kada su vrste robe odnosno usluge koje se prenose bitno slične robi odnosno uslugama koje su obuhvaćene žigom odnosno prijavom za priznanje žiga prenosiooca.
- (8) Upisivanje prijenosa prava iz stava (1) ovog člana u odgovarajući registar proizvodi pravno djelovanje prema trećim licima od datuma upisivanja.
- (9) O upisivanju prijenosa prava iz stava (1) ovog člana u odgovarajući registar Institut će donijeti posebno rješenje.
- (10) Kolektivni žig i žig garancije ne mogu biti predmet prijenosa prava.

Član 66.

(Ugovor o prijenosu prava)

- (1) Ugovorom o prijenosu prava iz člana 65. stav (1) ovog zakona nosilac žiga odnosno podnosilac prijave može prenijeti žig odnosno pravo iz prijave, i to za sve ili samo za neke vrste robe odnosno usluge.
- (2) Ugovor o prijenosu prava iz stava (1) ovog člana sastavlja se u pisanoj formi i mora sadržavati naznaku ugovornih strana, broj žiga ili broj prijave i visinu naknade, ako je ugovorena, i robu i usluge za koje se žig prenosi.

Član 67.

(Licenca)

- (1) Nosilac žiga odnosno podnosilac prijave može ugovorom o licenci ustupiti pravo korištenja žiga odnosno prava iz prijave, i to za sve ili samo za neke vrste robe ili usluge.
- (2) Ugovor o licenci iz stava (1) ovog člana sastavlja se u pisanoj formi i mora sadržavati: naznaku ugovornih strana, broj žiga ili broj prijave, vrijeme trajanja licence, robu, odnosno usluge za koje se licenca daje i obim licence.
- (3) Ugovor o licenci iz stava (1) ovog člana upisuje se u odgovarajući registar na zahtjev nosioca žiga, odnosno podnosioca prijave ili sticaoca prava.
- (4) Upisivanje ugovora o licenci iz stava (1) ovog člana u odgovarajući registar proizvodi pravno djelovanje prema trećim osobama od datuma upisivanja.
- (5) Institut donosi rješenje o upisivanju ugovora o licenci iz stava (1) ovog člana u odgovarajući registar.
- (6) Kolektivni žig i žig garancije ne mogu biti predmet ugovora o licenci.
- (7) Nosilac žiga koji je ujedno i davalac licence tog žiga može se pozvati na prava koja proizlaze iz žiga, a protiv sticaoca licence koji krši neku od odredbi iz ugovora o licenci u odnosu na njeno trajanje, oblik obuhvaćen registracijom u kojem se žig može koristiti, obim robe odnosno usluga za koje je data licenca, područje na kojem se žig može isticati ili kvalitet proizvedene robe odnosno usluga koje pruža korisnik licence.

Član 68.

(Objavljivanje prijenosa prava i licence)

Institut će u službenom glasilu objaviti da je prijenos prava i/ili licenca iz čl. 66. i 67. ovog zakona upisan u odgovarajući registar.

Član 69.

(Zalog)

- (1) Žig odnosno pravo iz prijave može biti predmet ugovora o zalogu, i to za sve ili samo za neke vrste robe ili usluge.
- (2) Ugovor o zalogu iz stava (1) ovog člana sastavlja se u pisanoj formi i mora sadržavati: dan zaključenja, ime i prezime ili poslovno ime, prebivalište ili boravište odnosno sjedište ugovornih strana, kao i dužnika ako su to različite osobe, registarski broj žiga odnosno broj prijave za priznanje žiga i podatke o potraživanju koje se osigurava založnim pravom.
- (3) Povjerilac stiče založno pravo upisom u odgovarajući registar Instituta.
- (4) Ugovor o zalogu iz stava (1) ovog člana upisuje se u odgovarajući registar, uz plaćanje takse i troškova postupka, na zahtjev nosioca žiga odnosno podnosioca prijave ili založnog povjerioca.
- (5) Institut donosi rješenje o upisivanju ugovora o zalogu iz stava (1) ovog člana u odgovarajući registar.
- (6) Kolektivni žig i žig garancije ne mogu biti predmet ugovora o zalogu.

Član 70.

(Postupak za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga)

- (1) Postupak za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga u odgovarajući registar Instituta pokreće se pisanim zahtjevom.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana podnosi se:
 - a) dokaz o pravnom osnovu upisa koji se traži;
 - b) punomoć, ako se postupak za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga pokreće posredstvom punomoćnika.
- (3) Jednim zahtjevom iz stava (1) ovog člana može se tražiti upisivanje prijenosa prava koji se odnosi na više žigova odnosno više prijave, pod uslovom da su raniji nosilac prava i novi nosilac prava isti u svakom žigu odnosno prijavi i da su registarski brojevi žigova odnosno brojevi prijave naznačeni u zahtjevu.
- (4) Jednim zahtjevom iz stava (1) ovog člana može se tražiti upisivanje licence i zaloga koji se odnose na više žigova odnosno više prijave, pod uslovom da su nosilac prava i sticalac licence odnosno zaloga isti u svakom žigu odnosno prijavi i da su registarski brojevi žigova odnosno brojevi prijave naznačeni u zahtjevu.
- (5) Za zahtjeve iz st. (3) i (4) ovog člana plaćaju se takse i troškovi postupka za svaki žig ili prijavu koji su naznačeni u zahtjevu.
- (6) Sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana, kao i sadržaj priloga koji se podnose uz zahtjev uređuju se provedbenim propisom.

Član 71.

(Urednost zahtjeva za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga)

- (1) Zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga je uredan ako sadrži podatke iz člana 70. stav (2) ovog zakona i druge propisane podatke.
- (2) Ako zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga nije uredan, Institut će pozvati podnosioca zahtjeva da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi.

- (3) Uz obrazloženje podnosioca zahtjeva i plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (2) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.

- (4) Ako podnosilac zahtjeva u roku iz stava (2) ovog člana ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti zahtjev.

Član 72.

(Ispitivanje pravnog osnova zahtjeva za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga)

- (1) Ako je zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga uredan, u smislu člana 71. stav (1) ovog zakona, Institut će ispitati ispunjava li pravni osnov na kojem se taj zahtjev zasniva zakonom propisane uslove za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga.
- (2) Ako pravni osnov na kojem se zasniva zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom, Institut će pozvati podnosioca zahtjeva da se u roku od 30 dana od dana prijema poziva izjasni o razlozima zbog kojih se upisivanje ne može izvršiti.
- (3) Uz obrazloženje podnosioca zahtjeva i plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (2) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (4) Institut će rješenjem odbiti zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licence i zaloga ako se podnosilac zahtjeva u roku iz stava (2) ovog člana ne izjasni o razlozima zbog kojih se upisivanje ne može odobriti, ili ako se izjasni, a Institut idalje smatra da se upisivanje ne može odobriti.
- (5) Na sva pitanja koja se odnose na prijenos prava, licencu i zalog, a koja nisu regulirana ovim zakonom, primjenjuju se odgovarajuće odredbe propisa o obligacionim odnosima i propisa o stvarnim pravima.

DIO SEDMI - PRESTANAK PRAVA

Član 73.

(Prestanak važenja žiga)

- (1) Žig prestaje da važi istekom roka od deset godina, za koji su plaćeni taksa i troškovi postupka, ako se njegovo važenje ne produži.
- (2) Žig prestaje da važi i prije isteka roka iz stava (1) ovog člana:
 - a) ako se nosilac žiga odrekne svog prava - narednog dana od dana predaje Institutu izjave o odricanju;
 - b) na osnovu sudske odluke odnosno odluke Instituta, u slučajevima predviđenim ovim zakonom - danom određenim tom odlukom;
 - c) ako je prestalo pravno lice odnosno ako je umrlo fizičko lice koje je nosilac žiga - danom prestanka odnosno smrti, osim ako je žig prešao na pravne sljednike tog lica.
- (3) Kolektivni žig i žig garancije prestaju važiti i ako Institut tokom ispitivanja izmjena općeg akta o kolektivnom žigu odnosno o žigu garancije utvrdi da nisu ispunjeni uslovi predviđeni članom 34. stav (1) ovog zakona.
- (4) U slučajevima iz stava (2) tač. a) i c) i stava (3) ovog člana Institut će donijeti posebno rješenje.

Član 74.

(Pravo trećeg lica)

- (1) Ako je u registru žigova upisano određeno pravo u korist trećeg lica, nosilac žiga ne može se odreći žiga bez pisane saglasnosti osobe na čije je ime upisano to pravo.
- (2) Ako nosilac žiga u određenom roku ne plati propisanu taksu i troškove postupka, a u registru žigova je upisano pravo u

korist trećeg lica, Institut će to lice obavijestiti da nisu plaćeni taksa i troškovi postupka i da ih može platiti u roku od šest mjeseci od dana prijema obavještenja i time održati važenje žiga.

DIO OSMI - PROGLAŠAVANJE RJEŠENJA O PRIZNANJU ŽIGA NIŠTAVIM

Član 75.

(Uslovi za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim)

- (1) Rješenje o priznanju žiga može se proglasiti ništavim u cjelini ili samo za neku vrstu robe ili uslugu ako se utvrdi da u vrijeme registracije žiga nisu bili ispunjeni uslovi za priznanje žiga predviđeni ovim zakonom.
- (2) Rješenje o priznanju kolektivnog žiga ili žiga garancije može se proglasiti ništavim i ako se utvrdi da opći akt o kolektivnom žigu ili opći akt o žigu garancije odnosno njihove izmjene nisu ispunjavali, odnosno ne ispunjavaju uslove iz člana 34. stav (1) ovog zakona.

Član 76.

(Prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim)

- (1) Rješenje o priznanju žiga može se proglasiti ništavim po službenoj dužnosti ili po prijedlogu zainteresiranog lica ili pravobranioca BiH ili ombudsmena BiH za sve vrijeme trajanja žiga.
- (2) Prijedlog za proglašavanje ništavim može se podnijeti po osnovu jednog ili više ranijih prava.
- (3) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim na osnovu člana 9. stav (1) ovog zakona može podnijeti samo nosilac starijeg prava ili osoba koju on ovlasti, osim ako je tokom pet uzastopnih godina prije podnošenja prijedloga znao za korištenje kasnijeg žiga čiji je nosilac bio savjestan i nije se protivio korištenju kasnijeg žiga.
- (4) Ako je izjavljen prigovor na podnesenu prijavu žiga iz razloga propisanih u članu 9. stav (1) ovog zakona pa je rješenje o odbijanju prigovora pravosnažno, prijedlog za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju žiga ista osoba ne može podnijeti iz istih razloga koji su navedeni u odbijenom prigovoru, osim ako podnosilac prijedloga ne dostavi nove dokaze koji bi sami ili u vezi s već upotrijebljenim dokazima mogli dovesti do drugačijeg rješenja u postupku po prigovoru.
- (5) Rješenje o priznanju žiga ne može se proglasiti ništavim na osnovu člana 9. stav (1) tač. a), b), c) i d) ovog zakona ako raniji žig, bez opravdanog razloga, nije korišten u BiH za obilježavanje robe ili usluga na koje se odnosi u periodu od pet godina prije podnošenja prijedloga za proglašavanje ništavim, izuzev ako je podnosilac prijave kasnijeg žiga bio nesavjestan.
- (6) Institut odlučuje u granicama zahtjeva navedenih u prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim.
- (7) Uz prijedlog za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju žiga podnose se odgovarajući dokazi.

Član 77.

(Postupak za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim)

- (1) Postupak za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim pokreće se pisanim prijedlogom za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim.
- (2) Sadržaj prijedloga iz stava (1) ovog člana, kao i prilozi uz prijedlog, uređuju se provedbenim propisom.
- (3) Prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim je uredan ako sadrži propisane podatke.

- (4) Ako prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim nije uredan, Institut će pozvati podnosioca prijedloga da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi.
- (5) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijedloga, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (4) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (6) Ako podnosilac prijedloga u roku iz stava (4) ovog člana ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti prijedlog.
- (7) Uredan prijedlog Institut će dostaviti nosiocu žiga i pozvati ga da u roku od 30 dana od dana prijema poziva dostavi svoj odgovor.
- (8) Na obrazloženi zahtjev nosioca žiga, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (7) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (9) Ako nosilac žiga u ostavljenom roku ne odgovori na prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim, Institut će proglasiti žig ništavim za onu vrstu robe ili usluge za koje je to u prijedlogu zahtijevano.
- (10) Ako to ocijeni neophodnim, Institut može odrediti usmenu raspravu povodom podnesenog prijedloga za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim.
- (11) Ako je prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim podnesen iz razloga iz člana 9. stav (1) tačka g) ovog zakona, a nosilac žiga je odgovorio na prijedlog, Institut će, s obzirom na okolnosti, uputiti stranke da postojanje razloga iz člana 9. stav (1) tačka g) ovog zakona riješe kao prethodno pitanje u postupku pred nadležnim sudom.
- (12) Institut može prekinuti postupak na najmanje dva mjeseca, a ne duže od 24 mjeseca u svrhu pokušaja mirnog rješavanja spora, na zajednički zahtjev nosioca prava na žig i podnosioca prijedloga.
- (13) Rokovi koji su zbog prekida postupka prestali teći, počinju za zainteresiranu stranku teći u cjelini iznova od dana kada joj Institut dostavi zaključak o nastavljaju postupka.
- (14) Ako je na datum podnošenja prijedloga za proglašenje žiga ništavim na osnovu ranijeg žiga u toku postupak povodom zahtjeva za prestanak ili prijedloga za proglašenje tog ranijeg žiga ništavim ili neki drugi postupak, Institut će prekinuti postupak povodom prijedloga za proglašenje žiga ništavim do pravosnažnog rješenja iz ranije pokrenutih postupaka.
- (15) Ako tokom postupka ranije pravo na kojem se zasniva prijedlog za proglašenje rješenja o priznanju žiga ništavim prestane važiti, Institut će obustaviti postupak po prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim. Ako se prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim zasniva na više ranijih prava, postupak se nastavlja, a pravo koje je prestalo važiti neće se uzeti u obzir prilikom donošenja odluke.
- (16) Poslije provedenog postupka po prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim, Institut će donijeti odgovarajuće rješenje.
- (17) Podatke o proglašavanju rješenja o priznanju žiga ništavim, koje je pravosnažno u upravnom postupku, Institut će objaviti u službenom glasilu.

DIO DEVETI - POSEBNI SLUČAJEVI PRESTANKA VAŽENJA ŽIGA**Član 78.**

(Prestanak važenja žiga zbog nekorištenja)

- (1) Na zahtjev zainteresirane osobe, Institut će donijeti rješenje o prestanku važenja žiga u cjelini ili samo za neke vrste robe ili uslugu ako nosilac žiga ili osoba koju je on ovlastio, bez opravdanog razloga, nije na tržištu BiH ozbiljno koristila žig za obilježavanje robe odnosno usluga na koje se taj žig odnosi, u neprekidnom periodu od pet godina.
- (2) Zahtjev za prestanak važenja žiga zbog nekorištenja ne može se podnijeti prije isteka roka od pet godina od datuma okončanja postupka registracije.
- (3) U postupku po zahtjevu za prestanak važenja žiga zbog nekorištenja žiga, nosilac žiga ili osoba koju je on ovlastio dužni su dokazati da su žig koristili tokom perioda od pet godina koje su prethodile datumu podnošenja zahtjeva za prestanak važenja žiga zbog nekorištenja.
- (4) Korištenjem žiga, u smislu stava (1) ovog člana, smatra se i korištenje znaka zaštićenog žigom u obliku koji se razlikuje u elementima koji ne mijenjaju distinktivni karakter znaka, kao i korištenje zaštićenog znaka na robi ili pakovanju robe namijenjene isključivo izvozu.
- (5) Opravdanim razlogom za nekorištenje žiga iz stava (1) ovog člana smatrat će se okolnost koja je nastala nezavisno od volje nosioca žiga, a koja predstavlja smetnju za korištenje žiga, kao što su odluka državnog organa, zabrana uvoza ili izvoza ili druga zabrana koja se odnosi na robu ili usluge za koje je priznata zaštita žigom.
- (6) Korištenje žiga, uz saglasnost nosioca žiga ili korištenje žiga od osobe ovlaštene da koristi kolektivni žig ili žig garancije, smatra se korištenjem od nosioca žiga.
- (7) Korištenjem žiga ne smatra se reklamiranje zaštićenog znaka bez mogućnosti nabavke robe, odnosno korištenja usluge za koju je znak zaštićen.
- (8) Institut neće donijeti rješenje o prestanku važenja žiga zbog nekorištenja ako je korištenje žiga počelo ili je nastavljeno poslije isteka neprekidnog perioda od pet godina u kojem žig nije korišten, a prije podnošenja zahtjeva za prestanak važenja žiga zbog nekorištenja, osim ako je do započinjanja ili nastavljanja korištenja žiga došlo nakon što je nosilac prava saznao da će biti podnesen zahtjev za prestanak važenja njegovog žiga i ako je korištenje započeto ili nastavljeno u periodu od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za prestanak važenja žiga.

Član 79.

(Dodatni razlozi za prestanak važenja kolektivnog žiga i žiga garancije)

- (1) Kolektivni žig i žig garancije prestaju važiti u sljedećim slučajevima:
 - a) ako nosilac ne preduzme razumne mjere da spriječi upotrebu žiga na način koji nije u skladu s uslovima korištenja iz općeg akta o kolektivnom žigu odnosno o žigu garancije, uključujući sve izmjene i dopune općeg akta upisanog u Registar žigova;
 - b) ako korisnik kolektivnog žiga odnosno žiga garancije koristi predmetni žig dovodeći učesnike u promet u zabludu na način utvrđen članom 34. stavom (2) ovog zakona;
 - c) ako izmjena općeg akta o kolektivnom žigu odnosno o žigu garancije ne sadrži elemente iz člana 20. ovog

zakona, osim ako je nosilac žiga naknadnim izmjenama uskladi s tim članom.

- (2) Izmjene i dopune općeg akta o kolektivnom žigu odnosno žigu garancije proizvode dejstvo od datuma unosa podataka o ovim promjenama u registar žigova.

Član 80.

(Određivanje datuma prestanka važenja žiga zbog nekorištenja)

- U slučaju iz člana 78. ovog zakona, žig prestaje važiti na datum podnošenja zahtjeva za prestanak važenja žiga zbog nekorištenja ili ako se na zahtjev jedne od stranaka utvrdi neki raniji datum na koji se pojavio neki od razloga za prestanak važenja žiga.

Član 81.

(Prestanak važenja žiga u drugim slučajevima)

- (1) Institut će, na zahtjev zainteresirane osobe, donijeti rješenje o prestanku važenja žiga u cjelini ili samo za neku vrstu robe ili uslugu i u sljedećim slučajevima:
 - a) ako je znak zaštićen žigom, zbog činjenja ili nečinjenja nosioca žiga ili njegovog pravnog sljednika, postao generičan naziv robe odnosno usluge za koju je registriran;
 - b) ako znak zaštićen žigom, zbog načina na koji ga nosilac žiga ili njegov pravni sljednik koristi, može u prometu izazvati zabunu o geografskom porijeklu, vrsti, kvalitetu ili drugim svojstvima robe odnosno usluge;
 - c) ako je znak zaštićen žigom postao protivan moralu ili javnom poretku.
- (2) Pravo na korištenje kolektivnog žiga i žiga garancije može prestati i ako se kolektivni žig i žig garancije upotrebljavaju protivno općem aktu o kolektivnom žigu odnosno o žigu garancije.
- (3) U slučaju iz st. (1) i (2) ovog člana žig prestaje važiti narednog dana od dana pravosnažnosti rješenja o prestanku važenja žiga.

Član 82.

(Postupak po zahtjevu za prestanak važenja žiga)

- (1) Postupak za prestanak važenja žiga iz razloga predviđenih u čl. 78. i 81. ovog zakona pokreće se pisanim zahtjevom.
- (2) Sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana, kao i prilozi uz zahtjev, uređuju se provedbenim propisom.
- (3) Zahtjev za prestanak važenja žiga je uredan ako sadrži propisane podatke.
- (4) Ako je zahtjev za prestanak važenja žiga podnesen prije isteka perioda od pet godina od datuma registracije osporavanog žiga ili ako nije podnesen zbog razloga navedenih u čl. 78. i 81. ovog zakona, Institut će zahtjev odbaciti.
- (5) Ako zahtjev za prestanak važenja žiga nije uredan, Institut će pozvati podnosioca zahtjeva da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi.
- (6) Na obrazloženi zahtjev podnosioca zahtjeva za prestanak važenja žiga, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (5) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana ni duže od 60 dana.
- (7) Ako podnosilac zahtjeva za prestanak važenja žiga u roku iz stava (5) ovog člana ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti zahtjev.
- (8) Institut će uredan zahtjev dostaviti nosiocu žiga i pozvati ga da u roku od 30 dana od dana prijema poziva dostavi svoj odgovor.

- (9) Na obrazloženi zahtjev nosioca žiga, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (8) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana ni duže od 60 dana.
- (10) Ako nosilac žiga u ostavljenom roku ne odgovori na zahtjev za prestanak važenja žiga, Institut će donijeti rješenje o prestanku važenja žiga za onu vrstu robe ili usluge za koje je to u podnesenom zahtjevu traženo.
- (11) Ako to ocijeni neophodnim, Institut može odrediti usmenu raspravu povodom podnesenog zahtjeva za prestanak važenja žiga.
- (12) Poslije provedenog postupka po zahtjevu za prestanak važenja žiga, Institut će donijeti odgovarajuće rješenje.
- (13) Rješenje o prestanku važenja žiga koje je pravosnažno u upravnom postupku Institut će objaviti u službenom glasilu.

Član 83.

(Djelovanje na pravosnažnu sudsku odluku)

Proglašavanje ništavim žiga i prestanak važenja žiga nemaju djelovanje na sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava koje su u momentu donošenja tog rješenja bile pravosnažne, kao i na zaključene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licence ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori izvršeni, pod uslovom da je tužilac odnosno nosilac žiga bio savjestan.

DIO DESETI - ŽALBENI POSTUPAK

Član 84.

(Pravo na žalbu)

- (1) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stepenu stranka čijem zahtjevu u cjelini ili u dijelu nije udovoljeno ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.
- (2) Druge stranke u postupku koji je okončan odlukom protiv koje se podnosi žalba smatraju se strankama u žalbenom postupku.

Član 85.

(Sadržaj žalbe)

Uz podatke koje mora sadržavati svaki podnesak, žalba mora sadržavati i:

- a) oznaku upravnog akta protiv kojeg se podnosi,
- b) izjavu o tome da se upravni akt osporava u cjelini ili u određenom dijelu,
- c) razloge zbog kojih se žalba podnosi,
- d) obrazloženje žalbe sa svim dokazima kojima podnosilac žalbe potvrđuje svoje navode iz žalbe,
- e) potpis podnosioca žalbe,
- f) punomoć, ako se žalba podnosi posredstvom punomoćnika.

Član 86.

(Komisija za žalbe)

- (1) Komisija za žalbe osniva se kao nezavisni organ za odlučivanje o žalbi, u skladu s odredbama ovog zakona.
- (2) Komisija za žalbe ima tri člana, od kojih je jedan predsjednik Komisije za žalbe, i tri zamjenika člana, od kojih je jedan zamjenik predsjednika.
- (3) Članove Komisije za žalbe imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH) na osnovu javnog konkursa, među nezavisnim stručnjacima u oblasti prava industrijskog vlasništva na način uređen odlukom Vijeća ministara BiH. Zaposleni u Institutu ne mogu biti članovi Komisije za žalbe.
- (4) Sjedište Komisije za žalbe je pri Institutu.
- (5) Institut Komisiji za žalbe osigurava radni prostor i potrebnu opremu za rad, kao i obavljanje kancelarijskih i administrativnih poslova.

(6) Komisija za žalbe ima poseban pečat.

(7) Predsjednik Komisije za žalbe upravlja njenim radom.

(8) U slučaju odsustva, predsjednika Komisije za žalbe mijenja zamjenik predsjednika, a člana zamjenik člana Komisije za žalbe.

(9) Predsjednik i članovi Komisije za žalbe u svom radu su nezavisni, nisu obavezani nikakvim uputstvima direktora Instituta i svoje zadatke obavljaju nepristrasno, u skladu sa zakonom i pravilima struke.

(10) Predsjednik i članovi Komisije za žalbe imaju status nezavisnih stručnjaka, a naknadu za svoj rad primaju u skladu s provedbenim propisom o naknadama za rad u Komisiji za žalbe.

(11) Članovi Komisije za žalbe i zamjenici članova koji su učestvovali u donošenju odluke u prvostepenom postupku, ili ako postoje neki drugi razlozi za njihovo izuzeće, ne mogu učestvovati u postupku po žalbi u konkretnom predmetu.

(12) Komisija za žalbe donosi poslovnik kojim se uređuju pojedinosti o radu.

Član 87.

(Odlučivanje o žalbi)

- (1) Komisija za žalbe o izjavljenoj žalbi odlučuje na sjednici većinom glasova.
- (2) Komisija za žalbe odlučuje na osnovu podnesaka stranaka, a kada smatra da je to neophodno, može odrediti održavanje usmene rasprave.
- (3) U postupku odlučivanja o žalbi na odgovarajući način primjenjuju se odredbe čl. 30, 41. i 77. ovog zakona.

DIO JEDANAESTI - GRADANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Član 88.

(Osobe ovlaštene da traže zaštitu prava)

- (1) U slučaju povrede prava, tužbu, pored nosioca prava, odnosno osobe koju on ovlasti, može podnijeti i nosilac isključive licence u onoj mjeri u kojoj je stekao pravo na iskorištavanje žiga na osnovu pravnog posla ili zakona.
- (2) Sticalac neisključive licence može pokrenuti postupak zbog povrede žiga samo uz saglasnost nosioca žiga.
- (3) Sticalac isključive licence ili korisnik kolektivnog žiga odnosno žiga garancije, s ciljem naknade štete koju je pretrpio, ima se pravo umiješati u postupak zbog povrede prava koji je pokrenuo nosilac žiga.
- (4) Ako je žig registriran na ime trgovačkog zastupnika ili predstavnika nosioca žiga bez odobrenja nosioca žiga, nosilac ima pravo:
 - a) zabraniti upotrebu tog žiga od zastupnika ili predstavnika;
 - b) zahtijevati da se žig prenese na njega.

Član 89.

(Tužbeni zahtjevi)

- (1) U slučaju povrede žiga ili prava iz prijave žiga, ako žig bude priznat, tužilac može tužbom zahtijevati:
 - a) utvrđivanje povrede prava;
 - b) zabranu daljnjeg činjenja povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili uzdržavanjem od radnji koje to pravo povređuju;
 - c) uklanjanje stanja nastalog povredom prava;
 - d) povlačenje predmeta povrede iz privrednih tokova uz uvažavanje interesa trećih savjesnih osoba;
 - e) potpuno uklanjanje predmeta povrede iz privrednih tokova;
 - f) uništenje predmeta kojima je izvršena povreda prava;

- g) uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjena ili se upotrebljavaju za činjenje povreda i koja su vlasništvo povredioaca;
- h) prepuštanje predmeta povrede nosioca prava uz naknadu troškova proizvodnje;
- i) naknadu imovinske štete i opravdanih troškova postupka;
- j) objavljivanje presude o trošku tuženog.
- (2) Prilikom odlučivanja o zahtjevima iz stava (1) tač. c), d), e), f), g) i h) ovog člana, nadležni sud je dužan uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, naročito srazmjer između težine učinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštene osobe za osiguravanje efektivne zaštite prava.
- (3) U postupku protiv osoba čije su usluge bile upotrijebljene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravosnažno ustanovljeno u postupku prema trećoj osobi, pretpostavlja se da povreda prava postoji.
- (4) Ako pri uvozu proizvoda kojima se vrijeđa žig pošiljalac djeluje u trgovačkom prometu, bez obzira na to da li je riječ o robi namijenjenoj za komercijalne svrhe ili za ličnu upotrebu primaoca, nosilac žiga ima pravo tužbom protiv deklaranta i/ili primaoca robe zahtijevati utvrđenje povrede žiga kako bi se proizvodi mogli uništiti pod carinskim nadzorom.
- (5) Postupak po tužbi iz stava (1) ovog člana je hitan.
- Član 90.
(Povreda žiga)
- (1) Povredom žiga ili prava iz prijave, ako žig bude naknadno priznat, smatra se svako neovlašteno korištenje zaštićenog znaka u smislu člana 55. ovog zakona.
- (2) Povredom iz stava (1) ovog člana smatraju se i podražavanje, transkripcija i transliteracija zaštićenog znaka.
- (3) Povredom iz stava (1) ovog člana smatra se i dodavanje znaku riječi "tip", "način", "po postupku" i sl.
- Član 91.
(Naknada štete)
- (1) Za sve povrede prava iz ovog zakona važe opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Osoba koja povrijedi žig dužna je platiti nosiocu prava odštetu u obimu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete ili u obimu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonito korištenje žiga.
- Član 92.
(Penal)
- (1) Ako je povreda žiga učinjena namjerno ili krajnjom nepažnjom, nosilac žiga može od osobe koja je žig povrijedila tražiti naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene licencne naknade koju bi primio za korištenje žiga.
- (2) Prilikom odlučivanja o zahtjevu za plaćanje penala sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito obim nastale štete, stepen krivice povredioaca, iznos ugovorene ili uobičajene licencne naknade i preventivni cilj penala.
- (3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stava (1) ovog člana, nosilac prava ovlašten je tražiti razliku do iznosa naknade potpune štete.
- Član 93.
(Aktivna legitimacija za tužbu)
- (1) Tužbu zbog povrede žiga odnosno prava iz prijave mogu podnijeti nosilac žiga, podnosilac prijave, sticalac isključive licence, korisnik kolektivnog žiga uz saglasnost nosioca, a kolektivnog žiga i korisnik žiga garancije uz saglasnost nosioca žiga garancije.
- (2) Postupak po tužbi zbog povrede prava iz prijave nadležni sud će prekinuti do konačne odluke Instituta o podnesenoj prijavi.
- (3) Ako je pred Institutom odnosno sudom pokrenut postupak iz čl. 76. ili 81. ovog zakona, sud koji postupuje po tužbi iz člana 78. ovog zakona dužan je prekinuti postupak do konačne odluke Instituta ili suda.
- Član 94.
(Rok za podnošenje tužbe)
- Tužba zbog povrede žiga odnosno povrede prava iz prijave može se podnijeti u roku od tri godine od dana kada je tužilac saznao za povredu i počinioca, a najkasnije u roku od pet godina od dana kad je povreda prvi put učinjena.
- Član 95.
(Privremene mjere)
- (1) Nadležni sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovog zakona ako predlagač učini vjerovratnim da je:
- a) nosilac prava iz ovog zakona i
- b) njegovo pravo povrijeđeno ili da prijete stvarna opasnost od povrede.
- (2) Nosilac prava mora učiniti vjerovratnim i jednu od sljedećih pretpostavki:
- a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano,
- b) da je privremena mjera potrebna radi sprečavanja nastanka štete koju će biti kasnije teško popraviti ili
- c) da pretpostavljeni povredilac, donošenjem privremene mjere koja bi se kasnije u postupku pokazala kao neopravdana, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez donošenja takve privremene mjere pretrpio nosilac prava.
- (3) Nosilac prava koji predlaže da se donese privremena mjera bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane dužan je, osim uslova iz st. (1) i (2) ovog člana, učiniti vjerovratnim da bi bilo kakvo odgađanje donošenja privremene mjere prouzrokovalo nosiocu prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti.
- (4) U slučaju donošenja privremene mjere prema odredbama stava (3) ovog člana, nadležni sud će rješenje o privremenoj mjeri dostaviti suprotnoj strani odmah poslije njenog provođenja.
- (5) Nosilac prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerovratnim da će predložena privremena mjera prouzrokovati pretpostavljenom povrediocu samo neznatnu štetu.
- (6) Smatra se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.
- (7) Nadležni sud može za osiguranje zahtjeva, prema stavu (1) ovog člana, odrediti bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a naročito:
- a) da se pretpostavljenom povrediocu zabrane radnje kojima se povređuje pravo iz ovog zakona;
- b) da se oduzmu, uklone iz prometa i pohrane predmeti povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjeni odnosno upotrebljavaju se za činjenje povreda.
- (8) Na prijedlog osobe koja učini vjerovratnim da je njeno pravo povrijeđeno ili da će biti povrijeđeno i koja učini

vjerovatnim postojanje okolnosti koje bi osujetile ili znatno otežale naknadu štete u slučaju povrede prava, nadležni sud može, pored privremenih mjera iz stava (1) ovog člana odrediti i privremene mjere:

- a) zapljenu pokretne i nepokretne imovine osobe protiv koje se predlaže određivanje privremene mjere;
 - b) zabrane isplate novčanih sredstava s računa osobe protiv koje se predlaže određivanje privremene mjere.
- (9) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, nadležni sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu radi opravdanja te mjere.
- (10) Rok iz stava (9) ovog člana ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana, od dana dostavljanja rješenja predlagaču, u zavisnosti od toga koji rok ističe kasnije.
- (11) Nadležni sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od 30 dana od dana podnošenja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnošenje tog odgovora.
- (12) Postupak u vezi s donošenjem privremene mjere je hitan.

Član 96.

(Osiguranje dokaza)

- (1) Nadležni sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagač pruži sudu razumne dokaze o tome da:
- a) je nosilac prava iz ovog zakona,
 - b) je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijete stvarna opasnost od povrede,
 - c) će dokazi o toj povredi biti uništeni ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nosilac prava koji traži da se donese rješenje o osiguranju dokaza bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane, dužan je, osim uslova iz stava (1) ovog člana, učiniti vjerovatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti uništeni, ili da se kasnije neće moći izvesti.
- (3) U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama stava (2) ovog člana, nadležni sud će rješenje o osiguranju dostaviti suprotnoj strani odmah poslije izvođenja dokaza.
- (4) Nadležni sud može rješenjem iz stava (1) ovog člana odrediti da se izvede bilo koji dokaz, a naročito:
- a) uvidaj prostorija, poslovne, bankarske i finansijske dokumentacije, inventara, baza podataka, kompjuterskih memorijskih jedinica ili drugih stvari;
 - b) oduzimanje uzoraka predmeta povrede;
 - c) pregled i predaju dokumenata;
 - d) određivanje i saslušanje vještaka;
 - e) saslušanje svjedoka.
- (5) Osiguranje dokaza može se tražiti i poslije pravosnažno okončanog postupka, ako je to potrebno radi pokretanja postupka prema vanrednim pravnim lijekovima ili za vrijeme takvog postupka.
- (6) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje pamični postupak, a koje se odnose na privremene mjere, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (7) Postupak osiguranja dokaza je hitan.
- (8) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan ili ako nosilac prava taj prijedlog ne opravda, suprotna strana ima pravo tražiti:
- a) vraćanje oduzetih predmeta,
 - b) zabranu upotrebe pribavljenih informacija,

c) naknadu štete.

- (9) Sud mora u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrebljava isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotne strane.

Član 97.

(Dužnost obavještanja)

- (1) Nadležni sud može u toku parnice, zbog povrede prava iz ovog zakona, na osnovu opravdanog zahtjeva jedne od stranaka naložiti povrediocu prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovog zakona.
- (2) Nadležni sud može naložiti da podatke iz stava (1) ovog člana dostave sudu i osobe koje u obimu komercijalne djelatnosti:
- a) posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovog zakona, ili
 - b) koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona, ili
 - c) daju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.
- (3) Smatra se da je neka radnja preduzeta u obimu komercijalne djelatnosti ako je preduzeta za pribavljanje posredne ili neposredne ekonomske koristi.
- (4) Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvata radnje savjesnih krajnjih potrošača.
- (5) Nadležni sud može naložiti da podatke iz stava (1) ovog člana dostavi sudu i osoba koju je neka od osoba navedenih u stavu (2) ovog člana označila kao umiješanu u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili davanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.
- (6) Podaci traženi na osnovu stava (1) ovog člana mogu naročito obuhvatati:
- a) ime, adresu odnosno firmu i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe odnosno davalaca usluga, kao i namjeravanih prodavača na veliko i malo;
 - b) podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za odnosnu robu i usluge.

Član 98.

(Izvođenje dokaza)

- (1) Ako nadležni sud odluči da će izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod suprotne strane, ta strana dužna je na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stav (1) ovog člana odnosi se i na bankarsku, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod kontrolom suprotne strane, ako je riječ o povredi koja dostiže obim komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje pamični postupak, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (4) Nadležni sud mora poslije izvođenja dokaza, u skladu sa stavom (1) ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrebljava isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotstavljenе strane.

Član 99.

(Sredstvo osiguranja za suprotstavljenu stranku)

Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za određenje privremene mjere ili osiguranja dokaza, sud može

odrediti odgovarajući novčani iznos kao sredstvo osiguranja u slučaju neosnovanosti zahtjeva, na teret podnosioca zahtjeva.

Član 100.

(Žig kao predmet izvršenja)

- (1) Žig može biti predmet izvršenja.
- (2) Na postupak izvršenja, shodno se primjenjuju odgovarajuće odredbe pravnih propisa u BiH.
- (3) Na zahtjev jedne od stranaka ili nadležnog organa koji provodi izvršni postupak, upisuje se u registar da je protiv žiga pokrenuto izvršenje na osnovu dokaza o pokrenutom postupku izvršenja nad žigom.
- (4) Institut vrši upis, briše ili mijenja podatke o izvršenju na zahtjev jedne od stranaka ili nadležnog organa koji provodi postupak izvršenja.

Član 101.

(Osporavanje žiga)

- (1) Ako je prijava podnesena suprotno principu savjesnosti i poštenja ili je znak registriran na osnovu takve prijave, odnosno na osnovu prijave kojom je povrijeđena zakonska ili ugovorna obaveza, osoba čiji je pravni interes time povrijeđen može tražiti da je nadležni sud proglaši za podnosioca prijave ili nosioca prava.
- (2) Ako se sudskom odlukom usvoji tužbeni zahtjev iz stava (1) ovog člana, Institut će po prijemu presude, ili na zahtjev tužioca, upisati tužioca u odgovarajući registar Instituta kao podnosioca prijave ili nosioca žiga i podatke o tome objaviti u službenom glasilu.

Član 102.

(Osporavanje općepoznatog znaka iz člana 6. bis Pariske konvencije)

- (1) Fizičko ili pravno lice koje u prometu koristi znak za obilježavanje robe odnosno usluga, a za koji je drugo lice podnijelo prijavu ili ga registriralo na svoje ime za obilježavanje iste ili slične robe odnosno usluga, može tražiti da ga nadležni sud proglaši za podnosioca prijave, odnosno nosioca prava, ako dokaže da je taj znak bio općepoznat u smislu člana 6. bis Pariske konvencije o zaštiti industrijskog vlasništva za obilježavanje njegove robe odnosno usluga prije nego što je tuženi podnio prijavu.
- (2) Ako tuženi dokaže da je isti ili sličan znak koristio u prometu za obilježavanje iste ili slične robe odnosno usluga isto koliko i tužilac ili duže od njega, nadležni sud će odbiti tužbeni zahtjev iz stava (1) ovog člana.
- (3) Tužba iz stava (1) ovog člana ne može se podnijeti nakon isteka roka od pet godina od dana upisivanja žiga u registar žigova.
- (4) Ako se sudskom odlukom usvoji tužbeni zahtjev iz stava (1) ovog člana, Institut će, po prijemu presude, ili na zahtjev tužioca, upisati tužioca u odgovarajući registar kao podnosioca prijave, ili kao nosioca žiga, i podatke o tome objaviti u službenom glasilu.

Član 103.

(Pribavljeno pravo treće osobe na osporenom žigu)

Pravo koje je treća osoba pribavila od ranijeg podnosioca prijave odnosno nosioca žiga iz čl. 99. i 102. ovog zakona prestaje danom upisa novog podnosioca prijave odnosno nosioca žiga u odgovarajući registar Instituta.

DIO DVANAESTI - CARINSKE MJERE

Član 104.

(Zahtjev nosioca prava)

- (1) Nosilac isključivih prava prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, tranzita ili izvoza

robe proizvedene u suprotnosti s odredbama ovog zakona, može kod nadležnog carinskog organa (u daljnjem tekstu: carinski organ) podnijeti zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.

- (2) Zahtjev za zaštitu prava, prema stavu (1) ovog člana, mora sadržavati naročito:
 - a) podatke o podnosiocu zahtjeva i o nosiocu isključivog prava iz ovog zakona, ako nije riječ o istoj osobi;
 - b) detaljan opis robe koji omogućava njenu identifikaciju;
 - c) dokaze o tome da je podnosilac zahtjeva odnosno osoba koju je on ovlastio nosilac isključivog prava iz ovog zakona u vezi s tom robom;
 - d) dokaze o tome da je isključivo pravo vjerovatno povrijeđeno;
 - e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnosilac, kao što su: podaci o lokaciji robe i njenoj destinaciji, očekivani datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o sredstvu transporta, podaci o uvozniku, izvozniku, primaocu i sl;
 - f) period u kojem će carinski organ postupati prema zahtjevu i koji ne može biti duži od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Carinski organ može prije donošenja odluke, kojom udovoljava zahtjevu iz stava (1) ovog člana, tražiti od nosioca prava da položi osiguranje za troškove pohranjivanja i prijevoza robe, kao i za naknadu štete, koji bi u vezi s robom mogli nastati carinskom organu, kao i strani protiv koje je prihvaćen zahtjev iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ako carinski organ udovolji zahtjevu iz stava (1) ovog člana, on o tome obavještava sve carinske ispostave i nosioca prava.

Član 105.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

- (1) Ako carinska ispostava prilikom provođenja carinskog postupka nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog organa, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet.
- (2) Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se njenom uvozniku.
- (3) U odluci iz stava (2) ovog člana određuje se da se vlasnik robe odnosno osoba koja je ovlaštena za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja, može izjasniti o tome da li je riječ o krivotvorenoj robi odnosno drugoj povredi prava iz ovog zakona.
- (4) Ako carinski organ ne primi pisano izjašnjenje vlasnika ili osobe koja je ovlaštena da raspolaže robom u roku iz stava (3) ovog člana, on može, na zahtjev i o trošku nosioca prava, privremeno zadržanu robu oduzeti i uništiti.
- (5) Ako vlasnik robe ili osoba koja je ovlaštena da raspolaže robom, u roku iz stava (3) ovog člana, podnese izjavu da nije riječ o krivotvorenoj robi odnosno drugoj povredi prava iz ovog zakona, nosilac prava može u roku od deset radnih dana od prijema obavještenja o takvoj izjavi podnijeti tužbu zbog povrede prava.
- (6) Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinski organ može, na zahtjev nosioca prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe iz stava (5) ovog člana, koji ne može biti duži od deset radnih dana.
- (7) Nosilac prava ili osoba koju on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja izvršiti pregled i kontrolu robe i

- prateće dokumentacije u obimu koji je potreban za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka.
- (8) Pravo da izvrši pregled i kontrolu robe ima i njen uvoznik.
- (9) Nosilac odobrenja dužan je odmah obavijestiti nadležnu carinsku službu koja je odobrila zahtjev o sljedećem:
- da pravo intelektualnog vlasništva obuhvaćeno zahtjevom više nije na snazi;
 - da nosilac odobrenja više nema pravo podnijeti zahtjev iz drugih razloga;
 - o izmjenama podataka iz člana 6. stav (3) ovog zakona.
- (10) Ako nosilac prava ne podnese tužbu iz stava (5) ovog člana, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu upotrebu odnosno promet.
- (11) Ako nosilac prava pokrene sudski postupak, carinski organ donijet će odluku o zapljeni robe do donošenja pravosnažne sudske odluke.

Član 106.

(Postupak po službenoj dužnosti)

- Ako carinska ispostava pri provođenju carinskog postupka u vezi s uvozom, tranzitom ili izvozom robe opravdano sumnja da su određenom robom povrijeđena prava prema ovom zakonu, ona će privremeno zadržati puštanje te robe u promet i o tome obavijestiti carinski organ.
- Carinski organ pisanim putem obavještava nosioca prava o zadržavanju robe, sumnji da je riječ o povredi njegovih prava i o mogućnosti da podnese zahtjev prema članu 97. ovog zakona, u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.
- Ako nosilac prava podnese zahtjev, u skladu sa stavom (2) ovog člana, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog organa.
- Ako carinski organ udovolji zahtjevu iz člana 104. ovog zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih deset radnih dana.
- Nosilac prava mora u roku iz stava (4) ovog člana provesti radnje iz člana 105. stav (7) ovog zakona.
- Odredbe čl. 105. i 106. ovog zakona ne primjenjuju se na uvoz, tranzit ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu upotrebu, koje se unose ili iznose kao dio ličnog prtljaga ili šalju u malim pošiljkama.

Član 107.

(Primjena drugih carinskih propisa)

- Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način ostali carinski propisi.
- Bliže propise o provođenju carinskih mjera iz ovog dijela Zakona donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Uprave za indirektno oporezivanje BiH.
- Carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona je hitan.

DIO TRINAESTI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 108.

(Prekršaji)

- Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 200.000 KM kažnjava se za prekršaj pravno lice, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 20.000 KM kažnjava se za prekršaj pojedinac koji obavlja samostalnu poslovnu djelatnost koji na način iz člana 90. ovog zakona povrijedi žig ili pravo iz prijave.

- Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kažnjava se za prekršaj iz stava (1) ovog člana i odgovorna osoba u pravnom licu.
- Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM kažnjava se za prekršaj iz stava (1) ovog člana fizičko lice.
- Predmeti koji su nastali izvršenjem prekršaja iz stava (1) ovog člana oduzimaju se i uništavaju, a predmeti odnosno uređaji namijenjeni ili upotrijebljeni za izvršenje tih prekršaja se oduzimaju.
- Prekršajni postupak na osnovu odredbi ovog člana je hitan.

Član 109.

(Zaštitna mjera)

- Pravnom licu i preduzetniku koji učine prekršaje iz člana 108. stav (1) ovog zakona u obavljanju djelatnosti može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se vrijeđa žig, u trajanju do jedne godine, ako je učinjeni prekršaj naročito težak zbog načina izvršenja, posljedica djela ili drugih okolnosti učinjenog prekršaja.
- Pravnom licu i preduzetniku koji učine prekršaj iz člana 108. stav (1) ovog zakona u povratu izriče se zaštitna mjera zabrane djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se vrijeđa žig u trajanju od najmanje jedne godine.

Član 110.

(Inspeksijska kontrola u vezi s prekršajima)

- Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima, sankcioniranim u članu 108. ovog zakona, vrši inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.
- Inspeksijski postupak je hitan.

DIO ČETRINAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 111.

(Žigovi priznati do početka primjene ovog zakona)

Žigovi koji su do dana početka primjene ovog zakona upisani u registar žigova koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovog zakona.

Član 112.

(Postupci u toku)

Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovog zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o žigu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Član 113.

(Provedbeni propis)

Direktor Instituta do dana određenog za primjenu ovog zakona donosi provedbeni propis kojim se pobliže uređuju pitanja pobrojana u ovom zakonu.

Član 114.

(Propisi o taksama i troškovima postupka)

Direktor Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju taksa i naknade troškova u postupku sticanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovog zakona, dva mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

Član 115.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Početak primjene ovog zakona prestaju važiti Zakon o žigu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) i Pravilnik o postupku za priznanje žiga ("Službeni glasnik BiH", br. 105/10 i 91/16).

Član 116.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi sa žigovima, kojima je pristupila BiH, primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj zakon i u slučaju sukoba s odredbama ovog zakona, primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Član 117.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se po isteku godine dana od datuma stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1418/25

14. maja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, s. r.

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 33. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. studenoga 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. svibnja 2026. godine, usvojila je

ZAKON O ŽIGU**DIO PRVI - OPĆE ODREDBE**

Članak 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se: način stjecanja, održavanje, sadržaj, evidencija prometa, prestanak i zaštita žiga na teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (2) Prijavljeni i registrirani žig predstavlja samostalno imovinsko dobro i svome nositelju daje isključiva prava predviđena ovim zakonom.
- (3) Ovaj zakon primjenjuje se i na žigove koji su međunarodno registrirani za teritorij Bosne i Hercegovine.
- (4) Izrazi koji se koriste u ovom zakonu i propisima koji se donose na temelju njega, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 2.

(Usklađenost s pravnim aktima Europske unije)

- (1) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe sljedećih propisa Europske unije:
 - a) Direktiva 2004/48 EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva (Sl. list, broj 157, 30.04.2004.)
 - b) Direktiva (EU) 2015/2436 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. siječnja 2015. o usklađivanju zakonodavstva država članica o žigovima (Sl. list, broj 336, 23.12.2015.)
- (2) Odredbe direktiva iz stavka (1) ovoga članka navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne stečevine Europske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

Članak 3.

(Definicije)

U smislu ovoga zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) "žig" je pravo kojim se štiti znak koji u prometu služi za razlikovanje robe, odnosno usluga jedne fizičke ili pravne osobe od robe odnosno usluga druge fizičke ili pravne osobe;
- b) "kolektivni žig" je žig pravne osobe koji predstavlja određeni oblik udruživanja proizvođača, odnosno davatelja usluga, a koji imaju pravo koristiti subjekti koji su članovi te udruge, i to pod uvjetima propisanim ovim zakonom;
- c) "jamstveni žig" ili certifikacijski žig je žig koji koristi više gospodarskih društava pod nadzorom nositelja žiga, a koji služi kao jamstvo kvalitete, zemljopisnog podrijetla, načina proizvodnje ili drugih zajedničkih obilježja robe ili usluga tih gospodarskih društava;
- d) "čuveni žig" je registrirani znak koji je dugotrajnom i uspješnom uporabom u gospodarskom prometu kod sudionika stekao najveći mogući stupanj poznatosti i reputacije;
- e) "općepoznati znak" je neregistrirani znak koji je dosegao relevantan stupanj prepoznatljivosti i koji uživa pravnu zaštitu samo u odnosu na robu ili usluge za koje se koristi na jednom državnom području;
- f) "načelo specijalnosti" je načelo koje podrazumijeva da se svaki znak zaštićen žigom odnosi samo na točno određene robe ili usluge za koje mu je odobrena registracija;
- g) "registar" je jedinstvena baza podataka koja sadrži bibliografske podatke o prijavama i registriranim žigovima, kao i prikaze prijavljenih znakova i registriranih žigova;
- h) "Službeni glasnik Instituta" je glasilo u kojem se periodično objavljuju propisani podaci o prijavama i priznatim pravima industrijskog vlasništva, kao i ostale službene informacije;
- i) "Pariška konvencija" je Pariška konvencija o zaštiti industrijskog vlasništva (1883.) i njezine revizije i dopune;
- j) "Pariška unija" je unija ugovornih stranaka na koje se primjenjuje;
- k) "Madridski sporazum" je sporazum o međunarodnoj registraciji žigova (1891) i njegove izmjene i dopune;
- l) "Madridski protokol" je protokol koji se odnosi na Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova (1989.) i njegove izmjene i dopune;
- m) "Madridski pravilnik" je zajednički pravilnik uz Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova i Protokol koji se odnosi na Madridski sporazum i njegove izmjene i dopune;
- n) "Međunarodni ured" je Međunarodni ured Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO) u Ženevi;
- o) "Nicanska klasifikacija" je međunarodni sustav za klasificiranje roba i usluga koji se koristi za potrebe registriranja žigova. Utvrđena je Nicanskim sporazumom o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga za registraciju žigova, potpisanim u Nici 15. lipnja 1957. godine, u njezinom revidiranom i izmijenjenom i dopunjenom obliku;
- p) "Međunarodni registar" je službena zbirka podataka o međunarodnim registracijama, koju vodi Međunarodni ured, a koja sadrži podatke čiji upis se zahtijeva ili

- dopušta Madridskim sporazumom, Madridskim protokolom ili Madridskim pravilnikom;
- r) "sluŹbeno glasilo Međunarodnog ureda" je glasilo Međunarodnog ureda Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo u kojem se objavljuju relevantni podaci i obavijesti o međunarodnim registracijama Źigova.

Članak 4.

(Individualni, kolektivni i jamstveni Źig)

- (1) Individualni Źig je Źig registriran na ime i u korist određenog nositelja Źiga, neovisno o tome radi li se o fizičkoj ili pravnoj osobi.
- (2) Kolektivni Źig sluŹi razlikovanju robe, odnosno usluga članova pravne osobe koja je nositelj kolektivnog Źiga od iste ili slične robe, odnosno usluga druge fizičke ili pravne osobe.
- (3) Korisnik kolektivnog Źiga ima pravo koristiti taj Źig samo na način predviđen općim aktom o kolektivnom Źigu.
- (4) Jamstveni Źig je Źig koji je kao takav opisan u prijavi Źiga i koji je prikladan za razlikovanje proizvoda ili usluga koje je odobrio nositelj Źiga u odnosu na materijal, način proizvodnje proizvoda ili pruŹanja usluga, kvalitetu, ispravnost ili druge karakteristike, osim oznake zemljopisnog podrijetla, od proizvoda i usluga koji nisu označeni na taj način.
- (5) Svaka fizička ili pravna osoba moŹe podnijeti prijavu za priznanje jamstvenog Źiga, pod uvjetom da ne obavlja djelatnost koja uključuje nabavljanje robe ili usluga one vrste koju odobrava kao nositelj jamstvenog Źiga.
- (6) Nositelj jamstvenog Źiga nije ovlašten za samostalnu uporabu jamstvenog Źiga, već mora dopustiti korištenje jamstvenog Źiga svakoj osobi za robu ili uslugu koje imaju zajedničke karakteristike pod uvjetima propisanim općim aktom o jamstvenom Źigu.

Članak 5.

(Što se ne smatra Źigom)

U smislu ovog zakona, Źigom se ne smatraju pečat, štambilj i sluŹbeni znaci za obiljeŹavanje dragocjenih metala, mjera i slično.

Članak 6.

(Znaci koji se mogu zaštititi Źigom)

- (1) Źigom se moŹe zaštititi znak koji je prikladan za razlikovanje iste ili slične robe ili usluga u gospodarskom prometu i koji se moŹe grafički prikazati u registru, na način koji omogućava nadležnim tijelima i javnosti da odrede točan i jasan predmet zaštite koju Źig pruŹa nositelju Źiga.
- (2) Znak se moŹe sastojati od bilo kakvih znakova, posebno od riječi, uključujući osobna imena, crteŹa, slova, brojeva, slika, oblika proizvoda ili njihovog pakiranja, rasporeda boja, trodimenzionalnih oblika ili kombinacije tih elemenata.
- (3) Prilikom ocjene je li neki znak prikladan za razlikovanje robe ili usluga u gospodarskom prometu, uzet će se u obzir sve okolnosti, a posebno vrijeme i opseg njegove dotadašnje uporabe u BiH.
- (4) Priroda robe, odnosno usluga koje se obiljeŹavaju Źigom, sama po sebi ne moŹe biti smetnja za priznanje Źiga.

Članak 7.

(Nacionalni tretman)

- (1) Nositelj registriranog Źiga ili podnositelj prijave za priznanje Źiga moŹe biti domaća ili strana fizička ili pravna osoba pod uvjetima propisanim ovim zakonom.

- (2) Strane fizičke i pravne osobe u pogledu zaštite znaka Źigom u BiH uŹivaju ista prava kao i domaće fizičke i pravne osobe, ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora ili konvencija kojima je pristupila ili ih je ratificirala BiH (u daljnjem tekstu: međunarodni ugovori i konvencije), ili iz načela uzajamnosti.

- (3) Postojanje uzajamnosti dokazuje osoba koja se na uzajamnost poziva.

Članak 8.

(Apsolutni razlozi za odbijanje prijave Źiga)

- (1) Źigom se ne moŹe zaštititi znak:
 - a) koji je protivan javnom poretku ili moralu;
 - b) koji ne ispunjava uvjete iz članka 6. st. (1) i (2) ovoga zakona;
 - c) koji po svom ukupnom izgledu nije prikladan za razlikovanje robe odnosno usluga u gospodarskom prometu, za onu robu ili usluge za koje je podnesena prijava Źiga;
 - d) koji se sastoji isključivo od oznaka ili podataka koji u prometu sluŹe za označavanje vrste, kvalitete, količine, namjene, vrijednosti, zemljopisnoga podrijetla proizvoda, vremena ili načina proizvodnje robe ili pruŹanja usluga, ili za označavanje nekih drugih obiljeŹja robe ili usluga;
 - e) koji se sastoji isključivo od oznaka ili podataka koji su postali uobičajeni u svakodnevnom govoru ili stručnom govoru, ili u dobroj vjeri i ustaljenoj trgovačkoj praksi, za označavanje određene vrste robe ili usluge;
 - f) koji je isključivo oblik određen vrstom proizvoda ili oblik proizvoda potreban za postizanje određenog tehničkog rezultata, ili oblik koji proizvodu daje bitnu vrijednost;
 - g) koji svojim izgledom ili sadržajem moŹe obmanuti javnost, posebno u odnosu na zemljopisno podrijetlo, vrstu, kvalitetu ili neko drugo obiljeŹje robe ili usluge;
 - h) koji sadrŹi sluŹbene znakove za kontrolu ili jamstvo kvalitete ili ih podraŹava;
 - i) koji sadrŹi drŹavni ili drugi javni grb, zastavu ili amblem, naziv ili kraticu naziva neke zemlje ili međunarodne organizacije, kao i njihovo podraŹavanje, osim po odobrenju nadležnog tijela te zemlje ili organizacije;
 - j) koji sadrŹi naziv ili kraticu, grb, amblem, zastavu ili drugi sluŹbeni znak BiH ili njezinih entiteta, kantona, Distrikta, ili ih podraŹava, osim uz odobrenje nadležnog tijela;
 - k) koji predstavlja ili odraŹava nacionalni, religijski simbol, dobro od općeg kulturnog značaja ili velike simboličke vrijednosti;
 - l) koji je znak za vino i koji sadrŹi ili se sastoji od zemljopisne oznake koja sluŹi za označavanje vina ili koji je znak za jako alkoholno piće, koji sadrŹi ili se sastoji od zemljopisne oznake koja sluŹi za označavanje jakih alkoholnih pića, u odnosu na vina ili jaka alkoholna pića koja nisu tog zemljopisnog podrijetla;
 - m) koji je isključivo ime podrijetla međunarodno registrirano da vaŹi za teritorij BiH.
- (2) Znak iz stavka (1) toč. c), d) i e) ovoga članka moŹe se zaštititi Źigom ako podnositelj prijave dokaŹe da je

ozbiljnom uporabom znak postao prikladan za razlikovanje u prometu robe, odnosno usluga na koje se odnosi.

Članak 9.

(Relativni razlozi za odbijanje prijave žiga)

- (1) Na temelju podnesenog prigovora, žigom se neće zaštititi znak:
- koji je istovjetan ranijem zaštićenom znaku za istu vrstu robe odnosno usluga;
 - koji je istovjetan ranije zaštićenom znaku druge osobe za sličnu robu odnosno usluge, ili sličan ranije zaštićenom znaku druge osobe za istu ili sličnu vrstu robe odnosno usluga, ako postoji vjerojatnoća da zbog te istovjetnosti, odnosno sličnosti nastane zabuna u prometu, što uključuje i vjerojatnoću dovođenjem u vezu s ranije zaštićenim znakom;
 - koji je isti ili sličan za istu ili sličnu vrstu robe odnosno usluga ranijem znaku druge osobe koji je poznat u BiH, u smislu članka 6. bis Pariške konvencije o zaštiti industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: općepoznati znak);
 - koji, sukladno članku 16. stavku 3. TRIPS-a (Ugovor o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva), bez obzira na robu odnosno usluge na koje se odnosi, predstavlja reprodukciju, imitaciju ili transliteraciju ranije zaštićenog znaka druge osobe ili njegovog bitnog dijela, koji je kod sudionika u prometu u BiH nesumnjivo poznat kao znak visoke reputacije (u daljnjem tekstu: čuveni žig), kojim svoju robu odnosno usluge obilježava druga osoba, ako bi se uporabom takvog znaka nelojalno izvlačila korist iz stečene reputacije čuvenog žiga ili bi se štetilo njegovom distinktivnom karakteru odnosno reputaciji;
 - koji svojim izgledom ili sadržajem vrijeđa starije autorsko pravo ili zemljopisnu oznaku ili ranije zaštićeni industrijski dizajn;
 - čija bi uporaba vrijeđala pravo na osobno ime poznate osobe ili lik bilo koje osobe, ako su nastali prije datuma prijave žiga ili priznatog prava prvenstva zatraženog u prijavi žiga;
 - koji je podnesen suprotno načelu dobre vjere, savjesnosti i poštenja;
 - koji je istovjetan ili sličan nazivu ranije registriranog gospodarskog subjekta, ako se odnosi na robu ili usluge koji su predmet djelatnosti tog gospodarskog subjekta, osim ako je podnositelj prijave za priznanje žiga u trenutku podnošenja prijave imao gospodarski subjekt s istovjetnim ili sličnim nazivom;
 - za koji je podnio prijavu trgovački zastupnik ili predstavnik nositelja žiga bez njegova odobrenja, osim ako ne opravda svoj postupak.
- (2) Zaštićenim znakom iz stavka (1) toč. a), b) i d) ovoga članka smatra se znak koji je zaštićen žigom za teritorij BiH, a zaštićenim znakom iz stavka (1) toč. a) i b) ovoga članka smatra se i znak koji je predmet prijave za priznanje žiga za teritorij BiH, pod uvjetom da žig po toj prijavi bude priznat.

Članak 10.

(Utvrđivanje poznatosti znaka)

- (1) Pri utvrđivanju je li znak iz članka 9. stavka (1) točke c) ovoga zakona nesumnjivo općepoznati znak, odnosno je li znak iz članka 9. stavka (1) točke d) ovoga zakona čuveni žig, uzima se u obzir upoznatost relevantnog dijela javnosti

sa znakom, uključujući i poznavanje do kojeg je došlo promocijom znaka.

- (2) Relevantnim dijelom javnosti smatraju se stvarni i potencijalni korisnici robe odnosno usluga koje se obilježavaju tim znakom, kao i osoba uključenih u distributerske tokove te robe odnosno usluga.

Članak 11.

(Zaštita osobnog imena poznate osobe ili lika bilo koje osobe)

- (1) Lik, osobno ime, nadimak ili pseudonim poznate osobe može se zaštititi žigom samo uz pristanak te osobe.
- (2) Znak koji sadrži lik neke osobe može se zaštititi žigom samo uz pristanak te osobe, a lik umrle osobe može se zaštititi žigom samo uz pristanak bračnog druga i djece umrlog. Ako njih nema, uz pristanak roditelja, a ako nema roditelja, uz pristanak drugih nasljednika ako oporukom nije drukčije određeno.
- (3) Za zaštitu znaka koji sadrži lik, osobno ime, nadimak ili pseudonim povijesne ili druge umrle poznate ličnosti potrebna je i dozvola nadležnog tijela.

Članak 12.

(Nadležnost za postupak zaštite žiga)

- (1) Poslove koji se odnose na postupak registracije žiga u upravnom postupku propisanom ovim zakonom obavlja Institut za intelektualno vlasništvo BiH (u daljnjem tekstu: Institut).
- (2) Ako nije drugačije propisano ovim zakonom, u postupku pred Institutom primjenjivat će se odredbe Zakona o upravnom postupku.
- (3) Protiv odluke Instituta donesene u postupku iz stavka (1) ovoga članka može se podnijeti žalba Povjerenstvu za žalbe Instituta (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za žalbe) u roku od 15 dana od dana primitka odluke.
- (4) Protiv odluke Povjerenstva za žalbe može se pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka odluke.

Članak 13.

(Registri)

- (1) Institut u elektroničkom obliku vodi registar prijava za priznanje žiga (u daljnjem tekstu: registar prijava), registar žigova i registar zastupnika za zaštitu žigova (u daljnjem tekstu: registar zastupnika).
- (2) Registri iz stavka (1) ovoga članka objedinjeni su u Jedinstveni sustav registara industrijskog vlasništva BiH u elektroničkom obliku.
- (3) Sadržaj registara iz stavka (1) ovoga članka propisat će se posebnim propisom za provedbu ovoga zakona koji donosi ravnatelj Instituta (u daljnjem tekstu: provedbeni propis).
- (4) Registri iz stavka (1) ovoga članka smatraju se javnim knjigama i zainteresirane osobe mogu ostvariti uvid bez plaćanja posebnih pristojbi, odnosno naknade troškova.
- (5) Na pismeni zahtjev zainteresirane osobe i uz plaćanje propisane pristojbe i naknade troškova, Institut će izdati izvode i spise iz nacionalnog registra žigova i međunarodne baze registriranih žigova koji imaju djelovanje na teritoriju BiH.

Članak 14.

(Osnovni podaci za registar)

- (1) Podaci o podnositelju zahtjeva za priznanje žiga, nositelju žiga, podnositelju zahtjeva ili prijedloga, stjecatelju prava ili licencije, založnom dužniku i založnom povjeriocu i ovlaštenom zastupniku su: osobno ime i adresa fizičke osobe, odnosno poslovno ime i sjedište pravne osobe.

- (2) Podaci koji se odnose na unose u registar žigova, uključujući osobne podatke, obrađuju se u svrhu:
 - a) upravljanja prijavama i/ili registracijama u postupcima koji su u nadležnosti Instituta;
 - b) vođenja javnog registra radi uvida i informiranja tijela javne vlasti i gospodarskih subjekata, radi omogućavanja ostvarivanja prava koja su im dana ovim zakonom i obavještanja o postojanju ranijih prava koja pripadaju trećim osobama;
 - c) izrade izvješća i statističkih podataka koji omogućavaju da Institut optimizira svoje operacije i poboljša funkcioniranje sustava.
- (3) Svi podaci, uključujući osobne podatke, koji se odnose na unose u registar žigova, smatraju se podacima od javnog interesa i može im pristupiti bilo koja treća stranka.
- (4) Radi pravne sigurnosti unosi u registru vode se na neodređeno vrijeme.

Članak 15.

(Zastupanje)

- (1) Fizičke i pravne osobe koje se bave zastupanjem u postupku zaštite žigova pred Institutom moraju biti upisane u registar zastupnika iz članka 13. stavka (1) ovoga zakona.
- (2) Stranu fizičku ili pravnu osobu u postupku pred Institutom mora zastupati zastupnik upisan u registar zastupnika, a domaća pravna i fizička osoba mogu pred Institutom istupati i samostalno.
- (3) U registar zastupnika upisuju se fizičke i pravne osobe koja ispunjavaju uvjete utvrđene posebnim propisom.

Članak 16.

(Pružanje informacija)

- (1) Institut će svakoj osobi na njezin pisani zahtjev omogućiti uvid u dokumentaciju koja se odnosi na žig.
- (2) Sadržaj i način uvida iz stavka (1) ovoga članka uredit će se provedbenim propisom.
- (3) Usluge pretraživanja prijavljenih i registriranih žigova za strane osobe obavljaju se posredstvom zastupnika iz članka 15. stavka (2) ovoga zakona, a domaće osobe usluge pretraživanja mogu zahtijevati i samostalno.
- (4) Kada u postupcima pred Institutom stranka dostavi dokaze koji sadrže poslovne tajne i povjerljive informacije i tako ih označi, Institut može na zahtjev stranke poduzeti potrebne mjere radi zaštite poslovnih tajni i povjerljivih informacija:
 - a) odrediti da se dokumenti koji sadrže te informacije ne mogu umnožavati, već se može ostvariti uvid u Institutu u te dokumente;
 - b) izuzeti od davanja na uvid dokumente koji sadrže te informacije, osim ako je uvid u te dijelove spisa opravdan zbog pretežućih legitimnih interesa stranke koja traži uvid.

Članak 17.

(Pristojbe i naknade u postupku stjecanja i održavanja žiga i pružanja informacijskih usluga)

- (1) Za sve radnje u postupku stjecanja, održavanja, evidencije prometa i prestanka žiga i za pružanje informacijskih usluga plaćaju se pristojbe suglasno važećim propisima kojima se uređuju administrativne pristojbe (u daljnjem tekstu: pristojbe) i naknade posebnih troškova postupka (u daljnjem tekstu: troškovi postupka) u visini određenoj posebnom tarifom koju donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, na prijedlog ravnatelja Instituta.

- (2) Dokaz o plaćenju pristojbi i troškovima postupka iz stavka (1) ovoga članka dostavlja se Institutu na način utvrđen provedbenim propisima.
- (3) Ako podnositelj u ostavljenom roku ne izvrši uplatu pristojbi i posebnih troškova postupka za radnje iz stavka (1) ovoga članka, smatrat će se da je odustao od zahtjeva.
- (4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka nadležno tijelo će donijeti zaključak o obustavi postupka.

DIO DRUGI - POSTUPAK ZAŠTITE

Članak 18.

(Pokretanje postupka za priznanje žiga)

- (1) Postupak za priznanje žiga pokreće se prijavom za priznanje žiga (u daljnjem tekstu: prijava), koja se podnosi Institutu.
- (2) Prijava mora sadržavati zahtjev za priznanje samo jednog žiga koji se odnosi na jednu ili više vrsta robe odnosno usluga.
- (3) Bitni dijelovi prijave su:
 - a) zahtjev za priznanje žiga;
 - b) znak koji podnositelj prijave želi zaštititi žigom;
 - c) popis robe odnosno usluga na koje se znak odnosi, na jednom od jezika u službenoj uporabi u BiH, koji mora biti sastavljen prema Međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga utvrđenoj Nicanskim sporazumom o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga za registraciju žigova.
- (4) Sadržaj zahtjeva za priznanje žiga, način prezentiranja i broj primjeraka pojedinih bitnih dijelova prijave, kao i sadržaj priloga koji se podnose uz prijavu, uređuju se provedbenim propisom.

Članak 19.

(Označavanje i klasifikacija robe i usluga)

- (1) Roba i usluge iz prijave za registraciju žiga moraju biti razvrstane u klase u skladu sa sustavom Nicanske klasifikacije koji važi u trenutku podnošenja prijave.
- (2) Podnositelj prijave mora jasno i precizno imenovati robu i usluge za koje je podnesena prijava u mjeri koja omogućava određenje opsega zaštite.
- (3) Smatrat će se da opći nazivi robe odnosno usluga, uključujući one koji su navedeni u naslovima klasa Nicanske klasifikacije, uključuju samo onu robu odnosno usluge koji su jasno obuhvaćeni njihovim doslovnim značenjem.
- (4) Roba i usluge koji nisu jasno obuhvaćeni doslovnim značenjem općeg naziva ili naziva uključenog u naslove klasa Nicanske klasifikacije ne smatraju se obuhvaćenim prijavom za priznanje žiga.
- (5) Ako podnositelj prijave zahtijeva registraciju za više od jedne klase, podnositelj prijave će grupirati robu odnosno usluge prema klasama Nicanske klasifikacije tako što će svakoj grupi prethoditi broj klase kojoj ta grupa robe odnosno usluga pripada, predstavljenih prema redoslijedu klasa.
- (6) Roba i usluge se ne smatraju međusobno sličnima samo zbog toga što pripadaju istoj klasi Nicanske klasifikacije.
- (7) Roba i usluge se ne smatraju međusobno različitim samo zbog toga što pripadaju različitim klasama Nicanske klasifikacije.
- (8) Ako popis robe ili usluga sadrži izraze koji su nejasni ili neprecizni, Institut će odbiti prijavu u odnosu na te oznake ili izraze ako podnositelj prijave ne dostavi prihvatljiv popis robe i usluga.

Članak 20.

(Prijava za priznanje kolektivnog žiga i jamstvenog žiga)

- (1) Prijavu kolektivnog žiga mogu podnijeti udruge proizvođača, pružatelja usluga ili trgovaca koji, u skladu sa zakonom koji se na njih primjenjuje, mogu u svoje ime ostvarivati prava i preuzimati obveze bilo koje vrste, sklapati ugovore ili poduzimati druge pravne radnje, tužiti i biti tuženi, kao i pravne osobe na koje se primjenjuje javno pravo.
- (2) Osim dijelova prijave iz članka 18. stavka (3) ovoga zakona, uz prijavu za priznanje kolektivnog žiga prilaže se opći akt o kolektivnom žigu, a uz prijavu za priznanje jamstvenog žiga opći akt o jamstvenom žigu.
- (3) Opći akt o kolektivnom žigu mora sadržavati: podatke o podnosiocu prijave, odnosno osobi ovlaštenoj da ga predstavlja; odredbe o izgledu znaka i robi odnosno uslugama na koje se znak odnosi; odredbe o tome tko ima pravo na uporabu kolektivnog žiga i pod kojim uvjetima; odredbe o pravima i obvezama korisnika kolektivnog žiga u slučaju povrede žiga i odredbe o mjerama i posljedicama u slučaju nepridržavanja odredaba općeg akta.
- (4) Odredbe kojima se regulira uporaba kolektivnog žiga moraju sadržavati popis ovlaštenih osoba za uporabu tog žiga, uvjete članstva u udruzi i uvjete za uporabu žiga, uključujući sankcije za slučaj zlouporabe zajedničkog žiga ili kršenje uvjeta navedenih u odredbama.
- (5) Odredbama kojima se regulira uporaba kolektivnog žiga iz stavka (3) ovoga članka mora se dopustiti svakoj osobi čiji proizvodi ili usluge potječu iz određenog zemljopisnog područja da postane članom udruge koja je nositelj žiga pod uvjetom da zadovoljava druge uvjete iz pravila.
- (6) Ako odredbe ne sadrže podatke i uvjete propisane ovim člankom, Institut će pozvati podnosioca prijave da otkloni utvrđene nedostatke u roku od 30 dana od dana zaprimanja zaključka.
- (7) Opći akt o jamstvenom žigu mora sadržavati, osim odredaba iz stavka (3) ovoga članka, i odredbe o zajedničkim karakteristikama robe odnosno usluga koje se jamče jamstvenim žigom i odredbe o nadzoru nad uporabom jamstvenog žiga od njegovog nositelja.
- (8) Podnositelj prijave, odnosno nositelj kolektivnog žiga ili jamstvenog žiga, dužan je Institutu, bez odgađanja, dostaviti svaku izmjenu općeg akta o kolektivnom žigu ili o jamstvenom žigu. Izmjena se upisuje u registar i podaci o njoj se objavljuju ako izmijenjena pravila ispunjavaju uvjete iz stavka (3) ovoga članka.
- (9) Svatko može pregledati opći akt o kolektivnom žigu ili o jamstvenom žigu.

Članak 21.

(Registar prijava)

U registar prijava upisuju se podaci o bitnim dijelovima prijave iz čl. 18. i 20. ovoga zakona i drugi podaci propisani provedbenim propisom.

Članak 22.

(Datum podnošenja prijave)

- (1) Za priznanje datuma podnošenja prijave potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadrži:
 - a) naznaku da se traži priznanje žiga;
 - b) ime i prezime, odnosno poslovno ime i adresu podnosioca prijave;
 - c) izgled znaka koji podnositelj prijave želi zaštititi; i
 - d) popis robe, odnosno usluga na koje se znak odnosi.

- (2) Institut podnosiocu prijave na njegov primjerak potvrđuje zaprimanje prijave.
- (3) Po zaprimanju prijave Institut ispituje sadrži li prijava dijelove iz stavka (1) ovoga članka.
- (4) Ako prijava ne sadrži dijelove iz stavka (1) ovoga članka, Institut će pozvati podnosioca prijave da u roku od 30 dana, koji se ne može produžiti, otkloni nedostatke zbog kojih prijava nije mogla biti upisana u registar prijava.
- (5) Ako podnositelj prijave u roku iz stavka (4) ovoga članka ne otkloni nedostatke, Institut će zaključkom odbaciti prijavu.
- (6) Ako podnositelj prijave u roku iz stavka (4) ovoga članka otkloni nedostatke, Institut će zaključkom priznati kao datum podnošenja prijave onaj datum kada je podnositelj prijave otklonio uočene nedostatke.
- (7) Prijava kojoj je priznat datum podnošenja upisuje se u registar prijava.

Članak 23.

(Pravo prvenstva)

Podnositelj prijave ima pravo prvenstva od datuma podnošenja prijave u odnosu na sve druge osobe koje su za isti ili sličan znak kojim se obilježava ista ili slična roba odnosno usluga kasnije podnijele prijavu.

Članak 24.

(Unijsko pravo prvenstva)

- (1) Pravnoj ili fizičkoj osobi koja je podnijela urednu prijavu žiga s djelovanjem u nekoj zemlji članici Pariške unije ili Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO) priznat će se u BiH pravo prvenstva od datuma podnošenja te prijave, ako u BiH za isti znak i za istu robu odnosno usluge podnese prijavu u roku od šest mjeseci od dana podnošenja prijave s djelovanjem u odnosnoj zemlji.
- (2) Osoba koja se poziva na pravo prvenstva iz stavka (1) ovoga članka mora u zahtjevu za priznanje žiga naznačiti datum podnošenja, broj prijave i zemlju za koju je prijava podnesena.
- (3) Urednom prijavom iz stavka (1) ovoga članka smatra se svaka prijava koja ispunjava uvjete urednosti prema nacionalnom zakonodavstvu zemlje članice Pariške unije ili WTO-a za koju je prijava podnesena, ili prema propisima međunarodne organizacije nastale na temelju međunarodnog ugovora zaključenog između ovih zemalja, bez obzira na kasniju pravnu sudbinu te prijave.
- (4) Osoba iz stavka (1) ovoga članka dužna je u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijave u BiH dostaviti Institutu prijepis prijave iz stavka (1) ovoga članka, ovjeren od nadležnog tijela zemlje članice Pariške unije, WTO-a, odnosno međunarodne organizacije kojoj je ta prijava podnesena, kao i ovjereni prijevod prijepisa na jednom od jezika u službenoj uporabi u BiH.
- (5) Ako osoba iz stavka (1) ovoga članka ne ispunji obvezu iz stavka (4) ovoga članka, Institut neće priznati zahtijevano pravo prvenstva te će zaključkom utvrditi da pravo prvenstva postoji od datuma podnošenja prijave utvrđenog u skladu s člankom 22. ovoga zakona i nastaviti će postupak po podnesenoj prijavi.
- (6) Sadržaj zahtjeva za izdavanje uvjerenja o pravu prvenstva i sadržaj uvjerenja o pravu prvenstva koje izdaje Institut uređuju se provedbenim propisom.

Članak 25.

(Izložbeno, sajamsko pravo prvenstva)

- (1) Podnositelj prijave koji je rabio određeni znak za obilježavanje robe odnosno usluga na službenoj ili službeno

priznatoj međunarodnoj izložbi u BiH ili u drugoj zemlji članici Pariške unije ili WTO-a u skladu s Konvencijom o međunarodnim izložbama, može u roku od tri mjeseca od dana zatvaranja izložbe zahtijevati u prijavi pravo prvenstva od prvog dana izlaganja, odnosno dana uporabe tog znaka na izložbi.

- (2) Osoba koja zahtijeva priznanje prava prvenstva iz stavka (1) ovoga članka dužna je uz prijavu dostaviti pismenu potvrdu nadležnog tijela zemlje članice Pariške unije ili WTO-a u kojoj je izložba održana da je u pitanju izložba odnosno sajam međunarodnog karaktera, uz naznačavanje podataka o vrsti izložbe odnosno sajma, mjestu održavanja, datumu otvaranja i zatvaranja izložbe odnosno sajma i prvom danu izlaganja odnosno datumu prve uporabe znaka čija se zaštita traži.
- (3) Uvjerenje da je izložbi odnosno sajmu održanom u BiH službeno priznat međunarodni karakter izdaje Vanjskotrgovinska komora BiH.

Članak 26.

(Višestruko pravo prvenstva)

Podnositelj prijave može zahtijevati priznanje višestrukog prava prvenstva na temelju ranije podnesenih prijava u jednoj ili više zemalja članica Pariške unije ili WTO-a pod uvjetima iz članka 24. ovoga zakona.

Članak 27.

(Računanje rokova prvenstva)

- (1) Priznanjem prava prvenstva iz članka 25. ovoga zakona ne produljuju se rokovi iz članka 24. ovoga zakona.
- (2) U slučaju zahtijevanja višestrukog prava prvenstva iz članka 26. ovoga zakona, rokovi koji prema članku 24. ovoga zakona teku od datuma prvenstva računaju se od datuma prvenstva prve prijave.

Članak 28.

(Naknadna izmjena znaka u prijavi)

- (1) U prijavi se ne može naknadno bitno izmijeniti izgled znaka niti dopuniti popis robe odnosno usluga.
- (2) Bitnom izmjenom znaka smatra se svaka izmjena svakog distinktivnog elementa znaka.
- (3) Dopunom popisa robe odnosno usluga ne smatra se njegovo preciziranje ni sužavanje.

Članak 29.

(Redoslijed ispitivanja prijave)

- (1) Prijave se ispituju prema redoslijedu određenom datumom njihovog podnošenja.
- (2) Izuzetno od odredbe stavka (1) ovoga članka, prijava se može ispitati po hitnom postupku:
 - a) u slučaju sudskog spora ili pokrenutog inspeksijskog nadzora ili carinskog postupka;
 - b) ako je, suglasno drugim propisima, neophodno obaviti hitnu registraciju u određenom roku, uz obvezu podnošenja posebnog zahtjeva za to.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka podnosi se zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku.
- (4) Za zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku iz stavka (2) ovoga članka plaćaju se pristojbe i troškovi postupka.

Članak 30.

(Ispitivanje urednosti prijave i njezino odbacivanje)

- (1) Postupak ispitivanja urednosti prijave obuhvaća ispitivanje svih uvjeta propisanih ovim zakonom i provedbenim propisom.

- (2) Prijava je uredna ako sadrži bitne dijelove iz čl. 18. i 19. ovoga zakona.
- (3) Ako utvrdi da prijava nije uredna, Institut će pismenim putem, uz navođenje razloga, pozvati podnositelja prijave da je uredi u roku koji ne može biti kraći od 30 dana ni dulji od 60 dana.
- (4) Na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave, uz plaćanje propisane pristojbe i troškova postupka, Institut će produljiti rok iz stavka (3) ovoga članka za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (5) Ako podnositelj prijave u ostavljenom roku ne uredi prijavu ili ne plati pristojbu i troškove postupka za njezino uređivanje, Institut će zaključkom odbaciti prijavu.
- (6) U slučaju iz stavka (5) ovoga članka, uz plaćanje propisane pristojbe i troškova postupka, podnositelj prijave može podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje u roku od osam dana od dana kada je prestao razlog koji je prouzročio propuštanje, a ako je stranka tek kasnije saznala za propuštanje, onda od dana kada je to saznala.
- (7) Poslije isteka tri mjeseca od dana propuštanja ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje.

Članak 31.

(Odustajanje od prijave)

- (1) Podnositelj prijave može u tijeku cijelog postupka odustati od prijave u cjelini ili samo za neku robu odnosno uslugu.
- (2) Ako je u registru prijava upisano određeno pravo u korist treće osobe, podnositelj prijave ne može odustati od prijave bez pisane suglasnosti osobe na čije ime je upisano to pravo.
- (3) U slučaju kada podnositelj prijave odustane od prijave u cjelini, Institut će donijeti zaključak o obustavi postupka.
- (4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, prijava prestaje važiti sljedećeg dana od dana predaje Institutu izjave o odustajanju.
- (5) Ako je prijava objavljena u "Službenom glasilu Instituta" (u daljnjem tekstu: službeno glasilo), odustanak od prijave ili ograničenje popisa robe ili usluga objavit će se u službenom glasilu.

Članak 32.

(Razdvajanje prijave)

- (1) Prijava u kojoj je navedeno više vrsta robe odnosno usluga (u daljnjem tekstu: prvobitna prijava) može se, na zahtjev podnositelja prijave, do upisa žiga u registar žigova razdvojiti na dvije ili više prijava tako što će se razdvojiti popis robe odnosno usluga.
- (2) Sadržaj zahtjeva za razdvajanje prijave uređuje se provedbenim propisom.
- (3) Izdvojena prijava zadržava datum podnošenja prvobitne prijave i njezino pravo prvenstva.
- (4) O razdvajanju prijave donosi se posebno rješenje u kojem se naznačavaju broj, odnosno brojevi novih prijava, znak iz prvobitne prijave, kao i vrste robe odnosno usluge koje ostaju u prvobitnoj prijavi i robe odnosno usluge koje su u izdvojenoj ili izdvojenim prijavama.
- (5) Izdvojena odnosno izdvojene prijave upisuju se u registar prijava.
- (6) Na prijavu za priznanje kolektivnog žiga odnosno jamstvenog žiga neće se primjenjivati odredbe st. (1) do (5) ovoga članka.

Članak 33.

(Ispitivanje apsolutnih razloga za odbijanje prijave)

Ako je prijava uredna u smislu članka 30. ovoga zakona, Institut ispituje postoje li apsolutni razlozi za odbijanje prijave propisani člankom 8. ovoga zakona.

Članak 34.

(Posebno ispitivanje općeg akta o kolektivnom žigu i jamstvenom žigu)

- (1) Prilikom ispitivanja uvjeta za priznanje kolektivnog žiga i jamstvenog žiga, Institut će posebno ispitati je li opći akt o kolektivnom žigu odnosno o jamstvenom žigu u skladu s moralom ili javnim poretkom.
- (2) Ako je opći akt o kolektivnom žigu odnosno jamstvenom žigu suprotan moralu ili javnom poretku, u skladu s tim će se primijeniti odredbe članka 35. ovoga zakona.
- (3) Prilikom ispitivanja uvjeta za priznavanje kolektivnog žiga, Institut će posebno ispitati postoji li vjerojatnoća dovođenja u zabludu sudionika u prometu u pogledu karaktera ili značenja znaka, a posebno ako postoji vjerojatnoća da će se on shvatiti kao pojedinačni žig ili jamstveni žig, a ne kao kolektivni žig.
- (4) Ako podnositelj zahtjeva izmjenom općeg akta o kolektivnom žigu odnosno o jamstvenom žigu otkloni prepreke iz st. (1) i (2) ovoga članka, prijava za priznanje kolektivnog žiga i jamstvenog žiga neće biti odbijena.
- (5) Na sve izmjene općeg akta o kolektivnom žigu odnosno jamstvenom žigu primijenit će se st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 35.

(Odbijanje zahtjeva za priznanje žiga)

- (1) Ako utvrdi da prijava ne ispunjava uvjete iz čl. 8. i 11. ovoga zakona, Institut će pisanim putem, na temelju rezultata ispitivanja, obavijestiti podnositelja prijave o razlozima zbog kojih se žig ne može priznati i pozvat će ga da se izjasni o tim razlozima u roku koji ne može biti kraći od 30 dana ni dulji od 60 dana.
- (2) Na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave, uz plaćanje pristojbe i troškova postupka, Institut može jednom produžiti rok iz stavka (1) ovoga članka za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana ni dulje od 60 dana.
- (3) Institut će rješenjem odbiti zahtjev za priznanje žiga u cijelosti ili za pojedinu vrstu robe odnosno usluge, ako podnositelj prijave ne postupi po zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka, ili ako postupi, a Institut i dalje smatra da se žig ne može priznati u cijelosti ili za pojedinu vrstu robe odnosno usluge.
- (4) Institut će rješenjem odbiti zahtjev za priznanje žiga ako podnositelj prijave ne postupi po zahtjevu Instituta iz članka 34. ovoga zakona.

DIO TREĆI - PRIGOVOR

Članak 36.

(Objavljivanje prijave)

- (1) Prijava koja ispunjava uvjete iz članka 30. stavka (2) ovoga zakona i ako nema razloga za odbijanje prijave iz članka 35. ovoga zakona objavljuje se u službenom glasilu.
- (2) Podaci iz prijave koji se objavljuju uređuju se provedbenim popisom.

Članak 37.

(Ispravljanje grešaka)

- (1) U slučaju kada upis u registar ili objava prijave ili registracije žiga ili rješenje Instituta sadrži očiglednu grešku

do koje je došlo propustom Instituta, Institut će ispraviti grešku po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke.

- (2) Pogrešan upis u registar žigova ili objave prijave žiga ili registracije žiga ispraviti će se zaključkom koji se ulaže u spis predmeta i objavljuje na službenoj stranici Instituta, a primjerak će se dostaviti stranci.
- (3) Rješenje koje sadrži greške u imenima ili brojevima, pisanju ili računanju, kao i druge očigledne netočnosti u rješenju ili njegovim prijepisima, ispraviti će se zaključkom.
- (4) Zaključak o ispravci greške iz stavka (3) ovoga članka se prilaže rješenju i čini njegov sastavni dio. Zaključak se dostavlja strankama kojima je dostavljeno rješenje.
- (5) Ispravka greške iz stavka (3) ovoga članka proizvodi pravni učinak od dana od kojeg proizvodi pravni učinak rješenje koje se ispravlja.
- (6) Za zahtjev za ispravku grešaka iz stavka (1) ovoga članka ne plaćaju se pristojba i naknada troškova.
- (7) Za zahtjev za ispravku grešaka do kojih nije došlo propustom Instituta plaćaju se pristojba i naknada troškova.

Članak 38.

(Primjedbe trećih stranaka)

- (1) Nakon objavljivanja prijave, u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja prijave svaka fizička ili pravna osoba i svaka grupa ili tijelo koji predstavljaju proizvođače, pružatelje usluga, trgovce ili potrošače može Institutu dostaviti primjedbe u pisanoj obliku.
- (2) Osoba iz stavka (1) ovoga članka nije stranka u postupku.
- (3) Primjedbe se mogu zasnivati na temelju konkretnih razloga navedenih u članku 8. ovoga zakona, zbog kojih bi prijava za registraciju žiga trebala biti odbijena u odnosu na dio ili na svu robu ili usluge iz prijave.
- (4) Institut dostavlja primjedbe iz stavka (1) ovoga članka podnositelju prijave za registraciju žiga, koji na njih može odgovoriti u roku od 30 dana od dana zaprimanja primjedaba.
- (5) Podnošenje primjedbe ne dovodi u pitanje pravo Instituta da po službenoj dužnosti, prema potrebi, bilo kada prije registracije ponovno pokrene ispitivanje apsolutnih razloga odbijanja iz članka 8. ovoga zakona.

Članak 39.

(Prigovor)

- (1) Nakon objavljivanja prijave, u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja prijave zainteresirana osoba može Institutu pisanim putem podnijeti prigovor u kojem se obrazlaže zašto znak iz objavljene prijave ne ispunjava uvjete iz članka 9. ovoga zakona.
- (2) Zainteresirana osoba iz stavka (1) ovoga članka je:
 - a) nositelj ranijeg zaštićenog znaka u slučaju iz članka 9. stavka (1) toč. a), b), d) i i) ovoga zakona;
 - b) nositelj ranijeg prava u slučaju iz članka 9. stavka (1) točke c) ovoga zakona;
 - c) nositelj nekog od prava iz članka 9. stavka (1) točke e) ovoga zakona;
 - d) osoba koja bi imala pravo podnijeti prijavu u slučaju iz članka 9. stavka (1) točke g) ovoga zakona;
 - e) osoba iz članka 9. stavka (1) točke f) kao i osobe i nadležna tijela iz članka 11. ovoga zakona;
 - f) nositelj ranije zaštićenog znaka ili stjecatelj isključive licencije na tom znaku;
 - g) gospodarski subjekt upisan u sudski ili drugi odgovarajući registar prije dana podnošenja prijave.

- (3) Rok za podnošenje prigovora iz stavka (1) ovoga članka ne može se ni iz kojeg razloga produljiti niti se nakon isteka navedenog roka mogu podnijeti bilo kakve dopune prigovora, uključujući i dostavljanje dodatnih dokaza kojima se prigovor opravdava.
- (4) Ako je na datum objavljivanja prijave protiv koje se prigovor podnosi u tijeku postupak po prigovoru na prijavu žiga koja je temelj za prigovor ili za postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju žiga, odnosno međunarodnog registriranja, ili postupak za prestanak važenja žiga zbog nekorištenja, a prigovor se zasniva na žigu protiv kojeg je pokrenut neki od navedenih postupaka, Institut će zastati s postupkom po prigovoru do pravomoćnosti odluke iz ranije pokrenutog postupka.
- (5) Zainteresirana osoba iz stavka (1) ovoga članka u postupku po prigovoru ima status stranke.
- (6) Institut odlučuje u granicama zahtjeva navedenih u prigovoru.

Članak 40.

(Sadržaj prigovora)

- (1) Prigovor mora sadržavati posebice:
 - a) ime i prezime, odnosno naziv podnosioca prigovora i njegovu adresu, odnosno poslovno sjedište;
 - b) detaljno obrazložene sve razloge i dokaze na kojima podnositelj prigovora zasniva prigovor i kojima dokazuje status zainteresirane osobe iz članka 39. ovoga zakona;
 - c) sve objavljene podatke o prijavi protiv koje se prigovor podnosi, uključujući i broj prijave, ime i prezime i adresu, odnosno naziv i poslovno sjedište podnosioca prijave i izgled prijavljenog znaka s popisom vrste robe i usluga;
 - d) urednu punomoć, ako se prigovor podnosi posredstvom zastupnika.
- (2) Podaci i priloge koje sadrži prigovor propisuju se provedbenim propisom.

Članak 41.

(Postupak po prigovoru)

- (1) Institut nakon zaprimanja prigovora ispituje je li prigovor u svemu podnesen u skladu s čl. 39. i 40. ovoga zakona te sadrži li priloge i podatke propisane provedbenim propisom.
- (2) Ako prigovor nije uredan u smislu stavka (1) ovoga članka, Institut će pozvati podnosioca prigovora da ga u roku od 30 dana od dana zaprimanja poziva uredi, u protivnom će zaključkom odbaciti prigovor. Ovaj rok se ne može produljiti.
- (3) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovoga članka, Institut će dostaviti prigovor podnosiocu prijave i pozvati ga da se o njemu pisano izjasni u roku od 60 dana.
- (4) Rok iz stavka (3) ovoga članka ne može se produljiti, niti nakon njegovog isteka podnositelj prijave može podnijeti dopune svog odgovora na prigovor, uključujući i dodatne dokaze.
- (5) Ako se podnositelj prijave ne izjasni na prigovor u roku iz stavka (3) ovoga članka, Institut će rješenjem odbiti podneseni zahtjev za priznanje žiga u granicama zahtjeva iz prigovora.
- (6) Ako podnositelj prijave u roku iz stavka (3) ovoga članka odgovori na prigovor, Institut ispituje opravdanost navoda iz prigovora, pri čemu može odrediti usmenu raspravu.
- (7) Institut može prekinuti postupak na najmanje dva mjeseca, a ne duže od 24 mjeseca u svrhu pokušaja mirnog rješenja

- spora, na zajednički zahtjev podnosioca prijave za priznanje žiga i podnosioca prigovora.
- (8) Rokovi koji su zbog prekida postupka prestali teći počinju za zainteresiranu stranku teći u cjelini iznova od dana kada joj Institut dostavi zaključak o nastavljanju postupka.
- (9) Ako je prigovor podnesen na temelju razloga iz članka 9. stavka (1) točke g) ovoga zakona, a podnositelj prijave odgovorio je na prigovor, Institut će, s obzirom na okolnosti, uputiti stranke da postojanje razloga iz članka 9. stavka (1) točke g) ovoga zakona riješe kao prethodno pitanje u postupku pred nadležnim sudom.
- (10) Ako podnositelj prijave istakne da podnositelj prigovora nije koristio žig na kojem zasniva svoj prigovor, podnositelj prigovora dužan je dokazati da je u razdoblju od pet godina, prije objavljivanja prijave protiv koje je podnesen prigovor, koristio svoj žig na teritoriju BiH za robu i usluge za koje je prigovor podnesen ili mora dokazati da su postojali ozbiljni razlozi za nekorištenje žiga za tu robu ili usluge pod uvjetom da je raniji žig na datum objavljivanja prijave za koju je podnesen prigovor bio registriran najmanje pet godina.
- (11) Institut će pozvati podnosioca prigovora da odgovori na zahtjev iz stavka (10) ovoga članka u roku od 30 dana od dana zaprimanja poziva.
- (12) Ako podnositelj prigovora ne dokaže uporabu svog žiga u smislu stavka (10) ovoga članka, Institut će rješenjem odbiti prigovor u opsegu za koji uporaba nije dokazana.
- (13) Nakon isteka roka iz stavka (11) ovoga članka, Institut odlučuje o utemeljenosti prigovora na temelju raspoloživih činjenica i dokaza iz ranije dostavljene dokumentacije i izjava.
- (14) Ako se podnositelj prijave u postupku po prigovoru odrekne zaštite za robu ili usluge koje su predmet prigovora, nadležno tijelo će o tome obavijestiti podnosioca prigovora i pozvati ga da se u roku od 15 dana od dana zaprimanja obavijesti izjasni ostaje li pri prigovoru.
- (15) Ako se podnositelj prigovora, u roku propisanom u stavku (14) ovoga članka, izjasni da odustaje od prigovora, Institut će donijeti zaključak o obustavi postupka, u protivnom, postupak se nastavlja.
- (16) Ako tijekom postupka ranije pravo na kojem se zasniva prigovor prestane važiti, Institut će obustaviti postupak po prigovoru. Ako se prigovor zasniva na više ranijih prava, postupak se nastavlja, a pravo koje je prestalo važiti neće se uzeti u obzir prilikom donošenja odluke.
- (17) Nakon provedenog postupka po prigovoru, na temelju utvrđenih činjenica Institut će donijeti odgovarajuće rješenje.

Članak 42.

(Rješenje o priznanju žiga)

- (1) Ako prijava ispunjava uvjete za priznanje iz čl. (8) i (9) ovoga zakona, Institut će o tome donijeti zaključak i pozvati podnosioca prijave da u roku od 30 dana plati pristojbu i troškove postupka za prvih deset godina zaštite, za objavljivanje žiga i ispravu o žigu, te da Institutu dostavi dokaze o izvršenim uplatama.
- (2) Ako podnositelj prijave u ostavljenom roku ne dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz stavka (1) ovoga članka, smatrat će se da je odustao od prijave i Institut će donijeti zaključak o obustavi postupka.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka, podnositelj prijave može, uz plaćanje pristojbe i troškova postupka, podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje u roku od osam dana od dana kada je prestao razlog koji je prouzročio propuštanje, a

ako je stranka tek kasnije saznala za propuštanje, onda od dana kada je to saznala. Poslije isteka tri mjeseca od dana propuštanja ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje.

- (4) Ako podnositelj prijave dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz stavka (1) ovoga članka, Institut će donijeti rješenje o priznanju žiga, prema usvojenom izgledu znaka i popisa robe ili usluga, kojima se određuje opseg priznate zaštite žiga, objaviti žig i izdati ispravu o žigu.

Članak 43.

(Upisivanje rješenja o priznanju žiga u registar žigova)

- (1) Rješenje o priznanju žiga s propisanim podacima upisuje se u registar žigova.
 (2) Podaci iz rješenja o priznanju žiga koji se upisuju u registar žigova uređuju se provedbenim propisom.
 (3) Datum upisivanja rješenja o priznanju žiga u registar žigova je datum rješenja o priznanju žiga.

Članak 44.

(Objavljivanje žiga)

- (1) Registrirani žig s propisanim podacima objavljuje se u službenom glasilu.
 (2) Podaci o žigu koji se objavljuju uređuju se provedbenim propisom.

Članak 45.

(Isprava o žigu)

- (1) Institut će izdati ispravu o žigu zajedno s rješenjem o priznanju žiga.
 (2) Sadržaj i izgled isprave o žigu uređuju se provedbenim propisom.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK MEĐUNARODNOG REGISTRIRANJA ŽIGA

Članak 46.

(Primjena zakona na međunarodno registrirane žigove)

Na međunarodno registrirane žigove, za koje je zaštita zatražena i za teritorij BiH prema Madridskom sporazumu o međunarodnom registriranju žigova (u daljnjem tekstu: Madridski sporazum) i Protokolu koji se odnosi na Madridski sporazum (u daljnjem tekstu: Madridski protokol), primjenjuju se odredbe ovoga zakona i provedbenog propisa u svim pitanjima koja nisu uređena tim ugovorima, osim ako odredbama ovog dijela zakona nije drugačije propisano.

Članak 47.

(Zahtjev za međunarodno registriranje žiga i zahtjev za upisivanje promjene u Međunarodni registar)

- (1) Nositelj žiga iz BiH, odnosno podnositelj prijave u BiH može podnijeti zahtjev za međunarodno registriranje žiga, kao i zahtjev za upisivanje promjena u Međunarodnom registru u skladu s Madridskim sporazumom i Madridskim protokolom.
 (2) Zahtjevi iz stavka (1) ovoga članka podnose se putem Instituta na način kako je propisano Madridskim sporazumom, Madridskim protokolom, Zajedničkim pravilnikom Madridskog sporazuma i Madridskog protokola (u daljnjem tekstu: Madridski pravilnik), ovim zakonom i provedbenim propisom.
 (3) Za zahtjeve iz stavka (1) ovoga članka plaćaju se pristojbe i troškovi postupka Institutu, a međunarodne pristojbe direktno Međunarodnom uredu Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (u daljnjem tekstu: Međunarodni ured).

Članak 48.

(Postupak za međunarodno registriranje žiga pred Institutom)

- (1) Postupak za međunarodno registriranje žiga pokreće se podnošenjem zahtjeva za međunarodno registriranje žiga.
 (2) Uz zahtjev za međunarodno registriranje žiga podnosi se:
 a) izgled znaka;
 b) uredno sastavljen i klasificiran popis robe ili usluga na engleskom jeziku;
 c) punomoć, ako se zahtjev podnosi posredstvom punomoćnika.
 (3) Sadržaj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, kao i sadržaj priloga koji se podnose uz zahtjev, uređuju se provedbenim propisom.
 (4) Ako zahtjev za međunarodno registriranje žiga nije uredan, Institut će pisanim putem pozvati podnositelja zahtjeva da ga u roku od 30 dana od dana zaprimanja poziva uredi.
 (5) Na obrazloženi zahtjev podnositelja zahtjeva rok iz stavka (4) ovoga članka može se produžiti najviše za 60 dana.
 (6) Ako podnositelj zahtjeva u ostavljenom roku iz stavka (4) odnosno stavka (5) ovoga članka ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti zahtjev za međunarodno registriranje žiga.
 (7) Ako je zahtjev za međunarodno registriranje žiga uredan, Institut će zaključkom pozvati podnositelja zahtjeva da plati pristojbe i troškove postupka Institutu, kao i pristojbu Međunarodnom uredu za međunarodno registriranje žiga i da dostavi dokaz o izvršenim uplatama.
 (8) Kada podnositelj zahtjeva za međunarodno registriranje žiga dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz stavka (7) ovoga članka, Institut će Međunarodnom uredu dostaviti zahtjev za međunarodno registriranje žiga.
 (9) Ako podnositelj zahtjeva za međunarodno registriranje žiga u ostavljenom roku ne dostavi dokaz o izvršenoj uplati iz stavka (7) ovoga članka, smatrat će se da je zahtjev povučen, o čemu će Institut donijeti zaključak.

Članak 49.

(Odbijanje zaštite međunarodno registriranog žiga prijavljenog za BiH)

- (1) Ako međunarodni žig prijavljen za BiH posredstvom Madridskog sporazuma ili Madridskog protokola ne ispunjava uvjete iz članka 8. ovoga zakona, Institut će posredstvom Međunarodnog ureda, pisanim putem, u skladu s Madridskim sporazumom ili Madridskim protokolom, izdati privremeno odbijanje međunarodne registracije i pozvati nositelja međunarodnog žiga da se u roku od četiri mjeseca od datuma privremenog odbijanja, posredstvom domaćeg zastupnika, izjasni o navedenim razlozima zbog kojih se njegov žig ne može priznati u BiH.
 (2) U daljnjem postupku shodno se primjenjuju odredbe članka 35. ovoga zakona.

Članak 50.

(Prigovor na međunarodno registrirani žig prijavljen za BiH)

- (1) Za potrebe međunarodno registriranih žigova prijavljenih za BiH, prema Madridskom sporazumu i Madridskom protokolu, objavljivanjem prijave propisane u članku 36. ovoga zakona smatra se objavljivanje međunarodno registriranog žiga u službenom glasilu o međunarodno registriranim žigovima koje izdaje Međunarodni ured (u daljnjem tekstu: službeno glasilo Međunarodnog ureda).
 (2) Rok za podnošenje prigovora na međunarodno registrirani žig počinje teći od prvog dana mjeseca koji slijedi mjesec

naznačen na izdanju službenog glasila Međunarodnog ureda u kojem je taj međunarodno registrirani žig objavljen.

- (3) Institut, posredstvom Međunarodnog ureda, nositelju međunarodno registriranog žiga dostavlja obavijest o privremenom odbijanju na temelju prigovora i poziva ga da imenuje domaćeg zastupnika.
- (4) Zastupnik iz stavka (3) ovoga članka mora u roku od četiri mjeseca od datuma obavijesti o odbijanju dostaviti Institutu punomoć o zastupanju.
- (5) Institut zastupniku iz stavka (3) ovoga članka dostavlja primjerak prigovora nakon podnošenja punomoći iz stavka (4) ovoga članka.
- (6) Ako nositelj međunarodno registriranog žiga ne imenuje zastupnika, smatra se da je odustao od prijave.
- (7) Rok za odgovor na prigovor je 60 dana od dana zaprimanja prigovora zastupnika.
- (8) Rokovi iz st. (4) i (6) ovoga članka ne mogu se produljiti.
- (9) U daljnjem postupku shodno se primjenjuju odredbe članka 41. ovoga zakona.
- (10) Za potrebe dokazivanja uporabe žiga datumom međunarodnog registriranja žiga smatra se datum isteka roka iz članka 5. stavka (2) Madridskog sporazuma ili članka 5. stavka (2) točka a) Madridskog protokola, ili ako na taj datum postupak odobravanja zaštite ili postupak po prigovoru nije okončan, datum obavijesti o konačnoj odluci Instituta o odobravanju zaštite upućenog Međunarodnom uredu.

Članak 51.

(Obavijest Međunarodnom uredu)

U roku od pet godina od datuma međunarodne registracije Institut će, bez odgađanja, obavijestiti Međunarodni ured o svim činjenicama i odlukama koje utječu na valjanost prijave međunarodnog žiga ili registracije nacionalnog žiga na kojem se temeljila međunarodna registracija.

Članak 52.

(Pretvaranje - transformacija međunarodne registracije žiga u nacionalnu prijavu žiga)

- (1) Ako zahtjev nositelja međunarodne registracije žiga za pretvaranje međunarodne registracije u nacionalnu prijavu žiga ispunjava sve pretpostavke propisane Madridskim protokolom za takvo pretvaranje, a na datum ili prije datuma brisanja međunarodne registracije žiga iz međunarodnog registra takav žig uživa zaštitu za teritorij BiH, žig će se upisati u registar žigova koji vodi Institut, pod uvjetom da su prethodno plaćene pristojbe i troškovi postupka za postupak transformacije i pristojbe i troškovi postupka za održavanje žiga u vrijednosti tijekom desetogodišnjeg razdoblja te za objavu podataka o žigu.
- (2) Ako zahtjev nositelja međunarodne registracije žiga za pretvaranje međunarodne registracije u nacionalnu prijavu žiga ispunjava sve pretpostavke propisane Madridskim protokolom za takvo pretvaranje, a na datum ili prije datuma brisanja međunarodne registracije žiga iz međunarodnog registra u tijeku je postupak ispitivanja uvjeta za priznanje zaštite tom žigu za teritorij BiH, takav postupak smatrat će se sastavnim dijelom postupka nacionalne prijave žiga, koji se provodi u skladu s odredbama ovoga zakona.
- (3) Kao datum nacionalne prijave žiga koja proizlazi iz zahtjeva za pretvaranje (transformaciju) međunarodne registracije žiga u nacionalnu prijavu žiga uzima se datum međunarodne registracije ili datum naknadnog naznačenja za teritorij BiH.

Članak 53.

(Zamjena nacionalno registriranog žiga međunarodnom registracijom)

- (1) Ako su ispunjeni uvjeti propisani Madridskim protokolom, na zahtjev nositelja nacionalne registracije žiga i ujedno nositelja identične međunarodne registracije žiga za koju je zaštita priznata za teritorij BiH, Institut upisuje u registar žigova odgovarajuću odluku da se nacionalno registrirani žig smatra zamijenjenim identičnom međunarodnom registracijom žiga.
- (2) Ako se zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka udovolji, Institut obavještava Međunarodni ured o obavljenoj registraciji zamjene.

Članak 54.

(Teritorijalno proširenje međunarodnog žiga)

- (1) Nositelj međunarodno registriranog žiga može podnijeti zahtjev za teritorijalno proširenje međunarodnog žiga na BiH.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka može se odnositi na svu robu i usluge za koje je žig registriran ili na jedan njihov dio.
- (3) Sadržaj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka uređuje se provedbenim propisom.

DIO PETI - SADRŽAJ, STJECANJE I OPSEG PRAVA

Članak 55.

(Isključiva prava nositelja žiga)

- (1) Nositelj žiga ima pravo drugim osobama zabraniti da neovlašteno koriste:
 - a) znak koji je istovjetan njegovom žigu u odnosu na robu ili usluge koje su istovjetne robi ili uslugama za koje je žig registriran;
 - b) znak koji je istovjetan ili sličan njegovom žigu u odnosu na robu ili usluge koje su iste ili slične robi ili uslugama za koje je žig registriran ako postoji vjerojatnoća da javnost može biti dovedena u zabludu, što uključuje vjerojatnoću dovođenja u vezu s tim znakom i žigom;
 - c) znak koji je istovjetan ili sličan njegovom žigu u odnosu na robu ili usluge koje nisu slične onima za koje je žig registriran kada taj žig ima ugled u BiH i kada uporaba tog znaka bez opravdanog razloga nelojalno koristi distinktivni karakter ili ugled žiga ili im nanosi štetu (čuveni žig).
- (2) U smislu stavka (1) ovoga članka, nositelj žiga ima pravo zabraniti sljedeće:
 - a) stavljanje zaštićenog znaka na robu, njezino pakiranje ili sredstva za obilježavanje robe;
 - b) nuđenje robe, njezino stavljanje u promet ili njezino skladištenje u te svrhe, ili obavljanje usluga pod zaštićenim znakom;
 - c) uvoz, izvoz ili tranzit robe pod zaštićenim znakom;
 - d) korištenje zaštićenog znaka u poslovnoj dokumentaciji ili u reklami;
 - e) korištenje zaštićenog znaka u komparativnom oglašavanju na način koji je protivan propisima.
- (3) Prava koja proizlaze iz ovoga članka imaju djelovanje prema trećim osobama od datuma upisivanja žiga u registar žigova.

Članak 56.

(Pravo zabrane pripremljenih radnji povezanih s uporabom pakiranja ili drugih sredstava)

Kada postoji rizik da bi se ambalaža, naljepnice, etikete, sigurnosna obilježja ili oznake ili obilježja ili oznake autentičnosti, ili bilo koja druga sredstva na kojima je žig istaknut mogli rabiti u

vezi s robom i da bi se takvom uporabom povrijedilo pravo nositelja registriranog žiga, nositelj žiga ima pravo zahtijevati da se spriječi i sljedeće:

- a) isticanje znaka istovjetnog ili sličnog žigu na pakiranju, naljepnicama, etiketama, sigurnosnim obilježjima ili oznakama ili obilježjima ili oznakama autentičnosti ili na bilo kojim drugim sredstvima na kojima žig može biti istaknut;
- b) nuđenje ili stavljanje u promet, ili skladištenje u te svrhe, ili uvoz ili izvoz, pakiranja, naljepnica, etiketa, sigurnosnih obilježja ili oznaka ili obilježja ili oznaka autentičnosti ili bilo kojih drugih sredstava na kojima je žig istaknut.

Članak 57.

(Reprodukcija žiga u rječniku)

Ako reprodukcija žiga u rječniku, enciklopediji ili sličnim djelima, uključujući i ona u elektroničkom obliku, stvara dojam da je žig generički naziv za robu ili usluge za koje je registriran, na zahtjev nositelja žiga izdavač djela mora osigurati, najkasnije u sljedećem izdanju, da reprodukcija žiga bude praćena naznakom da je žig registriran (oznaka R).

Članak 58.

(Iskrpljenje prava nositelja žiga)

- (1) Žig ne daje pravo njegovom nositelju da zabrani njegovu korištenje u vezi s robom koju je nositelj žiga ili osoba koju je on ovlastio označio žigom i stavio u promet bilo gdje u svijetu.
- (2) Odredba stavka (1) ovoga članka neće se primijeniti u slučaju postojanja opravdanog razloga nositelja žiga da se suprotstavi daljnjem stavljanju u promet žigom označene robe, posebno ako je došlo do kvara ili druge bitne promjene stanja robe poslije njezinog prvog stavljanja u promet.

Članak 59.

(Ograničenje prava nositelja žiga)

- (1) Nositelj žiga ne može zabraniti drugoj osobi da pod istim ili sličnim znakom stavlja u promet svoju robu ili usluge ako taj znak predstavlja poslovno ime ili naziv te osobe koji je na savjestan način stečen prije priznatog datuma prvenstva žiga.
- (2) Nositelj žiga ne može zabraniti drugoj osobi da, u skladu s dobrim poslovnim običajima, u gospodarskom prometu koristi:
 - a) svoje ime ili adresu;
 - b) naznaku vrste, kvalitete, količine, namjene, vrijednosti, zemljopisnog podrijetla, vremena proizvodnje ili drugog svojstva robe ili usluga;
 - c) žigom zaštićeni znak kad je njegovo korištenje neophodno radi naznake namjene robe ili usluge, posebno kad je riječ o rezervnim dijelovima ili priboru.
- (3) Ako je predmet zaštite kolektivnog žiga ili jamstvenog žiga znak koji ukazuje na određeni zemljopisni lokalitet s kojeg potječe roba ili usluga označena njime, korisnik kolektivnog žiga ili jamstvenog žiga ne može zabraniti drugom da taj znak koristi u skladu s dobrim poslovnim običajima niti može zabraniti njegovo korištenje ovlaštenom korisniku iste ili slične registrirane oznake zemljopisnog podrijetla za istu ili sličnu vrstu robe ili usluga.
- (4) Nositelj žiga ne može zabraniti drugoj osobi da isti ili sličan znak koristi za obilježavanje robe ili usluga druge vrste, osim ako je u pitanju čuveni žig.
- (5) Nositelj registriranog čuvenog žiga može zabraniti drugoj osobi da isti ili sličan znak koristi za obilježavanje robe odnosno usluga koje nisu slične onima za koje je žig

registriran ako bi korištenje takvog znaka upućivalo na povezanost te robe odnosno usluga i nositelja zaštićenog čuvenog žiga i ako postoji vjerojatnost da bi nositelj čuvenog žiga trpio štetu takvim korištenjem.

Članak 60.

(Stjecanje i važenje žiga)

- (1) Žig se stječe upisom u registar žigova, a važi od datuma podnošenja prijave.
- (2) Žig traje deset godina, računajući od datuma podnošenja prijave, s tim što se uz plaćanje pristojbe i troškova postupka njegovo važenje može produžavati neograničen broj puta.
- (3) Sadržaj zahtjeva za produženje važenja žiga uređuje se provedbenim propisom.
- (4) Zahtjev za produženje važenja žiga podnosi se najranije šest mjeseci prije isteka registracije.
- (5) Zahtjev za produženje važenja žiga može se podnijeti u dodatnom roku od šest mjeseci od isteka registracije, s tim što se pristojbe i troškovi postupka plaćaju u dvostrukom iznosu unutar tog dodatnog roka.

Članak 61.

(Obveza korištenja žiga)

- (1) Nositelj žiga dužan je koristiti žig.
- (2) Ako se bez opravdanog razloga žig ne koristi, uz plaćanje pristojbe i troškova postupka, u skladu s člankom 78. ovoga zakona, svaka zainteresirana osoba može pokrenuti postupak za prestanak važenja tog žiga zbog nekorištenja.

Članak 62.

(Razdvajanje žiga)

- (1) Žig koji je registriran za više vrsta robe odnosno usluga (u daljnjem tekstu: prvobitna registracija), na zahtjev nositelja žiga, u svako doba može se razdvojiti na dva ili više registriranih žigova, tako što će se razdvojiti popis robe ili usluga.
- (2) Sadržaj zahtjeva za razdvajanje žiga uređuje se provedbenim propisom.
- (3) Izdvojeni žig zadržava sva prava iz prvobitne registracije.
- (4) O razdvajanju žiga Institut će donijeti posebno rješenje u kojem se naznačavaju: broj prvobitne registracije, broj, odnosno brojevi novih žigova, znak iz prvobitne registracije, kao i roba odnosno usluge koje ostaju u prvobitnoj registraciji i roba odnosno usluge koje su u izdvojenom ili izdvojenim žigovima.
- (5) Izdvojeni žig odnosno izdvojeni žigovi upisuju se u registar žigova i objavljuju u službenom glasilu.
- (6) Institut će izdati ispravu o izdvojenom žigu odnosno izdvojenim žigovima zajedno s rješenjem o priznanju tih žigova.
- (7) Na kolektivni žig odnosno jamstveni žig neće se primjenjivati odredbe st. od (1) do (6) ovoga članka.

DIO ŠESTI - PROMJENE U PRIJAVI ILI REGISTRACIJI ŽIGA

Članak 63.

(Promjena imena i/ili adrese nositelja prava)

- (1) Na zahtjev nositelja žiga odnosno podnositelja prijave, uz plaćanje pristojbe i troškova postupka, Institut će donijeti rješenje o upisivanju u odgovarajući registar promjene imena i/ili adrese nositelja žiga odnosno podnositelja prijave.
- (2) Jednim zahtjevom iz stavka (1) ovoga članka može se tražiti upisivanje promjene imena i/ili adrese nositelja prava koji se odnosi na više žigova odnosno više prijava, pod uvjetom da su brojevi iz registra odnosno brojevi prijava naznačeni u zahtjevu.

- (3) Za upisivanje promjena u skladu sa stavkom (2) ovoga članka za svaku zahtijevanu promjenu plaćaju se posebno pristojba i troškovi postupka.
- (4) Svaku upisanu promjenu iz stavka (1) ovoga članka, uz plaćanje pristojbe i troškova postupka, Institut će objaviti u službenom glasilu.
- (5) Sadržaj zahtjeva za upisivanje promjene iz stavka (1) ovoga članka uređuje se provedbenim propisom.

Članak 64.

(Ograničenje popisa robe i usluga)

- (1) Na registriranom žigu odnosno podnesenoj prijavi, na zahtjev nositelja žiga odnosno podnosioca prijave, može se ograničiti popis robe odnosno usluga.
- (2) Sadržaj zahtjeva za upisivanje promjene iz stavka (1) ovoga članka uređuje se provedbenim propisom.
- (3) Za zahtjev podnesen u skladu sa stavkom (1) ovoga članka plaćaju se pristojba i troškovi postupka.
- (4) O zahtjevu za ograničenje popisa robe, odnosno usluga registriranog žiga, odnosno prijave Institut će donijeti posebno rješenje.
- (5) Rješenje iz stavka (4) ovoga članka objavljuje se u službenom glasilu.
- (6) Institut će izdati ispravu o žigu s ograničenim popisom robe odnosno usluga zajedno s rješenjem iz stavka (4) ovoga članka, kojim se ograničava popis robe odnosno usluga.

Članak 65.

(Prijenos prava)

- (1) Prijenos žiga odnosno prava iz prijave može se obaviti na temelju ugovora o prijenosu prava, kao i na temelju statusne promjene nositelja žiga odnosno podnosioca prijave, sudske ili administrativne odluke.
- (2) Žig odnosno pravo iz prijave može se prenijeti na drugu osobu ili na druge osobe za sve ili samo neke vrste robe ili usluge.
- (3) Žig odnosno pravo iz prijave može se prenijeti neovisno o bilo kakvom prijenosu pravne osobe na koju je registriran u odnosu na neke ili u odnosu na sve proizvode ili usluge za koje je registriran.
- (4) Prijenos vlasništva na pravnoj osobi uključuje i prijenos žiga, osim ako postoji sporazum u kojemu se navodi drugačije ili okolnosti koje jasno nalažu drukčije.
- (5) Prijenos prava iz stavka (1) ovoga članka upisuje se u odgovarajući registar Instituta na zahtjev nositelja žiga, odnosno podnosioca prijave ili stjecatelja prava.
- (6) Neće se odobriti upisivanje prijenosa žiga odnosno prava iz prijave na temelju ugovora o prijenosu prava ako bi takav prijenos na očigledan način mogao stvoriti zabunu u prometu u pogledu vrste, kvalitete ili zemljopisnog podrijetla robe odnosno usluga za koje je žig registriran, odnosno za koje je podnesena prijava za priznanje žiga, izuzev ako se stjecatelj prava odrekne zaštite za one vrste robe odnosno usluge u odnosu na koje mogućnost zabune postoji.
- (7) Neće se odobriti upisivanje prijenosa žiga odnosno prava iz prijave koji se odnosi samo na neku robu odnosno uslugu u slučaju kada su vrste robe odnosno usluge koje se prenose bitno slične robi odnosno uslugama koji su obuhvaćene žigom odnosno prijavom za priznanje žiga prenositelja.
- (8) Upisivanje prijenosa prava iz stavka (1) ovoga članka u odgovarajući registar proizvodi pravno djelovanje prema trećim osobama od datuma upisivanja.
- (9) O upisivanju prijenosa prava iz stavka (1) ovoga članka u odgovarajući registar Institut će donijeti posebno rješenje.

- (10) Kolektivni žig i jamstveni žig ne mogu biti predmet prijenosa prava.

Članak 66.

(Ugovor o prijenosu prava)

- (1) Ugovorom o prijenosu prava iz članka 65. stavka (1) ovoga zakona nositelj žiga odnosno podnositelj prijave može prenijeti žig odnosno pravo iz prijave, i to za sve ili samo za neke vrste robe odnosno usluge.
- (2) Ugovor o prijenosu prava iz stavka (1) ovoga članka sastavlja se u pisanoj formi i mora sadržavati naznaku ugovornih strana, broj žiga ili broj prijave i visinu naknade, ako je ugovorena, i robu i usluge za koje se žig prenosi.

Članak 67.

(Licencija)

- (1) Nositelj žiga, odnosno podnositelj prijave može ugovorom o licenciji ustupiti pravo korištenja žiga odnosno prava iz prijave, i to za sve ili samo za neke vrste robe ili usluge.
- (2) Ugovor o licenciji iz stavka (1) ovoga članka sastavlja se u pisanom obliku i mora sadržavati: naznaku ugovornih stranaka, broj žiga ili broj prijave, vrijeme trajanja licencije, robu, odnosno usluge za koje se licencija daje i opseg licencije.
- (3) Ugovor o licenciji iz stavka (1) ovoga članka upisuje se u odgovarajući registar na zahtjev nositelja žiga, odnosno podnosioca prijave ili stjecatelja prava.
- (4) Upisivanje ugovora o licenciji iz stavka (1) ovoga članka u odgovarajući registar proizvodi pravno djelovanje prema trećim osobama od datuma upisivanja.
- (5) Institut donosi rješenje o upisivanju ugovora o licenciji iz stavka (1) ovoga članka u odgovarajući registar.
- (6) Kolektivni žig i jamstveni žig ne mogu biti predmet ugovora o licenciji.
- (7) Nositelj žiga koji je ujedno i davatelj licencije tog žiga može se pozvati na prava koja proizlaze iz žiga, a protiv stjecatelja licencije koji krši neku od odredaba iz ugovora o licenciji u odnosu na njezino trajanje, oblik obuhvaćen registracijom u kojem se žig može koristiti, opseg robe, odnosno usluga za koje je dana licencija, područje na kojem se žig može isticati ili kvaliteta proizvedene robe odnosno usluga koje pruža korisnik licencije.

Članak 68.

(Objavljivanje prijenosa prava i licencije)

Institut će u službenom glasilu objaviti da je prijenos prava i/ili licencija iz čl. 66. i 67. ovoga zakona upisan u odgovarajući registar.

Članak 69.

(Zalog)

- (1) Žig, odnosno pravo iz prijave može biti predmet ugovora o zalogu, i to za sve ili samo za neke vrste robe ili usluge.
- (2) Ugovor o zalogu iz stavka (1) ovoga članka sastavlja se u pisanom obliku i mora sadržavati: dan zaključenja, ime i prezime ili poslovno ime, prebivalište ili boravište, odnosno sjedište ugovornih stranaka, kao i dužnika ako su to različite osobe, broj pod kojim je žig registriran, odnosno broj prijave za priznanje žiga i podatke o potraživanju koje se osigurava založnim pravom.
- (3) Povjeritelj stječe založno pravo upisom u odgovarajući registar Instituta.
- (4) Ugovor o zalogu iz stavka (1) ovoga članka upisuje se u odgovarajući registar, uz plaćanje pristojbe i troškova postupka, na zahtjev nositelja žiga, odnosno podnosioca prijave ili založnog povjeritelja.

- (5) Institut donosi rješenje o upisivanju ugovora o zalogu iz stavka (1) ovoga članka u odgovarajući registar.
- (6) Kolektivni žig i jamstveni žig ne mogu biti predmet ugovora o zalogu.

Članak 70.

(Postupak za upisivanje prijenosa prava, licencije i zaloga)

- (1) Postupak za upisivanje prijenosa prava, licencije i zaloga u odgovarajući registar Instituta pokreće se pisanim zahtjevom.
- (2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka podnosi se:
 - a) dokaz o pravnoj osnovi upisa koji se traži;
 - b) punomoć, ako se postupak za upisivanje prijenosa prava, licencije i zaloga pokreće posredstvom punomoćnika.
- (3) Jednim zahtjevom iz stavka (1) ovoga članka može se tražiti upisivanje prijenosa prava koji se odnosi na više žigova odnosno više prijavi, pod uvjetom da su raniji nositelj prava i novi nositelj prava isti u svakom žigu odnosno prijavi i da su brojevi pod kojima su žigovi registrirani odnosno brojevi prijavi naznačeni u zahtjevu.
- (4) Jednim zahtjevom iz stavka (1) ovoga članka može se tražiti upisivanje licencije i zaloga koji se odnose na više žigova odnosno više prijavi, pod uvjetom da su nositelj prava i stjecatelj licencije odnosno zaloga isti u svakom žigu, odnosno prijavi, i da su brojevi pod kojima su žigovi registrirani odnosno brojevi prijavi naznačeni u zahtjevu.
- (5) Za zahtjeve iz st. (3) i (4) ovoga članka plaćaju se pristojbe i troškovi postupka za svaki žig ili prijavu koji su naznačeni u zahtjevu.
- (6) Sadržaj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka kao i sadržaj priloga koji se podnose uz zahtjev uređuju se provedbenim propisom.

Članak 71.

(Urednost zahtjeva za upisivanje prijenosa prava, licencije i zaloga)

- (1) Zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licencije i zaloga je uredan ako sadrži podatke iz članka 70. stavka (2) ovoga zakona i druge propisane podatke.
- (2) Ako zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licencije i zaloga nije uredan, Institut će pozvati podnositelja zahtjeva da ga u roku od 30 dana od dana zaprimanja poziva uredi.
- (3) Uz obrazloženje podnositelja zahtjeva i plaćanje pristojbe i troškova postupka, Institut će produljiti rok iz stavka (2) ovoga članka za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (4) Ako podnositelj zahtjeva u roku iz stavka (2) ovoga članka ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti zahtjev.

Članak 72.

(Ispitivanje pravne osnove zahtjeva za upisivanje prijenosa prava, licencije i zaloga)

- (1) Ako je zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licencije i zaloga uredan, u smislu članka 71. stavka (1) ovoga zakona, Institut će ispitati ispunjava li pravnu osnovu na kojoj se taj zahtjev zasniva, zakonom propisane uvjete za upisivanje prijenosa prava, licencije i zaloga.
- (2) Ako pravna osnova na kojoj se zasniva zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licencije i zaloga ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom, Institut će pozvati podnositelja zahtjeva da se u roku od 30 dana od dana zaprimanja poziva izjasni o razlozima zbog kojih se upisivanje ne može izvršiti.

- (3) Uz obrazloženje podnositelja zahtjeva i plaćanje pristojbe i troškova postupka, Institut će produljiti rok iz stavka (2) ovoga članka za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (4) Institut će rješenjem odbiti zahtjev za upisivanje prijenosa prava, licencije i zaloga ako se podnositelj zahtjeva u roku iz stavka (2) ovoga članka ne izjasni o razlozima zbog kojih se upisivanje ne može odobriti, ili ako se izjasni, a Institut i dalje smatra da se upisivanje ne može odobriti.
- (5) Na sva pitanja koja se odnose na prijenos prava, licenciju i zalog, a koja nisu regulirana ovim zakonom, primjenjuju se odgovarajuće odredbe propisa o obveznim odnosima i propisa o stvarnim pravima.

DIO SEDMI - PRESTANAK PRAVA

Članak 73.

(Prestanak važenja žiga)

- (1) Žig prestaje važiti istekom roka od deset godina, za koji su plaćeni pristojba i troškovi postupka, ako se njegovo važenje ne produlji.
- (2) Žig prestaje važiti i prije isteka roka iz stavka (1) ovog članka:
 - a) ako se nositelj žiga odrekne svog prava - narednog dana od dana predaje Institutu izjave o odricanju;
 - b) na temelju sudske odluke, odnosno odluke Instituta, u slučajevima predviđenim ovim zakonom - danom određenim tom odlukom;
 - c) ako je prestala postojati pravna osoba, odnosno ako je umrla fizička osoba koja je nositelj žiga - danom prestanka odnosno smrti, osim ako je žig prešao na pravne sljednike te osobe.
- (3) Kolektivni žig i jamstveni žig prestaju važiti i ako Institut tijekom ispitivanja izmjena općeg akta o kolektivnom žigu odnosno o jamstvenom žigu utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 34. stavkom (1) ovoga zakona.
- (4) U slučajevima iz stavka (2) toč. a) i c) i stavka (3) ovoga članka Institut će donijeti posebno rješenje.

Članak 74.

(Pravo treće osobe)

- (1) Ako je u registru žigova upisano određeno pravo u korist treće osobe, nositelj žiga ne može se odreći žiga bez pisane suglasnosti osobe na čije je ime upisano to pravo.
- (2) Ako nositelj žiga u određenom roku ne plati propisanu pristojbu i troškove postupka, a u registru žigova je upisano pravo u korist treće osobe, Institut će tu osobu obavijestiti da nisu plaćeni pristojba i troškovi postupka i da ih može platiti u roku od šest mjeseci od dana zaprimanja obavijesti i time održati važenje žiga.

DIO OSMI - PROGLAŠAVANJE RJEŠENJA O PRIZNANJU ŽIGA NIŠTAVIM

Članak 75.

(Uvjeti za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim)

- (1) Rješenje o priznanju žiga može se proglasiti ništavim u cjelini ili samo za neku vrstu robe ili uslugu ako se utvrdi da u vrijeme registracije žiga nisu bili ispunjeni uvjeti za priznanje žiga predviđeni ovim zakonom.
- (2) Rješenje o priznanju kolektivnog žiga ili jamstvenog žiga može se proglasiti ništavim i ako se utvrdi da opći akt o kolektivnom žigu ili opći akt o jamstvenom žigu, odnosno njihove izmjene nisu ispunjavali, odnosno ne ispunjavaju uvjete iz članka 34. stavka (1) ovoga zakona.

Članak 76.

(Prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim)

- (1) Rješenje o priznanju žiga može se proglasiti ništavim po službenoj dužnosti ili po prijedlogu zainteresirane osobe ili pravobranitelja BiH ili ombudsmana BiH za sve vrijeme trajanja žiga.
- (2) Prijedlog za proglašavanje ništavim može se podnijeti po osnovu jednog ili više ranijih prava.
- (3) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim na temelju članka 9. stavka (1) ovoga zakona može podnijeti samo nositelj starijeg prava ili osoba koju on ovlasti, osim ako je tijekom pet uzastopnih godina prije podnošenja prijedloga znao za uporabu kasnijeg žiga čiji je nositelj bio savjestan i nije se protivio uporabi kasnijeg žiga.
- (4) Ako je izjavljen prigovor na podnesenu prijavu žiga iz razloga propisanih u članku 9. stavku (1) ovoga zakona pa je rješenje o odbijanju prigovora pravomoćno, prijedlog za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju žiga ista osoba ne može podnijeti iz istih razloga koji su navedeni u odbijenom prigovoru, osim ako podnositelj prijedloga ne dostavi nove dokaze koji bi sami ili u vezi s već korištenim dokazima mogli dovesti do drukčijeg rješenja u postupku po prigovoru.
- (5) Rješenje o priznanju žiga ne može se proglasiti ništavim na temelju članka 9. stavka (1) toč. a), b), c) i d) ovoga zakona ako raniji žig, bez opravdanog razloga, nije korišten u BiH za obilježavanje robe ili usluga na koje se odnosi u razdoblju od pet godina prije podnošenja prijedloga za proglašavanje ništavim, izuzev ako je podnositelj prijave kasnijeg žiga bio nesavjestan.
- (6) Institut odlučuje u granicama zahtjeva navedenih u prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim.
- (7) Uz prijedlog za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju žiga podnose se odgovarajući dokazi.

Članak 77.

(Postupak za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim)

- (1) Postupak za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim pokreće se pisanim prijedlogom za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim.
- (2) Sadržaj prijedloga iz stavka (1) ovoga članka, kao i prilozi uz prijedlog, uređuju se provedbenim propisom.
- (3) Prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim je uredan ako sadrži propisane podatke.
- (4) Ako prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim nije uredan, Institut će pozvati podnositelja prijedloga da ga u roku od 30 dana od dana zaprimanja poziva uredi.
- (5) Na obrazloženi zahtjev podnositelja prijedloga, uz plaćanje pristojbe i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stavka (4) ovoga članka za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.
- (6) Ako podnositelj prijedloga u roku iz stavka (4) ovoga članka ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti prijedlog.
- (7) Uredan prijedlog Institut će dostaviti nositelju žiga i pozvati ga da u roku od 30 dana od dana zaprimanja poziva dostavi svoj odgovor.
- (8) Na obrazloženi zahtjev nositelja žiga, uz plaćanje pristojbe i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stavka (7) ovoga članka za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 ni duže od 60 dana.

(9) Ako nositelj žiga u ostavljenom roku ne odgovori na prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim, Institut će proglasiti žig ništavim za onu vrstu robe ili usluge za koje je to u prijedlogu zahtijevano.

(10) Ako to ocijeni neophodnim, Institut može odrediti usmenu raspravu u povodu podnesenog prijedloga za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim.

(11) Ako je prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim podnesen iz razloga iz članka 9. stavka (1) točke g) ovoga zakona, a nositelj žiga je odgovorio na prijedlog, Institut će, s obzirom na okolnosti, uputiti stranke da postojanje razloga iz članka 9. stavka (1) točke g) ovoga zakona riješe kao prethodno pitanje u postupku pred nadležnim sudom.

(12) Institut može prekinuti postupak najmanje na dva mjeseca, a ne duže od 24 mjeseca u svrhu pokušaja mirnog rješenja spora, na zajednički zahtjev nositelja prava na žig i podnositelja prijedloga.

(13) Rokovi koji su zbog prekida postupka prestali teći počinju za zainteresiranu stranku teći u cjelini iznova od dana kada joj Institut dostavi zaključak o nastavljanju postupka.

(14) Ako je na datum podnošenja prijedloga za proglašenje žiga ništavim na temelju ranijeg žiga u tijeku postupak u povodu zahtjeva za prestanak ili prijedloga za proglašenje toga ranijeg žiga ništavim ili neki drugi postupak, Institut će prekinuti postupak u povodu prijedloga za proglašenje žiga ništavim do pravomoćnog rješenja iz ranije pokrenutih postupaka.

(15) Ako tijekom postupka ranije pravo na kojem se zasniva prijedlog za proglašenje rješenja o priznanju žiga ništavim prestane važiti, Institut će obustaviti postupak po prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim. Ako se prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim zasniva na više ranijih prava, postupak se nastavlja, a pravo koje je prestalo važiti neće se uzeti u obzir prilikom donošenja odluke.

(16) Poslije provedenog postupka po prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju žiga ništavim Institut će donijeti odgovarajuće rješenje.

(17) Podatke o proglašavanju rješenja o priznanju žiga ništavim, koje je pravomoćno u upravnom postupku, Institut će objaviti u službenom glasilu.

DIO DEVETI - POSEBNI SLUČAJEVI PRESTANKA VAŽENJA ŽIGA

Članak 78.

(Prestanak važenja žiga zbog nekorištenja)

- (1) Na zahtjev zainteresirane osobe, Institut će donijeti rješenje o prestanku važenja žiga u cjelini ili samo za neke vrste robe ili usluge ako nositelj žiga ili osoba koju je on ovlastio, bez opravdanog razloga, nije na tržištu BiH ozbiljno koristila žig za obilježavanje robe odnosno usluga na koje se taj žig odnosi, u neprekidnom razdoblju od pet godina.
- (2) Zahtjev za prestanak važenja žiga zbog nekorištenja ne može se podnijeti prije isteka roka od pet godina od datuma okončanja postupka registriranja.
- (3) U postupku po zahtjevu za prestanak važenja žiga zbog nekorištenja žiga, nositelj žiga ili osoba koju je on ovlastio dužni su dokazati da su žig koristili tijekom razdoblja od pet godina koje su prethodile datumu podnošenja zahtjeva za prestanak važenja žiga zbog nekorištenja.

- (4) Korištenjem žiga, u smislu stavka (1) ovoga članka, smatra se i korištenje znaka zaštićenog žigom u obliku koji se razlikuje u elementima koji ne mijenjaju distinktivni karakter znaka, kao i korištenje zaštićenog znaka na robi ili pakiranju robe namijenjene isključivo izvozu.
- (5) Opravdanim razlogom za nekorištenje žiga iz stavka (1) ovoga članka smatrat će se okolnost koja je nastala neovisno o volji nositelja žiga, a koja predstavlja smetnju za korištenje žiga, kao što su odluka državnog tijela, zabrana uvoza ili izvoza ili druga zabrana koja se odnosi na robu ili usluge za koje je priznata zaštita žigom.
- (6) Korištenje žiga, uz suglasnost nositelja žiga ili korištenje žiga od osobe ovlaštene da koristi kolektivni žig ili jamstveni žig, smatra se korištenjem od nositelja žiga.
- (7) Korištenjem žiga ne smatra se reklamiranje zaštićenog znaka bez mogućnosti nabave robe, odnosno korištenja usluge za koju je znak zaštićen.
- (8) Institut neće donijeti rješenje o prestanku važenja žiga zbog nekorištenja ako je korištenje žiga počelo ili je nastavljeno poslije isteka neprekidnog razdoblja od pet godina u kojem žig nije korišten, a prije podnošenja zahtjeva za prestanak važenja žiga zbog nekorištenja, osim ako je do započinjanja ili nastavljanja korištenja žiga došlo nakon što je nositelj prava saznao da će biti podnesen zahtjev za prestanak važenja njegovog žiga i ako je korištenje započeto ili nastavljeno u razdoblju od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za prestanak važenja žiga.

Članak 79.

(Dodatni razlozi za prestanak važenja kolektivnog žiga i jamstvenog žiga)

- (1) Kolektivni žig i jamstveni žig prestaju važiti u sljedećim slučajevima:
 - a) ako nositelj ne poduzme razumne mjere da spriječi korištenje žiga na način koji nije u skladu s uvjetima korištenja iz općeg akta o kolektivnom žigu odnosno o jamstvenom žigu, uključujući sve izmjene i dopune općeg akta upisanog u registar žigova;
 - b) ako korisnik kolektivnog žiga odnosno jamstvenog žiga koristi predmetni žig dovodeći sudionike u promet u zabludu na način utvrđen člankom 34. stavkom (2) ovoga zakona;
 - c) ako izmjena općeg akta o kolektivnom žigu odnosno o jamstvenom žigu ne sadrži elemente iz članka 20. ovoga zakona, osim ako je nositelj žiga naknadnim izmjenama uskladi s tim člankom.
- (2) Izmjene i dopune općeg akta o kolektivnom žigu odnosno jamstvenom žigu proizvode djelovanje od datuma unosa podataka o ovim promjenama u registar žigova.

Članak 80.

(Određivanje datuma prestanka važenja žiga zbog nekorištenja)

U slučaju iz članka 78. ovoga zakona, žig prestaje važiti na datum podnošenja zahtjeva za prestanak važenja žiga zbog nekorištenja ili ako se na zahtjev jedne od stranaka utvrdi neki raniji datum na koji se pojavio neki od razloga za prestanak važenja žiga.

Članak 81.

(Prestanak važenja žiga u drugim slučajevima)

- (1) Institut će, na zahtjev zainteresirane osobe, donijeti rješenje o prestanku važenja žiga u cjelini ili samo za neku vrstu robe ili uslugu i u sljedećim slučajevima:
 - a) ako je znak zaštićen žigom, zbog činjenja ili nečinjenja nositelja žiga ili njegovog pravnog sljednika, postao

generički naziv robe odnosno usluge za koju je registriran;

- b) ako znak zaštićen žigom, zbog načina na koji ga nositelj žiga ili njegov pravni sljednik koristi, može u prometu izazvati zabunu o zemljopisnom podrijetlu, vrsti, kvaliteti ili drugim svojstvima robe odnosno usluge;
 - c) ako je znak zaštićen žigom postao protivan moralu ili javnom poretku.
- (2) Pravo na korištenje kolektivnog žiga i jamstvenog žiga može prestati i ako se kolektivni žig i jamstveni žig koriste protivno općem aktu o kolektivnom žigu odnosno o jamstvenom žigu.
 - (3) U slučaju iz st. (1) i (2) ovoga članka žig prestaje važiti narednog dana od dana pravomoćnosti rješenja o prestanku važenja žiga.

Članak 82.

(Postupak po zahtjevu za prestanak važenja žiga)

- (1) Postupak za prestanak važenja žiga iz razloga predviđenih u čl. 78. i 81. ovoga zakona pokreće se pisanim zahtjevom.
- (2) Sadržaj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, kao i prilozi uz zahtjev, uređuju se provedbenim propisom.
- (3) Zahtjev za prestanak važenja žiga je uredan ako sadrži propisane podatke.
- (4) Ako je zahtjev za prestanak važenja žiga podnesen prije isteka razdoblja od pet godina od datuma registriranja osporavanog žiga ili ako nije podnesen zbog razloga navedenih u čl. 78. i 81. ovoga zakona, Institut će zahtjev odbaciti.
- (5) Ako zahtjev za prestanak važenja žiga nije uredan, Institut će pozvati podnositelja zahtjeva da ga u roku od 30 dana od dana zaprimanja poziva uredi.
- (6) Na obrazloženi zahtjev podnositelja zahtjeva za prestanak važenja žiga, uz plaćanje pristojbe i troškova postupka, Institut će produljiti rok iz stavka (5) ovoga članka za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana ni duže od 60 dana.
- (7) Ako podnositelj zahtjeva za prestanak važenja žiga u roku iz stavka (5) ovoga članka ne postupi po pozivu, Institut će zaključkom odbaciti zahtjev.
- (8) Institut će uredan zahtjev dostaviti nositelju žiga i pozvati ga da u roku od 30 dana od dana zaprimanja poziva dostavi svoj odgovor.
- (9) Na obrazloženi zahtjev nositelja žiga, uz plaćanje pristojbe i troškova postupka, Institut će produljiti rok iz stavka (8) ovog članka za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana ni duže od 60 dana.
- (10) Ako nositelj žiga u ostavljenom roku ne odgovori na zahtjev za prestanak važenja žiga, Institut će donijeti rješenje o prestanku važenja žiga za onu vrstu robe ili usluge za koje je to u podnesenom zahtjevu traženo.
- (11) Ako to ocijeni neophodnim, Institut može odrediti usmenu raspravu u povodu podnesenog zahtjeva za prestanak važenja žiga.
- (12) Poslije provedenog postupka po zahtjevu za prestanak važenja žiga, Institut će donijeti odgovarajuće rješenje.
- (13) Rješenje o prestanku važenja žiga koje je pravomoćno u upravnom postupku Institut će objaviti u službenom glasilu.

Članak 83.

(Djelovanje na pravomoćnu sudsku odluku)

Proglašavanje ništavim žiga i prestanak važenja žiga nemaju djelovanje na sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava

koje su u trenutku donošenja tog rješenja bile pravomoćne, kao i na zaključene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licencije ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori izvršeni, pod uvjetom da je tužitelj odnosno nositelj žiga bio savjestan.

DIO DESETI - ŽALBENI POSTUPAK

Članak 84.

(Pravo na žalbu)

- (1) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom supnju stranka čijem zahtjevu u cjelini ili u dijelu nije udovoljeno ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana dostave odluke.
- (2) Druge stranke u postupku koji je okončan odlukom protiv koje se podnosi žalba smatraju se strankama u žalbenom postupku.

Članak 85.

(Sadržaj žalbe)

Uz podatke koje mora sadržavati svaki podnesak, žalba mora sadržavati i:

- a) oznaku upravnog akta protiv kojeg se podnosi,
- b) izjavu o tome da se upravni akt osporava u cjelini ili u određenom dijelu,
- c) razloge zbog kojih se žalba podnosi,
- d) obrazloženje žalbe sa svim dokazima kojima podnositelj žalbe potvrđuje svoje navode iz žalbe,
- e) potpis podnositelja žalbe,
- f) punomoć, ako se žalba podnosi posredstvom punomoćnika.

Članak 86.

(Povjerenstvo za žalbe)

- (1) Povjerenstvo za žalbe osniva se kao neovisni organ za odlučivanje o žalbi u skladu s odredbama ovog zakona.
- (2) Povjerenstvo za žalbe ima tri člana, od kojih je jedan predsjednik Povjerenstva za žalbe, i tri zamjenika člana, od kojih je jedan zamjenik predsjednika.
- (3) Članove Povjerenstva za žalbe imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH) na osnovi javnog natječaja, između neovisnih stručnjaka iz područja prava industrijskog vlasništva na način uređen odlukom Vijeća ministara BiH. Zaposleni u Institutu ne mogu biti članovi Povjerenstva za žalbe.
- (4) Sjedište Povjerenstva za žalbe je pri Institutu.
- (5) Institut Povjerenstva za žalbe osigurava radni prostor i potrebnu opremu za rad, kao i obavljanje uredskih i administrativnih poslova.
- (6) Povjerenstvo za žalbe ima poseban pečat.
- (7) Predsjednik Povjerenstva za žalbe upravlja njegovim radom.
- (8) U slučaju odsutnosti, predsjednika Povjerenstva za žalbe mijenja zamjenik predsjednika, a člana zamjenik člana Povjerenstva za žalbe.
- (9) Predsjednik i članovi Povjerenstva za žalbe u svome radu su neovisni, nisu obvezani nikakvim uputama ravnatelja Instituta i svoje zadatke obavljaju nepristrano, u skladu sa zakonom i pravilima struke.
- (10) Predsjednik i članovi Povjerenstva za žalbe imaju status neovisnih stručnjaka, a naknadu za svoj rad primaju u skladu s provedbenim propisom o naknadama za rad u Povjerenstvu za žalbe.
- (11) Članovi Povjerenstva za žalbe i zamjenici članova koji su sudjelovali u donošenju odluke u prvostupanjskom postupku, ili ako postoje neki drugi razlozi za njihovo izuzeće, ne mogu sudjelovati u postupku po žalbi u konkretnom predmetu.

- (12) Povjerenstvo za žalbe donosi poslovnik kojim se uređuju pojedini o radu.

Članak 87.

(Odlučivanje o žalbi)

- (1) Povjerenstvo za žalbe o podnesenoj žalbi odlučuje na sjednici većinom glasova.
- (2) Povjerenstvo za žalbe odlučuje na osnovi podnesaka stranaka, a kada to smatra potrebnim, može odrediti održavanje usmene rasprave.
- (3) U postupku odlučivanja o žalbi na odgovarajući način se primjenjuju odredbe čl. 30., 41. i 77. ovog zakona.

DIO JEDANAESTI - GRADANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Članak 88.

(Osobe ovlaštene da traže zaštitu prava)

- (1) U slučaju povrede prava, tužbu, osim nositelja prava, odnosno osobe koju on ovlasti, može podnijeti i nositelj isključive licencije u onoj mjeri u kojoj je stekao pravo na iskorištavanje žiga na temelju pravnog posla ili zakona.
- (2) Stjecatelj neisključive licencije može pokrenuti postupak zbog povrede žiga samo uz suglasnost nositelja žiga.
- (3) Stjecatelj isključive licencije ili korisnik kolektivnog žiga odnosno jamstvenog žiga, u cilju naknade štete koju je pretrpio, ima pravo umiješati se u postupak zbog povrede prava koji je pokrenuo nositelj žiga.
- (4) Ako je žig registriran na ime trgovačkoga zastupnika ili predstavnika nositelja žiga bez odobrenja nositelja žiga, nositelj ima pravo:
 - a) zabraniti korištenje tog žiga od zastupnika ili predstavnika;
 - b) zahtijevati da se žig prenese na njega.

Članak 89.

(Tužbeni zahtjevi)

- (1) U slučaju povrede žiga ili prava iz prijave žiga, ako žig bude priznat, tužitelj može tužbom zahtijevati:
 - a) utvrđivanje povrede prava;
 - b) zabranu daljnjeg činjenja povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili uzdržavanjem od radnji koje to pravo povređuju;
 - c) uklanjanje stanja nastalog povredom prava;
 - d) povlačenje predmeta povrede iz gospodarskih tokova, uz uvažavanje interesa trećih savjesnih osoba;
 - e) potpuno uklanjanje predmeta povrede iz gospodarskih tokova;
 - f) uništenje predmeta kojima je učinjena povreda prava;
 - g) uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjena ili se koriste za činjenje povreda i koja su vlasništvo povreditelja;
 - h) prepuštanje predmeta povrede nositelja prava uz naknadu troškova proizvodnje;
 - i) naknadu imovinske štete i opravdanih troškova postupka;
 - j) objavljivanje presude o trošku tuženog.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevima iz stavka (1) toč. c), d), e), f), g) i h) ovoga članka nadležni sud dužan je uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, posebice razmjer između težine učinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštene osobe za osiguravanje efektivne zaštite prava.
- (3) U postupku protiv osoba čije su usluge bile korištene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravomoćno ustanovljeno u postupku prema trećoj osobi, pretpostavlja se da povreda prava postoji.

(4) Ako pri uvozu proizvoda kojima se vrijeda žig pošiljatelj djeluje u trgovačkom prometu, bez obzira na to radi li se o robi namijenjenoj za komercijalne svrhe ili za osobnu uporabu primatelja, nositelj žiga ima pravo tužbom protiv deklaranta i/ili primatelja robe zahtijevati utvrđenje povrede žiga kako bi se proizvodi mogli uništiti pod carinskim nadzorom.

(5) Postupak po tužbi iz stavka (1) ovoga članka je hitan.

Članak 90.

(Povreda žiga)

- (1) Povredom žiga ili prava iz prijave, ako žig bude naknadno priznat, smatra se svako neovlašteno korištenje zaštićenog znaka u smislu članka 55. ovoga zakona.
- (2) Povredom iz stavka (1) ovoga članka smatraju se i podražavanje, transkripcija i transliteracija zaštićenog znaka.
- (3) Povredom iz stavka (1) ovoga članka smatra se i dodavanje znaku riječi "tip", "način", "po postupku" i sl.

Članak 91.

(Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovoga zakona važe opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Osoba koja povrijedi žig dužna je platiti nositelju prava odštetu u opsegu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete, ili u opsegu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonito korištenje žiga.

Članak 92.

(Penal)

- (1) Ako je povreda žiga učinjena namjerno ili krajnjom nepažnjom, nositelj žiga može od osobe koja je žig povrijedila tražiti naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene licencijske naknade koju bi primio za korištenje žiga.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevu za plaćanje penala sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a posebice opseg nastale štete, stupanj krivnje povreditelja, iznos ugovorene ili uobičajene licencijske naknade i preventivni cilj penala.
- (3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stavka (1) ovoga članka, nositelj prava ovlašten je tražiti razliku do iznosa naknade potpune štete.

Članak 93.

(Aktivna legitimacija za tužbu)

- (1) Tužbu zbog povrede žiga, odnosno prava iz prijave mogu podnijeti nositelj žiga, podnositelj prijave, stjecatelj isključive licencije, korisnik kolektivnog žiga uz suglasnost nositelja, a kolektivnog žiga i korisnik jamstvenog žiga uz suglasnost nositelja jamstvenog žiga.
- (2) Postupak po tužbi zbog povrede prava iz prijave nadležni sud će prekinuti do konačne odluke Instituta o podnesenoj prijavi.
- (3) Ako je pred Institutom odnosno nadležnim sudom pokrenut postupak iz čl. 76. ili 81. ovoga zakona, sud koji postupka po tužbi iz članka 78. ovoga zakona dužan je prekinuti postupak do konačne odluke Instituta ili suda.

Članak 94.

(Rok za podnošenje tužbe)

Tužba zbog povrede žiga, odnosno povrede prava iz prijave, može se podnijeti u roku od tri godine od dana kada je tužitelj saznao za povredu i počinitelja, a najkasnije u roku od pet godina od dana kad je povreda prvi put učinjena.

Članak 95.

(Privremene mjere)

- (1) Nadležni sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovog zakona, ako predlagač učini vjerojatnim da je:
 - a) nositelj prava iz ovog zakona i
 - b) njegovo pravo povrijeđeno ili da prijete stvarna opasnost od povrede.
- (2) Nositelj prava mora učiniti vjerojatnim i jednu od sljedećih pretpostavki:
 - a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano;
 - b) da je privremena mjera potrebna radi sprečavanja nastanka štete koju će biti kasnije teško popraviti ili
 - c) da pretpostavljeni povreditelj, donošenjem privremene mjere koja bi se kasnije u postupku pokazala kao neopravdana, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez donošenja takve privremene mjere pretrpio nositelj prava.
- (3) Nositelj prava koji predlaže da se donese privremena mjera bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane dužan je, osim uvjeta iz st. (1) i (2) ovoga članka, učiniti vjerojatnim da bi bilo kakvo odgađanje donošenja privremene mjere prouzročilo nositelju prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti.
- (4) U slučaju donošenja privremene mjere prema odredbama stavka (3) ovoga članka, nadležni sud će rješenje o privremenoj mjeri dostaviti suprotnoj strani odmah poslije njezinog provođenja.
- (5) Nositelj prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerojatnim da će predložena privremena mjera prouzročiti pretpostavljenom povreditelju samo neznatnu štetu.
- (6) Smatra se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.
- (7) Nadležni sud može za osiguranje zahtjeva, prema stavku (1) ovoga članka, odrediti bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a posebice:
 - a) da se pretpostavljenom povreditelju zabrane radnje kojima se povređuje pravo iz ovog zakona;
 - b) da se oduzmu, uklone iz prometa i pohrane predmeti povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjeni, odnosno upotrebljavaju se za činjenje povreda.
- (8) Na prijedlog osobe koja učini vjerojatnim da je njezino pravo povrijeđeno ili da će biti povrijeđeno i koja učini vjerojatnim postojanje okolnosti koje bi osujetile ili znatno otežale naknadu štete u slučaju povrede prava, nadležni sud može, osim privremenih mjera iz stavka (1) ovoga članka, odrediti i privremene mjere:
 - a) zapljenu pokretne i nepokretne imovine osobe protiv koje se predlaže određivanje privremene mjere;
 - b) zabranu isplate novčanih sredstava s računa osobe protiv koje se predlaže određivanje privremene mjere.
- (9) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, nadležni sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu radi opravdanja te mjere.
- (10) Rok iz stavka (9) ovoga članka ne može biti dulji od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostavljanja rješenja predlagatelju, ovisno o tomu koji rok istječe kasnije.

- (11) Nadležni sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od 30 dana od dana podnošenja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnošenje tog odgovora.
- (12) Postupak u vezi s donošenjem privremene mjere je hitan.
- Članak 96.
(Osiguranje dokaza)
- (1) Nadležni sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagač pruži sudu razumne dokaze o tome da:
- je nositelj prava iz ovoga zakona;
 - je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijete stvarna opasnost od povrede;
 - će dokazi o toj povredi biti uništeni ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nositelj prava koji traži donošenje rješenja o osiguranju dokaza bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane dužan je, osim uvjeta iz stavka (1) ovoga članka, učiniti vjerojatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti uništeni, ili da se kasnije neće moći izvesti.
- (3) U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama stavka (2) ovoga članka, nadležni sud će rješenje o osiguranju dostaviti suprotnoj strani odmah poslije izvođenja dokaza.
- (4) Nadležni sud može rješenjem iz stavka (1) ovoga članka odrediti izvođenje bilo kojeg dokaza, a posebice:
- uviđaj prostorija, poslovne, bankarske i finansijske dokumentacije, inventara, baza podataka, kompjuterskih memorijskih jedinica ili drugih stvari;
 - oduzimanje uzoraka predmeta povrede;
 - pregled i predaju dokumenata;
 - određivanje i saslušanje vještaka;
 - saslušanje svjedoka.
- (5) Osiguranje dokaza može se tražiti i poslije pravomoćno okončanog postupka, ako je to potrebno radi pokretanja postupka prema izvanrednim pravnim lijekovima, ili za vrijeme takvog postupka.
- (6) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovoga članka, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, a koje se odnose na privremene mjere, osim ako je ovim zakonom drukčije određeno.
- (7) Postupak osiguranja dokaza je hitan.
- (8) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan ili ako nositelj prava taj prijedlog ne opravda, suprotna strana ima pravo tražiti:
- vraćanje oduzetih predmeta;
 - zabranu korištenja pribavljenih informacija;
 - naknadu štete.
- (9) Sud mora u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovoga članka, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zlouporabljuje isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotne strane.
- Članak 97.
(Dužnost obavještanja)
- (1) Nadležni sud može u tijeku parnice, zbog povrede prava iz ovoga zakona, na temelju opravdanog zahtjeva jedne od stranaka naložiti povreditelju prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovoga zakona.
- (2) Nadležni sud može naložiti da podatke iz stavka (1) ovoga članka dostave sudu i osobe koje u opsegu komercijalne djelatnosti:
- posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovoga zakona; ili
 - koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga zakona; ili
 - daju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga zakona.
- (3) Smatra se da je neka radnja poduzeta u opsegu komercijalne djelatnosti ako je poduzeta za pribavljanje posredne ili neposredne ekonomske koristi.
- (4) Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvaća radnje savjesnih krajnjih potrošača.
- (5) Nadležni sud može naložiti da podatke iz stavka (1) ovoga članka dostavi sudu i osoba koju je neka od osoba navedenih u stavku (2) ovoga članka označila kao umiješanu u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili davanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga zakona.
- (6) Podaci traženi na temelju stavka (1) ovoga članka mogu posebice obuhvaćati:
- ime, adresu, odnosno tvrtku i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe, odnosno davatelja usluga, kao i namjeranih prodavača na veliko i malo;
 - podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za odnosnu robu i usluge.
- Članak 98.
(Izvođenje dokaza)
- (1) Ako nadležni sud odluči izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod suprotne strane, ta strana dužna je na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stavak (1) ovoga članka odnosi se i na bankarsku, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod kontrolom suprotne strane, ako se radi o povredi koja dostiže opseg komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, osim ako je ovim zakonom drukčije određeno.
- (4) Nadležni sud mora poslije izvođenja dokaza, u skladu sa stavkom (1) ovoga članka, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zlorabi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotstavljene strane.
- Članak 99.
(Sredstvo osiguranja za suprotstavljenu stranu)
- Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za određenje privremene mjere ili osiguranja dokaza, sud može odrediti odgovarajući novčani iznos kao sredstvo osiguranja u slučaju neutemeljenosti zahtjeva, na teret podnositelja zahtjeva.
- Članak 100.
(Žig kao predmet izvršenja)
- (1) Žig može biti predmet izvršenja.
- (2) Na postupak izvršenja shodno se primjenjuju odgovarajuće odredbe pravnih propisa u BiH.
- (3) Na zahtjev jedne od stranaka ili nadležnog tijela koje provodi izvršni postupak, u registar se upisuje da je protiv žiga pokrenuto izvršenje na temelju dokaza o pokrenutom postupku izvršenja nad žigom.

- (4) Institut obavlja upis, briše ili mijenja podatke o izvršenju na zahtjev jedne od stranaka ili nadležnog tijela koje provodi postupak izvršenja.

Članak 101.

(Osporavanje žiga)

- (1) Ako je prijava podnesena suprotno načelu savjesnosti i poštenja, ili je znak registriran na temelju takve prijave, odnosno na temelju prijave kojom je povrijeđena zakonska ili ugovorna obveza, osoba čiji je pravni interes time povrijeđen može tražiti da je nadležni sud proglaši za podnositelja prijave ili nositelja prava.
- (2) Ako se sudskom odlukom usvoji tužbeni zahtjev iz stavka (1) ovoga članka, Institut će po zaprimanju presude, ili na zahtjev tužitelja, upisati tužitelja u odgovarajući registar Instituta kao podnositelja prijave, ili nositelja žiga, i podatke o tome objaviti u službenom glasilu.

Članak 102.

(Osporavanje općepoznatog znaka iz članka 6. bis Pariške konvencije)

- (1) Fizička ili pravna osoba koja u prometu koristi znak za obilježavanje robe, odnosno usluga, a za koji je druga osoba podnijela prijavu ili ga registrirala na svoje ime za obilježavanje iste ili slične robe, odnosno usluga, može tražiti da je nadležni sud proglaši za podnositelja prijave, odnosno nositelja prava, ako dokaže da je taj znak bio općepoznat u smislu članka 6. bis Pariške konvencije o zaštiti industrijskog vlasništva za obilježavanje njezine robe odnosno usluga prije nego što je tuženi podnio prijavu.
- (2) Ako tuženi dokaže da je isti ili sličan znak koristio u prometu za obilježavanje iste ili slične robe odnosno usluga, isto koliko i tužitelj, ili duže od njega, nadležni sud će odbiti tužbeni zahtjev iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Tužba iz stavka (1) ovoga članka ne može se podnijeti nakon isteka roka od pet godina od dana upisivanja žiga u registar žigova.
- (4) Ako se sudskom odlukom usvoji tužbeni zahtjev iz stavka (1) ovoga članka, Institut će, po zaprimanju presude, ili na zahtjev tužitelja, upisati tužitelja u odgovarajući registar kao podnositelja prijave, ili kao nositelja žiga, i podatke o tome objaviti u službenom glasilu.

Članak 103.

(Pribavljeno pravo treće osobe na osporenom žigu)

Pravo koje je treća osoba pribavila od ranijeg podnositelja prijave odnosno nositelja žiga iz čl. 99. i 102. ovoga zakona prestaje danom upisa novog podnositelja prijave odnosno nositelja žiga u odgovarajući registar Instituta.

DIO DVANAESTI - CARINSKE MJERE

Članak 104.

(Zahtjev nositelja prava)

- (1) Nositelj isključivih prava prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, tranzita ili izvoza robe proizvedene u suprotnosti s odredbama ovoga zakona, može kod nadležnog carinskog tijela (u daljnjem tekstu: carinsko tijelo) podnijeti zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.
- (2) Zahtjev za zaštitu prava, prema stavku (1) ovoga članka, mora sadržavati posebice:
- a) podatke o podnositelju zahtjeva i o nositelju isključivog prava iz ovoga zakona, ako se ne radi o istoj osobi;

- b) detaljan opis robe, koji omogućava njezino identificiranje;

- c) dokaze o tome da je podnositelj zahtjeva, odnosno osoba koju je on ovlastio, nositelj isključivog prava iz ovoga zakona u vezi s tom robom;

- d) dokaze o tome da je isključivo pravo vjerojatno povrijeđeno;

- e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnositelj kao što su: podaci o lokaciji robe i njezinoj destinaciji, očekivani datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o sredstvu transporta, podaci o uvozniku, izvozniku, primatelju i sl.;

- f) razdoblje u kojem će carinsko tijelo postupati prema zahtjevu i koje ne može biti dulje od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva.

- (3) Carinsko tijelo može prije donošenja odluke, kojom udovoljava zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka, tražiti od nositelja prava da položi osiguranje za troškove pohrane i prijevoza robe, kao i za naknadu štete, koji bi u vezi s robom mogli nastati carinskom tijelu, kao i stranci protiv koje je prihvaćen zahtjev iz stavka (1) ovoga članka.

- (4) Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka, ono o tome obavještava sve carinske ispostave i nositelja prava.

Članak 105.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

- (1) Ako carinska ispostava pri provođenju carinskog postupka nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog tijela, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet.

- (2) Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se njezinom uvozniku.

- (3) U odluci iz stavka (2) ovoga članka određuje se da se vlasnik robe, odnosno osoba koja je ovlaštena za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja može izjasniti o tome radi li se o krivotvorenoj robi, odnosno drugoj povredi prava iz ovoga zakona.

- (4) Ako carinsko tijelo ne primi pisano izjašnjenje vlasnika ili osobe koja je ovlaštena za raspolaganje robom u roku iz stavka (3) ovoga članka, ono može, na zahtjev i o trošku nositelja prava, privremeno zadržanu robu oduzeti i uništiti.

- (5) Ako vlasnik robe ili osoba koja je ovlaštena za raspolaganje robom, u roku iz stavka (3) ovoga članka, podnese izjavu da se ne radi o krivotvorenoj robi odnosno drugoj povredi prava iz ovoga zakona, nositelj prava može u roku od deset radnih dana od zaprimanja obavijesti o takvoj izjavi podnijeti tužbu zbog povrede prava.

- (6) Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinsko tijelo može, na zahtjev nositelja prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe iz stavka (5) ovoga članka, koji ne može biti dulji od deset radnih dana.

- (7) Nositelj prava ili osoba koju on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja obaviti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u opsegu potrebnom za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka.

- (8) Pravo da obavi pregled i kontrolu robe ima i njezin uvoznik.

- (9) Nositelj odobrenja dužan je odmah obavijestiti nadležnu carinsku službu koja je odobrila zahtjev o sljedećem:

- a) da pravo intelektualnog vlasništva obuhvaćeno zahtjevom više nije na snazi;

- b) da nositelj odobrenja više nema pravo podnijeti zahtjev iz drugih razloga;
- c) o izmjenama podataka iz članka 6. stavka (3) ovoga zakona.
- (10) Ako nositelj prava ne podnese tužbu iz stavka (5) ovoga članka, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu uporabu odnosno promet.
- (11) Ako nositelj prava pokrene sudski postupak, carinsko tijelo donijet će odluku o ovrsi robe do donošenja pravomoćne sudske odluke.

Članak 106.

(Postupak po službenoj dužnosti)

- (1) Ako carinska ispostava pri provođenju carinskog postupka u vezi s uvozom, tranzitom ili izvozom robe opravdano sumnja da su određenom robom povrijeđena prava prema ovom zakonu, ona će privremeno zadržati puštanje te robe u promet i o tome obavijestiti carinsko tijelo.
- (2) Carinsko tijelo pismeno obavještava nositelja prava o zadržavanju robe, sumnji da se radi o povredi njegovih prava i o mogućnosti da podnese zahtjev prema članku 97. ovoga zakona, u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.
- (3) Ako nositelj prava podnese zahtjev, u skladu sa stavkom (2) ovoga članka, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog tijela.
- (4) Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz članka 104. ovoga zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih deset radnih dana.
- (5) Nositelj prava mora u roku iz stavka (4) ovoga članka provesti radnje iz članka 105. stavka (7) ovoga zakona.
- (6) Odredbe čl. 105. i 106. ovoga zakona ne primjenjuju se na uvoz, tranzit ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu uporabu, koje se unose ili iznose kao dio osobne prtljage ili šalju u malim pošiljkama.

Članak 107.

(Primjena drugih carinskih propisa)

- (1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovoga zakona primjenjuju se na odgovarajući način ostali carinski propisi.
- (2) Bliže propise o provođenju carinskih mjera iz ovog dijela Zakona donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Uprave za neizravno oporezivanje BiH.
- (3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovoga zakona je hitan.

DIO TRINAESTI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 108.

(Prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 200.000 KM kažnjava se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 20.000 KM kažnjava se za prekršaj pojedinac obavljajući samostalnu poslovnu djelatnost koji na način iz članka 90. ovoga zakona povrijedi žig ili pravo iz prijave.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kažnjava se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM kažnjava se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka fizička osoba.
- (4) Predmeti koji su nastali izvršenjem prekršaja iz stavka (1) ovoga članka oduzimaju se i uništavaju, a predmeti, odnosno

uređaji namijenjeni ili korišteni za izvršenje tih prekršaja se oduzimaju.

- (5) Prekršajni postupak na temelju odredaba ovoga članka je hitan.

Članak 109.

(Zaštitna mjera)

- (1) Pravnoj osobi i poduzetniku koji učine prekršaje iz članka 108. stavka (1) ovoga zakona u obavljanju djelatnosti može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se vrijeđa žig, u trajanju do jedne godine, ako je učinjeni prekršaj naročito težak zbog načina izvršenja, posljedica djela ili drugih okolnosti učinjenog prekršaja.
- (2) Pravnoj osobi i poduzetniku koji učine prekršaj iz članka 108. stavka (1) ovoga zakona u povratu izriče se zaštitna mjera zabrane djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se vrijeđa žig u trajanju od najmanje jedne godine.

Članak 110.

(Inspeksijska kontrola u vezi s prekršajima)

- (1) Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima, sankcioniranim u članku 108. ovoga zakona, provodi inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.
- (2) Inspeksijski postupak je hitan.

DIO ČETRNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 111.

(Žigovi priznati do početka primjene ovoga zakona)

Žigovi koji su do dana početka primjene ovoga zakona upisani u registar žigova koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovoga zakona.

Članak 112.

(Postupci u tijeku)

Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovoga zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o žigu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Članak 113.

(Provedbeni propis)

Ravnatelj Instituta do dana određenog za primjenu ovoga zakona donosi provedbeni propis kojim se bliže uređuju pitanja pobrojana u ovom zakonu.

Članak 114.

(Propisi o pristojbama i troškovima postupka)

Ravnatelj Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju pristojbe i naknade troškova u postupku stjecanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovoga zakona, dva mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

Članak 115.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Početkom primjene ovoga zakona prestaju važiti Zakon o žigu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) i Pravilnik o postupku za priznanje žiga ("Službeni glasnik BiH", br. 105/10 i 91/16).

Članak 116.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi sa žigovima, kojima je pristupila BiH, primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj zakon i u slučaju sukoba s odredbama ovoga zakona, primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Članak 117.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se po isteku godine dana od datuma stupanja na snagu.

Broj 01.02-02-1-1418/25

14. svibnja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, v. r.

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 33. сједници Представничког дома, одржаној 27. новембра 2025. године, и на 31. хитној сједници Дома народа, одржаној 14. маја 2026. године, усвојила је

ЗАКОН О ЖИГУ**ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 1.

(Предмет Закона)

- (1) Овим законом уређују се начин стицања, одржавање, садржај, евиденција промета, престанак и заштита жига на територији Босне и Херцеговине.
- (2) Пријављени и регистровани жиг представља самостално имовинско добро и свом носиоцу даје искључива права предвиђена овим законом.
- (3) Овај закон примјењује се и на жигове који су међународно регистровани за територију Босне и Херцеговине.
- (4) Изрази који се користе у овом закону и прописима који се доносе на основу њега, а имају родно значење, односе се једнако на мушки и женски род.

Члан 2.

(Усклађеност с правним актима Европске уније)

- (1) Овим законом преузимају се одредбе следећих прописа Европске уније:
 - а) Директива 2004/48 ЕЗ Европског парламента и Савјета од 29. априла 2004. о спровођењу права интелектуалне својине (Сл. лист број 157, 30.4.2004.)
 - б) Директива (ЕУ) 2015/2436 Европског парламента и Савјета од 16. јануара 2015. о усклађивању законодавства држава чланица о жиговима (Сл. лист број 336, 23.12.2015.).
- (2) Одредбе директива из става (1) овог члана наводе се искључиво у сврху праћења и информисања о преузимању правне тековине Европске уније у законодавство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ).

Члан 3.

(Дефиниције)

У смислу овог закона поједини појмови имају следеће значење:

- а) "жиг" је право којим се штити знак који у промету служи за разликовање робе, односно услуга једног физичког или правног лица од робе односно услуга другог физичког или правног лица;

- б) "колективни жиг" је жиг правног лица које представља одређени облик удруживања произвођача односно давалаца услуга, а који имају право да користе субјекти који су чланови тог удружења, и то под условима прописаним овим законом;
- ц) "жиг гаранције" или сертификациони жиг је жиг који користи више привредних друштава под надзором носиоца жига, а који служи као гаранција квалитета, географског поријекла, начина производње или других заједничких обиљежја робе или услуга тих привредних друштава;
- д) "чувени жиг" је регистровани знак који је дуготрајном и успјешном употребом у привредном промету код учесника стекао највећи могући степен познатости и репутације;
- е) "општепознати знак" је нерегистровани знак који је достигао релевантан степен препознатљивости и који ужива правну заштиту само у односу на робе или услуге за које се користи на једном државном подручју;
- ф) "принцип специјалности" је принцип који подразумијева да се сваки знак заштићен жигом односи само на тачно одређену робу или услуге за које му је одобрена регистрација;
- г) "регистар" је јединствена база података која садржи библиографске податке о пријавама и регистрованим жиговима, као и приказе пријављених знакова и регистрованих жигова;
- х) "Службени гласник Института" је гласило у којем се периодично објављују прописани подаци о пријавама и признатим правима индустријске својине, као и остале службене информације;
- и) "Париска конвенција" је Париска конвенција за заштиту индустријске својине (1883) и њене ревизије и допуне;
- ј) "Париска унија" је унија уговорних странака на које се примјењује;
- к) "Мадридски споразум" је Мадридски споразум о међународној регистрацији жигова (1891) и његове измјене и допуне;
- л) "Мадридски протокол" је протокол који се односи на Мадридски споразум о међународној регистрацији жигова (1989) и његове измјене и допуне;
- м) "Мадридски правилник" је заједнички правилник уз Мадридски споразум о међународној регистрацији жигова и Протокол који се односи на Мадридски споразум и његове измјене и допуне;
- н) "Међународни биро" је Међународни биро Свјетске организације за интелектуалну својину (VIPO) у Женеви;
- о) "Ничанска класификација" је међународни систем за класификовање робе и услуга који се користи за потребе регистровања жигова. Утврђена је Ничанским споразумом о међународној класификацији производа и услуга за регистрацију жигова, потписаним у Ници 15. јуна 1957. године, у њеној ревидираној и измијењеној и допуњеној форми;
- п) "Међународни регистар" је службена збирка података о међународним регистрацијама, коју

води Међународни биро, а која садржи податке чији упис се захтијева или допушта Мадридским споразумом, Мадридским протоколом или Мадридским правилником;

- р) "Службено гласило Међународног бироа" је гласило Међународног бироа Свјетске организације за интелектуалну својину у којем се објављују релевантни подаци и обавјештења о међународним регистрацијама жигова.

Члан 4.

(Индивидуални, колективни и жиг гаранције)

- (1) Индивидуални жиг је жиг регистрован на име и у корист одређеног носиоца жига, независно од тога да ли се ради о физичком или правном лицу.
- (2) Колективни жиг служи разликовању робе односно услуга чланова правног лица које је носилац колективног жига од исте или сличне робе односно услуга другог физичког или правног лица.
- (3) Корисник колективног жига има право да користи тај жиг само на начин предвиђен општим актом о колективном жигу.
- (4) Жиг гаранције је жиг који је као такав описан у пријави жига и који је прикладан за разликовање производа или услуга које је одобрио носилац жига у односу на материјал, начин производње производа или пружања услуга, квалитет, исправност или друге карактеристике, осим ознаке географског поријекла, од производа и услуга који нису означени на тај начин.
- (5) Свако физичко или правно лице може поднијети пријаву за признање жига гаранције, под условом да не обавља дјелатност која укључује набављање робе или услуга оне врсте коју одобрава као носилац жига гаранције.
- (6) Носилац жига гаранције није овлашћен за самосталну употребу жига гаранције, већ мора допустити коришћење жига гаранције сваком лицу за робу или услугу које имају заједничке карактеристике под условима прописаним општим актом о жигу гаранције.

Члан 5.

(Шта се не сматра жигом)

У смислу овог закона, жигом се не сматрају: печат, штамбиль и службени знаци за обиљежавање драгоцених метала, мјера и слично.

Члан 6.

(Знаци који се могу заштитити жигом)

- (1) Жигом се може заштитити знак који је прикладан за разликовање исте или сличне робе или услуга у привредном промету и који се може графички приказати у регистру, на начин који омогућава надлежним тијелима и јавности да одреде тачан и јасан предмет заштите коју жиг пружа носиоцу жига.
- (2) Знак се може састојати од било каквих знакова, посебно од ријечи, укључујући лична имена, цртежа, слова, бројева, слика, облика производа или њиховог паковања, распореда боја, тродимензионалних облика или комбинације тих елемената.
- (3) Приликом оцјене да ли је неки знак прикладан за разликовање робе или услуга у привредном промету, узете се у обзир све околности, а посебно вријеме и обим његове дотадашње употребе у БиХ.
- (4) Природа робе, односно услуга које се обиљежавају жигом, сама по себи не може бити сметња за признање жига.

Члан 7.

(Национални третман)

- (1) Носилац регистрованог жига или подносилац пријаве за признање жига може бити домаће или страног физичко или правно лице под условима прописаним овим законом.
- (2) Страна физичка и правна лица у погледу заштите знака жигом у БиХ уживају иста права као и домаћа физичка и правна лица ако то произлази из међународних уговора или конвенција којима је приступила или их је ратификовала БиХ (у даљем тексту: међународни уговори и конвенције) или из принципа узајамности.
- (3) Постојање узајамности доказује лице које се на узајамност позива.

Члан 8.

(Апсолутни разлози за одбијање пријаве жига)

- (1) Жигом се не може заштитити знак:
 - а) који је противан јавном поретку или моралу;
 - б) који не испуњава услове из члана 6. ст. (1) и (2) овог закона;
 - ц) који по свом укупном изгледу није прикладан за разликовање робе, односно услуга у привредном промету, за ону робу или услуге за које је поднесена пријава жига;
 - д) који се састоји искључиво од ознака или података који у промету служе за означавање врсте, квалитета, количине, намјене, вриједности, географског поријекла производа, времена или начина производње робе или пружања услуга, или за означавање неких других обиљежја робе или услуга;
 - е) који се састоји искључиво од ознака или података који су постали уобичајени у свакодневном говору или стручном говору, или у доброј вјери и устаљеној трговачкој пракси, за означавање одређене врсте робе или услуге;
 - ф) који је искључиво облик одређен врстом производа или облик производа потребан за постизање одређеног техничког резултата, или облик који производу даје битну вриједност;
 - г) који својим изгледом или садржајем може обманути јавност, посебно у односу на географско поријекло, врсту, квалитет или неко друго обиљежје робе или услуге;
 - х) који садржи званичне знакове за контролу или гаранцију квалитета или их подражава;
 - и) који садржи државни или други јавни грб, заставу или амблем, назив или скраћеницу назива неке земље или међународне организације, као и њихово подражавање, осим по одобрењу надлежног органа те земље или организације;
 - ј) који садржи назив или скраћеницу, грб, амблем, заставу или други службени знак БиХ или њених ентитета, кантона, Дистрикта или их подражава, осим уз одобрење надлежног органа;
 - к) који представља или одражава национални, религијски симбол, добро од општег културног значаја или велике симболичке вриједности;
 - л) који је знак за вино и који садржи или се састоји од географске ознаке која служи за означавање вина или који је знак за јако алкохолно пиће, који садржи или се састоји од географске ознаке која

служи за означавање јаких алкохолних пића, у односу на вина или јака алкохолна пића која нису тог географског поријекла;

- м) који је искључиво име поријекла међународно регистровано да важи за територију БиХ.
- (2) Знак из става (1) тач. ц), д) и е) овог члана може да се заштити жигом ако подносилац пријаве докаже да је озбиљним коришћењем знак постао прикладан за разликовање у промету робе, односно услуга на које се односи.

Члан 9.

(Релативни разлози за одбијање пријаве жига)

- (1) На основу поднесеног приговора, жигом се неће заштитити знак:
- а) који је истовјетан ранијем заштићеном знаку за исту врсту робе, односно услуга;
- б) који је истовјетан раније заштићеном знаку другог лица за сличну робу, односно услуге, или сличан раније заштићеном знаку друге особе за исту или сличну врсту робе, односно услуга, ако постоји вјероватноћа да због те истовјетности, односно сличности настане забуна у промету, што укључује и вјероватноћу довођењем у везу с раније заштићеним знаком;
- ц) који је исти или сличан за исту или сличну врсту робе, односно услуга, ранијем знаку другог лица који је познат у БиХ, у смислу члана 6. бис Париске конвенције о заштити индустријске својине (у даљем тексту: општепознати знак);
- д) који, у складу с чланом 16. ставом (3) ТРИПС-а (Уговор о трговинским аспектима права интелектуалне својине), без обзира на робу, односно услуге на које се односи, представља репродукцију, имитацију или транслитерацију раније заштићеног знака другог лица или његовог битног дијела, који је код учесника у промету у БиХ несумњиво познат као знак високе репутације (у даљем тексту: чувени жиг), којим своју робу, односно услуге, обиљежава друго лице, ако би се коришћењем таквог знака нелојално извучила корист из стечене репутације чувеног жига или би се штетило његовом дистинктивном карактеру, односно репутацији;
- е) који својим изгледом или садржајем вријеђа старије ауторско право или географску ознаку или раније заштићени индустријски дизајн;
- ф) чије би коришћење вријеђало право на лично име познате особе или лик било које особе, ако су настали прије датума пријаве жига или признаог права првенства затраженог у пријави жига;
- г) који је поднесен супротно принципу добре вјере, савјесности и поштења;
- х) који је истовјетан или сличан називу раније регистрованог привредног субјекта, ако се односи на робу или услуге који су предмет дјелатности тог привредног субјекта, осим ако је подносилац пријаве за признање жига у тренутку подношења пријаве имао привредни субјект са истовјетним или сличним називом;
- и) за који је поднио пријаву трговачки заступник или представник носиоца жига без његовог одобрења, осим ако не оправда свој поступак.

- (2) Заштићеним знаком из става (1) тач. а), б) и д) овог члана сматра се знак који је заштићен жигом за територију БиХ, а заштићеним знаком из става (1) тач. а) и б) овог члана сматра се и знак који је предмет пријаве за признање жига за територију БиХ, под условом да жиг по тој пријави буде признат.

Члан 10.

(Утврђивање познатости знака)

- (1) При утврђивању да ли је знак из члана 9. став (1) тачка ц) овог закона несумњиво општепознати знак, односно да ли је знак из члана 9. став (1) тачка д) овог закона чувени жиг, узима се у обзир упознатост релевантног дијела јавности са знаком, укључујући и познавање до којег је дошло промоцијом знака.
- (2) Релевантним дијелом јавности сматрају се стварни и потенцијални корисници робе, односно услуга које се обиљежавају тим знаком, као и лица укључених у дистрибутерске токове те робе, односно услуга.

Члан 11.

(Заштита личног имена познате особе или лика било које особе)

- (1) Лик, лично име, надимак или псеудоним познате особе може се заштитити жигом само уз пристанак те особе.
- (2) Знак који садржи лик неке особе може се заштитити жигом само уз пристанак те особе, а лик умрле особе може се заштитити жигом само уз пристанак брачног друга и дјецe умрлог. Ако њих нема, уз пристанак других родитеља, а ако нема родитеља, уз пристанак других насљедника ако опоруком није другачије одређено.
- (3) За заштиту знака који садржи лик, лично име, надимак или псеудоним историјске или друге умрле познате личности потребна је и дозвола надлежног органа.

Члан 12.

(Надлежност за поступак заштите жига)

- (1) Послове који се односе на поступак регистрације жига у управном поступку прописаном овим законом обавља Институт за интелектуалну својину БиХ (у даљем тексту: Институт).
- (2) Ако није другачије прописано овим законом, у поступку пред Институтом примјењиваће се одредбе Закона о управном поступку.
- (3) Против одлуке Института донесене у поступку из става (1) овог члана може се изјавити жалба Комисији за жалбе Института (у даљем тексту: Комисија за жалбе) у року од 15 дана од дана пријема одлуке.
- (4) Против одлуке Комисије за жалбе може се покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема одлуке.

Члан 13.

(Регистри)

- (1) Институт у електронској форми води регистар пријава за признање жига (у даљем тексту: регистар пријава), регистар жигова и регистар заступника за заштиту жигова (у даљем тексту: регистар заступника).
- (2) Регистри из става (1) овог члана обједињени су у Јединствени систем регистара индустријске својине БиХ у електронској форми.
- (3) Садржај регистара из става (1) овог члана прописале се посебним прописом за спровођење овог закона који доноси директор Института (у даљем тексту: пропис о спровођењу).

- (4) Регистри из става (1) овог члана сматрају се јавним књигама и заинтересоване особе могу извршити увид без плаћања посебних такси односно накнаде трошкова.
- (5) На писани захтјев заинтересоване особе и уз плаћање прописане таксе и накнаде трошкова, Институт ће издати изводе и списе из националног регистра жигова и међународне базе регистрованих жигова који имају дејство на територији БиХ.

Члан 14.

(Основни подаци за регистар)

- (1) Подаци о подносиоцу захтјева за признање жига, носиоцу жига, подносиоцу захтјева или приједлога, стицаоцу права или лиценце, заложном дужнику и заложном повјериоцу и овлашћеном заступнику су: лично име и адреса физичког лица, односно пословно име и сједиште правног лица.
- (2) Подаци који се односе на уносе у регистар жигова, укључујући личне податке, обрађују се у сврху:
- управљања пријавама и/или регистрацијама у поступцима који су у надлежности Института;
 - вођење јавног регистра ради увида и информисања органа јавне власти и привредних субјеката, ради омогућавања остваривања права која су им дата овим законом и обавјештавања о постојању ранијих права која припадају трећим лицима;
 - израде извјештаја и статистичких података који омогућавају да Институт оптимизује своје операције и побољша функционисање система.
- (3) Сви подаци, укључујући личне податке, који се односе на уносе у регистар жигова, сматрају се подацима од јавног интереса и може им приступити било која трећа страна.
- (4) Ради правне сигурности уноси у регистру воде се на неодређено вријеме.

Члан 15.

(Заступање)

- (1) Физичка и правна лица која се баве заступањем у поступку заштите жигова пред Институтом морају бити уписана у регистар заступника из члана 13. став (1) овог закона.
- (2) Страно физичко или правно лице у поступку пред Институтом мора да заступа заступник уписан у регистар заступника, а домаће правно и физичко лице може пред Институтом да иступа и самостално.
- (3) У регистар заступника уписују се физичка и правна лица која испуњавају услове утврђене посебним прописом.

Члан 16.

(Пружање информација)

- (1) Институт ће свакој особи на њен писани захтјев омогућити увид у документацију која се односи на жиг.
- (2) Садржај и начин увида из става (1) овог члана уредиће се прописом о спровођењу.
- (3) Услуге претраживања пријављених и регистрованих жигова за стране особе обављају се посредством заступника из члана 15. став (2) овог закона, а домаће особе услуге претраживања могу да захтијевају и самостално.
- (4) Када у поступцима пред Институтом странка достави доказе који садрже пословне тајне и повјерљиве информације и тако их означи, Институт може на

захтјев странке предузети потребне мјере ради заштите пословних тајни и повјерљивих информација:

- одредити да се документи који садрже те информације не могу умножавати, већ се може извршити увид у те документе у Институту;
- изузети од давања на увид документе који садрже те информације, осим ако је увид у те дијелове списка оправдан због претежућих легитимних интереса странке која тражи увид.

Члан 17.

(Таксе и накнаде у поступку стицања и одржавања жига и пружања информационих услуга)

- (1) За све радње у поступку стицања, одржавања, евиденције промета и престанка важења жига и за пружање информационих услуга плаћају се таксе сагласно важећим прописима којима се уређују административне таксе (у даљем тексту: таксе) и накнаде посебних трошкова поступка (у даљем тексту: трошкови поступка) у висини одређеној посебном тарифом коју доноси Министарство спољне трговине и економских односа БиХ, на приједлог директора Института.
- (2) Доказ о плаћеној такси и трошковима поступка из става (1) овог члана доставља се Институту на начин утврђен прописима о спровођењу.
- (3) Ако подносилац у остављеном року не изврши уплату такси и посебних трошкова поступка за радње из става (1) овог члана, сматраће се да је одустао од захтјева.
- (4) У случају из става (3) овог члана надлежни орган ће донијети закључак о обустави поступка.

ДИО ДРУГИ - ПОСТУПАК ЗАШТИТЕ

Члан 18.

(Покретање поступка за признање жига)

- (1) Поступак за признање жига покреће се пријавом за признање жига (у даљем тексту: пријава) која се подноси Институту.
- (2) Пријава мора садржавати захтјев за признање само једног жига који се односи на једну или више врста робе, односно услуга.
- (3) Битни дијелови пријаве су:
- захтјев за признање жига;
 - знак који подносилац пријаве жели заштитити жигом;
 - попис робе, односно услуга на које се знак односи, на једном од језика у службеној употреби у БиХ, који мора бити састављен према Међународној класификацији производа и услуга утврђеној Ничанским споразумом о међународној класификацији производа и услуга за регистрацију жигова.
- (4) Садржај захтјева за признање жига, начин презентације и број примјерака појединих битних дијелова пријаве, као и садржај прилога који се подносе уз пријаву, уређују се прописом о спровођењу.

Члан 19.

(Означавање и класификација робе и услуга)

- (1) Роба и услуге из пријаве за регистрацију жига морају бити разврстане у класе у складу са системом Ничанске класификације који важи у тренутку подношења пријаве.

- (2) Подносилац пријаве мора јасно и прецизно именовати робу и услуге за које је поднесена пријава у мјери која омогућава одређење обима заштите.
- (3) Сматраће се да општи називи робе односно услуга, укључујући оне који су наведени у насловима класа Ничанске класификације, укључују само ону робу односно услуге који су јасно обухваћени њиховим дословним значењем.
- (4) Роба и услуге који нису јасно обухваћени дословним значењем општег назива или назива укљученог у наслове класа Ничанске класификације не сматрају се обухваћеним пријавом за признање жига.
- (5) Ако подносилац пријаве захтијева регистрацију за више од једне класе, подносилац пријаве ће груписати робу, односно услуге према класама Ничанске класификације, тако што ће свакој групи претходити број класе којој та група робе односно услуга припада, представљених према редослиједу класа.
- (6) Роба и услуге се не сматрају међусобно сличним само због тога што припадају истој класи Ничанске класификације.
- (7) Роба и услуге се не сматрају међусобно различитим само због тога што припадају различитим класама Ничанске класификације.
- (8) Ако попис робе или услуга садржи изразе који су нејасни или непрецизни, Институт ће одбити пријаву у односу на те ознаке или изразе ако подносилац пријаве не достави прихватљив попис робе и услуга.

Члан 20.

(Пријава за признање колективног жига и жига гаранције)

- (1) Пријаву колективног жига могу да поднесу удружења произвођача, пружалаца услуга или трговаца који, у складу са законом који се на њих примјењује, могу у своје име да остварују права и преузимају обавезе било које врсте, склапају уговоре или предузимају друге правне радње, туже и буду тужени, као и правна лица на која се примјењује јавно право.
- (2) Осим дијелова пријаве из члана 18. став (3) овог закона, уз пријаву за признање колективног жига прилаже се општи акт о колективном жигу, а уз пријаву за признање жига гаранције општи акт о жигу гаранције.
- (3) Општи акт о колективном жигу мора да садржи: податке о подносиоцу пријаве, односно особи овлашћеној да га представља; одредбе о изгледу знака и роби, односно услугама на које се знак односи; одредбе о томе ко има право на коришћење колективног жига и под којим условима; одредбе о правима и обавезама корисника колективног жига у случају повреде жига и одредбе о мјерама и посљедицама у случају непридржавања одредби општег акта.
- (4) Одредбе којима се регулише употреба колективног жига морају садржавати списак овлашћених особа за коришћење тог жига, услове чланства у удружењу и услове за коришћење жига, укључујући санкције за случај злоупотребе заједничког жига или кршење услова наведених у одредбама.
- (5) Одредбама којима се регулише употреба колективног жига из става (3) овог члана мора се дозволити свакој особи чији производи или услуге потичу из одређеног географског подручја да постане члан удружења које је носилац жига, под условом да задовољава друге услове из правила.

- (6) Ако одредбе не садрже податке и услове прописане овим чланом, Институт ће позвати подносиоца пријаве да отклони утврђене недостатке у року од 30 дана од дана пријема закључка.
- (7) Општи акт о жигу гаранције мора да садржи, осим одредаба из става (3) овог члана, и одредбе о заједничким карактеристикама робе односно услуга које се гарантују жигом гаранције и одредбе о надзору над коришћењем жига гаранције од његовог носиоца.
- (8) Подносилац пријаве односно носилац колективног жига или жига гаранције дужан је да Институту, без одлагања, достави сваку измјену општег акта о колективном жигу или о жигу гаранције. Измјена се уписује у регистар и подаци о њој се објављују ако измијењена правила испуњавају услове из става (3) овог члана.
- (9) Свако може да прегледа општи акт о колективном жигу или о жигу гаранције.

Члан 21.

(Регистар пријава)

У регистар пријава уписују се подаци о битним дијеловима пријаве из чл. 18. и 20. овог закона и други подаци утврђени прописом о спровођењу.

Члан 22.

(Датум подношења пријаве)

- (1) За признање датума подношења пријаве потребно је да пријава поднесена Институту на тај датум садржи:
- назнаку да се тражи признање жига;
 - име и презиме, односно пословно име и адресу подносиоца пријаве;
 - изглед знака који подносилац пријаве жели да заштити и
 - попис робе односно услуга на које се знак односи.
- (2) Институт подносиоцу пријаве на његов примјерак потврђује пријем пријаве.
- (3) По пријему пријаве Институт испитује садржи ли пријава дијелове из става (1) овог члана.
- (4) Ако пријава не садржи дијелове из става (1) овог члана, Институт ће позвати подносиоца пријаве да у року од 30 дана, који се не може продужити, отклони недостатке због којих пријава није могла бити уписана у регистар пријава.
- (5) Ако подносилац пријаве у року из става (4) овог члана не отклони недостатке, Институт ће закључком одбацити пријаву.
- (6) Ако подносилац пријаве у року из става (4) овог члана отклони недостатке, Институт ће закључком признати као датум подношења пријаве онај датум када је подносилац пријаве отклонио уочене недостатке.
- (7) Пријава којој је признат датум подношења уписује се у регистар пријава.

Члан 23.

(Право првенства)

Подносилац пријаве има право првенства од датума подношења пријаве у односу на све друге особе које су за исти или сличан знак којим се обилежава иста или слична роба, односно услуга, касније поднијеле пријаву.

Члан 24.

(Унијско право првенства)

- (1) Правном или физичком лицу које је поднијело уредну пријаву жига с дејством у некој земљи чланици Париске уније или Свјетске трговинске организације (у даљем

тексту: СТО) признаће се у БиХ право првенства од датума подношења те пријаве, ако у БиХ за исти знак и за исту робу, односно услуге поднесе пријаву у року од шест мјесеци од дана подношења пријаве с дејством у односној земљи.

- (2) Лице које се позива на право првенства из става (1) овог члана мора у захтјеву за признање жига назначити датум подношења, број пријаве и земљу за коју је пријава поднесена.
- (3) Уредном пријавом из става (1) овог члана сматра се свака пријава која испуњава услове уредности према националном законодавству земље чланице Париске уније или СТО-а за коју је пријава поднесена, или према прописима међународне организације настале на основу међународног уговора закљученог између ових земаља, без обзира на каснију правну судбину те пријаве.
- (4) Лице из става (1) овог члана дужно је у року од три мјесеца од дана подношења пријаве у БиХ доставити Институту препис пријаве из става (1) овог члана, овјерен од надлежног органа земље чланице Париске уније, СТО-а, односно међународне организације којој је та пријава поднесена, као и овјерени превод преписа на једном од језика у службеној употреби у БиХ.
- (5) Ако лице из става (1) овог члана не испуни обавезу из става (4) овог члана, Институт неће признати захтијevano право првенства, те ће закључком утврдити да право првенства постоји од датума подношења пријаве утврђеног у складу с чланом 22. овог закона и наставиће поступак по поднесеној пријави.
- (6) Садржај захтјева за издавање увјерења о праву првенства и садржај увјерења о праву првенства које издаје Институт уређују се прописом о спровођењу.

Члан 25.

(Изложбено, сајамско право првенства)

- (1) Подносилац пријаве који је употребио одређени знак за обиљежавање робе односно услуга, на службеној или службено признатој међународној изложби у БиХ или у другој земљи чланице Париске уније или СТО-а у складу с Конвенцијом о међународним изложбама, може у року од три мјесеца од дана затварања изложбе да захтијева у пријави право првенства од првог дана излагања односно дана употребе тог знака на изложби.
- (2) Лице које захтијева признање права првенства из става (1) овог члана дужно је да уз пријаву достави писану потврду надлежног органа земље чланице Париске уније или СТО-а у којој је изложба одржана, да је у питању изложба односно сајам међународног карактера, уз назначивање података о врсти изложбе односно сајма, мјесту одржавања, датуму отварања и затварања изложбе односно сајма, и првом дану излагања односно датуму прве употребе знака чија се заштита тражи.
- (3) Увјерење да је изложби, односно сајму одржаном у БиХ, званично признат међународни карактер издаје Спољнотрговинска комора БиХ.

Члан 26.

(Вишеструко право првенства)

Подносилац пријаве може захтијевати признање вишеструког права првенства на основу раније поднесених пријава у једној или више земаља чланица Париске уније или СТО-а под условима из члана 24. овог закона.

Члан 27.

(Рачунање рокова првенства)

- (1) Признањем права првенства из члана 25. овог закона не продужавају се рокови из члана 24. овог закона.
- (2) У случају захтијевања вишеструког права првенства из члана 26. овог закона, рокови који према члану 24. овог закона теку од датума првенства рачунају се од датума првенства прве пријаве.

Члан 28.

(Накнадна измјена знака у пријави)

- (1) У пријави се не може накнадно битно измијенити изглед знака ни допунити попис робе односно услуга.
- (2) Битном измјеном знака сматра се свака измјена сваког дистинктивног елемента знака.
- (3) Допуном пописа робе односно услуга не сматра се његово прецизирање ни сужавање.

Члан 29.

(Редослијед испитивања пријава)

- (1) Пријаве се испитују према редослиједу одређеном датумом њиховог подношења.
- (2) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, пријава може да се испита по хитном поступку:
 - а) у случају судског спора или покренутог инспекцијског надзора или царинског поступка;
 - б) ако је, сагласно другим прописима, неопходно да се изврши хитна регистрација у одређеном року, уз обавезу подношења посебног захтјева за то.
- (3) У случају из става (2) овог члана подноси се захтјев за испитивање пријаве по хитном поступку.
- (4) За захтјев за испитивање пријаве по хитном поступку из става (2) овог члана плаћају се таксе и трошкови поступка.

Члан 30.

(Испитивање уредности пријаве и њено одбацивање)

- (1) Поступак испитивања уредности пријаве обухвата испитивање свих услова прописаних овим законом и прописом о спровођењу.
- (2) Пријава је уредна ако садржи битне дијелове из чл. 18. и 19. овог закона.
- (3) Ако утврди да пријава није уредна, Институт ће писаним путем, уз навођење разлога, позвати подносиоца пријаве да је уреди у року који не може бити краћи од 30 ни дужи од 60 дана.
- (4) На образложени захтјев подносиоца пријаве, уз плаћање прописане таксе и трошкова поступка, Институт ће да продужи рок из става (3) овог члана за вријеме које сматра примјереним, али не краће од 15 ни дуже од 60 дана.
- (5) Ако подносилац пријаве у остављеном року не уреди пријаву или не плати таксу и трошкове поступка за њено уређивање, Институт ће закључком одбацити пријаву.
- (6) У случају из става (5) овог члана, уз плаћање прописане таксе и трошкова поступка, подносилац пријаве може да поднесе приједлог за поврат у пријашње стање у року од осам дана од дана када је престао разлог који је проузроковао пропуштање, а ако је странка тек касније сазнала за пропуштање, онда од дана када је то сазнала.
- (7) Послије истека три мјесеца од дана пропуштања не може се тражити поврат у пријашње стање.

Члан 31.

(Одустајање од пријаве)

- (1) Подносилац пријаве може у току цијелог поступка да одустане од пријаве у цјелини или само за неку робу односно услуге.
- (2) Ако је у регистру пријава уписано одређено право у корист трећег лица, подносилац пријаве не може да одустане од пријаве без писане сагласности лица на чије име је уписано то право.
- (3) У случају када подносилац пријаве одустане од пријаве у цјелини, Институт ће донијети закључак о обустави поступка.
- (4) У случају из става (3) овог члана пријава престаје да важи наредног дана од дана предаје Институту изјаве о одустајању.
- (5) Ако је пријава објављена у "Службеном гласнику Института" (у даљем тексту: службено гласило), одустанак од пријаве или ограничење пописа робе или услуга објавиће се у службеном гласилу.

Члан 32.

(Раздвајање пријаве)

- (1) Пријава у којој је наведено више врста робе односно услуга (у даљем тексту: првобитна пријава) може се, на захтјев подносиоца пријаве, до уписа жига у регистар жигова раздвојити на двије или више пријава тако што ће се раздвојити попис робе односно услуга.
- (2) Садржај захтјева за раздвајање пријаве уређује се прописом о спровођењу.
- (3) Издвојена пријава држава датум подношења првобитне пријаве и њено право првенства.
- (4) О раздвајању пријаве доноси се посебно рјешење у којем се назначавaju број односно бројеви нових пријава, знак из првобитне пријаве, као и врсте робе односно услуге које остају у првобитној пријави и роба односно услуге које су у издвојеној или издвојеним пријавама.
- (5) Издвојена односно издвојене пријаве уписују се у регистар пријава.
- (6) На пријаву за признање колективног жига односно жига гаранције неће се примјењивати одредбе ст. (1) до (5) овог члана.

Члан 33.

(Испитивање апсолутних разлога за одбијање пријаве)

Ако је пријава уредна у смислу члана 30. овог закона, Институт испитује постоје ли апсолутни разлози за одбијање пријаве прописани чланом 8. овог закона.

Члан 34.

(Посебно испитивање општег акта о колективном жигу и жигу гаранције)

- (1) Приликом испитивања услова за признање колективног жига и жига гаранције, Институт ће посебно испитати да ли је општи акт о колективном жигу, односно о жигу гаранције, у складу с моралом или јавним поретком.
- (2) Ако је општи акт о колективном жигу односно жигу гаранције супротан моралу или јавном поретку, у складу с тим ће се примијенити одредбе члана 35. овог закона.
- (3) Приликом испитивања услова за признавање колективног жига, Институт ће посебно испитати да ли постоји вјероватноћа довођења у заблуду учесника у промету у погледу карактера или значења знака, а посебно ако постоји вјероватноћа да ће се он схватити

као појединачни жиг или жиг гаранције, а не као колективни жиг.

- (4) Ако подносилац захтјева измјеном општег акта о колективном жигу односно о жигу гаранције отклони препреке из ст. (1) и (2) овог члана, пријава за признање колективног жига и жига гаранције неће бити одбијена.
- (5) На све измјене општег акта о колективном жигу односно жигу гаранције примијениће се ст. (1) и (2) овог члана.

Члан 35.

(Одбијање захтјева за признање жига)

- (1) Ако утврди да пријава не испуњава услове из чл. 8. и 11. овог закона, Институт ће писаним путем, на основу резултата испитивања, обавијестити подносиоца пријаве о разлозима због којих се жиг не може признати и позваће га да се изјасни о тим разлозима у року који не може бити краћи од 30 ни дужи од 60 дана.
- (2) На образложени захтјев подносиоца пријаве, уз плаћање таксе и трошкова поступка, Институт може једном да продужи рок из става (1) овог члана за вријеме које сматра примјерним, али не краће од 15 ни дуже од 60 дана.
- (3) Институт ће рјешењем одбити захтјев за признање жига у цијелости или за поједину врсту робе односно услуге ако подносилац пријаве не поступи по захтјеву из става (1) овог члана, или ако поступи, а Институт и даље сматра да се жиг не може признати у цијелости или за поједину врсту робе односно услуге.
- (4) Институт ће рјешењем одбити захтјев за признање жига ако подносилац пријаве не поступи по захтјеву Института из члана 34. овог закона.

ДИО ТРЕЋИ - ПРИГОВОР

Члан 36.

(Објављивање пријаве)

- (1) Пријава која испуњава услове из члана 30. став (2) овог закона и ако нема разлога за одбијање пријаве из члана 35. овог закона објављује се у службеном гласилу.
- (2) Подаци из пријаве који се објављују уређују се прописом о спровођењу.

Члан 37.

(Исправљање грешака)

- (1) У случају када упис у регистар или објава пријаве или регистрације жига или рјешење Института садржи очигледну грешку до које је дошло пропустом Института, Институт ће да исправи грешку по службеној дужности или на захтјев странке.
- (2) Погрешан упис у регистар жигова или објаве пријаве жига или регистрације жига исправиће се закључком који се улаже у спис предмета и објављује на службеној страници Института, а примјерак ће се доставити страници.
- (3) Рјешење које садржи грешке у именима или бројевима, писању или рачунању, као и друге очигледне нетачности у рјешењу или његовим преписима, исправиће се закључком.
- (4) Закључак о исправци грешке из става (3) овог члана се прилаже рјешењу и чини његов саставни дио. Закључак се доставља странкама којима је достављено рјешење.
- (5) Исправка грешке из става (3) овог члана производи правни учинак од дана од којег производи правни учинак рјешење које се исправља.

- (6) За захтјев за исправку грешака из става (1) овог члана не плаћају се такса и накнада трошкова.
- (7) За захтјев за исправку грешака до којих није дошло пропустом Института плаћају се такса и накнада трошкова.

Члан 38.

(Примједбе трећих страна)

- (1) Након објављивања пријаве, у року од три мјесеца од дана објављивања пријаве, свако физичко или правно лице и свака група или тијело који представљају произвођаче, пружаоце услуга, трговце или потрошаче могу Институту да доставе примједбе у писаној форми.
- (2) Лице из става (1) овог члана није странка у поступку.
- (3) Примједбе могу да се заснивају на основу конкретних разлога наведених у члану 8. овог закона, због којих би пријава за регистрацију жига требало да буде одбијена у односу на дио или на сву робу или услуге из пријаве.
- (4) Институт доставља примједбе из става (1) овог члана подносиоцу пријаве за регистрацију жига, који на њих може да одговори у року од 30 дана од дана пријема примједба.
- (5) Подношење примједбе не доводи у питање право Института да по службеној дужности, према потреби, било када прије регистрације поново покрене испитивање апсолутних разлога одбијања из члана 8. овог закона.

Члан 39.

(Приговор)

- (1) Након објављивања пријаве, у року од три мјесеца од дана објављивања пријаве заинтересована особа може Институту писаним путем да поднесе приговор у којем се образлаже зашто знак из објављене пријаве не испуњава услове из члана 9. овог закона.
- (2) Заинтересована особа из става (1) овог члана је:
- а) носилац ранијег заштићеног знака у случају из члана 9. став (1) тач. а), б), д) и и) овог закона;
 - б) носилац ранијег права у случају из члана 9. став (1) тачка ц) овог закона;
 - ц) носилац неког од права из члана 9. став (1) тачка е) овог закона;
 - д) особа која би имала право да поднесе пријаву у случају из члана 9. став (1) тачка г) овог закона,
 - е) особа из члана 9. став (1) тачка ф), као и особе и надлежна тијела из члана 11. овог закона;
 - ф) носилац раније заштићеног знака или стицалац искључиве лиценце на том знаку;
 - г) привредни субјекат уписан у судски или други одговарајући регистар прије дана подношења пријаве.
- (3) Рок за подношење приговора из става (1) овог члана не може се ни из којег разлога продужити нити се након истека наведеног рока могу поднијети било какве допуне приговора, укључујући и достављање додатних доказа којима се приговор оправдава.
- (4) Ако је на датум објављивања пријаве против које се приговор подноси у току поступак по приговору на пријаву жига која је основ за приговор или за поступак за проглашавање ништавим рјешења о признању жига, односно међународног регистровања, или поступак за престанак важења жига због некоришћења, а приговор се заснива на жигу против којег је покренут неки од наведених поступака, Институт ће застати с поступком

по приговору до правоснажности одлуке из раније покренутог поступка.

- (5) Заинтересована особа из става (1) овог члана у поступку по приговору има статус странке.
- (6) Институт одлучује у границама захтјева наведених у приговору.

Члан 40.

(Садржај приговора)

- (1) Приговор мора садржавати нарочито:
- а) име и презиме, односно назив подносиоца приговора и његову адресу, односно пословно сједиште;
 - б) детаљно образложене све разлоге и доказе на којима подносилац приговора заснива приговор и којима доказује статус заинтересоване особе из члана 39. овог закона;
 - ц) све објављене податке о пријави против које се приговор подноси, укључујући и број пријаве, име и презиме и адресу, односно назив и пословно сједиште подносиоца пријаве и изглед пријављеног знака са пописом врсте робе и услуга;
 - д) уредну пуномоћ, ако се приговор подноси посредством заступника.
- (2) Подаци и прилози које садржи приговор утврђују се прописом о спровођењу.

Члан 41.

(Поступак по приговору)

- (1) Институт након пријема приговора испитује да ли је приговор у свему поднесен у складу с чл. 39. и 40. овог закона те да ли садржи прилоге и податке утврђене прописом о спровођењу.
- (2) Ако приговор није уредан у смислу става (1) овог члана, Институт ће позвати подносиоца приговора да га у року од 30 дана од дана пријема позива уреди, у противном ће закључком да одбаци приговор. Овај рок се не може продужити.
- (3) Ако су испуњени услови из става (1) овог члана, Институт ће да достави приговор подносиоцу пријаве и позове га да се о њему писмено изјасни у року од 60 дана.
- (4) Рок из става (3) овог члана не може да се продужи нити након његовог истека подносилац пријаве може да поднесе допуне свог одговора на приговор, укључујући и додатне доказе.
- (5) Ако се подносилац пријаве не изјасни на приговор у року из става (3) овог члана, Институт ће рјешењем да одбије поднесени захтјев за признање жига у границама захтјева из приговора.
- (6) Ако подносилац пријаве у року из става (3) овог члана одговори на приговор, Институт испитује оправданост навода из приговора, при чему може да одреди усмену расправу.
- (7) Институт може да прекине поступак на најмање два мјесеца, а не дуже од 24 мјесеца у сврху покушаја мирног рјешења спора, на заједнички захтјев подносиоца пријаве за признање жига и подносиоца приговора.
- (8) Рокови који су због прекида поступка престали тећи почињу за заинтересовану странку тећи у цјелини изнова од дана када јој Институт достави закључак о настављању поступка.

- (9) Ако је приговор поднесен на основу разлога из члана 9. став (1) тачка г) овог закона, а подносилац пријаве је одговорио на приговор, Институт ће, с обзиром на околности, упутити странке да постојање разлога из члана 9. став (1) тачка г) овог закона ријеше као претходно питање у поступку пред надлежним судом.
- (10) Ако подносилац пријаве истакне да подносилац приговора није користио жиг на којем заснива свој приговор, подносилац приговора дужан је да докаже да је у периоду од пет година, прије објављивања пријаве против које је поднесен приговор, користио свој жиг на територији БиХ за робу и услуге за које је приговор поднесен или мора да докаже да су постојали озбиљни разлози за некоришћење жига за ту робу или услуге под условом да је ранији жиг на датум објављивања пријаве за коју је поднесен приговор био регистрован најмање пет година.
- (11) Институт ће да позове подносиоца приговора да одговори на захтјев из става (10) овог члана у року од 30 дана од дана пријема позива.
- (12) Ако подносилац приговора не докаже употребу свог жига у смислу става (10) овог члана, Институт ће рјешењем да одбије приговор у обиму за који употреба није доказана.
- (13) Након истека рока из става (11) овог члана, Институт одлучује о заснованости приговора на основу расположивих чињеница и доказа из раније достављене документације и изјава.
- (14) Ако се подносилац пријаве у поступку по приговору одрекне заштите за робу или услуге које су предмет приговора, надлежни орган ће о томе да обавијести подносиоца приговора и позове га да се у року од 15 дана од дана пријема обавјештења изјасни о томе да ли остаје при приговору.
- (15) Ако се подносилац приговора, у року прописаном у ставу (14) овог члана, изјасни да одустаје од приговора, Институт ће да донесе закључак о обустављању поступка, у противном, поступак се наставља.
- (16) Ако током поступка раније право на којем се заснива приговор престане да важи, Институт ће да обустави поступак по приговору. Ако се приговор заснива на више ранијих права, поступак се наставља, а право које је престало да важи неће се узети у обзир приликом доношења одлуке.
- (17) Након спроведеног поступка по приговору на основу утврђених чињеница Институт ће да донесе одговарајуће рјешење.

Члан 42.

(Рјешење о признању жига)

- (1) Ако пријава испуњава услове за признање из чл. 8. и 9. овог закона, Институт ће о томе да донесе закључак и позове подносиоца пријаве да у року од 30 дана плати таксу и трошкове поступка за првих десет година заштите, за објављивање жига и исправу о жигу, те да Институту достави доказе о извршеним уплатама.
- (2) Ако подносилац пријаве у остављеном року не достави доказе о извршеним уплатама из става (1) овог члана, сматраће се да је одустао од пријаве и Институт ће да донесе закључак о обустављању поступка.
- (3) У случају из става (2) овог члана подносилац пријаве може да, уз плаћање таксе и трошкова поступка, поднесе приједлог за поврат у пријашње стање у року од

осам дана од дана када је престао разлог који је узроковао пропуштање, а ако је странка тек касније сазнала за пропуштање, онда од дана када је то сазнала. Послије истека три мјесеца од дана пропуштања не може се тражити поврат у пријашње стање.

- (4) Ако подносилац пријаве достави доказе о извршеним уплатама из става (1) овог члана, Институт ће да донесе рјешење о признању жига, према усвојеном изгледу знака и пописа робе или услуга, којима се одређује обим признате заштите жига, објави жиг и изда исправу о жигу.

Члан 43.

(Уписивање рјешења о признању жига у регистар жигова)

- (1) Рјешење о признању жига с прописаним подацима уписује се у регистар жигова.
- (2) Подаци из рјешења о признању жига који се уписује у регистар жигова уређују се прописом о спровођењу.
- (3) Датум уписивања рјешења о признању жига у регистар жигова је датум рјешења о признању жига.

Члан 44.

(Објављивање жига)

- (1) Регистровани жиг с прописаним подацима објављује се у службеном гласилу.
- (2) Подаци о жигу који се објављују уређују се прописом о спровођењу.

Члан 45.

(Исправа о жигу)

- (1) Институт ће издати исправу о жигу заједно с рјешењем о признању жига.
- (2) Садржај и изглед исправе о жигу уређују се прописом о спровођењу.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОСТУПАК МЕЂУНАРОДНОГ РЕГИСТРОВАЊА ЖИГА

Члан 46.

(Примјена закона на међународно регистроване жигове)

На међународно регистроване жигове за које је заштита затражена и за територију БиХ, према Мадридском споразуму о међународном регистровању жигова (у даљем тексту: Мадридски споразум) и Протоколу који се односи на Мадридски споразум (у даљем тексту: Мадридски протокол) примјењују се одредбе овог закона и прописа о спровођењу у свим питањима која нису уређена тим уговорима, осим ако одредбама овог дијела закона није другачије прописано.

Члан 47.

(Захтјев за међународно регистровање жига и захтјев за уписивање промјене у Међународни регистар)

- (1) Носилац жига из БиХ односно подносилац пријаве у БиХ може да поднесе захтјев за међународно регистровање жига, као и захтјев за уписивање промјена у Међународном регистру у складу с Мадридским споразумом и Мадридским протоколом.
- (2) Захтјеви из става (1) овог члана подnose се путем Института на начин како је прописано Мадридским споразумом, Мадридским протоколом, Заједничким правилником Мадридског споразума и Мадридског протокола (у даљем тексту: Мадридски правилник), овим законом и прописом о спровођењу.
- (3) За захтјеве из става (1) овог члана плаћају се таксе и трошкови поступка Институту, а међународне таксе директно Међународном бироу Свјетске организације за интелектуалну својину (у даљем тексту: Међународни биро).

Члан 48.

(Поступак за међународно регистровање жига пред Институтом)

- (1) Поступак за међународно регистровање жига покреће се подношењем захтјева за међународно регистровање жига.
- (2) Уз захтјев за међународно регистровање жига подноси се:
 - а) изглед знака;
 - б) уредно састављен и класификован попис робе или услуга на енглеском језику;
 - ц) пуномоћ, ако се захтјев подноси посредством пуномоћника.
- (3) Садржај захтјева из става (1) овог члана, као и садржај прилога који се подносе уз захтјев, уређују се прописом о спровођењу.
- (4) Ако захтјев за међународно регистровање жига није уредан, Институт ће писаним путем да позове подносиоца захтјева да га у року од 30 дана од дана пријема позива уреди.
- (5) На образложени захтјев подносиоца захтјева рок из става (4) овог члана може да се продужи највише за 60 дана.
- (6) Ако подносилац захтјева у остављеном року из става (4) односно става (5) овог члана не поступи по позиву, Институт ће закључком да одбаци захтјев за међународно регистровање жига.
- (7) Ако је захтјев за међународно регистровање жига уредан, Институт ће закључком да позове подносиоца захтјева да плати таксе и трошкове поступка Институту, као и таксу Међународном бироу за међународно регистровање жига и да достави доказ о извршеним уплатама.
- (8) Када подносилац захтјева за међународно регистровање жига достави доказе о извршеним уплатама из става (7) овог члана, Институт ће Међународном бироу да достави захтјев за међународно регистровање жига.
- (9) Ако подносилац захтјева за међународно регистровање жига у остављеном року не достави доказ о извршеној уплати из става (7) овог члана, сматраће се да је захтјев повучен, о чему ће Институт да донесе закључак.

Члан 49.

(Одбијање заштите међународно регистрованог жига пријављеног за БиХ)

- (1) Ако међународни жиг пријављен за БиХ посредством Мадридског споразума или Мадридског протокола не испуњава услове из члана 8. овог закона, Институт ће посредством Међународног бироа, писаним путем, у складу с Мадридским споразумом или Мадридским протоколом, издати привремено одбијање међународне регистрације и позвати носиоца међународног жига да се у року од четири мјесеца од датума привременог одбијања, посредством домаћег заступника, изјасни о наведеним разлозима због којих се његов жиг не може признати у БиХ.
- (2) У даљем поступку сходно се примјењују одредбе члана 35. овог закона.

Члан 50.

(Приговор на међународно регистровани жиг пријављен за БиХ)

- (1) За потребе међународно регистрованих жигова пријављених за БиХ, према Мадридском споразуму и

Мадридском протоколу, објављивањем пријаве прописане у члану 36. овог закона сматра се објављивање међународно регистрованог жига у службеном гласилу о међународно регистрованим жиговима које издаје Међународни биро (у даљем тексту: службено гласило Међународног бироа).

- (2) Рок за подношење приговора на међународно регистровани жиг почиње тећи од првог дана мјесеца који слиједи мјесец назначен на издању службеног гласила Међународног бироа у којем је тај међународно регистровани жиг објављен.
- (3) Институт, посредством Међународног бироа, носиоцу међународно регистрованог жига доставља обавјештење о привременом одбијању на основу приговора и позива га да именује домаћег заступника.
- (4) Заступник из става (3) овог члана мора да у року од четири мјесеца од датума обавјештења о одбијању достави Институту пуномоћ о заступању.
- (5) Институт заступнику из става (3) овог члана доставља примјерак приговора након подношења пуномоћи из става (4) овог члана.
- (6) Ако носилац међународно регистрованог жига не именује заступника, сматра се да је одустао од пријаве.
- (7) Рок за одговор на приговор је 60 дана од дана пријема приговора заступника.
- (8) Рокови из ст. (4) и (6) овог члана не могу се продужити.
- (9) У даљем поступку сходно се примјењују одредбе члана 41. овог закона.
- (10) За потребе доказивања употребе жига датумом међународног регистровања жига сматра се датум истека рока из члана 5. став (2) Мадридског споразума или члана 5. став (2) тачка а) Мадридског протокола, или ако на тај датум поступак одобравања заштите или поступак по приговору није окончан, датум обавјештења о коначној одлуци Института о одобравању заштите упућеног Међународном бироу.

Члан 51.

(Обавјештење Међународном бироу)

У року од пет година од датума међународне регистрације Институт ће, без одлагања, обавјестити Међународни биро о свим чињеницама и одлукама које утичу на ваљаност пријаве међународног жига или регистрације националног жига на којем се заснивала међународна регистрација.

Члан 52.

(Претварање - трансформација међународне регистрације жига у националну пријаву жига)

- (1) Ако захтјев носиоца међународне регистрације жига за претварање међународне регистрације у националну пријаву жига испуњава све претпоставке прописане Мадридским протоколом за такво претварање, а на датум или прије датума брисања међународне регистрације жига из међународног регистра такав жиг ужива заштиту за територију БиХ, жиг ће се уписати у регистар жигова који води Институт, под условом да су претходно плаћене таксе и трошкови поступка за поступак трансформације и таксе и трошкови поступка за одржавање жига у вриједности током десетогодишњег периода те за објаву података о жигу.
- (2) Ако захтјев носиоца међународне регистрације жига за претварање међународне регистрације у националну пријаву жига испуњава све претпоставке прописане

Мадридским протоколом за такво претварање, а на датум или прије датума брисања међународне регистрације жига из међународног регистра, у току је поступак испитивања услова за признање заштите том жигу за територију БиХ, такав поступак сматраће се саставним дијелом поступка националне пријаве жига, који се спроводи у складу с одредбама овог закона.

- (3) Као датум националне пријаве жига која произлази из захтјева за претварање (трансформацију) међународне регистрације жига у националну пријаву жига узима се датум међународне регистрације или датум накнадног назначења за територију БиХ.

Члан 53.

(Замјена национално регистрованог жига међународном регистрацијом)

- (1) Ако су испуњени услови прописани Мадридским протоколом, на захтјев носиоца националне регистрације жига и уједно носиоца идентичне међународне регистрације жига за коју је заштита призната за територију БиХ, Институт уписује у регистар жигова одговарајућу одлуку да се национално регистровани жиг сматра замијењеним идентичном међународном регистрацијом жига.
- (2) Ако се захтјеву из става (1) овог члана удовољи, Институт обавјештава Међународни биро о обављеној регистрацији замјене.

Члан 54.

(Територијално проширење међународног жига)

- (1) Носилац међународно регистрованог жига може да поднесе захтјев за територијално проширење међународног жига на БиХ.
- (2) Захтјев из става (1) овог члана може да се односи на сву робу и услуге за које је жиг регистрован или на један њихов дио.
- (3) Садржај захтјева из става (1) овог члана уређује се прописом о спровођењу.

ДИО ПЕТИ - САДРЖАЈ, СТИЦАЊЕ И ОБИМ ПРАВА

Члан 55.

(Искључива права носиоца жига)

- (1) Носилац жига има право другим особама да забрани да неовлашћено користе:
- а) знак који је истовјетан његовом жигу у односу на робу или услуге које су истовјетне роби или услугама за које је жиг регистрован;
- б) знак који је истовјетан или сличан његовом жигу у односу на робу или услуге које су исте или сличне роби или услугама за које је жиг регистрован ако постоји вјероватноћа да јавност може бити доведена у заблуду, што укључује вјероватноћу довођења у везу с тим знаком и жигом;
- ц) знак који је истовјетан или сличан његовом жигу у односу на робу или услуге које нису сличне онима за које је жиг регистрован када тај жиг има углед у БиХ и када коришћење тог знака без оправданог разлога нелојално користи дистинктивни карактер или углед жига или им наноси штету (чувени жиг).
- (2) У смислу става (1) овог члана, носилац жига има право да забрани слjedeће:
- а) стављање заштићеног знака на робу, њено паковање или средства за обиљежавање робе;

- б) нуђење робе, њено стављање у промет или њено складиштење у те сврхе, или обављање услуга под заштићеним знаком;
- ц) увоз, извоз или транзит робе под заштићеним знаком;
- д) коришћење заштићеног знака у пословној документацији или у реклами;
- е) употребу заштићеног знака у компаративном оглашавању на начин који је противан прописима.

- (3) Права која произлазе из овог члана имају дејство према трећим лицима од датума уписивања жига у регистар жигова.

Члан 56.

(Право забране припремних радњи повезаних с употребом паковања или других средстава)

Када постоји ризик да би се амбалажа, наљепнице, етикете, безбједносна обиљежја или ознаке или обиљежја или ознаке аутентичности или било која друга средства на којима је жиг истакнут могли употребљавати у вези с робом и да би се таквом употребом повриједило право носиоца регистрованог жига, носилац жига има право да захтијева да се спријечи и слjedeће:

- а) истицање знака истовјетног или сличног жигу на паковању, наљепницама, етикетама, безбједносним обиљежјима или ознакама или обиљежјима или ознакама аутентичности или на било којим другим средствима на којима жиг може бити истакнут;
- б) нуђење или стављање у промет, или складиштење у те сврхе или увоз или извоз, паковања, наљепница, етикета, безбједносних обиљежја или ознака или обиљежја или ознака аутентичности или било којих других средстава на којима је жиг истакнут.

Члан 57.

(Репродукција жига у рјечнику)

Ако репродукција жига у рјечнику, енциклопедији или сличним дјелима, укључујући и она у електронској форми, ствара утисак да је жиг генерички назив за робу или услуге за које је регистрован, на захтјев носиоца жига издавач дјела мора обезбиједити, најкасније у слjedeћем издању, да репродукција жига буде праћена назнаком да је жиг регистрован (ознака Р).

Члан 58.

(Исцрпљење права носиоца жига)

- (1) Жиг не даје право његовом носиоцу да забрани његово коришћење у вези с робом коју је носилац жига или особа коју је он овластио, означио жигом и ставио у промет било гдје у свијету.
- (2) Одредба става (1) овог члана неће се примјенити у случају постојања оправданог разлога носиоца жига да се супротстави даљем стављању у промет жигом означене робе, посебно ако је дошло до квара или друге битне промјене стања робе послје њеног првог стављања у промет.

Члан 59.

(Ограничење права носиоца жига)

- (1) Носилац жига не може да забрани другом лицу да под истим или сличним знаком ставља у промет своју робу или услуге ако тај знак представља пословно име или назив тог лица који је на савјестан начин стечен прије признатог датума првенства жига.

- (2) Носилац жига не може да забрани другом лицу да, у складу с добрим пословним обичајима, у привредном промету користи:
- своје име или адресу;
 - назнаку врсте, квалитета, количине, намјене, вриједности, географског поријекла, времена производње или другог својства робе или услуга;
 - жигом заштићени знак кад је његово коришћење неопходно ради назнаке намјене робе или услуге, посебно кад је ријеч о резервним дијеловима или прибору.

- (3) Ако је предмет заштите колективног жига или жига гаранције знак који указује на одређени географски локалитет с којег потиче роба или услуга означена њиме, корисник колективног жига или жига гаранције не може забранити другом да тај знак користи у складу с добрим пословним обичајима нити може забранити његово коришћење овлашћеном кориснику исте или сличне регистроване ознаке географског поријекла за исту или сличну врсту робе или услуга.

- (4) Носилац жига не може да забрани другом лицу да исти или сличан знак користи за обиљежавање робе или услуга друге врсте, осим ако је у питању чувени жиг.

- (5) Носилац регистрованог чувеног жига може да забрани другом лицу да исти или сличан знак користи за обиљежавање робе односно услуга које нису сличне онима за које је жиг регистрован ако би коришћење таквог знака упућивало на повезаност те робе односно услуга и носиоца заштићеног чувеног жига и ако постоји вјероватност да би носилац чувеног жига трпио штету таквим коришћењем.

Члан 60.

(СТИЦАЊЕ И ВАЖЕЊЕ ЖИГА)

- Жиг се стиче уписом у регистар жигова, а важи од датума подношења пријаве.
- Жиг траје десет година, рачунајући од датума подношења пријаве, с тим што се уз плаћање таксе и трошкова поступка његово важење може продужавати неограничен број пута.
- Садржај захтјева за продужење важења жига уређује се прописом о спровођењу.
- Захтјев за продужење важења жига подноси се најраније шест мјесеци прије истека регистрације.
- Захтјев за продужење важења жига може да се поднесе у додатном року од шест мјесеци од истека регистрације, с тим што се таксе и трошкови поступка плаћају у двоструком износу унутар тог додатног рока.

Члан 61.

(ОБАВЕЗА КОРИШЋЕЊА ЖИГА)

- Носилац жига дужан је да користи жиг.
- Ако се без оправданог разлога жиг не користи, уз плаћање таксе и трошкова поступка, у складу с чланом 78. овог закона, свака заинтересована особа може да покрене поступак за престанак важења тог жига због некоришћења.

Члан 62.

(РАЗДВАЈАЊЕ ЖИГА)

- Жиг који је регистрован за више врста робе, односно услуга (у даљем тексту: првобитна регистрација), на захтјев носиоца жига, у свако доба може да се раздвоји на два или више регистрованих жигова, тако што ће се раздвојити попис робе или услуга.

- Садржај захтјева за раздвајање жига уређује се прописом о спровођењу.

- Издвојени жиг задржава сва права из првобитне регистрације.

- О раздвајању жига Институт ће да донесе посебно рјешење у којем се назначавају: број првобитне регистрације, број односно бројеви нових жигова, знак из првобитне регистрације, као и роба односно услуге које остају у првобитној регистрацији и роба односно услуге које су у издвојеном или издвојеним жиговима.

- Издвојени жиг односно издвојени жигови уписују се у регистар жигова и објављују у службеном гласилу.

- Институт ће издати исправу о издвојеном жигу односно издвојеним жиговима, заједно с рјешењем о признању тих жигова.

- На колективни жиг односно жиг гаранције неће се примјењивати одредбе ст. (1) до (6) овог члана.

ДИО ШЕСТИ - ПРОМЈЕНЕ У ПРИЈАВИ ИЛИ РЕГИСТРАЦИЈИ ЖИГА

Члан 63.

(ПРОМЈЕНА ИМЕНА И/ИЛИ АДРЕСЕ НОСИОЦА ПРАВА)

- На захтјев носиоца жига односно подносиоца пријаве, уз плаћање таксе и трошкова поступка, Институт ће да донесе рјешење о уписивању у одговарајући регистар промјене имена и/или адресе носиоца жига односно подносиоца пријаве.

- Једним захтјевом из става (1) овог члана може да се тражи уписивање промјене имена и/или адресе носиоца права који се односи на више жигова односно више пријава, под условом да су регистарски бројеви односно бројеви пријава назначени у захтјеву.

- За уписивање промјена у складу са ставом (2) овог члана за сваку захтијевану промјену плаћају се посебно такса и трошкови поступка.

- Сваку уписану промјену из става (1) овог члана, уз плаћање таксе и трошкова поступка, Институт ће да објави у службеном гласилу.

- Садржај захтјева за уписивање промјене из става (1) овог члана уређује се прописом о спровођењу.

Члан 64.

(ОГРАНИЧЕЊЕ ПОПИСА РОБЕ И УСЛУГА)

- На регистрованом жигу односно поднесеној пријави, на захтјев носиоца жига односно подносиоца пријаве, може да се ограничити попис робе односно услуга.

- Садржај захтјева за уписивање промјене из става (1) овог члана уређује се прописом за спровођење.

- За захтјев поднесен у складу са ставом (1) овог члана плаћају се такса и трошкови поступка.

- О захтјеву за ограничење списка робе односно услуга регистрованог жига односно пријаве Институт ће да донесе посебно рјешење.

- Рјешење из става (4) овог члана објављује се у службеном гласилу.

- Институт ће да изда исправу о жигу с ограниченим описом робе односно услуга заједно с рјешењем из става (4) овог члана, којим се ограничава попис робе односно услуга.

Члан 65.

(ПРЕНОС ПРАВА)

- Пренос жига односно права из пријаве може да се изврши на основу уговора о преносу права, као и на основу статусне промјене носиоца жига односно

- подносиоца пријаве, судске или административне одлуке.
- (2) Жиг односно право из пријаве може да се пренесе на другу особу или на друге особе за све или само неке робе или услуге.
 - (3) Пренос жига односно права из пријаве може да се пренесе независно од било каквог преноса правног лица на које је регистрован у односу на неке или у односу на све производе или услуге за које је регистрован.
 - (4) Пренос својине на правном лицу укључује и пренос жига, осим ако постоји споразум у којем се наводи другачије или околности које јасно налажу другачије.
 - (5) Пренос права из става (1) овог члана уписује се у одговарајући регистар Института на захтјев носиоца жига, односно подносиоца пријаве или стицаоца права.
 - (6) Неће се одобрити уписивање преноса жига односно права из пријаве на основу уговора о преносу права ако би такав пренос на очигледан начин могао да створи забуну у промету у погледу врсте, квалитета или географског поријекла робе, односно услуга за које је жиг регистрован, изузев ако се стицалац права одрекне заштите за оне врсте робе односно услуге у односу на које могућност забуне постоји.
 - (7) Неће се одобрити уписивање преноса жига односно права из пријаве, који се односи само на неку робу односно услугу, у случају када су врсте робе односно услуге које се преносе битно сличне роби односно услугама који су обухваћене жигом односно пријавом за признање жига преносиоца.
 - (8) Уписивање преноса права из става (1) овог члана у одговарајући регистар производи правно дејство према трећим лицима од датума уписивања.
 - (9) О уписивању преноса права из става (1) овог члана у одговарајући регистар Институт ће да донесе посебно рјешење.
 - (10) Колективни жиг и жиг гаранције не могу да буду предмет преноса права.

Члан 66.

(Уговор о преносу права)

- (1) Уговором о преносу права из члана 65. став (1) овог закона носилац жига односно подносилац пријаве може да пренесе жиг односно право из пријаве, и то за све или само за неке врсте робе односно услуге.
- (2) Уговор о преносу права из става (1) овог члана саставља се у писаној форми и мора да садржава назнаку уговорних страна, број жига или број пријаве и висину накнаде, ако је уговорена, и робу и услуге за које се жиг преноси.

Члан 67.

(Лиценца)

- (1) Носилац жига односно подносилац пријаве може уговором о лиценци да уступи право коришћења жига односно права из пријаве, и то за све или само за неке врсте робе или услуге.
- (2) Уговор о лиценци из става (1) овог члана саставља се у писаној форми и мора да садржава: назнаку уговорних страна, број жига или број пријаве, вријеме трајања лиценце, робу односно услуге за које се лиценца даје и обим лиценце.

- (3) Уговор о лиценци из става (1) овог члана уписује се у одговарајући регистар на захтјев носиоца жига односно подносиоца пријаве или стицаоца права.
- (4) Уписивање уговора о лиценци из става (1) овог члана у одговарајући регистар производи правно дејство према трећим лицима од датума уписивања.
- (5) Институт доноси рјешење о уписивању уговора о лиценци из става (1) овог члана у одговарајући регистар.
- (6) Колективни жиг и жиг гаранције не могу да буду предмет уговора о лиценци.
- (7) Носилац жига који је уједно и давалац лиценце тог жига може да се позове на права која произлазе из жига, а против стицаоца лиценце који крши неку од одредаба из уговора о лиценци у односу на њено трајање, облик обухваћен регистрацијом у којем жиг може да се користи, обим робе односно услуга за које је дата лиценца, подручје на којем жиг може да се истиче или квалитет произведене робе односно услуга које пружа корисник лиценце.

Члан 68.

(Објављивање преноса права и лиценце)

Институт ће у службеном гласилу да објави да је пренос права и/или лиценца из чл. 66. и 67. овог закона уписан у одговарајући регистар.

Члан 69.

(Залог)

- (1) Жиг односно право из пријаве може да буде предмет уговора о залогу, и то за све или само за неке врсте робе или услуге.
- (2) Уговор о залогу из става (1) овог члана саставља се у писаној форми и мора садржавати: дан закључења, име и презиме или пословно име, пребивалиште или боравиште, односно сједиште уговорних страна, као и дужника ако су то различите особе, регистарски број жига, односно број пријаве за признање жига и податке о потраживању које се обезбјеђује заложним правом.
- (3) Повјерилац стиче заложно право уписом у одговарајући регистар Института.
- (4) Уговор о залогу из става (1) овог члана уписује се у одговарајући регистар, уз плаћање таксе и трошкова поступка, на захтјев носиоца жига односно подносиоца пријаве или заложног повјериоца.
- (5) Институт доноси рјешење о уписивању уговора о залогу из става (1) овог члана у одговарајући регистар.
- (6) Колективни жиг и жиг гаранције не могу да буду предмет уговора о залогу.

Члан 70.

(Поступак за уписивање преноса права, лиценце и залого)

- (1) Поступак за уписивање преноса права, лиценце и залого у одговарајући регистар Института покреће се писаним захтјевом.
- (2) Уз захтјев из става (1) овог члана подноси се:
 - а) доказ о правном основу уписа који се тражи;
 - б) пуномоћ, ако се поступак за уписивање преноса права, лиценце и залого покреће посредством пуномоћника.
- (3) Једним захтјевом из става (1) овог члана може да се тражи уписивање преноса права који се односи на више жигова односно више пријава, под условом да су ранији носилац права и нови носилац права исти у сваком жигу односно пријави и да су регистарски бројеви жигова односно бројеви пријава назначени у захтјеву.

- (4) Једним захтјевом из става (1) овог члана може да се тражи уписивање лиценце и залога који се односе на више жигова односно више пријава, под условом да су носилац права и стичалац лиценце односно залога исти у сваком жигу односно пријави и да су регистарски бројеви жигова односно бројеви пријава назначени у захтјеву.
- (5) За захтјеве из ст. (3) и (4) овог члана плаћају се таксе и трошкови поступка за сваки жиг или пријаву који су назначени у захтјеву.
- (6) Садржај захтјева из става (1) овог члана, као и садржај прилога који се подносе уз захтјев, уређују се прописом о спровођењу.

Члан 71.

(Уредност захтјева за уписивање преноса права, лиценце и залога)

- (1) Захтјев за уписивање преноса права, лиценце и залога је уредан ако садржи податке из члана 70. став (2) овог закона и друге прописане податке.
- (2) Ако захтјев за уписивање преноса права, лиценце и залога није уредан, Институт ће да позове подносиоца захтјева да га у року од 30 дана од дана пријема позива уреди.
- (3) Уз образложење подносиоца захтјева и плаћање таксе и трошкова поступка, Институт ће да продужи рок из става (2) овог члана за вријеме које сматра примјереним, али не краће од 15 ни дуже од 60 дана.
- (4) Ако подносилац захтјева у року из става (2) овог члана не поступи по позиву, Институт ће закључком одбацити захтјев.

Члан 72.

(Испитивање правног основа захтјева за уписивање преноса права, лиценце и залога)

- (1) Ако је захтјев за уписивање преноса права, лиценце и залога уредан, у смислу члана 71. став (1) овог закона, Институт ће да испита да ли испуњава правни основ на којем се тај захтјев заснива законом прописане услове за уписивање преноса права, лиценце и залога.
- (2) Ако правни основ на којем се заснива захтјев за уписивање преноса права, лиценце и залога не испуњава услове прописане овим законом, Институт ће да позове подносиоца захтјева да се у року од 30 дана од дана пријема позива изјасни о разлозима због којих уписивање не може да се изврши.
- (3) Уз образложење подносиоца захтјева и плаћање таксе и трошкова поступка, Институт ће да продужи рок из става (2) овог члана за вријеме које сматра примјереним, али не краће од 15 ни дуже од 60 дана.
- (4) Институт ће рјешењем одбити захтјев за уписивање преноса права, лиценце и залога ако се подносилац захтјева у року из става (2) овог члана не изјасни о разлозима због којих уписивање не може да се одобри, или ако се изјасни, а Институт и даље сматра да уписивање не може да се одобри.
- (5) На сва питања која се односе на пренос права, лиценцу и залог, а која нису регулисана овим законом, примјењују се одговарајуће одредбе прописа о облигационим односима и прописа о стварним правима.

ДИО СЕДМИ - ПРЕСТАНАК ПРАВА

Члан 73.

(Престанак важења жига)

- (1) Жиг престаје да важи након истека рока од десет година, за који су плаћени такса и трошкови поступка, ако се његово важење не продужи.
- (2) Жиг престаје да важи и прије истека рока из става (1) овог члана:
 - а) ако се носилац жига одрекне свог права - наредног дана од дана предаје Институту изјаве о одрицању;
 - б) на основу судске одлуке односно одлуке Института, у случајевима предвиђеним овим законом - даном одређеним том одлуком;
 - ц) ако је престало да постоји правно лице, односно ако је умрло физичко лице које је носилац жига - даном престанка, односно смрти, осим ако је жиг прешао на правне сљеднике те особе.
- (3) Колективни жиг и жиг гаранције престају да важе и ако Институт током испитивања измјена општег акта о колективном жигу односно о жигу гаранције утврди да нису испуњени услови предвиђени чланом 34. став (1) овог закона.
- (4) У случајевима из става (2) тач. а) и ц) и става (3) овог члана Институт ће да донесе посебно рјешење.

Члан 74.

(Право трећег лица)

- (1) Ако је у регистру жигова уписано одређено право у корист трећег лица, носилац жига не може се одрећи жига без писане сагласности лица на чије је име уписано то право.
- (2) Ако носилац жига у одређеном року не плати прописану таксу и трошкове поступка, а у регистру жигова је уписано право у корист трећег лица, Институт ће то лице да обавијести да нису плаћени такса и трошкови поступка и да може да их плати у року од шест мјесеци од дана пријема обавјештења и тиме одржи важење жига.

ДИО ОСМИ - ПРОГЛАШАВАЊЕ РЈЕШЕЊА О ПРИЗНАЊУ ЖИГА НИШТАВИМ

Члан 75.

(Услови за проглашавање рјешења о признању жига ништавим)

- (1) Рјешење о признању жига може да се прогласи ништавим у цјелини или само за неку врсту робе или услугу ако се утврди да у вријеме регистрације жига нису били испуњени услови за признање жига предвиђени овим законом.
- (2) Рјешење о признању колективног жига или жига гаранције може да се прогласи ништавим и ако се утврди да општи акт о колективном жигу или општи акт о жигу гаранције односно њихове измјене нису испуњавали односно не испуњавају услове из члана 34. став (1) овог закона.

Члан 76.

(Приједлог за проглашавање рјешења о признању жига ништавим)

- (1) Рјешење о признању жига може да се прогласи ништавим по службеној дужности или по приједлогу заинтересованог лица или правобраниоца БиХ или омбудсмена БиХ за све вријеме трајања жига.

- (2) Приједлог за проглашавање ништавим може да се поднесе по основу једног или више ранијих права.
- (3) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, приједлог за проглашавање рјешења о признању жига ништавим на основу члана 9. став (1) овог закона може да поднесе само носилац старијег права или особа коју он овласти, осим ако је током пет узастопних година прије подношења приједлога знао за коришћење каснијег жига чији је носилац био савјестан и није се противио коришћењу каснијег жига.
- (4) Ако је изјављен приговор на поднесу пријаву жига из разлога прописаних у члану 9. став (1) овог закона па је рјешење о одбијању приговора правоснажно, приједлог за проглашавање ништавим рјешења о признању жига иста особа не може да поднесе из истих разлога који су наведени у одбијеном приговору, осим ако подносилац приједлога не достави нове доказе који би сами или у вези с већ употребљеним доказима могли довести до другачијег рјешења у поступку по приговору.
- (5) Рјешење о признању жига не може да се прогласи ништавим на основу члана 9. став (1) тач. а), б), ц) и д) овог закона ако ранији жиг, без оправданог разлога, није коришћен у БиХ за обиљежавање робе или услуга на које се односи у периоду од пет година прије подношења приједлога за проглашавање ништавим, изузев ако је подносилац пријаве каснијег жига био несавјестан.
- (6) Институт одлучује у границама захтјева наведених у приједлогу за проглашавање рјешења о признању жига ништавим.
- (7) Уз приједлог за проглашавање ништавим рјешења о признању жига подносе се одговарајући докази.
- (9) Ако носилац жига у остављеном року не одговори на приједлог за проглашавање рјешења о признању жига ништавим, Институт ће да прогласи жиг ништавим за ону врсту робе или услуге за које је то у приједлогу захтијevano.
- (10) Ако то оцијени неопходним, Институт може да одреди усмену расправу поводом поднесеног приједлога за проглашавање рјешења о признању жига ништавим.
- (11) Ако је приједлог за проглашење рјешења о признању жига ништавим поднесен из разлога из члана 9. став (1) тачка г) овог закона, а носилац жига је одговорио на приједлог, Институт ће, с обзиром на околности, упутити странке да постојање разлога из члана 9. став (1) тачка г) овог закона ријеше као претходно питање у поступку пред надлежним судом.
- (12) Институт може да прекине поступак најмање на два мјесеца, а не дуже од 24 мјесеца у сврху покушаја мирног рјешења спора, на заједнички захтјев носиоца права на жиг и подносиоца приједлога.
- (13) Рокови који су због прекида поступка престали тећи, почињу за заинтересовану странку тећи у цјелини изнова од дана када јој Институт достави закључак о настављању поступка.
- (14) Ако је на датум подношења приједлога за проглашење жига ништавим на основу ранијег жига у току поступак поводом захтјева за престанак или приједлога за проглашење тог ранијег жига ништавим или неки други поступак, Институт ће да прекине поступак поводом приједлога за проглашење жига ништавим до правоснажног рјешења из раније покренутих поступака.
- (15) Ако током поступка раније право на којем се заснива приједлог за проглашење рјешења о признању жига ништавим престане да важи, Институт ће да обустави поступак по приједлогу за проглашавање рјешења о признању жига ништавим. Ако се приједлог за проглашавање рјешења о признању жига ништавим заснива на више ранијих права, поступак се наставља, а право које је престало да важи неће се узети у обзир приликом доношења одлуке.
- (16) Послије спроведеног поступка по приједлогу за проглашавање рјешења о признању жига ништавим, Институт ће да донесе одговарајуће рјешење.
- (17) Податке о проглашавању рјешења о признању жига ништавим, које је правоснажно у управном поступку, Институт ће да објави у службеном гласилу.

Члан 77.

(Поступак за проглашавање рјешења о признању жига ништавим)

- (1) Поступак за проглашавање рјешења о признању жига ништавим покреће се писаним приједлогом за проглашавање рјешења о признању жига ништавим.
- (2) Садржај приједлога из става (1) овог члана, као и прилози уз приједлог, уређују се прописом о спровођењу.
- (3) Приједлог за проглашавање рјешења о признању жига ништавим је уредан ако садржи прописане податке.
- (4) Ако приједлог за проглашавање рјешења о признању жига ништавим није уредан, Институт ће да позове подносиоца приједлога да га у року од 30 дана од дана пријема позива уреди.
- (5) На образложени захтјев подносиоца приједлога, уз плаћање таксе и трошкова поступка, Институт ће да продужи рок из става (4) овог члана за вријеме које сматра примјерним, али не краће од 15 ни дуже од 60 дана.
- (6) Ако подносилац приједлога у року из става (4) овог члана не поступи по позиву, Институт ће закључком да одбаци приједлог.
- (7) Уредан приједлог Институт ће да достави носиоцу жига и позове га да у року од 30 дана од дана пријема позива достави свој одговор.
- (8) На образложени захтјев носиоца жига, уз плаћање таксе и трошкова поступка, Институт ће да продужи рок из става (7) овог члана за вријеме које сматра примјерним, али не краће од 15 ни дуже од 60 дана.

ДИО ДЕВЕТИ - ПОСЕБНИ СЛУЧАЈЕВИ ПРЕСТАНКА ВАЖЕЊА ЖИГА

Члан 78.

(Престанак важења жига због некористићeња)

- (1) На захтјев заинтересоване особе, Институт ће да донесе рјешење о престанку важења жига у цјелини или само за неке врсте робе или услуге ако носилац жига или особа коју је он овластио, без оправданог разлога, није на тржишту БиХ озбиљно користила жиг за обиљежавање робе односно услуга на које се тај жиг односи, у непрекидном периоду од пет година.
- (2) Захтјев за престанак важења жига због некористићeња не може да се поднесе прије истека рока од пет година од датума окончања поступка регистрације.
- (3) У поступку по захтјеву за престанак важења жига због некористићeња жига носилац жига или особа коју је он овластио дужни су да докажу да су жиг користили

током периода од пет година које су претходиле датуму подношења захтјева за престанак важења жига због некористићености.

- (4) Коришћењем жига, у смислу става (1) овог члана, сматра се и коришћење знака заштићеног жигом у облику који се разликује у елементима који не мијењају дистинктивни карактер знака, као и коришћење заштићеног знака на роби или паковању робе намијењене искључиво извозу.
- (5) Оправданим разлогом за некористићености жига из става (1) овог члана сматраће се околност која је настала независно од воље носиоца жига, а која представља сметњу за коришћење жига, као што су: одлука државног органа, забрана увоза или извоза или друга забрана која се односи на робу или услуге за које је призната заштита жигом.
- (6) Коришћење жига, уз сагласност носиоца жига или коришћење жига од особе овлашћене да користи колективни жиг или жиг гаранције, сматра се коришћењем од носиоца жига.
- (7) Коришћењем жига не сматра се рекламирање заштићеног знака без могућности набавке робе, односно коришћења услуге за коју је знак заштићен.
- (8) Институт неће донијети рјешење о престанку важења жига због некористићености ако је коришћење жига почело или је настављено послје истека непрекидног периода од пет година у којем жиг није коришћен, а прије подношења захтјева за престанак важења жига због некористићености, осим ако је до започињања или настављања коришћења жига дошло након што је носилац права сазнао да ће бити поднесен захтјев за престанак важења његовог жига и ако је коришћење започето или настављено у периоду од три мјесеца прије подношења захтјева за престанак важења жига.

Члан 79.

(Додатни разлози за престанак важења колективног жига и жига гаранције)

- (1) Колективни жиг и жиг гаранције престају да важе у сљедећим случајевима:
 - а) ако носилац не предузме разумне мјере да спријечи употребу жига на начин који није у складу са условима коришћења из општег акта о колективном жигу, односно о жигу гаранције, укључујући све измјене и допуне општег акта уписаног у регистар жигова;
 - б) ако корисник колективног жига односно жига гаранције користи предметни жиг доводећи учеснике у промету у заблуду на начин утврђен чланом 34. став (2) овог закона;
 - ц) ако измјена општег акта о колективном жигу односно о жигу гаранције не садржи елементе из члана 20. овог закона, осим ако је носилац жига накнадним измјенама усклади с тим чланом.
- (2) Измјене и допуне општег акта о колективном жигу односно жигу гаранције производе дејство од датума уноса података о овим промјенама у регистар жигова.

Члан 80.

(Одређивање датума престанка важења жига због некористићености)

У случају из члана 78. овог закона, жиг престаје да важи на датум подношења захтјева за престанак важења жига због некористићености или ако се на захтјев једне од странака утврди

неки ранији датум на који се појавио неки од разлога за престанак важења жига.

Члан 81.

(Престанак важења жига у другим случајевима)

- (1) Институт ће, на захтјев заинтересоване особе, донијети рјешење о престанку важења жига у цјелини или само за неку врсту робе или услугу и у сљедећим случајевима:
 - а) ако је знак заштићен жигом, због чињења или нечињења носиоца жига или његовог правног сљедника, постао генеричан назив робе, односно услуге за коју је регистрован;
 - б) ако знак заштићен жигом, због начина на који га носилац жига или његов правни сљедник користи, може у промету да изазове забуну о географском поријеклу, врсти, квалитету или другим својствима робе, односно услуге;
 - ц) ако је знак заштићен жигом постао противан моралу или јавном поретку.
- (2) Право на коришћење колективног жига и жига гаранције може да престане и ако се колективни жиг и жиг гаранције употребљавају противно општем акту о колективном жигу односно о жигу гаранције.
- (3) У случају из ст. (1) и (2) овог члана жиг престаје да важи наредног дана од дана правоснажности рјешења о престанку важења жига.

Члан 82.

(Поступак по захтјеву за престанак важења жига)

- (1) Поступак за престанак важења жига из разлога предвиђених у чл. 78. и 81. овог закона покреће се писаним захтјевом.
- (2) Садржај захтјева из става (1) овог члана, као и прилози уз захтјев, уређују се прописом о спровођењу.
- (3) Захтјев за престанак важења жига је уредан ако садржи прописане податке.
- (4) Ако је захтјев за престанак важења жига поднесен прије истека периода од пет година од датума регистрације оспораваног жига или ако није поднесен због разлога наведених у чл. 78. и 81. овог закона, Институт ће захтјев да одбаци.
- (5) Ако захтјев за престанак важења жига није уредан, Институт ће да позове подносиоца захтјева да га у року од 30 дана од дана пријема позива уреди.
- (6) На образложени захтјев подносиоца захтјева за престанак важења жига, уз плаћање таксе и трошкова поступка, Институт ће да продужи рок из става (5) овог члана за вријеме које сматра примјереним, али не краће од 15 ни дуже од 60 дана.
- (7) Ако подносилац захтјева за престанак важења жига у року из става (5) овог члана не поступи по позиву, Институт ће закључком да одбаци захтјев.
- (8) Институт ће уредан захтјев да достави носиоцу жига и позове га да у року од 30 дана од дана пријема позива достави свој одговор.
- (9) На образложени захтјев носиоца жига, уз плаћање таксе и трошкова поступка, Институт ће да продужи рок из става (8) овог члана за вријеме које сматра примјереним, али не краће од 15 ни дуже од 60 дана.
- (10) Ако носилац жига у остављеном року не одговори на захтјев за престанак важења жига, Институт ће да донесе рјешење о престанку важења жига за ону врсту робе или услуге за које је то у поднесеном захтјеву тражено.

- (11) Ако то оцијени неопходним, Институт може да одреди усмену расправу поводом поднесеног захтјева за престанак важења жига.
- (12) Послије спроведеног поступка по захтјеву за престанак важења жига, Институт ће да донесе одговарајуће рјешење.
- (13) Рјешење о престанку важења жига које је правоснажно у управном поступку Институт ће да објави у службеном гласилу.

Члан 83.

(Дејство на правоснажну судску одлуку)

Проглашавање ништавим жига и престанак важења жига немају дејство на судске одлуке у вези с утврђивањем повреде права које су у моменту доношења тог рјешења биле правоснажне, као и на закључене уговоре о преносу права односно уступању лиценце ако су и у мјери у којој су ти уговори извршени, под условом да је тужилац односно носилац жига био савјестан.

ДИО ДЕСЕТИ - ЖАЛБЕНИ ПОСТУПАК

Члан 84.

(Право на жалбу)

- (1) Против одлука Института донесених у првом степену странка чијем захтјеву у цјелини или у дијелу није удовољено има право жалбе у року од 15 дана од дана достављања одлуке.
- (2) Друге странке у поступку који је окончан одлуком против које се подноси жалба сматрају се странкама у жалбеном поступку.

Члан 85.

(Садржај жалбе)

Уз податке које мора да садржи сваки поднесак, жалба мора да садржи и:

- а) ознаку управног акта против којег се подноси,
- б) изјаву о томе да се управни акт оспорава у цјелини или у одређеном дијелу,
- ц) разлоге због којих се жалба подноси,
- д) образложење жалбе са свим доказима којима подносилац жалбе потврђује своје наводе из жалбе,
- е) потпис подносиоца жалбе,
- ф) пуномоћ, ако се жалба подноси посредством пуномоћника.

Члан 86.

(Комисија за жалбе)

- (1) Комисија за жалбе оснива се као независни орган за одлучивање о жалби у складу с одредбама овог закона.
- (2) Комисија за жалбе има три члана од којих је један предсједник Комисије за жалбе и три замјеника члана од којих је један замјеник предсједника.
- (3) Чланове Комисије за жалбе именује Савјет министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара БиХ) на основу јавног конкурса, међу независним стручњацима у области права индустријске својине на начин уређен одлуком Савјета министара БиХ. Запослени у Институту не могу бити чланови Комисије за жалбе.
- (4) Сједиште Комисије за жалбе је при Институту.
- (5) Институт Комисији за жалбе обезбјеђује радни простор и потребну опрему за рад, као и обављање канцеларијских и административних послова.
- (6) Комисија за жалбе има посебан печат.
- (7) Предсједник Комисије за жалбе управља њеним радом.

(8) У случају одсуства, предсједника Комисије за жалбе замјењује замјеник предсједника, а члана замјеник члана Комисије за жалбе.

(9) Предсједник и чланови Комисије за жалбе у свом раду су независни, нису обавезани никаквим упутствима директора Института и своје задатке обављају непристрасно, у складу са законом и правилима струке.

(10) Предсједник и чланови Комисије за жалбе имају статус независних стручњака, а накнаду за свој рад примају у складу са спроведбеним прописом о накнадама за рад у Комисији за жалбе.

(11) Чланови Комисије за жалбе и замјеници чланова који су учествовали у доношењу одлуке у првостепеном поступку, или ако постоје неки други разлози за њихово изузеће, не могу учествовати у поступку по жалби у конкретном предмету.

(12) Комисија за жалбе доноси пословник којим се уређују појединости о раду.

Члан 87.

(Одлучивање о жалби)

- (1) Комисија за жалбе о изјављеној жалби одлучује на сједници већином гласова.
- (2) Комисија за жалбе одлучује на основу поднесака странака, а када сматра да је то неопходно, може да одреди одржавање усмене расправе.
- (3) У поступку одлучивања о жалби на одговарајући начин примјењују се одредбе чл. 30, 41. и 77. овог закона.

ДИО ЈЕДНАЕСТИ - ГРАЂАНСКОПРАВНА ЗАШТИТА

Члан 88.

(Особе овлашћене да траже заштиту права)

- (1) У случају повреде права, тужбу, поред носиоца права, односно особе коју он овласти, може да поднесе и носилац искључиве лиценце у оној мјери у којој је стекао право на искоришћавање жига на основу правног посла или закона.
- (2) Стицалац неискључиве лиценце може да покрене поступак због повреде жига само уз сагласност носиоца жига.
- (3) Стицалац искључиве лиценце или корисник колективног жига односно жига гаранције, с циљем накнаде штете коју је претрпио, има право да се умијеша у поступак због повреде права који је покренуо носилац жига.
- (4) Ако је жиг регистрован на име трговачког заступника или представника носиоца жига без одобрења носиоца жига, носилац има право да:
 - а) забрани употребу тог жига од заступника или представника;
 - б) захтијева да се жиг пренесе на њега.

Члан 89.

(Тужбени захтјеви)

- (1) У случају повреде жига или права из пријаве жига, ако жиг буде признат, тужилац може тужбом да захтијева:
 - а) утврђивање повреде права;
 - б) забрану даљег чињења повреде и будућих сличних повреда престанком или уздржавањем од радњи које то право повређују;
 - ц) уклањање стања насталог повредом права;
 - д) повлачење предмета повреде из привредних токова уз уважавање интереса трећих савјесних лица;

- e) потпуно уклањање предмета повреде из привредних токова;
 - ф) уништење предмета којима је извршена повреда права;
 - г) уништење средстава која су искључиво или у претежној мјери намијењена или се употребљавају за чињење повреда и која су својина повредиоца;
 - х) препуштање предмета повреде носиоца права уз накнаду трошкова производње;
 - и) накнаду имовинске штете и оправданих трошкова поступка;
 - ј) објављивање пресуде о трошку туженог.
- (2) При одлучивању о захтјевима из става (1) тач. ц), д), е), ф), г) и х) овог члана надлежни суд је дужан да узме у обзир све околности случаја, нарочито сразмјер између тежине учињене повреде и захтјева, као и интерес овлашћене особе за обезбјеђивање ефективне заштите права.
- (3) У поступку против особа чије су услуге биле употребљене за повреду права, а постојање те повреде већ је правоснажно установљено у поступку према трећем лицу, претпоставља се да повреда права постоји.
- (4) Ако при увозу производа којима се вријеђа жиг пошиљалац дјелује у трговачком промету, без обзира на то да ли се ради о роби намијењеној за комерцијалне сврхе или за личну употребу примаоца, носилац жига има право да тужбом против декларанта и/или примаоца робе захтијева утврђење повреде жига како би производи могли да се униште под царинским надзором.
- (5) Поступак по тужби из става (1) овог члана је хитан.

Члан 90.

(Повреда жига)

- (1) Повредом жига или права из пријаве, ако жиг буде накнадно признат, сматра се свако неовлашћено коришћење заштићеног знака у смислу члана 55. овог закона.
- (2) Повредом из става (1) овог члана сматрају се и: подражавање, транскрипција и транслитерација заштићеног знака.
- (3) Повредом из става (1) овог члана сматра се и додавање знаку ријечи "тип", "начин", "по поступку" и сл.

Члан 91.

(Накнада штете)

- (1) За све повреде права из овог закона важе општа правила о накнади штете и одговорности за штету, осим ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Особа која повриједи жиг дужна је да плати носиоцу права одштету у обиму који се одређује према општим правилима о накнади штете или у обиму који одговара уговореној или уобичајеној накнади за законито коришћење жига.

Члан 92.

(Пенал)

- (1) Ако је повреда жига учињена намјерно или крајњом непажњом, носилац жига може од особе која је жиг повриједила да тражи накнаду до троструког износа уговорене, а ако није уговорена, од одговарајуће уобичајене лицендне накнаде коју би примио за коришћење жига.
- (2) При одлучивању о захтјеву за плаћање пенала суд ће да узме у обзир све околности случаја, а нарочито обим настале штете, степен кривице повредиоца, износ

уговорене или уобичајене лицендне накнаде и превентивни циљ пенала.

- (3) Ако је настала штета већа од пенала из става (1) овог члана, носилац права овлашћен је да тражи разлику до износа накнаде потпуне штете.

Члан 93.

(Активна легитимација за тужбу)

- (1) Тужбу због повреде жига, односно права из пријаве могу да поднесу: носилац жига, подносилац пријаве, стицалац искључиве лиценце, корисник колективног жига уз сагласност носиоца, а колективног жига и корисник жига гаранције уз сагласност носиоца жига гаранције.
- (2) Поступак по тужби због повреде права из пријаве надлежни суд ће да прекине до коначне одлуке Института о поднесеној пријави.
- (3) Ако је пред Инститutom односно надлежним судом покренут поступак из чл. 76. или 81. овог закона, суд који поступа по тужби из члана 78. овог закона дужан је да прекине поступак до коначне одлуке Института или суда.

Члан 94.

(Рок за подношење тужбе)

Тужба због повреде жига, односно повреде права из пријаве може да се поднесе у року од три године од дана када је тужилац сазнао за повреду и починиоца, а најкасније у року од пет година од дана кад је повреда први пут учињена.

Члан 95.

(Привремене мјере)

- (1) Надлежни суд ће да одреди привремену мјеру ради обезбјеђења захтјева према одредбама овог закона, ако предлагач учини вјероватним да је:
 - а) носилац права из овог закона, и
 - б) његово право повријеђено или да пријети стварна опасност од повреде.
- (2) Носилац права мора да учини вјероватним и једну од сљедећих претпоставки:
 - а) опасност да ће остваривање захтјева бити онемогућено или знатно отежано;
 - б) да је привремена мјера потребна ради спречавања настанка штете коју ће бити касније тешко поправити, или
 - ц) да претпостављени повредилац, доношењем привремене мјере која би се касније у поступку показала као неоправдана, не би претрпио веће негативне посљедице од оних које би без доношења такве привремене мјере претрпио носилац права.
- (3) Носилац права који предлаже да се донесе привремена мјера без претходног обавјештавања и саслушања супротне стране дужан је да, осим услова из ст. (1) и (2) овог члана, учини вјероватним да би било какво одлагање доношења привремене мјере проузроковало носиоцу права настанак штете коју би било тешко поправити.
- (4) У случају доношења привремене мјере према одредбама става (3) овог члана, надлежни суд ће рјешење о привременој мјери да достави супротној страни одмах последице њеног спровођења.
- (5) Носилац права не мора да доказује опасност да ће остваривање захтјева бити онемогућено или знатно отежано ако учини вјероватним да ће предложена

- привремена мјера узроковати претпостављеном повредиоцу само незнатну штету.
- (6) Сматра се да опасност постоји ако би требало остваривати захтјеве у иностранству.
- (7) Надлежни суд може за обезбјеђење захтјева, према ставу (1) овог члана, одредити било коју привремену мјеру којом може да се постигне циљ обезбјеђења, а нарочито:
- да се претпостављеном повредиоцу забране радње којима се повређује право из овог закона;
 - да се одузму, уклоне из промета и похране предмети повреде и средства повреде који су искључиво или у претежној мјери намијењени односно употребљавају се за чињење повреда.
- (8) На приједлог особе која учини вјероватним да је њено право повријеђено или да ће бити повријеђено и која учини вјероватним постојање околности које би осујетиле или знатно отежале накнаду штете у случају повреде права, надлежни суд може да, поред привремених мјера из става (1) овог члана, одреди и привремене мјере:
- пленидбу покретне и непокретне имовине особе против које се предлаже одређивање привремене мјере;
 - забрану исплате новчаних средстава с рачуна особе против које се предлаже одређивање привремене мјере.
- (9) Ако је мјера одређена прије подношења тужбе, надлежни суд ће у рјешењу да одреди и рок у којем предлагач мора да поднесе тужбу ради оправдања те мјере.
- (10) Рок из става (9) овог члана не може да буде дужи од 20 радних дана, односно 31 календарског дана, од дана достављања рјешења предлагачу, у зависности од тога који рок истиче касније.
- (11) Надлежни суд мора да одлучи о приговору против рјешења о привременој мјери у року од 30 дана од дана подношења одговора на приговор, односно од истека рока за подношење тог одговора.
- (12) Поступак у вези с доношењем привремене мјере је хитан.
- Члан 96.
(Обезбјеђење доказа)
- (1) Надлежни суд ће да донесе рјешење о обезбјеђењу доказа ако предлагач пружи суду разумне доказе о томе да:
- је носилац права из овог закона;
 - је његово право повријеђено или да пријети стварна опасност од повреде;
 - ће докази о тој повреди да буду уништени или касније неће моћи да буду изведени.
- (2) Носилац права који тражи да се донесе рјешење о обезбјеђењу доказа без претходног обавјештавања и саслушања супротне стране, дужан је да, осим услова из става (1) овог члана, учини вјероватним и постојање опасности да ће докази о повреди, због радњи противника, бити уништени, или да се касније неће моћи извести.
- (3) У случају доношења одлуке о обезбјеђењу доказа према одредбама става (2) овог члана, надлежни суд ће рјешење о обезбјеђењу да достави супротној страни одмах послите извођења доказа.
- (4) Надлежни суд може рјешењем из става (1) овог члана да одреди да се изведе било који доказ, а нарочито:
- увиђај просторија, пословне, банкарске и финансијске документације, инвентара, база података, компјутерских меморијских јединица или других ствари;
 - одузимање узорака предмета повреде;
 - преглед и предају докумената;
 - одређивање и саслушање вјештака;
 - саслушање свједока.
- (5) Обезбјеђење доказа може да се тражи и послите правоснажно окончаног поступка, ако је то потребно ради покретања поступка према ванредним правним лијековима, или за вријеме таквог поступка.
- (6) У поступку обезбјеђења доказа, према одредбама овог члана, примјењују се одговарајуће одредбе закона којим се уређује парнични поступак, а које се односе на привремене мјере, осим ако је овим законом другачије одређено.
- (7) Поступак обезбјеђења доказа је хитан.
- (8) Ако се касније покаже да је приједлог за обезбјеђење доказа неоправдан или ако носилац права тај приједлог не оправда, супротна страна има право да тражи:
- враћање одузетих предмета;
 - забрану употребе прибављених информација;
 - накнаду штете.
- (9) Суд мора у поступку обезбјеђења доказа да, према одредбама овог члана, обезбједи заштиту повјерљивих података странака и води бригу о томе да се судски поступак не злоупотребљава искључиво с намјером прибављања повјерљивих података супротне стране.
- Члан 97.
(Дужност обавјештавања)
- (1) Надлежни суд може у току парнице, због повреде права из овог закона, на основу оправданог захтјева једне од странака, наложити повредиоцу права да достави податке о извору и дистрибуционим каналима робе или услуга којима се повређује право из овог закона.
- (2) Надлежни суд може да наложи да податке из става (1) овог члана доставе суду и особе које у обиму комерцијалне дјелатности:
- посједују робу за коју се сумња да се њоме повређује право из овог закона, или
 - користе услуге за које се сумња да се њима повређује право из овог закона, или
 - дају услуге за које се сумња да се њима повређује право из овог закона.
- (3) Сматра се да је нека радња предузета у обиму комерцијалне дјелатности ако је предузета за прибављање посредне или непосредне економске користи.
- (4) Појам комерцијалне дјелатности не обухвата радње савјесних крајњих потрошача.
- (5) Надлежни суд може да наложи да податке из става (1) овог члана достави суду и особа коју је нека од особа наведених у ставу (2) овог члана означила као умјешану у производњу, израду и дистрибуцију робе или давање услуга за које се сумња да се њима повређује право из овог закона.
- (6) Подаци тражени на основу става (1) овог члана могу нарочито да обухватају:

- a) име, адресу, односно фирму и сједиште произвођача, израђивача, дистрибутера, добављача и других претходних посједника робе, односно давалаца услуга, као и намјераваних продавача на велико и мало;
- b) податке о количинама произведене, израђене, испоручене, примљене или наручене робе или услуга, као и о цијенама оствареним за односну робу и услуге.

Члан 98.

(Извођење доказа)

- (1) Ако надлежни суд одлучи да ће извести предложени доказ који се налази код супротне стране, та страна дужна је на захтјев суда да преда доказна средства којима располаже.
- (2) Став (1) овог члана односи се и на банкарску, финансијску и пословну документацију која је под контролом супротне стране, ако се ради о повреди која достиже обим комерцијалне дјелатности.
- (3) У поступку извођења доказа примјењују се одговарајуће одредбе закона који уређује парнични поступак, осим ако је овим законом другачије одређено.
- (4) Надлежни суд мора послје извођења доказа да, у складу са ставом (1) овог члана, обезбједи заштиту повјерљивих података странака и води бригу о томе да се судски поступак не злоупотребљава искључиво с намјером прибављања повјерљивих података супротстављене странке.

Члан 99.

(Средство обезбјеђења за супротстављену странку)

На захтјев особе против које је покренут поступак за одређење привремене мјере или обезбјеђења доказа суд може да одреди одговарајући новчани износ као средство обезбјеђења у случају неоснованости захтјева, на терет подносиоца захтјева.

Члан 100.

(Жиг као предмет извршења)

- (1) Жиг може бити предмет извршења.
- (2) На поступак извршења сходно се примјењују одговарајуће одредбе правних прописа у БиХ.
- (3) На захтјев једне од странака или надлежног органа који спроводи извршни поступак, уписује се у регистар да је против жига покренуто извршење на основу доказа о покренутом поступку извршења над жигом.
- (4) Институт врши упис, брише или мијења податке о извршењу на захтјев једне од странака или надлежног органа који спроводи поступак извршења.

Члан 101.

(Оспоравање жига)

- (1) Ако је пријава поднесена супротно принципу савјесности и поштења или је знак регистрован на основу такве пријаве, односно на основу пријаве којом је повријеђена законска или уговорна обавеза, особа чији је правни интерес тиме повријеђен може да тражи да је надлежни суд прогласи за подносиоца пријаве или носиоца права.
- (2) Ако се судском одлуком усвоји тужбени захтјев из става (1) овог члана, Институт ће по пријему пресуде или на захтјев тужиоца уписати тужиоца у одговарајући регистар Института као подносиоца пријаве или носиоца жига и податке о томе објавити у службеном гласилу.

Члан 102.

(Оспоравање општепознатог знака из члана 6. бис Париске конвенције)

- (1) Физичко или правно лице које у промету користи знак за обиљежавање робе односно услуга, а за који је друго лице поднијело пријаву или га регистровало на своје име за обиљежавање исте или сличне робе односно услуга може да тражи да је надлежни суд прогласи за подносиоца пријаве односно носиоца права ако докаже да је тај знак био општепознат у смислу члана 6. бис Париске конвенције о заштити индустријске својине за обиљежавање њене робе односно услуга, прије него што је тужени поднио пријаву.
- (2) Ако тужени докаже да је исти или сличан знак користио у промету за обиљежавање исте или сличне робе односно услуга исто колико и тужилац или дуже од њега, надлежни суд ће одбити тужбени захтјев из става (1) овог члана.
- (3) Тужба из става (1) овог члана не може да се поднесе након истека рока од пет година од дана уписивања жига у регистар жигова.
- (4) Ако се судском одлуком усвоји тужбени захтјев из става (1) овог члана, Институт ће, по пријему пресуде или на захтјев тужиоца, уписати тужиоца у одговарајући регистар као подносиоца пријаве или као носиоца жига и податке о томе објавити у службеном гласилу.

Члан 103.

(Прибављено право трећег лица на оспореном жигу)

Право које је треће лице прибавило од ранијег подносиоца пријаве, односно носиоца жига из чл. 99. и 102. овог закона, престаје даном уписа новог подносиоца пријаве односно носиоца жига у одговарајући регистар Института.

ДИО ДВАНАЕСТИ - ЦАРИНСКЕ МЈЕРЕ

Члан 104.

(Захтјев носиоца права)

- (1) Носилац искључивих права према овом закону, који оправдано сумња да ће доћи до увоза, транзита или извоза робе произведене у супротности с одредбама овог закона, може да код надлежног царинског органа (у даљем тексту: царински орган) поднесе захтјев за заштиту својих права путем царинских мјера привременог задржавања робе од даљег пуштања у промет.
- (2) Захтјев за заштиту права, према ставу (1) овог члана, мора да садржава нарочито:
 - a) податке о подносиоцу захтјева и о носиоцу искључивог права из овог закона, ако се не ради о истој особи;
 - b) детаљан опис робе, који омогућава њену идентификацију;
 - c) доказе о томе да је подносилац захтјева, односно особа коју је он овластио, носилац искључивог права из овог закона у вези с том робом;
 - d) доказе о томе да је искључиво право вјероватно повријеђено;
 - e) друге податке важне за одлучивање о захтјеву којима располаже подносилац, као што су: подаци о локацији робе и њеној дестинацији, очекивани датум доласка или одласка пошиљке, подаци о средству транспорта, подаци о увознику, извознику, примаоцу и сл;

- ф) период у којем ће царински орган поступати према захтјеву и који не може да буде дужи од двије године од дана подношења захтјева.
- (3) Царински орган може прије доношења одлуке, којом удовољава захтјеву из става (1) овог члана, тражити од носиоца права да положи осигурање за трошкове похрањивања и превоза робе, као и за накнаду штете, који би у вези с робом могли настати царинском органу, као и страни против које је прихваћен захтјев из става (1) овог члана.
- (4) Ако царински орган удовољи захтјеву из става (1) овог члана, он о томе обавјештава све царинске испоставе и носиоца права.

Члан 105.

(Поступак након привременог задржавања робе)

- (1) Ако царинска испостава при спровођењу царинског поступка нађе робу која одговара опису робе из одлуке надлежног царинског органа, она ће ту робу привремено задржати од даљег пуштања у промет.
- (2) Одлука о привременом задржавању робе уручује се њеном увознику.
- (3) У одлуци из става (2) овог члана одређује се да се власник робе односно особа која је овлашћена за располагање робом у року од десет радних дана од дана привременог задржавања може изјаснити о томе да ли се ради о кривотвореној роби, односно другој повреди права из овог закона.
- (4) Ако царински орган не прими писано изјашњење власника или особе која је овлашћена да располаже робом у року из става (3) овог члана, он може, на захтјев и о трошку носиоца права, привремено задржану робу да одузме и уништи.
- (5) Ако власник робе или особа која је овлашћена да располаже робом, у року из става (3) овог члана, поднесе изјаву да се не ради о кривотвореној роби, односно другој повреди права из овог закона, носилац права може у року од десет радних дана од пријема обавјештења о таквој изјави да поднесе тужбу због повреде права.
- (6) Ако посебне околности случаја то оправдавају, царински орган може, на захтјев носиоца права, одредити додатни рок за подношење тужбе из става (5) овог члана, који не може да буде дужи од десет радних дана.
- (7) Носилац права или особа коју он овласти може за вријеме привременог задржавања да изврши преглед и контролу робе и пратеће документације у обиму који је потребан за утврђивање његових захтјева и за остваривање судске заштите његових права уз обезбјеђење заштите повјерљивих података.
- (8) Право да изврши преглед и контролу робе има и њен увозник.
- (9) Носилац одобрења дужан је одмах да обавијести надлежну царинску службу која је одобрила захтјев о следећем:
- а) да право интелектуалне својине обухваћено захтјевом више није на снази;
 - б) да носилац одобрења више нема право поднијети захтјев из других разлога;
 - ц) о измјенама података из члана 6 става (3) овог закона.

- (10) Ако носилац права не поднесе тужбу из става (5) овог члана, привремено задржана роба пушта се у тражену царински допуштenu употребу, односно промет.
- (11) Ако носилац права покрене судски поступак, царински орган донијеће одлуку о пљенидби робе до доношења правоснажне судске одлуке.

Члан 106.

(Поступак по службеној дужности)

- (1) Ако царинска испостава при спровођењу царинског поступка у вези с увозом, транзитом или извозом робе оправдано сумња да су одређеном робом повријеђена права према овом закону, она ће привремено да задржи пуштање те робе у промет и о томе обавијести царински орган.
- (2) Царински орган писаним путем обавјештава носиоца права о задржавању робе, сумњи да се ради о повреди његових права и о могућности да поднесе захтјев према члану 97. овог закона, у року од пет радних дана од дана задржавања робе.
- (3) Ако носилац права поднесе захтјев, у складу са ставом (2) овог члана, роба се задржава до доношења одлуке царинског органа.
- (4) Ако царински орган удовољи захтјеву из члана 104. овог закона, роба се привремено задржава за даљих десет радних дана.
- (5) Носилац права мора у року из става (4) овог члана да спроведе радње из члана 105. став (7) овог закона.
- (6) Одредбе чл. 105. и 106. овог закона не примјењују се на увоз, транзит или извоз робе у малим количинама намијењеним за приватну и некомерцијалну употребу, које се уносе или износе као дио личног пртљага или шаљу у малим пошиљкама.

Члан 107.

(Примјена других царинских прописа)

- (1) На царински поступак у вези с робом којом се повређују права из овог закона примјењују се на одговарајући начин остали царински прописи.
- (2) Ближе прописе о спровођењу царинских мјера из овог дијела Закона доноси Савјет министара БиХ на приједлог Управе за индиректно опорезивање БиХ.
- (3) Царински поступак у вези с робом којом се повређују права из овог закона је хитан.

ДИО ТРИНАЕСТИ - ПРЕКРШАЈНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 108.

(Прекршаји)

- (1) Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 200.000 КМ кажњава се за прекршај правно лице, а новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 20.000 КМ кажњава се за прекршај појединац обављајући самосталну пословну дјелатност који на начин из члана 90. овог закона повриједи жиг или право из пријаве.
- (2) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 20.000 КМ кажњава се за прекршај из става (1) овог члана и одговорно лице у правном лицу.
- (3) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 10.000 КМ кажњава се за прекршај из става (1) овог члана физичко лице.
- (4) Предмети који су настали извршењем прекршаја из става (1) овог члана одузимају се и уништавају, а предмети односно уређаји намијењени или употријебљени за извршење тих прекршаја биће одузети.

- (5) Прекршајни поступак на основу одредаба овог члана је хитан.

Члан 109.
(Заштитна мјера)

- (1) Правном лицу и предузетнику који учине прекршаје из члана 108. став (1) овог закона у обављању дјелатности може се изрећи заштитна мјера забране обављања дјелатности или дијелова дјелатности којима се вријеђа жиг, у трајању до једне године, ако је учињени прекршај нарочито тежак због начина извршења, последица дјела или других околности учињеног прекршаја.
- (2) Правном лицу и предузетнику који учине прекршај из члана 108. став (1) овог закона у поврату изриче се заштитна мјера забране дјелатности или дијелова дјелатности којима се вријеђа жиг у трајању од најмање једне године.

Члан 110.

(Инспекцијска контрола у вези с прекршајима)

- (1) Инспекцијску контролу у вези с прекршајима, санкционисаним у члану 108. овог закона, врши инспекција надлежна за контролу тржишта у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.
- (2) Инспекцијски поступак је хитан.

ДИО ЧЕТРНАЕСТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 111.

(Жигови признати до почетка примјене овог закона)

Жигови који су до дана почетка примјене овог закона уписани у регистар жигова који води Институт остају на снази и на њих ће се примјењивати одредбе овог закона.

Члан 112.

(Поступци у току)

Поступци покренути до дана почетка примјене овог закона довршиће се према одредбама Закона о жигу ("Службени гласник БиХ", број 53/10).

Члан 113.

(Пропис о спровођењу)

Директор Института до дана одређеног за примјену овог закона доноси пропис о спровођењу којим се поближе уређују питања побројана у овом закону.

Члан 114.

(Прописи о таксама и трошковима поступка)

Директор Института поднијеће надлежним институцијама приједлог измјена прописа којима се уређују такса и накнаде трошкова у поступку стицања и одржавања, како би се ускладили с одредбама овог закона два мјесеца од његова ступања на снагу.

Члан 115.

(Престанак важења других прописа)

Почетком примјене овог закона престају важити Закон о жигу ("Службени гласник БиХ", број 53/10) и Правилник о поступку за признање жига ("Службени гласник БиХ", бр. 105/10 и 91/16).

Члан 116.

(Примјена међународних уговора)

Одредбе међународних уговора у вези са жиговима, којима је приступила БиХ, примјењују се на предмете које третира овај закон и у случају сукоба с одредбама овог закона примјењују се одредбе међународних уговора.

Члан 117.

(Ступање на снагу и примјена Закона)

Овај закон ступа на снагу осмога дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се по истеку године дана од датума ступања на снагу.

Број 01,02-02-1-1418/25

14. маја 2026. године

Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ

Дарко Бабаљ, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ

Кемал Адемовић, с. р.

835

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 33. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. novembra 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. maja 2026. godine, usvojila je

ZAKON O PATENTU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuje se pravna zaštita izuma patentom i korisnim modelom, odnosno postupak za priznanje patenta i registraciju korisnog modela.
- (2) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, odredbe koje se odnose na patent na odgovarajući način primjenjuju se i na korisni model.
- (3) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe sljedećih propisa Evropske unije:
- Direktive 98/44/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. jula 1998. o pravnoj zaštiti biotehnooloških izuma (Sl. list 213, 30.7.1998) i Direktive 2004/48/EZ;
 - Uredbe (EZ) 469/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. maja 2009. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za lijekove (Sl. list 152, 16.6.2009), sa svim izmjenama i dopunama;
 - Uredbe (EZ) 1610/96 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. jula 1996. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za sredstva za zaštitu bilja (Sl. list 198, 8.8.1996);
 - Uredbe (EZ) 816/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća od 17. maja 2006. o obaveznom licenciranju патената који се односе на производњу farmaceutskih proizvoda за извоз у земље с problemima javnog zdravlja (Sl. list 157, 9.6.2006);
 - Direktive 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća о primjeni prava intelektualnog vlasništva (Sl. list 157, 30.4.2004).
- (4) Odredbe direktiva iz stava (3) ovog člana navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja о preuzimanju pravne теčевине Evropske unije у zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Definicije)

U smislu овог закона, примјењују се слjedeće definicije:

- a) "prijava patenta" podnesena Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) ovog zakona je "nacionalna prijava patenta";
- b) "patent priznat" na osnovu prijave iz tačke a) ovog člana je "nacionalni patent" na nivou Bosne i Hercegovine;
- c) "evropska prijava" je prijava za priznanje patenta podnesena prema Evropskoj patentnoj konvenciji (u daljnjem tekstu: EPC), kao i međunarodna prijava podnesena prema Ugovoru o saradnji u oblasti patenata (u daljnjem tekstu: PCT), za koju Evropski patentni ured (u daljnjem tekstu: EPO) obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
- d) "evropski patent" je patent priznat od EPO-a na osnovu evropske prijave patenta za Bosnu i Hercegovinu u skladu s EPC-om, u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
- e) "korisni model" je registracijsko pravo prikladno za zaštitu jednostavnijih izuma, nižeg inventivnog nivoa, koje Institut registrira bez postupka potpunog ispitivanja;
- f) "međunarodna prijava" je prijava koja je podnesena u skladu s PCT-om;
- g) "lijek" je svaka supstanca ili kombinacija supstanci namijenjenih za liječenje ili sprečavanje bolesti ljudi ili životinja, te svaka supstanca ili kombinacija supstanci koja se može primijeniti na ljudima ili životinjama s ciljem postavljanja medicinske dijagnoze ili ponovnog uspostavljanja, ispravljanja ili izmjene fizioloških funkcija ljudi ili životinja;
- h) "proizvod" je aktivni sastojak ili kombinacija aktivnih sastojaka lijeka odnosno sredstva za zaštitu bilja;
- i) "proizvođač" je osoba s poslovnim sjedištem u Bosni i Hercegovini, u čije se ime obavlja proizvodnja proizvoda ili lijeka koji sadržava taj proizvod, radi izvoza u treće zemlje ili skladištenja;
- j) "osnovni patent" je patent koji je u zahtjevu za priznanje svjedodžbe odredio nosilac patenta, a kojim se štiti proizvod kao takav, postupak za dobivanje proizvoda ili primjena proizvoda;
- k) "svjedodžba" je svjedodžba o dodatnoj zaštiti;
- l) "zahtjev za produženje trajanja" je zahtjev za produženje trajanja svjedodžbe priznate za zaštitu lijekova za pedijatrijsku upotrebu;
- m) "prvo odobrenje za stavljanje u promet" je prvo odobrenje za stavljanje proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno kao sredstva za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini ili u Evropskoj uniji nakon pristupanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo;
- n) "sredstvo za zaštitu bilja" je aktivna tvar ili pripravak koji sadrži jednu ili više aktivnih tvari, u obliku u kojem dolaze do korisnika:
- "aktivna tvar" je tvar ili mikroorganizam, uključujući viruse, koja ima opću ili specifičnu aktivnost protiv štetnih organizama ili na biljke, dijelove biljaka ili biljne proizvode,
 - "pripravak" je smjesa ili otopina koja se sastoji od dvije ili više tvari od kojih je najmanje jedna aktivna tvar koja se koristi kao sredstvo za zaštitu bilja;
- o) "službeno glasilo" je "Službeni glasnik Instituta za intelektualno vlasništvo BiH".
- Član 3.
(Rodno značenje pojmova)
- Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.
- Član 4.
(Princip teritorijalnosti)
- Patent priznat na osnovu odredbi ovog zakona je teritorijalno ograničeno pravo koje vrijedi na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- Član 5.
(Materijalna prava)
- Materijalna prava nosioca patenta obuhvataju isključiva prava privrednog iskorištavanja izuma i pravo raspolaganja njime u skladu s odredbama ovog zakona.
- Član 6.
(Nacionalni tretman)
- Strano fizičko i pravno lice, u pogledu zaštite izuma patentom i korisnim modelom u Bosni i Hercegovini, uživa jednaka prava kao i domaće fizičko i pravno lice, ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora i konvencija kojima je pristupila odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: međunarodni ugovori i konvencije), ili iz primjene principa reciprociteta. Postojanje reciprociteta dokazuje lice koje se na njega poziva.
- Član 7.
(Zastupanje)
- (1) Zastupanjem u postupku koji se vodi pred Institutom mogu se baviti ovlašteni zastupnici, tj. fizička i pravna lica upisana u registar patentnih zastupnika, koji u elektronskoj formi vodi Institut.
 - (2) U registar zastupnika iz stava (1) ovog člana upisuje se fizičko i pravno lice koje ispunjava uslove propisane posebnim propisom.
 - (3) Fizičko ili pravno lice koje nema prebivalište odnosno stvarno i djelatno industrijsko ili trgovačko poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini, u postupku pred Institutom mora zastupati zastupnik iz stava (1) ovog člana.
 - (4) Lica iz stava (3) ovog člana mogu samostalno, bez zastupnika, preduzimati sljedeće radnje:
 - a) podnositi prijave patenta;
 - b) preduzimati druge radnje u pogledu utvrđivanja datuma podnošenja prijave patenta;
 - c) podnositi prijepise prve prijave patenta kada se zahtijeva pravo prvenstva iz člana 26. ovog zakona;
 - d) primati obavještenja od Instituta u vezi s postupcima iz tačaka a) do c) ovog stava,
 - e) plaćati takse i naknade posebnih troškova postupka, u skladu s članom 17. ovog zakona.
 - (5) U slučaju samostalnog preduzimanja radnji iz stava (4) ovog člana, fizičko ili pravno lice iz stava (3) ovog člana mora dostaviti Institutu adresu za korespondenciju, koja mora biti na teritoriji Bosne i Hercegovine.
 - (6) Ako fizičko ili pravno lice iz stava (3) ovog člana ne imenuje zastupnika ili Institutu ne dostavi adresu za korespondenciju, u skladu s odredbom stava (5) ovog člana, Institut će ga pisano, putem diplomatskog konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine, pozvati da u roku od tri mjeseca imenuje zastupnika ili dostavi adresu za korespondenciju.
 - (7) Ako fizičko ili pravno lice iz stava (3) ovog člana ne postupi po pozivu Instituta iz stava (6) ovog člana, Institut će

zaključkom odbaciti njen podnesak i dostavu izvršiti javnim saopćenjem na oglasnoj ploči Instituta.

- (8) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, takse i naknade posebnih troškova za održavanje patenta u vrijednosti može platiti bilo koja osoba.

DIO DRUGI - PREDMET ZAŠTITE PATENTOM

Član 8.

(Patentibilni izum)

- (1) Patent se priznaje za svaki izum iz bilo koje oblasti tehnike koji je nov, koji ima inventivni nivo i koji se može industrijski primijeniti.
- (2) Prema uslovima iz stava (1) ovog člana, patent se priznaje i za izum koji se odnosi na:
- proizvod koji se sastoji od biološkog materijala ili koji sadržava biološki materijal;
 - postupak kojim je taj biološki materijal proizveden, prerađen ili upotrijebljen;
 - biološki materijal izoliran iz prirodnog okoliša ili proizveden tehničkim postupkom, čak i ako se ranije nalazio u prirodi.
- (3) Biološki materijal iz stava (2) ovog člana je bilo koji materijal koji sadrži genetsku informaciju i koji se može razmnožavati sam ili se može razmnožavati u biološkom sistemu.
- (4) Prema uslovima iz stava (1) ovog člana, izum koji se odnosi na biljke ili životinje smatrat će se patentibilnim ako njegova tehnička izvodivost nije ograničena na određenu biljnu sortu ili životinjsku pasminu i ako postupak ostvarivanja izuma nije bitno biološki.
- (5) Postupak za dobivanje biljaka ili životinja iz stava (4) ovog člana bitno je biološki ako se u cijelosti sastoji od prirodnih postupaka, kao što su križanje ili selekcija.
- (6) U smislu stava (1) ovog člana, izumima se ne smatraju naročito:
- otkrića, naučne teorije i matematičke metode;
 - estetske tvorevine;
 - planovi, pravila i metode za izvođenje umnih aktivnosti, igara ili privrednih aktivnosti;
 - komputerski programi;
 - prezentacija informacija definirana samim sadržajem tih informacija.
- (7) Odredba stava (6) ovog člana primjenjuje se samo u obimu u kojem je predmet prijave za zaštitu izuma navedeni element ili aktivnost kao takva.

Član 9.

(Izuzeci od patentibilnosti)

- (1) Patent ne može biti priznat za:
- izume biljnih sorti i životinjskih pasmina i bitno bioloških postupaka za dobivanje biljaka ili životinja, osim izuma nebioloških i mikrobioloških postupaka i proizvoda dobivenih tim postupcima, kako je propisano u članu 8. stav (4) ovog zakona, pri čemu se, u smislu ovog zakona, pod mikrobiološkim postupkom podrazumijeva bilo koji postupak koji uključuje ili koji se provodi na mikrobiološkom materijalu ili čiji je proizvod mikrobiološki materijal;
 - ljudsko tijelo, različite stepene njegovog oblikovanja i razvoja ili jednostavno otkriće jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena;
 - izume koji se odnose na dijagnostičke ili hirurške postupke ili postupke liječenja koji se primjenjuju

direktno na ljudskom ili životinjskom tijelu, osim proizvoda, naročito tvari i smjesa koje se primjenjuju u navedenim postupcima.

- (2) Izum koji se odnosi na element izoliran iz ljudskog tijela ili proizveden tehničkim postupkom, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena iz stava (1) tačka b) ovog člana, može biti patentibilan iako je strukturom jednak strukturi prirodnog elementa.
- (3) Industrijska primjenjivost sekvence ili djelimične sekvence gena mora biti razotkrivena u prijavi patenta, kako je izvorno podnesena.
- (4) Neće se smatrati patentibilnim izumi čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu, ali ne samo zbog toga što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom.
- (5) Izumima iz stava (4) ovog člana smatraju se naročito:
- postupci kloniranja ljudskih bića;
 - postupci modificiranja genetskog identiteta matičnih ćelija ljudskih bića;
 - upotreba ljudskih embrija u industrijske ili komercijalne svrhe i
 - postupci za modificiranje genetskog identiteta životinja koji bi, vjerovatno, prouzrokovali njihovu patnju bez ikakve bitne medicinske koristi za čovjeka ili životinju, kao i životinje koje su rezultat takvih postupaka.

Član 10.

(Novost izuma)

- (1) Izum je nov ako nije obuhvaćen stanjem tehnike.
- (2) Pod stanjem tehnike podrazumijeva se sve što je učinjeno dostupnim javnosti u svijetu, pisanim ili usmenim putem, upotrebom ili na bilo koji drugi način prije dana podnošenja prijave patenta.
- (3) U stanje tehnike uključen je i sadržaj svih prijava patenata, koje imaju učinak u Bosni i Hercegovini, onakvih kako su podnesene, koje imaju raniji datum podnošenja od dana prijave iz stava (2) ovog člana, a koje su objavljene tek na datum podnošenja prijave patenta iz stava (2) ovog člana ili nakon toga, na način predviđen ovim zakonom.
- (4) Odredbe st. (1) do (3) ovog člana ne isključuju mogućnost zaštite patentom tvari ili smjesa sadržanih u stanju tehnike, koje se primjenjuju u postupcima iz člana 9. stav (1) tačka c) ovog zakona, pod uslovom da njihova primjena u navedenim postupcima nije sadržana u stanju tehnike.
- (5) Smatra se da je izum obuhvaćen stanjem tehnike ako je postao dostupan javnosti objavom, izlaganjem, prikazivanjem ili upotrebom na način koji stručnjacima omogućava njegovu primjenu.

Član 11.

(Objave koje ne utiču na novost)

Novim se smatra izum koji je najviše šest mjeseci prije datuma podnošenja prijave patenta bio sadržan u stanju tehnike usljed ili kao posljedica:

- očite zloupotrebe u pogledu podnosioca prijave patenta ili njegovog pravnog prethodnika ili
- izlaganja na službenoj ili službeno priznatoj izložbi u skladu s Konvencijom o međunarodnim izložbama potpisanom u Parizu 22. novembra 1928. godine i revidiranom posljednji put 30. novembra 1972. godine, pod uslovom da podnosilac prilikom podnošenja prijave patenta u njoj naznači da je izum bio izložen i da najkasnije u roku od četiri mjeseca od datuma

podnošenja prijave podnese odgovarajuću potvrdu o izlaganju izuma.

Član 12.

(Inventivni nivo)

- (1) Smatra se da izum ima inventivni nivo ako rješenje određenog problema za stručnjaka iz odgovarajuće oblasti ne proizlazi na očigledan način iz stanja tehnike.
- (2) Prilikom ispitivanja da li izum ima inventivan nivo, ne uzima se u obzir sadržaj prijava iz člana 10. stav (3) ovog zakona.

Član 13.

(Industrijska primjenjivost)

Smatra se da je izum industrijski primjenjiv ako je predmet izuma tehnički izvodiv i ako se može proizvesti ili upotrijebiti u bilo kojoj industrijskoj oblasti, uključujući i poljoprivredu.

DIO TREĆI - PRAVO NA ZAŠTITU IZUMA

Član 14.

(Izumitelj i prava izumitelja)

- (1) Izumitelj je osoba koja je stvorila izum svojim stvaralačkim radom.
- (2) Ako je izum nastao zajedničkim radom više izumitelja, pravo na patent pripada svim izumiteljima.
- (3) Izumiteljem se ne smatra osoba koja je u stvaranju izuma pružala samo tehničku pomoć.
- (4) Izumitelj ima pravo biti naveden u svojstvu izumitelja u prijavi patenta i korisnog modela, svim ispravama i publikacijama koje izdaje Institut te u odgovarajućim registrima Instituta.
- (5) Pravo na zaštitu izuma pripada izumitelju ili njegovom pravnom sljedniku.

Član 15.

(Pravni sljednik izumitelja)

- (1) Pravni sljednik izumitelja je fizičko ili pravno lice koje pravo na sticanje patenta ima na osnovu zakona, pravnog posla ili nasljeđivanja.
- (2) Poslodavac se smatra pravnim sljednikom izumitelja kad mu na osnovu zakona koji se primjenjuje ili ugovora o radu pripada pravo na sticanje patenta za izum stvoren u okviru radnog odnosa izumitelja.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK ZA PRIZNANJE PATENTA I REGISTRACIJU KORISNOG MODELA

Član 16.

(Ovlaštenja Instituta)

- (1) Postupak za sticanje, održavanje, prestanak i evidenciju prometa patenta odnosno korisnog modela vodi Institut.
- (2) Institut u elektronskoj formi vodi:
 - a) registar prijava patenata;
 - b) registar patenata;
 - c) registar svjedodžbi;
 - d) registar korisnih modela.
- (3) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stepenu dopuštena je žalba o kojoj odlučuje Komisija za žalbe Instituta (u daljnjem tekstu: Komisija za žalbe). Postupak po žalbi bliže se uređuje provedbenim propisom.
- (4) Protiv rješenja donesenog u drugom stepenu žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud).
- (5) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način vođenja registara iz stava (2) ovog člana.

Član 17.

(Takse i naknade posebnih troškova u postupku sticanja i održavanja prava)

- (1) Za sve radnje u postupku sticanja, održavanja, evidencije prometa i prestanka patenta, kao i za pružanje informacionih usluga plaćaju se takse u skladu s važećim propisom kojim se uređuju državne administrativne takse (u daljnjem tekstu: takse) i naknade posebnih troškova postupka (u daljnjem tekstu: troškovi postupka) u visini određenoj posebnom tarifom, koju donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine na prijedlog direktora Instituta.
- (2) Ako u postupku priznanja patenta takse i troškovi postupka ne budu plaćeni, prijava patenta smatrat će se povučenom, a u slučaju neplaćanja taksi i troškova postupka za održavanje patenta i prava iz prijave patenta, to pravo prestaje važiti.
- (3) Odredbe iz ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na korisni model.

Član 18.

(Propisi koji se primjenjuju u postupku pred Institutom)

- (1) Pitanja postupka koji se vodi pred Institutom pobliže se uređuju propisima za provođenje ovog zakona.
- (2) Za pojedina pitanja koja nisu uređena ovim zakonom i propisima iz stava (1) ovog člana primjenjivat će se odredbe zakona kojima se uređuje upravni postupak na nivou Bosne i Hercegovine.

Član 19.

(Prijava patenta)

- (1) Postupak za priznanje patenta pokreće se podnošenjem Institutu prijave za priznanje patenta (u daljnjem tekstu: prijava), u skladu s ovim zakonom i propisima iz člana 18. stav (1) ovog zakona.
- (2) Prijave se uzimaju u postupak ispitivanja prema redoslijedu njihovog podnošenja.
- (3) Izuzetno od odredbe stava (2) ovog člana, prijava se može ispitivati po hitnom postupku u slučaju sudskog ili drugog spora u kojem završetak postupka po prijavi predstavlja rješenje prethodnog pitanja.
- (4) Institut će provesti hitno ispitivanje na osnovu podnesenog obrazloženog zahtjeva s dokazima.

Član 20.

(Jedinstvo izuma)

- (1) Za svaki izum podnosi se posebna prijava.
- (2) Jednom prijavom može se zahtijevati zaštita za više izuma samo ako su ti izumi međusobno tako povezani da ostvaruju jedinstvenu izumiteljsku zamisao (jedinstvo izuma).

Član 21.

(Jezik prijave)

- (1) Prijava mora biti sastavljena na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako je tekst prijave podnesen na stranom jeziku, Institutu se mora dostaviti prijevod teksta prijave na jedan od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Član 22.

(Sadržaj prijave)

- (1) Prijava mora sadržavati:
 - a) zahtjev za priznanje patenta;
 - b) opis izuma;
 - c) jedan ili više patentnih zahtjeva;

- d) crteže na koje se pozivaju opis izuma i patentni zahtjevi;
- e) sažetak.
- (2) Zahtjev iz stava (1) tačka a) ovog člana mora sadržavati:
 - a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta;
 - b) naziv izuma koji odražava njegovu bit;
 - c) podatke o podnosiocu prijave;
 - d) podatke o izumitelju odnosno napomenu da izumitelj ne želi biti naveden u prijavi;
 - e) naznaku na kojem se od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini prijava patenta podnosi odnosno objavljuje patent.
- (3) Izum se mora opisom iz stava (1) tačka b) ovog člana otkriti na dovoljno jasan i detaljan način, tako da ga stručnjak iz odgovarajuće oblasti može izvesti. Ako se izum odnosi na živi biološki materijal i ako ga nije moguće primijeniti na osnovu opisa izuma, smatrat će se da opis izuma ispunjava uslov iz ovog stava ako je uzorak prirodno obnovljivog živog biološkog materijala položen u nadležnoj ustanovi najkasnije na datum podnošenja prijave patenta. Pod nadležnom ustanovom iz ovog stava podrazumijeva se ustanova koja je određena na osnovu Budimpeštanskog sporazuma o priznanju pologa mikroorganizama u svrhu postupka patentiranja, sklopljenog 1977. godine, revidiranog 1980. godine.
- (4) Patentnim zahtjevima iz stava (1) tačka c) ovog člana određuju se obim i predmet zaštite izuma. Oni moraju biti jasni, sažeti i u cijelosti potkrijepljeni opisom izuma i crtežima ako postoje. Patentni zahtjevi mogu biti nezavisni i zavisni. Nezavisni patentni zahtjevi sadržavaju nova bitna obilježja izuma. Zavisni patentni zahtjevi sadržavaju specifična obilježja izuma koji je određen u nezavisnom ili drugom zavisnom patentnom zahtjevu.
- (5) Sažetak iz stava (1) tačka e) ovog člana je kratak sadržaj suštine izuma koji služi isključivo u svrhu tehničkog informiranja i nema uticaj na obim tražene zaštite.
- (6) Smatra se da je prijava uredna ako ispunjava uslove iz stava (1) ovog člana.
- (7) Sadržaj prijave naveden u stavu (1) tač. b) do e) ovog člana smatra se tekstem prijave.
- (8) Odredbe ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na podnošenje prijave za registraciju korisnog modela.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način podnošenja prijave iz st. (1) i (8) ovog člana.

Član 23.

(Izjava izumitelja)

- (1) Ako izumitelj ne želi da njegovo ime bude navedeno u zahtjevu za priznanje patenta kao ni u drugim aktima propisanim ovim zakonom, podnosilac prijave dužan je, uz zahtjev za priznanje patenta, a najkasnije u roku od tri mjeseca od datuma podnošenja prijave, dostaviti Institutu pisanu izjavu izumitelja o tome.
- (2) Izumitelj može tokom postupka, a najkasnije do objave prijave, povući svoju izjavu da ne želi da mu ime bude navedeno u prijavi kao ni u drugim ispravama propisanim ovim zakonom.

Član 24.

(Datum podnošenja prijave)

- (1) Za priznanje datuma podnošenja prijave potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadrži sljedeće:
 - a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta;
 - b) podatke o podnosiocu prijave;

- c) dio prijave koji na prvi pogled izgleda kao opis izuma ili pozivanje na podnesenu prijavu.
- (2) Pozivanje na podnesenu prijavu iz stava (1) tačka c) ovog člana mora sadržavati datum na koji je podnesena i njen broj, podatak o uredu kojem je podnesena te navod da prethodno podnesena prijava na koju se poziva zamjenjuje opis i crteže.

Član 25.

(Razdvajanje prijave)

- (1) Podnosilac prijave može sam ili na zahtjev Instituta podijeliti predmet prijave kojoj je utvrđen datum podnošenja (prvobitna prijava) na dvije ili više prijave (izdvojena prijava) i na osnovu svake od njih nastaviti samostalni postupak, o čemu Institut donosi zaključak.
- (2) Predmet zaštite izdvojene prijave ne smije izlaziti izvan obima zaštite prvobitno podnesene prijave.
- (3) Podjela prvobitne prijave patenta dopuštena je do donošenja rješenja o zahtjevu za priznanje patenta.
- (4) Izdvojena prijava zadržava datum podnošenja prvobitne prijave i, ako za to ima osnova, u smislu odredbe člana 26. ovog zakona, uživa pravo prvenstva prvobitne prijave.
- (5) Takse i troškovi postupka za održavanje izdvojene prijave plaćaju se od datuma podnošenja prvobitne prijave.

Član 26.

(Pravo prvenstva)

- (1) Od datuma utvrđenog za datum podnošenja prijave iz člana 24. ovog zakona, pod uslovom da je prijava objavljena u skladu s odredbama člana 41. ovog zakona, podnosilac prijave ima pravo prvenstva u pogledu svakog drugog podnosioca koji za isti izum kasnije podnese prijavu.
- (2) Prvenstvo vrijedi od datuma podnošenja prijave patenta Institutu, osim u slučaju kada su ispunjeni uslovi za priznanje prava prvenstva iz člana 27. ovog zakona.

Član 27.

(Uslovi za priznanje prava prvenstva)

- (1) Svakom fizičkom ili pravnom licu koje u nekoj državi članici Pariske unije za zaštitu industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: Pariska unija), odnosno državi članici Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO), podnese urednu prijavu za isti izum, priznat će se pravo prvenstva u Bosni i Hercegovini ako to zatraži u roku od 12 mjeseci, računajući od dana podnošenja prve prijave.
- (2) Urednom prijavom iz stava (1) ovog člana smatra se prijava čiji je datum podnošenja utvrđen u skladu s nacionalnim zakonodavstvom države članice Pariske unije ili članice WTO-a u kojoj je podnesena ili u skladu s međunarodnim ugovorom sklopljenim između država članica, bez obzira na njenu kasniju pravnu sudbinu.
- (3) Kasnija prijava koja je podnesena u istoj ili za istu državu smatrat će se prvom prijavom za potrebe utvrđivanja prava prvenstva u onom dijelu koji se odnosi na predmet izuma prve prijave ako je na datum podnošenja kasnije prijave prva prijava, koja je služila za utvrđivanje prava prvenstva, povučena, odbijena ili odbačena prije nego što je postala dostupna javnosti i nije proizvela nikakve pravne učinke. Prva prijava ne može više služiti kao osnova za zahtijevanje prava prvenstva.

Član 28.

(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnosilac prijave koji se u Bosni i Hercegovini namjerava koristiti pravom prvenstva iz člana 26. ovog zakona dužan je Institutu podnijeti:

- a) zahtjev za priznanje prava prvenstva, koji sadrži bitne podatke o prvoj prijavi čije se prvenstvo zahtijeva (broj i datum podnošenja prijave, državu članicu Pariske unije ili članicu WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena) najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od datuma podnošenja prijave u Bosni i Hercegovini i
- b) prijepis prve prijave ovjeren od nadležnog tijela države članice Pariske unije ili članice WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena najkasnije do isteka roka od tri mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva za priznanje prava prvenstva, ili četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave patenta u Bosni i Hercegovini, ili 16 mjeseci od najranijeg datuma zahtijevanih prvenstava, zavisno od toga koji od navedenih rokova ranije ističe.
- (2) Ako je prijava za koju se zahtijeva pravo prvenstva iz prve prijave podnesena na datum koji je kasniji od datuma na koji ističe period prvenstva iz člana 27. stav (1) ovog zakona, podnosilac prijave može podnijeti zahtjev za obnovu prava prvenstva.
- (3) Zahtjev iz stava (2) ovog člana može se podnijeti u roku od dva mjeseca od datuma isteka perioda prvenstva.
- (4) Institut će usvojiti zahtjev za obnovu prava prvenstva pod uslovom da podnosioc:
- a) navede razloge koji potvrđuju da je do propuštanja roka u kojem se priznaje period prvenstva došlo uprkos dužnoj pažnji koju su zahtijevale okolnosti i
- b) plati takse i troškove postupka iz člana 17. ovog zakona.
- (5) Institut obavještava podnosioca o razlozima zbog kojih zahtjev za obnovu prava prvenstva namjerava odbiti u cijelosti ili djelimično, te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primanja poziva očituje o tim razlozima.

Član 29.

(Ispravak ili dopuna zahtjeva za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnosilac prijave može podnijeti zahtjev za ispravak ili dopunu zahtjeva za priznanje prava prvenstva u roku od 16 mjeseci od datuma prava prvenstva ili, ako bi ispravak ili dopuna prouzrokovala promjenu datuma prava prvenstva, u roku od 16 mjeseci od tako promijenjenog datuma prvenstva, koji god od 16-mjesečnog perioda ističe prije, pod uslovom da je takav zahtjev podnesen u roku od četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana podnosilac je dužan platiti takse i troškove postupka iz člana 17. ovog zakona. Ako u propisanom roku podnosilac ne plati takse i troškove postupka, zahtjev se odbacuje zaključkom.
- (3) Ako je radi ispravke ili dopune zahtjeva za priznanje prava prvenstva promijenjen datum prava prvenstva koje se zahtijeva, rokovi se računaju od promijenjenog datuma prvenstva.

Član 30.

(Ograničenja prilikom priznanja prava prvenstva)

Zahtjevi iz člana 28. stav (2) i člana 29. stav (1) ovog zakona ne mogu se podnijeti nakon što je podnosilac prijave podnio zahtjev za objavu prijave u skladu s članom 41. stav (2) ovog zakona, osim ako je takav zahtjev za objavu povučen prije završetka tehničkih priprema za objavu prijave.

Član 31.

(Zahtjev za priznanje višestrukog prava prvenstva)

Podnosilac prijave može zahtijevati priznanje višestrukog prava prvenstva na osnovu više ranije podnesenih prijava u jednoj

ili više država članica Pariske unije ili WTO-a, pod uslovima iz člana 27. ovog zakona.

Član 32.

(Obilježja izuma na koja se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Zahtjev za priznanje prava prvenstva može se odnositi samo na ona obilježja izuma koja su sadržana u prvoj prijavi ili prijavama čije se prvenstvo zahtijeva.
- (2) Ako se pojedina obilježja izuma na koje se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva ne nalaze u patentnim zahtjevima sadržanim u prvoj prijavi odnosno prijavama, priznat će se pravo prvenstva ako se ta obilježja mogu utvrditi iz svih sastavnih dijelova prijave.

Član 33.

(Datum priznatog prava prvenstva)

Prilikom primjene odredbi člana 10. st. (2) i (3) i člana 26. stav (1) ovog zakona, za datum podnošenja prijave Institutu smatra se datum priznatog prava prvenstva.

POGLAVLJE I - FORMALNO ISPITIVANJE PRIJAVE

Član 34.

(Postupak po prijavi nakon podnošenja)

- (1) Nakon što zaprimi prijavu, Institut ispituje:
- a) da li prijava ispunjava uslove za priznanje datuma podnošenja iz člana 24. ovog zakona;
- b) da li su plaćene takse i troškovi postupka za podnošenje prijave u skladu s članom 17. ovog zakona za podnošenje prijave;
- c) da li je podnesen prijevod prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, ako je prijava sastavljena na stranom jeziku;
- d) da li su podneseni crteži iz člana 22. stav (1) tačka d) ovog zakona;
- e) da li podnosioca prijave iz člana 7. stav (3) ovog zakona zastupa osoba koja se može baviti zastupanjem u skladu s članom 7. stav (1) ovog zakona.
- (2) Ako prijava ne ispunjava uslove za priznanje datuma podnošenja iz člana 24. ovog zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu.
- (3) Ako podnosilac ne postupi u skladu s pozivom Instituta u roku iz stava (2) ovog člana, prijava se zaključkom odbacuje.
- (4) Ako podnosilac ukloni nedostatke u roku iz stava (2) ovog člana, Institut donosi zaključak kojim se datum primanja zahtijevanih ispravaka utvrđuje za datum podnošenja prijave.
- (5) Kada se u prijavi poziva na crteže koji nisu sadržani u prijavi, Institut poziva podnosioca prijave da dostavi crteže u roku od mjesec dana od dana primanja poziva. Ako podnosilac postupi po pozivu Instituta, datumom podnošenja prijave smatrat će se datum na koji Institut zaprimi crteže. Ako crteži ne budu dostavljeni, smatrat će se da se podnosilac prijave na njih nije ni pozvao.
- (6) Institut poziva podnosioca prijave koji nije platio taksu i troškove postupka, odnosno nije dostavio prijevod prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, da te nedostatke ukloni u roku od mjesec dana od dana primanja poziva.
- (7) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, Institut može produžiti rokove propisane ovim članom za period koji smatra opravdanim, ali ne više od tri mjeseca.

- (8) Ako podnositelj ne postupi po pozivu Instituta iz stava (6) ovog člana, prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja smatrat će se povučenom, o čemu se donosi poseban zaključak o obustavi postupka.

Član 35.

(Upis prijave u registar)

- (1) Prijava kojoj je zaključkom utvrđen datum podnošenja upisuje se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.
- (2) Ako utvrdi da je u registar iz stava (1) ovog člana upisana prijava koja ne ispunjava uslove iz člana 24. stav (1) ovog zakona, Institut će o brisanju takve prijave iz registra odlučiti zaključkom.

Član 36.

(Uvjerenje o pravu prvenstva)

- (1) Na zahtjev podnosioca prijave, Institut izdaje uvjerenje o pravu prvenstva prijave.
- (2) Direktor Instituta pravilnikom propisuje način izdavanja te sadržaj uvjerenja iz stava (1) ovog člana.

Član 37.

(Zahtjev za pretraživanje stanja tehnike)

- (1) Na zahtjev podnosioca prijave i uz plaćanje predviđenih taksi i naknada posebnih troškova postupka, Institut obavlja pretraživanje dostupnih baza podataka o prijavama patenata i priznatim patentima, sastavlja izvještaj o pretraživanju i dostavlja ga podnosiocu.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana može se podnijeti najkasnije u roku od 11 mjeseci, računajući od datuma podnošenja nacionalne prijave, u kojoj nije zatraženo priznanje prava prvenstva.
- (3) Ako je zahtjev iz stava (1) ovog člana podnesen prije isteka roka od pet mjeseci, računajući od datuma podnošenja nacionalne prijave, u kojoj nije zatraženo priznanje prava prvenstva, Institut sastavlja izvještaj o pretraživanju u roku od devet mjeseci od datuma podnošenja prijave.
- (4) Postupak pretraživanja iz stava (1) ovog člana Institut može provesti u potpunosti ili djelimično u saradnji s patentnim uredom druge države, međudržavnim ili regionalnim uredom s kojima ima sklopljen ugovor o saradnji.
- (5) Ako Institut provodi pretraživanje u skladu sa stavom (4) ovog člana, podnositelj je dužan dostaviti prijevod prijave na engleski jezik.
- (6) Ako zahtjev za pretraživanje stanja tehnike nije u skladu sa st. (1) do (5) ovog člana, Institut će, bez odgađanja, o tome obavijestiti podnosioca prijave i pozvati ga da zahtjev uredi u roku ne dužem od mjesec dana od dana primanja obavještenja.
- (7) Ako podnositelj prijave ne uredi zahtjev u skladu s pozivom iz stava (6) ovog člana, zahtjev za pretraživanje odbacit će se zaključkom.
- (8) Zahtjevi iz st. (1) i (3) ovog člana ne mogu se povući.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje način podnošenja zahtjeva iz stava (1) ovog člana, priloge uz zahtjev, izgled i sadržaj obrasca na kojem se podnosi zahtjev te tok postupka po zahtjevu.

Član 38.

(Izveštaj o pretraživanju)

- (1) Na zahtjev podnesen prema članu 37. ovog zakona Institut izrađuje izvještaj o pretraživanju stanja tehnike za izum čija se zaštita zahtjeva na osnovu patentnih zahtjeva, uzimajući u obzir opis izuma i crteže koji su uz njih podneseni u mjeri u kojoj je potrebno, te ga odmah prosljeđuje podnosiocu

prijave uz primjerke svih dokumenata koji se navode u izvještaju.

- (2) Ako tokom izrade izvještaja iz stava (1) ovog člana utvrdi da nije moguće provesti pretraživanje stanja tehnike u odnosu na sve ili pojedine patentne zahtjeve, jer prijava ne ispunjava uslove iz ovog zakona, Institut će ili navesti u izjavi da nije u mogućnosti izvršiti pretraživanje ili izraditi djelimičan izvještaj o pretraživanju stanja tehnike u mjeri u kojoj je to moguće.
- (3) Izjava ili djelimičan izvještaj iz stava (2) ovog člana, kao i izvještaj izrađen u skladu s odredbom iz stava (4) ovog člana, smatrat će se izvještajem o pretraživanju tokom daljnijeg postupka.
- (4) Ako tokom izrade izvještaja o pretraživanju iz stava (1) ovog člana utvrdi da prijava ne ispunjava uslove jedinstva izuma, Institut će izraditi djelimičan izvještaj o pretraživanju stanja tehnike, koji se odnosi na izum ili na grupu izuma, u smislu člana 20. ovog zakona, koji su prvi navedeni u patentnim zahtjevima.
- (5) Institut će nakon izrade djelimičnog izvještaja iz stava (1) ovog člana obavijestiti podnosioca prijave da će izvještajem o pretraživanju biti obuhvaćeni i ostali izumi, pod uslovom plaćanja dodatne takse i troškova postupka za pretraživanje za svaki obuhvaćeni izum u roku dva mjeseca od dana primanja obavještenja.
- (6) Direktor Instituta pravilnikom propisuje način izrade, sadržaj i sadržaj objave izvještaja o pretraživanju.

Član 39.

(Naknadne izmjene u prijavi)

- (1) Prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja ne može se naknadno izmijeniti proširenjem obima zaštite predmeta prijave.
- (2) Izmjene i dopune podataka sadržanih u prijavi, kojima se ne proširuje obim zaštite, mogu se vršiti do okončanja postupka.

Član 40.

(Ispitivanje pretpostavki za objavu prijave)

- (1) Ispitivanjem pretpostavki za objavu prijave utvrđuje se da li prijava ispunjava sljedeće uslove:
- da li sadrži sve dijelove iz člana 22. ovog zakona, sastavljene na propisan način i potrebne dodatke propisane ovim zakonom;
 - da li je naznačen izumitelj;
 - da li je podnesen uredan zahtjev za priznanje prava prvenstva u smislu člana 26. ovog zakona, ako je zahtijevano priznanje prava prvenstva.
- (2) Ako se provedenim ispitivanjem utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana, Institut poziva podnosioca da u primjerenom roku ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu. Taj rok ne može biti kraći od jednog niti duži od tri mjeseca od dana primanja poziva.
- (3) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, Institut može produžiti rok iz stava (2) ovog člana za vrijeme koje smatra opravdanim, ali ne više od dva mjeseca.
- (4) Ako podnositelj u određenom roku ne ukloni nedostatke iz stava (1) ovog člana, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave patenta.
- (5) Institut neće priznati pravo prvenstva ako podnositelj ne postupi u skladu s pozivom iz stava (2) ovog člana u pogledu uređivanja zahtjeva za pravo prvenstva.

Član 41.

(Način i sadržaj objave prijave patenta)

- (1) Prijava za koju je ispitivanjem utvrđeno da ispunjava sve uslove iz člana 40. ovog zakona, o čemu Institut donosi zaključak, objavljuje se u službenom glasniku nakon isteka 18 mjeseci od datuma podnošenja, odnosno od datuma priznatog prava prvenstva, čime prijava postaje dostupna javnosti.
- (2) Prijava iz stava (1) ovog člana može se objaviti na zahtjev podnosioca i prije isteka navedenog roka, ali ne prije isteka roka od tri mjeseca od datuma podnošenja Institutu.
- (3) Prijava koja je, uprkos tome što je bila povučena ili se smatrala povučenom, objavljena ili na neki drugi način od Instituta učinjena dostupnom javnosti, ne ulazi u stanje tehnike.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj objave prijave.

POGLAVLJE II - POSTUPAK NAKON OBJAVE PRIJAVE PATENTA

Član 42.

(Zahtjevi)

- (1) Podnosilac može, u roku od šest mjeseci od datuma objave prijave patenta u službenom glasniku, podnijeti zahtjev za:
 - a) priznanje patenta provođenjem postupka potpunog ispitivanja prijave patenta ili
 - b) priznanje patenta na osnovu podnesenih rezultata potpunog ispitivanja prijave patenta za isti izum, koje je proveo ured druge zemlje kojem je podnosilac ranije podnio prijavu patenta, prevedenih na jedan od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako je podnesen jedan od zahtjeva iz stava (1) ovog člana, a nisu plaćeni takse i troškovi postupka u skladu s članom 17. ovog zakona, oni se mogu platiti u roku od dva mjeseca od isteka roka iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako nije dostavljen prijevod rezultata provedenog postupka potpunog ispitivanja iz stava (1) tačka b) ovog člana, Institut poziva podnosioca prijave da ukloni nedostatak u roku od mjesec dana od dana primanja poziva. Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave Institut može produžiti taj rok za period koji smatra opravdanim, ali ne više od tri mjeseca.
- (4) Ako u roku iz stava (1) ovog člana nije podnesen jedan od propisanih zahtjeva ili u roku iz stava (2) ovog člana nisu plaćeni propisani taksa i troškovi postupka, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavi postupka za priznanje patenta.
- (5) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

Član 43.

(Postupak potpunog ispitivanja)

- (1) Potpunim ispitivanjem prijave patenta utvrđuje se da li izum ispunjava sve uslove za priznanje patenta, tj. da li je predmet prijave izum koji:
 - a) nije isključen iz zaštite patentom, u skladu s članom 8. stav (6) odnosno članom 9. ovog zakona;
 - b) je u skladu s pravilom o jedinstvu izuma iz člana 20. ovog zakona;
 - c) udovoljava uslovima iz člana 22. st. (3) i (4) ovog zakona;
 - d) je nov, u skladu s odredbama čl. 10. i 11. ovog zakona, ima inventivni nivo u skladu s članom 12. ovog zakona i koji je industrijski primjenjiv u skladu s članom 13. ovog zakona.

- (2) Postupak potpunog ispitivanja prijave iz stava (1) ovog člana Institut može provesti u potpunosti ili djelimično, u pravilu, u saradnji s patentnim uredima iz člana 32. PCT-a, kao i patentnim uredima drugih zemalja, koji provode postupak potpunog ispitivanja i s kojima Institut o tome ima sklopljen ugovor o saradnji.
- (3) Za postupak ispitivanja u skladu sa stavom (2) ovog člana, podnosilac prijave dužan je dostaviti prijevod prijave na engleski jezik.

Član 44.

(Podnošenje rezultata potpunog ispitivanja priznatog patenta)

- (1) Zahtjev za priznanje patenta prihvatanjem rezultata potpunog ispitivanja priznatog patenta, u skladu s članom 42. stav (1) tačka b) ovog zakona, može se podnijeti samo ako je prijava patenta za isti izum podnesena jednom ili većem broju patentnih ureda.
- (2) Uredi iz stava (1) ovog člana su uredi koji provode postupak potpunog ispitivanja, s kojima u trenutku podnošenja zahtjeva iz člana 42. stav (1) tačka b) ovog zakona Institut o tome ima potpisan ugovor o saradnji, te državni i međudržavni uredi koji na osnovu člana 32. PCT-a imaju status ovlaštenog tijela za međunarodno prethodno ispitivanje međunarodnih prijava patenata.
- (3) Podnosilac zahtjeva iz člana 42. stav (1) tačka b) ovog zakona obavezan je, uz zahtjev, priložiti potpisanu izjavu da će dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog u jednom od ureda iz stava (2) ovog člana dostaviti u roku od šest mjeseci od dana priznanja patenta od ureda iz stava (2) ovog člana, a najkasnije pet godina od datuma podnošenja zahtjeva iz člana 42. stav (1) tačka b) ovog zakona.
- (4) Na osnovu obrazloženog zahtjeva podnosioca prijave i priloženih dokaza, Institut može produžiti rok iz stava (3) ovog člana.
- (5) Ako podnosilac prijave u propisanom roku ne dostavi rezultate provedenog postupka potpunog ispitivanja, koji su Institutu dovoljni za donošenje rješenja u pogledu zahtjeva za priznanje patenta, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavi postupka.
- (6) Institut donosi rješenje povodom zahtjeva za priznanje patenta ako su ispunjeni uslovi iz člana 43. stav (1) ovog zakona, uzimajući u obzir dostavljene rezultate postupka potpunog ispitivanja.
- (7) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način podnošenja dokumenata koje podnosilac treba dostaviti kao dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja koje je proveo ured iz stava (2) ovog člana.

Član 45.

(Odbijanje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za priznanje patenta odbija se ako je provođenjem postupka iz čl. 43. i 44. ovog zakona utvrđeno da prijava patenta ne ispunjava uslove za priznanje patenta iz člana 43. stav (1) ovog zakona i u tom slučaju Institut u pisanoj formi izvještava podnosioca prijave o razlozima zbog kojih se patent ne može priznati i poziva ga da se u pisanoj formi izjasni o navedenim razlozima u određenom roku, koji ne može biti kraći od mjesec dana niti duži od dva mjeseca od dana primanja poziva.
- (2) Institut može produžiti rok iz stava (1) ovog člana na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, ali ne duže od tri mjeseca.

(3) Ako podnosilac prijave ne postupi u skladu s pozivom iz stava (1) ovog člana, Institut donosi rješenje o odbijanju patenta.

(4) Podaci iz rješenja o odbijanju patenta upisuju se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.

Član 46.

(Priznanje patenta)

(1) Institut donosi rješenje o priznanju patenta ako prijava ispunjava sve uslove za priznanje patenta iz člana 43. stav (1) ovog zakona.

(2) Institut dostavlja podnosiocu tekst prijave patenta za koju namjerava priznati patent i poziva ga da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva podnese pisano izjašnjenje o dostavljenom tekstu.

(3) Ako podnosilac u roku iz stava (2) ovog člana ne postupi u skladu s pozivom, smatra se da je dostavio izjašnjenje u kojem je saglasan s dostavljenim tekstom i Institut donosi rješenje o priznanju patenta.

(4) Ako podnosilac prijave pravovremeno dostavi Institutu pisano izjašnjenje u kojem nije saglasan s tekstom prijave iz stava (2) ovog člana, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti svoj prijedlog izmijenjenog teksta patentnih zahtjeva.

(5) Ako Institut prihvati razloge podnosioca i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stava (4) ovog člana, donosi rješenje o priznanju patenta prema tekstu patentnih zahtjeva koje je prihvatio.

(6) Institut donosi rješenje iz st. (3) i (5) ovog člana pod uslovom da su plaćene takse i troškovi postupka, u skladu s članom 17. ovog zakona, za održavanje patenta i objavu podataka u službenom glasilu.

(7) Ako podnosilac prijave u propisanom roku ne plati takse i troškove postupka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.

(8) Podaci iz rješenja o priznanju patenta, s datumom donošenja rješenja, upisuju se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.

Član 47.

(Isprava o patentu)

(1) Nosiocu patenta izdaje se isprava o patentu.

(2) Isprava iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca i nakon uplate taksi i troškova postupka.

(3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik isprave iz stava (1) ovog člana.

Član 48.

(Patentni spis)

(1) Nosiocu patenta izdaje se patentni spis.

(2) Spis iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca, nakon uplate taksi i troškova postupka i dostavljenog teksta prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(3) Nosiocu evropskog patenta izdaje se patentni spis na njegov zahtjev. Uz zahtjev za izdavanje patentnog spisa, nosilac patenta dostavlja prijevod evropskog patenta na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i dokaz o uplati taksi i troškova postupka.

(4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik spisa iz stava (1) ovog člana.

Član 49.

(Objava podatka o priznanju patenta)

(1) Podatak o priznatom patentu objavljuje se u službenom glasilu. Rješenje o priznanju patenta ima učinak od datuma objave podatka o priznatom patentu.

(2) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj objave iz stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE III - KORISNI MODEL

Član 50.

(Predmet zaštite korisnim modelom)

(1) Korisni model registrira se za izum čiji je predmet zaštite patentibilan u skladu s članom 8. ovog zakona.

(2) Korisni model neće se registrirati za:

a) izum iz oblasti biotehnologije;

b) izum hemijske ili farmaceutske tvari;

c) izum čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu, pri čemu se iskorištavanje ne smatra protivnim javnom poretku ili moralu samo zbog toga što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom i

d) izum koji se odnosi na postupak.

Član 51.

(Prijava korisnog modela)

(1) Postupak za registraciju korisnog modela pokreće se podnošenjem Institutu prijave korisnog modela.

(2) Prijava iz stava (1) ovog člana ne može sadržavati više od deset patentnih zahtjeva.

Član 52.

(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)

(1) Svaka osoba koja je podnijela urednu prijavu patenta uživa prvenstvo od dana te prijave u svrhu podnošenja prijave korisnog modela ili pretvaranja iz prijave patenta u prijavu korisnog modela, pod uslovom da je prijava korisnog modela za isti izum Institutu podnesena u roku od 12 mjeseci od dana podnošenja prijave patenta te da prvenstvo već nije zahtijevano za prijavu patenta na čije se prvenstvo namjerava pozvati.

(2) Podnosilac prijave korisnog modela dužan je zahtjev za priznanje prvenstva iz stava (1) ovog člana podnijeti najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od dana podnošenja te prijave.

(3) Odredbe čl. 27. i 28. ovog zakona, koje se odnose na međunarodno prvenstvo, primjenjuju se na odgovarajući način na nacionalno prvenstvo.

Član 53.

(Ispitivanje prijave korisnog modela)

(1) U postupku ispitivanja prijave korisnog modela, kojoj je utvrđen dan podnošenja, u smislu člana 24. ovog zakona, Institut utvrđuje da li ona ispunjava sljedeće uslove:

a) da li je u skladu s članom 22. stav (8) i članom 34. ovog zakona;

b) da li je sastavljena na način propisan članom 22. stav (1), članom 9. stav (4) i članom 51. stav (2) ovog zakona i

c) da li je predmet zaštite izum koji nije isključen iz zaštite, u smislu člana 8. stav (2) te člana 50. stav (2) ovog zakona.

(2) U postupku ispitivanja korisnog modela ne ispituju se novost, inventivni nivo i industrijska primjenjivost prijavljenog izuma.

- (3) Ako Institut tokom postupka ispitivanja utvrdi da prijava ne ispunjava sve uslove iz stava (1) ovog člana, obavještava o tome podnosioca prijave i poziva ga da u roku koji ne može biti kraći od dva mjeseca niti duži od tri mjeseca od dana primanja obavještenja ispravi utvrđene nedostatke.
- (4) Obavještenje iz stava (3) ovog člana sadržava rezultat ispitivanja uz obrazloženje svih razloga zbog kojih korisni model ne može biti priznat.
- (5) Podnosilac prijave može nakon primanja obavještenja iz stava (3) ovog člana izmijeniti opis, patentne zahtjeve i crteže, pod uslovom da izmjenu podnese istovremeno s odgovorom na rezultat ispitivanja.
- (6) Rok iz stava (3) ovog člana Institut može produžiti na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave.
- (7) Prijava korisnog modela se ne objavljuje.

Član 54.

(Odbijanje prijave za registraciju korisnog modela)

Ako je tokom postupka ispitivanja, na osnovu člana 53. ovog zakona, utvrđeno da prijava ne ispunjava sve propisane uslove, Institut donosi rješenje o odbijanju prijave za registraciju korisnog modela.

Član 55.

(Registracija korisnog modela)

- (1) Ako Institut utvrdi da prijava korisnog modela ispunjava sve uslove iz člana 53. stav (1) ovog zakona, obavijestit će podnosioca prijave o pravnim posljedicama registracije korisnog modela i dostaviti mu prijedlog konačnog sadržaja prijave kojom namjerava registrirati korisni model te ga pozvati da u roku od jednog mjeseca od dana primanja poziva podnese pisanu saglasnost na dostavljeni tekst ili zatraži pretvaranje prijave korisnog modela u prijavu patenta.
- (2) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (1) ovog člana ne dostavi pisanu saglasnost, smatrat će se da je saglasan s predloženim tekstom te Institut donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema konačnom sadržaju prijave korisnog modela koji je podnosiocu dostavljen u skladu sa stavom (1) ovog člana.
- (3) Ako podnosilac prijave korisnog modela pravovremeno dostavi Institutu pisanu izjavu da nije saglasan s prijedlogom iz stava (1) ovog člana, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva.
- (4) Ako Institut prihvati razloge podnosioca i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stava (3) ovog člana, donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema tekstu patentnih zahtjeva koje je predložio podnosilac prijave.
- (5) Ako se razlozi koje podnosilac navodi ne mogu prihvatiti, Institut u pisanoj formi o tome detaljno izvještava podnosioca i donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema konačnom tekstu patentnih zahtjeva kakav je dostavljen na saglasnost.
- (6) Ako podnosilac prijave u propisanom roku ne plati takse i troškove postupka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave za registraciju korisnog modela.
- (7) Podaci o registraciji korisnog modela upisuju se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona i objavljuju u službenom glasilu.
- (8) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz stava (7) ovog člana.

Član 56.

(Isprava o korisnom modelu)

- (1) Nosiocu korisnog modela izdaje se isprava o korisnom modelu.
- (2) Isprava iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca i nakon uplate taksi i troškova postupka.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik isprave iz stava (1) ovog člana.

Član 57.

(Spis korisnog modela)

- (1) Nosiocu korisnog modela izdaje se spis korisnog modela.
- (2) Spis iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca, nakon uplate taksi i troškova postupka.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik spisa iz stava (1) ovog člana.

Član 58.

(Pretvaranje prijave)

- (1) Podnosilac može podnijeti zahtjev za pretvaranje prijave korisnog modela u prijavu patenta i obratno, o čemu Institut donosi odgovarajuće rješenje.
- (2) Zahtjev za pretvaranje prijave korisnog modela u prijavu patenta može se podnijeti do donošenja rješenja iz čl. 54. ili 55. stav (2) ovog zakona, uz uslov plaćanja upravnih taksi i troškova postupka.
- (3) Zahtjev za pretvaranje prijave patenta u prijavu korisnog modela može se podnijeti najkasnije do isteka tri mjeseca od dana objave prijave patenta.
- (4) Promijenjena prijava zadržava datum podnošenja prijave korisnog modela odnosno prijave patenta.

Član 59.

(Potpuno ispitivanje korisnog modela)

- (1) Na zahtjev nosioca korisnog modela Institut će provesti postupak potpunog ispitivanja predmeta zaštite korisnog modela, pod uslovom plaćanja upravnih taksi i troškova postupka potpunog ispitivanja u skladu s odredbom člana 43. stav (1) ovog zakona.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana može se podnijeti najkasnije do isteka sedme godine trajanja korisnog modela i ne može se povući.
- (3) Ako izum koji je predmet zaštite korisnog modela ispunjava uslove propisane članom 43. stav (1) tač. od a) do d) ovog zakona, Institut donosi rješenje o priznanju patenta.
- (4) Na postupak potpunog ispitivanja korisnog modela na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 43. te čl. 45. do 49. ovog zakona.
- (5) Korisni model koji ne ispunjava uslove iz člana 43. stav (1) tač. a) do d) ovog zakona Institut proglašava ništavim po službenoj dužnosti.
- (6) Institut upisuje podatke o prijelazu korisnog modela u patent ili podatke o njegovom proglašavanju ništavim u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona i objavljuje ih u službenom glasilu.
- (7) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz stava (6) ovog člana, koji se objavljuju u službenom glasilu.

POGLAVLJE IV - NASTAVAK POSTUPKA I PONOVA USPOSTAVA PRAVA

Član 60.

(Nastavak postupka)

- (1) Ako je podnosilac prijave ili nosilac patenta odnosno korisnog modela propustio u roku propisanom ovim zakonom provesti neku radnju u postupku pred Institutom, a direktna posljedica toga je gubitak prava iz prijave ili patenta

odnosno korisnog modela, može podnijeti zahtjev za nastavak postupka. Institut će dopustiti nastavak postupka pod uslovom da podnosilac:

- a) podnese zahtjev za nastavak postupka i provede sve propuštene radnje u roku iz stava (2) ovog člana;
 - b) uplati takse i troškove postupka u skladu s članom 17. ovog zakona.
- (2) Rok za podnošenje zahtjeva odnosno provođenje propuštenih radnji iz stava (1) ovog člana ne može biti duži od dva mjeseca od dana isteka roka propisanog ovim zakonom i nastanka pravnih posljedica iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako propuštene radnje nisu provedene u roku iz stava (2) ovog člana ili ako nisu plaćene takse i troškovi postupka iz člana 17. ovog zakona, smatrat će se da zahtjev za nastavak postupka nije ni podnesen, o čemu Institut donosi zaključak.
- (4) Zahtjev za nastavak postupka ne može se podnijeti ako je propušten rok:
- a) iz stava (2) ovog člana;
 - b) za podnošenje zahtjeva iz čl. 28. i 29. ovog zakona;
 - c) za podnošenje prijedloga iz člana 61. ovog zakona;
 - d) za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima učestvuju više stranaka.
- (5) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj zahtjeva, uslove i postupak povodom zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

Član 61.

(Ponovna uspostava prava)

- (1) Ako je podnosilac prijave ili nosilac patenta odnosno korisnog modela i pored dužne pažnje koju su zahtijevale okolnosti, u roku propisanom ovim zakonom, propustio provesti neku radnju u postupku pred Institutom, a direktna posljedica toga je gubitak prava iz prijave patenta ili patenta odnosno korisnog modela, Institut će dopustiti ponovnu uspostavu prava pod uslovom da podnosilac:
 - a) podnese prijedlog za ponovnu uspostavu prava;
 - b) iznese okolnosti usljed kojih je bio spriječen provesti propuštenu radnju u roku;
 - c) uplati takse i troškove postupka u skladu s članom 17. ovog zakona.
- (2) Prijedlog za ponovnu uspostavu prava podnosi se u roku od tri mjeseca, računajući od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je podnosilac kasnije saznao za propuštanje, onda od dana kada je to saznao.
- (3) Prijedlog iz stava (1) ovog člana ne može se podnijeti nakon proteka godine dana od datuma propuštanja roka.
- (4) Ako su ispunjeni uslovi iz st. (1) i (2) ovog člana, Institut donosi zaključak o dopuštenju za ponovnu uspostavu prava, a podatak o prihvatanju prijedloga objavljuje se u službenom glasilu.
- (5) Ako Institut utvrdi da je prijedlog iz stava (1) ovog člana neopravdan te ga namjerava odbiti u cijelosti ili djelimično, podnosioca prijedloga prethodno obavještava o razlozima odbijanja te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primanja poziva očituje o tim razlozima. Institut donosi zaključak o odbijanju prijedloga za ponovnu uspostavu prava.
- (6) Prijedlog za ponovnu uspostavu prava ne može se podnijeti usljed propuštanja roka za sljedeće radnje:
 - a) podnošenje prijedloga iz stava (1) ovog člana;
 - b) podnošenje zahtjeva za produženje roka;
 - c) podnošenje zahtjeva iz čl. 28. i 29. ovog zakona;

- d) podnošenje jednog od zahtjeva iz člana 42. ovog zakona;
 - e) podnošenje zahtjeva iz člana 52. ovog zakona;
 - f) podnošenje prijevoda iz člana 34. stav (1) tačka c), člana 116. st. (2) i (3) i člana 126. st. (2) i (3) ovog zakona;
 - g) za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima učestvuju više stranaka.
- (7) Svaka osoba koja je u dobroj vjeri iskorištavala ili obavila stvarne i ozbiljne pripreme za iskorištavanje izuma koji je predmet objavljene prijave, u periodu između gubitka prava iz stava (1) ovog člana i objave podatka o prihvatanju prijedloga za ponovnu uspostavu prava, može bez obaveze plaćanja naknade štete nastaviti takvo iskorištavanje u svrhu vlastitog poslovanja i potreba u vezi s takvim poslovanjem.
- (8) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj prijedloga, uslove i postupak povodom prijedloga iz stava (1) ovog člana, te sadržaj objave iz stava (4) ovog člana.

POGLAVLJE V - UPIS PROMJENE, IZVOD, UVID U SPIS, ISPRAVKA GREŠKE

Član 62.

(Upis promjene u registar)

- (1) Institut rješenjem odlučuje o zahtjevu stranke za upis promjene u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.
- (2) Upisana promjena koja se odnosi na objavljenu prijavu i na patent, odnosno na korisni model objavljuje se u službenom glasilu.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje postupak upisa promjene u registar te sadržaj podataka koji se o tome objavljuju u službenom glasilu.

Član 63.

(Izvod iz registra)

- (1) Na zahtjev fizičkog ili pravnog lica Institut izdaje izvod iz registra koje vodi.
- (2) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj, način izdavanja i sadržaj izvoda iz registra.

Član 64.

(Uvid u spis)

- (1) Na zahtjev fizičkog ili pravnog lica Institut će učiniti dostupnim zatražene tekstove svih objavljenih prijava i prava, kao i patentne spine.
- (2) Institut može, prije objave prijave patenta u službenom glasilu, zainteresiranom fizičkom i pravnom licu na njegov zahtjev dostaviti sljedeće podatke: broj prijave, podatke o podnosiocu prijave, naziv izuma te datum podnošenja prijave, odnosno u slučaju kada je zatraženo pravo prvenstva, naznaku države ili organizacije kojoj je podnesena prva prijava, s njenim brojem i datumom podnošenja.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj patentnog spisa te način i sadržaj pružanja usluge iz stava (1) ovog člana.

Član 65.

(Ispravljanje grešaka)

- (1) Na zahtjev podnosioca prijave, nosioca prava ili po službenoj dužnosti, Institut će rješenjem ispraviti očite greške u dokumentima, registrima koje vodi ili u objavama, uz uslov plaćanja upravnih taksi i naknade troškova postupka u slučajevima kada do greške nije došlo propustom Instituta.
- (2) Zahtjev za ispravak greške iz stava (1) ovog člana podnosi se putem propisanog obrasca.

- (3) Ispravke pogrešno objavljenih podataka iz stava (1) ovog člana objavljuju se u službenom glasilu.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca iz stava (2) ovog člana, kao i podatke koji se objavljuju u službenom glasilu na osnovu stava (3) ovog člana.

DIO PETI - TRAJANJE, ODRŽAVANJE I PRESTANAK PRAVA

Član 66.

(Trajanje prava)

- (1) Patent traje 20 godina, računajući od datuma podnošenja prijave patenta.
- (2) Korisni model traje deset godina, računajući od datuma podnošenja prijave za registraciju.

Član 67.

(Održavanje prava)

- (1) Za održavanje prava iz prijave i priznatog patenta odnosno korisnog modela plaćaju se propisana godišnja taksa i troškovi postupka na način propisan posebnim propisom.
- (2) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana plaćaju se za treću i svaku sljedeću godinu, računajući od datuma podnošenja prijave.
- (3) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana za pojedinu godinu trebaju biti plaćeni u roku koji dospijeva prije isteka godine koja prethodi.
- (4) Ako nosilac patenta odnosno korisnog modela ne plati taksu i troškove postupka u skladu sa stavom (2) ovog člana, a u roku iz stava (3) ovog člana, može ih platiti u dodatnom roku od šest mjeseci, ali uvećane za 50%.
- (5) Institut može obavijestiti nosioca patenta odnosno korisnog modela, kao i podnosioca prijave, o propuštanju roka za plaćanje takse i troškova postupka za održavanje patenta i prava iz prijave patenta s navođenjem posljedica njihovog neplaćanja, te na mogućnost plaćanja u dodatnom roku, prema stavu (4) ovog člana.
- (6) Godišnje takse i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana ne mogu se uredno platiti ranije od godinu dana prije njihovog dospijanja na naplatu.
- (7) Ako podnosilac prijave patenta pravovremeno ne plati propisanu taksu i troškove postupka za održavanje prava iz prijave, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.

Član 68.

(Razlozi za prestanak prava)

- (1) Ako nosilac patenta odnosno korisnog modela uredno ne plati propisanu taksu i troškove postupka za održavanje patenta, odnosno korisnog modela, on prestaje sljedećeg dana od dana isteka roka za plaćanje iz člana 67. stav (3) ovog zakona.
- (2) Nosilac patenta odnosno korisnog modela može se pisanom izjavom odreći patenta u cijelosti ili djelimično, o čemu Institut donosi zaključak. Učinci izjave o odricanju nastupaju sljedećeg dana od dana dostavljanja izjave Institutu.
- (3) Ako je u registru patenata upisano određeno pravo u korist treće osobe, nosilac patenta odnosno korisnog modela ne može se odreći patenta bez prethodno ovjerene pisane saglasnosti te osobe.
- (4) Odricanje od patenta odnosno korisnog modela upisuje se u registar patenata i podatak o tome objavljuje se u službenom glasilu.
- (5) Patent odnosno korisni model prestaje danom smrti nosioca, odnosno danom gubitka statusa pravnog lica, osim ako je prešao na nasljednike odnosno pravne sljednike. Ova

odredba analogno se primjenjuje i na svjedodžbu iz člana 70. stav (1) ovog zakona.

DIO ŠESTI - SVJEDODŽBA O DODATNOJ ZAŠTITI

Član 69.

(Oblast primjene)

Svaki proizvod zaštićen patentom na teritoriji Bosne i Hercegovine, koji je sastavni dio lijeka za ljude ili životinje ili sredstva za zaštitu bilja, za čije je stavljanje u promet na teritoriji Bosne i Hercegovine potrebno izdavanje odobrenja od nadležnog tijela, može se, pod uslovima predviđenim ovim zakonom, štititi svjedodžbom.

Član 70.

(Predmet i učinci zaštite)

- (1) Predmet zaštite svjedodžbom je samo proizvod obuhvaćen odobrenjem za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama odnosno sredstva za zaštitu bilja, i to za svaku primjenu tog proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama odnosno sredstva za zaštitu bilja, koja je bila odobrena prije prestanka važenja svjedodžbe.
- (2) Svjedodžba osigurava nosiocu ista prava koja proizlaze iz patenta i, analogno, ta su prava podložna istim ograničenjima.

Član 71.

(Izuzetak od zaštite svjedodžbom)

- (1) Izuzetno od odredbe člana 70. stav (2) ovog zakona, zaštitna svjedodžbom se ne odnosi na radnje za koje je potreban prestanak nosioca svjedodžbe, i to:
 - a) proizvodnju proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod radi izvoza; ili
 - b) povezanu radnju koja je neophodna za proizvodnju iz prethodne tačke ovog stava ili za sam izvoz tog proizvoda; ili
 - c) proizvodnju proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod najranije šest mjeseci prije isteka roka važenja svjedodžbe radi skladištenja na teritoriji Bosne i Hercegovine, kako bi se proizvod ili lijek koji sadrži taj proizvod stavili na tržište Bosne i Hercegovine nakon isteka roka važenja svjedodžbe; ili
 - d) sve povezane radnje koje su neophodne za proizvodnju iz tačke a) ovog stava ili za samo skladištenje, pod uslovom da se ta povezana radnja provodi najranije šest mjeseci prije isteka važenja svjedodžbe.
- (2) Proizvođač pismenim putem dostavlja nadležnom tijelu i nosiocu svjedodžbe informacije koje su propisane članom 72. ovog zakona, najkasnije tri mjeseca prije datuma početka proizvodnje u Bosni i Hercegovini, koje bi u svim drugim slučajevima, izuzev slučajeva uređenih čl. 71. do 73. ovog zakona, predstavljale povredu prava nosioca svjedodžbe ili najkasnije tri mjeseca prije prve povezane radnje koja bi u svim drugim slučajevima, izuzev slučajeva uređenih čl. od 71. do 73. ovog zakona, predstavljala povredu prava nosioca svjedodžbe, zavisno od toga koji rok ističe ranije.
- (3) Ako se informacije iz člana 72. ovog zakona promijene, proizvođač obavještava nadležno tijelo i nosioca svjedodžbe prije nego što se te promjene počnu primjenjivati.
- (4) U slučaju da je proizvod iz člana 69. ovog zakona ili lijek koji sadrži taj proizvod proizveden radi izvoza, proizvođač osigurava da se odgovarajuća oznaka postavi na vanjsko pakovanje proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod iz stava (1) tačka a) ovog člana i, ako je moguće, na njegovo unutrašnje (neposredno) pakovanje.

- (5) Izuzetak iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na radnju ili djelatnost koja je potrebna za uvoz proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili medicinskog proizvoda koji sadrži taj proizvod na teritoriji Bosne i Hercegovine samo u svrhu prepakiranja, za ponovni izvoz ili za skladištenje.
- (6) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled oznake iz stava (4) ovog člana.

Član 72.

(Informacije o proizvodnji)

- (1) Informacije koje dostavlja proizvođač su:
- firma i adresa sjedišta proizvođača;
 - oznaka o tome da li je proizvodnja namijenjena izvozu ili skladištenju ili izvozu i skladištenju;
 - oznaka da će proizvodnja i skladištenje, ako postoji, kao i prva radnja u vezi s proizvodnjom, biti na teritoriji Bosne i Hercegovine;
 - broj svjedodžbe izdate od nadležnog tijela;
 - za lijekove koji se izvoze, broj dozvole za stavljanje u promet lijeka ili ekvivalent te dozvole iz države u koju se izvozi, bez odgađanja kada taj podatak postane javno dostupan.
- (2) Ako proizvođač dostavi informacije iz stava (1) ovog člana u odnosu na neku od država izvoza, izuzetak iz člana 71. ovog zakona primjenjuje se u odnosu na tu državu.
- (3) Informacije iz člana 71. st. (2) i (3) ovog zakona, koje se dostavljaju nosiocu svjedodžbe, koriste se isključivo u svrhu provjere da li su ispunjeni uslovi za izuzetak od zaštite svjedodžbom koji su propisani ovim zakonom i za pokretanje sudskog postupka u slučaju neusklađenosti.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i formu u kojoj se daju informacije o proizvodnji iz stava (1) ovog člana.

Član 73.

(Obavješćavanje)

Proizvođač pismenim putem obavještava osobe koje su u ugovornom odnosu s proizvođačem koji obavlja radnje iz člana 71. stav (1) tačka a) ovog zakona o tome:

- da su te radnje dozvoljene u skladu s članom 71. ovog zakona;
- da bi stavljanje u promet, uvoz ili ponovni uvoz proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži proizvod iz člana 72. stav (1) tačka a) ovog zakona ili stavljanje u promet proizvoda iz člana 69. predstavljalo povredu prava nosioca svjedodžbe ako se svjedodžba primjenjuje.

Član 74.

(Pravo na svjedodžbu)

- Svjedodžba se izdaje nosiocu osnovnog patenta ili njegovom pravnom sljedniku.
- Ako je podnosilac zahtjeva za izdavanje svjedodžbe nosilac više od jednog patenta za isti proizvod, može mu se izdati samo jedna svjedodžba za taj proizvod.
- Ako se dva ili više zahtjeva za izdavanje svjedodžbe odnose na isti proizvod i podneseni su od dva ili više nosilaca različitih patenata, svakom od njih može biti izdata po jedna svjedodžba za taj proizvod.

Član 75.

(Uslovi za sticanje)

Svjedodžba se izdaje ako su na dan podnošenja zahtjeva za njeno izdavanje ispunjeni sljedeći uslovi:

- da je proizvod zaštićen osnovnim patentom koji je na snazi;

- da je u skladu s posebnim propisima izdato valjano odobrenje za stavljanje u promet proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja, i da je predmetno odobrenje na snazi;
- da proizvod nije bio predmet svjedodžbe;
- da je odobrenje iz tačke b) ovog člana prvo odobrenje za stavljanje u promet na teritoriji Bosne i Hercegovine proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja;
- da je prijava za osnovni patent podnesena u Bosni i Hercegovini nakon 27. augusta 2002. godine;
- da je prvo odobrenje za stavljanje u promet proizvoda u Bosni i Hercegovini kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja, izdato nakon datuma određenog za primjenu Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Član 76.

(Rok za podnošenje zahtjeva)

- Zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi se Institutu u roku od šest mjeseci od datuma izdavanja odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja.
- Ako je odobrenje iz stava (1) ovog člana izdato prije priznanja osnovnog patenta, zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi se u roku od šest mjeseci od datuma objave podatka o priznanju patenta iz člana 49. ovog zakona.

Član 77.

(Sadržaj zahtjeva za izdavanje svjedodžbe)

- Postupak za izdavanje svjedodžbe pokreće se podneskom koji sadržava:
 - zahtjev za izdavanje svjedodžbe u kojem moraju biti navedeni sljedeći podaci:
 - izričita oznaka da se zahtjeva izdavanje svjedodžbe,
 - naziv i adresa podnosioca,
 - naziv i adresa zastupnika, ako ga podnosioc ima,
 - broj osnovnog patenta i naziv izuma;
 - broj i datum odobrenja iz člana 75. tač. b) i d) ovog zakona izdatog od nadležnog tijela u Bosni i Hercegovini;
 - odobrenje iz člana 75. tač. b) i d) iz kojeg je vidljiv identitet proizvoda kao i sažetak karakteristika proizvoda;
 - dokaz o uplati upravne takse i troškova upravnog postupka za izdavanje svjedodžbe.
- Kad se uz zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi i zahtjev za produženje trajanja svjedodžbe, uz njega se prilaže:
 - primjerak izjave u kojoj se navodi da je to u skladu sa završenim usaglašenim planom pedijatrijskog ispitivanja, kako je propisano posebnim propisom;
 - kad je potrebno, uz primjerak odobrenja za stavljanje u promet proizvoda iz člana 70. stav (1) ovog zakona, prilaže se dokaz o posjedovanju odobrenja za stavljanje proizvoda u promet svih drugih država članica, kako je propisano posebnim propisom.
- Kad je zahtjev za izdavanje svjedodžbe u postupku rješavanja, zahtjev za produženje trajanja, u skladu s članom 82. stav (1) ovog zakona, mora sadržavati pojedinosti iz

stava (2) ovog člana i pozivanje na već podneseni zahtjev za izdavanje svjedodžbe.

- (4) Zahtjev za produženje trajanja već izdate svjedodžbe mora sadržavati pojedinosti iz stava (2) ovog člana i primjerak već izdate svjedodžbe.
- (5) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca na kojem se podnosi zahtjev iz stava (1) tačka a) ovog člana, odnosno zahtjev iz stava (2) ovog člana.

Član 78.

(Formalno ispitivanje zahtjeva)

- (1) Institut provodi postupak ispitivanja po podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedodžbe u kojem utvrđuje:
 - a) da li je zahtjev podnesen u propisanoj formi i sadrži li sve podatke propisane članom 77. stav (1) tačka a) ovog zakona;
 - b) da li su plaćene upravne takse i troškovi upravnog postupka;
 - c) da li je zahtjev podnesen u roku propisanom članom 76. ovog zakona;
 - d) da li su uz zahtjev priloženi dokazi propisani članom 77. stav (1) tač. c) i d) ovog zakona.;
 - e) da li je osnovni patent bio u važenju u vrijeme podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe;
 - f) da li je podnositelj zahtjeva istovremeno i nositelj patenta.
- (2) Ako po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe nisu ispunjeni uslovi propisani stavom (1) ovog člana, Institut će pozvati podnosioca da u roku od mjesec dana od primanja poziva ukloni nedostatke navedene u pozivu.
- (3) Ako podnositelj u propisanom roku ne ukloni utvrđene nedostatke, Institut će donijeti zaključak o odbacivanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.
- (4) Ako su ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana odnosno ako podnositelj zahtjeva u roku iz stava (2) ovog člana ukloni nedostatke, kao datum podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe priznaje se datum na koji je zahtjev podnesen Institutu.
- (5) Nakon priznanja datuma podnošenja iz stava (4) ovog člana, Institut neće prihvatiti promjenu zahtjeva za izdavanje svjedodžbe u pogledu osnovnog patenta.

Član 79.

(Supstancijalno ispitivanje zahtjeva)

- (1) Nakon utvrđivanja formalne urednosti zahtjeva za izdavanje svjedodžbe, Institut u daljnjem postupku ispitivanja utvrđuje:
 - a) da li zahtjev udovoljava uslovima iz člana 75. ovog zakona;
 - b) da li je odobrenje za stavljanje proizvoda u promet izdato od nadležnog tijela, u postupku propisanom posebnim propisom.
- (2) Ako Institut utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje svjedodžbe, propisani ovim zakonom, obavještava podnosioca o rezultatu ispitivanja i poziva ga da ukloni utvrđene nedostatke, odnosno da se u roku od dva mjeseca od dana primanja obavještenja izjasni o razlozima zbog kojih se svjedodžba ne može izdati.
- (3) Rok iz prethodnog stava na obrazloženi zahtjev podnosioca Institut može produžiti za period koji smatra opravdanim, ali ne više od tri mjeseca.
- (4) Odredbe ovog člana uz nužne izmjene primjenjuju se i na zahtjev za produženje svjedodžbe.

Član 80.

(Odluke Instituta po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe)

- (1) Ako su ispunjeni uslovi za izdavanje svjedodžbe propisani ovim zakonom i ako je dostavljen dokaz o uplati taksi i troškova za održavanje, štampanje i objavu svjedodžbe, Institut donosi rješenje o izdavanju svjedodžbe.
- (2) Ako podnositelj ne plati takse i troškove iz stava (1) ovog člana, Institut donosi zaključak o odbacivanju zahtjeva.
- (3) Ako je u postupku ispitivanja utvrđeno da zahtjev ne ispunjava uslove iz člana 75. ovog zakona, Institut donosi rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.

Član 81.

(Trajanje i prestanak zaštite svjedodžbom)

- (1) Učinci svjedodžbe nastupaju odmah nakon zakonskog isteka roka trajanja osnovnog patenta.
- (2) Prava stečena svjedodžbom mogu trajati onoliko vremena koliko je proteklo od dana podnošenja prijave osnovnog patenta do dana izdavanja prvog odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja koji je zaštićen tim patentom, umanjen za pet godina.
- (3) Za izračun trajanja zaštite svjedodžbom za proizvod koji je obuhvaćen dozvolom za stavljanje u promet sredstva za zaštitu bilja, uzima se datum izdavanja privremene prve dozvole za stavljanje u promet, samo ako je privremena dozvola neposredno praćena konačnom dozvolom za stavljanje u promet za isti proizvod.
- (4) Svjedodžba može trajati najduže pet godina od njenog stupanja na snagu.
- (5) Trajanje svjedodžbe određeno je rješenjem Instituta.
- (6) Svjedodžba može prestati i prije isteka trajanja iz st. (1) i (2) ovog člana, i to:
 - a) ako je se nositelj svjedodžbe odrekne;
 - b) ako godišnja taksa za održavanje iz člana 84. ovog zakona ne bude plaćena na vrijeme;
 - c) ako proizvod za koji je svjedodžba odobrena više ne može biti u prometu, što je posljedica prestanka važenja odobrenja za njegovo stavljanje u promet u skladu s posebnim propisom.
- (7) Institut donosi rješenje o prestanku važenja svjedodžbe po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresirane osobe.

Član 82.

(Produženje trajanja svjedodžbe)

- (1) Trajanje svjedodžbe iz člana 80. stav (1) ovog zakona može se produžiti za šest mjeseci, ako su završena sva potrebna ispitivanja po odobrenom pedijatrijskom istraživačkom planu u državama članicama Evropske unije, pod uslovom da je dozvola za stavljanje u promet izdata u svim državama članicama Evropske unije, u skladu s posebnim propisima.
- (2) Zahtjev za produženje trajanja svjedodžbe podnosi se prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe ili kad je zahtjev za izdavanje svjedodžbe u postupku rješavanja. Ako se podnosi zahtjev za produženje trajanja već izdate svjedodžbe, mora se podnijeti najkasnije dvije godine prije isteka svjedodžbe.
- (3) Ako su ispunjeni uslovi za produženje trajanja svjedodžbe propisani ovim zakonom i ako je dostavljen dokaz o uplati taksi i troškova iz člana 17. ovog zakona, Institut donosi rješenje o produženju trajanja svjedodžbe.
- (4) Odredbe čl. 80. i 83. ovog zakona na odgovarajući način primjenjuju se na postupak po zahtjevu za produženje svjedodžbe.

Član 83.

(Upis svjedodžbe u registar i objava)

- (1) Podaci u vezi s postupkom povodom zahtjeva za izdavanje svjedodžbe te o njenom trajanju upisat će se u registar patenata.
- (2) Institut objavljuje u službenom glasilu podatke o podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedodžbe, zahtjevu za produženje svjedodžbe, o donošenju rješenja o izdavanju svjedodžbe, rješenja o prestanku važenja svjedodžbe, rješenja o proglašenju ništavosti svjedodžbe i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz st. (1) i (2) ovog člana.

Član 84.

(Održavanje svjedodžbe)

- (1) Godišnja taksa i troškovi postupka za održavanje u važenju svjedodžbe plaćaju se Institutu za svaku godinu njenog važenja.
- (2) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana odnose se na 12-mjesečni period koji počinje teći od datuma prestanka važenja osnovnog patenta i naplaćuje se posebno za svaku godinu.
- (3) Ako je posljednji period trajanja svjedodžbe kraći od 12 mjeseci, naknada se plaća unaprijed prilikom plaćanja ukupnog iznosa godišnje naknade za posljednju punu godinu dana, i to srazmjerno za svaki mjesec trajanja svjedodžbe. Za period kraći od mjesec dana naknada se računa kao za čitav mjesec.
- (4) Ako nosilac svjedodžbe ne plati takse i troškove postupka u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana, može ih platiti u dodatnom roku od šest mjeseci, ali u iznosu uvećanom za 50%.
- (5) Institut može obavijestiti nosioca o propuštanju roka za plaćanje godišnje naknade za održavanje svjedodžbe i na posljedice njenog neplaćanja, te na mogućnost plaćanja iz stava (4) ovog člana.

DIO SEDMI - IZUM STVOREN U RADNOM ODNOSU

Član 85.

(Izum stvoren u radnom odnosu)

Pravo na podnošenje prijave za izume nastale u radnom odnosu proizlazi iz odredbi važećih zakona o radu, općih akata poslodavaca, pojedinačnih ugovora o radu, kao i ostalih relevantnih ugovora.

DIO OSMI - POVJERLJIVI IZUMI

Član 86.

(Izumi iz oblasti odbrane i sigurnosti)

- (1) Prijave patenata za izume koji se odnose na odbranu i sigurnost smatraju se povjerljivim i podnose se nadležnoj instituciji za poslove odbrane odnosno sigurnosti, u skladu s posebnim propisima.
- (2) Ako Institut primi prijavu za koju ocijeni da se odnosi na povjerljivi izum, prijavu će prosljediti nadležnoj instituciji i o tome obavijestiti podnosioca.
- (3) U slučaju da nadležna institucija utvrdi da izumi nisu povjerljivi, dostavlja prijavu Institutu koji nastavlja postupak po ovom zakonu.

DIO DEVETI - SADRŽAJ I OBIM PRAVA IZ PATENTA

Član 87.

(Isključiva prava iz patenta)

- (1) Bez saglasnosti nosioca patenta, svakoj drugoj osobi zabranjeno je:

- a) izgrađivati, nuditi na prodaju, prodavati, koristiti, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je izrađen prema zaštićenom izumu;
 - b) primjenjivati postupak koji je predmet zaštićenog izuma ili nuditi njegovu primjenu;
 - c) nuditi na prodaju, prodavati, koristiti, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je direktno dobiven postupkom koji je predmet zaštićenog izuma.
- (2) Bez saglasnosti nosioca patenta, svakoj drugoj osobi zabranjeno je i nudenje i isporučivanje proizvoda (tvari, smjese, dijela uređaja), koji čini bitan element zaštićenog izuma, osobama koje nisu ovlaštene za iskorištavanje toga izuma, ako je ponuđaču ili isporučiocu poznato ili mu je iz okolnosti slučaja moralo biti poznato da je taj proizvod namijenjen za stavljanje u funkciju tuđeg zaštićenog izuma.
 - (3) Odredbe stava (2) ovog člana ne primjenjuju se ako je proizvod koji se nudi ili isporučuje uobičajen na tržištu, osim kada ponuđač ili isporučilac podstiče druge osobe na preduzimanje radnji iz stava (1) ovog člana.
 - (4) U nedostatku dokaza o suprotnom, smatrat će se da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom ako je nov ili ako je vjerovatno da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom i da nosilac patenta nije mogao, uprkos razumnom trudu, utvrditi koji je postupak stvarno korišten. Vjerovatnost da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom postoji naročito kada je zaštićeni postupak jedini poznati postupak.

Član 88.

(Isključiva prava s obzirom na patent iz oblasti biotehnologije)

- (1) Ako je patentom zaštićen biološki materijal koji sadrži posebna obilježja koja proizlaze iz toga izuma, isključiva prava iz člana 87. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na bilo koji biološki materijal koji je izveden iz tog biološkog materijala rasplodivanjem ili umnožavanjem u identičnom ili različitom obliku s identičnim obilježjima.
- (2) Ako je patentom zaštićen postupak koji omogućava proizvodnju biološkog materijala koji sadrži posebna obilježja koja proizlaze iz izuma, isključiva prava iz člana 87. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na biološki materijal dobiven direktno tim postupkom, kao i na bilo koji biološki materijal koji je izveden iz tog biološkog materijala rasplodivanjem ili umnožavanjem u identičnom ili različitom obliku s identičnim obilježjima.
- (3) Ako je patentom zaštićen proizvod koji sadrži ili se sastoji od genetske informacije, isključiva prava iz člana 87. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na cjelokupan materijal u koji je taj proizvod ugrađen i u kojem je sadržana genetska informacija i obavlja svoju funkciju, osim ljudskog tijela, raznih stepena njegovog oblikovanja i razvoja, ili jednostavnog otkrića jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena.

Član 89.

(Obim isključivih prava)

- (1) Obim isključivih prava nosioca patenta određen je patentnim zahtjevima koji su konačno prihvaćeni u postupku za priznanje patenta, pri čemu će opis i crteži služiti za tumačenje patentnih zahtjeva. Pojmovi korišteni u patentnim zahtjevima nisu strogo ograničeni na doslovno značenje riječi niti će se opis i crteži uzimati u obzir samo u svrhu objašnjavanja nejasnoća u patentnim zahtjevima. Patentne zahtjeve ne treba shvatiti ni kao uputstva prema kojima se obim isključivih prava može protezati na ono što bi, na

osnovu opisa i crteža, stručnjak u oblasti tehnike mogao zaključiti da je namjeravani obim zaštite.

- (2) U periodu od datuma objave prijave do priznanja patenta obim zaštite određen je patentnim zahtjevima iz prijave objavljene u skladu s ovim zakonom, ali patentom, onakvim kakav je konačno priznat ili izmijenjen nakon provedenog postupka poništenja u kojem je djelimično poništen, retroaktivno se određuju prava iz prijave patenta, pod uslovom da obim zaštite time nije proširen.

Član 90.

(Prava iz prijave)

- (1) Objavom prijave u skladu s članom 41. ovog zakona podnosilac prijave stiče privremena prava na osnovu kojih može zahtijevati naknadu štete od bilo koje treće strane koja je u periodu od datuma objave prijave patenta do datuma objave podatka o priznanju patenta iskorištavala izum suprotno čl. 87. i 88. ovog zakona.
- (2) Prijava patenta koja je odbijena, odbačena, povučena ili se smatra povučenom ne proizvodi učinke propisane odredbom stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE I - PROMET PRAVA

Član 91.

(Prijenos prava i licenca)

- (1) Patent može biti predmet ugovora o potpunom ili djelimičnom prijenosu prava, kao i predmet ugovora o licenci.
- (2) Ugovorom o licenci ustupa se pravo na iskorištavanje zaštićenog izuma.
- (3) Ugovor o prijenosu prava, kao i ugovor o licenci, sklapaju se uz uslove i na način koji su propisani posebnim propisima kojima se uređuje pitanje obaveznih odnosa.
- (4) Za sklapanje ugovora o prijenosu prava, kao i ugovora o licenci, potreban je pristanak svih nosilaca prava.
- (5) Prijenos prava i licenca imaju učinak prema trećim osobama od datuma upisa u registar patenata odnosno registar korisnih modela.
- (6) Upis licence u registar iz stava (5) ovog člana obavlja se na zahtjev jedne od ugovornih strana i objavljuje u službenom glasilu.
- (7) Odredbe ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na sklapanje ugovora o prijenosu, kao i ugovora o licenci, koji za predmet imaju prava iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe.
- (8) Rješenje o odbijanju zahtjeva za priznanje patenta nema retroaktivni učinak na ugovor o prijenosu prava iz prijave odnosno ugovor o licenci, ako je i u mjeri u kojoj je taj ugovor proveden, osim ako je prenosilac odnosno davalac licence postupao nesavjesno.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka koji se upisuju u registar i objavljuju u skladu sa stavom (6) ovog člana.

Član 92.

(Zalog i pljenidba)

- (1) Patent može biti predmet založnog prava i predmet pljenidbe.
- (2) Na zahtjev založnog povjerioca ili založnog dužnika, založno pravo upisuje se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona. Zasnivanje založnog prava ima učinak prema trećim osobama od dana upisa u registar patenata.
- (3) Sud koji provodi pljenidbu po službenoj dužnosti, bez odgađanja, obavještava Institut o pokrenutoj pljenidbi na

patentu u svrhu upisa pljenidbe u registar. Upis pljenidbe u registar provodi se na teret pljenioca.

- (4) Odredbe ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na zasnivanje založnog prava i pljenidbu na pravu iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe.

Član 93.

(Stečaj)

Kada su patent, pravo iz prijave patenta, korisni model ili svjedodžba dio stečajne mase, stečajni upravitelj po službenoj dužnosti obavještava Institut o pokrenutom stečajnom postupku u svrhu upisa stečaja u odgovarajući registar.

POGLAVLJE II - OGRANIČENJE UČINKA PATENTA

Član 94.

(Izuzeci od isključivih prava)

Isključivo pravo nosioca patenta ne odnosi se na:

- a) radnje kojima se izum iskorištava u lične i nekomercijalne svrhe;
- b) radnje koje se preduzimaju u svrhu istraživanja i razvoja te eksperimenata, koje se odnose na predmet zaštićenog izuma, uključujući radnje potrebne za dobivanje registracije ili odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji je lijek namijenjen ljudima ili životinjama ili medicinski proizvod;
- c) direktnu i pojedinačnu pripremu lijeka u apoteci na osnovu pojedinačnog ljekarskog recepta i na postupke koji se odnose na tako pripremljen lijek.

Član 95.

(Pravo ranije upotrebe)

- (1) Patent ne djeluje prema osobi koja je prije datuma podnošenja ili prije datuma priznatog prava prvenstva prijave patenta, u dobroj vjeri u Bosni i Hercegovini i u sklopu svojih privrednih aktivnosti, koristila ili izrađivala proizvod prema zaštićenom izumu ili je obavila stvarne i ozbiljne pripreme za takvo iskorištavanje izuma.
- (2) Osoba iz stava (1) ovog člana ima pravo, bez saglasnosti nosioca patenta, nastaviti iskorištavati izum u obimu u kojem ga je iskorištavala ili pripremila za iskorištavanje do datuma podnošenja prijave patenta za navedeni izum.
- (3) Pravo iz stava (2) ovog člana može se prenijeti ili naslijediti samo s procesom rada i proizvodnim pogonom u kojem je pripremljeno ili započelo iskorištavanje izuma.

Član 96.

(Ograničenje učinka s obzirom na patent u oblasti biotehnologije)

- (1) Isključiva prava koja proizlaze iz odredbe člana 88. ovog zakona neće se odnositi na biološki materijal dobiven rasplodivanjem i umnožavanjem biološkog materijala koji je na tržište Bosne i Hercegovine pustio nosilac patenta ili uz njegovu saglasnost, pri čemu rasplodivanje i umnožavanje nužno proizlaze iz primjene radi koje je biološki materijal stavljen na tržište, pod uslovom da se dobiveni materijal kasnije ne koristi za daljnje rasplodivanje i umnožavanje.
- (2) Izuzetno od odredbe člana 88. ovog zakona, prodajom ili nekim drugim načinom komercijalne upotrebe materijala za umnožavanje biljaka poljoprivredniku od nosioca patenta ili uz njegov pristanak, a u poljoprivredne svrhe, poljoprivrednik stiče ovlaštenje da koristi proizvode svoje berbe za rasplodivanje ili za umnožavanje na svom poljoprivrednom posjedu.
- (3) Izuzetno od odredbe člana 88. ovog zakona, prodajom ili nekim drugim načinom komercijalne upotrebe rasplodne stoke ili drugog životinjskog reproduktivnog materijala poljoprivredniku od nosioca patenta ili uz njegov pristanak,

poljoprivrednik stiče ovlaštenje da koristi zaštićenu stoku u poljoprivredne svrhe, čime je ujedno obuhvaćeno i raspolaganje životinjom odnosno drugim životinjskim reprodukcijским materijalom u svrhu obavljanja vlastitih poljoprivrednih aktivnosti, ali ne i prodaja u okviru ili u svrhu djelatnosti komercijalne reprodukcije.

Član 97.

(Iscrpljenje prava)

- (1) Stavljanjem u promet od nosioca patenta, ili uz njegovu izričitu saglasnost, na području Bosne i Hercegovine odnosno nakon stupanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Evropske unije na području neke od članica Evropske unije odnosno države strane ugovornice Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru, proizvoda koji je izrađen prema zaštićenom izumu ili proizvoda koji je direktno dobiven postupkom koji je predmet izuma, iscrpljuju se za područje Bosne i Hercegovine isključiva prava stečena patentom u pogledu tog proizvoda.
- (2) Odredba iz stava (1) ovog člana se na odgovarajući način primjenjuje i na isključiva prava stečena svjedodžbom.
- (3) Odredba iz stava (1) ovog člana ne primjenjuje se ako postoje zakoniti razlozi zbog kojih se nosilac patenta protivi daljnjoj komercijalizaciji proizvoda.

Član 98.

(Vozila u međunarodnom saobraćaju)

Upotreba proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu u konstrukciji ili opremi plovila, zrakoplova ili kopnenog vozila koje pripada nekoj od država članica Pariske unije ili članica WTO-a ne smatra se povredom patenta kada se to prijevozno sredstvo privremeno ili slučajno nađe na teritoriji Bosne i Hercegovine, pod uslovom da ugrađeni proizvod služi isključivo za potrebe tog prijevoznog sredstva.

Član 99.

(Ograničenje učinaka prava iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe)

Odredbe čl. 94. do 98. ovog zakona primjenjuju se, kada je to moguće i na odgovarajući način, i na prava iz prijave, korisni model i svjedodžbu.

DIO DESETI - PRISILNE LICENCE

POGLAVLJE I - OKOLNOSTI IZDAVANJA

Član 100.

(Nadležnost i postupak za izdavanje)

- (1) Ako nosilac prava odbija ustupiti pravo na privredno iskorištavanje zaštićenog izuma u Bosni i Hercegovini ili postavlja nerazumne uslove za takvo ustupanje, a nije preduzeo efikasne i ozbiljne pripreme za njegovo iskorištavanje u Bosni i Hercegovini, Sud povodom tužbe zainteresirane osobe može izdati prisilnu licencu. U tom slučaju nosilac prava mora u najkraćem mogućem roku biti obaviješten o izdavanju prisilne licence.
- (2) Tužba za izdavanje prisilne licence iz stava (1) ovog člana može se podnijeti nakon isteka roka od četiri godine od datuma podnošenja prijave patenta ili nakon isteka roka od tri godine od datuma priznanja patenta, zavisno od toga koji od ova dva roka ističe kasnije.
- (3) Prisilna licenca može se izdati samo ako je podnosilac tužbe iz stava (2) ovog člana bezuspješno, u razumnom vremenu, pokušao dobiti saglasnost nosioca patenta za iskorištavanje zaštićenog izuma pod razumnim tržišnim uslovima.
- (4) Prisilna licenca ne može se izdati ako nosilac patenta dokaže postojanje zakonskih razloga koji opravdavaju

neiskorištavanje ili nedovoljno iskorištavanje zaštićenog izuma.

- (5) Nosiocu patenta koji ne može iskorištavati svoj zaštićeni izum bez povrede tuđeg patenta, na obrazloženi zahtjev, Sud može izdati prisilnu licencu za tuđi patent.
- (6) Prisilna licenca iz stava (5) ovog člana može se izdati pod uslovom da:
 - a) patent podnosioca zahtjeva iz stava (2) ovog člana predstavlja značajan tehnološki napredak, koji je od posebnog privrednog značaja u pogledu izuma zaštićenog patentom za koji se traži prisilna licenca i
 - b) nosilac patenta za koji se traži prisilna licenca ima, pod razumnim uslovima, pravo na uzajamnu licencu.
- (7) Prisilna licenca ne može biti isključiva, a njen obim i njeno trajanje vezani su isključivo za razloge zbog kojih je izdata.
- (8) Prisilna licenca može se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom odnosno njegovim dijelom u kojem se iskorištava izum za koji je izdata.
- (9) Prisilna licenca odobrava se prvenstveno za snabdijevanje domaćeg tržišta, osim ako je nužno ispravljanje postupaka za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su protivni tržišnom takmičenju.
- (10) Sud će na obrazloženi zahtjev zainteresirane osobe ukinuti prisilnu licencu ako i kada okolnosti koje su dovele do njenog odobrenja prestanu postojati i ne postoji mogućnost da bi ponovo mogle nastupiti, ali uz uslov zaštite legitimnih prava sticaoca prisilne licence.
- (11) Nosilac patenta ima pravo na naknadu uzimajući u obzir ekonomsku vrijednost licence i potrebu za ispravljanjem postupaka protivnih tržišnom takmičenju.
- (12) Prisilna licenca iz stava (5) ovog člana je neprenosiva, osim u slučaju istovremenog prijenosa patenta za koji je izdata.
- (13) Odredbe st. (5), (6) i (12) ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na pravo zaštite biljne sorte.

Član 101.

(Prisilna licenca u javnom interesu)

- (1) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) može izdati prisilnu licencu ako je iskorištavanje patentom zaštićenog izuma nužno usljed vanrednih stanja na nacionalnom nivou u svrhu:
 - a) sigurnosti države;
 - b) zaštite javnog interesa u oblasti zdravstva i ishrane;
 - c) zaštite i unapređivanja čovjekovog okoliša;
 - d) posebnog interesa za pojedinu privrednu granu ili kada je nužno ispravljanje postupaka za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su protivni tržišnom takmičenju.
- (2) U slučaju poluprovodničke tehnologije, prisilna licenca može se izdati samo u slučajevima iz stava (1) ovog člana.
- (3) U slučajevima iz stava (1) ovog člana, odredba člana 100. stav (3) ovog zakona se ne primjenjuje.

POGLAVLJE II - PRISILNE LICENCE ZBOG

PROBLEMA JAVNOG ZDRAVLJA

Član 102.

(Nadležnost i postupak izdavanja)

- (1) Sud može izdati prisilnu licencu potrebnu za proizvodnju i prodaju farmaceutskog proizvoda koji je predmet patenta ili svjedodžbe kada je takav proizvod namijenjen izvozu u zemlje uvoznice s problemima javnog zdravlja u slučajevima i uslovima propisanim ovim zakonom.
- (2) Prilikom odlučivanja o izdavanju prisilne licence Sud će naročito uzeti u obzir potrebu provođenja Odluke Glavnog

- vijeća WTO-a od 30. augusta 2003. godine o primjeni tačke 6. Deklaracije iz Dohe o Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) (u daljnjem tekstu: TRIPS) i javnom zdravlju od 14. novembra 2001. godine (u daljnjem tekstu: Odluka).
- (3) Farmaceutski proizvod iz stava (1) ovog člana je svaki proizvod farmaceutske industrije, uključujući lijekove za ljudsku upotrebu, pod kojim se podrazumijeva svaka tvar ili mješavina tvari koja je namijenjena liječenju ili sprečavanju bolesti ljudi te svaka tvar ili mješavina tvari koja se može primijeniti na ljudima u svrhu obnavljanja, ispravljanja ili prilagodavanja fizioloških funkcija izazivanjem farmakoloških, imunoloških ili metaboličkih djelovanja ili postavljanja medicinske dijagnoze, uključujući aktivne sastojke i pribor za dijagnosticiranje izvan organizma (ex vivo).
- (4) Zemlja uvoznica iz stava (1) ovog člana je svaka zemlja u koju se izvozi farmaceutski proizvod. Zemlja uvoznica može biti:
- bilo koja najmanje razvijena zemlja navedena kao takva na listi Ujedinjenih naroda;
 - bilo koja članica WTO-a, izuzev najmanje razvijene zemlje članice iz tačke a) ovog stava, koja je uputila obavještenje Vijeću za TRIPS o svojoj namjeri da se koristi sistemom kao uvoznica, bilo da ga koristi u cijelosti ili na ograničeni način;
 - bilo koja zemlja koja nije članica WTO-a, ali je od Vijeća za pomoć u razvoju OECD navedena na listi zemalja niskog dohotka s bruto nacionalnim proizvodom po glavi stanovnika manjim od 745 dolara i koja je uputila obavještenje Institutu o svojoj namjeri da se koristi sistemom kao uvoznica, bilo da ga koristi u cijelosti ili na ograničeni način.
- (5) Zemlja članica WTO-a koja je dala izjavu da neće koristiti sistem za uvoz kao članica WTO-a nije zemlja uvoznica koja udovoljava uslovima.
- (6) Zemlje uvoznice koje nisu članice WTO-a, a koje su najmanje razvijene zemlje i zemlje u razvoju i udovoljavaju pretpostavkama iz stava (4) ovog člana, moraju ispuniti dodatne pretpostavke:
- zemlja uvoznica dužna je uputiti obavještenje u skladu s Odlukom direktno Institutu;
 - zemlja uvoznica dužna je u obavještenju navesti da će sistem koristiti za rješavanje problema javnog zdravlja, a ne kao sredstvo za postizanje ciljeva industrijske ili trgovačke politike te da će usvojiti mjere iz tačke 4. Odluke iz stava (2) ovog člana;
 - Sud može, na zahtjev nosioca prava ili Instituta, povući prisilnu licencu ako zemlja uvoznica ne poštuje svoje obaveze iz tačke b), u skladu s Odlukom iz stava (2) ovog člana.
- (7) Tužba koja sadrži zahtjev za izdavanje prisilne licence podnosi se Sudu u skladu s odredbama člana 100. stav (1) ovog zakona ako na području Bosne i Hercegovine postoji patent ili svjedodžba čiji učinci pokrivaju namjeravanu djelatnost proizvođača i prodaje radi izvoza.
- (8) U tužbi se navodi:
- podatak o zahtjevima za izdavanje prisilnih licenci u drugim državama za isti proizvod s podacima o količinama i odnosnim zemljama uvoznicama;
 - podatak o podnosiocu zahtjeva za izdavanje prisilne licence i njegovom zastupniku, ako ga ima;
- nezaštićeno ime farmaceutskog proizvoda koji podnosioc zahtjeva namjerava proizvoditi na osnovu prisilne licence;
 - količina farmaceutskog proizvoda koju podnosioc zahtjeva namjerava proizvoditi na osnovu prisilne licence;
 - zemlja uvoznica;
 - dokaz o prethodnim pregovorima s nosiocem prava, u skladu s odredbama iz stava (11) ovog člana;
 - dokaz o posebnom zahtjevu u kojem je navedena količina potrebnog proizvoda, upućenom od ovlaštenog predstavnika zemlje uvoznice ili nevladine organizacije koja djeluje s formalnim ovlaštenjem jedne ili više zemalja uvoznica ili tijela UN-a ili druge međunarodne zdravstvene organizacije koja djeluje s formalnim ovlaštenjem jedne ili više zemalja uvoznica.
- (9) Prilikom odlučivanja o zahtjevu iz tužbe za izdavanje prisilne licence Sud je dužan provjeriti naročito sljedeće:
- da li je svaka od zemalja uvoznica navedena u zahtjevu, koja je članica WTO-a, uputila obavještenje WTO-u u skladu s Odlukom, odnosno da li je svaka zemlja uvoznica navedena u zahtjevu, koja nije članica WTO-a, uputila obavještenje Institutu u skladu s odredbama iz ovog člana u odnosu na svaki od proizvoda iz zahtjeva. Ovo ne utiče na mogućnost koju najmanje razvijene zemlje imaju prema Odluci Vijeća za TRIPS od 27. jula 2002. godine;
 - da količina proizvoda navedena u zahtjevu ne prelazi onu o kojoj je zemlja uvoznica koja je članica WTO-a obavijestila WTO odnosno Institut;
 - da, uzimajući u obzir druge prisilne licence izdate drugdje, ukupna količina proizvoda za koju je dozvoljena proizvodnja u odnosu na bilo koju zemlju uvoznicu ne prelazi značajno količinu o kojoj je ta zemlja obavijestila WTO odnosno Institut.
- (10) Podatke iz stava (9) ovog člana dužan je u tužbi navesti i priložiti podnosioc zahtjeva za izdavanje prisilne licence.
- (11) Prisilna licenca može se izdati samo ako je podnosioc zahtjeva bezuspješno, u periodu od trideset dana prije podnošenja tužbe, pokušao od nosioca prava dobiti odobrenje za iskorištavanje zaštićenog izuma pod razumnim tržišnim uslovima i rokovima. Ova odredba neće se primjenjivati u slučajevima nacionalnog stanja nužde ili drugim okolnostima krajnje hitnosti ili u slučajevima javne nekomercijalne upotrebe prema članu 31. tačka b) TRIPS-a.
- Član 103.
- (Uslovi za izdavanje)
- Prisilna licenca za potrebe javnog zdravlja izdaje se kao neisključiva, a njeni obim i trajanje, koji se obavezno navode u presudi kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licence, vezani su isključivo za razloge zbog kojih je izdata. Količina proizvoda koji se na osnovu takve licence mogu proizvesti ne smije prelaziti onu koja je nužna za zadovoljenje potreba zemlje uvoznice odnosno zemalja uvoznica navedenih u tužbi, uzimajući u obzir količinu proizvoda proizvedenih na osnovu prisilnih licenci izdatih drugdje.
 - Prisilna licenca može se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom u kojem se iskorištava izum za koji je izdata.
 - Sud u presudi navodi radnje za koje je podnosioc zahtjeva ovlašten i koje su potrebne u svrhu proizvodnje radi izvoza i

distribucije u zemlji odnosno zemljama navedenim u zahtjevu. Nijedan proizvod proizveden ili uvezen na osnovu licence ne smije biti ponuđen na prodaju ili stavljen na tržište bilo koje druge zemlje osim one navedene u zahtjevu, izuzev kada zemlja uvoznica iskoristi mogućnost iz tačke 6. podtačka (i) Odluke da izvozi u suugovornicu regionalnog trgovinskog sporazuma s kojom dijeli odnosni zdravstveni problem.

- (4) Sud u presudi nalaže da proizvodi proizvedeni na osnovu takve licence moraju biti jasno identificirani posebnim etiketama ili oznakama kao proizvodi proizvedeni na osnovu prisilne licence. Proizvodi se moraju razlikovati od onih koje proizvodi nosilac prava, i to posebnim pakovanjem i/ili posebnim bojama ili oblicima, pod uslovom da je takvo razlikovanje moguće te da nema značajan uticaj na cijenu. Pakovanje ili bilo koji pripadajući tekst moraju sadržavati napomenu da je proizvod predmet prisilne licence, naziv suda koji ju je izdao i broj spisa predmeta, te jasan natpis da je proizvod namijenjen isključivo za izvoz i distribuciju u odnosnu zemlju uvoznicu odnosno zemlje uvoznice. Podrobni podaci o karakteristikama proizvoda moraju biti stavljeni na raspolaganje carinskim tijelima u Bosni i Hercegovini i u državama članicama Evropske unije.
- (5) Sud u presudi nalaže da primalac licence prije isporuke u zemlju uvoznicu mora na web-stranicu, čiju će adresu saopćiti Institutu, staviti podatke o:
 - a) količini kojom zemlje uvoznice snabdijevaju proizvodima na osnovu prisilne licence;
 - b) razlikovnim obilježjima odnosnih proizvoda.
- (6) Ako je proizvod u odnosu na koji je u Bosni i Hercegovini izdata prisilna licenca zaštićen patentom u zemlji uvoznici navedenoj u zahtjevu, on može biti izvezen samo ako su te zemlje izdale prisilnu licencu za uvoz, prodaju i/ili distribuciju odnosnog proizvoda.
- (7) U presudi Sud nalaže podnosiocu zahtjeva plaćanje naknade nosiocu prava, koju utvrđuje na sljedeći način:
 - a) u slučajevima nacionalnog stanja nužde ili drugim okolnostima krajnje hitnosti ili u slučajevima javne nekomercijalne upotrebe prema članu 31. tačka (b) TRIPS-a, naknada iznosi najviše 4% ukupne cijene koju plaća zemlja uvoznica ili koja se plaća u njenu korist;
 - b) u svim drugim slučajevima naknada se utvrđuje uzimajući u obzir ekonomsku vrijednost upotrebe na koju je ovlaštena odnosna zemlja uvoznica ili zemlje uvoznice na osnovu licence, kao i humanitarne i nekomercijalne okolnosti u vezi sa izdavanjem licence.
- (8) Nakon što presuda kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licence postane pravosnažna, Sud može povodom prijedloga za osiguranje dokaza, koji Sudu podnese nosilac prava, ostvariti uvid u poslovne knjige i druge dokumente primaoca licence, isključivo u svrhu provjere da li on ispunjava sve obaveze iz presude kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licence, a posebno u svrhu provjere podataka o konačnom odredištu proizvoda. Poslovne knjige i dokumenti moraju sadržavati dokaz o izvozu proizvoda u obliku izvozne deklaracije koju je ovjerila carina te dokaz o uvozu.
- (9) Uslovi licence ne utiču na način distribucije u zemlji uvoznici.

Član 104.

(Odbijanje zahtjeva za izdavanje)

Sud će presudom odbiti tužbu sa zahtjevom za izdavanje prisilne licence ako on ne sadrži elemente potrebne za odlučivanje ili ako nisu ispunjene pretpostavke za izdavanje prisilne licence propisane u ovom zakonu.

Član 105.

(Prestanak ili izmjena prisilne licence)

- (1) Nosilac prava ili primalac licence može tužbom zahtijevati da Sud ukine prisilnu licencu ako utvrdi da suprotna strana ne poštuje odluku o izdavanju prisilne licence. U presudi kojom odlučuje o prestanku prisilne licence Sud će odrediti rok u kojem je primalac licence dužan o svom trošku preusmjeriti sve proizvode koji su u njegovom posjedu, brizi ili ovlaštenju u zemlje s potrebama iz člana 103. ovog zakona ili ih na drugi način ukloniti uz savjetovanje s nosiocem prava.
- (2) Nakon što je zemlja uvoznica obavijestila da je količina farmaceutskih proizvoda postala nedovoljna za zadovoljenje njenih potreba, primalac licence može tužbom zahtijevati izmjenu uslova licence radi proizvodnje i izvoza dodatnih količina proizvoda do nivoa potrebnog za zadovoljenje potreba odnosne zemlje uvoznice. U takvim slučajevima Sud postupa hitno. Ako zatražena dodatna količina proizvoda ne prelazi 25%, ne primjenjuju se odredbe iz člana 103. stav (8) ovog zakona.

Član 106.

(Obavješćavanje Vijeća za TRIPS)

- (1) Sud će putem Instituta obavijestiti Vijeće za TRIPS o svojim pravosnažnim presudama o izdavanju prisilne licence, uslovima pod kojima je izdata, kao i o njenom prestanku i izmjeni.
- (2) Dostavljeni podaci uključuju naročito sljedeće:
 - a) ime i prezime te adresu primaoca licence;
 - b) odnosni proizvod;
 - c) količinu kojom se snabdijeva;
 - d) zemlju uvoznicu;
 - e) trajanje licence;
 - f) adresu web-stranice iz člana 103. stav (5) ovog zakona.

Član 107.

(Zabrana uvoza)

- (1) Zabranjen je uvoz u Bosnu i Hercegovinu i zemlje članice Evropske unije proizvoda proizvedenih na osnovu prisilne licence za potrebe javnog zdravlja izdate u skladu s odredbama ovog zakona radi slobodnog puštanja u promet, ponovnog uvoza, stavljanja pod suspenzivne postupke ili stavljanja u slobodne zone ili slobodna skladišta.
- (2) Stav (1) ovog člana se ne primjenjuje u slučaju ponovnog izvoza u zemlju uvoznicu navedenu u prijavi i identificiranu na pakovanju i dokumentaciji koja prati proizvod, ili stavljanja u postupak tranzitnog ili carinskog skladištenja ili u slobodne zone ili slobodna skladišta u svrhu ponovnog izvoza u tu zemlju uvoznicu.

Član 108.

(Radnje carine)

- (1) Ako postoji osnova za sumnju da su proizvodi proizvedeni na osnovu prisilne licence za potrebe javnog zdravlja, izdate u skladu s odredbama ovog zakona, uvezeni na područje Bosne i Hercegovine suprotno odredbama iz člana 107. stav (1) ovog zakona, nadležna tijela carine će, radi provjere, zadržati odnosne proizvode toliko dugo koliko je potrebno, a najduže deset radnih dana. Ako postoje posebne okolnosti,

- nadležna tijela carine mogu odlučiti o produženju perioda zadržavanja za najduže dodatnih deset radnih dana.
- (2) O zadržavanju iz stava (1) ovog člana nadležna tijela carine će, bez odgađanja, obavijestiti nosioca prava i proizvođača ili izvoznika odnosnih proizvoda, te ga pozvati na dostavljanje podataka i dokaza o odnosnim proizvodima.
 - (3) Ako nadležna tijela carine u periodu zadržavanja utvrde povredu prisilne licence suprotno zabrani iz člana 107. stav (1) ovog zakona, zaplijenit će proizvode i ukloniti ih iz prometa u skladu s carinskim propisima.
 - (4) Postupak zadržavanja i pljenidbe robe provodi se na trošak uvoznika, u skladu s carinskim propisima. Solidarno s uvoznikom za odnosne troškove odgovara i svaka druga osoba koja je pokušala nezakonit uvoz.
 - (5) Ako se utvrdi da se uvozom proizvoda koji su zadržani u skladu s odredbama iz ovog člana ne bi prekršila zabrana iz člana 107. stav (1) ovog zakona i ako su poštovani carinski propisi, nadležna tijela carine pustit će proizvode u promet na području Bosne i Hercegovine.
 - (6) O pljenidbama i uništenju proizvoda, prema odredbama ovog člana, nadležna tijela carine obavijestit će Institut.
 - (7) Odredbe čl. 107. i 108. ovog zakona ne primjenjuju se na uvoz male količine proizvoda, unutar granica propisanih u pogledu oslobađanja plaćanja carine, koji su sadržani u ličnom prtljagu putnika i namijenjeni za privatno i nekomercijalno korištenje.

DIO JEDANAESTI - MEĐUNARODNA PRIJAVA PREMA PCT-u

Član 109.

(Međunarodna prijava patenta)

- (1) Međunarodna prijava je prijava koja se podnosi u skladu s PCT-om. Svako pozivanje na PCT u ovom dijelu Zakona ujedno se smatra pozivanjem i na odredbe Pravilnika prema Ugovoru o saradnji u oblasti patenata (u daljnjem tekstu: Pravilnik u skladu s PCT-om).
- (2) Na međunarodne prijave koje se Institutu podnose kao prijemnom uredu ili u kojima je Institut naveden kao naznačeni ili izabrani ured primjenjuju se odredbe PCT-a, ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Član 110.

(Međunarodna prijava patenta koja se Institutu podnosi kao prijemnom uredu)

- (1) Međunarodna prijava može se Institutu podnijeti kao prijemnom uredu ako je podnosilac prijave državljanin Bosne i Hercegovine ili fizičko lice koje u Bosni i Hercegovini ima prebivalište ili pravno lice koje ima svoje sjedište u Bosni i Hercegovini.
- (2) Za podnošenje međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana plaćaju se propisane takse i troškovi postupka u skladu s članom 17. ovog zakona za prosljeđivanje međunarodnom uredu, u roku utvrđenom u odredbama PCT-a.

Član 111.

(Međunarodna prijava patenta koja se Institutu podnosi kao naznačenom ili izabranom uredu)

- (1) Međunarodna prijava u kojoj je Bosna i Hercegovina, u skladu s odredbama PCT-a, naznačena ili izabrana radi priznanja nacionalnog patenta, za koju su plaćeni takse i troškovi, podnosi se Institutu na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini najkasnije do isteka 34 mjeseca, računajući od datuma podnošenja odnosno datuma prvenstva ako je u međunarodnoj prijavi zahtijevano prvenstvo u skladu s članom 8. PCT-a.

- (2) Međunarodna prijava koja je Institutu podnesena kao naznačenom ili izabranom uredu objavljuje se u službenom glasilu na način predviđen u članu 41. ovog zakona.
- (3) Privremena prava propisana odredbom člana 90. ovog zakona podnosilac međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana stiče datumom objave prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (4) Za međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana rok u kojem se može podnijeti jedan od zahtjeva iz člana 42. ovog zakona počinje teći od datuma objave u službenom glasilu.
- (5) Međunarodna prijava objavljena prema članu 21. PCT-a neće se smatrati stanjem tehnike u skladu s odredbom člana 10. stav (3) ovog zakona sve dok se ne ispune uslovi predviđeni odredbom stava (1) ovog člana.

DIO DVANAESTI - PROŠIRENI EVROPSKI PATENT (EPC)

Član 112.

(Proširenje učinka evropskog patenta)

- (1) Evropska prijava i evropski patent koji su prošireni na Bosnu i Hercegovinu, u skladu s odredbama ovog dijela, imaju jednak učinak i podložni su istim uslovima kao i nacionalna prijava i nacionalni patent prema ovom zakonu.
- (2) Prema ovom zakonu:
 - a) evropska prijava je prijava evropskog patenta podnesena EPC-u, kao i međunarodna prijava podnesena PCT-u, za koju EPO obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je Bosna i Hercegovina naznačena;
 - b) prošireni evropski patent je evropski patent priznat od EPO-a na osnovu evropske prijave patenta za koju je zahtijevano proširenje na Bosnu i Hercegovinu.

Član 113.

(Zahtjev za proširenje)

- (1) Evropska prijava i evropski patent priznat na osnovu te prijave proširuju se na Bosnu i Hercegovinu na zahtjev podnosioca prijave. Zahtjev za proširenje smatra se podnesenim za svaku evropsku prijavu koja je podnesena na datum ili poslije datuma stupanja na snagu Sporazuma o saradnji i proširenju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Evropske patentne organizacije ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 2/04, stupio na snagu 1.12.2004. godine).
- (2) Institut će, što je moguće prije, objaviti u službenom glasilu informaciju o svakom zahtjevu za proširenje nakon što ga EPO obavijesti da je plaćena propisana taksa za proširenje, ali ne prije isteka roka od 18 mjeseci od datuma podnošenja ili, kada je zahtijevano prvenstvo, od najranijeg datuma prvenstva.
- (3) Zahtjev za proširenje može se povući u svako doba. Zahtjev se smatra povučenim ako propisana taksa za proširenje nije plaćena u roku ili ako je evropska prijava konačno odbijena, ili povučena, ili se smatra povučenom. Institut će informacije o promjenama objaviti u službenom glasilu što je moguće prije, ako je zahtjev za proširenje već objavljen u skladu sa stavom (2) ovog člana.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom utvrđuje način i sadržaj objave u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana.

Član 114.

(Taksa za proširenje)

- (1) U skladu s članom 113. ovog zakona, taksa za proširenje plaća se EPO-u u roku od šest mjeseci od datuma objave podatka u Evropskom biltenu za patente o objavi evropskog

izvještaja o pretraživanju ili, gdje je prikladno, u roku za izvršenje radnji obaveznih za ulazak međunarodne prijave u evropsku fazu u skladu s članom 112. stav (2) tačka a) ovog zakona.

- (2) Taksa za proširenje može se uredno platiti i nakon isteka roka iz stava (1) ovog člana u dodatnom roku od dva mjeseca, pod uslovom da se u tom roku plati u iznosu uvećanom za 50%.
- (3) Na plaćanje taksi za proširenje na odgovarajući način se primjenjuju pravila EPC-a koja se odnose na takse. Za uredno plaćene takse za proširenje ne postoji mogućnost povrata.

Član 115.

(Učinci evropskih prijava)

- (1) Evropska prijava, kojoj je utvrđen datum podnošenja, ekvivalentna je urednoj nacionalnoj prijavi s pravom prvenstva zahtijevanim za evropsku prijavu, kada je priznato, bez obzira na ishod provedenog postupka.
- (2) Objavljena evropska prijava privremeno daje istu zaštitu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava prema članu 90. ovog zakona, od datuma kada je podnosilac prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene evropske prijave na jedan od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini osobi koja se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.
- (3) Smatra se da evropska prijava patenta od početka nije imala učinke navedene u stavu (2) ovog člana ako je zahtjev za proširenje povučen ili se smatra povučenim.

Član 116.

(Učinci proširenih evropskih patenata)

- (1) Prošireni evropski patent, u skladu s odredbama st. (2) do (6) ovog člana, od datuma objave podatka o njegovom priznavanju od EPO-a, daje ista prava koja bi bila data i nacionalnim patentom priznatim ovim zakonom.
- (2) U roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o priznanju evropskog patenta, nosilac patenta mora dostaviti Institutu zahtjev za upis proširenog evropskog patenta u registar patenata, patentni spis evropskog patenta kako je priznat, prijevod patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti takse i troškove postupka za objavu i štampanje prijevoda patentnih zahtjeva iz evropskog patenta na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, u skladu s posebnim propisom.
- (3) Ako, kao rezultat prigovora ili zahtjeva za ograničenje podnesenog EPO-u, evropski patent ostane na snazi sa izmijenjenim patentnim zahtjevima, nosilac patenta mora dostaviti Institutu prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane takse i troškove postupka za objavu u službenom glasilu Instituta, u roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o odluci kojom se evropski patent održava u vrijednosti sa izmijenjenim patentnim zahtjevima ili se on ograničava.
- (4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadrži pozivne oznake upotrijebljene u crtežima, ti se crteži moraju priložiti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovog člana.
- (5) Institut u službenom glasilu Instituta objavljuje, što je moguće prije, podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavu (2) odnosno stavu (3) ovog člana.
- (6) Ako prijevod iz stava (2) odnosno stava (3) ovog člana nije podnesen u propisanom roku ili ako propisane takse i

troškovi postupka nisu plaćeni u određenom roku, smatra se da prošireni evropski patent od početka ne vrijedi.

- (7) Smatra se da prošireni evropski patent i prijava na osnovu koje je on priznat nisu od početka proizvodili učinke navedene u stavu (1) ovog člana i članu 113. stav (2) ovog zakona u onoj mjeri u kojoj je taj patent proglašen nevažećim u postupku povodom prigovora, postupku za ograničenje ili proglašenje ništavim, koji se vode pred EPO-om.
- (8) Institut upisuje podatak o upisu proširenog evropskog patenta u registar patenata iz člana 16. ovog zakona.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca kojim se zahtijeva upis evropskog patenta u registar iz stava (2) ovog člana, sadržaj objave iz stava (5) ovog člana i upis u registar iz stava (8) ovog člana.

Član 117.

(Vjerodostojan tekst evropske prijave patenta ili evropskog patenta)

- (1) Tekst evropske prijave patenta ili evropskog patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om vjerodostojan je tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako prijevod na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini daje zaštitu užu od zaštite koju daje prijava za prošireni evropski patent ili prošireni evropski patent, prijevod propisan članom 115. stav (2) i članom 116. stav (2) ovog zakona smatra se vjerodostojnim, osim u postupcima za poništenje patenta.
- (3) Podnosilac prijave ili nosilac patenta može, u bilo koje vrijeme, dostaviti ispravljen prijevod patentnih zahtjeva iz evropske prijave patenta ili evropskog patenta. Ispravljeni prijevod zahtjeva iz objavljene evropske prijave ne proizvodi nijedan pravni učinak dok ne bude dostavljen osobi koja koristi izum u Bosni i Hercegovini. Ispravljeni prijevod zahtjeva iz proširenog evropskog patenta ne proizvodi nijedan pravni učinak sve dok podatak o njemu ne objavi Institut u skladu s članom 116. stav (5) ovog zakona.
- (4) Svaka osoba koja se u dobroj vjeri koristi izumom ili koja je obavila efikasne i ozbiljne pripreme za korištenje izuma, a čije korištenje ne bi predstavljalo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu, nakon što ispravljeni prijevod počne proizvoditi učinak, može nastaviti takvo korištenje u okviru svog poslovanja ili za potrebe svog poslovanja bez plaćanja naknade.

Član 118.

(Prava ranijeg datuma)

- (1) Evropska prijava za koju je plaćena taksa za proširenje i prošireni evropski patent imaju, u odnosu na nacionalnu prijavu patenta i nacionalni patent, isti učinak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava i nacionalni patent.
- (2) Nacionalna prijava i nacionalni patent imaju, u odnosu na prošireni evropski patent, isti učinak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

Član 119.

(Istovremena zaštita)

Ako prošireni evropski patent i nacionalni patent imaju isti datum podnošenja ili ako je zatraženo pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istoj osobi ili njenom pravnom sljedniku, nacionalni patent nema učinak u mjeri u kojoj pokriva isti izum kao i prošireni evropski patent od datuma od kojeg je istekao rok za podnošenje prigovora na priznati evropski patent u slučaju da prigovor nije podnesen, a u slučaju kad je prigovor podnesen, od

datuma od kojeg je u postupku povodom prigovora donesena konačna odluka da evropski patent ostaje na snazi.

Član 120.

(Takse za održavanje proširenih evropskih patenata)

- (1) Takse i troškovi postupka za održavanje proširenih evropskih patenata plaćaju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju evropskog patenta.
- (2) Član 141. stav (2) EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.

Član 121.

(Primjena EPC-a)

Odredbes EPC-a i provedbenih propisa uz nju ne primjenjuju se na Dio dvanaesti ovog zakona, osim ako tim odredbama nije drugačije propisano.

DIO TRINAESTI - EVROPSKI PATENT

Član 122.

(Evropska prijava i evropski patent)

Evropska prijava i evropski patent, u skladu s odredbama ovog dijela, imaju jednak učinak i podložni su istim uslovima kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent prema ovom zakonu.

Član 123.

(Podnošenje evropske prijave patenta)

- (1) Evropska prijava može se podnijeti:
 - a) EPO-u ili
 - b) Institutu.
- (2) Evropska prijava podnesena Institutu ima isti učinak kao da je istog datuma podnesena EPO-u, pod uslovom da je Institut, u skladu s odredbama EPC-a, pravovremeno prosljediti EPO-u.
- (3) Evropska izdvojena prijava podnosi se neposredno EPO-u.
- (4) Ako Institut na prvi pogled utvrdi da je riječ o mogućem povjerljivom izumu od interesa za Bosnu i Hercegovinu, evropsku prijavu neće prosljediti EPO-u u skladu s odredbama iz stava (2) ovog člana, već će postupiti u skladu s članom 86. ovog zakona.
- (5) Evropska prijava koja se podnese Institutu u skladu s odredbama iz ovog člana može se podnijeti na bilo kojem od jezika iz člana 14. st. (1) i (2) EPC-a.

Član 124.

(Taksa za evropsku prijavu)

Takse i troškovi koji se plaćaju u vezi s evropskom prijavom plaćaju se EPO-u u skladu s odredbama EPC-a i važećih propisa.

Član 125.

(Učinci evropskih prijava)

- (1) Evropska prijava, kojoj je utvrđen datum podnošenja i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina, ekvivalentna je urednoj nacionalnoj prijavi, gdje je primjenjiva, s pravom prvenstva zahtijevanim za evropsku prijavu, bez obzira na ishod provedenog postupka.
- (2) Objavljena evropska prijava patenta privremeno daje istu zaštitu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava prema članu 90. ovog zakona, od datuma kada je podnosilac prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene evropske prijave patenta na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, osobi koja se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.
- (3) Smatra se da evropska prijava od početka nije imala učinke navedene u stavu (2) ovog člana ako je povučena ili se smatra povučenom, konačno odbijena ili ako je naznaka Bosne i Hercegovine povučena ili se smatra povučenom.

Član 126.

(Učinci evropskog patenta)

- (1) Evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, u skladu s odredbama st. (2) do (6) ovog člana, od datuma objave podatka o njegovom priznavanju od EPO-a daje ista prava koja bi bila data i nacionalnim patentom priznatim u skladu s ovim zakonom.
- (2) U roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o priznavanju evropskog patenta, nosilac patenta mora dostaviti Institutu zahtjev za upis evropskog patenta u registar patenata, patentni spis evropskog patenta kako je objavljen u službenom glasilu EPO-a, prijevod patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane takse i troškove postupka za objavu i štampanje prijevoda.
- (3) Ako kao ishod prigovora podnesenog EPO-u evropski patent ostane na snazi sa izmijenjenim patentnim zahtjevima ili kao ishod zahtjeva za ograničenje iz člana 105. a. EPC-a evropski patent bude ograničen izmjenom patentnih zahtjeva, nosilac patenta mora dostaviti Institutu prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane takse i troškove postupka za objavu u službenom glasilu u roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o odluci da evropski patent ostaje na snazi sa izmijenjenim patentnim zahtjevima.
- (4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadrži pozivne oznake korištene u crtežima, ti se crteži moraju priložiti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovog člana.
- (5) Institut u službenom glasilu objavljuje podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavu (2) odnosno stavu (3) ovog člana.
- (6) Ako prijevod iz stava (2) odnosno stava (3) ovog člana nije podnesen u propisanom roku ili ako propisane takse i troškovi postupka nisu plaćeni u određenom roku, smatra se da evropski patent za Bosnu i Hercegovinu od početka ne vrijedi, te se član 122. EPC-a primjenjuje na odgovarajući način.
- (7) Smatra se da evropski patent i prijava na kojoj se zasniva od početka nisu imali učinke navedene u stavu (1) ovog člana i članu 125. stav (2) ovog zakona u obimu u kojem je taj patent proglašen nevažećim ili ograničen u postupku po prigovoru ili je on proglašen nevažećim ili ograničen u postupku iz člana 105. a. EPC-a pred EPO-om.
- (8) Institut upisuje podatak o upisu evropskog patenta u registar patenata iz člana 16. ovog zakona.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca kojim se zahtijeva upis evropskog patenta u registar iz stava (2) ovog člana, sadržaj objave iz stava (5) ovog člana i upis u registar iz stava (8) ovog člana.

Član 127.

(Vjerodostojan tekst)

- (1) Tekst evropske prijave ili evropskog patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om, vjerodostojan je tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako prijevod na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini daje zaštitu užu od zaštite koju daje evropska prijava patenta ili evropski patent, prijevod propisan članom 126. stav (2) ovog zakona smatrat će se vjerodostojnim, osim u postupcima za poništenje patenta.
- (3) Podnosilac prijave patenta ili nosilac patenta mogu, u bilo koje vrijeme, podnijeti ispravljeni prijevod patentnih

zahtjeva prijave evropskog patenta ili evropskog patenta. Ispravljeni prijevod neće imati bilo kakvog pravnog učinka dok ga ne objavi Institut.

- (4) Svaka osoba koja se u dobroj vjeri koristi izumom ili koja je obavila efikasne i ozbiljne pripreme za korištenje izuma, a čije korištenje ne bi predstavljalo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu, nakon što ispravljeni prijevod počne proizvoditi učinak, može nastaviti takvo korištenje u okviru svog poslovanja ili za potrebe svog poslovanja bez plaćanja naknade.

Član 128.

(Prava ranijeg datuma)

- (1) Evropska prijava patenta i evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, imaju, u odnosu na nacionalnu prijavu i nacionalni patent, isti učinak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent.
- (2) U Bosni i Hercegovini nacionalna prijava patenta i nacionalni patent imaju, u odnosu na evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, isti učinak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

Član 129.

(Istovremena zaštita)

Ako evropski patent i nacionalni patent imaju isti datum podnošenja ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istoj osobi ili njenom pravnom sljedniku, nacionalni patent nema učinak u obimu u kojem pokriva isti izum kao i evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina od datuma na koji je rok za podnošenje prigovora protiv evropskog patenta istekao, a da prigovor nije podnesen, a u slučaju da je prigovor podnesen, od datuma kada je donesena konačna odluka u postupku povodom prigovora da evropski patent ostaje na snazi.

Član 130.

(Pretvaranje u nacionalnu prijavu)

- (1) Institut provodi postupak za priznanje nacionalnog patenta na zahtjev podnosioca evropske prijave ili na zahtjev nosioca evropskog patenta, u sljedećim slučajevima:
- kada se evropska prijava smatra povučenom prema članu 77. stav (3) EPC-a ili
 - kada prijevod evropske prijave patenta nije pravovremeno podnesen u skladu s odredbom člana 14. stav (2) i člana 90. stav (3) EPC-a.
- (2) U slučaju iz stava (1) tačka a) ovog člana, zahtjev za pretvaranje podnosi se Institutu. Institut, pridržavajući se propisa o nacionalnoj sigurnosti, zahtjev prosljeđuje neposredno centralnim uredima za industrijsko vlasništvo država ugovornica koje su u njemu navedene.
- (3) U slučajevima iz stava (1) tačka b) ovog člana, zahtjev za pretvaranje podnosi se EPO-u koji ga prosljeđuje Institutu ako je u njemu navedena Bosna i Hercegovina.
- (4) Zahtjev se smatra podnesenim nakon uplate taksi i naknade troškova za pretvaranje. Učinci evropske patentne prijave iz člana 66. EPC-a prestaju ako zahtjev za pretvaranje nije pravovremeno podnesen.
- (5) U roku od dva mjeseca od podnošenja zahtjeva za pretvaranje evropske prijave u nacionalnu prijavu, podnosilac prijave je dužan platiti propisane takse i naknade troškova, u skladu s posebnim propisima, te podnijeti Institutu prijevod izvornog teksta evropske prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Podatak o pretvaranju se objavljuje u službenom glasilu Instituta. Ako takse i naknade troškova

nisu pravovremeno plaćene, odnosno ako prijevod izvornog teksta evropske prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini nije pravovremeno podnesen, smatra se da zahtjev za pretvaranje nije podnesen, o čemu Institut donosi odgovarajući akt.

Član 131.

(Takse za održavanje evropskih patenata)

- (1) Takse i troškovi postupka za održavanje evropskih patenata plaćaju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju evropskog patenta.
- (2) Član 141. stav (2) EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.

Član 132.

(Promet prava iz evropske prijave i evropskog patenta)

Odredbe ovog zakona o prijenosu prava, licenci, založnom pravu, pljenidbi, stečaju i prisilnim licencama primjenjuju se na evropske prijave i evropske patente s učinkom na području Bosne i Hercegovine.

Član 133.

(Zaštita od povrede i građanskopravna zaštita)

- (1) Odredbe ovog zakona u slučaju povrede primjenjuju se na evropske prijave i evropske patente u kojima je naznačena Bosna i Hercegovina.
- (2) U slučaju spora u vezi s evropskim patentom, nosilac patenta mora, na svoj trošak, dostaviti potpuni prijevod patentnog spisa na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, na zahtjev osobe koja, navodno, vrši povredu patenta ili nadležnog suda.

Član 134.

(Proglašenje evropskog patenta ništavim)

- (1) Pridržavajući se odredbi iz člana 139. EPC-a odnosno odredbe iz člana 136. ovog zakona, evropski patent može biti proglašen ništavim u postupku pred Institutom u skladu s odredbama ovog zakona, s učinkom za Bosnu i Hercegovinu.
- (2) Ako je Institutu podnesen zahtjev za proglašenje evropskog patenta ništavim, nakon što je pred EPO-om pokrenut postupak povodom prigovora iz člana 99. EPC-a ili zahtjeva za ograničenje ili proglašenje nevažećim iz člana 105.a. EPC-a, Institut će prekinuti postupak povodom zahtjeva za proglašenje ništavim do okončanja navedenih postupaka pred EPO-om.

Član 135.

(Primjena EPC-a)

Na evropske prijave i evropske patente koji, u skladu s odredbama EPC-a i ovog zakona, imaju učinak u Bosni i Hercegovini, primjenjuje se EPC.

DIO ČETRNAESTI - PROGLAŠAVANJE RJEŠENJA NIŠTAVIM

Član 136.

(Razlozi za proglašavanje rješenja ništavim)

- (1) Rješenje o priznanju patenta odnosno registraciji korisnog modela može se proglasiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresiranog lica ili pravobranioca BiH ili ombudsmena BiH.
- (2) Proglasit će se ništavim rješenje o priznanju patenta:
- za predmet zaštite koji se, u smislu člana 8. stav (6) i člana 9. ovog zakona, ne može zaštititi patentom;
 - za izum koji, na datum podnošenja prijave patenta, odnosno na datum priznatog prvenstva, nije bio nov ili nije imao inventivni nivo;
 - za izum koji nije industrijski primjenjiv;

- d) za izum koji nije otkriven na dovoljno jasan i detaljan način, tako da ga stručna osoba iz odgovarajuće oblasti tehnike može izvesti, uključujući i slučaj nedostupnosti živog biološkog materijala u nadležnoj ustanovi;
 - e) za predmet zaštite koji izlazi izvan sadržaja prijave patenta kakva je podnesena ili ako je patent priznat na osnovu izdvojene prijave koja izlazi izvan sadržaja prijave kakva je podnesena;
 - f) na ime osobe koja nije imala pravo na zaštitu izuma.
- (3) Proglasit će se ništavim rješenje o priznanju korisnog modela čiji je predmet zaštite u suprotnosti s odredbama člana 50. ovog zakona.

Član 137.

(Prijedlog za proglašavanje rješenja ništavim)

- (1) Postupak za proglašavanje rješenja o priznanju patenta odnosno rješenja o registraciji korisnog modela ništavim pokreće se podnošenjem prijedloga Institutu.
- (2) Prijedlog iz stava (1) ovog člana mora sadržavati podatke o podnosiocu prijedloga, nosiocu patenta odnosno korisnog modela, broj rješenja i registarski broj, razloge zbog kojih se predlaže proglašavanje patenta ništavim, s potrebnim dokazima.

Član 138.

(Postupak povodom prijedloga za proglašavanje rješenja ništavim)

- (1) Ako prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim nije sastavljen u skladu s odredbom člana 137. stav (2) ovog zakona ili ako nisu plaćene takse i troškovi postupka u skladu s članom 17. ovog zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva otkloni nedostatke.
- (2) Ako podnosilac ne uredi prijedlog u roku određenom u stavu (1) ovog člana, Institut odbacuje prijedlog zaključkom.
- (3) Uredan prijedlog Institut dostavlja nosiocu patenta i poziva ga da dostavi svoj odgovor u roku koji ne može biti kraći od jednog mjeseca niti duži od dva mjeseca od dana njegovog primanja.
- (4) U postupku za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim Institut poziva stranke da u roku iz stava (3) ovog člana dostave svoje primjedbe na podneske druge stranke. Kada je potrebno, Institut ujedno poziva nosioca patenta da podnese opis, patentne zahtjeve i crteže u izmijenjenom obliku, pod uslovom da predmet zaštite ne izlazi izvan sadržaja patenta kakav je priznat.
- (5) Prije donošenja odluke o održavanju u vrijednosti patenta u izmijenjenom obliku, Institut obavještava stranke da namjerava održati u vrijednosti patent kako je izmijenjen u postupku proglašenja ništavim i poziva ih da u roku iz stava (3) ovog člana podnesu obrazložene primjedbe ako nisu saglasne s tekstom na osnovu kojeg namjerava održati patent u vrijednosti. Ako se stranke ne saglase s tim tekstom, postupak za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim može se nastaviti.
- (6) Ako su stranke saglasne s tekstom na osnovu kojeg Institut namjerava održati patent u vrijednosti ili se nisu izjasnile po pozivu iz stava (5) ovog člana, Institut poziva nosioca patenta da u roku od mjesec dana od primanja poziva plati taksu i troškove postupka za štampanje novog patentnog spisa. Ako takse i troškovi postupka ne budu plaćeni, rješenje o priznanju patenta proglašava se ništavim u granicama prijedloga.

- (7) Institut može, na obrazloženi zahtjev, produžiti rokove iz ovog člana za vrijeme koje smatra opravdanim, ali najviše za dva mjeseca.
- (8) Ako to ocijeni nužnim radi utvrđivanja činjenica bitnih za donošenje odluke, Institut može održati usmenu raspravu.
- (9) Odredbe ovog člana primjenjuju se na odgovarajući način ako je podnesen prijedlog za proglašenje rješenja o registraciji korisnog modela ništavim i kada su priloženi dokazi iz člana 137. stav (2) ovog zakona dovoljni za vjerovatnost da korisni model ne ispunjava uslove iz člana 50. ovog zakona.
- (10) Ako podnosilac prijedloga za proglašavanje rješenja o priznanju patenta, odnosno o registraciji korisnog modela ništavim, tokom postupka odustane od prijedloga, Institut može nastaviti postupak po službenoj dužnosti.
- (11) Odredbe ovog člana koje se odnose na postupak povodom prijedloga za poništavanje rješenja o priznanju patenta, odnosno registraciji korisnog modela, na odgovarajući način se primjenjuju i na postupak povodom prijedloga za poništavanje rješenja o izdavanju svjedodžbe.

Član 139.

(Ništavost rješenja o dodjeli svjedodžbe)

- (1) Rješenje o izdavanju svjedodžbe odnosno rješenje o produženju trajanja svjedodžbe može se proglasiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresirane osobe.
- (2) Rješenje o izdavanju svjedodžbe proglasit će se ništavim ako je:
 - a) dodijeljena protivno odredbama člana 75. ovog zakona;
 - b) osnovni patent prestao važiti prije isteka svog zakonskog roka trajanja;
 - c) osnovni patent opozvan ili ograničen u mjeri da proizvod za koji je svjedodžba izdata više nije zaštićen zahtjevima osnovnog patenta ili ako nakon isteka osnovnog patenta postoje razlozi za opoziv koji bi opravdali takav opoziv ili ograničenje.

Član 140.

(Rješenje o prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim)

- (1) Na osnovu rezultata provedenog postupka, Institut donosi rješenje o proglašavanju rješenja o priznanju patenta ništavim, u potpunosti ili djelimično, ili rješenje kojim se prijedlog odbija.
- (2) Prijava i patent priznat na osnovu te prijave od početka neće imati učinke navedene u čl. 89. i 90. ovog zakona u mjeri u kojoj je rješenje o priznanju patenta proglašeno ništavim ili nevažećim.
- (3) Proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim nema retroaktivni učinak na pravosnažne sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava, kao ni na sklopljene ugovore o prijenosu prava odnosno ustupanju licence, ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori provedeni pod uslovom da je tužilac odnosno nosilac prava patenta postupao savjesno.

DIO PETNAESTI - POSTUPAK PO ŽALBI

Član 141.

(Pravo žalbe)

- (1) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stepenu stranka čijem zahtjevu u cijelosti ili u dijelu nije udovoljeno ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana zaprimanja odluke.

- (2) Druge stranke u postupku koji je okončan odlukom protiv koje se podnosi žalba imaju pravo biti stranke u žalbenom postupku.

Član 142.
(Sadržaj žalbe)

Osim podataka koje mora imati svaki podnesak, žalba mora sadržavati:

- a) naznaku odluke protiv koje se podnosi;
- b) izjavu o tome da se odluka osporava u cijelosti ili u određenom dijelu;
- c) razloge zbog kojih se žalba podnosi;
- d) obrazloženje žalbe te dokaze kojima podnosilac žalbe potvrđuje svoje navode iz žalbe;
- e) potpis podnosioca žalbe;
- f) punomoć ako se žalba podnosi posredstvom zastupnika.

Član 143.
(Komisija za žalbe Instituta)

- (1) Komisija za žalbe Instituta za odlučivanje o žalbama protiv odluka Instituta osniva se kao nezavisno tijelo za odlučivanje o žalbama, u skladu s odredbama ovog zakona.
- (2) Komisija za žalbe ima tri člana, od kojih je jedan predsjedavajući, i tri zamjenika člana, od kojih je jedan zamjenik predsjedavajućeg. Članove Komisije za žalbe imenuje Vijeće ministara na osnovu javnog konkursa, među nezavisnim stručnjacima u oblasti prava industrijskog vlasništva na način uređen odlukom Vijeća ministara. Zaposleni u Institutu ne mogu biti članovi Komisije za žalbe.
- (3) Sjedište Komisije za žalbe je u sjedištu Instituta. Komisija za žalbe ima svoj pečat. Institut osigurava Komisiji za žalbe radni prostor i potrebnu opremu za obavljanje njihovih zadataka. Kancelarijske i druge administrativne poslove za Komisiju za žalbe osigurava Institut.
- (4) Predsjedavajući Komisije za žalbe (u daljnjem tekstu: predsjedavajući) upravlja radom Komisije za žalbe. Ako sjednici ne može prisustvovati predsjedavajući ili član Komisije za žalbe, zamjenjuje ga zamjenik predsjedavajućeg odnosno zamjenik člana.
- (5) Predsjedavajući i članovi Komisije za žalbe su nezavisni, nisu obavezani nikakvim uputstvima direktora Instituta i svoje zadatke obavljaju nepristrasno i u skladu sa zakonom i pravilima struke.
- (6) Predsjedavajući i članovi Komisije za žalbe imaju položaj nezavisnih stručnjaka, a naknadu za svoj rad primaju u skladu s provedbenim propisom o naknadama za rad Komisije za žalbe Instituta i odlukom Vijeća ministara.
- (7) Članovi Komisije za žalbe i zamjenici članova koji su učestvovali u donošenju odluke u prvostepenom postupku, ili kad postoje drugi razlozi za njihovo izuzimanje, ne mogu učestvovati u postupku po žalbi u istom predmetu.
- (8) Pojednostosti o radu Komisije za žalbe uređuju se poslovnikom koji donosi Komisija za žalbe.

Član 144.
(Odlučivanje o žalbi)

- (1) Komisija za žalbe odlučuje na sjednicama većinom glasova.
- (2) Komisija za žalbe odlučuje na osnovu podnesaka stranaka, a kada smatra da je to potrebno, može odrediti održavanje usmene rasprave.
- (3) Odredbe iz čl. 45. i 46, odnosno 141. ovog zakona, primjenjuju se na odgovarajući način u rješavanju Komisije za žalbe o žalbi.

DIO ŠESNAESTI - ZAŠTITA PRAVA
POGLAVLJE I - OVLAŠTENIK I SOLIDARNOST
OVLAŠTENIKA

Član 145.
(Ovlaštene osobe)

- (1) Osoba čija su prava, prema ovom zakonu, povrijeđena (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od povredioca tih prava prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Jednaku zaštitu može tražiti ovlaštenik kada prijete stvarna opasnost da će njegova prava iz ovog zakona biti povrijeđena.

Član 146.
(Solidarnost ovlaštenika)

Ako je više osoba ovlašteno da traži zaštitu prava, svaka od njih može tražiti zaštitu toga prava u cjelini.

POGLAVLJE II - GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Član 147.
(Tužbeni zahtjevi)

- (1) Ako je isključivo pravo prema ovom zakonu povrijeđeno, ovlaštenik može tužbom zahtijevati:
 - a) utvrđivanje počinjene povrede;
 - b) zabranu daljnjeg činjenja počinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili suzdržavanjem od radnji koje to pravo povređuju;
 - c) uklanjanje stanja nastalog povredom prava;
 - d) povlačenje predmeta povrede iz privrednih tokova uz uvažavanje interesa trećih savjesnih osoba;
 - e) potpuno uklanjanje predmeta povrede iz privrednih tokova;
 - f) uništenje predmeta povrede;
 - g) uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjena ili se koriste za činjenje povreda i koja su u vlasništvu povredioca;
 - h) prepuštanje predmeta povrede nosiocu prava uz naknadu troškova proizvodnje;
 - i) objavu presude o trošku tuženog;
 - j) naknadu imovinske štete i opravdanih troškova postupka.
- (2) Ovlaštenik za podnošenje tužbe iz stava (1) ovog člana je nosilac prava ili nosilac licence u onoj mjeri u kojoj je na to ovlašten na osnovu pravnog posla ili zakona.
- (3) Pravo na podnošenje tužbe iz stava (1) ovog člana pripada i podnosiocu prijave koja je objavljena i sticaocu isključive licence.
- (4) U slučaju povrede korisnog modela prije podnošenja tužbe iz stava (1) ovog člana ovlaštenik mora raspolagati dokazom da je podnesen zahtjev za potpuno ispitivanje korisnog modela u skladu s odredbom člana 59. st. (1) i (2) ovog zakona.
- (5) Prilikom odlučivanja o zahtjevima iz stava (1) tač. c) do h) ovog člana, sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, naročito srazmjer između težine počinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštenika za osiguravanje efektivne zaštite prava.
- (6) U postupku protiv osoba čije su usluge bile korištene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravosnažno ustanovljeno u postupku prema trećoj osobi, pretpostavlja se da postoji povreda prava.
- (7) Tužba iz stava (1) ovog člana može se podnijeti u roku od tri godine od dana saznanja za povredu i povredioca, ali ne

nakon proteka roka od pet godina od dana počinjene povrede.

Član 148.

(Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovog zakona vrijede opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Povredilac prava dužan je platiti nosiocu prava odštetu u obimu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete ili u obimu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonitu upotrebu predmeta zaštite.

Član 149.

(Penal)

- (1) Ako je pravo nosioca koje proizlazi iz patenta povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom, nosilac prava može tražiti od povredioca naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene naknade.
- (2) Prilikom odlučivanja o zahtjevu za plaćanje penala, sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito obim nastale štete, stepen krivice povredioca, obim ugovorene ili uobičajene naknade i preventivni cilj penala.
- (3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stava (1) ovog člana, nosilac prava ovlašten je da traži razliku do iznosa naknade potpune štete.

Član 150.

(Nematerijalna šteta)

- (1) Izumitelj ima pravo tužbom od suda zahtijevati da naloži opis njegovog imena u prijavi i u sve isprave koje se izdaju za patent, kao i u odgovarajuće registre Instituta, ako je u prijavi u statusu izumitelja navedena osoba koja nije izumitelj ili ako izumitelj nije naveden.
- (2) Pravo na tužbu iz stava (1) ovog člana pripada i onom izumitelju zajedničkog izuma koji nije naveden u prijavi.
- (3) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana može se istaknuti i zahtjev za objavljivanje pravosnažne presude na trošak tuženika.
- (4) Rok za podnošenje tužbe iz st. (1) i (2) ovog člana nije ograničen. Smrću izumitelja pravo na podnošenje tužbe stiču njegovi nasljednici.
- (5) Nezavisno od naknade imovinske štete, kao i u slučaju kada takve štete nema, izumitelj može tražiti dosuđivanje pravične novčane odštete za pretrpljenu duševnu bol zbog povrede moralnih prava. Prilikom odlučivanja o zahtjevu, sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito intenzitet i trajanje duševne boli prouzrokovane povredom moralnog prava.
- (6) Zahtjev iz stava (1) ovog člana ne zastarijeva i nasljeđuje se.

Član 151.

(Privremene mjere)

- (1) Sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovog zakona ako predlagač učini vjerovatnim:
 - a) da je nosilac prava iz ovog zakona i
 - b) da je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijete stvarna opasnost od povrede.
- (2) Nosilac prava mora učiniti vjerovatnim i jednu od sljedećih pretpostavki:
 - a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano;
 - b) da je privremena mjera potrebna u svrhu sprečavanja nastanka štete koju će kasnije biti teško popraviti ili
 - c) da pretpostavljeni povredilac izricanjem privremene mjere, koja bi se kasnije u postupku pokazala

neopravdanom, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez izricanja takve privremene mjere pretrpio nosilac prava.

- (3) Nosilac prava koji predlaže donošenje privremene mjere bez prethodnog obavještenja i saslušanja protivne strane, dužan je, osim uslova iz st. (1) i (2) ovog člana, učiniti vjerovatnim da bi bilo kakvo odgađanje izricanja privremene mjere prouzrokovalo nosiocu prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti. U slučaju izricanja privremene mjere prema odredbama ovog stava, sud će rješenje o privremenoj mjeri dostaviti protivnoj strani odmah nakon njenog izvršenja.
- (4) Nosilac prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerovatnim da će predložena privremena mjera prouzrokovati pretpostavljenom povrediocu samo neznatnu štetu. Smatra se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.
- (5) Sud može odrediti za osiguranje zahtjeva, prema stavu (1) ovog člana, bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a naročito:
 - a) pretpostavljenom povrediocu zabraniti radnje kojima se povređuje pravo iz ovog zakona;
 - b) oduzimanje, uklanjanje iz prometa i pohranu predmeta povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjeni odnosno koriste se za činjenje povreda.
- (6) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu u svrhu opravdanja te mjere. Rok ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostavljanja rješenja predlagaču, zavisno od toga koji rok kasnije ističe.
- (7) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od mjesec dana od dana podnošenja odgovora na prigovor odnosno od isteka roka za podnošenje tog odgovora.
- (8) U postupku za izricanje privremene mjere primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje pamični postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno. Postupak u vezi sa izricanjem privremene mjere je hitan.
- (9) Sud u postupku prema odredbama ovog člana mora osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne strane.
- (10) Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za izricanje privremene mjere, sud može, na teret podnosioca zahtjeva za izricanje privremene mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti tog zahtjeva.

Član 152.

(Mjere za osiguranje dokaza)

- (1) Sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagač učini vjerovatnim da:
 - a) je nosilac prava iz ovog zakona;
 - b) je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijete stvarna opasnost od povrede;
 - c) će dokazi o toj povredi biti uništeni ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nosilac prava koji traži donošenje rješenja o osiguranju dokaza bez prethodnog obavještenja i saslušanja protivne strane, dužan je, osim uslova iz stava (1) ovog člana, učiniti vjerovatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi,

zbog radnji protivnika, biti uništeni ili se kasnije neće moći izvesti. U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama ovog stava, sud će rješenje o osiguranju dostaviti protivnoj strani odmah nakon izvođenja dokaza.

- (3) Sud može rješenjem iz stava (1) ovog člana odrediti izvođenje bilo kojeg dokaza, a naročito:
- uvidaj prostorija, poslovne dokumentacije, inventara, baza podataka, kompjuterskih memorijskih jedinica ili drugih stvari;
 - oduzimanje uzoraka predmeta povrede;
 - pregled i predaju dokumenata;
 - određivanje i saslušanje vještaka;
 - saslušanje svjedoka.
- (4) Osiguranje dokaza može se tražiti i nakon pravosnažno okončanog postupka, ako je to potrebno u svrhu pokretanja postupka prema vanrednim pravnim lijekovima ili za vrijeme takvog postupka.
- (5) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, a koje se odnose na sudske mjere osiguranja, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno. Postupak osiguranja dokaza je hitan.
- (6) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan ili ako nosilac prava taj prijedlog ne opravda, protivna strana ima pravo tražiti:
- vraćanje oduzetih predmeta;
 - zabranu upotrebe pribavljenih informacija;
 - naknadu štete.
- (7) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu u svrhu opravdanja te mjere. Rok ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostavljanja rješenja predlagaču, u zavisnosti od toga koji rok kasnije ističe.
- (8) Sud u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, mora osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne strane.
- (9) Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za osiguranje dokaza sud može, na teret predlagača te mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti tog prijedloga.

Član 153.

(Dužnost obavještanja)

- (1) Sud može tokom parnice, zbog povrede prava iz ovog zakona, na osnovu opravdanog zahtjeva jedne od stranaka, odrediti povrediocu prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovog zakona.
- (2) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostave sudu i osobe koje u obimu komercijalne djelatnosti:
- posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovog zakona; ili
 - koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona ili
 - daju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.
- (3) Smatra se da je neka radnja preduzeta u okviru komercijalne djelatnosti ako je preduzeta za pribavljanje indirektna ili direktne ekonomske koristi. Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvata radnje savjesnih krajnjih potrošača.

(4) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostavi sudu i osoba koju je neka od osoba navedenih u stavu (2) ovog člana označila kao umiješanu u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili pružanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.

(5) Podaci traženi na osnovu stava (1) ovog člana mogu naročito obuhvatati:

- ime, adresu odnosno firmu i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe odnosno davalaca usluga, kao i namjeravanih prodavača na veliko i malo;
- podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za dotičnu robu i usluge.

Član 154.

(Izvođenje dokaza)

- (1) Ako sud odluči da će izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod protivne strane, ta je strana dužna na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stav (1) ovog člana odnosi se i na bankovnu, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod nadzorom protivne strane, ako je riječ o povredi koja dostiže obim komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (4) Sud mora nakon izvođenja dokaza, prema stavu (1) ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne strane.

Član 155.

(Teret dokaza)

- (1) Ako je predmet povrede patentom zaštićeni postupak za proizvodnju novog proizvoda, smatrat će se, dok se ne dokaže suprotno, da je svaki jednak proizvod ili proizvod jednakog sastava proizveden zaštićenim postupkom.
- (2) U nedostatku dokaza o suprotnom, smatrat će se da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom ako je proizvod nov ili ako je vjerovatno da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom i da nosilac patenta nije mogao, uprkos razumnom trudu, utvrditi postupak koji je stvarno korišten. Vjerovatnost da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom postoji naročito kad je zaštićeni postupak jedini poznati postupak.
- (3) Teret dokazivanja leži na osobi koja takav proizvod proizvodi, pri čemu se uzimaju u obzir njeni legitimni interesi da zaštiti svoje proizvodne i poslovne tajne.

Član 156.

(Hitnost u postupanju i primjena odredbi drugih zakona)

- (1) Postupak zbog povrede prava iz ovog zakona je hitan.
- (2) Na postupke zbog povrede patenta primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak odnosno zakona kojim se uređuje izvršni postupak.
- (3) Na zahtjev suda ili koje od stranaka u postupku zbog povrede prava iz patenta, Institut će odmah uzeti u rad zahtjev za proglašavanje rješenja ništavim, ako je zahtjev za proglašavanje rješenja ništavim podnesen prije ili tokom parnice, i hitno po njemu postupati. Sud će, s obzirom na okolnosti slučaja, odlučiti hoće li odrediti prekid postupka do konačne odluke o zahtjevu za proglašavanje rješenja ništavim.

POGLAVLJE III - CARINSKE MJERE**Član 157.**

(Zahtjev nosioca prava)

- (1) Nosilac isključivih prava, prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, provoza ili izvoza robe proizvedene u suprotnosti s odredbama ovog zakona, može podnijeti tijelu nadležnom za poslove carine (u daljnjem tekstu: carinsko tijelo) zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.
- (2) Zahtjev za zaštitu prava, prema stavu (1) ovog člana, mora sadržavati:
 - a) podatke o podnosiocu zahtjeva i o nosiocu isključivog prava iz ovog zakona, ako nije riječ o istoj osobi;
 - b) detaljan opis robe koji omogućava njenu identifikaciju;
 - c) dokaze o tome da je podnosilac zahtjeva odnosno njegov ovlaštenik nosilac isključivog prava iz ovog zakona u vezi s tom robom;
 - d) dokaze o tome da je isključivo pravo vjerovatno povrijeđeno;
 - e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnosilac, kao što su podaci o lokaciji robe i njenoj destinaciji, očekivani datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o prijevoznom sredstvu, podaci o uvozniku, izvozniku, primaocu i sl.;
 - f) period u kojem će carinska tijela postupati prema zahtjevu i koji ne može biti duži od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Carinsko tijelo može, prije donošenja odluke kojom udovoljava zahtjevu iz stava (1) ovog člana, tražiti od nosioca prava da položi osiguranje za troškove pohrane i prijevoza robe te za naknadu drugih troškova ili štete koji bi mogli nastati carinskom tijelu u vezi s robom, kao i strani protiv koje je prihvaćen zahtjev iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz stava (1) ovog člana, ono o tome obavještava sve carinske ispostave i nosioca prava.

Član 158.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

- (1) Ako carinska ispostava provodeći carinski postupak nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog tijela, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet. Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se nosiocu prava i njenom uvozniku. U odluci o zadržavanju robe određuje se da se vlasnik robe, odnosno osoba ovlaštena za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja može izjasniti o tome da li je riječ o robi kojom se povređuje pravo iz ovog zakona.
- (2) Ako carinsko tijelo ne primi pisano izjašnjenje vlasnika ili osobe ovlaštene za raspolaganje robom u roku iz stava (1) ovog člana, može oduzeti i uništiti robu na zahtjev i o trošku nosioca prava.
- (3) Ako vlasnik robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje robom u roku iz stava (1) ovog člana podnese izjavu da nije riječ o robi kojom se povređuje pravo iz ovog zakona, nosilac prava u roku od deset radnih dana od primanja obavještenja o takvoj izjavi može podnijeti tužbu zbog povrede prava. Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinsko tijelo može, na zahtjev nosioca prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe, koji ne može biti duži od deset radnih dana.
- (4) Nosilac prava ili osoba koju on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja obaviti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u obimu koji je potreban za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka. Pravo na pregled i kontrolu robe ima i njen uvoznik.
- (5) Ako nosilac prava ne podnese tužbu, u skladu sa stavom (3) ovog člana, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu upotrebu, odnosno promet, pod uslovom da su ispunjeni svi drugi zakonom propisani uslovi.
- (6) Ako nosilac prava podnese tužbu u skladu s odredbama stava (3) ovog člana i nadležni sud donese odluku o privremenoj mjeri zadržavanja robe u roku iz stava (3) ovog člana, carinsko tijelo donosi odluku o zapljeni robe do donošenja pravosnažne sudske odluke.
- (7) Ako nosilac prava podnese tužbu u skladu s odredbama stava (3) ovog člana, a nadležni sud ne donese privremenu mjeru zadržavanja robe u roku iz stava (3) ovog člana, vlasnik privremeno zadržane robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje njome ima pravo zahtijevati oslobađanje te robe ako položi sredstva osiguranja u iznosu dovoljnom za eventualnu naknadu štete nosiocu prava, pod uslovom da su ispunjeni svi ostali uslovi za oslobađanje te robe.

Član 159.

(Postupak po službenoj dužnosti)

- (1) Ako carinska ispostava provodeći carinski postupak u vezi s uvozom, provozom ili izvozom robe opravdano sumnja da su određenom robom povrijeđena prava prema ovom zakonu, ona će privremeno zadržati puštanje te robe u promet i o tome obavijestiti carinsko tijelo.
- (2) Carinsko tijelo pisanim putem obavještava nosioca prava o zadržavanju robe, o sumnji da je riječ o povredi njegovih prava i o mogućnosti podnošenja zahtjeva prema članu 157. ovog zakona u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.
- (3) Ako nosilac prava podnese zahtjev u skladu sa stavom (2) ovog člana, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog tijela. Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz člana 157. ovog zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih deset radnih dana. Nosilac prava u tom roku mora provesti radnje iz člana 158. stav (4) ovog zakona.
- (4) Odredbe člana 158. ovog zakona i odredbe ovog člana ne primjenjuju se na uvoz, provoz ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu upotrebu, koje se unose ili iznose kao dio ličnog prtljaga ili šalju u malim pošiljkama.

Član 160.

(Primjena drugih carinskih propisa)

- (1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona na odgovarajući način se primjenjuju ostali carinski propisi.
- (2) Propise o provođenju carinskih mjera iz ovog zakona donosi Vijeće ministara na prijedlog Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.
- (3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona je hitan.

**DIO SEDAMNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE
ODREDBE**

Član 161.

(Patenti priznati do početka primjene ovog zakona)

- (1) Patenti koji su do dana početka primjene ovog zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut, ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovog zakona.
- (2) Konsenzualni patenti koji su do dana početka primjene ovog zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Član 162.

(Postupci u toku)

- (1) Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovog zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).
- (2) Podnosioci koji su Institutu podnijeli prijavu patenta na osnovu Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) mogu u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovog zakona podnijeti zahtjev za pretvaranje prijave patenta u prijavu korisnog modela iz člana 50. ovog zakona, pod uslovom da prijava patenta na dan podnošenja zahtjeva za pretvaranje nije objavljena.

Član 163.

(Postupci u toku po zahtjevu za proširenje učinka evropskog patenta)

Danom stupanja na snagu EPC-a u Bosni i Hercegovini, u skladu s članom 135. ovog zakona, prestaju važiti odredbe čl. 112. do 121. ovog zakona, a svi po njima započeti postupci dovršit će se prema tim odredbama.

Član 164.

(Provedbeni pravilnik)

- (1) Direktor Instituta do dana određenog za primjenu ovog zakona donijet će pravilnik za provođenje ovog zakona.
- (2) Do dana stupanja na snagu pravilnika iz stava (1) ovog člana ostaje na snazi Pravilnik o postupku za zaštitu patenta i konsenzualnog patenta ("Službeni glasnik BiH", br. 105/10 i 91/16).

Član 165.

(Propisi o taksama i troškovima postupka)

Direktor Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju takse i naknade posebnih troškova u postupku sticanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovog zakona, dva mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

Član 166.

(Početak primjene odredbe o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti)

Odredba člana 82. ovog zakona počat će se primjenjivati nakon prijema Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Evropske unije.

Član 167.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Početak primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Član 168.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s patentima, kojima je pristupila Bosna i Hercegovina, primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj zakon i u slučaju sukoba s odredbama ovog zakona, primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Član 169.

(Zaštita ličnih podataka)

Prilikom primjene ovog zakona obrada ličnih podataka provodit će se u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Član 170.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se po isteku godine dana od datuma stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1419/25

14. maja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 33. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. studenoga 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. svibnja 2026. godine, usvojila je

ZAKON O PATENTU**DIO PRVI - OPĆE ODREDBE**

Članak 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim se zakonom uređuje pravna zaštita izuma patentom i korisnim modelom, odnosno postupak priznavanja patenta i registracije korisnog modela.
- (2) Ako ovim zakonom nije drukčije propisano, odredbe koje se odnose na patent na odgovarajući se način primjenjuju i na korisni model.
- (3) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe sljedećih propisa Evropske unije:
 - a) Direktive 98/44/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoških izuma (SL L 213, 30.7.1998.) i Direktive 2004/48/EZ;
 - b) Uredbe (EZ) 469/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za lijekove (SL L 152, 16.6.2009.) sa svim izmjenama i dopunama;
 - c) Uredbe (EZ) 1610/96 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 1996. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za sredstva za zaštitu bilja (SL L 198, 8.8.1996.);
 - d) Uredbe (EZ) 816/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o obveznom licenciranju patenata koji se odnose na proizvodnju farmaceutskih proizvoda za izvoz u zemlje s problemima javnog zdravlja (SL L 157, 9.6.2006.);
 - e) Direktive 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30.4.2004.).
- (4) Odredbe direktiva iz stavka (3) ovoga članka navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne stečevine Evropske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Članak 2.
(Definicije)

U smislu ovoga zakona primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) "prijava patenta" podnesena Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) iz ovoga zakona je "nacionalna prijava patenta";
- b) "patent priznat" na temelju prijave iz točke a) ovoga članka je "nacionalni patent" na razini Bosne i Hercegovine;
- c) "europska prijava" je prijava za priznanje patenta podnesena prema Europskoj patentnoj konvenciji (u daljnjem tekstu: EPC), kao i međunarodna prijava podnesena prema Ugovoru o suradnji u području patenata (u daljnjem tekstu: PCT) za koju Europski patentni ured (u daljnjem tekstu: EPO) obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
- d) "europski patent" je patent priznat od EPO-a na temelju europske prijave patenta za Bosnu i Hercegovinu sukladno EPC, u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
- e) "korisni model" je registracijsko pravo prikladno za zaštitu jednostavnijih izuma, niže inventivne razine koje Institut registrira bez postupka potpunog ispitivanja;
- f) "međunarodna prijava" je prijava koja je podnesena sukladno PCT-u;
- g) "lijek" je svaka tvar ili kombinacija tvari namijenjenih za liječenje ili sprječavanje bolesti ljudi ili životinja te svaka tvar ili kombinacija tvari koja se može primijeniti na ljude ili životinje s ciljem postavljanja medicinske dijagnoze ili ponovnog uspostavljanja, ispravljanja ili izmjene fizioloških funkcija ljudi ili životinja;
- h) "proizvod" je aktivni sastojak ili kombinacija aktivnih sastojaka lijeka, odnosno sredstva za zaštitu bilja;
- i) "proizvođač" je osoba s poslovnim sjedištem u Bosni i Hercegovini u čije se ime proizvodi proizvod ili lijek koji sadržava taj proizvod, radi izvoza u treće zemlje ili skladištenja;
- j) "temeljni patent" je patent koji je u zahtjevu za priznanje svjedodžbe odredio nositelj patenta, a kojim se štiti proizvod kao takav, postupak dobivanja proizvoda ili primjena proizvoda;
- k) "svjedodžba" je svjedodžba o dodatnoj zaštiti;
- l) "zahtjev za produljenje trajanja" je zahtjev za produljenje trajanja svjedodžbe priznate za zaštitu lijekova za pedijatrijsku uporabu;
- m) "prvo odobrenje za stavljanje u promet" je prvo odobrenje za stavljanje proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno kao sredstva za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini ili u Europskoj uniji nakon pristupanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo;
- n) "sredstvo za zaštitu bilja" je aktivna tvar ili pripravak koji sadrži jednu ili više aktivnih tvari u obliku u kojem dolaze do korisnika:
 - "aktivna tvar" je tvar ili mikroorganizam, uključujući viruse, koja ima opće ili specifično djelovanje protiv štetnih organizama ili na biljke, dijelove biljaka ili biljne proizvode,

- "pripravak" je smjesa ili otopina koja se sastoji od dviju ili više tvari od kojih je najmanje jedna aktivna tvar koja se rabi kao sredstvo za zaštitu bilja;

- o) "službeno glasilo" je "Službeni glasnik Instituta za intelektualno vlasništvo BiH".

Članak 3.

(Rodno značenje pojmova)

Izrazi koji su, radi preglednosti, dani u jednom gramatičkom rodu se bez diskriminacije odnose i na muški i ženski rod.

Članak 4.

(Načelo teritorijalnosti)

Patent priznat na temelju odredaba ovoga zakona je teritorijalno ograničeno pravo koje vrijedi na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(Materijalna prava)

Materijalna prava nositelja patenta obuhvaćaju isključiva prava gospodarskog iskorištavanja izuma i pravo raspolaganja njime sukladno odredbama ovoga zakona.

Članak 6.

(Nacionalni tretman)

Strana fizička i pravna osoba, glede zaštite izuma patentom i korisnim modelom u Bosni i Hercegovini, uživa jednaka prava kao i domaća fizička i pravna osoba ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora i konvencija kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: međunarodni ugovori i konvencije), ili iz primjene načela reciprociteta. Postojanje reciprociteta dokazuje osoba koja se na njega poziva.

Članak 7.

(Zastupanje)

- (1) Zastupanjem u postupku koji se vodi pred Institutom mogu se baviti ovlaštene zastupnici, tj. fizičke i pravne osobe upisane u registar patentnih zastupnika, koji u elektroničkom obliku vodi Institut.
- (2) U registar zastupnika iz stavka (1) ovoga članka upisuje se fizička i pravna osoba koja ispunjava uvjete propisane posebnim propisom.
- (3) Fizičku ili pravnu osobu koja nema prebivalište, odnosno stvarno i djelatno industrijsko ili trgovačko poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini, u postupku pred Institutom mora zastupati zastupnik iz stavka (1) ovoga članka.
- (4) Osobe iz stavka (3) ovoga članka mogu samostalno, bez zastupnika, poduzimati sljedeće radnje:
 - a) podnositi prijave patenta;
 - b) poduzimati druge radnje glede utvrđivanja datuma podnošenja prijave patenta;
 - c) podnositi prijepise prve prijave patenta kada se zahtijeva pravo prvenstva iz članka 26. ovoga zakona;
 - d) primati obavijesti od Instituta u vezi s postupcima iz toč. a) - c) ovoga stavka;
 - e) plaćati pristojbe i naknade posebnih troškova postupka sukladno članku 17. ovoga zakona.
- (5) U slučaju samostalnog poduzimanja radnji iz stavka (4) ovoga članka, fizička ili pravna osoba iz stavka (3) ovoga članka mora dostaviti Institutu adresu za korespondenciju, koja mora biti na teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (6) Ako fizička ili pravna osoba iz stavka (3) ovoga članka ne imenuje zastupnika ili Institutu ne dostavi adresu za korespondenciju sukladno odredbi stavka (5) ovoga članka, Institut će je pisano, putem diplomatskog konzularnog

predstavništva Bosne i Hercegovine, pozvati da u roku od tri mjeseca imenuje zastupnika ili dostavi adresu za korespondenciju.

- (7) Ako fizička ili pravna osoba iz stavka (3) ovoga članka ne postupi po pozivu Instituta iz stavka (6) ovoga članka, Institut će zaključkom odbaciti njezin podnesak i dostavu izvršiti javnim priopćenjem na oglasnoj ploči Instituta.
- (8) Iznimno od odredbe stavka (3) ovoga članka, pristojbe i naknade posebnih troškova za održavanje patenta u vrijednosti može platiti bilo koja osoba.

DIO DRUGI - PREDMET ZAŠTITE PATENTOM

Članak 8.

(Patentibilni izum)

- (1) Patent se priznaje za svaki izum iz bilo kojeg područja tehnike koji je nov, koji ima inventivnu razinu i koji se može industrijski primijeniti.
- (2) Prema uvjetima iz stavka (1) ovoga članka, patent se priznaje i za izum koji se odnosi na:
- proizvod koji se sastoji od biološkog materijala ili koji sadržava biološki materijal;
 - postupak kojim je taj biološki materijal proizveden, prerađen ili korišten;
 - biološki materijal izoliran iz prirodnog okoliša ili proizveden tehničkim postupkom, čak i ako se ranije nalazio u prirodi.
- (3) Biološki materijal iz stavka (2) ovoga članka je bilo koji materijal koji sadrži genetsku informaciju i koji se može razmnožavati sam ili se može razmnožavati u biološkom sustavu.
- (4) Prema uvjetima iz stavka (1) ovoga članka, izum koji se odnosi na biljke ili životinje smatrat će se patentibilnim ako njegova tehnička izvedivost nije ograničena na određenu biljnu sortu ili životinjsku pasminu i ako postupak ostvarivanja izuma nije bitno biološki.
- (5) Postupak dobivanja biljaka ili životinja iz stavka (4) ovoga članka bitno je biološki ako se u cijelosti sastoji od prirodnih postupaka, kao što su križanje ili selekcija.
- (6) Ne smatraju se izumima u smislu stavka (1) ovoga članka osobito:
- otkrića, znanstvene teorije i matematičke metode;
 - estetske tvorevine;
 - planovi, pravila i metode za izvedbu umnih aktivnosti, igara ili gospodarskih aktivnosti;
 - računalni programi;
 - prezentacija informacija definirana samim sadržajem tih informacija.
- (7) Odredba stavka (6) ovoga članka primjenjuje se samo u opsegu u kojem je predmet prijave za zaštitu izuma navedeni element ili aktivnost kao takva.

Članak 9.

(Iznimke od patentibilnosti)

- (1) Patent ne može biti priznat za:
- izume biljnih sorti i životinjskih pasmina i bitno bioloških postupaka za dobivanje biljaka ili životinja, osim izuma nebioloških i mikrobioloških postupaka i proizvoda dobivenih tim postupcima, kako je to propisano člankom 8. stavak (4) ovoga zakona, pri čemu se u smislu ovoga zakona pod mikrobiološkim postupkom podrazumijeva bilo koji postupak koji uključuje ili koji se provodi na mikrobiološkom materijalu ili čiji je proizvod mikrobiološki materijal;

- ljusko tijelo, razne stupnjeve njegova oblikovanja i razvoja ili jednostavno otkriće jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelomičnu sekvencu gena;
 - izume koji se odnose na dijagnostičke ili kirurške postupke ili postupke liječenja koji se primjenjuju izravno na ljudskom ili životinjskom tijelu, osim proizvoda, posebice tvari i smjesa koje se primjenjuju u navedenim postupcima.
- (2) Izum koji se odnosi na element izoliran iz ljudskoga tijela ili proizveden tehničkim postupkom, uključujući sekvencu ili djelomičnu sekvencu gena iz stavka (1) točke b) ovoga članka, može biti patentibilan iako je strukturom jednak strukturi prirodnog elementa.
- (3) Industrijska primjenjivost sekvence ili djelomične sekvence gena mora biti razotkrivena u prijavi patenta, kako je izvorno podnesena.
- (4) Neće se smatrati patentibilnim izumi čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu, ali ne samo radi toga što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom.
- (5) Izumima iz stavka (4) ovoga članka smatraju se osobito:
- postupci kloniranja ljudskih bića;
 - postupci modificiranja genetskog identiteta matičnih stanica ljudskih bića;
 - uporaba ljudskih embrija u industrijske ili komercijalne svrhe i
 - postupci modificiranja genetskog identiteta životinja koji bi, vjerojatno, prouzročili njihovu patnju bez ikakve bitne medicinske koristi za čovjeka ili životinju, kao i životinje koje su rezultat takvih postupaka.

Članak 10.

(Novost izuma)

- (1) Izum je nov ako nije obuhvaćen stanjem tehnike.
- (2) Pod stanjem tehnike podrazumijeva se sve što je učinjeno dostupnim javnosti u svijetu, pisanim ili usmenim putem, uporabom ili na bilo koji drugi način prije dana podnošenja prijave patenta.
- (3) U stanje tehnike uključen je i sadržaj svih prijava patenata koje imaju učinak u Bosni i Hercegovini, onakvih kako su podnesene, koje imaju raniji datum podnošenja od dana prijave iz stavka (2) ovoga članka, a koje su objavljene tek na dan podnošenja prijave patenta iz stavka (2) ovoga članka ili nakon toga na način propisan ovim zakonom.
- (4) Odredbe st. (1) - (3) ovoga članka ne isključuju mogućnost zaštite patentom tvari ili smjesa sadržanih u stanju tehnike koje se primjenjuju u postupcima iz članka 9. stavka (1) točke c) ovoga zakona, pod uvjetom da njihova primjena u navedenim postupcima nije sadržana u stanju tehnike.
- (5) Smatra se da je izum obuhvaćen stanjem tehnike ako je postao dostupan javnosti objavom, izlaganjem, prikazivanjem ili uporabom na način koji stručnjacima omogućava njegovu primjenu.

Članak 11.

(Objave koje ne utječu na novost)

Novim se smatra izum koji je najviše šest mjeseci prije dana podnošenja prijave patenta bio sadržan u stanju tehnike uslijed ili kao posljedica:

- očite zlouporabe glede podnositelja prijave patenta ili njegova pravnog prednika ili
- izlaganja na službenoj ili službeno priznatoj izložbi sukladno Konvenciji o međunarodnim izložbama,

potpisanoj u Parizu 22. studenoga 1928. godine i revidiranoj posljednji put 30. studenoga 1972. godine, pod uvjetom da podnositelj prilikom podnošenja prijave patenta u njoj naznači da je izum bio izložen i da najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana podnošenja prijave podnese odgovarajuću potvrdu o izlaganju izuma.

Članak 12.

(Inventivna razina)

- (1) Smatra se da izum ima inventivnu razinu ako rješenje određenog problema za stručnjaka iz odgovarajućeg područja ne proizlazi na očigledan način iz stanja tehnike.
- (2) Prilikom ispitivanja ima li izum inventivnu razinu, ne uzima se u obzir sadržaj prijava iz članka 10. stavka (3) ovoga zakona.

Članak 13.

(Industrijska primjenjivost)

Smatra se da je izum industrijski primjenjiv ako je predmet izuma tehnički izvediv i ako se može proizvesti ili uporabiti u bilo kojem industrijskom području, uključujući i poljoprivredu.

DIO TREĆI - PRAVO NA ZAŠTITU IZUMA

Članak 14.

(Izumitelj i prava izumitelja)

- (1) Izumitelj je osoba koja je stvorila izum svojim stvaralačkim radom.
- (2) Ako je izum nastao zajedničkim radom više izumitelja, pravo na patent pripada svim izumiteljima.
- (3) Izumiteljem se ne smatra osoba koja je u stvaranju izuma pružala samo tehničku pomoć.
- (4) Izumitelj ima pravo biti naveden u svojstvu izumitelja u prijavi patenta i korisnog modela, svim ispravama i publikacijama koje izdaje Institut te u odgovarajućim registrima Instituta.
- (5) Pravo na zaštitu izuma pripada izumitelju ili njegovu pravnom sljedniku.

Članak 15.

(Pravni sljednik izumitelja)

- (1) Pravni sljednik izumitelja je fizička ili pravna osoba koja ima pravo na stjecanje patenta na temelju zakona, pravnog posla ili nasljeđivanja.
- (2) Poslodavac se smatra pravnim sljednikom izumitelja kad mu, na temelju zakona koji se primjenjuje ili ugovora o radu, pripada pravo na stjecanje patenta za izum stvoren u radnom odnosu izumitelja.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK PRIZNAVANJA PATENTA I REGISTRACIJE KORISNOG MODELA

Članak 16.

(Ovlasti Instituta)

- (1) Institut vodi postupak stjecanja, održavanja, prestanka i evidencije prometa patenta odnosno korisnog modela.
- (2) Institut u elektroničkom obliku vodi:
 - a) registar prijava patenata;
 - b) registar patenata;
 - c) registar svjedodžbi;
 - d) registar korisnih modela.
- (3) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stupnju dopuštena je žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo za žalbe Instituta (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za žalbe). Postupak po žalbi bliže se uređuje provedbenim propisom.
- (4) Protiv rješenja donesenog u drugom stupnju žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud).

- (5) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način vođenja registara iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 17.

(Pristojbe i naknade posebnih troškova u postupku stjecanja i održavanja prava)

- (1) Za sve radnje u postupku stjecanja, održavanja, evidencije prometa i prestanka patenta, kao i za pružanje informacijskih usluga, plaćaju se pristojbe suglasno važećem propisu kojim se uređuju državne administrativne pristojbe (u daljnjem tekstu: pristojbe) i naknade posebnih troškova postupka (u daljnjem tekstu: troškovi postupka) u visini određenoj posebnom tarifom, koju donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine na prijedlog ravnatelja Instituta.
- (2) Ako u postupku priznanja patenta ne budu plaćeni pristojbe i troškovi postupka, prijava patenta smatrat će se povučenom, a u slučaju neplaćanja pristojbi i troškova postupka održavanja patenta i prava iz prijave patenta, to pravo prestaje vrijediti.
- (3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na korisni model.

Članak 18.

(Propisi koji se primjenjuju u postupku pred Institutom)

- (1) Pitanja postupka koji se vodi pred Institutom bliže se uređuju propisima za provedbu ovoga zakona.
- (2) Za pojedina pitanja koja nisu uređena ovim zakonom i propisima iz stavka (1) ovoga članka primjenjivat će se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak na razini Bosne i Hercegovine.

Članak 19.

(Prijava patenta)

- (1) Postupak priznavanja patenta pokreće se podnošenjem Institutu prijave za priznanje patenta (u daljnjem tekstu: prijava), sukladno ovome zakonu i propisima iz članka 18. stavka (1) ovoga zakona.
- (2) Prijave se uzimaju u postupak ispitivanja prema redoslijedu njihovog podnošenja.
- (3) Iznimno od odredbe stavka (2) ovoga članka, prijava se može ispitivati po žumom postupku u slučaju sudskog ili drugog spora, u kojem završetak postupka po prijavi predstavlja rješenje prethodnoga pitanja.
- (4) Institut će provesti žumo ispitivanje na temelju podnesenog obrazloženog zahtjeva s dokazima.

Članak 20.

(Jedinstvo izuma)

- (1) Za svaki se izum podnosi posebna prijava.
- (2) Jednom prijavom može se zahtijevati zaštita za više izuma samo ako su ti izumi međusobno tako povezani da ostvaruju jedinstvenu izumiteljsku zamisao (jedinstvo izuma).

Članak 21.

(Jezik prijave)

- (1) Prijava mora biti sastavljena na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako je tekst prijave podnesen na stranom jeziku, Institutu se mora dostaviti prijevod teksta prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi Bosne i Hercegovine.

Članak 22.

(Sadržaj prijave)

- (1) Prijava mora sadržavati:
 - a) zahtjev za priznanje patenta;
 - b) opis izuma;
 - c) jedan ili više patentnih zahtjeva;

- d) crteže na koje se pozivaju opis izuma i patentni zahtjevi;
- e) sažetak.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) točke a) ovoga članka mora sadržavati:
 - a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta;
 - b) naziv izuma koji odražava njegovu bit;
 - c) podatke o podnositelju prijave;
 - d) podatke o izumitelju, odnosno napomenu da izumitelj ne želi biti naveden u prijavi;
 - e) naznaku na kojem se od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini podnosi prijava patenta, odnosno objavljuje patent.
- (3) Izum se mora otkriti opisom iz stavka (1) točke b) ovoga članka na dostatan jasan i detaljan način, tako da ga stručnjak iz odgovarajućeg područja može izvesti. Ako se izum odnosi na živi biološki materijal i ako ga nije moguće primijeniti na temelju opisa izuma, smatrat će se da opis izuma ispunjava uvjet iz ovoga stavka ako je uzorak prirodno obnovljivog živog biološkog materijala položen u nadležnoj ustanovi najkasnije na datum podnošenja prijave patenta. Pod nadležnom ustanovom iz ovoga stavka podrazumijeva se ustanova koja je određena na temelju Budimpeštanskog sporazuma o priznanju pologa mikroorganizama u svrhu postupka patentiranja, sklopljenog 1977. godine i revidiranog 1980. godine.
- (4) Patentnim zahtjevima iz stavka (1) točke c) ovoga članka određuju se opseg i predmet zaštite izuma. Oni moraju biti jasni, sažeti i u cijelosti potkrijepljeni opisom izuma i crtežima ako postoje. Patentni zahtjevi mogu biti neovisni i ovisni. Neovisni patentni zahtjevi sadržavaju nova bitna obilježja izuma. Ovisni patentni zahtjevi sadržavaju specifična obilježja izuma koji je određen u neovisnom ili drugom ovisnom patentnom zahtjevu.
- (5) Sažetak iz stavka (1) točke e) ovoga članka je kratak sadržaj biti izuma koji služi isključivo u svrhu tehničkog informiranja i nema utjecaj na opseg tražene zaštite.
- (6) Smatra se da je prijava uredna ako ispunjava uvjete iz stavka (1) ovoga članka.
- (7) Sadržaj prijave naveden u stavku (1) toč. b) - e) ovoga članka smatra se tekstem prijave.
- (8) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na podnošenje prijave za registraciju korisnog modela.
- (9) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način podnošenja prijave iz st. (1) i (8) ovoga članka.

Članak 23.

(Izjava izumitelja)

- (1) Ako izumitelj ne želi da njegovo ime bude navedeno u zahtjevu za priznanje patenta kao ni u drugim aktima propisanim ovim zakonom, podnositelj prijave dužan je uz zahtjev za priznanje patenta, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijave, dostaviti Institutu pisanu izjavu izumitelja o tomu.
- (2) Izumitelj može tijekom postupka, a najkasnije do objave prijave, povući svoju izjavu da ne želi da mu ime bude navedeno u prijavi, kao ni u drugim ispravama propisanim ovim Zakonom.

Članak 24.

(Datum podnošenja prijave)

- (1) Za priznanje datuma podnošenja prijave potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadrži sljedeće:
 - a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznavanje patenta;
 - b) podatke o podnositelju prijave;

- c) dio prijave koji na prvi pogled izgleda kao opis izuma ili pozivanje na podnesenu prijavu.
- (2) Pozivanje na podnesenu prijavu iz stavka (1) točke c) ovoga članka mora sadržavati datum na koji je podnesena i njezin broj, podatak o uredu kojem je podnesena te navod da prethodno podnesena prijava na koju se poziva zamjenjuje opis i crteže.

Članak 25.

(Razdvajanje prijave)

- (1) Podnositelj prijave može sam ili na zahtjev Instituta podijeliti predmet prijave kojoj je utvrđen datum podnošenja (prvobitna prijava) na dvije ili više prijave (izdvojena prijava) i na temelju svake od njih nastaviti samostalan postupak, o čemu Institut donosi zaključak.
- (2) Predmet zaštite izdvojene prijave ne smije izlaziti izvan opsega zaštite prvobitno podnesene prijave.
- (3) Podjela prvobitne prijave patenta dopuštena je do donošenja rješenja o zahtjevu za priznanje patenta.
- (4) Izdvojena prijava zadržava datum podnošenja prvobitne prijave i, ako za to ima osnova u smislu odredbe članka 26. ovoga zakona, uživa pravo prvenstva prvobitne prijave.
- (5) Pristojbe i troškovi postupka održavanja izdvojene prijave plaćaju se od dana podnošenja prvobitne prijave.

Članak 26.

(Pravo prvenstva)

- (1) Od dana utvrđenog za datum podnošenja prijave iz članka 24. ovoga zakona, pod uvjetom da je prijava objavljena sukladno odredbama članka 41. ovoga zakona, podnositelj prijave ima pravo prvenstva glede svakog drugoga podnositelja koji za isti izum kasnije podnese prijavu.
- (2) Prvenstvo vrijedi od dana podnošenja prijave patenta Institutu, osim u slučaju kada su ispunjeni uvjeti za priznanje prava prvenstva iz članka 27. ovoga zakona.

Članak 27.

(Uvjeti za priznanje prava prvenstva)

- (1) Svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja u nekoj državi članici Pariške unije za zaštitu industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: Pariška unija), odnosno u državi članici Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO), podnese urednu prijavu za isti izum priznat će se pravo prvenstva u Bosni i Hercegovini ako to zatraži u roku od 12 mjeseci, računajući od dana podnošenja prve prijave.
- (2) Urednom prijavom iz stavka (1) ovoga članka smatra se prijava čiji je datum podnošenja utvrđen sukladno nacionalnom zakonodavstvu države članice Pariške unije ili članice WTO-a u kojoj je podnesena ili sukladno međunarodnom ugovoru sklopljenom između država članica, bez obzira na njezinu kasniju pravnu sudbinu.
- (3) Kasnija prijava koja je podnesena u istoj ili za istu državu smatrat će se prvom prijavom za potrebe utvrđivanja prava prvenstva u onome dijelu koji se odnosi na predmet izuma prve prijave ako je na dan podnošenja kasnije prijave prva prijava, koja je služila za utvrđivanje prava prvenstva, povučena, odbijena ili odbačena prije no što je postala dostupna javnosti i nije proizvela nikakve pravne učinke. Prva prijava ne može više služiti kao osnova za zahtijevanje prava prvenstva.

Članak 28.

(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnositelj prijave koji se u Bosni i Hercegovini namjerava koristiti pravom prvenstva iz članka 26. ovoga zakona dužan je podnijeti Institutu:

- a) zahtjev za priznanje prava prvenstva, koji sadrži bitne podatke o prvoj prijavi čije se prvenstvo zahtijeva (broj i datum podnošenja prijave, državu članicu Pariške unije ili članicu WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena) najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od dana podnošenja prijave u Bosni i Hercegovini i
 - b) prijepis prve prijave ovjeren od nadležnog tijela države članice Pariške unije ili članice WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena najkasnije do isteka roka od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za priznanje prava prvenstva, ili četiri mjeseca od dana podnošenja prijave patenta u Bosni i Hercegovini, ili 16 mjeseci od najranijeg datuma zahtijevanih prvenstava, ovisno o tomu koji od navedenih rokova ranije istječe.
- (2) Ako je prijava za koju se zahtijeva pravo prvenstva iz prve prijave podnesena na datum koji je kasniji od datuma na koji istječe razdoblje prvenstva iz članka 27. stavka (1) ovoga zakona, podnositelj prijave može podnijeti zahtjev za obnovu prava prvenstva.
 - (3) Zahtjev iz stavka (2) ovoga članka može se podnijeti u roku od dva mjeseca od dana isteka razdoblja prvenstva.
 - (4) Institut će usvojiti zahtjev za obnovu prava prvenstva pod uvjetom da podnositelj:
 - a) navede razloge koji potvrđuju da je do propuštanja roka u kojem se priznaje razdoblje prvenstva došlo unatoč dužnoj pažnji koju su zahtijevale okolnosti i
 - b) plati pristojbe i troškove postupka iz članka 17. ovoga zakona.
 - (5) Institut obavještava podnositelja o razlozima zbog kojih zahtjev za obnovu prava prvenstva namjerava odbiti u cijelosti ili djelomično te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primitka poziva očituje o tim razlozima.

Članak 29.

(Ispravak ili dopuna zahtjeva za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnositelj prijave može podnijeti zahtjev za ispravak ili dopunu zahtjeva za priznanje prava prvenstva u roku od 16 mjeseci od datuma prava prvenstva ili, ako bi ispravak ili dopuna prouzročila promjenu datuma prava prvenstva, u roku od 16 mjeseci od tako promijenjenog datuma prvenstva, koje god od 16-mjesečnog razdoblja prije istječe, pod uvjetom da je takav zahtjev podnesen u roku od četiri mjeseca od dana podnošenja prijave.
- (2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka podnositelj je dužan platiti pristojbe i troškove postupka iz članka 17. ovoga zakona. Ako u propisanom roku podnositelj ne plati pristojbe i troškove postupka, zahtjev se zaključkom odbacuje.
- (3) Ako je, radi ispravka ili dopune zahtjeva za priznanje prava prvenstva, promijenjen datum prava prvenstva koje se zahtijeva, rokovi se računaju od promijenjenog datuma prvenstva.

Članak 30.

(Ograničenja pri priznavanju prava prvenstva)

Zahtjevi iz članka 28. stavka (2) i članka 29. stavka (1) ovoga zakona ne mogu se podnijeti nakon što je podnositelj prijave podnio zahtjev za objavu prijave sukladno članku 41. stavku (2) ovoga zakona, osim ako je takav zahtjev za objavu povučen prije završetka tehničkih priprema za objavu prijave.

Članak 31.

(Zahtjev za priznanje višestrukog prava prvenstva)

Podnositelj prijave može zahtijevati priznanje višestrukog prava prvenstva na temelju više ranije podnesenih prijava u jednoj

ili više država članica Pariške unije ili WTO-a, pod uvjetima iz članka 27. ovoga zakona.

Članak 32.

(Obilježja izuma na koja se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Zahtjev za priznanje prava prvenstva može se odnositi samo na ona obilježja izuma koja su sadržana u prvoj prijavi ili prijavama čije se prvenstvo zahtijeva.
- (2) Ako se pojedina obilježja izuma na koja se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva ne nalaze u patentnim zahtjevima sadržanim u prvoj prijavi odnosno prijavama, priznat će se pravo prvenstva ako se ta obilježja mogu utvrditi iz svih sastavnih dijelova prijave.

Članak 33.

(Datum priznatog prava prvenstva)

U primjeni odredaba članka 10. st. (2) i (3) i članka 26. stavka (1) ovoga zakona za datum podnošenja prijave Institutu smatra se datum priznatoga prava prvenstva.

POGLAVLJE I. FORMALNO ISPITIVANJE PRIJAVE

Članak 34.

(Postupak po prijavi nakon podnošenja)

- (1) Nakon što zaprimi prijavu, Institut ispituje:
 - a) ispunjava li prijava uvjete za priznanje datuma podnošenja iz članka 24. ovoga zakona;
 - b) jesu li plaćene pristojbe i troškovi postupka podnošenja prijave sukladno članku 17. ovoga zakona za podnošenje prijave;
 - c) je li podnesen prijevod prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini, ako je prijava sastavljena na stranom jeziku;
 - d) jesu li podneseni crteži iz članka 22. stavka (1) točke d) ovoga zakona;
 - e) zastupa li podnositelja prijave iz članka 7. stavka (3) ovoga zakona osoba koja se može baviti zastupanjem sukladno članku 7. stavku (1) ovoga zakona.
- (2) Ako prijava ne ispunjava uvjete za priznanje datuma podnošenja iz članka 24. ovoga zakona, Institut poziva podnositelja da u roku od mjesec dana od dana primitka poziva ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu.
- (3) Ako podnositelj ne postupi sukladno pozivu Instituta u roku iz stavka (2) ovoga članka, prijava se zaključkom odbacuje.
- (4) Ako podnositelj ukloni nedostatke u roku iz stavka (2) ovoga članka, Institut donosi zaključak kojim se datum primitka zahtijevanih ispravaka utvrđuje za datum podnošenja prijave.
- (5) Kada se u prijavi poziva na crteže koji nisu sadržani u prijavi, Institut poziva podnositelja prijave da dostavi crteže u roku od mjesec dana od dana primitka poziva. Ako podnositelj postupi po pozivu Instituta, datumom podnošenja prijave smatrat će se datum na koji Institut zaprimi crteže. Ako crteži ne budu dostavljeni, smatrat će se da se podnositelj prijave na njih nije ni pozvao.
- (6) Institut poziva podnositelja prijave koji nije platio pristojbu i troškove postupka, odnosno nije dostavio prijevod prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini, da te nedostatke ukloni u roku od mjesec dana od dana primitka poziva.
- (7) Na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave, Institut može produljiti rokove propisane ovim člankom za razdoblje koje smatra opravdanim, ali ne dulje od tri mjeseca.
- (8) Ako podnositelj ne postupi po pozivu Instituta iz stavka (6) ovoga članka, prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja

smatrat će se povučenom, o čemu se donosi poseban zaključak o obustavi postupka.

Članak 35.

(Upis prijave u registar)

- (1) Prijava kojoj je zaključkom utvrđen datum podnošenja upisuje se u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona.
- (2) Ako utvrdi da je u registar iz stavka (1) ovoga članka upisana prijava koja ne ispunjava uvjete iz članka 24. stavka (1) ovoga zakona, Institut će zaključkom odlučiti o brisanju takve prijave iz registra.

Članak 36.

(Uvjerenje o pravu prvenstva)

- (1) Na zahtjev podnositelja prijave, Institut izdaje uvjerenje o pravu prvenstva prijave.
- (2) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje način izdavanja te sadržaj uvjerenja iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 37.

(Zahtjev za pretraživanje stanja tehnike)

- (1) Na zahtjev podnositelja prijave i uz plaćanje predviđenih pristojbi i naknada posebnih troškova postupka, Institut pretražuje dostupne baze podataka o prijavama patenata i priznatim patentima, sastavlja izvješće o pretraživanju i dostavlja ga podnositelju.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovog članka može se podnijeti najkasnije u roku od 11 mjeseci računajući od dana podnošenja nacionalne prijave u kojoj nije zatraženo priznanje prava prvenstva.
- (3) Ako je zahtjev iz stavka (1) ovog članka podnesen prije isteka roka od pet mjeseci računajući od dana podnošenja nacionalne prijave u kojoj nije zatraženo priznanje prava prvenstva, Institut sastavlja izvješće o pretraživanju u roku od devet mjeseci od dana podnošenja prijave.
- (4) Postupak pretraživanja iz stavka (1) ovoga članka Institut može provesti u cijelosti ili djelomično u suradnji s patentnim uredom druge države, međudržavnim ili regionalnim uredom s kojima ima sklopljen ugovor o suradnji.
- (5) Ako Institut provodi pretraživanje sukladno stavku (4) ovog članka, podnositelj je dužan dostaviti prijevod prijave na engleski jezik.
- (6) Ako zahtjev za pretraživanje stanja tehnike nije sukladan st. (1) - (5) ovoga članka, Institut će, bez odgode, o tome obavijestiti podnositelja prijave i pozvati ga da uredi zahtjev u roku ne duljem od mjesec dana od dana primitka obavijesti.
- (7) Ako podnositelj prijave ne uredi zahtjev sukladno pozivu iz stavka (6) ovoga članka, zahtjev za pretraživanje odbacit će se zaključkom.
- (8) Zahtjevi iz st. (1) i (3) ovoga članka ne mogu se povući.
- (9) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje način podnošenja zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, priloge uz zahtjev, izgled i sadržaj obrasca na kojem se podnosi zahtjev te tijek postupka po zahtjevu.

Članak 38.

(Izvješće o pretraživanju)

- (1) Na zahtjev podnesen prema članku 37. ovoga zakona, Institut izrađuje izvješće o pretraživanju stanja tehnike za izum čija se zaštita zahtjeva na temelju patentnih zahtjeva, uzimajući u obzir opis izuma i crteže koji su uz njih podneseni u mjeri u kojoj je to potrebno te ga odmah

prosljeđuje podnositelju prijave, s primjercima svih dokumenata koji se navode u izvješću.

- (2) Ako se u izradi izvješća iz stavka (1) ovoga članka utvrdi da nije moguće provesti pretraživanje stanja tehnike u odnosu na sve ili pojedine patentne zahtjeve jer prijava ne ispunjava uvjete iz ovoga zakona, Institut će ili navesti u izjavi da nije u mogućnosti izvršiti pretraživanje ili izraditi djelomično izvješće o pretraživanju stanja tehnike u mjeri u kojoj je to moguće.
- (3) Izjava ili djelomično izvješće iz stavka (2) ovoga članka, kao i izvješće izrađeno sukladno odredbi iz stavka (4) ovoga članka, smatrat će se izvješćem o pretraživanju u daljnjem postupku.
- (4) Ako se tijekom izrade izvješća o pretraživanju iz stavka (1) ovoga članka utvrdi da prijava ne ispunjava uvjete jedinstva izuma, Institut će izraditi djelomično izvješće o pretraživanju stanja tehnike koje se odnosi na izum ili na skupinu izuma u smislu članka 20. ovoga zakona koji su prvi navedeni u patentnim zahtjevima.
- (5) Institut će, nakon izrade djelomičnog izvješća iz stavka (1) ovoga članka, obavijestiti podnositelja prijave da će izvješćem o pretraživanju biti obuhvaćeni i ostali izumi, pod uvjetom plaćanja dodatne pristojbe i troškova postupka pretraživanja za svaki obuhvaćeni izum, u roku dva mjeseca od dana primitka obavijesti.
- (6) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje način izrade, sadržaj i sadržaj objave izvješća o pretraživanju.

Članak 39.

(Naknadne izmjene u prijavi)

- (1) Prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja ne može se naknadno izmijeniti proširenjem opsega zaštite predmeta prijave.
- (2) Izmjene i dopune podataka sadržanih u prijavi kojima se ne proširuje opseg zaštite mogu se vršiti do okončanja postupka.

Članak 40.

(Ispitivanje pretpostavki za objavu prijave)

- (1) Ispitivanjem pretpostavki za objavu prijave utvrđuje se ispunjava li prijava sljedeće uvjete:
 - a) sadrži li sve dijelove iz članka 22. ovoga zakona sastavljene na propisani način i potrebne dodatke propisane ovim zakonom;
 - b) je li naznačen izumitelj;
 - c) je li podnesen uredan zahtjev za priznanje prava prvenstva u smislu članka 26. ovoga zakona, ako je zahtijevano priznanje prava prvenstva.
- (2) Ako se provedenim ispitivanjem utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovoga članka, Institut poziva podnositelja da u primjerenom roku ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu. Taj rok ne može biti kraći od jednog niti dulji od tri mjeseca od dana primitka poziva.
- (3) Na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave, Institut može produljiti rok iz stavka (2) ovoga članka za vrijeme koje smatra opravdanim, ali ne dulje od dva mjeseca.
- (4) Ako podnositelj u određenome roku ne ukloni nedostatke iz stavka (1) ovoga članka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave patenta.
- (5) Institut neće priznati pravo prvenstva ako podnositelj ne postupi sukladno pozivu iz stavka (2) ovoga članka glede uređivanja zahtjeva za pravo prvenstva.

Članak 41.

(Način i sadržaj objave prijave patenta)

- (1) Prijava za koju je ispitivanjem utvrđeno da ispunjava sve uvjete iz članka 40. ovoga zakona, o čemu Institut donosi zaključak, objavljuje se u službenom glasilu nakon isteka 18 mjeseci od dana podnošenja, odnosno od datuma priznatoga prava prvenstva, čime prijava postaje dostupna javnosti.
- (2) Prijava iz stavka (1) ovoga članka može se objaviti na zahtjev podnositelja i prije isteka navedenoga roka, ali ne prije isteka roka od tri mjeseca od dana podnošenja Institutu.
- (3) Prijava koja je, unatoč tomu što je bila povučena ili se smatrala povučenom, objavljena ili ju je na neki drugi način Institut učinio dostupnom javnosti, ne ulazi u stanje tehnike.
- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj objave prijave.

POGLAVLJE II. POSTUPAK NAKON OBJAVE PRIJAVE PATENTA

Članak 42.

(Zahtjevi)

- (1) Podnositelj može, u roku od šest mjeseci od dana objave prijave patenta u službenom glasilu, podnijeti zahtjev za:
 - a) priznanje patenta provođenjem postupka potpunog ispitivanja prijave patenta ili
 - b) priznanje patenta na temelju podnesenih rezultata potpunog ispitivanja prijave patenta za isti izum koje je obavio ured druge zemlje kojem je podnositelj ranije podnio prijavu patenta, prevedenih na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako je podnesen jedan od zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, a nisu plaćene pristojbe i troškovi postupka sukladno članku 17. ovoga zakona, mogu se platiti u roku od dva mjeseca od isteka roka iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Ako nije dostavljen prijevod rezultata provedenog postupka potpunog ispitivanja iz stavka (1) točke b) ovoga članka, Institut poziva podnositelja prijave da ukloni nedostatak u roku od mjesec dana od dana primitka poziva. Na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave, Institut može produžiti taj rok za razdoblje koje smatra opravdanim, ali ne dulje od tri mjeseca.
- (4) Ako u roku iz stavka (1) ovoga članka nije podnesen jedan od propisanih zahtjeva ili u roku iz stavka (2) ovoga članka nisu plaćeni propisana pristojba i troškovi postupka, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavi postupka priznavanja patenta.
- (5) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 43.

(Postupak potpunog ispitivanja)

- (1) Potpunim ispitivanjem prijave patenta utvrđuje se ispunjava li izum sve uvjete za priznanje patenta, tj. je li predmetom prijave izum:
 - a) koji nije isključen iz zaštite patentom sukladno članku 8. stavku (6), odnosno članku 9. ovoga zakona;
 - b) koji je sukladan s pravilom o jedinstvu izuma iz članka 20. ovoga zakona;
 - c) koji ispunjava uvjete iz članka 22. st. (3) i (4) ovoga zakona;
 - d) koji je nov sukladno odredbama čl. 10. i 11. ovoga zakona, ima inventivnu razinu sukladno članku 12. ovoga zakona i koji je industrijski primjenjiv sukladno članku 13. ovoga zakona.

- (2) Postupak potpunog ispitivanja prijave iz stavka (1) ovoga članka Institut može provesti u cijelosti ili djelomično, u pravilu, u suradnji s patentnim uredima iz članka 32. PCT-a, kao i patentnim uredima drugih zemalja koji provode postupak potpunog ispitivanja i s kojima Institut ima sklopljen ugovor o suradnji za to.
- (3) Za postupak ispitivanja, sukladno stavku (2) ovoga članka, podnositelj prijave dužan je dostaviti prijevod prijave na engleski jezik.

Članak 44.

(Podnošenje rezultata potpunog ispitivanja priznatoga patenta)

- (1) Zahtjev za priznanje patenta prihvaćanjem rezultata potpunog ispitivanja priznatoga patenta sukladno članku 42. stavku (1) točki b) ovoga zakona može se podnijeti samo ako je prijava patenta za isti izum podnesena jednom ili većem broju patentnih ureda.
- (2) Uredi iz stavka (1) ovoga članka su uredi koji provode postupak potpunog ispitivanja, s kojima u trenutku podnošenja zahtjeva iz članka 42. stavka (1) točke b) ovoga zakona Institut ima potpisan ugovor o suradnji za to te državni i međudržavni uredi koji na temelju članka 32. PCT-a imaju status ovlaštenog tijela za međunarodno prethodno ispitivanje međunarodnih prijava patenata.
- (3) Podnositelj zahtjeva iz članka 42. stavka (1) točke b) ovoga zakona obavezan je uz zahtjev priložiti potpisanu izjavu da će dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog u jednom od ureda iz stavka (2) ovoga članka dostaviti u roku od šest mjeseci od dana priznanja patenta od ureda iz stavka (2) ovoga članka, a najkasnije pet godina od dana podnošenja zahtjeva iz članka 42. stavka (1) točke b) ovoga zakona.
- (4) Na temelju obrazloženog zahtjeva podnositelja prijave i priloženih dokaza, Institut može produžiti rok iz stavka (3) ovoga članka.
- (5) Ako podnositelj prijave u propisanom roku ne dostavi rezultate provedenog postupka potpunog ispitivanja koji su Institutu dostatni za donošenje rješenja glede zahtjeva za priznanje patenta, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavi postupka.
- (6) Institut donosi rješenje povodom zahtjeva za priznanje patenta ako su ispunjeni uvjeti iz članka 43. stavka (1) ovoga zakona, uzimajući u obzir dostavljene rezultate postupka potpunog ispitivanja.
- (7) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način podnošenja dokumenata koje podnositelj treba dostaviti kao dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog od ureda iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 45.

(Odbijanje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za priznanje patenta odbija se ako je provedbom postupka iz čl. 43. i 44. ovoga zakona utvrđeno da prijava patenta ne ispunjava uvjete za priznanje patenta iz članka 43. stavka (1) ovoga zakona, a u tom slučaju Institut u pisanom obliku izvještava podnositelja prijave o razlozima zbog kojih se patent ne može priznati i poziva ga da se u pisanom obliku očituje o navedenim razlozima u određenom roku, koji ne može biti kraći od mjesec dana niti dulji od dva mjeseca od dana primitka poziva.
- (2) Institut može produžiti rok iz stavka (1) ovoga članka na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave, ali ne dulje od tri mjeseca.

- (3) Ako podnositelj prijave ne postupi sukladno pozivu iz stavka (1) ovoga članka, Institut donosi rješenje o odbijanju patenta.
- (4) Podaci iz rješenja o odbijanju patenta upisuju se u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona.

Članak 46.

(Priznanje patenta)

- (1) Institut donosi rješenje o priznanju patenta ako prijava ispunjava sve uvjete za priznanje patenta iz članka 43. stavka (1) ovoga zakona.
- (2) Institut dostavlja podnositelju tekst prijave patenta kojom namjerava priznati patent i poziva ga da, u roku od mjesec dana od dana primitka poziva, podnese pisano očitovanje o dostavljenom tekstu.
- (3) Ako podnositelj u roku iz stavka (2) ovoga članka ne postupi sukladno pozivu, smatra se da je dostavio očitovanje u kojem je suglasan s dostavljenim tekstom i Institut donosi rješenje o priznanju patenta.
- (4) Ako podnositelj prijave pravodobno dostavi Institutu pisano očitovanje u kojem nije suglasan s tekstom prijave iz stavka (2) ovoga članka, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti svoj prijedlog izmijenjenog teksta patentnih zahtjeva.
- (5) Ako Institut prihvati podnositeljeve razloge i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stavka (4) ovoga članka, donosi rješenje o priznanju patenta prema tekstu patentnih zahtjeva koje je prihvatio.
- (6) Institut donosi rješenje iz st. (3) i (5) ovoga članka pod uvjetom da su plaćene pristojbe i troškovi postupka sukladno članku 17. ovoga zakona za održavanje patenta i objavu podataka u službenom glasilu.
- (7) Ako podnositelj prijave u propisanom roku ne plati pristojbe i troškove postupka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.
- (8) Podaci iz rješenja o priznanju patenta, s datumom donošenja rješenja, upisuju se u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona.

Članak 47.

(Isprava o patentu)

- (1) Nositelju patenta izdaje se isprava o patentu.
- (2) Isprava iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na zahtjev nositelja i nakon uplate pristojbi i troškova postupka.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik isprave iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 48.

(Patentni spis)

- (1) Nositelju patenta izdaje se patentni spis.
- (2) Spis iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na zahtjev nositelja nakon uplate pristojbi i troškova postupka i dostavljanja teksta prijave na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (3) Nositelju europskog patenta izdaje se patentni spis na njegov zahtjev. Uz zahtjev za izdavanje patentnog spisa, nositelj patenta dostavlja prijevod europskog patenta na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i dokaz o uplati pristojbi i troškova postupka.
- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik spisa iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 49.

(Objava podatka o priznanju patenta)

- (1) Podatak o priznatom patentu objavljuje se u službenom glasilu. Rješenje o priznanju patenta ima učinak od dana objave podatka o priznatom patentu.

- (2) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj objave iz stavka (1) ovoga članka.

POGLAVLJE III. KORISNI MODEL

Članak 50.

(Predmet zaštite korisnim modelom)

- (1) Korisni model registrira se za izum čiji je predmet zaštite patentibilan sukladno članku 8. ovoga zakona.
- (2) Korisni model neće se registrirati za:
- izum iz područja biotehnologije;
 - izum kemijske ili farmaceutske tvari;
 - izum čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu, pri čemu se iskorištavanje ne smatra protivnim javnom poretku ili moralu samo zbog toga što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom i
 - izum koji se odnosi na postupak.

Članak 51.

(Prijava korisnog modela)

- (1) Postupak registracije korisnog modela pokreće se podnošenjem Institutu prijave korisnog modela.
- (2) Prijava iz stavka (1) ovoga članka ne može sadržavati više od deset patentnih zahtjeva.

Članak 52.

(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Svaka osoba koja je podnijela urednu prijavu patenta uživa prvenstvo od dana te prijave u svrhu podnošenja prijave korisnog modela ili preinake iz prijave patenta u prijavu korisnog modela, pod uvjetom da je prijava korisnog modela za isti izum podnesena Institutu u roku od 12 mjeseci od dana podnošenja prijave patenta te da prvenstvo već nije zahtijevano za prijavu patenta na čije se prvenstvo namjerava pozvati.
- (2) Podnositelj prijave korisnog modela dužan je zahtjev za priznanje prvenstva iz stavka (1) ovoga članka podnijeti najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od dana podnošenja te prijave.
- (3) Odredbe čl. 27. i 28. ovoga zakona koje se odnose na međunarodno prvenstvo na odgovarajući se način primjenjuju na nacionalno prvenstvo.

Članak 53.

(Ispitivanje prijave korisnog modela)

- (1) U postupku ispitivanja prijave korisnog modela u kojoj je utvrđen datum podnošenja u smislu članka 24. ovoga zakona, Institut utvrđuje ispunjava li ona sljedeće uvjete:
- je li sukladna s člankom 22. stavkom (8) i člankom 34. ovoga zakona;
 - je li sastavljena na način propisan člankom 22. stavkom (1), člankom 9. stavkom (4) i člankom 51. stavkom (2) ovoga zakona i
 - je li predmet zaštite izum koji nije isključen iz zaštite u smislu članka 8. stavka (2) te članka 50. stavka (2) ovoga zakona.
- (2) U postupku ispitivanja korisnog modela ne ispituju se novost, inventivna razina i industrijska primjenjivost prijavljenog izuma.
- (3) Ako Institut u postupku ispitivanja utvrdi da prijava ne ispunjava sve uvjete iz stavka (1) ovoga članka, o tome obavještava podnositelja prijave i poziva ga da ispravi utvrđene nedostatke u roku koji ne može biti kraći od dva mjeseca niti dulji od tri mjeseca od dana primitka obavijesti.

- (4) Obavijest iz stavka (3) ovoga članka sadržava rezultat ispitivanja s obrazloženjem svih razloga zbog kojih korisni model ne može biti priznat.
- (5) Podnositelj prijave može, nakon primitka obavijesti iz stavka (3) ovoga članka, izmijeniti opis, patentne zahtjeve i crteže, pod uvjetom da izmjenu podnese istodobno s odgovorom na rezultat ispitivanja.
- (6) Institut može produljiti rok iz stavka (3) ovoga članka na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave.
- (7) Prijava korisnog modela se ne objavljuje.

Članak 54.

(Odbijanje prijave za registraciju korisnog modela)

Ako je u postupku ispitivanja, na temelju članka 53. ovoga zakona, utvrđeno da prijava ne ispunjava sve propisane uvjete, Institut donosi rješenje o odbijanju prijave za registraciju korisnog modela.

Članak 55.

(Registracija korisnog modela)

- (1) Ako Institut utvrdi da prijava korisnog modela ispunjava sve uvjete iz članka 53. stavka (1) ovoga zakona, obavijestiti će podnosioca prijave o pravnim posljedicama registracije korisnog modela i dostaviti mu prijedlog konačnog sadržaja prijave kojom namjerava registrirati korisni model te ga pozvati da, u roku od jednog mjeseca od dana primitka poziva, podnese pisanu suglasnost za dostavljeni tekst ili zatraži preinaku prijave korisnog modela u prijavu patenta.
- (2) Ako podnositelj prijave u roku iz stavka (1) ovoga članka ne dostavi pisanu suglasnost, smatrat će se da je suglasan s predloženim tekstom te Institut donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema konačnom sadržaju prijave korisnog modela koji je podnosiocu dostavljen sukladno stavku (1) ovoga članka.
- (3) Ako podnositelj prijave korisnog modela pravodobno dostavi Institutu pisanu izjavu da nije suglasan s prijedlogom iz stavka (1) ovoga članka, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva.
- (4) Ako Institut prihvati podnosioceljeve razloge i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stavka (3) ovoga članka, donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema tekstu patentnih zahtjeva koje je predložio podnositelj prijave.
- (5) Ako se ne mogu prihvatiti razlozi koje podnositelj navodi, Institut u pisanom obliku o tome detaljno izvještava podnosioca i donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema konačnom tekstu patentnih zahtjeva kakav je dostavljen na suglasnost.
- (6) Ako podnositelj prijave u propisanom roku ne plati pristojbe i troškove postupka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave za registraciju korisnog modela.
- (7) Podaci o registraciji korisnog modela upisuju se u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona i objavljuju u službenom glasilu.
- (8) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz stavka (7) ovoga članka.

Članak 56.

(Isprava o korisnom modelu)

- (1) Nositelju korisnog modela izdaje se isprava o korisnom modelu.
- (2) Isprava iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na zahtjev nositelja i nakon uplate pristojbi i troškova postupka.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik isprave iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 57.

(Spis korisnog modela)

- (1) Nositelju korisnog modela izdaje se spis korisnog modela.
- (2) Spis iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na zahtjev nositelja nakon uplate pristojbi i troškova postupka.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik spisa iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 58.

(Preinaka prijave)

- (1) Podnositelj može podnijeti zahtjev za preinaku prijave korisnog modela u prijavu patenta i obratno, o čemu Institut donosi odgovarajuće rješenje.
- (2) Zahtjev za preinaku prijave korisnog modela u prijavu patenta može se podnijeti do donošenja rješenja iz članka 54. ili članka 55. stavka (2) ovoga zakona, uz uvjet plaćanja upravnih pristojbi i troškova postupka.
- (3) Zahtjev za preinaku prijave patenta u prijavu korisnog modela može se podnijeti najkasnije do isteka tri mjeseca od dana objave prijave patenta.
- (4) Preinačena prijava zadržava datum podnošenja prijave korisnog modela odnosno prijave patenta.

Članak 59.

(Potpuno ispitivanje korisnog modela)

- (1) Na zahtjev nositelja korisnog modela, Institut će provesti postupak potpunog ispitivanja predmeta zaštite korisnog modela, pod uvjetom plaćanja upravnih pristojbi i troškova postupka potpunog ispitivanja sukladno odredbi članka 43. stavka (1) ovoga zakona.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka može se podnijeti najkasnije do isteka sedme godine trajanja korisnog modela i ne može se povući.
- (3) Ako izum koji je predmetom zaštite korisnog modela ispunjava uvjete propisane člankom 43. stavkom (1) toč. a) - d) ovoga zakona, Institut donosi rješenje o priznanju patenta.
- (4) Na postupak potpunog ispitivanja korisnog modela na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 43. i čl. 45. - 49. ovoga zakona.
- (5) Korisni model koji ne ispunjava uvjete iz članka 43. stavka (1) toč. a) - d) ovoga zakona Institut proglašava ništavim po službenoj dužnosti.
- (6) Institut upisuje podatke o prijelazu korisnog modela u patent ili podatke o njegovu proglašenju ništavim u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona i objavljuje ih u službenom glasilu.
- (7) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz stavka (6) ovoga članka koji se objavljuju u službenom glasilu.

POGLAVLJE IV. NASTAVAK POSTUPKA I PONOVA USPOSTAVA PRAVA

Članak 60.

(Nastavak postupka)

- (1) Ako je podnositelj prijave ili nositelj patenta odnosno korisnog modela propustio provesti neku radnju u postupku pred Institutom u roku propisanom ovim zakonom, a izravna posljedica toga je gubitak prava iz prijave ili patenta odnosno korisnog modela, može podnijeti zahtjev za nastavak postupka. Institut će dopustiti nastavak postupka pod uvjetom da podnositelj:
 - a) podnese zahtjev za nastavak postupka i provede sve propuštene radnje u roku iz stavka (2) ovoga članka;
 - b) uplati pristojbe i troškove postupka sukladno članku 17. ovoga zakona.

- (2) Rok za podnošenje zahtjeva, odnosno provođenje propuštenih radnji iz stavka (1) ovoga članka, ne može biti dulji od dva mjeseca od dana isteka roka propisanog ovim zakonom i nastanka pravnih posljedica iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Ako propuštene radnje nisu provedene u roku iz stavka (2) ovoga članka ili ako nisu plaćene pristojbe i troškovi postupka iz članka 17. ovoga zakona, smatrat će se da zahtjev za nastavak postupka nije ni podnesen, o čemu Institut donosi zaključak.
- (4) Zahtjev za nastavak postupka ne može se podnijeti ako je propušten rok:
 - a) iz stavka (2) ovoga članka;
 - b) za podnošenje zahtjeva iz čl. 28. i 29. ovoga zakona;
 - c) za podnošenje prijedloga iz članka 61. ovoga zakona;
 - d) za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima sudjeluje više stranaka.
- (5) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj zahtjeva, uvjete i postupak povodom zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 61.

(Ponovna uspostava prava)

- (1) Ako je podnositelj prijave ili nositelj patenta odnosno korisnog modela, i pored dužne pažnje koju su zahtijevale okolnosti, propustio provesti neku radnju u postupku pred Institutom u roku propisanom ovim zakonom, a izravna posljedica toga je gubitak prava iz prijave patenta ili patenta odnosno korisnog modela, Institut će dopustiti ponovnu uspostavu prava pod uvjetom da podnositelj:
 - a) podnese prijedlog za ponovnu uspostavu prava;
 - b) iznese okolnosti uslijed kojih je bio spriječen provesti propuštenu radnju u roku;
 - c) uplati pristojbe i troškove postupka sukladno članku 17. ovoga zakona.
- (2) Prijedlog za ponovnu uspostavu prava podnosi se u roku od tri mjeseca, računajući od dana kada je prestao razlog koji je prouzročio propuštanje, a ako je podnositelj kasnije saznao za propuštanje, onda od dana kada je to saznao.
- (3) Prijedlog iz stavka (1) ovoga članka ne može se podnijeti nakon proteka godine dana od dana propuštanja roka.
- (4) Ako su ispunjeni uvjeti iz st. (1) i (2) ovoga članka, Institut donosi zaključak o dopuštenju ponovne uspostave prava, a podatak o prihvaćanju prijedloga objavljuje se u službenom glasilu.
- (5) Ako Institut utvrdi da je prijedlog iz stavka (1) ovoga članka neopravdan te ga namjerava odbiti u cijelosti ili djelomično, prethodno obavještava podnositelja prijedloga o razlozima odbijanja te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primitka poziva očituje o tim razlozima. Institut donosi zaključak o odbijanju prijedloga za ponovnu uspostavu prava.
- (6) Prijedlog za ponovnu uspostavu prava ne može se podnijeti uslijed propuštanja roka za sljedeće radnje:
 - a) podnošenje prijedloga iz stavka (1) ovoga članka;
 - b) podnošenje zahtjeva za produljenje roka;
 - c) podnošenje zahtjeva iz čl. 28. i 29. ovoga zakona;
 - d) podnošenje jednog od zahtjeva iz članka 42. ovoga zakona;
 - e) podnošenje zahtjeva iz članka 52. ovoga zakona;
 - f) podnošenje prijevoda iz članka 34. stavka (1) točke c), članka 116. st. (2) i (3) i članka 126. st. (2) i (3) ovoga zakona;

- g) za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima sudjeluje više stranaka.
- (7) Svaka osoba koja je u dobroj vjeri iskorištavala ili obavila stvarne i ozbiljne pripreme za iskorištavanje izuma koji je predmetom objavljene prijave, u razdoblju između gubitka prava iz stavka (1) ovoga članka i objave podatka o prihvaćanju prijedloga za ponovnu uspostavu prava može nastaviti takvo iskorištavanje bez obveze plaćanja naknade štete u svrhu vlastitog poslovanja i potreba vezanih uz takvo poslovanje.
- (8) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj prijedloga, uvjete i postupak povodom prijedloga iz stavka (1) ovoga članka te sadržaj objave iz stavka (4) ovoga članka.

POGLAVLJE V. UPIS PROMJENE, IZVADAK, UVID U SPIS I ISPRAVAK POGREŠKE

Članak 62.

(Upis promjene u registar)

- (1) Institut rješenjem odlučuje o zahtjevu stranke za upis promjene u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona.
- (2) Upisana promjena koja se odnosi na objavljenu prijavu i na patent odnosno na korisni model objavljuje se u službenome glasilu.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje postupak upisa promjene u registar te sadržaj podataka koji se glede toga objavljuju u službenom glasilu.

Članak 63.

(Izvadak iz registra)

- (1) Na zahtjev fizičke ili pravne osobe, Institut izdaje izvadak iz registra koje vodi.
- (2) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj, način izdavanja i sadržaj izvotka iz registra.

Članak 64.

(Uvid u spis)

- (1) Na zahtjev fizičke ili pravne osobe, Institut će učiniti dostupnima zatražene tekstove svih objavljenih prijava i prava, kao i patentne spise.
- (2) Institut može, prije objave prijave patenta u službenom glasilu, zainteresiranoj fizičkoj i pravnoj osobi na njezin zahtjev dostaviti sljedeće podatke: broj prijave, podatke o podnositelju prijave, naziv izuma te datum podnošenja prijave, odnosno u slučaju kada je zatraženo pravo prvenstva, naznaku države ili organizacije kojoj je podnesena prva prijava, s njezinim brojem i datumom podnošenja.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj patentnog spisa te način i sadržaj pružanja usluge iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 65.

(Ispravak pogrešaka)

- (1) Na zahtjev podnositelja prijave, nositelja prava ili po službenoj dužnosti, Institut će rješenjem ispraviti očite pogreške u dokumentima, registrima koje vodi ili u objavama, uz uvjet plaćanja upravnih pristojbi i naknade troškova postupka u slučajevima kada do pogreške nije došlo propustom Instituta.
- (2) Zahtjev za ispravak pogreške iz stavka (1) ovoga članka podnosi se putem propisanog obrasca.
- (3) Ispravci pogrešno objavljenih podataka iz stavka (1) ovoga članka objavljuju se u službenom glasilu.
- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca iz stavka (2) ovoga članka, kao i podatke koji se

objavljaju u službenom glasilu na temelju stavka (3) ovoga članka.

DIO PETI - TRAJANJE, ODRŽAVANJE I PRESTANAK PRAVA

Članak 66.

(Trajanje prava)

- (1) Patent traje 20 godina računajući od dana podnošenja prijave patenta.
- (2) Korisni model traje deset godina računajući od dana podnošenja prijave za registraciju.

Članak 67.

(Održavanje prava)

- (1) Za održavanje prava iz prijave i priznatog patenta odnosno korisnog modela plaćaju se propisana godišnja pristojba i troškovi postupka na način propisan posebnim propisom.
- (2) Godišnja pristojba i troškovi postupka iz stavka (1) ovoga članka plaćaju se za treću i svaku sljedeću godinu računajući od dana podnošenja prijave.
- (3) Godišnja pristojba i troškovi postupka iz stavka (1) ovoga članka za pojedinu godinu trebaju biti plaćeni u roku koji dopijeva prije isteka godine koja prethodi.
- (4) Ako nositelj patenta odnosno korisnog modela ne plati pristojbu i troškove postupka sukladno stavku (2) ovoga članka a u roku iz stavka (3) ovoga članka, može ih platiti u dodatnom roku od šest mjeseci, ali uvećane za 50%.
- (5) Institut može obavijestiti nositelja patenta odnosno korisnog modela, kao i podnositelja prijave, o propuštanju roka za plaćanje pristojbe i troškova postupka održavanja patenta i prava iz prijave patenta uz navođenje posljedica njihovog neplaćanja te na mogućnost plaćanja u dodatnom roku, prema stavku (4) ovoga članka.
- (6) Godišnje pristojbe i troškovi postupka iz stavka (1) ovoga članka ne mogu se uredno platiti ranije od godinu dana prije njihova dospijeca na naplatu.
- (7) Ako podnositelj prijave patenta pravodobno ne plati propisanu pristojbu i troškove postupka održavanja prava iz prijave, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.

Članak 68.

(Razlozi za prestanak prava)

- (1) Ako nositelj patenta odnosno korisnog modela uredno ne plati propisanu pristojbu i troškove postupka održavanja patenta odnosno korisnog modela, on prestaje sljedećega dana od dana isteka roka za plaćanje iz članka 67. stavka (3) ovoga zakona.
- (2) Nositelj patenta odnosno korisnog modela može se pisanom izjavom odreći patenta u cijelosti ili djelomično, o čemu Institut donosi zaključak. Učinci izjave o odricanju nastupaju sljedećega dana od dana dostave izjave Institutu.
- (3) Ako je u registru patenata upisano određeno pravo u korist treće osobe, nositelj patenta odnosno korisnog modela ne može se odreći patenta bez prethodno ovjerene pisane suglasnosti te osobe.
- (4) Odricanje od patenta odnosno korisnog modela upisuje se u registar patenata i podatak o tomu objavljuje se u službenome glasilu.
- (5) Patent odnosno korisni model prestaje danom smrti nositelja, odnosno danom gubitka statusa pravne osobe, osim ako je prešao na nasljednike, odnosno pravne sljednike. Ova odredba analogno se primjenjuje i na svjedodžbu iz članka 70. stavka (1) ovoga zakona.

DIO ŠESTI - SVJEDODŽBA O DODATNOJ ZAŠTITI

Članak 69.

(Područje primjene)

Svaki proizvod zaštićen patentom na teritoriju Bosne i Hercegovine koji je sastavni dio lijeka za ljude ili životinje ili sredstva za zaštitu bilja, za čije je stavljanje u promet na teritoriju Bosne i Hercegovine potrebno izdavanje odobrenja od nadležnog tijela, može se štiti svjedodžbom, pod uvjetima predviđenim ovim zakonom.

Članak 70.

(Predmet i učinci zaštite)

- (1) Predmet zaštite svjedodžbom je samo proizvod obuhvaćen odobrenjem za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, i to za svaku primjenu tog proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, koja je bila odobrena prije prestanka važenja svjedodžbe.
- (2) Svjedodžba osigurava nositelju ista prava koja proizlaze iz patenta i, analogno, ta su prava podložna istim ograničenjima.

Članak 71.

(Iznimka od zaštite svjedodžbom)

- (1) Iznimno od odredbe članka 70. stavka (2) ovoga zakona, zaštita svjedodžbom ne odnosi se na radnje za koje je potreban pristanak nositelja svjedodžbe, i to:
 - a) proizvodnju proizvoda iz članka 69. ovoga zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod radi izvoza ili
 - b) povezanu radnju koja je nužna za proizvodnju iz točke a) ovoga stavka ili za sâm izvoz tog proizvoda ili
 - c) proizvodnju proizvoda iz članka 69. ovoga zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod najranije šest mjeseci prije isteka roka važenja svjedodžbe radi skladištenja na teritoriju Bosne i Hercegovine, kako bi se proizvod ili lijek koji sadrži taj proizvod stavio na tržište Bosne i Hercegovine nakon isteka roka važenja svjedodžbe ili
 - d) sve povezane radnje koje su nužne za proizvodnju iz točke a) ovoga stavka ili za sâm skladištenje, pod uvjetom da se ta povezana radnja izvodi najranije šest mjeseci prije isteka važenja svjedodžbe.
- (2) Proizvođač pismenim putem dostavlja nadležnom tijelu i nositelju svjedodžbe informacije propisane člankom 72. ovoga zakona najkasnije tri mjeseca prije dana početka proizvodnje u Bosni i Hercegovini, a koje bi u svim drugim slučajevima, izuzev slučajeva uređenih čl. 71. - 73. ovoga zakona, predstavljale povredu prava nositelja svjedodžbe ili najkasnije tri mjeseca prije prve povezane radnje koja bi u svim drugim slučajevima, izuzev slučajeva uređenih čl. 71. - 73. ovoga zakona, predstavljala povredu prava nositelja svjedodžbe, ovisno o tome koji rok istječe ranije.
- (3) Ako se informacije iz članka 72. ovoga zakona promijene, proizvođač obavještava nadležno tijelo i nositelja svjedodžbe prije no što se te promjene počnu primjenjivati.
- (4) U slučaju da je proizvod iz članka 69. ovoga zakona ili lijek koji sadrži taj proizvod proizveden radi izvoza, proizvođač osigurava postavljanje odgovarajuće oznake na vanjsko pakiranje proizvoda iz članka 69. ovoga zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod iz stavka (1) točke a) ovoga članka i, ako je moguće, na njegovo unutarnje (neposredno) pakiranje.
- (5) Iznimka iz stavka (1) ovoga članka ne odnosi se na radnju ili djelatnost potrebnu za uvoz proizvoda iz članka 69. ovoga zakona ili medicinskog proizvoda koji sadrži taj proizvod na

teritorij Bosne i Hercegovine samo u svrhu prepakiranja, za ponovni izvoz ili za skladištenje.

- (6) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje izgled oznake iz stavka (4) ovoga članka.

Članak 72.

(Informacije o proizvodnji)

- (1) Informacije koje dostavlja proizvođač su:
- tvrtka i adresa sjedišta proizvođača;
 - naznaka o tome je li proizvodnja namijenjena za izvoz ili skladištenje ili izvoz i skladištenje;
 - naznaka da će proizvodnja i skladištenje, ako postoji, kao i prva radnja u vezi s proizvodnjom, biti na teritoriju Bosne i Hercegovine;
 - broj svjedodžbe izdane od nadležnoga tijela;
 - za lijekove koji se izvoze - broj dozvole za stavljanje u promet lijeka ili ekvivalent te dozvole iz zemlje u koju se izvozi, bez odgode kada taj podatak postane javno dostupan.
- (2) Ako proizvođač dostavi informacije iz stavka (1) ovoga članka u odnosu na neku od zemalja izvoza, iznimka iz članka 71. ovoga zakona primjenjuje se u odnosu na tu zemlju.
- (3) Informacije iz članka 71. st. (2) i (3) ovoga zakona koje se dostavljaju nositelju svjedodžbe koriste se isključivo u svrhu provjere jesu li ispunjeni uvjeti za iznimku od zaštite svjedodžbom propisani ovim zakonom i za pokretanje sudskog postupka u slučaju neusklađenosti.
- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik u kojem se daju informacije o proizvodnji iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 73.

(Obavještanje)

Proizvođač pismenim putem obavještava osobe koje su u ugovornom odnosu s proizvođačem koji izvodi radnje iz članka 71. stavka (1) točke a) ovoga zakona o tome:

- da su te radnje dopuštene sukladno članku 71. ovoga zakona;
- da bi stavljanje u promet, uvoz ili ponovni uvoz proizvoda iz članka 69. ovoga zakona ili lijeka koji sadrži proizvod iz članka 72. stavka (1) točke a) ovoga zakona ili stavljanje u promet proizvoda iz članka 69. predstavljalo povredu prava nositelja svjedodžbe, ako se svjedodžba primjenjuje.

Članak 74.

(Pravo na svjedodžbu)

- Svjedodžba se izdaje nositelju temeljnog patenta ili njegovom pravnom sljedniku.
- Ako je podnositelj zahtjeva za izdavanje svjedodžbe nositelj više od jednog patenta za isti proizvod, može mu se izdati samo jedna svjedodžba za taj proizvod.
- Ako se dva ili više zahtjeva za izdavanje svjedodžbe odnose na isti proizvod i podneseni su od dva ili više nositelja različitih patenata, svakom od njih može biti izdana po jedna svjedodžba za taj proizvod.

Članak 75.

(Uvjeti za stjecanje)

Svjedodžba se izdaje ako su na dan podnošenja zahtjeva za njezino izdavanje ispunjeni sljedeći uvjeti:

- da je proizvod zaštićen temeljnim patentom koji je na snazi;
- da je sukladno posebnim propisima izdano valjano odobrenje za stavljanje u promet proizvoda kao lijeka

namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja, i da je predmetno odobrenje na snazi;

- da proizvod nije bio predmetom svjedodžbe;
- da je odobrenje iz točke b) ovoga članka prvo odobrenje za stavljanje u promet na teritoriju Bosne i Hercegovine proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja;
- da je prijava za temeljni patent podnesena u Bosni i Hercegovini nakon 27. kolovoza 2002. godine;
- da je prvo odobrenje za stavljanje u promet proizvoda u Bosni i Hercegovini kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja, izdano nakon datuma određenog za primjenu Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Članak 76.

(Rok za podnošenje zahtjeva)

- Zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi se Institutu u roku od šest mjeseci od dana izdavanja odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja.
- Ako je odobrenje iz stavka (1) ovoga članka izdano prije priznanja temeljnog patenta, zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi se u roku od šest mjeseci od dana objave podatka o priznanju patenta iz članka 49. ovoga zakona.

Članak 77.

(Sadržaj zahtjeva za izdavanje svjedodžbe)

- Postupak izdavanja svjedodžbe pokreće se podneskom koji sadržava:
 - zahtjev za izdavanje svjedodžbe u kojem moraju biti navedeni sljedeći podaci:
 - izričita naznaka da se zahtijeva izdavanje svjedodžbe,
 - naziv i adresa podnositelja,
 - naziv i adresa zastupnika, ako ga podnositelj ima,
 - broj temeljnog patenta i naziv izuma;
 - broj i datum odobrenja iz članka 75. toč. b) i d) ovoga zakona izdanog od nadležnog tijela u Bosni i Hercegovini;
 - odobrenje iz članka 75. toč. b) i d) iz kojeg je vidljiv identitet proizvoda, kao i sažetak svojstava proizvoda;
 - dokaz o uplati upravne pristojbe i troškova upravnog postupka za izdavanje svjedodžbe.
- Kad se uz zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi i zahtjev za produljenje trajanja svjedodžbe, njemu se prilaže:
 - primjerak izjave u kojoj se navodi da je to sukladno sa završenim usuglašenim planom pedijatrijskog ispitivanja, kako je to propisano posebnim propisom;
 - kad je potrebno, uz primjerak odobrenja za stavljanje u promet proizvoda iz članka 70. stavka (1) ovoga zakona prilaže se dokaz o posjedovanju odobrenja za stavljanje proizvoda u promet svih drugih država članica, kako je to propisano posebnim propisom.
- Kad je zahtjev za izdavanje svjedodžbe u postupku rješavanja, zahtjev za produljenje trajanja, sukladno članku 82. stavku (1) ovoga zakona, mora sadržavati pojedinosti iz stavka (2) ovoga članka i pozivanje na već podneseni zahtjev za izdavanje svjedodžbe.

- (4) Zahtjev za produljenje trajanja već izdane svjedodžbe mora sadržavati pojedinosti iz stavka (2) ovoga članka i primjerak već izdane svjedodžbe.
- (5) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca na kojem se podnosi zahtjev iz stavka (1) točke a) ovoga članka, odnosno zahtjev iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 78.

(Formalno ispitivanje zahtjeva)

- (1) Institut provodi postupak ispitivanja po podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedodžbe u kojem utvrđuje:
- je li zahtjev podnesen u propisanom obliku i sadrži li sve podatke propisane člankom 77. stavkom (1) točkom a) ovoga zakona;
 - jesu li plaćene upravne pristojbe i troškovi upravnog postupka;
 - je li zahtjev podnesen u roku propisanom člankom 76. ovoga zakona;
 - jesu li uz zahtjev priloženi dokazi propisani člankom 77. stavkom (1) toč. c) i d) ovoga zakona;
 - je li temeljni patent bio u važenju u vrijeme podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe;
 - je li podnositelj zahtjeva istodobno i nositelj patenta.
- (2) Ako po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe nisu ispunjeni uvjeti propisani stavkom (1) ovoga članka, Institut će pozvati podnositelja da u roku od mjesec dana od primitka poziva ukloni nedostatke navedene u pozivu.
- (3) Ako podnositelj u propisanom roku ne ukloni utvrđene nedostatke, Institut će donijeti zaključak o odbacivanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.
- (4) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovoga članka, odnosno ako podnositelj zahtjeva u roku iz stavka (2) ovoga članka ukloni nedostatke, za datum podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe priznaje se datum na koji je zahtjev podnesen Institutu.
- (5) Nakon priznanja datuma podnošenja iz stavka (4) ovoga članka, Institut neće prihvatiti promjenu zahtjeva za izdavanje svjedodžbe glede temeljnog patenta.

Članak 79.

(Supstancijalno ispitivanje zahtjeva)

- (1) Nakon utvrđivanja formalne urednosti zahtjeva za izdavanje svjedodžbe, Institut u daljnjem postupku ispitivanja utvrđuje:
- ispunjava li zahtjev uvjete iz članka 75. ovoga zakona;
 - je li odobrenje za stavljanje proizvoda u promet izdano od nadležnog tijela, u postupku propisanom posebnim propisom.
- (2) Ako Institut utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje svjedodžbe propisani ovim zakonom, obavještava podnositelja o rezultatu ispitivanja i poziva ga da ukloni utvrđene nedostatke, odnosno da se u roku od dva mjeseca od dana primitka obavijesti očituje o razlozima zbog kojih se svjedodžba ne može izdati.
- (3) Rok iz stavka (2) ovoga članka, na obrazloženi zahtjev podnositelja, Institut može produljiti za razdoblje koje smatra opravdanim, ali ne dulje od tri mjeseca.
- (4) Odredbe ovoga članka, uz nužne izmjene, primjenjuju se i na zahtjev za produljenje svjedodžbe.

Članak 80.

(Odluke Instituta po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe)

- (1) Ako su ispunjeni uvjeti za izdavanje svjedodžbe propisani ovim zakonom i ako je dostavljen dokaz o uplati pristojbi i

troškova za održavanje, tiskanje i objavu svjedodžbe, Institut donosi rješenje o izdavanju svjedodžbe.

- (2) Ako podnositelj ne plati pristojbe i troškove iz stavka (1) ovoga članka, Institut donosi zaključak o odbacivanju zahtjeva.
- (3) Ako je u postupku ispitivanja utvrđeno da zahtjev ne ispunjava uvjete iz članka 75. ovoga zakona, Institut donosi rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.

Članak 81.

(Trajanje i prestanak zaštite svjedodžbom)

- (1) Učinci svjedodžbe nastupaju odmah nakon isteka zakonskog roka trajanja temeljnog patenta.
- (2) Prava stečena svjedodžbom mogu trajati onoliko vremena koliko je proteklo od dana podnošenja prijave temeljnoga patenta do dana izdavanja prvog odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, koji je zaštićen tim patentom, umanjen za pet godina.
- (3) Za izračun trajanja zaštite svjedodžbom proizvoda koji je obuhvaćen dozvolom za stavljanje u promet sredstva za zaštitu bilja uzima se datum izdavanja prve privremene dozvole za stavljanje u promet samo ako je privremena dozvola neposredno praćena konačnom dozvolom za stavljanje u promet za isti proizvod.
- (4) Svjedodžba može trajati najdulje pet godina od njezina stupanja na snagu.
- (5) Trajanje svjedodžbe određeno je rješenjem Instituta.
- (6) Svjedodžba može prestati i prije isteka trajanja iz st. (1) i (2) ovoga članka, i to:
- ako je se nositelj svjedodžbe odrekne;
 - ako godišnja pristojba za održavanje iz članka 84. ovoga zakona ne bude plaćena na vrijeme;
 - ako proizvod za koji je odobrena svjedodžba više ne može biti u prometu, što je posljedica prestanka važenja odobrenja za njegovo stavljanje u promet sukladno posebnom propisu.
- (7) Institut donosi rješenje o prestanku važenja svjedodžbe po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresirane osobe.

Članak 82.

(Produljenje trajanja svjedodžbe)

- (1) Trajanje svjedodžbe iz članka 80. stavka (1) ovoga zakona može se produljiti za šest mjeseci ako su završena sva potrebna ispitivanja po odobrenom pedijatrijskom istraživačkom planu u državama članicama Europske unije, pod uvjetom da je dozvola za stavljanje u promet izdana u svim državama članicama Europske unije sukladno posebnim propisima.
- (2) Zahtjev za produljenje trajanja svjedodžbe podnosi se prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe ili kad je zahtjev za izdavanje svjedodžbe u postupku rješavanja. Ako se podnosi zahtjev za produljenje trajanja već izdane svjedodžbe, mora se podnijeti najkasnije dvije godine prije isteka svjedodžbe.
- (3) Ako su ispunjeni uvjeti za produljenje trajanja svjedodžbe propisani ovim zakonom i ako je dostavljen dokaz o uplati pristojbi i troškova iz članka 17. ovoga zakona, Institut donosi rješenje o produljenju trajanja svjedodžbe.
- (4) Odredbe čl. 80. i 83. ovoga zakona na odgovarajući način se primjenjuju na postupak po zahtjevu za produljenje svjedodžbe.

Članak 83.

(Upis svjedodžbe u registar i objava)

- (1) Podaci u vezi s postupkom povodom zahtjeva za izdavanje svjedodžbe te o njezinome trajanju upisuju se u registar patenata.
- (2) Institut objavljuje u službenom glasilu podatke o: podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedodžbe, zahtjevu za produljenje svjedodžbe, donošenju rješenja o izdavanju svjedodžbe, rješenja o prestanku važenja svjedodžbe, rješenja o proglašenju ništavosti svjedodžbe i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.
- (3) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 84.

(Održavanje svjedodžbe)

- (1) Godišnja pristojba i troškovi postupka održavanja u važenju svjedodžbe plaćaju se Institutu za svaku godinu njezina važenja.
- (2) Godišnja pristojba i troškovi postupka iz stavka (1) ovoga članka odnose se na razdoblje od 12 mjeseci koje počinje teći od dana prestanka važenja temeljnog patenta i naplaćuje se posebno za svaku godinu.
- (3) Ako je posljednje razdoblje trajanja svjedodžbe kraće od 12 mjeseci, naknada se plaća unaprijed prilikom plaćanja ukupnog iznosa godišnje naknade za posljednju punu godinu dana, i to razmjerno za svaki mjesec trajanja svjedodžbe. Za razdoblje kraće od mjesec dana naknada se računa kao za čitav mjesec.
- (4) Ako nositelj svjedodžbe ne plati pristojbe i troškove postupka sukladno st. (2) i (3) ovoga članka, može ih platiti u dodatnom roku od šest mjeseci, ali u iznosu uvećanom za 50%.
- (5) Institut može obavijestiti nositelja o propuštanju roka za plaćanje godišnje naknade za održavanje svjedodžbe i na posljedice njezinog neplaćanja te na mogućnost plaćanja iz stavka (4) ovoga članka.

DIO SEDMI - IZUM STVOREN U RADNOM ODNOSU

Članak 85.

(Izum stvoren u radnom odnosu)

Pravo na podnošenje prijave za izume nastale u radnom odnosu proizlazi iz odredaba važećih zakona o radu, općih akata poslodavaca, pojedinačnih ugovora o radu, kao i ostalih mjerodavnih ugovora.

DIO OSMI - POVJERLJIVI IZUMI

Članak 86.

(Izumi iz područja obrane i sigurnosti)

- (1) Prijave patenata za izume koji se odnose na obranu i sigurnost smatraju se povjerljivima i podnose se nadležnoj instituciji za poslove obrane odnosno sigurnosti sukladno posebnim propisima.
- (2) Ako Institut primi prijavu za koju ocijeni da se odnosi na povjerljivi izum, prijavu će prosljediti nadležnoj instituciji i o tome obavijestiti podnositelja.
- (3) U slučaju kada nadležna institucija utvrdi da izumi nisu povjerljivi, dostavlja prijavu Institutu, koji nastavlja postupak po ovome zakonu.

DIO DEVETI - SADRŽAJ I OPSEG PRAVA IZ PATENTA

Članak 87.

(Isključiva prava iz patenta)

- (1) Bez suglasnosti nositelja patenta, svakoj drugoj osobi zabranjeno je:

- a) izgrađivati, nuditi na prodaju, prodavati, rabiti, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je izrađen prema zaštićenom izumu;
 - b) primjenjivati postupak koji je predmetom zaštićenog izuma ili nuditi njegovu primjenu;
 - c) nuditi na prodaju, prodavati, rabiti, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je izravno dobiven postupkom koji je predmetom zaštićenog izuma.
- (2) Bez suglasnosti nositelja patenta, svakoj drugoj osobi zabranjeno je i nuditi i isporučivati proizvod (tvar, smjesu, dio uređaja) koji čini bitan element zaštićenog izuma osobama koje nisu ovlaštene za iskorištavanje toga izuma ako je ponudaču ili isporučitelju poznato ili mu je iz okolnosti slučaja moralo biti poznato da je taj proizvod namijenjen za stavljanje u funkciju tuđeg zaštićenog izuma.
 - (3) Odredbe stavka (2) ovoga članka ne primjenjuju se ako je proizvod koji se nudi ili isporučuje uobičajen na tržištu, osim kada ponudač ili isporučitelj potiče druge osobe na poduzimanje radnji iz stavka (1) ovoga članka.
 - (4) U nedostatku dokaza o oprečnome, smatrat će se da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom ako je nov ili ako je vjerojatno da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom i da nositelj patenta nije mogao, unatoč razumnom trudu, utvrditi koji je postupak stvarno korišten. Vjerojatnost da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom postoji osobito kada je zaštićeni postupak jedini poznati postupak.

Članak 88.

(Isključiva prava s obzirom na patent iz područja biotehnologije)

- (1) Ako je patentom zaštićen biološki materijal koji sadrži posebna obilježja koja proizlaze iz toga izuma, isključiva prava iz članka 87. st. (1) i (2) ovoga zakona odnosit će se i na bilo koji biološki materijal koji je izveden iz tog biološkog materijala rasplodivanjem ili umnažanjem u istovjetnom ili različitom obliku s istovjetnim obilježjima.
- (2) Ako je patentom zaštićen postupak koji omogućava proizvodnju biološkog materijala koji sadrži posebna obilježja koja proizlaze iz izuma, isključiva prava iz članka 87. st. (1) i (2) ovoga zakona odnosit će se i na biološki materijal dobiven izravno tim postupkom, kao i na bilo koji biološki materijal koji je izveden iz tog biološkog materijala rasplodivanjem ili umnažanjem u istovjetnom ili različitom obliku s istovjetnim obilježjima.
- (3) Ako je patentom zaštićen proizvod koji sadrži ili se sastoji od genetske informacije, isključiva prava iz članka 87. st. (1) i (2) ovoga zakona odnosit će se i na cjelokupan materijal u koji je taj proizvod ugrađen i u kojem je sadržana genetska informacija i izvršava svoju funkciju, osim ljudskoga tijela, raznih stupnjeva njegova oblikovanja i razvoja ili jednostavnog otkrića jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelomičnu sekvencu gena.

Članak 89.

(Opseg isključivih prava)

- (1) Opseg isključivih prava nositelja patenta određen je patentnim zahtjevima koji su konačno prihvaćeni u postupku priznavanja patenta, pri čemu će opis i crteži služiti za tumačenje patentnih zahtjeva. Pojmovi korišteni u patentnim zahtjevima nisu strogo ograničeni na doslovno značenje riječi niti će se opis i crteži uzimati u obzir samo u svrhu objašnjavanja nejasnoća u patentnim zahtjevima. Patentne zahtjeve ne treba shvatiti ni kao upute prema kojima se opseg isključivih prava može protezati na ono što bi, na

temelju opisa i crteža, stručnjak iz područja tehnike mogao zaključiti da je namjeravani opseg zaštite.

- (2) U razdoblju od dana objave prijave do priznanja patenta opseg zaštite određen je patentnim zahtjevima iz prijave objavljene sukladno ovome zakonu, ali patentom, onakvim kakav je konačno priznat ili izmijenjen nakon provedbe postupka poništenja u kojem je djelomično poništen, retroaktivno se određuju prava iz prijave patenta, pod uvjetom da opseg zaštite time nije proširen.

Članak 90.

(Prava iz prijave)

- (1) Objavom prijave sukladno članku 41. ovoga zakona podnositelj prijave stječe privremena prava na temelju kojih može zahtijevati naknadu štete od bilo koje treće strane koja je u razdoblju od dana objave prijave patenta do dana objave podatka o priznanju patenta iskorištavala izum protivno čl. 87. i 88. ovoga zakona.
- (2) Prijava patenta koja je odbijena, odbačena, povučena ili se smatra povučenom ne proizvodi učinke propisane odredbom stavka (1) ovoga članka.

POGLAVLJE I. PROMET PRAVA

Članak 91.

(Prijenos prava i licencija)

- (1) Patent može biti predmetom ugovora o potpunom ili djelomičnom prijenosu prava, kao i predmetom ugovora o licenciji.
- (2) Ugovorom o licenciji ustupa se pravo na iskorištavanje zaštićenog izuma.
- (3) Ugovor o prijenosu prava, kao i ugovor o licenciji, sklapaju se uz uvjete i na način propisan posebnim propisima kojima se uređuje pitanje obveznih odnosa.
- (4) Za sklapanje ugovora o prijenosu prava, kao i ugovora o licenciji, potreban je pristanak svih nositelja prava.
- (5) Prijenos prava i licencija ima učinak prema trećim osobama od dana upisa u registar patenata odnosno registar korisnih modela.
- (6) Upis licencije u registar iz stavka (5) ovoga članka obavlja se na zahtjev jedne od ugovornih stranaka i objavljuje u službenom glasilu.
- (7) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na sklapanje ugovora o prijenosu, kao i ugovora o licenciji, koji za predmet imaju prava iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe.
- (8) Rješenje o odbijanju zahtjeva za priznanje patenta nema retroaktivni učinak na ugovor o prijenosu prava iz prijave, odnosno ugovor o licenciji, ako je i u mjeri u kojoj je taj ugovor proveden, osim ako je prenositelj odnosno davatelj licencije postupao nesavjesno.
- (9) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka koji se upisuju u registar i objavljuju sukladno stavku (6) ovoga članka.

Članak 92.

(Zalog i ovrha)

- (1) Patent može biti predmetom založnog prava i predmetom ovrhe.
- (2) Na zahtjev založnog vjerovnika ili založnog dužnika, založno pravo upisuje se u odgovarajući registar iz članka 16. ovoga zakona. Utemeljenje založnog prava ima učinak prema trećim osobama od dana upisa u registar patenata.
- (3) Sud koji provodi ovrhu po službenoj dužnosti bez odgode obavještava Institut o pokrenutoj ovrhi na patentu u svrhu

upisa ovrhe u registar. Upis ovrhe u registar provodi se na teret ovrhovoditelja.

- (4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na utemeljenje založnog prava i ovrhu na pravu iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe.

Članak 93.

(Stečaj)

Kada su patent, pravo iz prijave patenta, korisni model ili svjedodžba dio stečajne mase, stečajni upravitelj po službenoj dužnosti obavještava Institut o pokrenutom stečajnom postupku u svrhu upisa stečaja u odgovarajući registar.

POGLAVLJE II. OGRANIČENJE UČINKA PATENTA

Članak 94.

(Iznimke od isključivih prava)

Isključivo pravo nositelja patenta ne odnosi se na:

- a) radnje kojima se izum iskorištava u osobne i nekomercijalne svrhe;
- b) radnje koje se poduzimaju u svrhu istraživanja i razvoja te pokusa koje se odnose na predmet zaštićenog izuma, uključujući radnje potrebne za dobivanje registracije ili odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji je lijek namijenjen ljudima ili životinjama ili medicinski proizvod;
- c) izravnu i pojedinačnu pripremu lijeka u ljekarni na osnovi pojedinačnog liječničkog recepta i na postupke koji se odnose na tako pripremljen lijek.

Članak 95.

(Pravo ranije uporabe)

- (1) Patent ne djeluje prema osobi koja je prije dana podnošenja ili prije dana priznatog prava prvenstva prijave patenta, u dobroj vjeri u Bosni i Hercegovini i u sklopu svojih gospodarskih aktivnosti, rabila ili izrađivala proizvod prema zaštićenom izumu ili je obavila stvarne i ozbiljne pripreme za takvo iskorištavanje izuma.
- (2) Osoba iz stavka (1) ovoga članka ima pravo, bez suglasnosti nositelja patenta, nastaviti iskorištavati izum u opsegu u kojem ga je iskorištavala ili pripremila za iskorištavanje do dana podnošenja prijave patenta za navedeni izum.
- (3) Pravo iz stavka (2) ovoga članka može se prenijeti ili naslijediti samo s procesom rada i proizvodnim pogonom u kojem je pripremljeno ili započelo iskorištavanje izuma.

Članak 96.

(Ograničenje učinka s obzirom na patent u području biotehnologije)

- (1) Isključiva prava koja proizlaze iz odredbe članka 88. ovoga zakona neće se odnositi na biološki materijal dobiven rasplodivanjem i umnažanjem biološkog materijala koji je na tržište Bosne i Hercegovine pustio nositelj patenta ili uz njegovu suglasnost, pri čemu rasplodivanje i umnažanje nužno proizlaze iz primjene radi koje je biološki materijal stavljen na tržište, pod uvjetom da se dobiveni materijal kasnije ne rabi za daljnje rasplodivanje i umnažanje.
- (2) Iznimno od odredbe članka 88. ovoga zakona, prodajom poljoprivredniku od nositelja patenta ili uz njegov pristanak ili nekim drugim načinom komercijalne uporabe materijala za umnažanje biljaka, a u poljoprivredne svrhe, poljoprivrednik stječe ovlast za korištenje proizvoda svoje berbe za rasplodivanje ili za umnažanje na svojem poljoprivrednom gospodarstvu.
- (3) Iznimno od odredbe članka 88. ovoga zakona, prodajom poljoprivredniku od nositelja patenta ili uz njegov pristanak ili nekim drugim načinom komercijalne uporabe rasplodne

stoke ili drugog životinjskog reprodukcijskog materijala, poljoprivrednik stječe ovlast za korištenje zaštićene stoke u poljoprivredne svrhe, čime je ujedno obuhvaćeno i raspolaganje životinjom odnosno drugim životinjskim reprodukcijским materijalom u svrhu obavljanja vlastitih poljoprivrednih aktivnosti, ali ne i prodaja u okviru ili u svrhu djelatnosti komercijalne reprodukcije.

Članak 97.

(Isrpljenje prava)

- (1) Stavljanjem u promet od nositelja patenta ili uz njegovu izričitu suglasnost na području Bosne i Hercegovine, odnosno nakon stupanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Europske unije na području neke od članica Europske unije, odnosno države stranke Ugovornice Ugovora o Europskom ekonomskom prostoru, proizvoda koji je izrađen prema zaštićenom izumu ili proizvoda koji je izravno dobiven postupkom koji je predmet izuma iscrpljuju se za područje Bosne i Hercegovine isključiva prava stečena patentom glede tog proizvoda.
- (2) Odredba stavka (1) ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje i na isključiva prava stečena svjedodžbom.
- (3) Odredba stavka (1) ovoga članka ne primjenjuje se ako postoje zakoniti razlozi zbog kojih se nositelj patenta protivi daljnjoj komercijalizaciji proizvoda.

Članak 98.

(Vozila u međunarodnom prometu)

Uporaba proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu u konstrukciji ili opremi plovila, zrakoplova ili kopnenog vozila koje pripada nekoj od država članica Pariške unije ili članica WTO-a ne smatra se povredom patenta kada se to prijevozno sredstvo privremeno ili slučajno nađe na teritoriju Bosne i Hercegovine, pod uvjetom da ugrađeni proizvod služi isključivo za potrebe tog prijevoznog sredstva.

Članak 99.

(Ograničenje učinaka prava iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe)

Odredbe čl. 94. - 98. ovoga zakona primjenjuju se, kada je to moguće i na odgovarajući način, i na prava iz prijave, korisni model i svjedodžbu.

DIO DESETI - PRISILNE LICENCIJE POGLAVLJE I. OKOLNOSTI IZDAVANJA

Članak 100.

(Nadležnost i postupak izdavanja)

- (1) Ako nositelj prava odbija ustupiti pravo na gospodarsko iskorištavanje zaštićenog izuma u Bosni i Hercegovini ili postavlja nerazumne uvjete za takvo ustupanje, a nije poduzeo učinkovite i ozbiljne pripreme za njegovu iskorištavanje u Bosni i Hercegovini, Sud povodom tužbe zainteresirane osobe može izdati prisilnu licenciju. U tom slučaju nositelj prava mora u najkraćem mogućem roku biti obaviješten o izdavanju prisilne licencije.
- (2) Tužba za izdavanje prisilne licencije iz stavka (1) ovoga članka može se podnijeti nakon isteka roka od četiri godine od dana podnošenja prijave patenta ili nakon isteka roka od tri godine od dana priznanja patenta, ovisno o tomu koji od ova dva roka istječe kasnije.
- (3) Prisilna licencija može se izdati samo ako je podnositelj tužbe iz stavka (2) ovoga članka bezuspješno, u razumnom vremenu, pokušao dobiti suglasnost nositelja patenta za iskorištavanje zaštićenog izuma pod razumnim tržišnim uvjetima.

(4) Prisilna licencija ne može se izdati ako nositelj patenta dokaže postojanje zakonskih razloga koji opravdavaju neiskorištavanje ili nedostatan iskorištavanje zaštićenog izuma.

(5) Nositelju patenta koji ne može iskorištavati svoj zaštićeni izum bez povrede tuđeg patenta Sud može, na obrazloženi zahtjev, izdati prisilnu licenciju za tuđi patent.

(6) Prisilna licencija iz stavka (5) ovoga članka može se izdati pod uvjetom da:

- a) patent podnositelja zahtjeva iz stavka (2) ovoga članka predstavlja značajan tehnološki napredak koji je od posebnog gospodarskog značaja glede izuma zaštićenog patentom za koji se traži prisilna licencija i
- b) nositelj patenta za koji se traži prisilna licencija ima, pod razumnim uvjetima, pravo na uzajamnu licenciju.

(7) Prisilna licencija ne može biti isključiva, a njezin opseg i njezino trajanje vezani su isključivo uz razloge zbog kojih je izdana.

(8) Prisilna licencija može se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom, odnosno njegovim dijelom u kojem se iskorištava izum za koji je izdana.

(9) Prisilna licencija odobrava se prvenstveno za opskrbu domaćeg tržišta, osim ako je nužno ispraviti postupke za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su protivni tržišnom natjecanju.

(10) Sud će, na obrazloženi zahtjev zainteresirane osobe, ukinuti prisilnu licenciju ako i kada okolnosti koje su dovele do njezina odobrenja prestanu postojati i ne postoji mogućnost da bi ponovno mogle nastupiti, ali uz uvjet zaštite legitimnih prava stjecatelja prisilne licencije.

(11) Nositelj patenta ima pravo na naknadu uzimajući u obzir ekonomsku vrijednost licencije i potrebu za ispravljanjem postupaka protivnih tržišnom natjecanju.

(12) Prisilna licencija iz stavka (5) ovoga članka je neprenosiva, osim u slučaju istodobnog prijenosa patenta za koji je izdana.

(13) Odredbe st. (5), (6) i (12) ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na pravo zaštite biljne sorte.

Članak 101.

(Prisilna licencija u javnom interesu)

(1) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) može izdati prisilnu licenciju ako je iskorištavanje patentom zaštićenog izuma nužno uslijed izvanrednih stanja na nacionalnoj razini u svrhu:

- a) sigurnosti države;
- b) zaštite javnog interesa u području zdravstva i prehrane;
- c) zaštite i unaprjeđivanja čovjekove okoline;
- d) posebnog interesa za pojedinu gospodarsku granu ili kada je nužno ispraviti postupke za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su protivni tržišnom natjecanju.

(2) U slučaju poluvodičke tehnologije, prisilna licencija može se izdati samo u slučajevima iz stavka (1) ovoga članka.

(3) U slučajevima iz stavka (1) ovoga članka, odredba članka 100. stavka (3) ovoga zakona se ne primjenjuje.

POGLAVLJE II. PRISILNE LICENCIJE ZBOG PROBLEMA JAVNOG ZDRAVLJA

Članak 102.

(Nadležnost i postupak izdavanja)

(1) Sud može izdati prisilnu licenciju potrebnu za proizvodnju i prodaju farmaceutskog proizvoda koji je predmetom patenta ili svjedodžbe kada je takav proizvod namijenjen za izvoz u

- zemlje uvoznice s problemima javnog zdravlja u slučajevima i uvjetima propisanim ovim zakonom.
- (2) Prilikom odlučivanja o izdavanju prisilne licencije, Sud će osobito uzeti u obzir potrebu provedbe Odluke Glavnog vijeća WTO-a od 30. kolovoza 2003. godine o provedbi točke 6. Deklaracije iz Dohe o Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) (u daljnjem tekstu: TRIPS) i javnom zdravlju od 14. studenoga 2001. godine (u daljnjem tekstu: Odluka).
- (3) Farmaceutski proizvod iz stavka (1) ovoga članka je svaki proizvod farmaceutske industrije, uključujući lijekove za ljudsku uporabu, pod kojim se podrazumijeva svaka tvar ili mješavina tvari koja je namijenjena za liječenje ili sprječavanje bolesti ljudi te svaka tvar ili mješavina tvari koja se može primijeniti na ljudima u svrhu obnavljanja, ispravljanja ili prilagodbe fizioloških funkcija izazivanjem farmakoloških, imunoloških ili metaboličkih djelovanja ili postavljanja medicinske dijagnoze, uključujući aktivne sastojke i pribor za dijagnosticiranje izvan organizma (ex vivo).
- (4) Zemlja uvoznica iz stavka (1) ovoga članka je svaka zemlja u koju se izvozi farmaceutski proizvod. Zemlja uvoznica može biti:
- bilo koja najmanje razvijena zemlja navedena kao takva na popisu Ujedinjenih naroda;
 - bilo koja članica WTO-a, izuzev najmanje razvijene zemlje članice iz točke a) ovoga stavka koja je uputila obavijest Vijeću za TRIPS o svojoj namjeri da se koristi sustavom kao uvoznica, bilo da ga koristi u cijelosti ili na ograničeni način;
 - bilo koja zemlja koja nije članica WTO-a, ali je od Vijeća za pomoć u razvoju OECD navedena na popisu zemalja niskog dohotka s bruto nacionalnim proizvodom po glavi stanovnika nižim od 745 dolara i koja je uputila obavijest Institutu o svojoj namjeri da se koristi sustavom kao uvoznica, bilo da ga koristi u cijelosti ili na ograničeni način.
- (5) Zemlja članica WTO-a koja je dala izjavu da neće koristiti sustav za uvoz kao članica WTO-a nije zemlja uvoznica koja ispunjava uvjete.
- (6) Zemlje uvoznice koje nisu članice WTO-a, a koje su najmanje razvijene zemlje i zemlje u razvoju i zadovoljavaju pretpostavke iz stavka (4) ovoga članka moraju ispuniti dodatne pretpostavke:
- zemlja uvoznica dužna je uputiti obavijest sukladno Odluci izravno Institutu;
 - zemlja uvoznica dužna je u obavijesti navesti da će sustav koristiti za rješavanje problema javnog zdravlja, a ne kao sredstvo za postizanje ciljeva industrijske ili trgovačke politike te da će usvojiti mjere iz točke 4. Odluke iz stavka (2) ovoga članka;
 - Sud može, na zahtjev nositelja prava ili Instituta, povući prisilnu licenciju ako zemlja uvoznica ne poštuje svoje obveze iz točke b) sukladno Odluci iz stavka (2) ovoga članka.
- (7) Tužba koja sadrži zahtjev za izdavanje prisilne licencije podnosi se Sudu sukladno odredbama članka 100. stavka (1) ovoga zakona ako na području Bosne i Hercegovine postoji patent ili svjedodžba čiji učinci pokrivaju namjeravanu djelatnost proizvodnje i prodaje radi izvoza.
- (8) U tužbi se navodi:
- podatak o zahtjevima za izdavanje prisilnih licencija u drugim zemljama za isti proizvod s podacima o količinama i dotičnim zemljama uvoznicama;
 - podatak o podnosiocu zahtjeva za izdavanje prisilne licencije i njegovom zastupniku, ako ga ima;
 - nezaštićeno ime farmaceutske proizvoda koji podnosiocem zahtjeva namjerava proizvoditi na temelju prisilne licencije;
 - količina farmaceutske proizvoda koju podnosiocem zahtjeva namjerava proizvoditi na temelju prisilne licencije;
 - zemlja uvoznica;
 - dokaz o prethodnim pregovorima s nositeljem prava, sukladno odredbama stavka (11) ovoga članka;
 - dokaz o posebnom zahtjevu u kojem je navedena količina potrebnog proizvoda, upućenom od ovlaštenog predstavnika zemlje uvoznice ili nevladine organizacije koja djeluje sa službenom ovlašću jedne ili više zemalja uvoznice ili tijela UN-a ili druge međunarodne zdravstvene organizacije koja djeluje sa službenom ovlašću jedne ili više zemalja uvoznice.
- (9) Prilikom odlučivanja o zahtjevu iz tužbe za izdavanje prisilne licencije, Sud je dužan provjeriti osobito sljedeće:
- je li svaka od zemalja uvoznice navedena u zahtjevu koja je članica WTO-a uputila obavijest WTO-u sukladno Odluci, odnosno je li svaka zemlja uvoznica navedena u zahtjevu koja nije članica WTO-a uputila obavijest Institutu sukladno odredbama ovoga članka u odnosu na svaki proizvod iz zahtjeva. To ne utječe na mogućnost koju najmanje razvijene zemlje imaju prema Odluci Vijeća za TRIPS od 27. srpnja 2002. godine;
 - da količina proizvoda navedena u zahtjevu ne prelazi onu o kojoj je zemlja uvoznica koja je članica WTO-a obavijestila WTO odnosno Institut;
 - da, uzimajući u obzir druge prisilne licencije izdane drugdje, ukupna količina proizvoda za koju je dozvoljena proizvodnja u odnosu na bilo koju zemlju uvoznicu bitno ne prelazi onu o kojoj je ta zemlja obavijestila WTO odnosno Institut.
- (10) Podatke iz stavka (9) ovoga članka dužan je u tužbi navesti i priložiti podnosiocem zahtjeva za izdavanje prisilne licencije.
- (11) Prisilna licencija može se izdati samo ako je podnosiocem zahtjeva bezuspješno, u razdoblju od 30 dana prije podnošenja tužbe, pokušao od nositelja prava dobiti odobrenje za iskorištavanje zaštićenog izuma pod razumnim tržišnim uvjetima i rokovima. Ova se odredba neće primjenjivati u slučajevima nacionalnog stanja nužde ili drugim okolnostima krajnje žurnosti ili u slučajevima javne nekomercijalne uporabe prema članku 31. točki b) TRIPS-a.
- Članak 103.
(Uvjeti za izdavanje)
- (1) Prisilna licencija za potrebe javnog zdravlja izdaje se kao neisključiva, a njezin opseg i trajanje, koji se obvezno navode u presudi kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licencije, vezani su isključivo uz razloge zbog kojih je izdana. Količina proizvoda koji se na temelju takve licencije mogu proizvesti ne smije prelaziti onu koja je nužna za zadovoljenje potreba zemlje uvoznice, odnosno zemalja uvoznice navedenih u tužbi, uzimajući u obzir količinu proizvoda proizvedenih na temelju prisilnih licencija izdanih drugdje.

- (2) Prisilna licencija može se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom u kojem se iskorištava izum za koji je izdana.
- (3) Sud u presudi navodi radnje za koje je podnositelj zahtjeva ovlašten i koje su potrebne u svrhu proizvodnje radi izvoza i distribucije u zemlji odnosno zemljama navedenima u zahtjevu. Nijedan proizvod proizveden ili uvezen na temelju licencije ne smije biti ponuđen na prodaju ili stavljen na tržište bilo koje druge zemlje osim one navedene u zahtjevu, izuzev kada zemlja uvoznica iskoristi mogućnost iz točke 6. podtočke (i) Odluke da izvozi u suugovornicu regionalnog trgovinskog sporazuma s kojom dijeli dotični zdravstveni problem.
- (4) Sud u presudi nalaže da proizvodi proizvedeni na temelju takve licencije moraju biti jasno identificirani posebnim etiketama ili oznakama kao proizvodi proizvedeni na temelju prisilne licencije. Proizvodi se moraju razlikovati od onih koje proizvodi nositelj prava, i to posebnim pakiranjem i/ili posebnim bojama ili oblicima, pod uvjetom da je takvo razlikovanje moguće te da nema bitan utjecaj na cijenu. Pakiranje ili bilo koji pripadajući tekst mora sadržavati: napomenu da je proizvod predmet prisilne licencije, naziv suda koji ju je izdao i broj spisa predmeta te jasan natpis da je proizvod namijenjen isključivo za izvoz i distribuciju u dotičnu zemlju uvoznicu odnosno zemlje uvoznice. Podrobni podaci o svojstvima proizvoda moraju biti stavljeni na raspolaganje carinskim tijelima u Bosni i Hercegovini i u državama članicama Europske unije.
- (5) Sud u presudi nalaže da primatelj licencije prije isporuke u zemlju uvoznicu mora na web-stranicu, čiju će adresu priopćiti Institutu, staviti podatke:
- o količini kojom se zemlje uvoznice opskrbljuju proizvodima na temelju prisilne licencije;
 - o razlikovnim obilježjima dotičnih proizvoda.
- (6) Ako je proizvod u odnosu na koji je u Bosni i Hercegovini izdana prisilna licencija zaštićen patentom u zemlji uvoznici navedenoj u zahtjevu, on može biti izvezen samo ako su te zemlje izdale prisilnu licenciju za uvoz, prodaju i/ili distribuciju dotičnog proizvoda.
- (7) U presudi Sud nalaže podnositelju zahtjeva plaćanje naknade nositelju prava koju utvrđuje na sljedeći način:
- u slučajevima nacionalnog stanja nužde ili drugim okolnostima krajnje žurnosti ili u slučajevima javne nekomercijalne uporabe prema članku 31. točki (b) TRIPS-a, naknada iznosi najviše 4% od ukupne cijene koju plaća zemlja uvoznica ili koja se plaća u njezinu korist;
 - u svim drugim slučajevima, naknada se utvrđuje uzimajući u obzir ekonomsku vrijednost uporabe na koju je ovlaštena dotična zemlja uvoznica ili zemlje uvoznice na temelju licencije, kao i humanitarne i nekomercijalne okolnosti u vezi s izdavanjem licencije.
- (8) Nakon što presuda kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licencije postane pravomoćna, Sud može, povodom prijedloga za osiguranje dokaza koji Sudu podnese nositelj prava, izvršiti uvid u poslovne knjige i druge dokumente primatelja licencije isključivo u svrhu provjere ispunjava li on sve obveze iz presude kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licencije, a posebice u svrhu provjere podataka o konačnom odredištu proizvoda. Poslovne knjige i dokumenti

moraju sadržavati dokaz o izvozu proizvoda u obliku izvozne deklaracije koju je ovjerila carina te dokaz o uvozu.

- (9) Uvjeti licencije ne utječu na način distribucije u zemlji uvoznici.

Članak 104.

(Odbijanje zahtjeva za izdavanje)

Sud će presudom odbiti tužbu sa zahtjevom za izdavanje prisilne licencije ako on ne sadrži elemente potrebne za odlučivanje ili ako nisu ispunjene pretpostavke za izdavanje prisilne licencije propisane ovim zakonom.

Članak 105.

(Prestanak ili izmjena prisilne licencije)

- Nositelj prava ili primatelj licencije može tužbom zahtijevati da Sud ukine prisilnu licenciju ako utvrdi da protivna stranka ne poštuje odluku o izdavanju prisilne licencije. U presudi kojom odlučuje o prestanku prisilne licencije Sud će odrediti rok u kojem je primatelj licencije dužan o svome trošku preusmjeriti sve proizvode koji su u njegovom posjedu, skrbi ili ovlasti u zemlje s potrebama iz članka 103. ovoga zakona ili ih na drugi način ukloniti uz savjetovanje s nositeljem prava.
- Nakon što je zemlja uvoznica obavijestila da je količina farmaceutskih proizvoda postala nedostatna za zadovoljenje njezinih potreba, primatelj licencije može tužbom zahtijevati izmjenu uvjeta licencije radi proizvodnje i izvoza dodatnih količina proizvoda do razine potrebne za udovoljavanje potrebama dotične zemlje uvoznice. U takvim slučajevima Sud postupa žurno. Ako zatražena dodatna količina proizvoda ne prelazi 25%, ne primjenjuju se odredbe članka 103. stavka (8) ovoga zakona.

Članak 106.

(Obavješćavanje Vijeća za TRIPS)

- Sud će putem Instituta obavijestiti Vijeće za TRIPS o svojim pravomoćnim presudama o izdavanju prisilne licencije, uvjetima pod kojima je izdana, kao i o njezinom prestanku i izmjeni.
- Dostavljeni podaci uključuju osobito sljedeće:
 - ime i prezime te adresu primatelja licencije;
 - dotični proizvod;
 - količinu kojom se opskrbljuje;
 - zemlju uvoznicu;
 - trajanje licencije;
 - adresu web-stranice iz članka 103. stavka (5) ovoga zakona.

Članak 107.

(Zabrana uvoza)

- Zabranjen je uvoz u Bosnu i Hercegovinu i države članice Europske unije proizvoda proizvedenih na temelju prisilne licencije za potrebe javnog zdravlja izdane sukladno odredbama ovoga zakona radi slobodnog puštanja u promet, ponovnog uvoza, stavljanja pod suspenzivne postupke ili stavljanja u slobodne zone ili slobodna skladišta.
- Stavak (1) ovoga članka ne primjenjuje se u slučaju ponovnog izvoza u zemlju uvoznicu navedenu u prijavi i identificiranu na pakiranju i dokumentaciji koja prati proizvod ili stavljanja u postupak tranzitnog ili carinskog skladištenja ili u slobodne zone ili slobodna skladišta u svrhu ponovnog izvoza u tu zemlju uvoznicu.

Članak 108.

(Radnje carine)

- Ako postoji osnova za sumnju da su proizvodi proizvedeni na temelju prisilne licencije za potrebe javnog zdravlja,

izdane sukladno odredbama ovoga zakona, uvezeni na područje Bosne i Hercegovine suprotno odredbama članka 107. stavka (1) ovoga zakona, nadležna carinska tijela će, radi provjere, zadržati dotične proizvode toliko dugo koliko je potrebno, a najdulje deset radnih dana. Ako postoje posebne okolnosti, nadležna carinska tijela mogu odlučiti o produljenju razdoblja zadržavanja za najdulje dodatnih deset radnih dana.

- (2) O zadržavanju iz stavka (1) ovoga članka nadležna carinska tijela će, bez odgode, obavijestiti nositelja prava i proizvođača ili izvoznika dotičnih proizvoda te ih pozvati na dostavu podataka i dokaza o dotičnim proizvodima.
- (3) Ako nadležna carinska tijela u razdoblju zadržavanja utvrde povredu prisilne licencije suprotno zabrani iz članka 107. stavka (1) ovoga zakona, zaplijenit će proizvode i ukloniti ih iz prometa sukladno carinskim propisima.
- (4) Postupak zadržavanja i pljenidbe robe provodi se na trošak uvoznika, sukladno carinskim propisima. Solidarno s uvoznikom, za odnosne troškove odgovara i svaka druga osoba koja je pokušala nezakonit uvoz.
- (5) Ako se utvrdi da se uvozom proizvoda koji su zadržani sukladno odredbama ovoga članka ne bi prekršila zabrana iz članka 107. stavka (1) ovoga zakona i ako su poštivani carinski propisi, nadležna carinska tijela pustit će proizvode u promet na području Bosne i Hercegovine.
- (6) O zapljenama i uništenju proizvoda prema odredbama ovoga članka nadležna carinska tijela obavijestit će Institut.
- (7) Odredbe čl. 107. i 108. ovoga zakona ne primjenjuju se na uvoz male količine proizvoda u granicama propisanim glede oslobađanja od plaćanja carine, koji su sadržani u osobnoj prtljazi putnika i namijenjeni za privatno i nekomercijalno korištenje.

DIO JEDANAESTI - MEĐUNARODNA PRIJAVA PREMA PCT-u

Članak 109.

(Međunarodna prijava patenta)

- (1) Međunarodna prijava je prijava koja se podnosi sukladno PCT-u. Svako pozivanje na PCT u ovome dijelu Zakona ujedno se smatra pozivanjem i na odredbe Pravilnika prema Ugovoru o suradnji na području patenata (u daljnjem tekstu: Pravilnik sukladno PCT-u).
- (2) Na međunarodne prijave koje se podnose Institutu kao prijammom uredu ili u kojima je Institut naveden kao naznačeni ili izabrani ured primjenjuju se odredbe PCT-a, ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona.

Članak 110.

(Međunarodna prijava patenta koja se podnosi Institutu kao prijammom uredu)

- (1) Međunarodna prijava može se podnijeti Institutu kao prijammom uredu ako je podnositelj prijave državljanin Bosne i Hercegovine ili fizička osoba koja u Bosni i Hercegovini ima prebivalište ili pravna osoba koja ima svoje sjedište u Bosni i Hercegovini.
- (2) Za podnošenje međunarodne prijave iz stavka (1) ovoga članka plaćaju se propisane pristojbe i troškovi postupka sukladno članku 17. ovoga zakona za prosljeđivanje međunarodnom uredu u roku utvrđenom odredbama PCT-a.

Članak 111.

(Međunarodna prijava patenta koja se podnosi Institutu kao naznačenom ili izabranom uredu)

- (1) Međunarodna prijava u kojoj je Bosna i Hercegovina, sukladno odredbama PCT-a, naznačena ili izabrana radi

priznavanja nacionalnog patenta, za koju su plaćene pristojbe i troškovi, podnosi se Institutu na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini najkasnije do isteka 34 mjeseca računajući od dana njezinog podnošenja, odnosno datuma prvenstva ako je u međunarodnoj prijavi zahtijevano prvenstvo sukladno članku 8. PCT-a.

- (2) Međunarodna prijava koja je podnesena Institutu kao naznačenom ili izabranom uredu objavljuje se u službenom glasilu na način propisan člankom 41. ovoga zakona.
- (3) Privremena prava propisana odredbom članka 90. ovoga zakona podnositelj međunarodne prijave iz stavka (1) ovoga članka stječe danom objave prijave na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (4) Za međunarodne prijave iz stavka (1) ovoga članka rok u kojem se može podnijeti jedan od zahtjeva iz članka 42. ovoga zakona počinje teći od dana objave u službenom glasilu.
- (5) Međunarodna prijava objavljena prema članku 21. PCT-a neće se smatrati stanjem tehnike sukladno odredbi članka 10. stavka (3) ovoga zakona sve dok se ne ispune uvjeti propisani odredbom stavka (1) ovoga članka.

DIO DVANAESTI - PROŠIRENI EUROPSKI PATENT (EPC)

Članak 112.

(Proširenje učinka europskog patenta)

- (1) Europska prijava i europski patent koji su prošireni na Bosnu i Hercegovinu, sukladno odredbama ovoga dijela, imaju jednak učinak i podložni su istim uvjetima kao i nacionalna prijava i nacionalni patent prema ovome zakonu.
- (2) Prema ovom zakonu:
 - a) europska prijava je prijava europskog patenta podnesena EPC-u, kao i međunarodna prijava podnesena PCT-u za koju EPO obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
 - b) prošireni europski patent znači europski patent priznat od EPO-a na temelju europske prijave patenta za koju je zahtijevano proširenje na Bosnu i Hercegovinu.

Članak 113.

(Zahtjev za proširenje)

- (1) Europska prijava i europski patent priznat na temelju te prijave proširuju se na Bosnu i Hercegovinu na zahtjev podnositelja prijave. Zahtjev za proširenje smatra se podnesenim za svaku europsku prijavu koja je podnesena na dan ili poslije dana stupanja na snagu Sporazuma o suradnji i proširenju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Europske patentne organizacije ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 2/04), stupio na snagu 1.12.2004. godine.
- (2) Institut će, što je moguće prije, objaviti u službenom glasilu informaciju o svakom zahtjevu za proširenje nakon što ga EPO obavijesti da je plaćena propisana pristojba za proširenje, ali ne prije isteka roka od 18 mjeseci od dana podnošenja ili, kada je zahtijevano prvenstvo, od najranijeg datuma prvenstva.
- (3) Zahtjev za proširenje može se povući u svako doba. Zahtjev se smatra povučenim ako propisana pristojba za proširenje nije plaćena u roku ili ako je europska prijava konačno odbijena ili povučena ili se smatra povučenom. Institut će objaviti informacije o promjenama u službenom glasilu što je moguće prije ako je zahtjev za proširenje već objavljen sukladno stavku (2) ovoga članka.

- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom utvrđuje način i sadržaj objave sukladno st. (2) i (3) ovoga članka.

Članak 114.

(Pristojba za proširenje)

- (1) Sukladno članku 113. ovoga zakona, pristojba za proširenje plaća se EPO-u u roku od šest mjeseci od dana objave podatka u Europskom biltenu za patente o objavi europskog izvješća o pretraživanju ili, kada je to prikladno, u roku za izvršenje radnji obvezanih za ulazak međunarodne prijave u europsku fazu sukladno članku 112. stavku (2) točki a) ovoga zakona.
- (2) Pristojba za proširenje može se uredno platiti i nakon isteka roka iz stavka (1) ovoga članka u dodatnom roku od dva mjeseca, pod uvjetom da se u tom roku plati u iznosu uvećanom za 50%.
- (3) Na plaćanje pristojbi za proširenje na odgovarajući se način primjenjuju pravila EPC-a koja se odnose na pristojbe. Za uredno plaćene pristojbe za proširenje ne postoji mogućnost povrata.

Članak 115.

(Učinci europskih prijava)

- (1) Europska prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja jednakovrijedna je urednoj nacionalnoj prijavi s pravom prvenstva zahtijevanim za europsku prijavu kada je priznato, bez obzira na ishod provedenog postupka.
- (2) Objavljena europska prijava privremeno daje jednaku zaštitu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava prema članku 90. ovoga zakona od dana kad je podnositelj prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene europske prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini osobi koja se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.
- (3) Smatra se da europska prijava patenta od početka nije imala učinke navedene u stavku (2) ovoga članka ako je zahtjev za proširenje povučen ili se smatra povučenim.

Članak 116.

(Učinci proširenih europskih patenata)

- (1) Prošireni europski patent, sukladno odredbama st. (2) - (6) ovoga članka, od dana objave podatka o njegovu priznavanju od EPO-a daje ista prava koja bi bila dana i nacionalnim patentom priznatim ovim zakonom.
- (2) U roku od tri mjeseca od dana objave podatka o priznanju europskog patenta, nositelj patenta mora dostaviti Institutu: zahtjev za upis proširenog europskog patenta u registar patenata, patentni spis europskog patenta kako je priznat, prijevod patentnih zahtjeva na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i platiti pristojbe i troškove postupka za objavu i tiskanje prijevoda patentnih zahtjeva iz europskog patenta na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini, sukladno posebnom propisu.
- (3) Ako europski patent ostane na snazi s izmijenjenim patentnim zahtjevima kao rezultat prigovora ili zahtjeva za ograničenje podnesenog EPO-u, nositelj patenta mora dostaviti Institutu prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane pristojbe i troškove postupka za objavu u službenom glasilu Instituta u roku od tri mjeseca od dana objave podatka o odluci kojom se europski patent održava u vrijednosti s izmijenjenim patentnim zahtjevima ili se on ograničava.
- (4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadrži pozivne oznake korištene u crtežima, ti se crteži moraju priložiti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovoga članka.

- (5) Institut u službenom glasilu Instituta objavljuje, što je moguće prije, podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavku (2) odnosno stavku (3) ovoga članka.

- (6) Ako prijevod iz stavka (2) odnosno stavka (3) ovoga članka nije podnesen u propisanom roku ili ako propisane pristojbe i troškovi postupka nisu plaćeni u određenom roku, smatra se da prošireni europski patent od početka ne vrijedi.

- (7) Smatra se da prošireni europski patent i prijava na temelju koje je on priznat nisu od početka proizvodili učinke navedene u stavku (1) ovoga članka i članku 113. stavku (2) ovoga zakona u onoj mjeri u kojoj je taj patent proglašen nevažećim u postupku povodom prigovora i postupku ograničenja ili proglašenja ništavim koji se vode pred EPO-om.

- (8) Institut upisuje podatak o upisu proširenog europskog patenta u registar patenata iz članka 16. ovoga zakona.

- (9) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca kojim se zahtijeva upis europskog patenta u registar iz stavka (2) ovoga članka, sadržaj objave iz stavka (5) ovoga članka i upis u registar iz stavka (8) ovoga članka.

Članak 117.

(Vjerodostojni tekst europske prijave patenta ili europskog patenta)

- (1) Tekst europske prijave patenta ili europskog patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om je vjerodostojan tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.

- (2) Ako prijevod na jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini daje zaštitu užu od zaštite koju daje prijava za prošireni europski patent ili prošireni europski patent, prijevod propisan člankom 115. stavkom (2) i člankom 116. stavkom (2) ovoga zakona smatra se vjerodostojnim, osim u postupcima poništenja patenta.

- (3) Podnositelj prijave ili nositelj patenta može, u bilo koje vrijeme, dostaviti ispravljeni prijevod patentnih zahtjeva iz europske prijave patenta ili europskog patenta. Ispravljeni prijevod zahtjeva iz objavljene europske prijave ne proizvodi nijedan pravni učinak dok ne bude dostavljen osobi koja koristi izum u Bosni i Hercegovini. Ispravljeni prijevod zahtjeva iz proširenog europskog patenta ne proizvodi nijedan pravni učinak sve dok podatak o njemu ne objavi Institut sukladno članku 116. stavku (5) ovoga zakona.

- (4) Svaka osoba koja se u dobroj vjeri koristi izumom ili koja je obavila učinkovite i ozbiljne pripreme za korištenje izuma, a čije korištenje ne bi predstavljalo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu, nakon što ispravljeni prijevod počne proizvoditi učinak, može nastaviti takvo korištenje u svojem poslovanju ili za potrebe svojeg poslovanja bez plaćanja naknade.

Članak 118.

(Prava ranijeg datuma)

- (1) Europska prijava za koju je plaćena pristojba za proširenje i prošireni europski patent imaju, u odnosu na nacionalnu prijavu patenta i nacionalni patent, isti učinak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava i nacionalni patent.

- (2) Nacionalna prijava i nacionalni patent imaju, u odnosu na prošireni europski patent, isti učinak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

Članak 119.

(Istodobna zaštita)

Ako prošireni europski patent i nacionalni patent imaju isti datum podnošenja ili ako je zatraženo pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istoj osobi ili njezinu pravnom sljedniku, nacionalni patent nema učinak u mjeri u kojoj pokriva isti izum kao i prošireni europski patent od dana od kojeg je istekao rok za podnošenje prigovora na priznati europski patent u slučaju da prigovor nije podnesen, a u slučaju kad je prigovor podnesen, od dana od kojeg je u postupku povodom prigovora donesena konačna odluka da europski patent ostaje na snazi.

Članak 120.

(Pristojbe za održavanje proširenih europskih patenata)

- (1) Pristojbe i troškovi postupka održavanja proširenih europskih patenata plaćaju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju europskog patenta.
- (2) Članak 141. stavak (2) EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.

Članak 121.

(Primjena EPC-a)

Odredbe EPC i provedbenih propisa uz nju ne primjenjuju se na Dio dvanaesti ovoga zakona, osim ako tim odredbama nije drukčije propisano.

DIO TRINAESTI - EUROPSKI PATENT

Članak 122.

(Europska prijava i europski patent)

Europska prijava i europski patent, sukladno odredbama ovoga dijela, imaju isti učinak i podložni su istim uvjetima kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent prema ovom zakonu.

Članak 123.

(Podnošenje europske prijave patenta)

- (1) Europska prijava može se podnijeti:
 - a) EPO-u ili
 - b) Institutu.
- (2) Europska prijava podnesena Institutu ima isti učinak kao da je istoga dana podnesena EPO-u, pod uvjetom da je Institut, sukladno odredbama EPC-a, pravodobno prosljedi EPO-u.
- (3) Europska izdvojena prijava podnosi se neposredno EPO-u.
- (4) Ako Institut na prvi pogled utvrdi da se radi o mogućem povjerljivom izumu od interesa za Bosnu i Hercegovinu, neće prosljediti europsku prijavu EPO-u sukladno odredbama stavka (2) ovoga članka, već će postupiti sukladno članku 86. ovoga zakona.
- (5) Europska prijava koja se podnese Institutu sukladno odredbama ovoga članka može se podnijeti na bilo kojem od jezika iz članka 14. st. (1) i (2) EPC-a.

Članak 124.

(Pristojba za europsku prijavu)

Pristojbe i troškovi koji se plaćaju u vezi s europskom prijavom plaćaju se EPO-u sukladno odredbama EPC-a i važećih propisa.

Članak 125.

(Učinci europskih prijava)

- (1) Europska prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina jednakovrijedna je urednoj nacionalnoj prijavi, kad je primjenjiva, s pravom prvenstva zahtijevanim za europsku prijavu, bez obzira na ishod provedenog postupka.
- (2) Objavljena europska prijava patenta privremeno daje jednaku zaštitu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava

prema članku 90. ovoga zakona od dana kada je podnositelj prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene europske prijave patenta na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini osobi koja se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.

- (3) Smatra se da europska prijava od početka nije imala učinke navedene u stavku (2) ovoga članka ako je povučena ili se smatra povučenom, konačno odbijena ili ako je naznaka Bosne i Hercegovine povučena ili se smatra povučenom.

Članak 126.

(Učinci europskog patenta)

- (1) Europski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, sukladno odredbama st. (2) - (6) ovoga članka, od dana objave podatka o njegovu priznavanju od EPO-a daje ista prava koja bi bila dana i nacionalnim patentom priznatim sukladno ovome zakonu.
- (2) U roku od tri mjeseca od dana objave podatka o priznanju europskog patenta, nositelj patenta mora dostaviti Institutu zahtjev za upis europskog patenta u registar patenata, patentni spis europskog patenta kako je objavljen u službenome glasilu EPO-a i prijevod patentnih zahtjeva na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini te platiti propisane pristojbe i troškove postupka za objavu i tiskanje prijevoda.
- (3) Ako kao ishod prigovora podnesenog EPO-u europski patent ostane na snazi s izmijenjenim patentnim zahtjevima ili kao ishod zahtjeva za ograničenje iz članka 105.a. EPC-a europski patent bude ograničen izmjenom patentnih zahtjeva, nositelj patenta mora dostaviti Institutu prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane pristojbe i troškove postupka za objavu u službenom glasilu u roku od tri mjeseca od dana objave podatka o odluci da europski patent ostaje na snazi s izmijenjenim patentnim zahtjevima.
- (4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadrži pozivne oznake korištene u crtežima, ti se crteži moraju priložiti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovoga članka.
- (5) Institut u službenom glasilu objavljuje podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavku (2) odnosno stavku (3) ovoga članka.
- (6) Ako prijevod iz stavka (2) odnosno stavka (3) ovoga članka nije podnesen u propisanom roku ili ako propisane pristojbe i troškovi postupka nisu plaćeni u određenom roku, smatra se da europski patent za Bosnu i Hercegovinu od početka ne vrijedi te se članak 122. EPC-a primjenjuje na odgovarajući način.
- (7) Smatra se da europski patent i prijava na kojoj se temelji od početka nisu imali učinke navedene u stavku (1) ovoga članka i članku 125. stavku (2) ovoga zakona u opsegu u kojem je taj patent proglašen nevažećim ili je ograničen u postupku po prigovoru ili je on proglašen nevažećim ili je ograničen u postupku iz članka 105.a. EPC-a pred EPO-om.
- (8) Institut upisuje podatak o upisu europskog patenta u registar patenata iz članka 16. ovoga zakona.
- (9) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca kojim se zahtijeva upis europskog patenta u registar iz stavka (2) ovoga članka, sadržaj objave iz stavka (5) ovoga članka i upis u registar iz stavka (8) ovoga članka.

Članak 127.

(Vjerodostojan tekst)

- (1) Tekst europske prijave ili europskog patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om vjerodostojan je tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako prijevod na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini daje zaštitu užu od zaštite koju daje europska prijava patenta ili europski patent, prijevod propisan člankom 126. stavkom (2) ovoga zakona smatrat će se vjerodostojnim, osim u postupcima za poništenje patenta.
- (3) Podnositelj prijave patenta ili nositelj patenta mogu, u bilo koje vrijeme, podnijeti ispravljeni prijevod patentnih zahtjeva prijave europskog patenta ili europskog patenta. Ispravljeni prijevod neće imati bilo kakav pravni učinak dok ga ne objavi Institut.
- (4) Svaka osoba koja se u dobroj vjeri koristi izumom ili koja je obavila učinkovite i ozbiljne pripreme za korištenje izuma, a čije korištenje ne bi predstavljalo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu, nakon što ispravljeni prijevod počne proizvoditi učinak može nastaviti takvo korištenje u svojem poslovanju ili za potrebe svojega poslovanja bez plaćanja naknade.

Članak 128.

(Prava ranijeg datuma)

- (1) Europska prijava patenta i europski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina imaju, u odnosu na nacionalnu prijavu i nacionalni patent, isti učinak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent.
- (2) U Bosni i Hercegovini nacionalna prijava patenta i nacionalni patent imaju, u odnosu na europski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, isti učinak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

Članak 129.

(Istodobna zaštita)

Ako europski patent i nacionalni patent imaju isti datum podnošenja ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istoj osobi ili njezinu pravnom sljedniku, nacionalni patent nema učinak u opsegu u kojem pokriva isti izum kao i europski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina od dana na koji je istekao rok za podnošenje prigovora protiv europskog patenta, pri čemu prigovor nije podnesen, a u slučaju da je prigovor podnesen, od dana kad je donesena konačna odluka u postupku povodom prigovora da europski patent ostaje na snazi.

Članak 130.

(Preinaka u nacionalnu prijavu)

- (1) Institut provodi postupak priznavanja nacionalnog patenta na zahtjev podnositelja europske prijave ili na zahtjev nositelja europskog patenta u sljedećim slučajevima:
 - a) kada se europska prijava smatra povučenom prema članku 77. stavku (3) EPC-a ili
 - b) kada prijevod europske prijave patenta nije pravodobno podnesen sukladno odredbi članka 14. stavka (2) i članka 90. stavka (3) EPC-a.
- (2) U slučaju iz stavka (1) točke a) ovoga članka, zahtjev za preinaku podnosi se Institutu. Institut, pridržavajući se propisa o nacionalnoj sigurnosti, neposredno prosljeđuje zahtjev središnjim uredima za industrijsko vlasništvo država ugovornica koje su u njemu navedene.
- (3) U slučajevima iz stavka (1) točke b) ovoga članka, zahtjev za preinaku podnosi se EPO-u, koji ga prosljeđuje Institutu ako je u njemu navedena Bosna i Hercegovina.

- (4) Zahtjev se smatra podnesenim nakon uplate pristojbi i naknade troškova za preinaku. Učinci europske patentne prijave iz članka 66. EPC-a prestaju ako zahtjev za preinaku nije pravodobno podnesen.
- (5) U roku od dva mjeseca od podnošenja zahtjeva za preinaku europske prijave u nacionalnu prijavu, podnositelj prijave dužan je platiti propisane pristojbe i naknade troškova sukladno posebnim propisima te podnijeti Institutu prijevod izvornog teksta europske prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini. Podatak o preinaci objavljuje se u službenom glasilu Instituta. Ako pristojbe i naknade troškova nisu pravodobno plaćene, odnosno ako prijevod izvornog teksta europske prijave na jedan od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini nije pravodobno podnesen, smatra se da zahtjev za preinaku nije podnesen, o čemu Institut donosi odgovarajući akt.

Članak 131.

(Pristojbe za održavanje europskih patenata)

- (1) Pristojbe i troškovi postupka za održavanje europskih patenata plaćaju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju europskog patenta.
- (2) Članak 141. stavak (2) EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.

Članak 132.

(Promet prava iz europske prijave i europskoga patenta)

Odredbe ovoga zakona o prijenosu prava, licencijama, založnom pravu, ovrsi, stečaju i prisilnim licencijama primjenjuju se na europske prijave i europske patente s učinkom na području Bosne i Hercegovine.

Članak 133.

(Zaštita od povrede i građanskopravna zaštita)

- (1) Odredbe ovoga zakona u slučaju povrede primjenjuju se na europske prijave i europske patente u kojima je naznačena Bosna i Hercegovina.
- (2) U slučaju spora u vezi s europskim patentom, nositelj patenta mora, o svojem trošku, dostaviti potpuni prijevod patentnog spisa na jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini na zahtjev osobe koja navodno povrjeđuje patent ili nadležnog suda.

Članak 134.

(Proglašenje europskog patenta ništavim)

- (1) Pridržavajući se odredaba članka 139. EPC-a, odnosno odredbe članka 136. ovoga zakona, europski patent može biti proglašen ništavim u postupku pred Institutom sukladno odredbama ovoga zakona, s učinkom za Bosnu i Hercegovinu.
- (2) Ako je Institutu podnesen zahtjev za proglašenje ništavim europskog patenta nakon što je pred EPO-om pokrenut postupak povodom prigovora iz članka 99. EPC-a ili zahtjeva za ograničenje ili proglašenje nevažećim iz članka 105.a. EPC-a, Institut će prekinuti postupak povodom zahtjeva za proglašenje ništavim do okončanja navedenih postupaka pred EPO-om.

Članak 135.

(Primjena EPC-a)

Na europske prijave i europske patente koji, sukladno odredbama EPC-a i ovoga zakona, imaju učinak u Bosni i Hercegovini primjenjuje se EPC.

DIO ČETRNAESTI - PROGLAŠENJE RJEŠENJA NIŠTAVIM**Članak 136.**

(Razlozi za proglašenje rješenja ništavim)

- (1) Rješenje o priznanju patenta odnosno registraciji korisnog modela može se proglasiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresirane osobe ili pravobranitelja BiH ili ombudsmana BiH.
- (2) Proglasit će se ništavim rješenje o priznanju patenta:
 - a) za predmet zaštite koji se u smislu članka 8. stavka (6) i članka 9. ovoga zakona ne može zaštititi patentom;
 - b) za izum koji na dan podnošenja prijave patenta, odnosno na dan priznatoga prvenstva, nije bio nov ili nije imao inventivnu razinu;
 - c) za izum koji nije industrijski primjenjiv;
 - d) za izum koji nije otkriven na dostatno jasan i detaljan način tako da ga stručna osoba iz odgovarajućeg područja tehnike može izvesti, uključujući i slučaj nedostupnosti živog biološkog materijala u mjerodavnoj ustanovi;
 - e) za predmet zaštite koji izlazi izvan sadržaja prijave patenta kakva je podnesena ili ako je patent priznat na temelju izdvojene prijave koja izlazi izvan sadržaja prijave kakva je podnesena;
 - f) na ime osobe koja nije imala pravo na zaštitu izuma.
- (3) Proglasit će se ništavim rješenje o priznanju korisnog modela čiji je predmet zaštite u suprotnosti s odredbama članka 50. ovoga zakona.

Članak 137.

(Prijedlog za proglašenje rješenja ništavim)

- (1) Postupak proglašavanja rješenja o priznanju patenta odnosno rješenja o registraciji korisnog modela ništavim pokreće se podnošenjem prijedloga Institutu.
- (2) Prijedlog iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati: podatke o podnosiocu prijedloga, podatke o nositelju patenta odnosno korisnog modela, broj rješenja i registarski broj te razloge zbog kojih se predlaže proglašenje patenta ništavim, s potrebnim dokazima.

Članak 138.

(Postupak povodom prijedloga za proglašenje rješenja ništavim)

- (1) Ako prijedlog za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim nije sastavljen sukladno odredbi članka 137. stavka (2) ovoga zakona ili ako nisu plaćene pristojbe i troškovi postupka sukladno članku 17. ovoga zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primitka poziva otkloni nedostatke.
- (2) Ako podnositelj ne uredi prijedlog u roku određenom stavkom (1) ovoga članka, Institut zaključkom odbacuje prijedlog.
- (3) Uredan prijedlog Institut dostavlja nositelju patenta i poziva ga da dostavi svoj odgovor u roku koji ne može biti kraći od jednog mjeseca niti dulji od dva mjeseca od dana njegova primitka.
- (4) U postupku proglašavanja rješenja o priznanju patenta ništavim Institut poziva stranke da u roku iz stavka (3) ovoga članka dostave svoje primjedbe na podneske druge stranke. Kada je potrebno, Institut ujedno poziva nositelja patenta da podnese opis, patentne zahtjeve i crteže u izmijenjenom obliku, pod uvjetom da predmet zaštite ne izlazi izvan sadržaja patenta kakav je priznat.
- (5) Prije donošenja odluke o održavanju u vrijednosti patenta u izmijenjenom obliku, Institut obavještava stranke da

namjerava održati u vrijednosti patent kako je izmijenjen u postupku proglašavanja ništavim i poziva ih da u roku iz stavka (3) ovoga članka podnesu obrazložene primjedbe ako nisu suglasne s tekstom na temelju kojeg namjerava održati patent u vrijednosti. Ako se stranke ne suglase s tim tekstom, postupak proglašavanja rješenja o priznanju patenta ništavim može se nastaviti.

- (6) Ako su stranke suglasne s tekstom na temelju kojeg Institut namjerava održati patent u vrijednosti ili se nisu očitovale po pozivu iz stavka (5) ovoga članka, Institut poziva nositelja patenta da u roku od mjesec dana od primitka poziva plati pristojbu i troškove postupka za tiskanje novog patentnog spisa. Ako pristojbe i troškovi postupka ne budu plaćeni, rješenje o priznanju patenta proglašava se ništavim u granicama prijedloga.
- (7) Institut može, na obrazloženi zahtjev, produljiti rokove iz ovoga članka za vrijeme koje smatra opravdanim, ali najdulje za dva mjeseca.
- (8) Ako to ocijeni nužnim radi utvrđivanja činjenica bitnih za donošenje odluke, Institut može održati usmenu raspravu.
- (9) Odredbe ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način ako je podnesen prijedlog za proglašenje rješenja o registraciji korisnog modela ništavim i kad su priloženi dokazi iz članka 137. stavka (2) ovoga zakona dostatni za vjerojatnost da korisni model ne ispunjava uvjete iz članka 50. ovoga zakona.
- (10) Ako podnositelj prijedloga za proglašenje rješenja o priznanju patenta, odnosno o registraciji korisnog modela, ništavim tijekom postupka odustane od prijedloga, Institut može nastaviti postupak po službenoj dužnosti.
- (11) Odredbe ovoga članka koje se odnose na postupak povodom prijedloga za poništenje rješenja o priznanju patenta, odnosno registraciji korisnog modela, na odgovarajući način se primjenjuju i na postupak povodom prijedloga za poništenje rješenja o izdavanju svjedodžbe.

Članak 139.

(Ništavnost rješenja o dodjeli svjedodžbe)

- (1) Rješenje o izdavanju svjedodžbe odnosno rješenje o produljenju trajanja svjedodžbe može se proglasiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresirane osobe.
- (2) Rješenje o izdavanju svjedodžbe proglasit će se ništavim ako je:
 - a) dodijeljena protivno odredbama članka 75. ovoga zakona;
 - b) temeljni patent prestao važiti prije isteka svoga zakonskog roka trajanja;
 - c) temeljni patent opozvan ili ograničen u mjeri da proizvod za koji je svjedodžba izdana više nije zaštićen zahtjevima temeljnog patenta ili ako nakon isteka temeljnog patenta postoje razlozi za opoziv koji bi opravdali takav opoziv ili ograničenje.

Članak 140.

(Rješenje o prijedlogu za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim)

- (1) Na temelju ishoda provedenog postupka Institut donosi rješenje o proglašenju rješenja o priznanju patenta ništavim, u cijelosti ili djelomično, ili rješenje kojim se prijedlog odbija.
- (2) Prijava i patent priznat na temelju te prijave od početka neće imati učinke navedene u čl. 89. i 90. ovoga zakona u mjeri u

kojoj je rješenje o priznanju patenta proglašeno ništavim ili nevažećim.

- (3) Proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim nema retroaktivni učinak na pravomoćne sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava, kao ni na sklopljene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licencije, ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori provedeni, pod uvjetom da je tužitelj odnosno nositelj prava patenta postupao savjesno.

DIO PETNAESTI - POSTUPAK PO ŽALBI

Članak 141.

(Pravo žalbe)

- (1) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stupnju stranka čijem zahtjevu nije u cijelosti ili u dijelu udovoljeno ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primitka odluke.
- (2) Druge stranke u postupku koji je okončan odlukom protiv koje se podnosi žalba imaju pravo biti stranke u žalbenom postupku.

Članak 142.

(Sadržaj žalbe)

Osim podataka koje mora imati svaki podnesak, žalba mora sadržavati:

- naznaku odluke protiv koje se podnosi;
- izjavu o tome da se odluka osporava u cijelosti ili u određenom dijelu;
- razloge zbog kojih se podnosi žalba;
- obrazloženje žalbe te dokaze kojima podnositelj žalbe potvrđuje svoje navode iz žalbe;
- potpis podnositelja žalbe;
- punomoć, ako se žalba podnosi posredstvom zastupnika.

Članak 143.

(Povjerenstvo za žalbe Instituta)

- (1) Povjerenstvo za žalbe Instituta za odlučivanje o žalbama protiv odluka Instituta osniva se kao neovisni organ za odlučivanje o žalbama sukladno odredbama ovoga zakona.
- (2) Povjerenstvo za žalbe ima tri člana, od kojih je jedan predsjedatelj, i tri zamjenika člana, od kojih je jedan zamjenik predsjedatelja. Članove Povjerenstva za žalbe imenuje Vijeće ministara na osnovi javnog natječaja, između neovisnih stručnjaka iz područja prava industrijskog vlasništva na način uređen odlukom Vijeća ministara. Zaposleni u Institutu ne mogu biti članovi Povjerenstva za žalbe.
- (3) Sjedište Povjerenstva za žalbe je u sjedištu Instituta. Povjerenstvo za žalbe ima svoj pečat. Institut osigurava Povjerenstvu za žalbe radni prostor i potrebnu opremu za obavljanje njegove zadaće. Institut osigurava uredske i druge administrativne poslove za Povjerenstvo za žalbe.
- (4) Predsjedatelj Povjerenstva za žalbe (u daljnjem tekstu: predsjedatelj) upravlja radom Povjerenstva za žalbe. Ako sjednici ne može nazočiti predsjedatelj ili član Povjerenstva za žalbe, zamjenjuje ga zamjenik predsjedatelja odnosno zamjenik člana.
- (5) Predsjedatelj i članovi Povjerenstva za žalbe neovisni su, nisu obvezani nikakvim uputama ravnatelja Instituta i svoje zadatke obavljaju nepristrano i sukladno zakonu i pravilima struke.
- (6) Predsjedatelj i članovi Povjerenstva za žalbe imaju položaj neovisnih stručnjaka, a naknadu za svoj rad primaju sukladno provedbenom propisu o naknadama za rad Povjerenstva za žalbe Instituta i odluci Vijeća ministara.

- (7) Članovi Povjerenstva za žalbe i zamjenici članova koji su sudjelovali u donošenju odluke u prvostupanjskom postupku, ili kad postoje drugi razlozi za njihovo izuzeće, ne mogu sudjelovati u postupku povodom žalbe u istom predmetu.

- (8) Pojednostiti o radu Povjerenstva za žalbe uređuju se poslovnikom koji donosi Povjerenstvo za žalbe.

Članak 144.

(Odlučivanje o žalbi)

- (1) Povjerenstvo za žalbe odlučuje na sjednicama većinom glasova.
- (2) Povjerenstvo za žalbe odlučuje na osnovi podnesaka stranaka, a kada to smatra potrebnim, može odrediti održavanje usmene rasprave.
- (3) Odredbe čl. 45. i 46. odnosno 141. ovoga zakona na odgovarajući se način primjenjuju u rješavanju Povjerenstva za žalbe o žalbi.

DIO ŠESNAESTI - ZAŠTITA PRAVA

POGLAVLJE I. OVLAŠTENIK I SOLIDARNOST OVLAŠTENIKA

Članak 145.

(Ovlaštene osobe)

- (1) Osoba čija su prava prema ovome zakonu povrijeđena (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od povreditelja tih prava prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Jednaku zaštitu može tražiti ovlaštenik kada prijeti stvarna opasnost da će njegova prava iz ovoga zakona biti povrijeđena.

Članak 146.

(Solidarnost ovlaštenika)

Ako je više osoba ovlašteno tražiti zaštitu prava, svaka od njih može tražiti zaštitu tog prava u cjelini.

POGLAVLJE II. GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Članak 147.

(Tužbeni zahtjevi)

- (1) Ako je isključivo pravo prema ovome zakonu povrijeđeno, ovlaštenik može tužbom zahtijevati:
- utvrđivanje počinjene povrede;
 - zabranu daljnjeg činjenja počinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili suzdržavanjem od radnji kojima se to pravo povrđuje;
 - uklanjanje stanja nastalog povredom prava;
 - povlačenje predmeta povrede iz gospodarskih tokova, uz uvažavanje interesa trećih savjesnih osoba;
 - potpuno uklanjanje predmeta povrede iz gospodarskih tokova;
 - uništenje predmeta povrede;
 - uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežitoj mjeri namijenjena ili se rabe za činjenje povreda i koja su u vlasništvu povreditelja;
 - prepuštanje predmeta povrede nositelju prava, uz naknadu troškova proizvodnje;
 - objavu presude o trošku tuženika;
 - naknadu imovinske štete i opravdanih troškova postupka.
- (2) Ovlaštenik za podnošenje tužbe iz stavka (1) ovoga članka je nositelj prava ili nositelj licencije u onoj mjeri u kojoj je za to ovlašten na temelju pravnog posla ili zakona.

- (3) Pravo na podnošenje tužbe iz stavka (1) ovoga članka pripada i podnositelju prijave koja je objavljena i stjecatelju isključive licencije.
- (4) U slučaju povrede korisnog modela, prije podnošenja tužbe iz stavka (1) ovoga članka ovlaštenik mora raspolagati dokazom da je podnesen zahtjev za potpuno ispitivanje korisnog modela sukladno odredbi članka 59. st. (1) i (2) ovoga zakona.
- (5) Pri odlučivanju o zahtjevima iz stavka (1) toč. c) - h) ovoga članka sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, osobito razmjer između težine počinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštenika za osiguravanje efektivne zaštite prava.
- (6) U postupku protiv osoba čije su usluge bile korištene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravomoćno ustanovljeno u postupku prema trećoj osobi, pretpostavlja se da postoji povreda prava.
- (7) Tužba iz stavka (1) ovoga članka može se podnijeti u roku od tri godine od dana saznanja za povredu i povreditelja, ali ne nakon proteka roka od pet godina od dana počinjene povrede.

Članak 148.
(Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovoga zakona vrijede opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Povreditelj prava dužan je platiti nositelju prava odštetu u opsegu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete ili u opsegu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonitu uporabu predmeta zaštite.

Članak 149.
(Penal)

- (1) Ako je pravo nositelja koje proizlazi iz patenta povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom, nositelj prava može tražiti od povreditelja naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene naknade.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevu za plaćanje penala sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito opseg nastale štete, stupanj krivnje povreditelja, opseg ugovorene ili uobičajene naknade i preventivni cilj penala.
- (3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stavka (1) ovoga članka, nositelj prava ovlašten je tražiti razliku do iznosa naknade potpune štete.

Članak 150.
(Nematerijalna šteta)

- (1) Izumitelj ima pravo tužbom zahtijevati od suda da naloži upis njegova imena u prijavu i u sve isprave koje se izdaju za patent, kao i u odgovarajuće registre Instituta, ako je u prijavi u statusu izumitelja navedena osoba koja nije izumitelj ili ako izumitelj nije naveden.
- (2) Pravo na tužbu iz stavka (1) ovoga članka pripada i onom izumitelju zajedničkog izuma koji nije naveden u prijavi.
- (3) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka može se istaknuti i zahtjev za objavu pravomoćne presude na trošak tuženika.
- (4) Rok za podnošenje tužbe iz st. (1) i (2) ovoga članka nije ograničen. Smrću izumitelja pravo na podnošenje tužbe stječu njegovi nasljednici.
- (5) Neovisno o naknadi imovinske štete, kao i u slučaju kada takve štete nema, izumitelj može tražiti dosuđivanje pravične novčane odštete za pretrpljenu duševnu bol zbog povrede moralnih prava. Pri odlučivanju o zahtjevu sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito intenzitet i

trajanje duševne boli prouzročene povredom moralnog prava.

- (6) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka ne zastarijeva i nasljeduje se.

Članak 151.
(Privremene mjere)

- (1) Sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovoga zakona ako predlagač učini vjerojatnim:
 - a) da je nositelj prava iz ovoga zakona i
 - b) da je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijete stvarna opasnost od povrede.
- (2) Nositelj prava mora učiniti vjerojatnim i jednu od sljedećih pretpostavki:
 - a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano;
 - b) da je privremena mjera potrebna u svrhu sprječavanja nastanka štete koju će kasnije biti teško popraviti ili
 - c) da pretpostavljeni povreditelj izricanjem privremene mjere, koja bi se kasnije u postupku pokazala neopravdanom, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez izricanja takve privremene mjere pretrpio nositelj prava.
- (3) Nositelj prava koji predlaže donošenje privremene mjere bez prethodne obavijesti i saslušanja protivne stranke dužan je, osim uvjeta iz st. (1) i (2) ovoga članka, učiniti vjerojatnim da bi bilo kakva odgoda izricanja privremene mjere prouzročila nositelju prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti. U slučaju izricanja privremene mjere prema odredbama ovoga stavka, sud će dostaviti rješenje o privremenoj mjeri protivnoj stranci odmah nakon njezinog izvršenja.
- (4) Nositelj prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerojatnim da će predložena privremena mjera prouzročiti pretpostavljenom povreditelju samo neznatnu štetu. Smatra se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.
- (5) Sud može odrediti za osiguranje zahtjeva prema stavku (1) ovoga članka bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a osobito:
 - a) pretpostavljenom povreditelju zabraniti radnje kojima se povrjeđuje pravo iz ovoga zakona;
 - b) oduzimanje, uklanjanje iz prometa i pohranu predmeta povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretežitoj mjeri namijenjeni, odnosno koriste se za činjenje povreda.
- (6) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu u svrhu opravdanja te mjere. Rok ne može biti dulji od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostave rješenja predlagaču, ovisno o tomu koji rok kasnije istječe.
- (7) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od mjesec dana od dana podnošenja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnošenje tog odgovora.
- (8) U postupku za izricanje privremene mjere primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje pamični postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno. Postupak u vezi s izricanjem privremene mjere je žuran.

- (9) Sud u postupku prema odredbama ovoga članka mora osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tomu da se sudski postupak ne zlorabi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne stranke.
- (10) Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za izricanje privremene mjere, sud može, na teret podnositelja zahtjeva za izricanje privremene mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti toga zahtjeva.

Članak 152.

(Mjere za osiguranje dokaza)

- (1) Sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagač učini vjerojatnim da:
- je nositelj prava iz ovoga zakona;
 - je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede;
 - će dokazi o toj povredi biti uništeni ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nositelj prava koji traži donošenje rješenja o osiguranju dokaza bez prethodne obavijesti i saslušanja protivne stranke dužan je, osim uvjeta iz stavka (1) ovoga članka, učiniti vjerojatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti uništeni ili se kasnije neće moći izvesti. U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama ovoga stavka, sud će rješenje o osiguranju dostaviti protivnoj stranci odmah nakon izvođenja dokaza.
- (3) Sud može rješenjem iz stavka (1) ovoga članka odrediti izvođenje bilo kojeg dokaza, a osobito:
- očevid prostorija, poslovne dokumentacije, inventara, baza podataka, računalnih memorijskih jedinica ili drugih stvari;
 - oduzimanje uzoraka predmeta povrede;
 - pregled i predaju dokumenata;
 - određivanje i saslušanje vještaka;
 - saslušanje svjedoka.
- (4) Osiguranje dokaza može se tražiti i nakon pravomoćno okončanog postupka ako je to potrebno u svrhu pokretanja postupka prema izvanrednim pravnim lijekovima ili za vrijeme takvog postupka.
- (5) U postupku osiguranja dokaza prema odredbama ovoga članka primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje pamični postupak, a koje se odnose na sudske mjere osiguranja, osim ako je ovim zakonom drukčije određeno. Postupak osiguranja dokaza je žuran.
- (6) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan ili ako nositelj prava taj prijedlog ne opravda, protivna stranka ima pravo tražiti:
- vraćanje oduzetih predmeta;
 - zabranu uporabe pribavljenih informacija;
 - naknadu štete.
- (7) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu u svrhu opravdanja te mjere. Rok ne može biti dulji od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostave rješenja predlagaču, ovisno o tomu koji rok kasnije istječe.
- (8) Sud u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovoga članka, mora osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tomu da se sudski postupak ne zlorabi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne stranke.

- (9) Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za osiguranje dokaza, sud može, na teret predlagača te mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti toga prijedloga.

Članak 153.

(Dužnost obavještanja)

- (1) Sud može tijekom parnice zbog povrede prava iz ovoga zakona na temelju opravdanog zahtjeva jedne od stranaka odrediti povreditelju prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovoga zakona.
- (2) Sud može odrediti da podatke iz stavka (1) ovoga članka dostave sudu i osobe koje u opsegu komercijalne djelatnosti:
- posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovoga zakona ili
 - koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga zakona ili
 - daju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga zakona.
- (3) Smatra se da je neka radnja poduzeta unutar komercijalne djelatnosti ako je poduzeta za pribavljanje neizravne ili izravne ekonomske koristi. Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvaća radnje savjesnih krajnjih potrošača.
- (4) Sud može odrediti da podatke iz stavka (1) ovoga članka dostavi sudu i osoba koju je neka od osoba navedenih u stavku (2) ovoga članka označila kao umiješanu u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili pružanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga zakona.
- (5) Podaci traženi na temelju stavka (1) ovoga članka mogu osobito obuhvaćati:
- ime, adresu, odnosno tvrtku i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe, odnosno davatelja usluga, kao i namjeravanih prodavatelja na veliko i malo;
 - podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za dotičnu robu i usluge.

Članak 154.

(Izvođenje dokaza)

- (1) Ako sud odluči da će izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod protivne stranke, ta je stranka dužna na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stavak (1) ovoga članka odnosi se i na bankovnu, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod nadzorom protivne stranke, ako se radi o povredi koja doseže opseg komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje pamični postupak, osim ako je ovim zakonom drukčije određeno.
- (4) Sud mora, nakon izvođenja dokaza prema stavku (1) ovoga članka, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tomu da se sudski postupak ne zlorabi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne stranke.

Članak 155.

(Teret dokaza)

- (1) Ako je predmet povrede patentom zaštićeni postupak proizvodnje novog proizvoda, smatrat će se, dok se ne dokaže suprotno, da je svaki jednak proizvod ili proizvod jednakog sastava proizveden zaštićenim postupkom.

- (2) U nedostatku dokaza o suprotnome, smatrat će se da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom ako je proizvod nov ili ako je vjerojatno da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom i da nositelj patenta nije mogao, unatoč razumnom trudu, utvrditi postupak koji je stvarno korišten. Vjerojatnost da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom postoji osobito kad je zaštićeni postupak jedini poznati postupak.
- (3) Teret dokazivanja leži na osobi koja takav proizvod proizvodi, pri čemu se uzimaju u obzir njezini legitimni interesi da zaštiti svoje proizvodne i poslovne tajne.

Članak 156.

(Žurnost u postupanju i primjena odredaba drugih zakona)

- (1) Postupak zbog povrede prava iz ovoga zakona je žuran.
- (2) Na postupke zbog povrede patenta primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, odnosno zakona kojim se uređuje ovršni postupak.
- (3) Na zahtjev suda ili neke od stranaka u postupku zbog povrede prava iz patenta, Institut će odmah uzeti u rad zahtjev za proglašenje rješenja ništavim ako je zahtjev za proglašenje rješenja ništavim podnesen prije ili tijekom parnice i žurno po njemu postupati. Sud će, s obzirom na okolnosti slučaja, odlučiti hoće li odrediti prekid postupka do konačne odluke o zahtjevu za proglašenje rješenja ništavim.

POGLAVLJE III. CARINSKE MJERE

Članak 157.

(Zahtjev nositelja prava)

- (1) Nositelj isključivih prava prema ovome zakonu koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, provoza ili izvoza robe proizvedene protivno odredbama ovoga zakona može podnijeti tijelu nadležnom za poslove carine (u daljnjem tekstu: carinsko tijelo) zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.
- (2) Zahtjev za zaštitu prava prema stavku (1) ovoga članka mora sadržavati:
- podatke o podnositelju zahtjeva i o nositelju isključivog prava iz ovoga zakona ako se ne radi o istoj osobi;
 - detaljan opis robe, koji omogućava njezinu identifikaciju;
 - dokaze o tomu da je podnositelj zahtjeva, odnosno njegov ovlaštenik, nositelj isključivog prava iz ovoga zakona u vezi s tom robom;
 - dokaze o tomu da je isključivo pravo vjerojatno povrijeđeno;
 - druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnositelj, kao što su podaci o lokaciji robe i njezinom odredištu, očekivani datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o prijevoznom sredstvu, podaci o uvozniku, izvozniku, primatelju i sl.;
 - razdoblje u kojem će carinska tijela postupati prema zahtjevu i koje ne može biti dulje od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Carinsko tijelo može, prije donošenja odluke kojom udovoljava zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka, tražiti od nositelja prava da položi osiguranje za troškove pohrane i prijevoza robe te za naknadu drugih troškova ili štete koji bi mogli nastati carinskom tijelu u vezi s robom, kao i stranci protiv koje je prihvaćen zahtjev iz stavka (1) ovoga članka.

- (4) Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka, ono o tomu obavještava sve carinske ispostave i nositelja prava.

Članak 158.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

- (1) Ako carinska ispostava provodeći carinski postupak nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog tijela, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet. Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se nositelju prava i njezinom uvozniku. U odluci o zadržavanju robe određuje se da se vlasnik robe, odnosno osoba ovlaštena za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja može očitovati o tomu je li riječ o robi kojom se povrjeđuje pravo iz ovoga zakona.
- (2) Ako carinsko tijelo ne primi pisano očitovanje vlasnika ili osobe ovlaštene za raspolaganje robom u roku iz stavka (1) ovoga članka, može oduzeti i uništiti robu na zahtjev i o trošku nositelja prava.
- (3) Ako vlasnik robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje robom u roku iz stavka (1) ovoga članka podnese izjavu da nije riječ o robi kojom se povrjeđuje pravo iz ovoga zakona, nositelj prava u roku od deset radnih dana od primitka obavijesti o takvoj izjavi može podnijeti tužbu zbog povrede prava. Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinsko tijelo može, na zahtjev nositelja prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe, koji ne može biti dulji od deset radnih dana.
- (4) Nositelj prava ili osoba koju on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja obaviti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u opsegu potrebnom za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava, uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka. Pravo na pregled i kontrolu robe ima i njezin uvoznik.
- (5) Ako nositelj prava ne podnese tužbu sukladno stavku (3) ovoga članka, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu uporabu odnosno promet, pod uvjetom da su ispunjeni svi drugi zakonom propisani uvjeti.
- (6) Ako nositelj prava podnese tužbu sukladno odredbama stavka (3) ovoga članka i nadležni sud donese odluku o privremenoj mjeri zadržavanja robe u roku iz stavka (3) ovoga članka, carinsko tijelo donosi odluku o zapljeni robe do donošenja pravomoćne sudske odluke.
- (7) Ako nositelj prava podnese tužbu sukladno odredbama stavka (3) ovoga članka, a nadležni sud ne donese privremenu mjeru zadržavanja robe u roku iz stavka (3) ovoga članka, vlasnik privremeno zadržane robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje njome ima pravo zahtijevati oslobađanje te robe ako položi sredstva osiguranja u iznosu dostatnom za eventualnu naknadu štete nositelju prava, pod uvjetom da su ispunjeni svi ostali uvjeti za oslobađanje te robe.

Članak 159.

(Postupak po službenoj dužnosti)

- (1) Ako carinska ispostava provodeći carinski postupak u vezi s uvozom, provozom ili izvozom robe opravdano sumnja da su određenom robom povrijeđena prava prema ovome zakonu, ona će privremeno zadržati puštanje te robe u promet i o tomu obavijestiti carinsko tijelo.
- (2) Carinsko tijelo pisanim putem obavještava nositelja prava o zadržavanju robe, o sumnji da se radi o povredi njegovih prava i o mogućnosti podnošenja zahtjeva prema članku

157. ovoga zakona u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.

- (3) Ako nositelj prava podnese zahtjev sukladno stavku (2) ovoga članka, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog tijela. Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz članka 157. ovoga zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih deset radnih dana. Nositelj prava u tom roku mora provesti radnje iz članka 158. stavka (4) ovoga zakona.
- (4) Odredbe članka 158. ovoga zakona i odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na uvoz, provoz ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu uporabu, koje se unose ili iznose kao dio osobne prtljage ili šalju u malim pošiljkama.

Članak 160.

(Primjena drugih carinskih propisa)

- (1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povrjeđuju prava iz ovoga zakona na odgovarajući se način primjenjuju ostali carinski propisi.
- (2) Propise o provedbi carinskih mjera iz ovoga zakona donosi Vijeće ministara na prijedlog Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine.
- (3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povrjeđuju prava iz ovoga zakona je žuran.

DIO SEDAMNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 161.

(Patenti priznati do početka primjene ovoga zakona)

- (1) Patenti koji su do dana početka primjene ovoga zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovoga zakona.
- (2) Konsenzualni patenti koji su do dana početka primjene ovoga zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Članak 162.

(Postupci u tijeku)

- (1) Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovoga zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).
- (2) Podnosioci koji su Institutu podnijeli prijavu patenta na temelju Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) mogu, u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovoga zakona, podnijeti zahtjev za preinaku prijave patenta u prijavu korisnog modela iz članka 50. ovoga zakona, pod uvjetom da prijava patenta na dan podnošenja zahtjeva za preinaku nije objavljena.

Članak 163.

(Postupci u tijeku po zahtjevu za proširenje učinka europskog patenta)

Danom stupanja na snagu EPC-a u Bosni i Hercegovini, sukladno članku 135. ovoga zakona, prestaju važiti odredbe čl. 112. - 121. ovoga zakona, a svi po njima započeti postupci dovršit će se prema tim odredbama.

Članak 164.

(Provedbeni pravilnik)

- (1) Ravnatelj Instituta do dana određenog za primjenu ovoga zakona donijet će pravilnik za provedbu ovoga zakona.
- (2) Do dana stupanja na snagu pravilnika iz stavka (1) ovoga članka ostaje na snazi Pravilnik o postupku za zaštitu patenta i konsenzualnog patenta ("Službeni glasnik BiH", br. 105/10 i 91/16).

Članak 165.

(Propisi o pristojbama i troškovima postupka)

Ravnatelj Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju pristojbe i naknade posebnih troškova u postupku stjecanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovoga zakona dva mjeseca od njegova stupanja na snagu.

Članak 166.

(Početak primjene odredbe o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti)

Odredba članka 82. ovoga zakona počat će se primjenjivati nakon prijama Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Europske unije.

Članak 167.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Početak primjene ovoga zakona prestaje važiti Zakon o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Članak 168.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s patentima kojima je pristupila Bosna i Hercegovina primjenjuju se na predmete tretirane ovim zakonom i, u slučaju sukoba s odredbama ovoga zakona, primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Članak 169.

(Zaštita osobnih podataka)

Prilikom primjene ovoga zakona, obrada osobnih podataka provodit će se sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Članak 170.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se po isteku godine dana od dana stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1419/25

14. svibnja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, v. r.

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 33. сједници Представничког дома, одржаној 27. новембра 2025. године, и на 31. хитној сједници Дома народа, одржаној 14. маја 2026. године, усвојила је

ЗАКОН О ПАТЕНТУ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

- (1) Овим законом уређује се правна заштита проналаска патентом и корисним моделом, односно поступак за признање патента и регистрацију корисног модела.
- (2) Ако овим законом није другачије прописано, одредбе које се односе на патент на одговарајући начин се примјењују и на корисни модел.
- (3) Овим законом преузимају се одредбе сљедећих прописа Европске уније:
 - а) Директиве 98/44/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 6. јула 1998. о правној заштити

- биотехнолошких проналазака (Сл. лист. бр. 213, 30.07.1998) и Директиве 2004/48/ЕЗ;
- б) Уредбе (ЕЗ) 469/2009 Европског парламента и Савјета од 6. маја 2009. о увођењу сертификата о додатној заштити за лијекове (Сл. лист. бр. 152, 16.06.2009), са свим измјенама и допунама;
- ц) Уредбе (ЕЗ) 1610/96 Европског парламента и Савјета од 23. јула 1996. о увођењу сертификата о додатној заштити за средства за заштиту биља (Сл. лист. бр. 198, 08.08.1996);
- д) Уредбе (ЕЗ) 816/2006 Европског парламента и Савјета од 17. маја 2006. о обавезном лиценцирању патената који се односе на производњу фармацеутских производа за извоз у земље са проблемима јавног здравља (Сл. лист. бр. 157, 09.06.2006);
- е) Директиве 2004/48/ЕЗ Европског парламента и Савјета о спровођењу права интелектуалне својине (Сл. лист. бр. 157, 30.04.2004).
- (4) Одредбе директива из става (3) овог члана наводе се искључиво у сврху праћења и информисања о преузимању правне тековине Европске уније у законодавство Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Дефиниције)

У смислу овог закона примјењују се следеће дефиниције:

- а) "пријава патента" поднесена Институту за интелектуалну својину Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт) овог закона је "национална пријава патента";
- б) "патент признат" на основу пријаве из тачке а) овог члана је "национални патент" на нивоу Босне и Херцеговине;
- ц) "европска пријава" је пријава за признање патента поднесена према Европској патентној конвенцији (у даљем тексту: ЕПЦ), као и међународна пријава поднесена према Уговору о сарадњи у области патената (у даљем тексту: ПЦТ), за коју Европска патентна канцеларија (у даљем тексту: ЕПО) обавља послове као назначена или изабрана канцеларија и у којој је назначена Босна и Херцеговина;
- д) "европски патент" је патент признат од ЕПО-а на основу европске пријаве патента за Босну и Херцеговину у складу ЕПЦ-ом, у којој је назначена Босна и Херцеговина;
- е) "корисни модел" је право регистрације прикладно за заштиту једноставнијих проналазака, нижег инвентивног нивоа, које Институт региструје без поступка потпуно испитивања;
- ф) "међународна пријава" је пријава која је поднесена у складу са ПЦТ-ом;
- г) "лијек" је свака супстанца или комбинација супстанци намијењених за лијечење или спречавање болести људи или животиња, те свака супстанца или комбинација супстанци која се може примјенити на људима или животињама с циљем постављања медицинске дијагнозе или поновног успостављања, исправљања или измјене физиолошких функција људи или животиња;

- х) "производ" је активни састојак или комбинација активних састојака лијека, односно средства за заштиту биља;
- и) "произвођач" је особа са пословним сједиштем у Босни и Херцеговини, у чије се име обавља производња производа или лијека који садржава тај производ, ради извоза у треће земље или складиштења;
- ј) "основни патент" је патент који је у захтјеву за признање сертификата одредио носилац патента, а којим се штити производ као такав, поступак за добијање производа или примјена производа;
- к) "сертификат" је сертификат о додатној заштити;
- л) "захтјев за продужење трајања" је захтјев за продужење трајања сертификата признатог за заштиту лијекова за педијатријску употребу;
- м) "прво одобрење за стављање у промет" је прво одобрење за стављање производа као лијека намијењеног људима или животињама, односно као средства за заштиту биља у Босни и Херцеговини или у Европској унији након приступања Босне и Херцеговине у пуноправно чланство;
- н) "средство за заштиту биља" је активна супстанца или препарат који садржи једну или више активних супстанци, у облику у којем долазе до корисника:
- "активна супстанца" је супстанца или микроорганизам, укључујући вирусе, која има општу или специфичну активност против штетних организама или на биљке, дијелове биљака или биљне производе,
 - "препарат" је мјешавина или раствор двије или више супстанци од којих је најмање једна активна супстанца која се користи као средство за заштиту биља;
- о) "службено гласило" је "Службени гласник Института за интелектуалну својину БиХ".

Члан 3.

(Родно значење појмова)

Изрази који су, ради прегледности, дати у једном граматичком роду без дискриминације односе се и на мушки и женски род.

Члан 4.

(Принцип територијалности)

Патент признат на основу одредаба овог закона је територијално ограничено право које вриједи на територији Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(Материјална права)

Материјална права носиоца патента обухватају искључива права привредног искоришћавања проналаска и право располагања њиме у складу с одредбама овог закона.

Члан 6.

(Национални третман)

Страно физичко и правно лице, у погледу заштите проналаска патентом и корисним моделом у Босни и Херцеговини, ужива једнака права као и домаће физичко и правно лице, ако то произлази из међународних уговора и конвенција којима је приступила односно које је ратификовала Босна и Херцеговина (у даљем тексту: међународни уговори и конвенције) или из примјене

принципа реципроцитета. Постојање реципроцитета доказује особа која се на њега позива.

Члан 7. (Заступање)

- (1) Заступањем у поступку који се води пред Институтом могу се бавити овлашћени заступници, тј. физичка и правна лица уписана у регистар патентних заступника, који у електронској форми води Институт.
- (2) У регистар заступника из става (1) овог члана уписује се физичко и правно лице које испуњава услове прописане посебним прописом.
- (3) Физичко или правно лице које нема пребивалиште, односно стварно и активно индустријско или трговачко пословно сједиште у Босни и Херцеговини, у поступку пред Институтом мора заступати заступник из става (1) овог члана.
- (4) Лица из става (3) овог члана могу самостално, без заступника, предузимати сљедеће радње:
 - а) подносити пријаве патента;
 - б) предузимати друге радње у погледу утврђивања датума подношења пријаве патента;
 - ц) подносити преписе прве пријаве патента када се захтијева право првенства из члана 26. овог закона;
 - д) примати обавјештење од Института у вези са поступцима из тачака од а) до ц) овог става;
 - е) плаћати таксе и накнаде посебних трошкова поступка у складу са чланом 17. овог закона.
- (5) У случају самосталног предузимања радњи из става (4) овог члана, физичко или правно лице из става (3) овог члана мора доставити Институту адресу за кореспонденцију, која мора бити на територији Босне и Херцеговине.
- (6) Ако физичко или правно лице из става (3) овог члана не именује заступника или Институту не достави адресу за кореспонденцију у складу с одредбом става (5) овог члана, Институт ће га писмено, путем дипломатског конзуларног представништва Босне и Херцеговине, позвати да у року од три мјесеца именује заступника или достави адресу за кореспонденцију.
- (7) Ако физичко или правно лице из става (3) овог члана не поступи по позиву Института из става (6) овог члана, Институт ће закључком одбацити његов поднесак и достављање обавити јавним саопштењем на огласној табли Института.
- (8) Изузетно од одредбе става (3) овог члана, таксе и накнаде посебних трошкова за одржавање патента у вриједности може платити било које лице.

ДИО ДРУГИ - ПРЕДМЕТ ЗАШТИТЕ ПАТЕНТОМ

Члан 8.

(Патентбилни проналазак)

- (1) Патент се признаје за сваки проналазак из било које области технике који је нов, који има инвентивни ниво и који се може индустријски примјенити.
- (2) Према условима из става (1) овог члана, патент се признаје и за проналазак који се односи на:
 - а) производ који се састоји од биолошког материјала или који садржава биолошки материјал;
 - б) поступак којим је тај биолошки материјал произведен, прерађен или употријебљен;
 - ц) биолошки материјал изолован из природне околине или произведен техничким поступком, чак и ако се раније налазио у природи.
- (3) Биолошки материјал из става (2) овог члана је било који материјал који садржи генетску информацију и који се може размножавати сам или се може размножавати у биолошком систему.
- (4) Према условима из става (1) овог члана, проналазак који се односи на биљке или животиње сматраће се патентбилним ако његова техничка изводљивост није ограничена на одређену биљну сорту или животињску пасмину и ако поступак остваривања проналаска није битно биолошки.
- (5) Поступак за добијање биљака или животиња из става (4) овог члана битно је биолошки ако се у потпуности састоји од природних поступака као што су укрштање или селекција.
- (6) У смислу става (1) овог члана, проналасцима се не сматрају нарочито:
 - а) открића, научне теорије и математичке методе;
 - б) естетске творевине;
 - ц) планови, правила и методе за извођење умних активности, игара или привредних активности;
 - д) рачунарска програма;
 - е) презентација информација дефинисана самим садржајем тих информација.
- (7) Одредба става (6) овог члана примјењује се само у обиму у којем је предмет пријаве за заштиту проналаска наведени елемент или активност као таква.

Члан 9.

(Изузеци од патентбилности)

- (1) Патент не може бити признат за:
 - а) проналаске биљних сорти и животињских пасмина и битно биолошких поступака за добијање биљака или животиња, осим проналаска неболошких и микробиолошких поступака и производа добијених тим поступцима, како је прописано у члану 8. став (4) овог закона, при чему се, у смислу овог закона, под микробиолошким поступком подразумијева било који поступак који укључује или који се примјењује на микробиолошком материјалу или чији је производ микробиолошки материјал;
 - б) људско тијело, различите стадијуме његовог обликовања и развоја или једноставно откриће једног од његових елемената, укључујући секвенцу или дјелимичну секвенцу гена;
 - ц) проналаске који се односе на дијагностичке или хируршке поступке или поступке лијечења који се примјењују директно на људском или животињском тијелу, осим производа, нарочито супстанци и смјеса које се примјењују у наведеним поступцима.
- (2) Проналазак који се односи на елемент изолован из људског тијела или произведен техничким поступком, укључујући секвенцу или дјелимичну секвенцу гена из става (1) тачка б) овог члана, може бити патентбилан иако је структуром једнак структури природног елемента.
- (3) Индустријска примјењивост секвенце или дјелимичне секвенце гена мора бити разоткривена у пријави патента, како је изворно поднесена.
- (4) Неће се сматрати патентбилним проналасци чије би комерцијално искоришћавање било противно јавном поретку или моралу, али не само због тога што је такво

искоришћавање забрањено законом или другим прописом.

- (5) Проналасцима из става (4) овог члана сматрају се нарочито:
- поступци клонирања људских бића;
 - поступци модификовања генетског идентитета матичних ћелија људских бића;
 - употреба људских ембриона у индустријске или комерцијалне сврхе, и
 - поступци за модификовање генетског идентитета животиња који би, вјероватно, проузроковали њихову патњу без икакве битне медицинске користи за човјека или животињу, као и животиње које су резултат таквих поступака.

Члан 10.

(Новост проналаска)

- Проналазак је нов ако није обухваћен стањем технике.
- Под стањем технике подразумијева се све што је учињено доступним јавности у свијету, писаним или усменим путем, употребом или на било који други начин прије дана подношења пријаве патента.
- У стање технике укључен је и садржај свих пријава патената, које имају дејство у Босни и Херцеговини, онаквих како су поднесене, које имају ранији датум подношења од дана пријаве из става (2) овог члана, а које су објављене тек на датум подношења пријаве патента из става (2) овог члана или након тога, на начин предвиђен овим законом.
- Одредбе ст. од (1) до (3) овог члана не искључују могућност заштите патентом супстанци или смјеса садржаних у стању технике, које се примјењују у поступцима из члана 9. став (1) тачка ц) овог закона, под условом да њихова примјена у наведеним поступцима није садржана у стању технике.
- Сматра се да је проналазак обухваћен стањем технике ако је постао доступан јавности објавом, излагањем, приказивањем или употребом на начин који стручњацима омогућава његову примјену.

Члан 11.

(Објаве које не утичу на новост)

Новим се сматра проналазак који је највише шест мјесеци прије датума подношења пријаве патента био садржан у стању технике усљед или као посљедица:

- очигледне злоупотребе у погледу подносиоца пријаве патента или његовог правног претходника, или
- излагања на службеној или службено признатој изложби у складу са Конвенцијом о међународним изложбама потписаној у Паризу 22. новембра 1928. године и ревидираној посљедњи пут 30. новембра 1972. године, под условом да подносилац приликом подношења пријаве патента у њој назначи да је проналазак био изложен и да најкасније у року од четири мјесеца од датума подношења пријаве поднесе одговарајућу потврду о излагању проналаска.

Члан 12.

(Инвентивни ниво)

- Сматра се да проналазак има инвентивни ниво ако рјешење одређеног проблема за стручњака из одговарајуће области не произлази на очигледан начин из стања технике.

- При испитивању има ли проналазак инвентиван ниво не узима се у обзир садржај пријава из члана 10. став (3) овог закона.

Члан 13.

(Индустријска примјењивост)

Сматра се да је проналазак индустријски примјењив ако је предмет проналаска технички изводљив и ако се може произвести или употријебити у било којој индустријској области, укључујући и пољопривреду.

ДИО ТРЕЋИ - ПРАВО НА ЗАШТИТУ ПРОНАЛАСКА

Члан 14.

(Проналазач и права проналазача)

- Проналазач је особа која је створила проналазак својим стваралачким радом.
- Ако је проналазак настао заједничким радом више проналазача, право на патент припада свим проналазачима.
- Проналазачем се не сматра особа која је у стварању проналаска пружала само техничку помоћ.
- Проналазач има право да буде наведен у својству проналазача у пријави патента и корисног модела, свим исправама и публикацијама које издаје Институт те у одговарајућим регистрима Института.
- Право на заштиту проналаска припада проналазачу или његовом правном сљеднику.

Члан 15.

(Правни сљедник проналазача)

- Правни сљедник проналазача је физичко или правно лице које право на стицање патента има на основу закона, правног посла или наслеђивања.
- Послодавац се сматра правним сљедником проналазача кад му на основу закона који се примјењује или уговора о раду припада право на стицање патента за проналазак створен у оквиру радног односа проналазача.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОСТУПАК ЗА ПРИЗНАЊЕ ПАТЕНТА И РЕГИСТРАЦИЈУ КОРИСНОГ МОДЕЛА

Члан 16.

(Овлашћења Института)

- Поступак за стицање, одржавање, престанак и евиденцију промета патента односно корисног модела води Институт.
- Институт у електронској форми води:
 - регистар пријава патената;
 - регистар патената;
 - регистар сертификата;
 - регистар корисних модела.
- Против одлука Института донесених у првом степену допуштена је жалба о којој одлучује Комисија за жалбе Института (у даљем тексту: Комисија за жалбе). Поступак по жалби ближе се уређује прописом о спровођењу.
- Против рјешења донесеног у другом степену жалба није допуштена, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд).
- Директор Института правилником прописује садржај и начин вођења регистара из става (2) овог члана.

Члан 17.

(Таксе и накнаде посебних трошкова у поступку стицања и одржавања права)

- За све радње у поступку стицања, одржавања, евиденције промета и престанка патента, као и за

пружање информационих услуга, плаћају се таксе у складу са важећим прописом којим се уређују државне административне таксе (у даљем тексту: таксе) и накнаде посебних трошкова поступка (у даљем тексту: трошкови поступка), у висини одређеној посебном тарифом коју доноси Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине на приједлог директора Института.

- (2) Ако у поступку признања патента таксе и трошкови поступка не буду плаћени, пријава патента сматраће се повученом, а у случају неплаћања такси и трошкова поступка за одржавање патента и права из пријаве патента то право престаје да важи.
- (3) Одредбе из овог члана на одговарајући начин примјењују се и на корисни модел.

Члан 18.

(Прописи који се примјењују у поступку пред Институтом)

- (1) Питања поступка који се води пред Институтом ближе се уређују прописима за спровођење овог закона.
- (2) За поједина питања која нису уређена овим законом и прописима из става (1) овог члана примјењиваће се одредбе закона којима се уређује управни поступак на нивоу Босне и Херцеговине.

Члан 19.

(Пријава патента)

- (1) Поступак за признање патента покрене се подношењем Институту пријаве за признање патента (у даљем тексту: пријава), у складу с овим законом и прописима из члана 18. став (1) овог закона.
- (2) Пријаве се узимају у поступак испитивања према редослиједу њиховог подношења.
- (3) Изузетно од одредбе става (2) овог члана, пријава се може испитивати по хитном поступку у случају судског или другог спора у којем завршетак поступка по пријави представља рјешење претходног питања.
- (4) Институт ће спровести хитно испитивање на основу поднесеног образложеног захтјева са доказима.

Члан 20.

(Јединство проналаска)

- (1) За сваки проналазак подноси се посебна пријава.
- (2) Једном пријавом може се захтијевати заштита за више проналазака само ако су ти проналасци међусобно тако повезани да остварују јединствену проналазачку замисао (јединство проналаска).

Члан 21.

(Језик пријаве)

- (1) Пријава мора бити састављена на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (2) Ако је текст пријаве поднесен на страном језику, Институту се мора доставити превод текста пријаве на један од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.

Члан 22.

(Садржај пријаве)

- (1) Пријава мора садржавати:
 - а) захтјев за признање патента,
 - б) опис проналаска,
 - ц) један или више патентних захтјева,
 - д) цртеже на које се позивају опис проналаска и патентни захтјеви,
 - е) сажетак.
- (2) Захтјев из става (1) тачка а) овог члана мора садржавати:

- а) изричиту назнаку да се захтијева признање патента,
- б) назив проналаска који одражава његову суштину,
- ц) податке о подносиоцу пријаве,
- д) податке о проналазачу, односно напомену да проналазач не жели да буде наведен у пријави,
- е) назнаку на којем се од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини пријава патента подноси, односно објављује патент.

- (3) Проналазак се мора описом из става (1) тачка б) овог члана открити на довољно јасан и детаљан начин, тако да га стручњак из одговарајуће области може извести. Ако се проналазак односи на живи биолошки материјал и ако га није могуће примијенити на основу описа проналаска, сматраће се да опис проналаска испуњава услов из овог става ако је узорак природно обновљивог живог биолошког материјала положен у надлежној установи најкасније на датум подношења пријаве патента. Под надлежном установом из овог става подразумева се установа која је одређена на основу Будимпештанског споразума о признању полага микроорганизама у сврху поступка патентирања, склопљеног 1977. године, ревидираног 1980. године.
- (4) Патентним захтјевима из става (1) тачка ц) овог члана одређују се обим и предмет заштите проналаска. Они морају бити јасни, сажети и у потпуности поткријељени описом проналаска и цртежима ако постоје. Патентни захтјеви могу бити независни и зависни. Независни патентни захтјеви садржавају нова битна својства проналаска. Зависни патентни захтјеви садржавају специфична својства проналаска који је одређен у независном или другом зависном патентном захтјеву.
- (5) Сажетак из става (1) тачка е) овог члана је кратак садржај суштине проналаска који служи искључиво у сврху техничког информисања и нема утицај на обим тражене заштите.
- (6) Сматра се да је пријава уредна ако испуњава услове из става (1) овог члана.
- (7) Садржај пријаве наведен у ставу (1) тач. од б) до е) овог члана сматра се текстом пријаве.
- (8) Одредбе овог члана на одговарајући начин примјењују се и на подношење пријаве за регистрацију корисног модела.
- (9) Директор Института правилником прописује садржај и начин подношења пријаве из ст. (1) и (8) овог члана.

Члан 23.

(Изјава проналазача)

- (1) Ако проналазач не жели да његово име буде наведено у захтјеву за признање патента као ни у другим актима прописаним овим законом, подносилац пријаве дужан је да, уз захтјев за признање патента, а најкасније у року од три мјесеца од датума подношења пријаве, достави Институту писану изјаву проналазача о томе.
- (2) Проналазач може током поступка, а најкасније до објаве пријаве, повући своју изјаву да не жели да му име буде наведено у пријави као ни у другим исправама прописаним овим законом.

Члан 24.

(Датум подношења пријаве)

- (1) За признање датума подношења пријаве потребно је да пријава поднесена Институту на тај датум садржи следеће:
 - а) изричиту назнаку да се захтијева признање патента,
 - б) податке о подносиоцу пријаве,
 - ц) дио пријаве који на први поглед изгледа као опис проналаска или позивање на поднесену пријаву.
- (2) Позивање на поднесену пријаву из става (1) тачке ц) овог члана мора садржавати датум на који је поднесена и њен број, податак о канцеларији којој је поднесена те навод да претходно поднесена пријава на коју се позива замјењује опис и цртеже.

Члан 25.

(Раздвајање пријаве)

- (1) Подносилац пријаве може сам или на захтјев Института подијелити предмет пријаве чији је датум подношења утврђен (првобитна пријава) на двије или више пријава (издвојена пријава) и на основу сваке од њих наставити самостални поступак, о чему Институт доноси закључак.
- (2) Предмет заштите издвојене пријаве не смије излазити ван обима заштите првобитно поднесене пријаве.
- (3) Подјела првобитне пријаве патента допуштена је до доношења рјешења о захтјеву за признање патента.
- (4) Издвојена пријава задржава датум подношења првобитне пријаве и, ако за то има основа у смислу одредбе члана 26. овог закона, ужива право првенства првобитне пријаве.
- (5) Таксе и трошкови поступка за одржавање издвојене пријаве плаћају се од датума подношења првобитне пријаве.

Члан 26.

(Право првенства)

- (1) Од датума утврђеног за датум подношења пријаве из члана 24. овог закона, под условом да је пријава објављена у складу с одредбама члана 41. овог закона, подносилац пријаве има право првенства у погледу сваког другог подносиоца који за исти проналазак касније поднесе пријаву.
- (2) Првенство вриједи од датума подношења пријаве патента Институту, осим у случају када су испуњени услови за признање права првенства из члана 27. овог закона.

Члан 27.

(Услови за признање права првенства)

- (1) Сваком физичком или правном лицу које у некој држави чланици Париске уније за заштиту индустријске својине (у даљем тексту: Париска унија), односно држави чланици Свјетске трговинске организације (у даљем тексту: СТО) поднесе уредну пријаву за исти проналазак признаће се право првенства у Босни и Херцеговини ако то затражи у року од 12 мјесеци, рачунајући од дана подношења прве пријаве.
- (2) Уредном пријавом из става (1) овог члана сматра се пријава чији је датум подношења утврђен у складу са националним законодавством државе чланице Париске уније или чланице СТО-а у којој је поднесена, или у складу са међународним уговором склопљеним између

држава чланица, без обзира на њену каснију правну судбину.

- (3) Каснија пријава која је поднесена у истој или за исту државу сматраће се првом пријавом за потребе утврђивања права првенства у оном дијелу који се односи на предмет проналаска прве пријаве ако је на датум подношења касније пријаве прва пријава, која је служила за утврђивање права првенства, повучена, одбијена или одбачена прије него што је постала доступна јавности и није произвела никаква правна дејства. Прва пријава не може више служити као основа за захтијевање права првенства.

Члан 28.

(Захтјев за признање права првенства)

- (1) Подносилац пријаве који се у Босни и Херцеговини намјерава користити правом првенства из члана 26. овог закона дужан је да Институту поднесе:
 - а) захтјев за признање права првенства, који садржи битне податке о првој пријави чије се првенство захтијева (број и датум подношења пријаве, државу чланицу Париске уније или чланицу СТО-а у којој је или за коју је пријава поднесена) најкасније до истека рока од два мјесеца од датума подношења пријаве у Босни и Херцеговини, и
 - б) препис прве пријаве овјерен од надлежног тијела државе чланице Париске уније или чланице СТО-а у којој је или за коју је пријава поднесена најкасније до истека рока од три мјесеца од датума подношења захтјева за признање права првенства или четири мјесеца од датума подношења пријаве патента у Босни и Херцеговини или 16 мјесеци од најранијег датума захтијеваних првенстава, зависно од тога који од наведених рокова раније истиче.
- (2) Ако је пријава за коју се захтијева право првенства из прве пријаве поднесена на датум који је каснији од датума на који истиче период првенства из члана 27. став (1) овог закона, подносилац пријаве може поднијети захтјев за обнову права првенства.
- (3) Захтјев из става (2) овог члана може се поднијети у року од два мјесеца од датума истека периода првенства.
- (4) Институт ће усвојити захтјев за обнову права првенства под условом да подносилац:
 - а) наведе разлоге који потврђују да је до пропуштања рока у којем се признаје период првенства дошло упркос дужној пажњи коју су захтијевале околности, и
 - б) плати таксе и трошкове поступка из члана 17. овог закона.
- (5) Институт обавјештава подносиоца о разлозима због којих захтјев за обнову права првенства намјерава одбити у цјелини или дјелимично, те га позива да се у року од мјесец дана од дана примања позива изјасни о тим разлозима.

Члан 29.

(Исправак или допуна захтјева за признање права првенства)

- (1) Подносилац пријаве може поднијети захтјев за исправак или допуну захтјева за признање права првенства у року од 16 мјесеци од датума права првенства или, ако би исправак или допуна проузроковала промјену датума права првенства, у року од 16 мјесеци од тако промијењеног датума првенства, који год од 16-

мјесечног периода истиче прије, под условом да је такав захтјев поднесен у року од четири мјесеца од датума подношења пријаве.

- (2) Уз захтјев из става (1) овог члана подносилац је дужан да плати таксе и трошкове поступка из члана 17. овог закона. Ако у прописаном року подносилац не плати таксе и трошкове поступка, захтјев се одбацује закључком.
- (3) Ако је ради исправке или допуне захтјева за признање права првенства промијењен датум права првенства које се захтијева, рокови се рачунају од промијењеног датума првенства.

Члан 30.

(Ограничења при признању права првенства)

Захтјеви из члана 28. став (2) и члана 29. став (1) овог закона не могу се поднијети након што је подносилац пријаве поднио захтјев за објаву пријаве у складу са чланом 41. став (2) овог закона, осим ако је такав захтјев за објаву повучен прије завршетка техничких припрема за објаву пријаве.

Члан 31.

(Захтјев за признање вишеструког права првенства)

Подносилац пријаве може захтијевати признање вишеструког права првенства на основу више раније поднесених пријава у једној или више држава чланица Париске уније или СТО-а, под условима из члана 27. овог закона.

Члан 32.

(Својства проналаска на која се односи захтјев за признање права првенства)

- (1) Захтјев за признање права првенства може се односити само на она својства проналаска која су садржана у првој пријави или пријавама чије се првенство захтијева.
- (2) Ако се поједина својства проналаска на које се односи захтјев за признање права првенства не налазе у патентним захтјевима садржаним у првој пријави, односно пријавама, признање се право првенства ако се та својства могу утврдити из свих саставних дијелова пријаве.

Члан 33.

(Датум признатог права првенства)

При примјени одредаба члана 10. ст. (2) и (3) и члана 26. става (1) овог закона, за датум подношења пријаве Институту сматра се датум признатог права првенства.

ПОГЛАВЉЕ I - ФОРМАЛНО ИСПИТИВАЊЕ ПРИЈАВЕ

Члан 34.

(Поступак по пријави након подношења)

- (1) Након што заприми пријаву, Институт испитује:
 - а) да ли пријава испуњава услове за признање датума подношења из члана 24. овог закона;
 - б) да ли су плаћене таксе и трошкови поступка за подношење пријаве у складу са чланом 17. овог закона за подношење пријаве;
 - ц) да ли је поднесен превод пријаве на један од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини, ако је пријава састављена на страном језику;
 - д) да ли су поднесени цртежи из члана 22. став (1) тачка д) овог закона;
 - е) да ли подносиоца пријаве из члана 7. став (3) овог закона заступа особа која се може бавити заступањем у складу са чланом 7. став (1) овог закона.

- (2) Ако пријава не испуњава услове за признање датума подношења из члана 24. овог закона, Институт позива подносиоца да у року од мјесец дана од дана примања позива уклони недостатке изричито наведене у позиву.
- (3) Ако подносилац не поступи у складу са позивом Института у року из става (2) овог члана, пријава се закључком одбацује.
- (4) Ако подносилац уклони недостатке у року из става (2) овог члана, Институт доноси закључак којим се датум примања захтијеваних исправака утврђује за датум подношења пријаве.
- (5) Када се у пријави позива на цртеже који нису садржани у пријави, Институт позива подносиоца пријаве да достави цртеже у року од мјесец дана од дана примања позива. Ако подносилац поступи по позиву Института, датумом подношења пријаве сматраће се датум на који Институт заприми цртеже. Ако цртежи не буду достављени, сматраће се да се подносилац пријаве на њих није ни позвао.
- (6) Институт позива подносиоца пријаве који није платио таксу и трошкове поступка, односно није доставио превод пријаве на један од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини, да те недостатке уклони у року од мјесец дана од дана примања позива.
- (7) На образложени захтјев подносиоца пријаве Институт може продужити рокове прописане овим чланом за период који сматра оправданим, али не дуже од три мјесеца.
- (8) Ако подносилац не поступи по позиву Института из става (6) овог члана, пријава којој је утврђен датум подношења сматраће се повученом, о чему се доноси посебан закључак о обустављању поступка.

Члан 35.

(Упис пријаве у регистар)

- (1) Пријава којој је закључком утврђен датум подношења уписује се у одговарајући регистар из члана 16. овог закона.
- (2) Ако утврди да је у регистар из става (1) овог члана уписана пријава која не испуњава услове из члана 24. став (1) овог закона, Институт ће о брисању такве пријаве из регистра одлучити закључком.

Члан 36.

(Увјерење о праву првенства)

- (1) На захтјев подносиоца пријаве Институт издаје увјерење о праву првенства пријаве.
- (2) Директор Института правилником прописује начин издавања те садржај увјерења из става (1) овог члана.

Члан 37.

(Захтјев за претраживање стања технике)

- (1) На захтјев подносиоца пријаве и уз плаћање предвиђених такси и накнада посебних трошкова поступка, Институт обавља претраживање доступних база података о пријавама патената и признатим патентима, саставља извјештај о претраживању и доставља га подносиоцу.
- (2) Захтјев из става (1) овог члана може се поднијети најкасније у року од 11 мјесеци рачунајући од датума подношења националне пријаве у којој није затражено признање права првенства.
- (3) Ако је захтјев из става (1) овог члана поднесен прије истека рока од пет мјесеци рачунајући од датума подношења националне пријаве у којој није затражено

признање права првенства, Институт саставља извјештај о претраживању у року од девет мјесеци од датума подношења пријаве.

- (4) Институт може спровести поступак претраживања из става (1) овог члана у потпуности или дјелимично у сарадњи са патентном канцеларијом друге државе, међудржавном или регионалном канцеларијом с којима има склопљен уговор о сарадњи.
- (5) Ако Институт спроводи претраживање у складу са ставом (4) овог члана, подносилац је дужан да достави превод пријаве на енглески језик.
- (6) Ако захтјев за претраживање стања технике није у складу са ст. од (1) до (5) овог члана, Институт ће, без одгађања, о томе обавијестити подносиоца пријаве и позвати га да захтјев уреди у року не дужем од мјесец дана од дана примања обавјештења.
- (7) Ако подносилац пријаве не уреди захтјев у складу са позивом из става (6) овог члана, захтјев за претраживање одбациће се закључком.
- (8) Захтјеви из ст. (1) и (3) овог члана не могу се повући.
- (9) Директор Института правилником прописује начин подношења захтјева из става (1) овог члана, прилоге уз захтјев, изглед и садржај обрасца на којем се подноси захтјев те ток поступка по захтјеву.

Члан 38.

(Извјештај о претраживању)

- (1) На захтјев поднесен према члану 37. овог закона Институт израђује извјештај о претраживању стања технике за проналазак чија се заштита захтијева на основу патентних захтјева, узимајући у обзир опис проналаска и цртеже који су уз њих поднесени у мјери у којој је потребно, те га одмах просљеђује подносиоцу пријаве уз примјерке свих докумената који се наводе у извјештају.
- (2) Ако током израде извјештаја из става (1) овог члана утврди да није могуће спровести претраживање стања технике у односу на све или поједине патентне захтјеве, јер пријава не испуњава услове из овог закона, Институт ће или навести у изјави да није у могућности извршити претраживање или изградити дјелимичан извјештај о претраживању стања технике у мјери у којој је то могуће.
- (3) Изјава или дјелимичан извјештај из става (2) овог члана, као и извјештај израђен у складу с одредбом из става (4) овог члана, сматраће се извјештајем о претраживању током даљег поступка.
- (4) Ако током израде извјештаја о претраживању из става (1) овог члана утврди да пријава не испуњава услове јединства проналаска, Институт ће изградити дјелимичан извјештај о претраживању стања технике који се односи на проналазак или на групу проналазака у смислу члана 20. овог закона који су први наведени у патентним захтјевима.
- (5) Институт ће након израде дјелимичног извјештаја из става (1) овог члана обавијестити подносиоца пријаве да ће извјештајем о претраживању бити обухваћени и остали проналасци, под условом плаћања додатне таксе и трошкова поступка за претраживање за сваки обухваћени проналазак у року два мјесеца од дана примања обавјештења.

- (6) Директор Института правилником прописује начин израде, садржај и садржај објаве извјештаја о претраживању.

Члан 39.

(Накнадне измјене у пријави)

- (1) Пријава чији је датум подношења утврђен не може се накнадно измијенити проширењем обима заштите предмета пријаве.
- (2) Подаци садржани у пријави којима се не проширује обим заштите могу се мијењати и допуњавати до окончања поступка.

Члан 40.

(Испитивање претпоставки за објаву пријаве)

- (1) Испитивањем претпоставки за објаву пријаве утврђује се да ли пријава испуњава следеће услове:
 - а) садржи ли све дијелове из члана 22. овог закона, састављене на прописан начин и потребне додатке прописане овим законом;
 - б) да ли је назначен проналазач;
 - ц) да ли је поднесен уредан захтјев за признање права првенства у смислу члана 26. овог закона, ако је захтијевано признање права првенства.
- (2) Ако се спроведеним испитивањем утврди да нису испуњени услови из става (1) овог члана, Институт позива подносиоца да у примјереном року уклони недостатке изричито наведене у позиву. Тај рок не може бити краћи од једног нити дужи од три мјесеца од дана примања позива.
- (3) На образложени захтјев подносиоца пријаве Институт може продужити рок из става (2) овог члана за вријеме које сматра оправданим, али не више од два мјесеца.
- (4) Ако подносилац у одређеном року не уклони недостатке из става (1) овог члана, Институт доноси закључак о одбацивању пријаве патента.
- (5) Институт неће признати право првенства ако подносилац не поступи у складу са позивом из става (2) овог члана у погледу уређивања захтјева за право првенства.

Члан 41.

(Начин и садржај објаве пријаве патента)

- (1) Пријава за коју је испитивањем утврђено да испуњава све услове из члана 40. овог закона, о чему Институт доноси закључак, објављује се у службеном гласилу након истека 18 мјесеци од датума подношења, односно од датума признатог права првенства, чиме пријава постаје доступна јавности.
- (2) Пријава из става (1) овог члана може се објавити на захтјев подносиоца и прије истека наведеног рока, али не прије истека рока од три мјесеца од датума подношења Институту.
- (3) Пријава која је, упркос томе што је била повучена или се сматрала повученом, објављена или на неки други начин од Института учињена доступном јавности, не улази у стање технике.
- (4) Директор Института правилником прописује садржај објаве пријаве.

**ПОГЛАВЉЕ II - ПОСТУПАК НАКОН ОБЈАВЕ
ПРИЈАВЕ ПАТЕНТА****Члан 42.
(Захтјеви)**

- (1) Подносилац може у року од шест мјесеци од датума објаве пријаве патента у службеном гласилу поднијети захтјев за:
 - а) признање патента спровођењем поступка потпуног испитивања пријаве патента, или
 - б) признање патента на основу поднесених резултата потпуног испитивања пријаве патента за исти проналазак, које је спровела канцеларија друге земље којој је подносилац раније поднио пријаву патента, преведених на један од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (2) Ако је поднесен један од захтјева из става (1) овог члана, а нису плаћени таксе и трошкови поступка у складу са чланом 17. овог закона, они се могу платити у року од два мјесеца од истека рока из става (1) овог члана.
- (3) Ако није достављен превод резултата спроведеног поступка потпуног испитивања из става (1) тачка б) овог члана, Институт позива подносиоца пријаве да уклони недостатак у року од мјесец дана од дана примања позива. На образложени захтјев подносиоца пријаве Институт може продужити тај рок за период који сматра оправданим, али не дуже од три мјесеца.
- (4) Ако у року из става (1) овог члана није поднесен један од прописаних захтјева или у року из става (2) овог члана нису плаћени прописани такса и трошкови поступка, пријава се сматра повученом и Институт доноси закључак о обустављању поступка за признање патента.
- (5) Директор Института правилником прописује садржај захтјева из става (1) овог члана.

Члан 43.**(Поступак потпуног испитивања)**

- (1) Потпуним испитивањем пријаве патента утврђује се да проналазак испуњава све услове за признање патента, тј. да ли је предмет пријаве проналазак:
 - а) који није искључен из заштите патентом у складу са чланом 8. став (6), односно чланом 9. овог закона;
 - б) који је у складу са правилом о јединству проналаска из члана 20. овог закона;
 - ц) који удовољава условима из члана 22. ст. (3) и (4) овог закона;
 - д) који је нов у складу с одредбама чл. 10. и 11. овог закона, има инвентивни ниво у складу са чланом 12. овог закона и који је индустријски примјењив у складу са чланом 13. овог закона.
- (2) Поступак потпуног испитивања пријаве из става (1) овог члана Институт може спровести у потпуности или дјелимично, у правилу, у сарадњи са патентним канцеларијама из члана 32. ПЦТ-а, као и патентним канцеларијама других земаља које спровode поступак потпуног испитивања и с којима Институт о томе има склопљен уговор о сарадњи.
- (3) За поступак испитивања у складу са ставом (2) овог члана подносилац пријаве дужан је доставити превод пријаве на енглески језик.

Члан 44.**(Подношење резултата потпуног испитивања признатог патента)**

- (1) Захтјев за признање патента прихватањем резултата потпуног испитивања признатог патента у складу са чланом 42. став (1) тачка б) овог закона може се поднијети само ако је пријава патента за исти проналазак поднесена једном или већем броју патентних канцеларија.
- (2) Канцеларије из става (1) овог члана су канцеларије које спровode поступак потпуног испитивања, с којима у тренутку подношења захтјева из члана 42. став (1) тачка б) овог закона Институт о томе има потписан уговор о сарадњи, те државне и међудржавне канцеларије које на основу члана 32. ПЦТ-а имају статус овлашћеног тијела за међународно претходно испитивање међународних пријава патената.
- (3) Подносилац захтјева из члана 42. став (1) тачка б) овог закона обавезан је да, уз захтјев, приложи потписану изјаву да ће доказ о резултату поступка потпуног испитивања спроведеног у једној од канцеларија из става (2) овог члана доставити у року од шест мјесеци од дана признања патента од канцеларије из става (2) овог члана, а најкасније пет година од датума подношења захтјева из члана 42. став (1) тачка б) овог закона.
- (4) Институт може, на основу образложеног захтјева подносиоца пријаве и приложених доказа, продужити рок из става (3) овог члана.
- (5) Ако подносилац пријаве у прописаном року не достави резултате спроведеног поступка потпуног испитивања, који су Институту довољни за доношење рјешења у погледу захтјева за признање патента, пријава се сматра повученом и Институт доноси закључак о обустављању поступка.
- (6) Институт доноси рјешење поводом захтјева за признање патента ако су испуњени услови из члана 43. став (1) овог закона, узимајући у обзир достављене резултате поступка потпуног испитивања.
- (7) Директор Института правилником прописује садржај и начин подношења докумената које подносилац треба да достави као доказ о резултату поступка потпуног испитивања спроведеног од канцеларије из става (2) овог члана.

Члан 45.**(Одбијање захтјева)**

- (1) Захтјев за признање патента одбија се ако је спровођењем поступка из чл. 43. и 44. овог закона утврђено да пријава патента не испуњава услове за признање патента из члана 43. став (1) овог закона. У том случају Институт у писаној форми извјештава подносиоца пријаве о разлозима због којих се патент не може признати и позива га да се у писаној форми изјасни о наведеним разлозима у одређеном року, који не може бити краћи од мјесец дана нити дужи од два мјесеца од дана примања позива.
- (2) Институт може да продужи рок из става (1) овог члана на образложени захтјев подносиоца пријаве, али не дуже од три мјесеца.
- (3) Ако подносилац пријаве не поступи у складу са позивом из става (1) овог члана, Институт доноси рјешење о одбијању патента.

- (4) Подаци из рјешења о одбијању патента уписују се у одговарајући регистар из члана 16. овог закона.

Члан 46.

(Признање патента)

- (1) Институт доноси рјешење о признању патента ако пријава испуњава све услове за признање патента из члана 43. став (1) овог закона.
- (2) Институт доставља подносиоцу текст пријаве патента за коју намјерава да призна патент и позива га да у року од мјесец дана од дана примања позива поднесе писано изјашњење о достављеном тексту.
- (3) Ако подносилац у року из става (2) овог члана не поступи у складу са позивом, сматра се да је доставио изјашњење у којем је сагласан са достављеним текстом и Институт доноси рјешење о признању патента.
- (4) Ако подносилац пријаве благовремено достави Институту писано изјашњење у којем није сагласан са текстом пријаве из става (2) овог члана, обавезан је да наведе разлоге и Институту достави свој приједлог измијењеног текста патентних захтјева.
- (5) Ако Институт прихвати разлоге подносиоца и измијењени текст патентних захтјева из става (4) овог члана, доноси рјешење о признању патента према тексту патентних захтјева које је прихватио.
- (6) Институт доноси рјешење из ст. (3) и (5) овог члана под условом да су плаћене таксе и трошкови поступка у складу са чланом 17. овог закона за одржавање патента и објављивање података у службеном гласилу.
- (7) Ако подносилац пријаве у прописаном року не плати таксе и трошкове поступка, Институт доноси закључак о одбацивању пријаве.
- (8) Подаци из рјешења о признању патента, са датумом доношења рјешења, уписују се у одговарајући регистар из члана 16. овог закона.

Члан 47.

(Исправа о патенту)

- (1) Носиоцу патента издаје се исправа о патенту.
- (2) Исправа из става (1) овог члана издаје се на захтјев носиоца и након уплате такси и трошкова поступка.
- (3) Директор Института правилником прописује садржај и форму исправе из става (1) овог члана.

Члан 48.

(Патентни спис)

- (1) Носиоцу патента издаје се патентни спис.
- (2) Спис из става (1) овог члана издаје се на захтјев носиоца, након уплате такси и трошкова поступка и достављеног текста пријаве на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (3) Носиоцу европског патента издаје се патентни спис на његов захтјев. Уз захтјев за издавање патентног списка, носилац патента доставља превод европског патента на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини и доказ о уплати такси и трошкова поступка.
- (4) Директор Института правилником прописује садржај и форму списка из става (1) овог члана.

Члан 49.

(Објава податка о признању патента)

- (1) Податак о признатом патенту објављује се у службеном гласилу. Рјешење о признању патента има дејство од датума објаве податка о признатом патенту.

- (2) Директор Института правилником прописује садржај објаве из става (1) овог члана.

ПОГЛАВЉЕ III - КОРИСНИ МОДЕЛ

Члан 50.

(Предмет заштите корисним моделом)

- (1) Корисни модел региструје се за проналазак чији је предмет заштите патентбилан у складу са чланом 8. овог закона.
- (2) Корисни модел неће се регистровати за:
 - а) проналазак из области биотехнологије;
 - б) проналазак хемијске или фармацеутске супстанце;
 - ц) проналазак чије би комерцијално искоришћавање било противно јавном поретку или моралу, при чему се искоришћавање не сматра противним јавном поретку или моралу само због тога што је такво искоришћавање забрањено законом или другим прописом и
 - д) проналазак који се односи на поступак.

Члан 51.

(Пријава корисног модела)

- (1) Поступак за регистрацију корисног модела покреће се подношењем Институту пријаве корисног модела.
- (2) Пријава из става (1) овог члана не може садржавати више од десет патентних захтјева.

Члан 52.

(Захтјев за признање права првенства)

- (1) Свака особа која је поднијела уредну пријаву патента ужива првенство од дана те пријаве у сврху подношења пријаве корисног модела или претварања из пријаве патента у пријаву корисног модела, под условом да је пријава корисног модела за исти проналазак Институту поднесена у року од 12 мјесеци од дана подношења пријаве патента те да првенство већ није захтијevano за пријаву патента на чије се првенство намјерава позвати.
- (2) Подносилац пријаве корисног модела дужан је да захтјев за признање првенства из става (1) овог члана поднесе најкасније до истека рока од два мјесеца од дана подношења те пријаве.
- (3) Одредбе чл. 27. и 28. овог закона, које се односе на међународно првенство, примјењују се на одговарајући начин на национално првенство.

Члан 53.

(Испитивање пријаве корисног модела)

- (1) У поступку испитивања пријаве корисног модела, којој је утврђен дан подношења у смислу члана 24. овог закона, Институт утврђује да ли она испуњава сљедеће услове:
 - а) да ли је у складу са чланом 22. став (8) и чланом 34. овог закона;
 - б) да ли је састављена на начин прописан чланом 22. став (1), чланом 9. став (4) и чланом 51. став (2) овог закона и
 - ц) да ли је предмет заштите проналазак који није искључен из заштите у смислу члана 8. став (2) те члана 50. став (2) овог закона.
- (2) У поступку испитивања корисног модела не испитују се новост, инвентивни ниво и индустријска примјенивост пријављеног проналазак.
- (3) Ако Институт током поступка испитивања утврди да пријава не испуњава све услове из става (1) овог члана, обавјештава о томе подносиоца пријаве и позива га да у року који не може бити краћи од два мјесеца нити дужи

од три мјесеца од дана примања обавијести исправи утврђене недостатке.

- (4) Обавјештење из става (3) овог члана садржава резултат испитивања уз образложење свих разлога због којих корисни модел не може бити признат.
- (5) Подносилац пријаве може након примања обавјештења из става (3) овог члана измијенити опис, патентне захтјеве и цртеже, под условом да измјену поднесе истовремено с одговором на резултат испитивања.
- (6) Рок из става (3) овог члана Институт може продужити на образложени захтјев подносиоца пријаве.
- (7) Пријава корисног модела се не објављује.

Члан 54.

(Одбијање пријаве за регистрацију корисног модела)

Ако је током поступка испитивања, на основу члана 53. овог закона, утврђено да пријава не испуњава све прописане услове, Институт доноси рјешење о одбијању пријаве за регистрацију корисног модела.

Члан 55.

(Регистрација корисног модела)

- (1) Ако Институт утврди да пријава корисног модела испуњава све услове из члана 53. став (1) овог закона, обавијестиће подносиоца пријаве о правним посљедицама регистрације корисног модела и доставити му приједлог коначног садржаја пријаве којом намјерава да региструје корисни модел те га позвати да у року од једног мјесеца од дана примања позива поднесе писану сагласност на достављени текст или затражи претварање пријаве корисног модела у пријаву патента.
- (2) Ако подносилац пријаве у року из става (1) овог члана не достави писану сагласност, сматраће се да је сагласан са предложеним текстом те Институт доноси рјешење о регистрацији корисног модела према коначном садржају пријаве корисног модела који је подносиоцу достављен у складу са ставом (1) овог члана.
- (3) Ако подносилац пријаве корисног модела благовремено достави Институту писану изјаву да није сагласан са приједлогом из става (1) овог члана, обавезан је да наведе разлоге и Институту достави измијењени текст патентних захтјева.
- (4) Ако Институт прихвати разлоге подносиоца и измијењени текст патентних захтјева из става (3) овог члана, доноси рјешење о регистрацији корисног модела према тексту патентних захтјева које је предложио подносилац пријаве.
- (5) Ако се разлози које подносилац наводи не могу прихватити, Институт у писаној форми о томе детаљно извјештава подносиоца и доноси рјешење о регистрацији корисног модела према коначном тексту патентних захтјева какав је достављен на сагласност.
- (6) Ако подносилац пријаве у прописаном року не плати таксе и трошкове поступка, Институт доноси закључак о одбацивању пријаве за регистрацију корисног модела.
- (7) Подаци о регистрацији корисног модела уписују се у одговарајући регистар из члана 16. овог закона и објављују у службеном гласилу.
- (8) Директор Института правилником прописује садржај података из става (7) овог члана.

Члан 56.

(Исправа о корисном моделу)

- (1) Носиоцу корисног модела издаје се исправа о корисном моделу.

- (2) Исправа из става (1) овог члана издаје се на захтјев носиоца и након уплате такси и трошкова поступка.
- (3) Директор Института правилником прописује садржај и форму исправе из става (1) овог члана.

Члан 57.

(Спис корисног модела)

- (1) Носиоцу корисног модела издаје се спис корисног модела.
- (2) Спис из става (1) овог члана издаје се на захтјев носиоца, након уплате такси и трошкова поступка.
- (3) Директор Института правилником прописује садржај и форму списка из става (1) овог члана.

Члан 58.

(Претварање пријаве)

- (1) Подносилац може поднијети захтјев за претварање пријаве корисног модела у пријаву патента и обратно, о чему Институт доноси одговарајуће рјешење.
- (2) Захтјев за претварање пријаве корисног модела у пријаву патента може се поднијети до доношења рјешења из члана 54. или члана 55. став (2) овог закона, уз услов плаћања управних такси и трошкова поступка.
- (3) Захтјев за претварање пријаве патента у пријаву корисног модела може се поднијети најкасније до истека три мјесеца од дана објаве пријаве патента.
- (4) Промијењена пријава задржава датум подношења пријаве корисног модела односно пријаве патента.

Члан 59.

(Потпуно испитивање корисног модела)

- (1) На захтјев носиоца корисног модела Институт ће спровести поступак потпуно испитивања предмета заштите корисног модела, под условом плаћања управних такси и трошкова поступка потпуног испитивања у складу с одредбом члана 43. став (1) овог закона.
- (2) Захтјев из става (1) овог члана може се поднијети најкасније до истека седме године трајања корисног модела и не може се повући.
- (3) Ако проналазак који је предмет заштите корисног модела испуњава услове прописане чланом 43 ставом (1) тач. од а) до д) овог закона, Институт доноси рјешење о признању патента.
- (4) На поступак потпуно испитивања корисног модела на одговарајући начин се примјењују одредбе члана 43. те чл. од 45. до 49. овог закона.
- (5) Корисни модел који не испуњава услове из члана 43. став (1) тач. од а) до д) овог закона Институт проглашава ништавим по службеној дужности.
- (6) Институт уписује податке о прелазу корисног модела у патент или податке о његовом проглашавању ништавим и одговарајући регистар из члана 16. овог закона и објављује их у службеном гласилу.
- (7) Директор Института правилником прописује садржај података из става (6) овог члана, који се објављују у службеном гласилу.

ПОГЛАВЉЕ IV - НАСТАВАК ПОСТУПКА И ПОНОВНО УСПОСТАВЉАЊЕ ПРАВА

Члан 60.

(Наставак поступка)

- (1) Ако је подносилац пријаве или носилац патента односно корисног модела пропустио да у року прописаном овим законом спроведе неку радњу у поступку пред Институтом, а директна посљедица тога је губитак

- права из пријаве или патента односно корисног модела, може поднијети захтјев за наставак поступка. Институт ће дозволити наставак поступка под условом да подносилац:
- а) поднесе захтјев за наставак поступка и спроведе све пропуштене радње у року из става (2) овог члана;
 - б) уплати таксе и трошкове поступка у складу са чланом 17. овог закона.
- (2) Рок за подношење захтјева, односно спровођење пропуштених радњи из става (1) овог члана не може бити дужи од два мјесеца од дана истека рока прописаног овим законом и настанка правних посљедица из става (1) овог члана.
- (3) Ако пропуштене радње нису спроведене у року из става (2) овог члана или ако нису плаћене таксе и трошкови поступка из члана 17. овог закона, сматраће се да захтјев за наставак поступка није ни поднесен, о чему Институт доноси закључак.
- (4) Захтјев за наставак поступка не може се поднијети ако је пропуштен рок:
- а) из става (2) овог члана;
 - б) за подношење захтјева из чл. 28. и 29. овог закона;
 - ц) за подношење приједлога из члана 61. овог закона;
 - д) за све радње у поступцима пред Институтом у којима учествује више странака.
- (5) Директор Института правилником прописује садржај захтјева, услове и поступак поводом захтјева из става (1) овог члана.

Члан 61.

(Поновно успостављање права)

- (1) Ако је подносилац пријаве или носилац патента односно корисног модела, и поред дужне пажње коју су захтијевале околности, у року прописаном овим законом пропустио да спроведе неку радњу у поступку пред Институтом, а директна посљедица тога је губитак права из пријаве патента или патента односно корисног модела, Институт ће дозволити поновно успостављање права под условом да подносилац:
- а) поднесе приједлог за поновно успостављање права;
 - б) изнесе околности усљед којих је био спријечен да спроведе пропуштenu радњу у року;
 - ц) уплати таксе и трошкове поступка у складу са чланом 17. овог закона.
- (2) Приједлог за поновно успостављање права подноси се у року од три мјесеца, рачунајући од дана када је престао разлог који је проузроковао пропуштање, а ако је подносилац касније сазнао за пропуштање, онда од дана када је то сазнао.
- (3) Приједлог из става (1) овог члана не може се поднијети након протекла године дана од датума пропуштања рока.
- (4) Ако су испуњени услови из ст. (1) и (2) овог члана, Институт доноси закључак о допуштењу за поновно успостављање права, а податак о прихватању приједлога објављује се у службеном гласилу.
- (5) Ако Институт утврди да је приједлог из става (1) овог члана неоправдан те намјерава да га одбије у цјелини или дјелимично, подносиоца приједлога претходно обавјештава о разлозима одбијања, те га позива да се у року од мјесец дана од дана примања позива изјасни о

- тим разлозима. Институт доноси закључак о одбијању приједлога за поновно успостављање права.
- (6) Приједлог за поновно успостављање права не може се поднијети усљед пропуштања рока за сљедеће радње:
- а) подношење приједлога из става (1) овог члана;
 - б) подношење захтјева за продужење рока;
 - ц) подношење захтјева из чл. 28. и 29. овог закона;
 - д) подношење једног од захтјева из члана 42. овог закона;
 - е) подношење захтјева из члана 52. овог закона;
 - ф) подношење превода из члана 34. став (1) тачка ц), члана 116. ст. (2) и (3) и члана 126. ст. (2) и (3) овог закона;
 - г) за све радње у поступцима пред Институтом у којима учествује више странака.
- (7) Свака особа која је у доброј вјери искоришћавала или обавила стварне и озбиљне припреме за искоришћавање проналаска који је предмет објављене пријаве, у периоду између губитка права из става (1) овог члана и објаве податка о прихватању приједлога за поновно успостављање права, може, без обавезе плаћања накнаде штете, да настави такво искоришћавање у сврху сопственог пословања и потреба у вези са таквим пословањем.
- (8) Директор Института правилником прописује садржај приједлога, услове и поступак поводом приједлога из става (1) овог члана, те садржај објаве из става (4) овог члана.

ПОГЛАВЉЕ V - УПИС ПРОМЈЕНЕ, ИЗВОД, УВИД У СПИС, ИСПРАВКА ГРЕШКЕ

Члан 62.

(Упис промјене у регистар)

- (1) Институт рјешењем одлучује о захтјеву странке за упис промјене у одговарајући регистар из члана 16. овог закона.
- (2) Уписана промјена која се односи на објављену пријаву и на патент односно на корисни модел објављује се у службеном гласилу.
- (3) Директор Института правилником прописује поступак уписа промјене у регистар те садржај података који се о томе објављују у службеном гласилу.

Члан 63.

(Извод из регистра)

- (1) На захтјев физичког или правног лица Институт издаје извод из регистра које води.
- (2) Директор Института правилником прописује садржај, начин издавања и садржај извода из регистра.

Члан 64.

(Увид у спис)

- (1) На захтјев физичког или правног лица Институт ће учинити доступним затражене текстове свих објављених пријава и права, као и патентне списе.
- (2) Институт може, прије објаве пријаве патента у службеном гласилу, заинтересованом физичком и правном лицу, на његов захтјев, доставити сљедеће податке: број пријаве, податке о подносиоцу пријаве, назив проналаска, те датум подношења пријаве, односно, у случају када је затражено право првенства, назнаку државе или организације којој је поднесена прва пријава, с њеним бројем и датумом подношења.

- (3) Директор Института правилником прописује садржај патентног списка те начин и садржај пружања услуге из става (1) овог члана.

Члан 65.

(Исправљање грешака)

- (1) На захтјев подносиоца пријаве, носиоца права или по службеној дужности, Институт ће рјешењем исправити очигледне грешке у документима, регистрима које води или у објавама, уз услов плаћања управних такси и накнаде трошкова поступка у случајевима када до грешке није дошло пропустом Института.
- (2) Захтјев за исправак грешке из става (1) овог члана подноси се на прописаном образцу.
- (3) Исправке погрешно објављених података из става (1) овог члана објављују се у службеном гласилу.
- (4) Директор Института правилником прописује изглед и садржај обрасца из става (2) овог члана, као и податке који се објављују у службеном гласилу на основу става (3) овог члана.

ДИО ПЕТИ - ТРАЈАЊЕ, ОДРЖАВАЊЕ И ПРЕСТАНАК ПРАВА

Члан 66.

(Трајање права)

- (1) Патент траје 20 година, рачунајући од датума подношења пријаве патента.
- (2) Корисни модел траје 10 година, рачунајући од датума подношења пријаве за регистрацију.

Члан 67.

(Одржавање права)

- (1) За одржавање права из пријаве и признатог патента односно корисног модела плаћају се прописана годишња такса и трошкови поступка на начин прописан посебним прописом.
- (2) Годишња такса и трошкови поступка из става (1) овог члана плаћају се за трећу и сваку сљедећу годину, рачунајући од датума подношења пријаве.
- (3) Годишња такса и трошкови поступка из става (1) овог члана за поједину годину треба да буду плаћени у року који доспијева прије истека године која претходи.
- (4) Ако носилац патента односно корисног модела не плати таксу и трошкове поступка у складу са ставом (2) овог члана, а у року из става (3) овог члана, може их платити у додатном року од шест мјесеци, али увећане за 50%.
- (5) Институт може обавијестити носиоца патента односно корисног модела, као и подносиоца пријаве о пропуштању рока за плаћање таксе и трошкова поступка за одржавање патента и права из пријаве патента, уз навођење посљедица њиховог неплаћања, те на могућност плаћања у додатном року, према ставу (4) овог члана.
- (6) Годишње таксе и трошкови поступка из става (1) овог члана не могу се уредно платити раније од годину дана прије њиховог доспијећа на наплату.
- (7) Ако подносилац пријаве патента благовремено не плати прописану таксу и трошкове поступка за одржавање права из пријаве, Институт доноси закључак о одбацивању пријаве.

Члан 68.

(Разлози за престанак права)

- (1) Ако носилац патента односно корисног модела уредно не плати прописану таксу и трошкове поступка за одржавање патента односно корисног модела, он

престаје сљедећег дана од дана истека рока за плаћање из члана 67. став (3) овог закона.

- (2) Носилац патента односно корисног модела може се писаном изјавом одрећи патента у цјелини или дјелимично, о чему Институт доноси закључак. Дејства изјаве о одрицању наступају сљедећег дана од дана достављања изјаве Институту.
- (3) Ако је у регистру патената уписано одређено право у корист трећег лица, носилац патента односно корисног модела не може се одрећи патента без претходно овјерене писане сагласности тог лица.
- (4) Одрицање од патента односно корисног модела уписује се у регистар патената и податак о томе објављује се у службеном гласилу.
- (5) Патент односно корисни модел престаје даном смрти носиоца односно даном губитка статуса правног лица, осим ако је прешао на наследице, односно правне сљедбенике. Ова одредба аналогно се примјењује и на сертификат из члана 70. став (1) овог закона.

ДИО ШЕСТИ - СЕРТИФИКАТ О ДОДАТНОЈ ЗАШТИТИ

Члан 69.

(Област примјене)

Сваки производ заштићен патентом на територији Босне и Херцеговине, који је саставни дио лијека за људе или животиње или средства за заштиту биља, за чије је стављање у промет на територији Босне и Херцеговине потребно издавање одобрења од надлежног тијела, може се, под условима предвиђеним овим законом, штитити сертификатом.

Члан 70.

(Предмет и дејства заштите)

- (1) Предмет заштите сертификатом је само производ обухваћен одобрењем за стављање у промет лијека намијењеног људима или животињама, односно средства за заштиту биља, и то за сваку примјену тог производа као лијека намијењеног људима или животињама, односно средства за заштиту биља, која је била одобрена прије престанка важења сертификата.
- (2) Сертификат обезбјеђује носиоцу иста права која произлазе из патента и, аналогно, та су права подложна истим ограничењима.

Члан 71.

(Изузетак од заштите сертификатом)

- (1) Изузетно од одредбе члана 70. став (2) овог закона, заштита сертификатом се не односи на радње за које је потребан престанак носиоца сертификата, и то:
- а) производњу производа из члана 69. овог закона или лијека који садржи тај производ ради извоза, или
- б) повезану радњу која је неопходна за производњу из претходне тачке овог става или за сам извоз тог производа, или
- ц) производњу производа из члана 69. овог закона или лијека који садржи тај производ најраније шест мјесеци прије истека рока важења сертификата ради складиштења на територији Босне и Херцеговине, како би се производ или лијек који садржи тај производ ставили на тржиште Босне и Херцеговине након истека рока важења сертификата, или

- д) све повезане радње које су неопходне за производњу из тачке а) овог става или за само складиштење, под условом да се та повезана радња обавља најраније шест мјесеци прије истека важења сертификата.
- (2) Произвођач писаним путем доставља надлежном тијелу и носиоцу сертификата информације које су прописане чланом 72. овог закона, најкасније три мјесеца прије датума почетка производње у Босни и Херцеговини, које би у свим другим случајевима, изузев случајева уређених чл. од 71. до 73. овог закона, представљале повреду права носиоца сертификата или најкасније три мјесеца прије прве повезане радње које би у свим другим случајевима, изузев случајева уређених чл. од 71. до 73. овог закона, представљале повреду права носиоца сертификата, зависно од тога који рок истиче раније.
- (3) Ако се информације из члана 72. овог закона промијене, произвођач обавјештава надлежно тијело и носиоца сертификата прије него што се те промјене почну примјењивати.
- (4) У случају да је производ из члана 69. овог закона или лијек који садржи тај производ произведен ради извоза, произвођач обезбјеђује да се одговарајућа ознака постави на спољно паковање производа из члана 69. овог закона или лијека који садржи тај производ из става (1) тачке а) овог члана и, ако је могуће, на његово унутрашње (непосредно) паковање.
- (5) Изузетак из става (1) овог члана не односи се на радњу или дјелатност која је потребна за увоз производа из члана 69. овог закона или медицинског производа који садржи тај производ на територији Босне и Херцеговине само у сврху препакивања, за поновни извоз или за складиштење.
- (6) Директор Института правилником прописује изглед ознаке из става (4) овог члана.
- Члан 72.
(Информације о производњи)
- (1) Информације које доставља произвођач су:
- фирма и адреса сједишта произвођача;
 - назнака о томе да ли је производња намијењена извозу или складиштењу или извозу и складиштењу;
 - назнака да ће производња и складиштење, ако постоји, као и прва радња у вези са производњом, бити на територији Босне и Херцеговине;
 - број сертификата издатог од надлежног тијела;
 - за лијекове који се извозе, број дозволе за стављање у промет лијека или еквивалент те дозволе из државе у коју се извози, без одгајања када тај податак постане јавно доступан.
- (2) Ако произвођач достави информације из става (1) овог члана у односу на неку од држава извоза, изузетак из члана 71. овог закона се примјењује у односу на ту државу.
- (3) Информације из члана 71. ст. (2) и (3) овог закона, које се достављају носиоцу сертификата, користе се искључиво у сврху провјере да ли су испуњени услови за изузетак од заштите сертификатом који су прописани овим законом и за покретање судског поступка у случају неусклађености.
- (4) Директор Института правилником прописује садржај и форму у којој се дају информације о производњи из става (1) овог члана.
- Члан 73.
(Обавјештавање)
- Произвођач писаним путем обавјештава особе које су у уговорном односу са произвођачем који обавља радње из члана 71. става (1) тачке а) овог закона о томе:
- да су те радње дозвољене у складу са чланом 71. овог закона;
 - да би стављање у промет, увоз или поновни увоз производа из члана 69. овог закона или лијека који садржи производ из члана 72. став (1) тачка а) овог закона или стављање у промет производа из члана 69. представљало повреду права носиоца сертификата ако се сертификат примјењује.
- Члан 74.
(Право на сертификат)
- Сертификат се издаје носиоцу основног патента или његовом правном сљеднику.
 - Ако је подносилац захтјева за издавање сертификата носилац више од једног патента за исти производ, може му се издати само један сертификат за тај производ.
 - Ако се два или више захтјева за издавање сертификата односе на исти производ и поднесени су од два или више носилаца различитих патената, сваком од њих може бити издат по један сертификат за тај производ.
- Члан 75.
(Услови за стицање)
- Сертификат се издаје ако су на дан подношења захтјева за његово издавање испуњени сљедећи услови:
- да је производ заштићен основним патентом који је на снази;
 - да је у складу са посебним прописима издато ваљано одобрење за стављање у промет производа као лијека намијењеног људима или животињама, односно производа као средства за заштиту биља, и да је предметно одобрење на снази;
 - да производ није био предмет сертификата;
 - да је одобрење из тачке б) овог члана прво одобрење за стављање у промет на територији Босне и Херцеговине производа као лијека намијењеног људима или животињама, односно производа као средства за заштиту биља;
 - да је пријава за основни патент поднесена у Босни и Херцеговини након 27. августа 2002. године;
 - да је прво одобрење за стављање у промет производа у Босни и Херцеговини као лијека намијењеног људима или животињама, односно производа као средства за заштиту биља, издато након датума одређеног за примјену Закона о патенту ("Службени гласник БиХ", број 53/10).
- Члан 76.
(Рок за подношење захтјева)
- Захтјев за издавање сертификата подноси се Институту у року од шест мјесеци од датума издавања одобрења за стављање у промет лијека намијењеног људима или животињама, односно средства за заштиту биља.
 - Ако је одобрење из става (1) овог члана издато прије признања основног патента, захтјев за издавање сертификата подноси се у року од шест мјесеци од

датума објаве податка о признању патента из члана 49. овог закона.

Члан 77.

(Садржај захтјева за издавање сертификата)

- (1) Поступак за издавање сертификата покрене се поднеском који садржава:
 - а) захтјев за издавање сертификата у којем морају бити наведени сљедећи подаци:
 - 1) изричита назнака да се захтјева издавање сертификата,
 - 2) назив и адреса подносиоца,
 - 3) назив и адреса заступника, ако га подносилац има,
 - 4) број основног патента и назив проналаска;
 - б) број и датум одобрења из члана 75. тач. б) и д) овог закона издатог од надлежног тијела у Босни и Херцеговини;
 - ц) одобрење из члана 75. тач. б) и д) из којег је видљив идентитет производа, као и сажетак карактеристика производа;
 - д) доказ о уплати управне таксе и трошкова управног поступка за издавање сертификата.
- (2) Кад се уз захтјев за издавање сертификата подноси и захтјев за продужење трајања сертификата, њему се прилаже:
 - а) примјерак изјаве у којој се наводи да је то у складу са завршеним усаглашеним планом педијатријског испитивања, како је прописано посебним прописом;
 - б) кад је потребно, уз примјерак одобрења за стављање у промет производа из члана 70. став (1) овог закона прилаже се доказ о посједовању одобрења за стављање производа у промет свих других држава чланица, како је прописано посебним прописом.
- (3) Кад је захтјев за издавање сертификата у поступку рјешавања, захтјев за продужење трајања у складу са чланом 82. став (1) овог закона мора садржавати појединости из става (2) овог члана и позивање на већ поднесени захтјев за издавање сертификата.
- (4) Захтјев за продужење трајања већ издатог сертификата мора садржавати појединости из става (2) овог члана и примјерак већ издатог сертификата.
- (5) Директор Института правилником прописује изглед и садржај обрасца на којем се подноси захтјев из става (1) тачке а) овог члана, односно захтјев из става (2) овог члана.

Члан 78.

(Формално испитивање захтјева)

- (1) Институт спроводи поступак испитивања по поднесеном захтјеву за издавање сертификата у којем утврђује:
 - а) да ли је захтјев поднесен у прописаној форми и садржи ли све податке прописане чланом 77. став (1) тачка а) овог закона;
 - б) да ли су плаћене управне таксе и трошкови управног поступка;
 - ц) да ли је захтјев поднесен у року прописаном чланом 76. овог закона;
 - д) да ли су уз захтјев приложени докази прописани чланом 77. став (1) тач. ц) и д) овог закона;

- е) да ли је основни патент био у важењу у вријеме подношења захтјева за издавање сертификата;
- ф) да ли је подносилац захтјева истовремено и носилац патента.

- (2) Ако по захтјеву за издавање сертификата нису испуњени услови прописани ставом (1) овог члана, Институт ће позвати подносиоца да у року од мјесец дана од примања позива уклони недостатке наведене у позиву.
- (3) Ако подносилац у прописаном року не уклони утврђене недостатке, Институт ће донијети закључак о одбацивању захтјева за издавање сертификата.
- (4) Ако су испуњени услови из става (1) овог члана, односно ако подносилац захтјева у року из става (2) овог члана уклони недостатке, као датум подношења захтјева за издавање сертификата признаје се датум на који је захтјев поднесен Институту.
- (5) Након признања датума подношења из става (4) овог члана, Институт неће прихватити промјену захтјева за издавање сертификата у погледу основног патента.

Члан 79.

(Супстанцијално испитивање захтјева)

- (1) Након утврђивања формалне уредности захтјева за издавање сертификата, Институт у даљем поступку испитивања утврђује:
 - а) да ли захтјев испуњава услове из члана 75. овог закона;
 - б) да ли је одобрење за стављање производа у промет издато од надлежног тијела, у поступку прописаном посебним прописом.
- (2) Ако Институт утврди да нису испуњени услови за издавање сертификата, прописани овим законом, обавјештава подносиоца о резултату испитивања и позива га да уклони утврђене недостатке, односно да се у року од два мјесеца од дана примања обавјештења изјасни о разлозима због којих се сертификат не може издати.
- (3) Рок из претходног става на образложени захтјев подносиоца Институт може продужити за период који сматра оправданим, али не дуже од три мјесеца.
- (4) Одредбе овог члана уз нужне измјене примјењују се и на захтјев за продужење сертификата.

Члан 80.

(Одлуке Института по захтјеву за издавање сертификата)

- (1) Ако су испуњени услови за издавање сертификата прописани овим законом и ако је достављен доказ о уплати такси и трошкова за одржавање, штампање и објаву сертификата, Институт доноси рјешење о издавању сертификата.
- (2) Ако подносилац не плати таксе и трошкове из става (1) овог члана, Институт доноси закључак о одбацивању захтјева.
- (3) Ако је у поступку испитивања утврђено да захтјев не испуњава услове из члана 75. овог закона, Институт доноси рјешење о одбијању захтјева за издавање сертификата.

Члан 81.

(Трајање и престанак заштите сертификатом)

- (1) Дејства сертификатом наступају одмах након законског истека рока трајања основног патента.
- (2) Права стечена сертификатом могу трајати онолико времена колико је протекло од дана подношења пријаве

основног патента до дана издавања првог одобрења за стављање у промет лијека намијењеног људима или животињама, односно средства за заштиту биља, који је заштићен тим патентом, умањен за пет година.

- (3) За израчун трајања заштите сертификатом за производ који је обухваћен дозволом за стављање у промет средства за заштиту биља узима се датум издавања привремене прве дозволе за стављање у промет, само ако је привремена дозвола непосредно праћена коначном дозволом за стављање у промет за исти производ.
- (4) Сертификат може трајати најдуже пет година од његовог ступања на снагу.
- (5) Трајање сертификата одређено је рјешењем Института.
- (6) Сертификат може престати и прије истека трајања из ст. (1) и (2) овог члана, и то:
 - а) ако га се носилац сертификата одрекне;
 - б) ако годишња такса за одржавање из члана 84. овог закона не буде плаћена на вријеме;
 - ц) ако производ за који је сертификат одобрен више не може бити у промету, што је последица престанка важења одобрења за његово стављање у промет у складу са посебним прописом.
- (7) Институт доноси рјешење о престанку важења сертификата по службеној дужности или на захтјев заинтересованог лица.

Члан 82.

(Продужење трајања сертификата)

- (1) Трајање сертификата из члана 80. став (1) овог закона може се продужити за шест мјесеци ако су завршена сва потребна испитивања по одобреном педијатријском истраживачком плану у државама чланицама Европске уније, под условом да је дозвола за стављање у промет издата у свим државама чланицама Европске уније, у складу са посебним прописима.
- (2) Захтјев за продужење трајања сертификата подноси се приликом подношења захтјева за издавање сертификата или кад је захтјев за издавање сертификата у поступку рјешавања. Ако се подноси захтјев за продужење трајања већ издатог сертификата, мора се поднијети најкасније двије године прије истека сертификата.
- (3) Ако су испуњени услови за продужење трајања сертификата прописани овим законом и ако је достављен доказ о уплати такси и трошкова из члана 17. овог закона, Институт доноси рјешење о продужењу трајања сертификата.
- (4) Одредбе чл. 80. и 83. овог закона на одговарајући начин примјењују се на поступак по захтјеву за продужење сертификата.

Члан 83.

(Упис сертификата у регистар и објава)

- (1) Подаци у вези са поступком поводом захтјева за издавање сертификата те о његовом трајању уписаће се у регистар патената.
- (2) Институт објављује у службеном гласилу податке о поднесеном захтјеву за издавање сертификата, захтјеву за продужење сертификата, о доношењу рјешења о издавању сертификата, рјешења о престанку важења сертификата, рјешења о проглашењу ништавости сертификата и рјешења о одбијању захтјева за издавање сертификата.

- (3) Директор Института правилником прописује садржај података из ст. (1) и (2) овог члана.

Члан 84.

(Одржавање сертификата)

- (1) Годишња такса и трошкови поступка за одржавање у важењу сертификата плаћају се Институту за сваку годину његовог важења.
- (2) Годишња такса и трошкови поступка из става (1) овог члана односе се на 12-мјесечни период који почиње тећи од датума престанка важења основног патента и наплаћује се посебно за сваку годину.
- (3) Ако је посљедњи период трајања сертификата краћи од 12 мјесеци, накнада се плаћа унапријед приликом плаћања укупног износа годишње накнаде за посљедњу пуну годину дана, и то сразмјерно за сваки мјесец трајања сертификата. За период краћи од мјесец дана накнада се рачуна као за читав мјесец.
- (4) Ако носилац сертификата не плати таксе и трошкове поступка у складу са ст. (2) и (3) овог члана, може их платити у додатном року од шест мјесеци, али у износу увећаном за 50%.
- (5) Институт може обавијестити носиоца о пропуштању рока за плаћање годишње накнаде за одржавање сертификата и на посљедице њеног неплаћања, те на могућност плаћања из става (4) овог члана.

ДИО СЕДМИ - ПРОНАЛАЗАК СТВОРЕН У РАДНОМ ОДНОСУ

Члан 85.

(Проналазак створен у радном односу)

Право на подношење пријаве за проналаске настале у радном односу произлази из одредаба важећих закона о раду, општих аката послодавца, појединачних уговора о раду, као и осталих релевантних уговора.

ДИО ОСМИ - ПОВЈЕРЉИВИ ПРОНАЛАСЦИ

Члан 86.

(Проналасци из области одбране и безбједности)

- (1) Пријаве патената за проналаске који се односе на одбрану и безбједност сматрају се повјерљивим и подносе се надлежној институцији за послове одбране односно безбједности, у складу са посебним прописима.
- (2) Ако Институт прими пријаву за коју оцијени да се односи на повјерљиви проналазак, пријаву ће прослиједити надлежној институцији и о томе обавијестити подносиоца.
- (3) У случају да надлежна институција утврди да проналасци нису повјерљиви, доставља пријаву Институту који наставља поступак по овом закону.

ДИО ДЕВЕТИ - САДРЖАЈ И ОБИМ ПРАВА ИЗ ПАТЕНТА

Члан 87.

(Искључива права из патента)

- (1) Без сагласности носиоца патента свакој другој особи забрањено је:
 - а) изграђивати, нудити на продају, продавати, користити, извозити или увозити и складиштити у те сврхе производ који је израђен према заштићеном проналаску;
 - б) примјењивати поступак који је предмет заштићеног проналаска или нудити његову примјену;
 - ц) нудити на продају, продавати, користити, извозити или увозити и складиштити у те сврхе производ

koji je direktno dobijen postupkom koji je predmet zaštićenog pronalaska.

- (2) Без сагласности носиоца патента, свакој другој особи забрањено је и нуђење и испоручивање производа (твари, смјесе, дијела уређаја), који чини битан елемент заштићеног проналаска, особама које нису овлашћене за искоришћавање тог проналаска, ако је понуђачу или испоручиоцу познато или му је из околности случаја морало бити познато да је тај производ намијењен за стављање у функцију туђег заштићеног проналаска.
- (3) Одредбе става (2) овог члана не примјењују се ако је производ који се нуди или испоручује уобичајен на тржишту, осим када понуђач или испоручилац подстиче друге особе на предузимање радњи из става (1) овог члана.
- (4) У недостатку доказа о супротном, сматраће се да је производ добијен заштићеним поступком ако је нов или ако је вјероватно да је производ добијен заштићеним поступком и да носилац патента није могао, упркос разумном труду, утврдити који је поступак стварно коришћен. Вјероватност да је производ добијен заштићеним поступком постоји нарочито када је заштићени поступак једини познати поступак.

Члан 88.

(Искључива права с обзиром на патент из области биотехнологије)

- (1) Ако је патентом заштићен биолошки материјал који садржи посебна својства која произлазе из тог проналаска, искључива права из члана 87. ст. (1) и (2) овог закона односиће се и на било који биолошки материјал који је изведен из тог биолошког материјала размножавањем или умножавањем у идентичном или различитом облику са идентичним својствима.
- (2) Ако је патентом заштићен поступак који омогућава производњу биолошког материјала који садржи посебна обиљежја која произлазе из проналаска, искључива права из члана 87. ст. (1) и (2) овог закона односиће се и на биолошки материјал добијен директно тим поступком, као и на било који биолошки материјал који је изведен из тог биолошког материјала размножавањем или умножавањем у идентичном или различитом облику са идентичним својствима.
- (3) Ако је патентом заштићен производ који садржи или се састоји од генетске информације, искључива права из члана 87. ст. (1) и (2) овог закона односиће се и на целокупан материјал у који је тај производ уграђен и у којем је садржана генетска информација и обавља своју функцију, осим људског тијела, разних степена његовог обликовања и развоја или једноставног открића једног од његових елемената, укључујући секвенцу или дјелимичну секвенцу гена.

Члан 89.

(Обим искључивих права)

- (1) Обим искључивих права носиоца патента одређен је патентним захтјевима који су коначно прихваћени у поступку за признање патента, при чему ће опис и цртежи служити за тумачење патентних захтјева. Појмови коришћени у патентним захтјевима нису строго ограничени на дословно значење ријечи нити ће се опис и цртежи узимати у обзир само у сврху објашњавања нејасноћа у патентним захтјевима. Патентне захтјеве не треба схватити ни као упутства

према којима се обим искључивих права може протезати на оно што би, на основу описа и цртежа, стручњак у области технике могао закључити да је намјеравани обим заштите.

- (2) У периоду од датума објаве пријаве до признања патента обим заштите одређен је патентним захтјевима из пријаве објављене у складу с овим законом, али патентом, онаквим какав је коначно признат или измијењен након спроведеног поступка поништења у којем је дјелимично поништен, ретроактивно се одређују права из пријаве патента, под условом да обим заштите тиме није проширен.

Члан 90.

(Права из пријаве)

- (1) Објавом пријаве у складу са чланом 41. овог закона подносилац пријаве стиче привремена права на основу којих може захтијевати накнаду штете од било које треће стране која је у периоду од датума објаве пријаве патента до датума објаве податка о признању патента искоришћавала проналазак супротно чл. 87. и 88. овог закона.
- (2) Пријава патента која је одбијена, одбачена, повучена или се сматра повученом не производи дејства прописана одредбом става (1) овог члана.

ПОГЛАВЉЕ I - ПРОМЕТ ПРАВА

Члан 91.

(Пренос права и лиценца)

- (1) Патент може бити предмет уговора о потпуном или дјелимичном преносу права, као и предмет уговора о лиценци.
- (2) Уговором о лиценци уступа се право на искоришћавање заштићеног проналаска.
- (3) Уговор о преносу права, као и уговор о лиценци, склапају се уз услове и на начин који су прописани посебним прописима којима се уређује питање обавезних односа.
- (4) За склапање уговора о преносу права, као и уговора о лиценци, потребан је пристанак свих носилаца права.
- (5) Пренос права и лиценца имају дејство према трећим лицима од датума уписа у регистар патената, односно регистар корисних модела.
- (6) Уписивање лиценце у регистар из става (5) овог члана обавља се на захтјев једне од уговорних страна и објављује у службеном гласилу.
- (7) Одредбе овог члана на одговарајући начин се примјењују и на склапање уговора о преносу, као и уговора о лиценци који за предмет имају права из пријаве патента, корисног модела и сертификата.
- (8) Рјешење о одбијању захтјева за признање патента нема ретроактивно дејство на уговор о преносу права из пријаве односно уговор о лиценци, ако је и у мјери у којој је тај уговор спроведен, осим ако је преносилац односно давалац лиценце поступао несавјесно.
- (9) Директор Института правилником прописује садржај података који се уписују у регистар и објављују у складу са ставом (6) овог члана.

Члан 92.

(Залог и пљенидба)

- (1) Патент може бити предмет заложног права и предмет пљенидбе.
- (2) На захтјев заложног повјериоца или заложног дужника, заложно право уписује се у одговарајући регистар из

члана 16. овог закона. Заснивање заложног права има дејство према трећим лицима од дана уписа у регистар патената.

- (3) Суд који врши пљенидбу по службеној дужности, без одгађања, обавјештава Институт о покренутој пљенидби на патенту у сврху уписа пљенидбе у регистар. Упис пљенидбе у регистар спроводи се на терет пљениоца.
- (4) Одредбе овог члана на одговарајући начин се примјењују и на заснивање заложног права и пљенидбу на праву из пријаве патента, корисног модела и сертификата.

Члан 93. (Стечај)

Када су патент, право из пријаве патента, корисни модел или сертификат дио стечајне масе, стечајни управник по службеној дужности обавјештава Институт о покренутом стечајном поступку у сврху уписа стечаја у одговарајући регистар.

ПОГЛАВЉЕ II - ОГРАНИЧЕЊЕ ДЕЈСТВА ПАТЕНТА

Члан 94.

(Изузеци од искључивих права)

Искључиво право носиоца патента не односи се на:

- a) радње којима се проналазак искоришћава у личне и некомерцијалне сврхе;
- b) радње које се предузимају у сврху истраживања и развоја те експерименталне, које се односе на предмет заштићеног проналазак, укључујући радње потребне за добијање регистрације или одобрења за стављање на тржиште производа који је лијек намијењен људима или животињама или медицински производ;
- ц) директну и појединачну припрему лијека у апотеци на основу појединачног љекарског рецепта и на поступке који се односе на тако припремљен лијек.

Члан 95.

(Право раније употребе)

- (1) Патент не дјелује према особи која је прије датума подношења или прије датума признатог права првенства пријаве патента, у доброј вјери у Босни и Херцеговини и у оквиру својих привредних активности, користила или израђивала производ према заштићеном проналазку или је обавила стварне и озбиљне припреме за такво искоришћавање проналазак.
- (2) Особа из става (1) овог члана има право, без сагласности носиоца патента, наставити да искоришћава проналазак у обиму у којем га је искоришћавала или припремила за искоришћавање до датума подношења пријаве патента за наведени проналазак.
- (3) Право из става (2) овог члана може се пренијети или наслиједити само са процесом рада и производним погоном у којем је припремљено или започело искоришћавање проналазак.

Члан 96.

(Ограничење дејства с обзиром на патент у области биотехнологије)

- (1) Искључива права која произлазе из одредбе члана 88. овог закона неће се односити на биолошки материјал добијен размножавањем и умножавањем биолошког материјала који је на тржиште Босне и Херцеговине пустио носилац патента или уз његову сагласност, при чему размножавање и умножавање нужно произлазе из

примјене ради које је биолошки материјал стављен на тржиште, под условом да се добијени материјал касније не користи за даље размножавање и умножавање.

- (2) Изузетно од одредбе члана 88. овог закона, продајом или неким другим начином комерцијалне употребе материјала за умножавање биљака пољопривреднику од носиоца патента или уз његов пристанак, а у пољопривредне сврхе, пољопривредник стиче овлашћење да користи производе своје бербе за размножавање или за умножавање на свом пољопривредном посједу.
- (3) Изузетно од одредбе члана 88. овог закона, продајом или неким другим начином комерцијалне употребе расплодне стоке или другог животињског репродуктивног материјала пољопривреднику од носиоца патента или уз његов пристанак, пољопривредник стиче овлашћење да користи заштићену стоку у пољопривредне сврхе, чиме је уједно обухваћено и располагање животињом, односно другим животињским репродуктивним материјалом у сврху обављања сопствених пољопривредних активности, али не и продаја у оквиру или у сврху дјелатности комерцијалне репродукције.

Члан 97.

(Исцрпљење права)

- (1) Стављањем у промет од носиоца патента или уз његову изричиту сагласност, на подручју Босне и Херцеговине, односно након ступања Босне и Херцеговине у пуноправно чланство Европске уније на подручју неке од чланица Европске уније, односно државе стране уговорнице Уговора о Европском економском простору, производа који је израђен према заштићеном проналазку или производа који је директно добијен поступком који је предмет проналазак, исцрпљују се за подручје Босне и Херцеговине искључива права стечена патентом у погледу тог производа.
- (2) Одредба из става (1) овог члана на одговарајући начин се примјењује и на искључива права стечена сертификатом.
- (3) Одредба из става (1) овог члана не примјењује се ако постоје законити разлози због којих се носилац патента противи даљој комерцијализацији производа.

Члан 98.

(Возила у међународном саобраћају)

Употреба производа израђених према заштићеном проналазку у конструкцији или опреми пловила, ваздухоплова или копненог возила које припада некој од држава чланица Париске уније или чланица СТО-а не сматра се повредом патента када се то превозно средство привремено или случајно нађе на територији Босне и Херцеговине, под условом да уграђени производ служи искључиво за потребе тог превозног средства.

Члан 99.

(Ограничење дејстава права из пријаве патента, корисног модела и сертификата)

Одредбе чл. од 94. до 98. овог закона примјењују се, када је то могуће и на одговарајући начин, и на права из пријаве, корисни модел и сертификат.

ДИО ДЕСЕТИ - ПРИСИЛНЕ ЛИЦЕНЦЕ ПОГЛАВЉЕ I - ОКОЛНОСТИ ИЗДАВАЊА

Члан 100.

(Надлежност и поступак за издавање)

- (1) Ако носилац права одбија да уступи право на привредно искоришћавање заштићеног проналаска у Босни и Херцеговини или поставља неразумне услове за такво уступање, а није предузео ефикасне и озбиљне припреме за његово искоришћавање у Босни и Херцеговини, Суд поводом тужбе заинтересоване особе може издати присилну лиценцу. У том случају носилац права мора у најкраћем могућем року бити обавијештен о издавању присилне лиценце.
- (2) Тужба за издавање присилне лиценце из става (1) овог члана може се поднијети након истека рока од четири године од датума подношења пријаве патента или након истека рока од три године од датума признања патента, зависно од тога који од ова два рока истиче касније.
- (3) Присилна лиценца може се издати само ако је подносилац тужбе из става (2) овог члана безуспјешно, у разумном времену, покушао да добије сагласност носиоца патента за искоришћавање заштићеног проналаска под разумним тржишним условима.
- (4) Присилна лиценца не може се издати ако носилац патента докаже постојање законских разлога који оправдавају неискоришћавање или недовољно искоришћавање заштићеног проналаска.
- (5) Носиоцу патента који не може искоришћавати свој заштићени проналазак без повреде туђег патента, на образложени захтјев, Суд може издати присилну лиценцу за туђи патент.
- (6) Присилна лиценца из става (5) овог члана може се издати под условом да:
 - а) патент подносиоца захтјева из става (2) овог члана представља значајан технолошки напредак, који је од посебног привредног значаја у погледу проналаска заштићеног патентом за који се тражи присилна лиценца, и
 - б) носилац патента за који се тражи присилна лиценца има, под разумним условима, право на узајамну лиценцу.
- (7) Присилна лиценца не може бити искључива, а њен обим и њено трајање везани су искључиво за разлоге због којих је издата.
- (8) Присилна лиценца може се преносити само заједно са производним погоном, односно његовим дијелом у којем се искоришћава проналазак за који је издата.
- (9) Присилна лиценца одобрава се првенствено за снабдијевање домаћег тржишта, осим ако је нужно исправљање поступака за које је судским или административним поступком утврђено да су противни тржишном такмичењу.
- (10) Суд ће на образложени захтјев заинтересоване особе укинути присилну лиценцу ако и када околности које су довеле до њеног одобрења престану да постоје и не постоји могућност да би поново могле наступити, али уз услов заштите легитимних права стигаоца присилне лиценце.
- (11) Носилац патента има право на накнаду узимајући у обзир економску вриједност лиценце и потребу за исправљањем поступака противних тржишном такмичењу.

(12) Присилна лиценца из става (5) овог члана је непреносива, осим у случају истовременог преноса патента за који је издата.

(13) Одредбе ст. (5), (6) и (12) овог члана на одговарајући начин се примјењују и на право заштите биљне сорте.

Члан 101.

(Присилна лиценца у јавном интересу)

- (1) Савјет министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара) може издати присилну лиценцу ако је искоришћавање патентом заштићеног проналаска нужно усљед ванредних стања на националном нивоу у сврху:
 - а) безбједности државе;
 - б) заштите јавног интереса у области здравства и исхране;
 - ц) заштите и унапређивања човјекове животне средине;
 - д) посебног интереса за поједину привредну грану или када је нужно исправљање поступака за које је судским или административним поступком утврђено да су противни тржишном такмичењу.
- (2) У случају полупроводничке технологије присилна лиценца може се издати само у случајевима из става (1) овог члана.
- (3) У случајевима из става (1) овог члана одредба члана 100. став (3) овог закона се не примјењује.

ПОГЛАВЉЕ II - ПРИСИЛНЕ ЛИЦЕНЦЕ ЗБОГ ПРОБЛЕМА ЈАВНОГ ЗДРАВЉА

Члан 102.

(Надлежност и поступак издавања)

- (1) Суд може издати присилну лиценцу потребну за производњу и продају фармацеутског производа који је предмет патента или сертификата када је такав производ намијењен извозу у земље увознице са проблемима јавног здравља у случајевима и условима прописаним овим законом.
- (2) При одлучивању о издавању присилне лиценце Суд ће нарочито узети у обзир потребу извршења Одлуке Главног савјета СТО-а од 30. августа 2003. године о примјени тачке 6. Декларације из Дохе о Споразуму о трговинским аспектима права интелектуалне својине (ТРИПС) (у даљем тексту: ТРИПС) и јавном здрављу од 14. новембра 2001. године (у даљем тексту: Одлука).
- (3) Фармацеутски производ из става (1) овог члана је сваки производ фармацеутске индустрије, укључујући лијекове за људску употребу, под којим се подразумева свака супстанца или мјешавина супстанци која је намијењена лијечењу или спречавању болести људи те свака супстанца или мјешавина супстанци која се може примјенити на људима у сврху обнављања, исправљања или прилагођавања физиолошких функција изазивањем фармаколошких, имунолошких или метаболичких дјеловања или постављања медицинске дијагнозе, укључујући активне састојке и прибор за дијагностификовање изван организма (ex vivo).
- (4) Земља увозница из става (1) овог члана је свака земља у коју се извози фармацеутски производ. Земља увозница може бити:
 - а) било која најмање развијена земља наведена као таква на листи Уједињених нација;

- б) било која чланица СТО-а, изузев најмање развијене земље чланице из тачке а) овог става, која је упутила обавјештење Савјету за ТРИПС о својој намјери да се користи системом као увозница, било да га користи у цјелини или на ограничени начин;
- ц) било која земља која није чланица СТО-а, али је од Савјета за помоћ у развоју ОЕЦД-а наведена на листи земаља ниског дохотка са бруто националним производом по глави становника мањим од 745 долара, и која је упутила обавјештење Институту о својој намјери да се користи системом као увозница, било да га користи у цјелини или на ограничени начин.
- (5) Земља чланица СТО-а која је дала изјаву да неће користити систем за увоз као чланица СТО-а није земља увозница која испуњава услове.
- (6) Земље увознице које нису чланице СТО-а, а које су најмање развијене земље и земље у развоју и испуњавају претпоставке из става (4) овог члана, морају испунити додатне претпоставке:
- а) земља увозница дужна је да упути обавјештење у складу са Одлуком директно Институту;
- б) земља увозница дужна је да у обавјештење наведе да ће систем користити за рјешавање проблема јавног здравља, а не као средство за постизање циљева индустријске или трговачке политике те да ће усвојити мјере из тачке 4. Одлуке из става (2) овог члана;
- ц) Суд може, на захтјев носиоца права или Института, повући присилну лиценцу ако земља увозница не поштује своје обавезе из тачке б) у складу са Одлуком из става (2) овог члана.
- (7) Тужба која садржи захтјев за издавање присилне лиценце подноси се Суду у складу с одредбама члана 100. став (1) овог закона ако на подручју Босне и Херцеговине постоји патент или сертификат чија дејства покривају намјерану дјелатност производње и продаје ради извоза.
- (8) У тужби се наводи:
- а) податак о захтјевима за издавање присилних лиценци у другим државама за исти производ са подацима о количинама и односним земљама увозницама;
- б) податак о подносиоцу захтјева за издавање присилне лиценце и његовом заступнику, ако га има;
- ц) незаштићено име фармацеутског производа који подносилац захтјева намјерава да производи на основу присилне лиценце;
- д) количина фармацеутског производа коју подносилац захтјева намјерава да производи на основу присилне лиценце;
- е) земља увозница;
- ф) доказ о претходним преговорима са носиоцем права, у складу с одредбама из става (11) овог члана;
- г) доказ о посебном захтјеву у којем је наведена количина потребног производа, упућеном од овлашћеног представника земље увознице или невладине организације која дјелује са формалним овлашћењем једне или више земаља увозница или тијела УН или друге међународне здравствене организације која дјелује са формалним овлашћењем једне или више земаља увозница.
- (9) Приликом одлучивања о захтјеву из тужбе за издавање присилне лиценце Суд је дужан да провјери нарочито следеће:
- а) да ли је свака од земаља увозница наведена у захтјеву, која је чланица СТО-а, упутила обавјештење СТО-у у складу с Одлуком, односно да ли је свака земља увозница наведена у захтјеву, која није чланица СТО-а, упутила обавјештење Институту у складу с одредбама из овог члана у односу на сваки од производа из захтјева. Ово не утиче на могућност коју најмање развијене земље имају према Одлуци Савјета за ТРИПС од 27. јула 2002. године;
- б) да количина производа наведена у захтјеву не прелази ону о којој је земља увозница која је чланица СТО-а обавијестила СТО, односно Институт;
- ц) да, узимајући у обзир друге присилне лиценце издате другдје, укупна количина производа за коју је дозвољена производња у односу на било коју земљу увозницу не прелази значајно количину о којој је та земља обавијестила СТО, односно Институт.
- (10) Подносилац захтјева за издавање присилне лиценце дужан је у тужби навести и приложити податке из става (9) овог члана.
- (11) Присилна лиценца може се издати само ако је подносилац захтјева безуспјешно, у периоду од тридесет дана прије подношења тужбе, покушао од носиоца права добити одобрење за искоришћавање заштићеног проналазка под разумним тржишним условима и роковима. Ова одредаба неће се примјенљивати у случајевима националног стања нужде или другим околностима крајње хитности или у случајевима јавне некомерцијалне употребе према члану 31. тачки б) ТРИПС-а.

Члан 103.

(Услови за издавање)

- (1) Присилна лиценца за потребе јавног здравља издаје се као неискључива, а њени обим и трајање, који се обавезно наводе у пресуди којом се одлучује о издавању присилне лиценце, везани су искључиво за разлоге због којих је издата. Количина производа који се на основу такве лиценце могу произвести не смије прелазити ону која је нужна за задовољење потреба земље увознице, односно земаља увозница наведених у тужби, узимајући у обзир количину производа произведених на основу присилних лиценци издатих другдје.
- (2) Присилна лиценца може се преносити само заједно са производним погоном у којем се искоришћава проналазак за који је издата.
- (3) Суд у пресуди наводи радње за које је подносилац захтјева овлашћен и које су потребне у сврху производње ради извоза и дистрибуције у земљи, односно земљама наведеним у захтјеву. Ниједан производ произведен или увезен на основу лиценце не смије бити понуђен на продају или стављен на тржиште било које друге земље осим оне наведене у захтјеву, изузев када земља увозница искористи могућност из

тачке 6) подтачке (и) Одлуке да извози у саговорницу регионалног трговинског споразума с којом дијели односни здравствени проблем.

- (4) Суд у пресуди налаже да производи произведени на основу такве лиценце морају бити јасно идентификовани посебним етикетама или ознакама као производи произведени на основу присилне лиценце. Производи се морају разликовати од оних које производи носилац права и то посебним паковањем и/или посебним бојама или облицима, под условом да је такво разликовање могуће те да нема значајан утицај на цијену. Паковање или било који припадајући текст морају садржавати напомену да је производ предмет присилне лиценце, назив суда који ју је издао и број списка предмета, те јасан натпис да је производ намијењен искључиво за извоз и дистрибуцију у односну земљу увозницу, односно земље увознице. Подробни подаци о карактеристикама производа морају бити стављени на располагање царинским тијелима у Босни и Херцеговини и у државама чланицама Европске уније.
- (5) Суд у пресуди налаже да прималац лиценце прије испоруке у земљу увозницу мора на веб-страницу, чију ће адресу саопштити Институту, ставити податке:
- о количини којом земље увознице снабдијевају производима на основу присилне лиценце,
 - о разликовним својствима односних производа.
- (6) Ако је производ у односу на који је у Босни и Херцеговини издата присилна лиценца заштићен патентом у земљи увозници наведеној у захтјеву, он може бити извезен само ако су те земље издале присилну лиценцу за увоз, продају и/или дистрибуцију односног производа.
- (7) У пресуди Суд налаже подносиоцу захтјева плаћање накнаде носиоцу права, коју утврђује на следећи начин:
- у случајевима националног стања нужде или другим околностима крајње хитности или у случајевима јавне некомерцијалне употребе према члану 31. тачки б) ТРИПС-а, накнада износи највише 4% од укупне цијене коју плаћа земља увозница или која се плаћа у њену корист;
 - у свим другим случајевима, накнада се утврђује узимајући у обзир економску вриједност употребе на коју је овлашћена односна земља увозница или земље увознице на основу лиценце, као и хуманитарне и некомерцијалне околности у вези са издавањем лиценце.
- (8) Након што пресуда којом се одлучује о издавању присилне лиценце постане правоснажна, Суд може поводом приједлога за обезбјеђење доказа, који Суду поднесе носилац права, извршити увид у пословне књиге и друге документе примаоца лиценце, искључиво у сврху провјере испуњава ли он све обавезе из пресуде којом се одлучује о издавању присилне лиценце, а посебно у сврху провјере података о коначном одредишту производа. Пословне књиге и документи морају садржавати доказ о извозу производа у облику извозне декларације коју је овјерила царина, те доказ о увозу.
- (9) Услови лиценце не утичу на начин дистрибуције у земљи увозници.

Члан 104.

(Одбијање захтјева за издавање)

Суд ће пресудом одбити тужбу са захтјевом за издавањем присилне лиценце ако он не садржи елементе потребне за одлучивање или ако нису испуњене претпоставке за издавање присилне лиценце прописане у овом закону.

Члан 105.

(Престанак или измјена присилне лиценце)

- Носилац права или прималац лиценце може тужбом захтијевати да Суд укине присилну лиценцу ако утврди да супротна страна не поштује одлуку о издавању присилне лиценце. У пресуди којом одлучује о престанку присилне лиценце, Суд ће одредити рок у којем је прималац лиценце дужан да о свом трошку преусмјери све производе који се налазе у његовом посједу, бризи или овлашћењу у земље са потребама из члана 103. овог закона или их на други начин уклони уз савјетовање са носиоцем права.
- Након што је земља увозница обавијестила да је количина фармацеутских производа постала недовољна за задовољење њених потреба, прималац лиценце може тужбом захтијевати измјену услова лиценце ради производње и извоза додатних количина производа до нивоа потребног за задовољење потреба односне земље увознице. У таквим случајевима Суд поступа хитно. Ако затражена додатна количина производа не прелази 25%, не примјењују се одредбе из члана 103. става (8) овог закона.

Члан 106.

(Обавјештавање Савјета за ТРИПС)

- Суд ће путем Института обавијестити Савјет за ТРИПС о својим правоснажним пресудама о издавању присилне лиценце, условима под којима је издата, као и о њеном престанку и измјени.
- Достављени подаци укључују нарочито следеће:
 - име и презиме те адресу примаоца лиценце;
 - односни производ;
 - количину којом се снабдијева;
 - земљу увозницу;
 - трајање лиценце;
 - адресу веб-странице из члана 103. став (5) овог закона.

Члан 107.

(Забрана увоза)

- Забрањен је увоз у Босну и Херцеговину и земље чланице Европске уније производа произведених на основу присилне лиценце за потребе јавног здравља, издате у складу с одредбама овог закона ради слободног пуштања у промет, поновног увоза, стављања под суспензивне поступке или стављања у слободне зоне или слободна складишта.
- Став (1) овог члана се не примјењује у случају поновног извоза у земљу увозницу наведену у пријави и идентификовану на паковању и документацији која прати производ или стављања у поступак транзитног или царинског складиштења или у слободне зоне или слободна складишта у сврху поновног извоза у ту земљу увозницу.

Члан 108.

(Радње царине)

- Ако постоји основ за сумњу да су производи произведени на основу присилне лиценце за потребе

јавног здравља, издате у складу с одредбама овог закона, увезени на подручје Босне и Херцеговине супротно одредбама из члана 107. став (1) овог закона, надлежна тијела царине ће, ради провјере, задржати односне производе толико дуго колико је потребно, а најдуже десет радних дана. Ако постоје посебне околности, надлежна тијела царине могу одлучити о продужењу периода задржавања за најдуже додатних десет радних дана.

- (2) О задржавању из става (1) овог члана надлежна тијела царине ће, без одгађања, обавијестити носиоца права и произвођача или извозника односних производа, те га позвати на достављање података и доказа о односним производима.
- (3) Ако надлежна тијела царине у периоду задржавања утврде повреду присилне лиценце супротно забрани из члана 107. став (1) овог закона, заплијениће производе и уклонити их из промета у складу са царинским прописима.
- (4) Поступак задржавања и пљенидбе робе спроводи се на трошак увозника, у складу са царинским прописима. Солидарно са увозником за односне трошкове одговара и свака друга особа која је покушала незаконит увоз.
- (5) Ако се утврди да се увозом производа који су задржани у складу с одредбама из овог члана не би прекршила забрана из члана 107. став (1) овог закона, и ако су поштовани царински прописи, надлежна тијела царине пустиће производе у промет на подручју Босне и Херцеговине.
- (6) О пљенидбама и уништењу производа, према одредбама овог члана, надлежна тијела царине обавијестиће Институт.
- (7) Одредбе чл. 107. и 108. овог закона не примјењују се на увоз мале количине производа, унутар граница прописаних у погледу ослобађања плаћања царине, који су садржани у личном пртљагу путника и намијењени за приватно и некомерцијално коришћење.

ДИО ЈЕДАНАЕСТИ - МЕЂУНАРОДНА ПРИЈАВА ПРЕМА ПЦТ-У

Члан 109.

(Међународна пријава патента)

- (1) Међународна пријава је пријава која се подноси у складу са ПЦТ-ом. Свако позивање на ПЦТ у овом дијелу закона уједно се сматра позивањем и на одредбе Правилника према Уговору о сарадњи у области патената (у даљем тексту: Правилника у складу са ПЦТ-ом).
- (2) На међународне пријаве које се Институту подносе као пријемној канцеларији или у којима је Институт наведен као назначена или изабрана канцеларија примјењују се одредбе ПЦТ-а, овог закона и прописа донесених на основу овог закона.

Члан 110.

(Међународна пријава патента која се Институту подноси као пријемној канцеларији)

- (1) Међународна пријава може се Институту поднијети као пријемној канцеларији ако је подносилац пријаве држављанин Босне и Херцеговине или физичко лице које у Босни и Херцеговини има пребивалиште или правно лице које има своје сједиште у Босни и Херцеговини.

- (2) За подношење међународне пријаве из става (1) овог члана плаћају се прописане таксе и трошкови поступка у складу са чланом 17. овог закона за просљеђивање међународној канцеларији, у року утврђеном одредбама ПЦТ-а.

Члан 111.

(Међународна пријава патента која се Институту подноси као назначеној или изабраној канцеларији)

- (1) Међународна пријава у којој је Босна и Херцеговина, у складу с одредбама ПЦТ-а, назначена или изабрана ради признања националног патента, за коју су плаћени таксе и трошкови, подноси се Институту на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини најкасније до истека 34 мјесеца, рачунајући од датума њеног подношења, односно датума првенства ако је у међународној пријави захтијevano првенство у складу са чланом 8. ПЦТ-а.
- (2) Међународна пријава која је Институту поднесена као назначеној или изабраној канцеларији објављује се у службеном гласилу на начин предвиђен у члану 41. овог закона.
- (3) Привремена права прописана одредбом члана 90. овог закона подносилац међународне пријаве из става (1) овог члана стиче датумом објаве пријаве на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (4) За међународне пријаве из става (1) овог члана рок у којем се може поднијети један од захтјева из члана 42. овог закона почиње тећи од датума објаве у службеном гласилу.
- (5) Међународна пријава објављена према члану 21. ПЦТ-а неће се сматрати стањем технике у складу с одредбом члана 10 става (3) овог закона све док се не испуне услови предвиђени одредбом става (1) овог члана.

ДИО ДВАНАЕСТИ - ПРОШИРЕНИ ЕВРОПСКИ ПАТЕНТ (ЕПЦ)

Члан 112.

(Проширење дејства европског патента)

- (1) Европска пријава и европски патент који су проширени на Босну и Херцеговину, у складу с одредбама овог дијела, имају једнако дејство и подложни су истим условима као и национална пријава и национални патент према овом закону.
- (2) Према овом закону:
 - а) европска пријава је пријава европског патента поднесена ЕПЦ-у, као и међународна пријава поднесена ПЦТ-у, за коју ЕПО обавља послове као назначена или изабрана канцеларија и у којој је Босна и Херцеговина назначена;
 - б) проширени европски патент значи европски патент признат од ЕПО-а на основу европске пријаве патента за коју је захтијevano проширење на Босну и Херцеговину.

Члан 113.

(Захтјев за проширење)

- (1) Европска пријава и европски патент признат на основу те пријаве проширују се на Босну и Херцеговину на захтјев подносиоца пријаве. Захтјев за проширење сматра се поднесеним за сваку европску пријаву која је поднесена на датум или послје датума ступања на снагу Споразума о сарадњи и проширењу између Савјета министара Босне и Херцеговине и Европске патентне организације ("Службени гласник БиХ -

Међународни уговори", број 2/04, ступио на снагу 01.12.2004. године).

- (2) Институт ће, што је могуће прије, објавити у службеном гласилу информацију о сваком захтјеву за проширење након што га ЕПО обавијести да је плаћена прописана такса за проширење, али не прије истека рока од 18 мјесеци од датума подношења или, када је захтијевано првенство, од најранијег датума првенства.
- (3) Захтјев за проширење може се повићи у свако доба. Захтјев се сматра повученим ако прописана такса за проширење није плаћена у року или ако је европска пријава коначно одбијена или повучена или се сматра повученом. Институт ће информације о промјенама објавити у службеном гласилу што је могуће прије, ако је захтјев за проширење већ објављен у складу са ставом (2) овог члана.
- (4) Директор Института правилником утврђује начин и садржај објаве у складу са ст. (2) и (3) овог члана.

Члан 114.

(Такса за проширење)

- (1) У складу са чланом 113. овог закона, такса за проширење плаћа се ЕПО-у у року од шест мјесеци од датума објаве податка у Европском билтену за патенте о објави европског извјештаја о претраживању или, гдје је прикладно, у року за извршење радњи обавезних за улазак међународне пријаве у европску фазу у складу са чланом 112. став (2) тачка а) овог закона.
- (2) Такса за проширење може се уредно платити и након истека рока из става (1) овог члана у додатном року од два мјесеца, под условом да се у том року плати у износу увећаном за 50%.
- (3) На плаћање такси за проширење, на одговарајући начин се примјењују правила ЕПЦ-а која се односе на таксе. За уредно плаћене таксе за проширење не постоји могућност поврата.

Члан 115.

(Дејства европских пријава)

- (1) Европска пријава, којој је утврђен датум подношења, еквивалентна је уредној националној пријави са правом првенства захтијеваним за европску пријаву, када је признато, без обзира на исход спроведеног поступка.
- (2) Објављена европска пријава привремено даје исту заштиту какву даје и објављена национална пријава према члану 90. овог закона, од датума када је подносилац пријаве доставио превод патентних захтјева објављене европске пријаве на један од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини особи која се користи тим проналаском у Босни и Херцеговини.
- (3) Сматра се да европска пријава патента од почетка није имала учинке наведене у ставу (2) овог члана ако је захтјев за проширење повучен или се сматра повученим.

Члан 116.

(Дејства проширених европских патената)

- (1) Проширени европски патент, у складу с одредбама ст. (2) до (6) овог члана, од датума објаве податка о његовом признавању од ЕПО-а, даје иста права која би била дата и националним патентом признатим овим законом.
- (2) У року од три мјесеца од датума објаве податка о признању европског патента носилац патента мора доставити Институту захтјев за упис проширеног европског патента у регистар патената, патентни спис

европског патента како је признат, превод патентних захтјева на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини и платити таксе и трошкове поступка за објаву и штампање превода патентних захтјева из европског патента на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини, у складу са посебним прописом.

- (3) Ако, као резултат приговора или захтјева за ограничење поднесеног ЕПО-у, европски патент остане на снази са измијењеним патентним захтјевима, носилац патента мора доставити Институту превод измијењених патентних захтјева на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини и платити прописане таксе и трошкове поступка за објаву у службеном гласилу Института, у року од три мјесеца од датума објаве податка о одлуци којом се европски патент одржава у вриједности са измијењеним патентним захтјевима или се он ограничава.
- (4) Ако текст патентних захтјева садржи позивне ознаке употријебљене у цртежима, ти цртежи се морају приложити уз превод наведен у ст. (2) и (3) овог члана.
- (5) Институт у службеном гласилу Института објављује, што је могуће прије, податак о сваком преводу који је уредно поднесен према ставу (2) односно ставу (3) овог члана.
- (6) Ако превод из става (2) односно става (3) овог члана није поднесен у прописаном року или ако прописане таксе и трошкови поступка нису плаћени у одређеном року, сматра се да проширени европски патент од почетка не вриједи.
- (7) Сматра се да проширени европски патент и пријава на основу које је он признат нису од почетка производили дејства наведена у ставу (1) овог члана и члану 113. ставу (2) овог закона у оној мјери у којој је тај патент проглашен неважећим у поступку поводом приговора, поступку за ограничење или проглашење ништавим, који се воде пред ЕПО-ом.
- (8) Институт уписује податак о упису проширеног европског патента у регистар патената из члана 16. овог закона.
- (9) Директор Института правилником прописује изглед и садржај обрасца којим се захтијева упис европског патента у регистар из става (2) овог члана, садржај објаве из става (5) овог члана и упис у регистар из става (8) овог члана.

Члан 117.

(Вјеродостојан текст европске пријаве патента или европског патента)

- (1) Текст европске пријаве патента или европског патента који је састављен на језику на којем се води поступак пред ЕПО-ом вјеродостојан је текст у било којем поступку у Босни и Херцеговини.
- (2) Ако превод на једном од службених језика Босне и Херцеговине даје заштиту ужу од заштите коју даје пријава за проширени европски патент или проширени европски патент, превод прописан чланом 115. став (2) и чланом 116. став (2) овог закона сматра се вјеродостојним, осим у поступцима за поништење патента.
- (3) Подносилац пријаве или носилац патента може, у било које вријеме, доставити исправљен превод патентних захтјева из европске пријаве патента или европског

патента. Исправљени превод захтјева из објављене европске пријаве не производи ниједно правно дејство док не буде достављен особи која користи проналазак у Босни и Херцеговини. Исправљени превод захтјева из проширеног европског патента не производи ниједно правно дејство све док податак о њему не објави Институт у складу са чланом 116. ставом (5) овог закона.

- (4) Свака особа која се у доброј вјери користи проналаском или која је обавила ефикасне и озбиљне припреме за коришћење проналазак, а чије коришћење не би представљало повреду права из пријаве или патента у изворном преводу, након што исправљени превод почне производити дејство, може наставити такво коришћење у оквиру свог пословања или за потребе свог пословања без плаћања накнаде.

Члан 118.

(Права ранијег датума)

- (1) Европска пријава за коју је плаћена такса за проширење и проширени европски патент имају, у односу на националну пријаву патента и национални патент, исто дејство на стање технике као и национална пријава и национални патент.
- (2) Национална пријава и национални патент имају, у односу на проширени европски патент, исто дејство на стање технике који имају и у односу на национални патент.

Члан 119.

(Истовремена заштита)

Ако проширени европски патент и национални патент имају исти датум подношења или ако је затражено право првенства, те ако је исти датум првенства признат истој особи или њеном правном сљеднику, национални патент нема дејство у мјери у којој покрива исти проналазак као и проширени европски патент од датума од којег је истекао рок за подношење приговора на признати европски патент у случају да приговор није поднесен, а у случају кад је приговор поднесен, од датума од којег је у поступку поводом приговора донесена коначна одлука да европски патент остаје на снази.

Члан 120.

(Таксе за одржавање проширених европских патената)

- (1) Таксе и трошкови поступка за одржавање проширених европских патената плаћају се Институту за године које слиједе након године у којој је објављен податак о признању европског патента.
- (2) Члан 141. став (2) ЕПЦ-а примјењује се на одговарајући начин.

Члан 121.

(Примјена ЕПЦ-а)

Одредбе ЕПЦ-а и прописа о спровођењу уз њу не примјењују се на Део дванаести овог закона, осим ако тим одредбама није другачије прописано.

ДИО ТРИНАЕСТИ - ЕВРОПСКИ ПАТЕНТ

Члан 122.

(Европска пријава и европски патент)

Европска пријава и европски патент, у складу с одредбама овог дијела, имају једнако дејство и подложни су истим условима као и национална пријава патента и национални патент према овом закону.

Члан 123.

(Подношење европске пријаве патента)

- (1) Европска пријава може се поднијети:
- ЕПО-у или
 - Институту.
- (2) Европска пријава поднесена Институту има исто дејство као да је истог датума поднесена ЕПО-у, под условом да је Институт, у складу с одредбама ЕПЦ-а, благовремено прослиједи ЕПО-у.
- (3) Европска издвојена пријава подноси се непосредно ЕПО-у.
- (4) Ако Институт на први поглед утврди да се ради о могућем повјерљивом проналаску од интереса за Босну и Херцеговину, европску пријаву неће прослиједити ЕПО-у у складу с одредбама из става (2) овог члана, већ ће поступити у складу са чланом 86. овог закона.
- (5) Европска пријава која се поднесе Институту у складу с одредбама из овог члана може се поднијети на било којем од језика из члана 14 ст. (1) и (2) ЕПЦ-а.

Члан 124.

(Такса за европску пријаву)

Таксе и трошкови који се плаћају у вези с европском пријавом плаћају се ЕПО-у у складу с одредбама ЕПЦ-а и важећих прописа.

Члан 125.

(Дејства европских пријава)

- (1) Европска пријава, којој је утврђен датум подношења и у којој је назначена Босна и Херцеговина, еквивалентна је уредној националној пријави, гдје је примјенљива, с правом првенства захтијеваним за европску пријаву, без обзира на исход спроведеног поступка.
- (2) Објављена европска пријава патента привремено даје исту заштиту какву даје и објављена национална пријава према члану 90. овог закона, од датума када је подносилац пријаве доставио превод патентних захтјева објављене европске пријаве патента на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини, особи која се користи тим проналаском у Босни и Херцеговини.
- (3) Сматра се да европска пријава од почетка није имала дејства наведена у ставу (2) овог члана ако је повучена или се сматра повученом, коначно одбијена или ако је назнака Босне и Херцеговине повучена или се сматра повученом.

Члан 126.

(Дејства европског патента)

- (1) Европски патент у којем је назначена Босна и Херцеговина, у складу с одредбама ст. од (2) до (6) овог члана, од датума објаве податка о његовом признавању од ЕПО-а даје иста права која би била дата и националним патентом признатим у складу с овим законом.
- (2) У року од три мјесеца од датума објаве податка о признавању европског патента носилац патента мора доставити Институту захтјев за упис европског патента у регистар патената, патентни спис европског патента како је објављен у службеном гласилу ЕПО-а, превод патентних захтјева на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини и платити прописане таксе и трошкове поступка за објаву и штампање превода.

- (3) Ако као исход приговора поднесеног ЕПО-у европски патент остане на снази с измијењеним патентним захтјевима или као исход захтјева за ограничење из члана 105.а. ЕПЦ-а европски патент буде ограничен измијењеном патентних захтјева, носилац патента мора доставити Институту превод измијењених патентних захтјева на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини и платити прописане таксе и трошкове поступка за објаву у службеном гласилу у року од три мјесеца од датума објаве податка о одлуци да европски патент остаје на снази с измијењеним патентним захтјевима.
- (4) Ако текст патентних захтјева садржи позивне ознаке коришћене у цртежима, ти цртежи се морају приложити уз превод наведен у ст. (2) и (3) овог члана.
- (5) Институт у службеном гласилу објављује податак о сваком преводу који је уредно поднесен према ставу (2) односно ставу (3) овог члана.
- (6) Ако превод из става (2) односно става (3) овог члана није поднесен у прописаном року или ако прописане таксе и трошкови поступка нису плаћени у одређеном року, сматра се да европски патент за Босну и Херцеговину од почетка не вриједи, те се члан 122. ЕПЦ-а примјењује на одговарајући начин.
- (7) Сматра се да европски патент и пријава на којој се заснива од почетка нису имали дејства наведена у ставу (1) овог члана и члану 125. став (2) овог закона у обиму у којем је тај патент проглашен неважећим или ограничен у поступку по приговору или је он проглашен неважећим или ограничен у поступку из члана 105.а. ЕПЦ-а пред ЕПО-ом.
- (8) Институт уписује податак о упису европског патента у регистар патената из члана 16. овог закона.
- (9) Директор Института правилником прописује изглед и садржај обрасца којим се захтијева упис европског патента у регистар из става (2) овог члана, садржај објаве из става (5) овог члана и упис у регистар из става (8) овог члана.

Члан 127.

(Вјеродостојан текст)

- (1) Текст европске пријаве или европског патента који је састављен на језику на којем се води поступак пред ЕПО-ом вјеродостојан је текст у било којем поступку у Босни и Херцеговини.
- (2) Ако превод на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини даје заштиту ужу од заштите коју даје европска пријава патента или европски патент, превод прописан чланом 126. став (2) овог закона сматраће се вјеродостојним, осим у поступцима за поништење патента.
- (3) Подносилац пријаве патента или носилац патента могу, у било које вријеме, поднијети исправљени превод патентних захтјева пријаве европског патента или европског патента. Исправљени превод неће имати било какво правно дејство док га не објави Институт.
- (4) Свака особа која се у доброј вјери користи проналаском или која је обавила ефикасне и озбиљне припреме за коришћење проналаска, а чије коришћење не би представљало повреду права из пријаве или патента у изворном преводу, након што исправљени превод почне производити дејство, може наставити такво коришћење

у оквиру свог пословања или за потребе свог пословања без плаћања накнаде.

Члан 128.

(Права ранијег датума)

- (1) Европска пријава патента и европски патент у којем је назначена Босна и Херцеговина, имају, у односу на националну пријаву и национални патент, исто дејство на стање технике као и национална пријава патента и национални патент.
- (2) У Босни и Херцеговини национална пријава патента и национални патент имају, у односу на европски патент у којем је назначена Босна и Херцеговина, исто дејство на стање технике које имају и у односу на национални патент.

Члан 129.

(Истовремена заштита)

Ако европски патент и национални патент имају исти датум подношења или, ако је затражено право првенства, исти је датум првенства признат истој особи или њеном правном сљеднику, национални патент нема дејство у обиму у којем покрива исти проналазак као и европски патент у којем је назначена Босна и Херцеговина од датума на који је рок за подношење приговора против европског патента истекао, а да приговор није поднесен, а у случају да је приговор поднесен, од датума када је донесена коначна одлука у поступку поводом приговора да европски патент остаје на снази.

Члан 130.

(Претварање у националну пријаву)

- (1) Институт спроводи поступак за признање националног патента на захтјев подносиоца европске пријаве или на захтјев носиоца европског патента у сљедећим случајевима:
 - а) када се европска пријава сматра повученом према члану 77. став (3) ЕПЦ-а, или
 - б) када превод европске пријаве патента није благовремено поднесен у складу с одредбом члана 14. став (2) и члана 90. став (3) ЕПЦ-а.
- (2) У случају из става (1) тачке а) овог члана захтјев за претварање подноси се Институту. Институт, придржавајући се прописа о националној безбједности, захтјев просљеђује непосредно централним канцеларијама за индустријску својину држава уговорница које су у њему наведене.
- (3) У случајевима из става (1) тачке б) овог члана захтјев за претварање подноси се ЕПО-у који га просљеђује Институту ако је у њему наведена Босна и Херцеговина.
- (4) Захтјев се сматра поднесеним након уплате такси и накнаде трошкова за претварање. Дејства европске патентне пријаве из члана 66. ЕПЦ-а престају ако захтјев за претварање није благовремено поднесен.
- (5) У року од два мјесеца од подношења захтјева за претварање европске пријаве у националну пријаву, подносилац пријаве дужан је да плати прописане таксе и накнаде трошкова, у складу са посебним прописима, те да поднесе Институту превод изворног текста европске пријаве на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини. Податак о претварању се објављује у службеном гласилу Института. Ако таксе и накнаде трошкова нису благовремено плаћене, односно ако превод изворног текста европске пријаве на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини

није благовремено поднесен, сматра се да захтјев за претварање није поднесен, о чему Институт доноси одговарајући акт.

Члан 131.

(Таксе за одржавање европских патената)

- (1) Таксе и трошкови поступка за одржавање европских патената плаћају се Институту за године које слиједи након године у којој је објављен податак о признању европског патената.
- (2) Члан 141. став (2) ЕПЦ-а примјењује се на одговарајући начин.

Члан 132.

(Промет права из европске пријаве и европског патената)

Одредбе овог закона о преносу права, лиценци, заложном праву, пљенидби, стечају и присилним лиценцама примјењују се на европске пријаве и европске патенте са дејством на подручју Босне и Херцеговине.

Члан 133.

(Заштита од повреде и грађанскоправна заштита)

- (1) Одредбе овог закона у случају повреде примјењују се на европске пријаве и европске патенте у којима је назначена Босна и Херцеговина.
- (2) У случају спора у вези с европским патентом носилац патената мора, на свој трошак, доставити потпуни превод патентног списка на једном од службених језика Босне и Херцеговине, на захтјев особе која, наводно, врши повреду патената или надлежног суда.

Члан 134.

(Проглашење европског патената ништавим)

- (1) Придржавајући се одредаба из члана 139. ЕПЦ-а, односно одредбе из члана 136. овог закона, европски патент може бити проглашен ништавим у поступку пред Институтом у складу с одредбама овог закона, са дејством за Босну и Херцеговину.
- (2) Ако је Институту поднесен захтјев за проглашење европског патената ништавим, након што је пред ЕПО-ом покренут поступак поводом приговора из члана 99. ЕПЦ-а или захтјева за ограничење или проглашење неважећим из члана 105.а. ЕПЦ-а, Институт ће прекинути поступак поводом захтјева за проглашење ништавим до окончања наведених поступака пред ЕПО-ом.

Члан 135.

(Примјена ЕПЦ-а)

На европске пријаве и европске патенте који, у складу с одредбама ЕПЦ-а и овог закона, имају дејство у Босни и Херцеговини, примјењује се ЕПЦ.

ДИО ЧЕТРНАЕСТИ - ПРОГЛАШАВАЊЕ РЈЕШЕЊА НИШТАВИМ

Члан 136.

(Разлози за проглашавање рјешења ништавим)

- (1) Рјешење о признању патената односно регистрацији корисног модела може се прогласити ништавим у свако доба по службеној дужности или на приједлог заинтересованог лица или правобраниоца БиХ или омбудсмена БиХ.
- (2) Прогласиће се ништавим рјешење о признању патената:
 - а) за предмет заштите који се, у смислу члана 8. став (б) и члана 9. овог закона, не може заштитити патентом;

- б) за проналазак који на датум подношења пријаве патената, односно на датум признатог првенства, није био нов или није имао инвентивни ниво;
- ц) за проналазак који није индустријски примјењив;
- д) за проналазак који није откривен на довољно јасан и детаљан начин, тако да га стручна особа из одговарајуће области технике може извести, укључујући и случај недоступности живог биолошког материјала у надлежној установи;
- е) за предмет заштите који излази ван садржаја пријаве патената каква је поднесена или ако је патент признат на основу издвојене пријаве која излази ван садржаја пријаве каква је поднесена;
- ф) на име особе која није имала право на заштиту проналазка.

- (3) Прогласиће се ништавим рјешење о признању корисног модела чији је предмет заштите у супротности с одредбама члана 50. овог закона.

Члан 137.

(Приједлог за проглашавање рјешења ништавим)

- (1) Поступак за проглашавање рјешења о признању патената, односно рјешења о регистрацији корисног модела ништавим покреће се подношењем приједлога Институту.
- (2) Приједлог из става (1) овог члана мора садржавати податке о подносиоцу приједлога, носиоцу патената, односно корисног модела, број рјешења и регистарски број, разлоге због којих се предлаже проглашавање патената ништавим, са потребним доказима.

Члан 138.

(Поступак поводом приједлога за проглашавање рјешења ништавим)

- (1) Ако приједлог за проглашавање рјешења о признању патената ништавим није састављен у складу с одредбом члана 137. став (2) овог закона или ако нису плаћене таксе и трошкови поступка у складу са чланом 17. овог закона, Институт позива подносиоца да у року од мјесец дана од дана примања позива отклони недостатке.
- (2) Ако подносилац не уреди приједлог у року одређеном у ставу (1) овог члана, Институт одбацује приједлог закључком.
- (3) Уредан приједлог Институт доставља носиоцу патената и позива га да достави свој одговор у року који не може бити краћи од једног мјесеца нити дужи од два мјесеца од дана његовог примања.
- (4) У поступку за проглашавање рјешења о признању патената ништавим Институт позива странке да у року из става (3) овог члана доставе своје примједбе на поднеске друге странке. Када је потребно, Институт уједно позива носиоца патената да поднесе опис, патентне захтјеви и цртеже у измијењеном облику, под условом да предмет заштите не излази ван садржаја патената какав је признат.
- (5) Прије доношења одлуке о одржавању у вриједности патената у измијењеном облику, Институт обавјештава странке да намјерава да одржи у вриједности патент како је измијењен у поступку проглашења ништавим и позива их да у року из става (3) овог члана поднесу образложене примједбе ако нису сагласне са текстом на основу којег намјерава да одржи патент у вриједности. Ако се странке не сагласе с тим текстом, поступак за

проглашење рјешења о признању патента ништавим може се наставити.

- (6) Ако су странке сагласне са текстом на основу којег Институт намјерава да одржи патент у вриједности или се нису изјасниле по позиву из става (5) овог члана, Институт позива носиоца патента да у року од мјесец дана од примања позива плати таксу и трошкове поступка за штампање новог патентног списка. Ако таксе и трошкови поступка не буду плаћени, рјешење о признању патента проглашава се ништавим у границама приједлога.
- (7) Институт може, на образложени захтјев, продужити рокове из овог члана за вријеме које сматра оправданим, али највише за два мјесеца.
- (8) Ако то оцијени неопходним ради утврђивања чињеница битних за доношење одлуке, Институт може одржати усмену расправу.
- (9) Одредбе овог члана примјењују се на одговарајући начин ако је поднесен приједлог за проглашење рјешења о регистрацији корисног модела ништавим и када су приложени докази из члана 137. став (2) овог закона довољни за вјероватност да корисни модел не испуњава услове из члана 50. овог закона.
- (10) Ако подносилац приједлога за проглашавање рјешења о признању патента, односно о регистрацији корисног модела ништавим, током поступка одустане од приједлога, Институт може наставити поступак по службеној дужности.
- (11) Одредбе овог члана које се односе на поступак поводом приједлога за поништавање рјешења о признању патента, односно регистрацији корисног модела на одговарајући начин се примјењују и на поступак поводом приједлога за поништавање рјешења о издавању сертификата.

Члан 139.

(Ништавност рјешења о додјели сертификата)

- (1) Рјешење о издавању сертификата, односно рјешење о продужењу трајања сертификата може се прогласити ништавим у свако доба по службеној дужности или на приједлог заинтересоване особе.
- (2) Рјешење о издавању сертификата прогласиће се ништавим ако је:
 - а) додијељен противно одредбама члана 75. овог закона;
 - б) основни патент престао да важи прије истека свог законског рока трајања;
 - ц) основни патент опозван или ограничен у мјери да производ за који је сертификат издат више није заштићен захтјевима основног патента или ако након истека основног патента постоје разлози за опозив који би оправдали такав опозив или ограничење.

Члан 140.

(Рјешење о приједлогу за проглашавање рјешења о признању патента ништавим)

- (1) На основу резултата спроведеног поступка Институт доноси рјешење о проглашавању рјешења о признању патента ништавим, у потпуности или дјелимично, или рјешење којим се приједлог одбија.
- (2) Пријава и патент признат на основу те пријаве од почетка неће имати дејства наведене у чл. 89. и 90. овог

закона у мјери у којој је рјешење о признању патента проглашено ништавим или неважећим.

- (3) Проглашавање рјешења о признању патента ништавим нема ретроактивно дејство на правоснажне судске одлуке у вези с утврђивањем повреде права, као ни на склопљене уговоре о преносу права, односно уступању лиценце, ако су и у мјери у којој су ти уговори реализовани под условом да је тужилац односно носилац права патента поступао савјесно.

ДИО ПЕТНАЕСТИ - ПОСТУПАК ПО ЖАЛБИ

Члан 141.

(Право жалбе)

- (1) Против одлука Института донесених у првом степену странка чијем захтјеву у цијелости или у дијелу није удовољено има право жалбе у року од 15 дана од дана примања одлуке.
- (2) Друге странке у поступку који је окончан одлуком против које се подноси жалба имају право да буду странке у жалбеном поступку.

Члан 142.

(Садржај жалбе)

Осим података које мора имати сваки поднесак, жалба мора садржавати:

- а) назнаку одлуке против које се подноси,
- б) изјаву о томе да се одлука оспорава у цјелини или у одређеном дијелу,
- ц) разлоге због којих се жалба подноси,
- д) образложење жалбе, те доказе којима подносилац жалбе потврђује своје наводе из жалбе,
- е) потпис подносиоца жалбе,
- ф) пуномоћ ако се жалба подноси посредством заступника.

Члан 143.

(Комисија за жалбе Института)

- (1) Комисија за жалбе Института за одлучивање о жалбама против одлука Института оснива се као независно тијело за одлучивање о жалбама у складу с одредбама овог закона.
- (2) Комисија за жалбе има три члана од којих је један предсједавајући и три замјеника члана, од којих је један замјеник предсједавајућег. Чланове Комисије за жалбе именује Савјет министара на основу јавног конкурса, међу независним стручњацима у области права индустријске својине на начин уређен одлуком Савјета министара. Запослени у Институту не могу бити чланови Комисије за жалбе.
- (3) Сједиште Комисије за жалбе је у сједишту Института. Комисија за жалбе има свој печат. Институт обезбјеђује Комисији за жалбе радни простор и потребну опрему за обављање њихових задатака. Канцеларијске и друге административне послове за Комисију за жалбе обезбјеђује Институт.
- (4) Предсједавајући Комисије за жалбе (у даљем тексту: предсједавајући) управља радом Комисије за жалбе. Ако сједници не може присуствовати предсједавајући или члан Комисије за жалбе, замјењује га замјеник предсједавајућег, односно замјеник члана.
- (5) Предсједавајући и чланови Комисије за жалбе независни су, нису обавезани никаквим упутствима директора Института и своје задатке обављају непристрасно и у складу са законом и правилима струке.

- (6) Предсједавајући и чланови Комисије за жалбе имају положај независних стручњака а накнаду за свој рад примају у складу са спроведбеним прописом о накнадама за рад Комисије за жалбе Института и одлуком Савјета министара.
- (7) Чланови Комисије за жалбе и замјеници чланова који су учествовали у доношењу одлуке у првостепеном поступку, или кад постоје други разлози за њихово изузимање, не могу учествовати у поступку по жалби у истом предмету.
- (8) Појединости о раду Комисије за жалбе уређују се пословником који доноси Комисија за жалбе.

Члан 144.

(Одлучивање о жалби)

- (1) Комисија за жалбе одлучује на сједницама већином гласова.
- (2) Комисија за жалбе одлучује на основу поднесака странака, а када сматра да је то потребно, може одредити одржавање усмене расправе.
- (3) Одредбе из чланова 45. и 46. односно 141. овог закона примјењују се на одговарајући начин у рјешавању Комисије за жалбе о жалби.

ДИО ШЕСНАСТИ - ЗАШТИТА ПРАВА ПОГЛАВЉЕ I - ОВЛАШЋЕНИК И СОЛИДАРНОСТ ОВЛАШЋЕНИКА

Члан 145.

(Овлашћене особе)

- (1) Особа чија су права, према овом закону, повријеђена (у даљем тексту: овлашћеник) може тражити заштиту тих права и накнаду штете од повредиоца тих права према општим правилима о накнади штете, ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Једнаку заштиту може тражити овлашћеник када пријети стварна опасност да ће његова права из овог закона бити повријеђена.

Члан 146.

(Солидарност овлашћеника)

Ако је више особа овлашћено да тражи заштиту права, свака од њих може тражити заштиту тог права у цјелини.

ПОГЛАВЉЕ II - ГРАЂАНСКОПРАВНА ЗАШТИТА

Члан 147.

(Тужбени захтјеви)

- (1) Ако је искључиво право према овом закону повријеђено, овлашћеник може тужбом захтијевати:
- утврђивање почињене повреде;
 - забрану даљег чињења почињене повреде и будућих сличних повреда престанком или уздржавањем од радњи које то право повређују;
 - уклањање стања насталог повредом права;
 - повлачење предмета повреде из привредних токова уз уважавање интереса трећих савјесних лица;
 - потпуно уклањање предмета повреде из привредних токова;
 - уништење предмета повреде;
 - уништење средстава која су искључиво или у претежној мјери намијењена или се користе за чињење повреда и која су у власништву повредиоца;
 - препуштање предмета повреде носиоцу права уз накнаду трошкова производње;
 - објаву пресуде о трошку туженог;

ј) накнаду имовинске штете и оправданих трошкова поступка.

- (2) Овлашћеник за подношење тужбе из става (1) овог члана је носилац права или носилац лиценце у оној мјери у којој је на то овлашћен на основу правног посла или закона.
- (3) Право на подношење тужбе из става (1) овог члана припада и подносиоцу пријаве која је објављена и стицаоцу искључиве лиценце.
- (4) У случају повреде корисног модела прије подношења тужбе из става (1) овог члана овлашћеник мора располагати доказом да је поднесен захтјев за потпуно испитивање корисног модела у складу с одредбом члана 59. ст. (1) и (2) овог закона.
- (5) При одлучивању о захтјевима из става (1) тач. од ц) до х) овог члана, суд ће узимати у обзир све околности случаја, нарочито сразмјер између тежине почињене повреде и захтјева, као и интерес овлашћеника за обезбјеђење дјелотворне заштите права.
- (6) У поступку против лица чије су услуге биле коришћене за повреду права, а постојање те повреде већ је правоснажно установљено у поступку према трећем лицу, претпоставља се да постоји повреда права.
- (7) Тужба из става (1) овог члана може се поднијети у року од три године од дана сазнања за повреду и повредиоца, али не након протекла рока од пет година од дана почињене повреде.

Члан 148.

(Накнада штете)

- (1) За све повреде права из овог закона вриједи општа правила о накнади штете и одговорности за штету, ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Повредилац права дужан је да плати носиоцу права одштету у обиму који се одређује према општим правилима о накнади штете или у обиму који одговара уговореној или уобичајеној накнади за закониту употребу предмета заштите.

Члан 149.

(Пенал)

- (1) Ако је право носиоца које произлази из патента повријеђено намјерно или крајњом непажњом, носилац права може тражити од повредиоца накнаду до троструког износа уговорене, а ако није уговорена, од одговарајуће уобичајене накнаде.
- (2) При одлучивању о захтјеву за плаћање пенала суд ће узимати у обзир све околности случаја, а нарочито обим настале штете, степен кривице повредиоца, обим уговорене или уобичајене накнаде и превентивни циљ пенала.
- (3) Ако је настала штета већа од пенала из става (1) овог члана, носилац права овлашћен је да тражи разлику до износа накнаде потпуне штете.

Члан 150.

(Нематеријална штета)

- (1) Проналазач има право тужбом од суда захтијевати да наложи упис његовог имена у пријаву и у све исправе које се издају за патент, као и у одговарајуће регистре Института, ако је у пријави у статусу проналазача наведена особа која није проналазач или ако проналазач није наведен.

- (2) Право на тужбу из става (1) овог члана припада и оном проналазачу заједничког проналазка који није наведен у пријави.
- (3) Уз захтјев из става (1) овог члана може се истаћи и захтјев за објављивање правоснажне пресуде на трошак туженика.
- (4) Рок за подношење тужбе из ст. (1) и (2) овог члана није ограничен. Смрћу проналазача право на подношење тужбе стичу његови наслједници.
- (5) Независно од накнаде имовинске штете, као и у случају када такве штете нема, проналазач може тражити досуђивање правичне новчане одштете за претрпљену душевну бол због повреде моралних права. При одлучивању о захтјеву суд ће узимати у обзир све околности случаја, а нарочито интензитет и трајање душевне боли проузроковане повредом моралног права.
- (6) Захтјев из става (1) овог члана не застаријева и наслјеђује се.

Члан 151.

(Привремене мјере)

- (1) Суд ће одредити привремену мјеру ради обезбјеђења захтјева према одредбама овог закона ако предлагач учини вјероватним:
 - а) да је носилац права из овог закона, и
 - б) да је његово право повријеђено или да пријети стварна опасност од повреде.
- (2) Носилац права мора учинити вјероватним и једну од следећих претпоставки:
 - а) опасност да ће остваривање захтјева бити онемогућено или знатно отежано;
 - б) да је привремена мјера потребна у сврху спречавања настанка штете коју ће касније бити тешко поправити, или
 - ц) да претпостављени повредилац изрицањем привремене мјере, која би се касније у поступку показала неоправданом, не би претрпио веће негативне последице од оних које би без изрицања такве привремене мјере претрпио носилац права.
- (3) Носилац права који предлаже доношење привремене мјере без претходног обавјештења и саслушања противне стране, дужан је, осим услова из ст. (1) и (2) овог члана, учинити вјероватним да би било какво одгађање изрицања привремене мјере проузроковало носиоцу права настанак штете коју би било тешко поправити. У случају изрицања привремене мјере према одредбама овог става, суд ће рјешење о привременој мјери доставити противној страни одмах након њеног извршења.
- (4) Носилац права не мора доказивати опасност да ће остваривање захтјева бити онемогућено или знатно отежано ако учини вјероватним да ће предложена привремена мјера проузроковати претпостављеном повредиоцу само незнатну штету. Сматра се да опасност постоји ако би требало остваривати захтјеве у иностранству.
- (5) Суд може одредити за обезбјеђење захтјева, према ставу (1) овог члана, било коју привремену мјеру којом се може постићи циљ обезбјеђења, а нарочито:
 - а) претпостављеном повредиоцу забранити радње којима се повређује право из овог закона;
 - б) одузимање, уклањање из промета и похрањивање предмета повреде и средства повреде који су искључиво или у претежној мјери намијењени, односно користе се за чињење повреда.
- (6) Ако је мјера одређена прије подношења тужбе, суд ће у рјешењу одредити и рок у којем предлагач мора поднијети тужбу у сврху оправдања те мјере. Рок не може бити дужи од 20 радних дана, односно 31 календарског дана од дана достављања рјешења предлагачу, зависно од тога који рок касније истиче.
- (7) Суд мора одлучити о приговору против рјешења о привременој мјери у року од мјесец дана од дана подношења одговора на приговор, односно од истека рока за подношење тог одговора.
- (8) У поступку за изрицање привремене мјере примјењују се одредбе закона којим се уређује парнични поступак, ако овим законом није другачије одређено. Поступак у вези с изрицањем привремене мјере је хитан.
- (9) Суд у поступку према одредбама овог члана мора обезбиједити заштиту повјерљивих података странака и водити бригу о томе да се судски поступак не злоупотреби искључиво с намјером прибављања повјерљивих података противне стране.
- (10) На захтјев особе против које је покренут поступак за изрицање привремене мјере, суд може, на терет подносиоца захтјева за изрицање привремене мјере, одредити одговарајући износ као средство обезбјеђења за случај неоснованости тог захтјева.

Члан 152.

(Мјере за обезбјеђење доказа)

- (1) Суд ће донијети рјешење о обезбјеђењу доказа ако предлагач учини вјероватним да:
 - а) је носилац права из овог закона;
 - б) је његово право повријеђено или да пријети стварна опасност од повреде;
 - ц) ће докази о тој повреди бити уништени или касније неће моћи бити изведени.
- (2) Носилац права који тражи доношење рјешења о обезбјеђењу доказа без претходног обавјештења и саслушања противне стране дужан је, осим услова из става (1) овог члана, учинити вјероватним и постојање опасности да ће докази о повреди, због радњи противника, бити уништени или се касније неће моћи извести. У случају доношења одлуке о обезбјеђењу доказа према одредбама овог става, суд ће рјешење о обезбјеђењу доставити противној страни одмах након извођења доказа.
- (3) Суд може рјешењем из става (1) овог члана одредити извођење било којег доказа, а нарочито:
 - а) увиђај просторија, пословне документације, инвентара, база података, компјутерских меморијских јединица или других ствари;
 - б) одузимање узорака предмета повреде;
 - ц) преглед и предају докумената;
 - д) одређивање и саслушање вјештака;
 - е) саслушање свједока.
- (4) Обезбјеђење доказа може се тражити и након правоснажно окончаног поступка, ако је то потребно у сврху покретања поступка према ванредним правним лијековима или за вријеме таквог поступка.
- (5) У поступку обезбјеђења доказа, према одредбама овог члана, примјењују се одредбе закона којим се уређује парнични поступак, а које се односе на судске мјере

обезбјеђења, осим ако је овим законом другачије одређено. Поступак обезбјеђења доказа је хитан.

- (6) Ако се касније покаже да је приједлог за обезбјеђење доказа неоправдан или ако носилац права тај приједлог не оправда, противна страна има право да тражи:
- а) враћање одузетих предмета;
 - б) забрану употребе прибављених информација;
 - ц) накнаду штете.
- (7) Ако је мјера одређена прије подношења тужбе, суд ће у рјешењу одредити и рок у којем предлагач мора поднијети тужбу у сврху оправдања те мјере. Рок не може бити дужи од 20 радних дана, односно 31 календарског дана од дана достављања рјешења предлагачу, у зависности од тога који рок касније истиче.
- (8) Суд у поступку обезбјеђења доказа, према одредбама овог члана, мора обезбиједити заштиту повјерљивих података странака и водити бригу о томе да се судски поступак не злоупотреби искључиво с намјером прибављања повјерљивих података противне стране.
- (9) На захтјев особе против које је покренут поступак за обезбјеђење доказа суд може, на терет предлагача те мјере, одредити одговарајући износ као средство обезбјеђења за случај неоснованости тог приједлога.

Члан 153.

(Дужност обавјештавања)

- (1) Суд може током парнице због повреде права из овог закона, на основу оправданог захтјева једне од странака, одредити повредиоцу права да достави податке о извору и дистрибутивним каналима робе или услуга којима се повређује право из овог закона.
- (2) Суд може одредити да податке из става (1) овог члана доставе суду и особе које у обиму комерцијалне дјелатности:
- а) посједују робу за коју се сумња да се њоме повређује право из овог закона, или
 - б) користе услуге за које се сумња да се њима повређује право из овог закона, или
 - ц) дају услуге за које се сумња да се њима повређује право из овог закона.
- (3) Сматра се да је нека радња предузета у оквиру комерцијалне дјелатности ако је предузета за прибављање индиректне или директне економске користи. Појам комерцијалне дјелатности не обухвата радње савјесних крајњих потрошача.
- (4) Суд може одредити да податке из става (1) овог члана достави суду и особа коју је нека од особа наведених у ставу (2) овог члана означила као умијешану у производњу, израду и дистрибуцију робе или пружање услуга за које се сумња да се њима повређује право из овог закона.
- (5) Подаци тражени на основу става (1) овог члана могу нарочито обухватати:
- а) име, адресу, односно фирму и сједиште произвођача, израђивача, дистрибутера, добављача и других претходних посједника робе односно давалаца услуга, као и намјераваних продавача на велико и мало;
 - б) податке о количинама произведене, израђене, испоручене, примљене или наручене робе или услуга, као и о цијенама оствареним за дотичну робу и услуге.

Члан 154.

(Извођење доказа)

- (1) Ако суд одлучи да ће извести предложени доказ који се налази код противне стране, та страна је дужна на захтјев суда предати доказна средства којима располаже.
- (2) Став (1) овог члана односи се и на банковну, финансијску и пословну документацију која је под надзором противне стране, ако се ради о повреди која достиже обим комерцијалне дјелатности.
- (3) У поступку извођења доказа примјењују се одговарајуће одредбе закона којим се уређује парнични поступак, осим ако је овим законом другачије одређено.
- (4) Суд мора након извођења доказа, према ставу (1) овог члана, обезбиједити заштиту повјерљивих података странака и водити бригу о томе да се судски поступак не злоупотреби искључиво с намјером прибављања повјерљивих података противне стране.

Члан 155.

(Терет доказа)

- (1) Ако је предмет повреде патентом заштићени поступак за производњу новог производа, сматраће се, док се не докаже супротно, да је сваки једнак производ или производ једнаког састава произведен заштићеним поступком.
- (2) У недостатку доказа о супротном, сматраће се да је производ добијен заштићеним поступком ако је производ нов или ако је вјероватно да је производ добијен заштићеним поступком и да носилац патента није могао, упркос разумном труду, утврдити поступак који је стварно коришћен. Вјероватност да је производ добијен заштићеним поступком постоји нарочито кад је заштићени поступак једини познати поступак.
- (3) Терет доказивања лежи на особи која такав производ производи, при чему се узимају у обзир њени легитимни интереси да заштити своје производне и пословне тајне.

Члан 156.

(Хитност у поступању и примјена одредаба других закона)

- (1) Поступак због повреде права из овог закона је хитан.
- (2) На поступке због повреде патента примјењују се одредбе закона којим се уређује парнични поступак, односно закона којим се уређује извршни поступак.
- (3) На захтјев суда или које од странака у поступку због повреде права из патента, Институт ће одмах узети у рад захтјев за проглашавање рјешења ништавим, ако је захтјев за проглашење рјешења ништавим поднесен прије или током парнице, и хитно по њему поступати. Суд ће, с обзиром на околности случаја, одлучити хоће ли одредити прекид поступка до коначне одлуке о захтјеву за проглашавање рјешења ништавим.

ПОГЛАВЉЕ III - ЦАРИНСКЕ МЈЕРЕ

Члан 157.

(Захтјев носиоца права)

- (1) Носилац искључивих права, према овом закону, који оправдано сумња да ће доћи до увоза, провоза или извоза робе произведене у супротности с одредбама овог закона, може поднијети тијелу надлежном за послове царине (у даљем тексту: царинско тијело) захтјев за заштиту својих права путем царинских мјера привременог задржавања робе од даљег пуштања у промет.

- (2) Захтјев за заштиту права, према ставу (1) овог члана, мора садржавати:
- податке о подносиоцу захтјева и о носиоцу искључивог права из овог закона, ако се не ради о истој особи;
 - детаљан опис робе, који омогућава њену идентификацију;
 - доказе о томе да је подносилац захтјева, односно његов овлаштеник носилац искључивог права из овог закона у вези с том робом;
 - доказе о томе да је искључиво право вјероватно повријеђено;
 - друге податке важне за одлучивање о захтјеву којима располаже подносилац, као што су подаци о локацији робе и њеној дестинацији, очекивани датум доласка или одласка пошиљке, подаци о превозном средству, подаци о увознику, извознику, примаоцу и сл.;
 - период у којем ће царинска тијела поступати према захтјеву и који не може бити дужи од двије године од дана подношења захтјева.
- (3) Царинско тијело може, прије доношења одлуке којом удовољава захтјеву из става (1) овог члана, тражити од носиоца права да положи осигурање за трошкове похране и превоза робе, те за накнаду других трошкова или штете који би могли настати царинском тијелу у вези с робом, као и страни против које је прихваћен захтјев из става (1) овог члана.
- (4) Ако царинско тијело удовољи захтјеву из става (1) овог члана, оно о томе обавјештава све царинске подружнице и носиоца права.

Члан 158.

(Поступак након привременог задржавања робе)

- Ако царинска испостава проводећи царински поступак нађе робу која одговара опису робе из одлуке надлежног царинског тијела, она ће ту робу привремено задржати од даљег пуштања у промет. Одлука о привременом задржавању робе уручује се носиоцу права и њеном увознику. У одлуци о задржавању робе одређује се да се власник робе односно особа овлашћена за располагање робом, у року од десет радних дана од дана привременог задржавања, може изјаснити о томе да ли је ријеч о роби којом се повређује право из овог закона.
- Ако царинско тијело не прими писано изјашњење власника или особе овлашћене за располагање робом у року из става (1) овог члана, може одузети и уништити робу на захтјев и о трошку носиоца права.
- Ако власник робе или особа овлашћена за располагање робом у року из става (1) овог члана поднесе изјаву да није ријеч о роби којом се повређује право из овог закона, носилац права у року од десет радних дана од примања обавјештења о таквој изјави може да поднесе тужбу због повреде права. Ако посебне околности случаја то оправдавају, царинско тијело може, на захтјев носиоца права, одредити додатни рок за подношење тужбе, који не може бити дужи од десет радних дана.
- Носилац права или особа коју он овласти може за вријеме привременог задржавања обавити преглед и контролу робе и пратеће документације у обиму који је потребан за утврђивање његових захтјева и за остваривање судске заштите његових права уз

обезбјеђење заштите повјерљивих података. Право на преглед и контролу робе има и њен увозник.

- Ако носилац права не поднесе тужбу у складу са ставом (3) овог члана, привремено задржана роба пушта се у тражену царински допуштену употребу односно промет, под условом да су испуњени сви други законом прописани услови.
- Ако носилац права поднесе тужбу у складу с одредбама става (3) овог члана и надлежни суд донесе одлуку о привременој мјери задржавања робе у року из става (3) овог члана, царинско тијело доноси одлуку о пљенидби робе до доношења правоснажне судске одлуке.
- Ако носилац права поднесе тужбу у складу с одредбама става (3) овог члана, а надлежни суд не донесе привремену мјеру задржавања робе у року из става (3) овог члана, власник привремено задржане робе или особа овлашћена за располагање њоме има право да захтјева ослобађање те робе ако положи средства обезбјеђења у износу довољном за евентуалну накнаду штете носиоцу права, под условом да су испуњени сви остали услови за ослобађање те робе.

Члан 159.

(Поступак по службеној дужности)

- Ако царинска испостава, спроводећи царински поступак у вези с увозом, провозом или извозом робе оправдано сумња да су одређеном робом повријеђена права према овом закону, она ће привремено задржати пуштање те робе у промет и о томе обавјештити царинско тијело.
- Царинско тијело писаним путем обавјештава носиоца права о задржавању робе, о сумњи да се ради о повреди његових права и о могућности подношења захтјева према члану 157. овог закона у року од пет радних дана од дана задржавања робе.
- Ако носилац права поднесе захтјев у складу са ставом (2) овог члана, роба се задржава до доношења одлуке царинског тијела. Ако царинско тијело удовољи захтјеву из члана 157. овог закона, роба се привремено задржава за даљих десет радних дана. Носилац права у том року мора да спроведе радње из члана 158. става (4) овог закона.
- Одредбе члана 158. овог закона и одредбе овог члана не примјењују се на увоз, провоз или извоз робе у малим количинама намијењеним за приватну и некомерцијалну употребу, које се уносе или износе као дио личног пртљага или шаљу у малим пошиљкама.

Члан 160.

(Примјена других царинских прописа)

- На царински поступак у вези са робом којом се повређују права из овог закона на одговарајући начин се примјењују остали царински прописи.
- Прописе о спровођењу царинских мјера из овог закона доноси Савјет министара на приједлог Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине.
- Царински поступак у вези са робом којом се повређују права из овог закона је хитан.

ДИО СЕДАМНАЕСТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 161.

(Патенти признати до почетка примјене овог закона)

- Патенти који су до дана почетка примјене овог закона уписани у регистар патената који води Институт остају

на снази и на њих ће се примјењивати одредбе овог закона.

- (2) Консензуални патенти који су до дана почетка примјене овог закона уписани у регистар патената који води Институт остају на снази и на њих ће се примјењивати одредбе Закона о патенту ("Службени гласник БиХ", број 53/10).

Члан 162.

(Поступци у току)

- (1) Поступци покренути до дана почетка примјене овог закона довршиће се према одредбама Закона о патенту ("Службени гласник БиХ", број 53/10).
- (2) Подносиоци који су Институту поднијели пријаву патента на основу Закона о патенту ("Службени гласник БиХ", број 53/10) могу у року од три мјесеца од дана почетка примјене овог закона поднијети захтјев за претварање пријаве патента у пријаву корисног модела из члана 50. овог закона, под условом да пријава патента на дан подношења захтјева за претварање није објављена.

Члан 163.

(Поступци у току по захтјеву за проширење дејства европског патента)

Даном ступања на снагу ЕПЦ-а у Босни и Херцеговини, у складу са чланом 135. овог закона, престају да важе одредбе чл. од 112. до 121. овог закона, а сви по њима започети поступци довршиће се према тим одредбама.

Члан 164.

(Правилник о спровођењу)

- (1) Директор Института до дана одређеног за примјену овог закона донијеће правилник о спровођење овог закона.
- (2) До дана ступања на снагу правилника из става (1) овог члана остаје на снази Правилник о поступку за заштиту патента и консензуалног патента ("Службени гласник БиХ", бр. 105/10 и 91/16).

Члан 165.

(Прописи о таксама и трошковима поступка)

Директор Института поднијеће надлежним институцијама приједлог измјена прописа којима се уређују таксе и накнаде посебних трошкова у поступку стицања и одржавања, како би се ускладили с одредбама овог закона, два мјесеца од његовог ступања на снагу.

Члан 166.

(Почетак примјене одредбе о сертификату о додатној заштити)

Одредба члана 82. овог закона почеће се примјењивати након пријема Босне и Херцеговине у пуноправно чланство Европске уније.

Члан 167.

(Престанак важења других прописа)

Почетком примјене овог закона престаје да важи Закон о патенту ("Службени гласник БиХ", број 53/10).

Члан 168.

(Примјена међународних уговора)

Одредбе међународних уговора у вези са патентима, којима је приступила Босна и Херцеговина, примјењују се на предмете које третира овај закон и, у случају сукоба с одредбама овог закона, примјењују се одредбе међународних уговора.

Члан 169.

(Заштита личних података)

Приликом примјене овог закона обрада личних података спроводиће се у складу с прописима којима се уређује заштита личних података у Босни и Херцеговини.

Члан 170.

(Ступање на снагу и примјена Закона)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се по истеку године дана од датума ступања на снагу.

Број 01,02-02-1-1419/25

14. маја 2026. године

Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ
Дарко Бабаљ, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ
Кемал Адемовић, с. р.

836

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 33. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. novembra 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. maja 2026. godine, usvojila je

ZAKON

O ZAŠTITI POSLOVNE TAJNE KAO PRAVA INTELKTUALNOG VLASNIŠTVA DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se pretpostavke pravne zaštite i pravila postupka za zaštitu poslovne tajne kao prava intelektualnog vlasništva (u daljnjem tekstu: poslovna tajna) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja.
- (2) Ovim zakonom obavlja se usklađivanje s Direktivom (EU) 2016/943 Evropskog parlamenta i Vijeća od 8. juna 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva (know-how) i poslovnih informacija (poslovnih tajni) protiv njihovog neovlaštenog pribavljanja i Direktivom 2004/48 od 29. aprila 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva.
- (3) Odredbe direktiva iz stava (2) ovog člana navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tečevine Evropske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

Član 2.

(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

Član 3.

(Značenje izraza)

- (1) Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:
- a) poslovnom tajnom smatraju se informacije koje ispunjavaju sljedeće uslove:
- 1) predstavljaju tajnu jer nisu u cjelini ili u pogledu strukture i skupa njihovih sastavnih dijelova općepoznate ili lako dostupne licima koja u

- okviru svojih aktivnosti uobičajeno dolaze u kontakt s takvom vrstom informacija,
- 2) imaju komercijalnu vrijednost jer predstavljaju tajnu,
 - 3) lice koje ih zakonito kontrolira je u datim okolnostima preduzelo razumne mjere kako bi sačuvalo njihovu tajnost;
- b) nosilac poslovne tajne je fizičko ili pravno lice pod čijom je zakonitom kontrolom poslovna tajna;
 - c) povredilac poslovne tajne je fizičko ili pravno lice koje je nezakonito pribavilo, koristilo ili otkrilo poslovnu tajnu;
 - d) lice za koje se sumnja da je povrijedilo poslovnu tajnu je fizičko ili pravno lice za koje se sumnja da je nezakonito pribavilo, koristilo ili otkrilo poslovnu tajnu;
 - e) roba kojom je počinjena povreda je roba čiji su dizajn, karakteristike, način funkcioniranja, postupak proizvodnje ili način stavljanja u promet u značajnoj mjeri ostvareni zahvaljujući poslovnoj tajni koja je nezakonito pribavljena, korištena ili otkrivena;
 - f) mjesno nadležan je sud u čijoj je stvarnoj nadležnosti zaštita industrijskog vlasništva, autorskog prava i srodnih prava i drugih prava intelektualnog vlasništva.
- (2) Informacije iz stava (1) tačka a) ovog člana obuhvataju, između ostalog, znanje i iskustvo i tehnološke informacije.
 - (3) Razumnim mjerama za očuvanje tajnosti informacija iz stava (1) tačka a) ovog člana smatraju se, između ostalog, izrada internog akta o rukovanju poslovnom tajnom i krugu lica i njihovim pravima i obavezama prilikom rukovanja poslovnom tajnom, mjere fizičke ili elektronske zaštite pristupa i rukovanja poslovnom tajnom, označavanje dokumenata oznakom "poslovna tajna" ili sličnom oznakom koja upućuje na to da je riječ o poslovnoj tajni, ograničavanje pristupa prostorijama i datotekama u kojima se nalaze informacije koje se smatraju poslovnom tajnom ili zaključivanje ugovora o povjerljivosti odnosno neotkrivanju povjerljivih informacija s licima koja potencijalno mogu doći u posjed poslovne tajne, uključujući zaposlene, poslovne partnere, vanjske saradnike i konsultante odnosno potpisivanje izjava navedenih lica o povjerljivosti ili neotkrivanju povjerljivih informacija.

Član 4.

(Primjena drugih propisa)

- (1) U postupcima građanskopravne zaštite poslovne tajne i postupcima po prijedlogu za određivanje privremene mjere i prijedlogu za određivanje osiguranja dokaza na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje pamični postupak i zakona kojim se uređuje izvršni postupak, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Na pitanja u vezi s naknadom štete prouzrokovane nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju obavezni odnosi.

DIO DRUGI - PRIBAVLJANJE, KORIŠTENJE I OTKRIVANJE POSLOVNE TAJNE

Član 5.

(Zakonito pribavljanje, korištenje i otkrivanje poslovne tajne)

- (1) Pribavljanje poslovne tajne smatra se zakonitim ako je poslovna tajna pribavljena na jedan od sljedećih načina:
 - a) nezavisnim otkrićem ili stvaranjem;

- b) posmatranjem, proučavanjem, rastavljanjem ili testiranjem proizvoda ili predmeta koji je učinjen dostupnim javnosti ili koji je zakonito u posjedu pribavioca informacije (reverzibilni inženjering) koji nije vezan pravno važećom obavezom da ograniči pribavljanje poslovne tajne ili koji nije vezan pravno važećom obavezom zabrane vršenja reverzibilnog inženjeringa;
 - c) ostvarivanjem prava zaposlenih ili predstavnika zaposlenih na informiranje i konsultiranje u skladu s posebnim propisima;
 - d) drugom radnjom koja je u okolnostima konkretnog slučaja u skladu s dobrim poslovnim običajima.
- (2) Pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se zakonitim u mjeri u kojoj je zahtijevano ili dopušteno posebnim propisima.

Član 6.

(Nezakonito pribavljanje, korištenje i otkrivanje poslovne tajne)

- (1) Pribavljanje poslovne tajne bez saglasnosti nosioca poslovne tajne smatra se nezakonitim ako je učinjeno na sljedeći način:
 - a) neovlaštenim pristupom, prisvajanjem ili umnožavanjem dokumenata, predmeta, materijala, supstanci ili elektronskih datoteka koji su pod zakonitom kontrolom nosioca poslovne tajne, a sadrže poslovnu tajnu, ili se poslovna tajna iz njih može izvesti, ili
 - b) drugim postupanjem za koje se, u datim okolnostima, smatra da je u suprotnosti s dobrim poslovnim običajima.
- (2) Korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se nezakonitim ako ga bez saglasnosti nosioca poslovne tajne vrši lice za koje se ustanovi da je:
 - a) poslovnu tajnu pribavilo nezakonito;
 - b) prekršilo sporazum o povjerljivosti ili drugu obavezu koja se odnosi na zabranu otkrivanja poslovne tajne;
 - c) prekršilo ugovornu ili drugu obavezu kojom se ograničava korištenje poslovne tajne.
- (3) Pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se nezakonitim i ako je lice u trenutku pribavljanja, korištenja ili otkrivanja znalo ili je u datim okolnostima moralo znati da je poslovna tajna pribavljena direktno ili indirektno od drugog lica koje je poslovnu tajnu nezakonito koristilo ili otkrilo u smislu stava (2) ovog člana.
- (4) Nezakonitim korištenjem poslovne tajne smatra se i proizvodnja, nuđenje ili stavljanje u promet robe kojom je počinjena povreda odnosno uvoz, izvoz ili skladištenje robe kojom se čini povreda u svrhe proizvodnje, nuđenja ili stavljanja robe u promet, ako je lice koje je obavljalo navedene aktivnosti znalo ili je u datim okolnostima moralo znati da je poslovna tajna korištena nezakonito u smislu stava (2) ovog člana.

DIO TREĆI - GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Član 7.

(Tužba zbog povrede poslovne tajne)

- (1) U slučaju povrede poslovne tajne, nosilac poslovne tajne može kod nadležnog suda tužbom zahtijevati:
 - a) utvrđivanje povrede;
 - b) prestanak povrede ili, u zavisnosti od slučaja, zabranu korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
 - c) zabranu proizvodnje, nuđenja, stavljanja u promet ili korištenja robe kojom je počinjena povreda, odnosno

- zabranu uvoza, izvoza ili skladištenja robe kojom je počinjena povreda u svrhe proizvodnje, nudenja, stavljanja u promet ili korištenja robe;
- d) određivanje odgovarajućih mjera koje se odnose na robu kojom je počinjena povreda, koje obuhvataju povlačenje takve robe s tržišta, uklanjanje s robe svojstava koja je čine robom kojom je počinjena povreda poslovne tajne ili uništenje robe kojom je počinjena povreda, odnosno ako je to opravdano, njeno povlačenje s tržišta, pod uslovom da se povlačenjem robe ne ugrožava zaštita poslovne tajne na koju se tužba odnosi;
- e) uništavanje u cjelini ili djelimično dokumenata, predmeta, materijala, supstanci ili elektronskih dokumenata koji sadrže poslovnu tajnu ili koji sami predstavljaju poslovnu tajnu ili, ako je primjereno, predaju tih dokumenata, predmeta, materijala, supstanci ili elektronskih dokumenata u cjelini ili djelimično tužiocu.
- (2) Protiv lica čije neovlašteno preduzimanje određene radnje predstavlja neposrednu prijetnju da će nezakonito pribaviti, koristiti ili otkriti poslovnu tajnu, nosilac poslovne tajne može tužbom zahtijevati prestanak preduzimanja te radnje i zabranu nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne.
- (3) Tužbeni zahtjevi iz st. (1) i (2) ovog člana mogu se podnijeti i protiv posrednika koji pruža usluge koje treće lice koristi u radnjama kojima nezakonito pribavlja, koristi ili otkriva poslovnu tajnu, odnosno čije preduzimanje predstavlja neposrednu prijetnju za nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne.
- (4) Kada tužilac traži da se s tržišta povuče roba kojom je izvršena povreda, on može zahtijevati da se roba preda nosiocu poslovne tajne ili dobrotvornim organizacijama.
- (5) Mjere iz stava (1) tač. d) i e) ovog člana obavljaju se o trošku povredioca poslovne tajne, osim ako sud odredi drugačije.
- (6) Osim nosioca poslovne tajne, tužbu iz st. (1) i (2) ovog člana može podnijeti i sticalac licence ako je za to ovlašten na osnovu ugovora ili zakona.

Član 8.

(Rok za podnošenje tužbe)

- (1) Tužba zbog povrede poslovne tajne može se podnijeti u roku od godinu dana od dana kada je tužilac saznao za povredu i lice za koje se sumnja da je povrijedilo poslovnu tajnu, a najkasnije u roku od tri godine od dana učinjene povrede ili od dana posljednje učinjene povrede ako se povreda vrši kontinuirano.
- (2) Postupak po tužbi iz stava (1) ovog člana je hitan.

Član 9.

(Odlučivanje o tužbenim zahtjevima)

- (1) Prilikom odlučivanja o tužbenim zahtjevima iz člana 7. ovog zakona sud će paziti da naložene mjere budu u srazmjeri s prirodom i intenzitetom povrede, pri čemu vodi računa o posebnim okolnostima slučaja, koje mogu uključivati:
- a) vrijednost i druge karakteristične osobine poslovne tajne;
- b) mjere preduzete radi zaštite poslovne tajne;
- c) ponašanje lica koje je povrijedilo poslovnu tajnu prilikom pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;

- d) posljedice nezakonitog korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
- e) opravdane interese stranaka i posljedice čije bi usvajanje ili odbijanje tužbenog zahtjeva moglo imati na njih;
- f) opravdane interese trećih lica;
- g) javni interes;
- h) zaštitu osnovnih prava.
- (2) Ako sud ograniči trajanje mjera naloženih na osnovu tužbenih zahtjeva iz člana 7. stav (1) tač. b) i c) ovog zakona, to trajanje mora biti dovoljno za uklanjanje svake trgovinske ili privredne prednosti koju bi treće lice koje je povrijedilo poslovnu tajnu moglo ostvariti nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne.
- (3) Mjere naložene na osnovu tužbenih zahtjeva iz člana 7. stav (1) tač. b) i c) ovog zakona ukinut će se, na zahtjev lica koje je povrijedilo poslovnu tajnu, ako informacije na koje se tužbeni zahtjevi odnose više ne ispunjavaju uslove iz člana 3. stav (1) tačka a) ovog zakona, iz razloga za koje lice koje je povrijedilo poslovnu tajnu nije neposredno ili posredno odgovorno.
- (4) Sud može na zahtjev lica koje je povrijedilo poslovnu tajnu, vodeći računa o okolnostima slučaja, umjesto mjera naloženih na osnovu tužbenih zahtjeva iz člana 7. ovog zakona, naložiti plaćanje novčane naknade oštećenoj stranci, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
- a) lice koje je povrijedilo poslovnu tajnu u trenutku korištenja ili otkrivanja poslovne tajne nije znalo niti je u datim okolnostima moralo znati da je poslovna tajna pribavljena od drugog lica koje je poslovnu tajnu nezakonito koristilo ili otkrilo;
- b) izvršavanjem mjera iz člana 7. ovog zakona bi se nanijela nesrazmjerna šteta licu koje je povrijedilo poslovnu tajnu.
- (5) Ako umjesto mjera naloženih na osnovu tužbenih zahtjeva iz člana 7. stav (1) tač. b) i c) ovog zakona sud dosudi plaćanje novčane naknade, ona ne smije premašiti iznos naknade koju bi lice koje je povrijedilo poslovnu tajnu platilo da je zakonito koristilo poslovnu tajnu za period u kojem korištenje poslovne tajne nije bilo dozvoljeno.

Član 10.

(Naknada štete)

- (1) Protiv lica koje je povrijedilo poslovnu tajnu, a koje je znalo ili je moralo znati da učestvuje u nezakonitom pribavljanju, korištenju ili otkrivanju poslovne tajne, nosilac poslovne tajne odnosno sticalac licence može tužbom zahtijevati naknadu štete u skladu s ovim zakonom i prema općim pravilima o naknadi štete.
- (2) Prilikom određivanja visine naknade štete sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, kao što su negativne ekonomske posljedice koje je pretrpio nosilac poslovne tajne, odnosno sticalac licence, koje obuhvataju običnu štetu, izmaklu korist i korist koju je povredom poslovne tajne ostvarilo lice koje je povrijedilo poslovnu tajnu.
- (3) Ako sud ne može utvrditi visinu naknade štete u skladu sa stavom (2) ovog člana, uzet će u obzir visinu naknade koju bi lice koje je povrijedilo poslovnu tajnu platilo za zakonito korištenje poslovne tajne.

Član 11.

(Objavljivanje presude)

- (1) Nosilac poslovne tajne može tužbom zahtijevati da pravosnažna presuda kojom su u cjelini ili djelimično

prihvaćeni tužbeni zahtjevi iz čl. 7. i 10. ovog zakona bude objavljena u cjelini ili djelimično u sredstvima javnog informiranja o trošku tuženog.

- (2) Ako sud odluči da se objavi samo dio presude, u granicama tužbenog zahtjeva će odrediti da se objavi izreka i dio presude iz kojeg je vidljivo kakva je povreda učinjena.
- (3) Prilikom donošenja odluke da li će odrediti mjeru objavljivanja presude i procjenjivanja njene srazmjere prema učinjenoj povredi sud uzima u obzir vrijednost poslovne tajne, postupanje lica koje je povrijedilo poslovnu tajnu prilikom pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne, posljedice nezakonitog korištenja ili otkrivanja poslovne tajne i vjerovatnoću da će lice koje je povrijedilo poslovnu tajnu ponovo nezakonito koristiti ili otkriti poslovnu tajnu. Sud također uzima u obzir da li informacije o licu koje je povrijedilo poslovnu tajnu sadrže podatke o ličnosti fizičkog lica i da li bi objavljivanje takvih informacija bilo opravdano, posebno imajući u vidu moguću štetu koju bi objavljivanje moglo prouzrokovati za privatnost i ugled tog fizičkog lica.
- (4) Objavljivanje presude, u smislu ovog člana, mora biti učinjeno na način da se očuva povjerljivost poslovne tajne u skladu s članom 20. ovog zakona.

Član 12.

(Privremene mjere)

- (1) Na prijedlog nosioca poslovne tajne koji učini vjerovratnim da poslovna tajna postoji, da je on nosilac poslovne tajne i da je došlo ili će doći do nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne, sud može odrediti privremenu mjeru:
 - a) prestanka ili zabrane korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
 - b) zabrane proizvodnje, nuđenja, stavljanja u promet ili korištenja robe kojom je počinjena povreda odnosno zabranu uvoza, izvoza ili skladištenja robe kojom je počinjena povreda u svrhe proizvodnje, nuđenja, stavljanja u promet ili korištenja robe;
 - c) oduzimanja robe za koju se sumnja da je njom počinjena povreda, uključujući i uvezenu robu, kako bi se spriječilo njeno stavljanje u promet i njen promet.
- (2) Umjesto određivanja mjera iz stava (1) ovog člana, sud može dozvoliti licu za koje se sumnja da je povrijedilo poslovnu tajnu da nastavi da koristi poslovnu tajnu pod uslovom da položi garanciju radi osiguranja naknade štete nosiocu poslovne tajne. Polaganjem garancije ne ostvaruje se pravo na otkrivanje poslovne tajne.
- (3) Prilikom odlučivanja o prijedlogu za određivanje privremene mjere, sud uzima u obzir i posebne okolnosti slučaja iz člana 9. stav (1) ovog zakona.
- (4) Privremenu mjeru prestanka ili zabrane korištenja ili otkrivanja poslovne tajne sud može odrediti i protiv posrednika čije usluge koriste treća lica da bi nezakonito pribavila, koristila ili otkrila poslovnu tajnu.
- (5) Na prijedlog nosioca poslovne tajne koji učini vjerovratnim da je poslovna tajna nezakonito pribavljena, korištena ili otkrivena u obavljanju djelatnosti, radi pribavljanja privredne ili ekonomske koristi, kao i da mu zbog takve povrede prijeti nenadoknativa šteta, osim privremene mjere iz stava (1) ovog člana sud može odrediti i:
 - a) zapljenu pokretnih i nepokretnih stvari lica protiv kojeg se predlaže određivanje privremene mjere;

- b) zabranu isplate novčanih sredstava s računa lica protiv kojeg se predlaže određivanje privremene mjere.
- (6) Radi određivanja privremene mjere iz stava (5) ovog člana, sud može naložiti dostavljanje bankarskih, finansijskih, poslovnih ili drugih dokumenata i podataka ili naložiti da se omogući pristup tim dokumentima i podacima. Sud je dužan osigurati čuvanje tajnosti navedenih podataka.
- (7) Lice kojem je određena privremena mjera zabrane iz stava (1) tač. a) i b) i stava (5) tačka b) ovog člana odnosno kojem je dat nalog iz stava (6) ovog člana, a koje ne postupi po zabrani odnosno nalogu, kaznit će se u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje izvršni postupak.
- (8) Sud može odrediti privremenu mjeru odmah po prijemu prijedloga za određivanje privremene mjere i bez prethodnog izjašnjenja protivne stranke, a naročito ako postoji opasnost da zbog odgađanja predlagač pretrpi nenadoknativu štetu.
- (9) Rješenje kojim je određena privremena mjera, u slučaju iz stava (8) ovog člana, dostavit će se strankama u postupku bez odgađanja, a najkasnije po provođenju mjere.

Član 13.

(Ukidanje privremene mjere i naknada štete)

- (1) Ako je privremena mjera određena prije pokretanja parničnog postupka, tužba za pokretanje postupka zbog povrede poslovne tajne mora se podnijeti u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja o određivanju privremene mjere.
- (2) Ako tužba zbog povrede poslovne tajne ne bude podnesena u roku iz stava (1) ovog člana, sud će na prijedlog lica protiv kojeg je privremena mjera određena obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje.
- (3) Ako je privremena mjera određena bez izjašnjenja protivne stranke u slučaju iz člana 12. stava (8) ovog zakona, sud će u razumnom roku omogućiti protivnoj stranci da se izjasni o privremenoj mjeri, nakon čega može obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje ili izmijeniti određenu mjeru.
- (4) Ako postupak bude obustavljen i provedene radnje budu ukinute u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana, ili ako sud utvrdi da povreda prava nije učinjena ili da nije postojala ozbiljna prijetnja da će pravo biti povrijedeno, lice protiv kojeg je određena privremena mjera ima pravo na naknadu štete koja mu je nanesena privremenom mjerom.
- (5) Sud može uslovljavati određivanje privremene mjere polaganjem odgovarajuće garancije kao sredstva osiguranja za štetu koja bi licu protiv kojeg se privremena mjera predlaže mogla biti nanesena određivanjem i provođenjem privremene mjere.

Član 14.

(Pribavljanje dokaza)

- (1) Kada se stranka u parničnom postupku poziva na isprave ili druge dokaze koji su određeni ili određivi i tvrdi da se oni nalaze u posjedu druge stranke ili trećeg lica ili su im dostupni, sud će ta lica pozvati da u određenom roku podnesu isprave odnosno dokaze, pod uslovom da povjerljive informacije budu zaštićene.
- (2) U prijedlogu za pribavljanje dokaza stranka mora učiniti vjerovratnim da se ti dokazi nalaze kod druge stranke ili trećeg lica, odnosno da su im dostupni.
- (3) Pod uslovima iz stava (1) ovog člana, u slučaju da je pravo povrijedeno u obavljanju privredne djelatnosti, sud će, na prijedlog stranke koja se poziva na dokaze koji su u posjedu druge stranke ili trećeg lica ili su im dostupni, pozvati drugu

stranku ili treće lice da dostavi bankarske, finansijske i poslovne dokumente koji su u njihovom posjedu ili koji su im dostupni, pod uslovom da povjerljive informacije budu zaštićene.

Član 15.

(Osiguranje dokaza)

- (1) Na prijedlog nosioca poslovne tajne koji učini vjerovratnim da poslovna tajna postoji, da je on nosilac poslovne tajne i da je došlo ili će doći do nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne, sud može u toku, kao i prije pokretanja parničnog postupka, odrediti osiguranje dokaza, pod uslovom da povjerljive informacije budu zaštićene.
- (2) Osiguranjem dokaza, u smislu stava (1) ovog člana, smatra se:
 - a) uzimanje detaljnog opisa predmeta kojima se povređuje poslovna tajna, s uzimanjem ili bez uzimanja uzoraka tih predmeta;
 - b) oduzimanje predmeta ili dijela predmeta kojim se povređuje poslovna tajna, a ako je to opravdano, i oduzimanje dokumenata, materijala i predmeta (pribor, alat) pretežno upotrijebljenih u stvaranju ili stavljanju u promet predmeta kojima se povređuje poslovna tajna;
 - c) pregled prostorija, vozila, knjiga, dokumenata i baza podataka;
 - d) ispitivanje svjedoka i sudskih vještaka.
- (3) Kada je osiguranje dokaza određeno prije pokretanja parničnog postupka, tužba zbog povrede poslovne tajne mora se podnijeti u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja kojim se usvaja prijedlog za osiguranje dokaza.
- (4) Licu od kojeg se dokazi prikupljaju sudsko rješenje kojim se usvaja prijedlog za osiguranje dokaza dostavlja se u trenutku prikupljanja dokaza, a odsutnom licu se dostavlja u skladu s članom 18. ovog zakona.

Član 16.

(Postupak za osiguranje dokaza)

- (1) Sud može odrediti osiguranje dokaza odmah po prijemu prijedloga za osiguranje dokaza i bez izjašnjenja protivne stranke, a naročito ako postoji opasnost da zbog odgađanja predlagač pretrpi nenadoknadivu štetu, ili da se neki dokaz neće moći izvesti ili da će njegovo kasnije izvođenje biti otežano.
- (2) Rješenje kojim se usvaja prijedlog za osiguranje dokaza, u slučaju iz stava (1) ovog člana, dostavit će se strankama u postupku bez odgađanja.
- (3) Ako tužba zbog povrede poslovne tajne ne bude podnesena u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja kojim se usvaja prijedlog za osiguranje dokaza, sud će na prijedlog lica od kojeg se dokazi pribavljaju obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje.
- (4) Ako je osiguranje dokaza određeno bez izjašnjenja protivne stranke, sud će u razumnom roku, ne dužem od dva mjeseca, omogućiti toj stranci da se izjasni o rješenju kojim se usvaja prijedlog za osiguranje dokaza, nakon čega može obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje, ili da izmijeni određeno osiguranje dokaza.
- (5) Ako postupak bude obustavljen i provedene radnje budu ukinute, ili ako sud utvrdi da povreda prava nije učinjena, ili da nije postojala ozbiljna prijetnja da će pravo biti povrijeđeno, stranka protiv koje je određeno osiguranje dokaza ima pravo na naknadu štete koja joj je nanesena osiguranjem dokaza.

- (6) Sud može uslovljavati usvajanje prijedloga za osiguranje dokaza polaganjem odgovarajuće garancije kao sredstva osiguranja za štetu koja bi protivnoj stranci mogla biti nanesena osiguranjem dokaza.

Član 17.

(Obaveza pružanja informacija)

- (1) Sud može, na opravdan i obrazložen zahtjev lica čije je pravo povrijeđeno, naložiti licu koje je povrijedilo poslovnu tajnu da pruži informacije o trećim licima koja su učestvovala u povredi poslovne tajne i o njihovim distributivnim kanalima, ili da preda dokumente koji su u vezi s povredom poslovne tajne.
- (2) Osim lica koje je povrijedilo poslovnu tajnu, pružanje informacija i predaju dokumenata iz stava (1) ovog člana sud može naložiti i licu:
 - a) kod kojeg je pronađena roba kojom se u obavljanju privredne djelatnosti povređuje poslovna tajna;
 - b) koje u obavljanju privredne djelatnosti koristi usluge kojima se povređuje poslovna tajna;
 - c) koje u obavljanju privredne djelatnosti pruža usluge koje se koriste u aktivnostima kojima se povređuje poslovna tajna;
 - d) koje je od lica iz tač. a), b) ili c) ovog stava navedeno kao lice uključeno u proizvodnju ili distribuciju robe ili pružanje usluga kojima se povređuje poslovna tajna.
- (3) Pod informacijama iz stava (1) ovog člana smatraju se naročito:
 - a) podaci o proizvođačima, distributerima, dobavljačima i drugim licima koja su bila uključena u proizvodnju ili distribuciju robe ili pružanje usluga, kao i o prodavačima kojima je roba namijenjena;
 - b) podaci o količinama proizvedene, isporučene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama naplaćenim za tu robu ili usluge.
- (4) Ako lica iz st. (1) i (2) ovog člana iz opravdanih razloga ne postupe po nalogu suda i ne pruže tražene informacije ili ne predaju dokumente, neće odgovarati za štetu koja na taj način nastane.
- (5) Propisi kojima se uređuje način korištenja povjerljivih podataka u građanskim i krivičnim postupcima, propisi kojima se uređuje odgovornost za zloupotrebu prava na dobivanje informacija, kao i propisi kojima se uređuje zaštita ličnih podataka, primjenjuju se na obavezu pružanja informacija u skladu s odredbama ovog člana.

Član 18.

(Dostavljanje)

- (1) Podnesci i odluke u sudskom postupku koje se odnose na nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne ne dostavljaju se putem oglasne table.
- (2) Sud će u slučaju neuspješnog dostavljanja pozvati stranku putem oglasne table da u roku od osam dana od dana objavljivanja poziva neposredno u sudu preuzme podnesak ili odluku.
- (3) Ako u roku iz stava (2) ovog člana stranka ne preuzme podnesak ili odluku, smatrat će se da je dostavljanje izvršeno istekom osmog dana od dana objavljivanja poziva za preuzimanje podneska ili odluke na oglasnoj tabli suda.

Član 19.

(Izuzeci)

Odredbe ovog zakona o mjerama, pravnim sredstvima i postupcima ne primjenjuju se u sljedećim slučajevima:

- a) radi ostvarivanja prava na slobodu izražavanja i obaviještenost, u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i presudama Evropskog suda za ljudska prava, zakonima kojima se uređuje sloboda pristupa informacijama, kao i zakonima kojima se uređuju javno informiranje i mediji, a u skladu sa slobodom i vrstama medija, pod uslovom da je riječ o zaštiti općeg javnog interesa;
- b) radi otkrivanja kažnjivih djela i drugih nezakonitih radnji, pod uslovom da je lice koje je pribavilo, koristilo ili otkrilo poslovnu tajnu djelovalo u svrhu zaštite javnog interesa;
- c) radi otkrivanja poslovne tajne od strane zaposlenih njihovim predstavnicima u okviru zakonitog obavljanja dužnosti predstavnika, u skladu s posebnim propisima, pod uslovom da je otkrivanje poslovne tajne bilo neophodno za zakonito obavljanje dužnosti predstavnika;
- d) s ciljem zaštite prava priznatih posebnim zakonom ili
- e) u vezi s pružanjem pravne pomoći advokata i zastupnika u oblasti intelektualnog vlasništva u skladu s propisima kojima se uređuju oblast advokature i zastupanja u oblasti intelektualnog vlasništva.

Član 20.

(Očuvanje tajnosti u vezi sa sudskim postupkom)

- (1) Stranke, njihovi advokati ili drugi zastupnici, sudski službenici, svjedoci, vještaci i druga lica koja učestvuju u sudskom postupku zbog nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne ili koja imaju pristup dokumentima koji su sastavni dio sudskog postupka, ne smiju koristiti ili otkriti poslovnu tajnu ili informaciju koja može predstavljati poslovnu tajnu koju je sud, na obrazložen zahtjev zainteresirane stranke, utvrdio kao povjerljivu i za koju su ta lica saznala zbog učestvovanja u sudskom postupku.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana dužna su čuvati poslovnu tajnu i nakon okončanja sudskog postupka.
- (3) Obaveza iz stava (2) ovog člana prestaje:
 - a) ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi da informacija koja može predstavljati poslovnu tajnu ne ispunjava uslove utvrđene u članu 3. stav (1) tačka a) ovog zakona ili
 - b) ako informacije koje čine poslovnu tajnu tokom vremena postanu općepoznate ili lako dostupne licima koja se uobičajeno bave tom vrstom informacija.
- (4) Sud na obrazloženi zahtjev stranke može odrediti posebne mjere za očuvanje tajnosti poslovne tajne ili informacije koja može predstavljati poslovnu tajnu koja se koristi ili na koju se upućuje u toku sudskog postupka koji se odnosi na nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne.
- (5) Mjere iz stava (4) ovog člana su:
 - a) isključenje javnosti iz cijelog sudskog postupka ili dijela postupka;
 - b) ograničenje broja lica koja imaju, u cjelini ili djelimično, pristup dokumentima koje su podnijele stranke u postupku ili treća lica, a koji sadrže poslovnu tajnu ili informaciju koja može predstavljati poslovnu tajnu. Sud će upozoriti lica kojima je dozvolio pristup dokumentima na obavezu čuvanja tajnosti podataka iz stava (1) ovog člana;

- c) ograničenje broja lica koja prisustvuju ročištima na kojima bi se poslovna tajna ili informacija koja može predstavljati poslovnu tajnu mogla otkriti, kao i ograničenje pristupa zapisniku s tih ročišta;
- d) zabrana da se sudska odluka, u kojoj odlomci koji sadrže poslovnu tajnu nisu uklonjeni ili učinjeni nečitljivim, učini dostupnom licima koja nisu lica iz tač. b) i c) ovog stava.
- (6) Broj lica iz stava (5) tač. b) i c) ovog člana ne smije biti veći od broja koji je potreban da bi se osiguralo pravo stranke na stručnu pomoć i na pravično suđenje.
- (7) Prilikom odlučivanja o mjerama iz stava (5) ovog člana i procjene njihove opravdanosti, sud uzima u obzir potrebu da se osigura pravo stranaka na stručnu pomoć i na pravično suđenje, opravdane interese stranaka i trećih lica, s obzirom na okolnosti slučaja, kao i vjerovatnoću nastanka štete za jednu od stranaka ili za treća lica, koja bi mogla nastati zbog određivanja ili neodređivanja tih mjera.
- (8) Obrada ličnih podataka na osnovu mjera za očuvanje tajnosti iz ovog člana provodi se u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka.

Član 21.

(Prava stranih lica na zaštitu poslovne tajne)

- (1) Strano fizičko ili pravno lice u pogledu zaštite poslovne tajne uživa ista prava kao i domaće fizičko ili pravno lice ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora koji se primjenjuju u BiH ili iz principa uzajamnosti.
- (2) Postojanje uzajamnosti se pretpostavlja, a stranka koja tvrdi suprotno dužna je to dokazati.

DIO ČETVRTI - ODREDBE O PREKRŠAJIMA

Član 22.

(Prekršaji)

- (1) Pravno lice koje, suprotno članu 5. ovog zakona, nezakonito pribavi, koristi ili otkrije poslovnu tajnu kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 30.000 KM.
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2.000 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 10.000 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 2.000 KM.

Član 23.

(Predmeti izvršenja prekršaja)

Predmeti izvršenja prekršaja iz člana 22. ovog zakona bit će oduzeti i uništeni, a predmeti koji su bili upotrijebljeni za izvršenje prekršaja iz člana 22. ovog zakona bit će oduzeti.

DIO PETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

(Ograničenje u primjeni)

Odredbe ovog zakona neće se primjenjivati na poslovnu tajnu u dijelu u kojem su pretpostavke pravne zaštite i pravila postupka za zaštitu poslovne tajne od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja izričito drugačije uređeni posebnim zakonom.

Član 25.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a od tog datuma se

istovremeno i primjenjuje, osim odredbe člana 19. tačka a), u dijelu koji se odnosi na primjenu propisa Evropske unije, koji se primjenjuje od dana pristupanja BiH Evropskoj uniji.

Broj 01,02-02-1-1858/25
14. maja 2026. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, s. r.

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 33. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. studenoga 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. svibnja 2026. godine, usvojila je

ZAKON

O ZAŠTITI POSLOVNE TAJNE KAO PRAVA

INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se pretpostavke pravne zaštite i pravila postupka za zaštitu poslovne tajne kao prava intelektualnog vlasništva (u daljnjem tekstu: poslovna tajna) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja.
- (2) Ovim zakonom obavlja se usklađivanje s Direktivom (EU) 2016/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva (know-how) i poslovnih informacija (poslovnih tajni) protiv njihovog neovlaštenog pribavljanja i Direktivom 2004/48 od 29. travnja 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva.
- (3) Odredbe direktiva iz stavka (2) ovog članka navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne stečevine Europske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

Članak 2.

(Uporaba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom zakonu navedene u jednom rodu se bez diskriminacije odnose i na muški i na ženski rod.

Članak 3.

(Značenje izraza)

- (1) Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:
 - a) poslovnom tajnom smatraju se informacije koje ispunjavaju sljedeće uvjete:
 - 1) predstavljaju tajnu jer nisu u cjelini ili u pogledu strukture i skupa njihovih sastavnih dijelova općepoznate ili lako dostupne osobama koje u okviru svojih aktivnosti uobičajeno dolaze u kontakt s takvom vrstom informacija;
 - 2) imaju komercijalnu vrijednost jer predstavljaju tajnu;
 - 3) osoba koja ih zakonito kontrolira je u danim okolnostima poduzela razumne mjere kako bi sačuvala njihovu tajnost;
 - b) nositelj poslovne tajne je fizička ili pravna osoba pod čijom je zakonitom kontrolom poslovna tajna;

- c) povreditelj poslovne tajne je fizička ili pravna osoba koja je nezakonito pribavila, koristila ili otkrila poslovnu tajnu;
 - d) osoba za koju se sumnja da je povrijedila poslovnu tajnu je fizička ili pravna osoba za koju se sumnja da je nezakonito pribavila, koristila ili otkrila poslovnu tajnu;
 - e) roba kojom je počinjena povreda je roba čiji su dizajn, značajke, način funkcioniranja, postupak proizvodnje ili način stavljanja u promet u značajnoj mjeri ostvareni zahvaljujući poslovnoj tajni koja je nezakonito pribavljena, korištena ili otkrivena;
 - f) mjesno nadležan je sud u čijoj je stvarnoj nadležnosti zaštita industrijskog vlasništva, autorskog prava i srodnih prava i drugih prava intelektualnog vlasništva.
- (2) Informacije iz stavka (1) točke a) ovog članka obuhvaćaju, među ostalim, znanje i iskustvo i tehnološke informacije.
 - (3) Razumnim mjerama za očuvanje tajnosti informacija iz stavka (1) točka a) alineja 3) ovog članka smatraju se, među ostalim, izrada internog akta o rukovanju poslovnom tajnom i krugu osoba i njihovim pravima i obvezama prilikom rukovanja poslovnom tajnom, mjere fizičke ili elektroničke zaštite pristupa i rukovanja poslovnom tajnom, označavanje dokumenata oznakom "poslovna tajna" ili sličnom oznakom koja upućuje na to da se radi o poslovnoj tajni, ograničavanje pristupa prostorijama i datotekama u kojima se nalaze informacije koje se smatraju poslovnom tajnom ili zaključivanje ugovora o povjerljivosti, odnosno neotkrivanju povjerljivih informacija s osobama koje potencijalno mogu doći u posjed poslovne tajne, uključujući zaposlene, poslovne partnere, vanjske suradnike i konzultante, odnosno potpisivanje izjava navedenih osoba o povjerljivosti ili neotkrivanju povjerljivih informacija.

Članak 4.

(Primjena drugih propisa)

- (1) U postupcima građanskopravne zaštite poslovne tajne i postupcima po prijedlogu za određivanje privremene mjere i prijedlogu za određivanje osiguranja dokaza na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak i zakona kojim se uređuje izvršni postupak, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Na pitanja u vezi s naknadom štete uzrokovane nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju obvezni odnosi.

DIO DRUGI - PRIBAVLJANJE, KORIŠTENJE I OTKRIVANJE POSLOVNE TAJNE

Članak 5.

(Zakonito pribavljanje, korištenje i otkrivanje poslovne tajne)

- (1) Pribavljanje poslovne tajne smatra se zakonitim ako je poslovna tajna pribavljena na jedan od sljedećih načina:
 - a) nezavisnim otkrićem ili stvaranjem;
 - b) promatranjem, proučavanjem, rastavljanjem ili testiranjem proizvoda ili predmeta koji je učinjen dostupnim javnosti ili koji je zakonito u posjedu pribavitelja informacije (reverzibilni inženjering) koji nije vezan pravnovažećom obvezom da ograniči pribavljanje poslovne tajne ili koji nije vezan pravno važećom obvezom zabrane vršenja reverzibilnog inženjeringa;

- c) ostvarivanjem prava zaposlenih ili predstavnika zaposlenih na informiranje i konzultiranje u skladu s posebnim propisima;
 - d) drugom radnjom koja je u okolnostima konkretnog slučaja u skladu s dobrim poslovnim običajima.
- (2) Pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se zakonitim u mjeri u kojoj je zahtijevano ili dopušteno posebnim propisima.

Članak 6.

(Nezakonito pribavljanje, korištenje i otkrivanje poslovne tajne)

- (1) Pribavljanje poslovne tajne bez suglasnosti nositelja poslovne tajne smatra se nezakonitim ako je učinjeno na sljedeći način:
- a) neovlaštenim pristupom, prisvajanjem ili umnožavanjem dokumenata, predmeta, materijala, supstanci ili elektroničkih datoteka koji su pod zakonitom kontrolom nositelja poslovne tajne, a sadrže poslovnu tajnu, ili se poslovna tajna iz njih može izvesti; ili
 - b) drugim postupanjem za koje se, u danim okolnostima, smatra da je u suprotnosti s dobrim poslovnim običajima.
- (2) Korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se nezakonitim ako ga bez suglasnosti nositelja poslovne tajne vrši osoba za koju se ustanovi da je:
- a) poslovnu tajnu pribavila nezakonito;
 - b) prekršila sporazum o povjerljivosti ili drugu obvezu koja se odnosi na zabranu otkrivanja poslovne tajne;
 - c) prekršila ugovornu ili drugu obvezu kojom se ograničava korištenje poslovne tajne.
- (3) Pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se nezakonitim i ako je osoba u trenutku pribavljanja, korištenja ili otkrivanja znala ili je u danim okolnostima morala znati da je poslovna tajna pribavljena direktno ili indirektno od druge osobe koja je poslovnu tajnu nezakonito koristila ili otkrila u smislu stavka (2) ovog članka.
- (4) Nezakonitim korištenjem poslovne tajne smatra se i proizvodnja, nudenje ili stavljanje u promet robe kojom je počinjena povreda, odnosno uvoz, izvoz ili skladištenje robe kojom se čini povreda u svrhe proizvodnje, nudenja ili stavljanja robe u promet, ako je osoba koja je obavljala navedene aktivnosti znala ili je u danim okolnostima morala znati da je poslovna tajna korištena nezakonito u smislu stavka (2) ovog članka.

DIO TREĆI - GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Članak 7.

(Tužba zbog povrede poslovne tajne)

- (1) U slučaju povrede poslovne tajne nositelj poslovne tajne može kod nadležnog suda tužbom zahtijevati:
- a) utvrđivanje povrede;
 - b) prestanak povrede, ili u ovisnosti o slučaju, zabranu korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
 - c) zabranu proizvodnje, nudenja, stavljanja u promet ili korištenja robe kojom je počinjena povreda, odnosno zabranu uvoza, izvoza ili skladištenja robe kojom je počinjena povreda u svrhe proizvodnje, nudenja, stavljanja u promet ili korištenja robe;
 - d) određivanje odgovarajućih mjera koje se odnose na robu kojom je počinjena povreda, koje obuhvaćaju povlačenje takve robe s tržišta, uklanjanje s robe svojstava koja je čine robom kojom je počinjena povreda poslovne tajne ili uništenje robe kojom je

počinjena povreda, odnosno ako je to opravdano, njezino povlačenje s tržišta, pod uvjetom da se povlačenjem robe ne ugrožava zaštita poslovne tajne na koju se tužba odnosi;

- e) uništenje u cjelini ili djelomično dokumenata, predmeta, materijala, supstanci ili elektroničkih dokumenata koji sadrže poslovnu tajnu ili koji sami predstavljaju poslovnu tajnu ili, ako je primjereno, predaju tih dokumenata, predmeta, materijala, supstanci ili elektroničkih dokumenata u cjelini ili djelomično tužitelju.
- (2) Protiv osobe čije neovlašteno poduzimanje određene radnje predstavlja neposrednu prijetnju da će nezakonito pribaviti, koristiti ili otkriti poslovnu tajnu, nositelj poslovne tajne može tužbom zahtijevati prestanak poduzimanja te radnje i zabranu nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne.
- (3) Tužbeni zahtjevi iz st. (1) i (2) ovog članka mogu se podnijeti i protiv posrednika koji pruža usluge koje treća osoba koristi u radnjama kojima nezakonito pribavlja, koristi ili otkriva poslovnu tajnu, odnosno čije poduzimanje predstavlja neposrednu prijetnju za nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne.
- (4) Kada tužitelj traži da se s tržišta povuče roba kojom je izvršena povreda, on može zahtijevati da se roba preda nositelju poslovne tajne ili dobrotvornim organizacijama.
- (5) Mjere iz stavka (1) toč. d) i e) ovog članka obavljaju se o trošku povreditelja poslovne tajne, osim ako sud odredi drukčije.
- (6) Osim nositelja poslovne tajne, tužbu iz st. (1) i (2) ovog članka može podnijeti i stjecatelj licencije, ako je za to ovlašten na temelju ugovora ili zakona.

Članak 8.

(Rok za podnošenje tužbe)

- (1) Tužba zbog povrede poslovne tajne može se podnijeti u roku od godinu dana od dana kada je tužitelj saznao za povredu i osobu za koju se sumnja da je povrijedila poslovnu tajnu, a najkasnije u roku od tri godine od dana učinjene povrede ili od dana posljednje učinjene povrede ako se povreda vrši kontinuirano.
- (2) Postupak po tužbi iz stavka (1) ovog članka je hitan.

Članak 9.

(Odlučivanje o tužbenim zahtjevima)

- (1) Prilikom odlučivanja o tužbenim zahtjevima iz članka 7. ovog zakona sud će paziti da naložene mjere budu u razmjeru s prirodom i intenzitetom povrede, pri čemu vodi računa o posebnim okolnostima slučaja, koje mogu uključivati:
- a) vrijednost i druge karakteristične osobine poslovne tajne;
 - b) mjere poduzete radi zaštite poslovne tajne;
 - c) ponašanje osobe koja je povrijedila poslovnu tajnu prilikom pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
 - d) posljedice nezakonitog korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
 - e) opravdane interese stranaka i posljedice čije bi usvajanje ili odbijanje tužbenog zahtjeva moglo imati na njih;
 - f) opravdane interese trećih osoba;
 - g) javni interes;
 - h) zaštitu temeljnih prava.

- (2) Ako sud ograniči trajanje mjera naloženih na osnovu tužbenih zahtjeva iz članka 7. stavak (1) toč. b) i c) ovog zakona, to trajanje mora biti dovoljno za uklanjanje svake trgovinske ili gospodarske prednosti koju bi treća osoba koja je povrijedila poslovnu tajnu mogla ostvariti nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne.
- (3) Mjere naložene na temelju tužbenih zahtjeva iz članka 7. stavak (1) toč. b) i c) ovog zakona ukinut će se na zahtjev osobe koja je povrijedila poslovnu tajnu, ako informacije na koje se tužbeni zahtjevi odnose više ne ispunjavaju uvjete iz članka 3. stavak (1) točka a) ovog zakona, iz razloga za koje osoba koja je povrijedila poslovnu tajnu nije neposredno ili posredno odgovorna.
- (4) Sud može na zahtjev osobe koja je povrijedila poslovnu tajnu, vodeći računa o okolnostima slučaja, umjesto mjera naloženih na temelju tužbenih zahtjeva iz članka 7. ovog zakona naložiti plaćanje novčane naknade oštećenju stranci, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- osoba koja je povrijedila poslovnu tajnu u trenutku korištenja ili otkrivanja poslovne tajne nije znala niti je u danim okolnostima morala znati da je poslovna tajna pribavljena od druge osobe koja je poslovnu tajnu nezakonito koristila ili otkrila;
 - izvršavanjem mjera iz članka 7. ovog zakona bi se nanijela nerazmjerna šteta osobi koja je povrijedila poslovnu tajnu.
- (5) Ako umjesto mjera naloženih na temelju tužbenih zahtjeva iz članka 7. stavak (1) toč. b) i c) ovog zakona sud dosudi plaćanje novčane naknade, ona ne smije premašiti iznos naknade koji bi osoba koja je povrijedila poslovnu tajnu platila da je zakonito koristila poslovnu tajnu za razdoblje u kojem korištenje poslovne tajne nije bilo dopušteno.

Članak 10.

(Naknada štete)

- (1) Protiv osobe koja je povrijedila poslovnu tajnu, a koja je znala ili je morala znati da sudjeluje u nezakonitom pribavljanju, korištenju ili otkrivanju poslovne tajne, nositelj poslovne tajne, odnosno stjecatelj licencije može tužbom zahtijevati naknadu štete u skladu s ovim zakonom i prema općim pravilima o naknadi štete.
- (2) Prilikom određivanja visine naknade štete sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, kao što su negativne ekonomske posljedice koje je pretrpio nositelj poslovne tajne, odnosno stjecatelj licencije, koje obuhvaćaju običnu štetu, izmaklu dobit i dobit koju je povredom poslovne tajne ostvarila osoba koja je povrijedila poslovnu tajnu.
- (3) Ako sud ne može utvrditi visinu naknade štete u skladu sa stavkom (2) ovog članka, uzet će u obzir visinu naknade koju bi osoba koja je povrijedila poslovnu tajnu platila za zakonito korištenje poslovne tajne.

Članak 11.

(Objava presude)

- (1) Nositelj poslovne tajne može tužbom zahtijevati da pravomoćna presuda kojom su u cjelini ili djelomično prihvaćeni tužbeni zahtjevi iz čl. 7. i 10. ovog zakona bude objavljena u cjelini ili djelomično u sredstvima javnog informiranja o trošku tuženog.
- (2) Ako sud odluči da se objavi samo dio presude, u granicama tužbenog zahtjeva će odrediti da se objavi izreka i dio presude iz kojeg je vidljivo kakva je povreda učinjena.
- (3) Prilikom donošenja odluke o tome hoće li odrediti mjeru objavljivanja presude i procjenjivanja njezina razmjera

prema učinjenoj povredi sud uzima u obzir vrijednost poslovne tajne, postupanje osobe koja je povrijedila poslovnu tajnu prilikom pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne, posljedice nezakonitog korištenja ili otkrivanja poslovne tajne i vjerojatnoću da će osoba koja je povrijedila poslovnu tajnu ponovno nezakonito koristiti ili otkriti poslovnu tajnu. Sud također uzima u obzir sadrže li informacije o osobi koja je povrijedila poslovnu tajnu podatke o ličnosti fizičke osobe i bi li objava takvih informacija bila opravdano, posebno imajući u vidu moguću štetu koju bi objava mogla uzrokovati za privatnost i ugled te fizičke osobe.

- (4) Objava presude u smislu ovoga članka mora biti učinjena tako da se sačuva povjerljivost poslovne tajne u skladu s člankom 20. ovog zakona.

Članak 12.

(Privremene mjere)

- (1) Na prijedlog nositelja poslovne tajne koji učini vjerojatnim da poslovna tajna postoji, da je on nositelj poslovne tajne i da je došlo ili će doći do nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne, sud može odrediti privremenu mjeru:
- prestanaka ili zabrane korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
 - zabrane proizvodnje, nudenja, stavljanja u promet ili korištenja robe kojom je počinjena povreda, odnosno zabranu uvoza, izvoza ili skladištenja robe kojom je počinjena povreda u svrhe proizvodnje, nudenja, stavljanja u promet ili korištenja robe;
 - oduzimanja robe za koju se sumnja da je njom počinjena povreda, uključujući i uvezenu robu, kako bi se spriječilo njezino stavljanje u promet i njezin promet.
- (2) Umjesto određivanja mjera iz stavka (1) ovog članka, sud može dopustiti osobi za koju se sumnja da je povrijedila poslovnu tajnu da nastavi koristiti poslovnu tajnu pod uvjetom da položi jamstvo radi osiguranja naknade štete nositelju poslovne tajne. Polaganjem jamstva ne ostvaruje se pravo na otkrivanje poslovne tajne.
- (3) Prilikom odlučivanja o prijedlogu za određivanje privremene mjere sud uzima u obzir i posebne okolnosti slučaja iz članka 9. stavak (1) ovog zakona.
- (4) Privremenu mjeru prestanka ili zabrane korištenja ili otkrivanja poslovne tajne sud može odrediti i protiv posrednika čije usluge koriste treće osobe kako bi nezakonito pribavile, koristile ili otkrile poslovnu tajnu.
- (5) Na prijedlog nositelja poslovne tajne koji učini vjerojatnim da je poslovna tajna nezakonito pribavljena, korištena ili otkrivena u obavljanju djelatnosti, radi pribavljanja gospodarske ili ekonomske koristi, kao i da mu zbog takve povrede prijeti nenadoknativa šteta, osim privremene mjere iz stavka (1) ovog članka, sud može odrediti i:
- zaplenu pokretnih i nepokretnih stvari osobe protiv koje se predlaže određivanje privremene mjere;
 - zabranu isplate novčanih sredstava s računa osobe protiv koje se predlaže određivanje privremene mjere.
- (6) Radi određivanja privremene mjere iz stavka (5) ovog članka sud može naložiti dostavljanje bankarskih, finansijskih, poslovnih ili drugih dokumenata i podataka ili naložiti da se omogući pristup tim dokumentima i podacima. Sud je dužan osigurati čuvanje tajnosti navedenih podataka.

- (7) Osoba kojoj je određena privremena mjera zabrane iz stavka (1) toč. a) i b) i stavka (5) točke b) ovog članka, odnosno kojoj je dan nalog iz stavka (6) ovog članka, a koja ne postupi po zabrani, odnosno nalogu, kaznit će se u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje izvršni postupak.
- (8) Sud može odrediti privremenu mjeru odmah po zaprimanju prijedloga za određivanje privremene mjere i bez prethodnog izjašnjenja protivne stranke, a osobito ako postoji opasnost da zbog odgađanja predlagač pretrpi nenadoknadivu štetu.
- (9) Rješenje kojim je određena privremena mjera, u slučaju iz stavka (8) ovog članka, dostavit će se strankama u postupku bez odgode, a najkasnije po provedbi mjere.

Članak 13.

(Ukidanje privremene mjere i naknada štete)

- (1) Ako je privremena mjera određena prije pokretanja parničnog postupka, tužba za pokretanje postupka zbog povrede poslovne tajne mora se podnijeti u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja o određivanju privremene mjere.
- (2) Ako tužba zbog povrede poslovne tajne ne bude podnesena u roku iz stavka (1) ovog članka, sud će na prijedlog osobe protiv koje je privremena mjera određena obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje.
- (3) Ako je privremena mjera određena bez izjašnjenja protivne stranke u slučaju iz članka 12. stavak (8) ovog zakona, sud će u razumnom roku omogućiti protivnoj stranci da se izjasni o privremenoj mjeri, nakon čega može obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje ili izmijeniti određenu mjeru.
- (4) Ako postupak bude obustavljen i provedene radnje budu ukinute u skladu sa st. (2) i (3) ovog članka, ili ako sud utvrdi da povreda prava nije učinjena ili da nije postojala ozbiljna prijetnja da će pravo biti povrijeđeno, osoba protiv koje je određena privremena mjera ima pravo na naknadu štete koja joj je nanescena privremenom mjerom.
- (5) Sud može uvjetovati određivanje privremene mjere polaganjem odgovarajućeg jamstva kao sredstva osiguranja za štetu koja bi osobi protiv koje se privremena mjera predlaže mogla biti nanescena određivanjem i provođenjem privremene mjere.

Članak 14.

(Pribavljanje dokaza)

- (1) Kada se stranka u parničnom postupku poziva na isprave ili druge dokaze koji su određeni ili određivi i tvrdi da se oni nalaze u posjedu druge stranke ili treće osobe ili su im dostupni, sud će te osobe pozvati da u određenom roku podnesu isprave, odnosno dokaze, pod uvjetom da povjerljive informacije budu zaštićene.
- (2) U prijedlogu za pribavljanje dokaza stranka mora učiniti vjerojatnim da se ti dokazi nalaze kod druge stranke ili treće osobe, odnosno da su im dostupni.
- (3) Pod uvjetima iz stavka (1) ovog članka, u slučaju da je pravo povrijeđeno u obavljanju gospodarske djelatnosti, sud će, na prijedlog stranke koja se poziva na dokaze koji se nalaze u posjedu druge stranke ili treće osobe ili su im dostupni, pozvati drugu stranku ili treću osobu da dostavi bankarske, finansijske i poslovne dokumente koji se nalaze u njihovom posjedu ili koji su im dostupni, pod uvjetom da povjerljive informacije budu zaštićene.

Članak 15.

(Osiguranje dokaza)

- (1) Na prijedlog nositelja poslovne tajne koji učini vjerojatnim da poslovna tajna postoji, da je on nositelj poslovne tajne i da je došlo ili će doći do nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne, sud može u tijeku, kao i prije pokretanja parničnog postupka, odrediti osiguranje dokaza, pod uvjetom da povjerljive informacije budu zaštićene.
- (2) Osiguranjem dokaza, u smislu stavka (1) ovog članka, smatra se:
- uzimanje detaljnog opisa predmeta kojima se povrjeđuje poslovna tajna, s uzimanjem ili bez uzimanja uzoraka tih predmeta;
 - oduzimanje predmeta ili dijela predmeta kojima se povrjeđuje poslovna tajna, a ako je to opravdano, i oduzimanje dokumenata, materijala i predmeta (pribor, alat) pretežno upotrijebljenih u stvaranju ili stavljanju u promet predmeta kojima se povrjeđuje poslovna tajna;
 - pregled prostorija, vozila, knjiga, dokumenata i baza podataka;
 - ispitivanje svjedoka i sudskih vještaka.
- (3) Kada je osiguranje dokaza određeno prije pokretanja parničnog postupka, tužba zbog povrede poslovne tajne mora se podnijeti u roku od 30 dana od dana dostave rješenja kojim se usvaja prijedlog za osiguranje dokaza.
- (4) Osobi od koje se dokazi prikupljaju, sudsko rješenje kojim se usvaja prijedlog za osiguranje dokaza dostavlja se u trenutku prikupljanja dokaza, a odsutnoj osobi se dostavlja u skladu s člankom 18. ovog zakona.

Članak 16.

(Postupak za osiguranje dokaza)

- (1) Sud može odrediti osiguranje dokaza odmah po zaprimanju prijedloga za osiguranje dokaza i bez izjašnjenja protivne stranke, a osobito ako postoji opasnost da zbog odgode predlagatelj pretrpi nenadoknadivu štetu, ili da se neki dokaz neće moći izvesti ili da će njegovo kasnije izvođenje biti otežano.
- (2) Rješenje kojim se usvaja prijedlog za osiguranje dokaza, u slučaju iz stavka (1) ovog članka, dostavit će se strankama u postupku bez odgode.
- (3) Ako tužba zbog povrede poslovne tajne ne bude podnesena u roku od 30 dana od dana dostave rješenja kojim se usvaja prijedlog za osiguranje dokaza, sud će na prijedlog osobe od koje se dokazi pribavljaju obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje.
- (4) Ako je osiguranje dokaza određeno bez izjašnjenja protivne stranke, sud će u razumnom roku, ne duljem od dva mjeseca, omogućiti toj stranci da se izjasni o rješenju kojim se usvaja prijedlog za osiguranje dokaza, nakon čega može obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje, ili da izmijeni određeno osiguranje dokaza.
- (5) Ako postupak bude obustavljen i provedene radnje budu ukinute, ili ako sud utvrdi da povreda prava nije učinjena, ili da nije postojala ozbiljna prijetnja da će pravo biti povrijeđeno, stranka protiv koje je određeno osiguranje dokaza ima pravo na naknadu štete koja joj je nanescena osiguranjem dokaza.
- (6) Sud može uvjetovati usvajanje prijedloga za osiguranje dokaza polaganjem odgovarajućeg jamstva kao sredstva osiguranja za štetu koja bi protivnoj stranci mogla biti nanescena osiguranjem dokaza.

Članak 17.

(Obveza pružanja informacija)

- (1) Sud može, na opravdan i obrazložen zahtjev osobe čije je pravo povrijeđeno, naložiti osobi koja je povrijedila poslovnu tajnu da pruži informacije o trećim osobama koje su sudjelovale u povredi poslovne tajne i o njihovim distributivnim kanalima, ili da preda dokumente koji su u vezi s povredom poslovne tajne.
- (2) Osim osobe koja je povrijedila poslovnu tajnu, pružanje informacija i predaju dokumenata iz stavka (1) ovog članka sud može naložiti i osobi:
 - a) kod koje je pronađena roba kojom se u obavljanju gospodarske djelatnosti povrjeđuje poslovna tajna;
 - b) koja u obavljanju gospodarske djelatnosti koristi usluge kojima se povrjeđuje poslovna tajna;
 - c) koja u obavljanju gospodarske djelatnosti pruža usluge koje se koriste u aktivnostima kojima se povrjeđuje poslovna tajna;
 - d) koja je od osoba iz toč. a), b) ili c) ovog stavka navedena kao osoba uključena u proizvodnju ili distribuciju roba ili pružanje usluga kojima se povrjeđuje poslovna tajna.
- (3) Pod informacijama iz stavka (1) ovog članka smatraju se osobito:
 - a) podatci o proizvođačima, distributerima, dobavljačima i drugim osobama koje su bile uključene u proizvodnju ili distribuciju robe ili pružanje usluga, kao i o prodavateljima kojima je roba namijenjena;
 - b) podatci o količinama proizvedene, isporučene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama naplaćenim za tu robu ili usluge.
- (4) Ako osobe iz st. (1) i (2) ovog članka iz opravdanih razloga ne postupe po nalogu suda i ne pruže tražene informacije ili ne predaju dokumente, neće odgovarati za štetu koja na taj način nastane.
- (5) Propisi kojima se uređuje način korištenja povjerljivih podataka u građanskim i kaznenim postupcima, propisi kojima se uređuje odgovornost za zlorabu prava na dobivanje informacija, kao i propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka, primjenjuju se na obvezu pružanja informacija u skladu s odredbama ovog članka.

Članak 18.

(Dostava)

- (1) Podnesci i odluke u sudskom postupku koje se odnose na nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne ne dostavljaju se putem oglasne ploče.
- (2) Sud će u slučaju neuspješnog dostavljanja pozvati stranku putem oglasne ploče da u roku od osam dana od dana objavljivanja poziva neposredno u sudu preuzme podnesak ili odluku.
- (3) Ako u roku iz stavka (2) ovog članka stranka ne preuzme podnesak ili odluku, smatrat će se da je dostava izvršena istekom osmog dana od dana objave poziva za preuzimanje podneska ili odluke na oglasnoj ploči suda.

Članak 19.

(Izuzeci)

Odredbe ovog zakona o mjerama, pravnim sredstvima i postupcima ne primjenjuju se u sljedećim slučajevima:

- a) radi ostvarivanja prava na slobodu izražavanja i obavještenost, u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i presudama

Europskog suda za ljudska prava, zakonima kojima se uređuje sloboda pristupa informacijama, kao i zakonima kojima se uređuju javno informiranje i mediji, a u skladu sa slobodom i vrstama medija, pod uvjetom da se radi o zaštiti općeg javnog interesa;

- b) radi otkrivanja kaŕnjivih djela i drugih nezakonitih radnji, pod uvjetom da je osoba koja je pribavila, koristila ili otkrila poslovnu tajnu djelovala u svrhu zaštite javnog interesa;
- c) radi otkrivanja poslovne tajne od strane zaposlenih njihovim predstavnicima u okviru zakonitog obavljanja duŕnosti predstavnika, u skladu s posebnim propisima, pod uvjetom da je otkrivanje poslovne tajne bilo nuŕno za zakonito obavljanje duŕnosti predstavnika;
- d) u cilju zaštite prava priznatih posebnim zakonom; ili
- e) u vezi s pruŕanjem pravne pomoći odvjetnika i zastupnika u podruĕju intelektualnog vlasništva u skladu s propisima kojima se uređuju podruĕja odvjetništva i zastupanja u podruĕju intelektualnog vlasništva.

Članak 20.

(Oĕuvanje tajnosti u vezi sa sudskim postupkom)

- (1) Stranke, njihovi odvjetnici ili drugi zastupnici, sudski sluŕbenici, svjedoci, vjeŕtaci i druge osobe koje sudjeluju u sudskom postupku zbog nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne ili koje imaju pristup dokumentima koji su sastavni dio sudskog postupka ne smiju koristiti ili otkriti poslovnu tajnu ili informaciju koja moŕe predstavljati poslovnu tajnu koju je sud, na obrazloŕen zahtjev zainteresirane stranke, utvrdio kao povjerljivu i za koju su te osobe saznale zbog sudjelovanja u sudskom postupku.
- (2) Osobe iz stavka (1) ovog članka duŕne su ĕuvati poslovnu tajnu i nakon okonĕanja sudskog postupka.
- (3) Obveza iz stavka (2) ovog članka prestaje:
 - a) ako se pravomoćnom odlukom suda utvrdi da informacija koja moŕe predstavljati poslovnu tajnu ne ispunjava uvjete utvrđene u članku 3. stavak (1) toĕka a) ovog zakona; ili
 - b) ako informacije koje ĕine poslovnu tajnu tijekom vremena postanu opĕepoznate ili lako dostupne osobama koje se uobiĕajeno bave tom vrstom informacija.
- (4) Sud na obrazloŕeni zahtjev stranke moŕe odrediti posebne mjere za oĕuvanje tajnosti poslovne tajne ili informacije koja moŕe predstavljati poslovnu tajnu koja se koristi ili na koju se upuĕuje u tijeku sudskog postupka koji se odnosi na nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne.
- (5) Mjere iz stavka (4) ovog članka su:
 - a) iskljuĕenje javnosti iz cijelog sudskog postupka ili dijela postupka;
 - b) ograniĕenje broja osoba koje imaju, u cjelini ili djelomiĕno, pristup dokumentima koje su podnijele stranke u postupku ili treće osobe, a koji sadrŕe poslovnu tajnu ili informaciju koja moŕe predstavljati poslovnu tajnu. Sud ĕe upozoriti osobe kojima je dopustio pristup dokumentima na obvezu ĕuvanja tajnosti podataka iz stavka (1) ovog članka;
 - c) ograniĕenje broja osoba koje prisustvuju roĕiŕtima na kojima bi se poslovna tajna ili informacija koja moŕe

- predstavljati poslovnu tajnu mogla otkriti, kao i ograničenje pristupa zapisniku s tih ročišta;
- d) zabrana da se sudska odluka, u kojoj odlomci koji sadrže poslovnu tajnu nisu uklonjeni ili učinjeni nečitljivim, učini dostupnom osobama koja nisu osobe iz toč. b) i c) ovog stavka.
- (6) Broj osoba iz stavka (5) toč. b) i c) ovog članka ne smije biti veći od broja koji je potreban da bi se osiguralo pravo stranke na stručnu pomoć i na pravično suđenje.
- (7) Prilikom odlučivanja o mjerama iz stavka (5) ovog članka i procjene njihove opravdanosti, sud uzima u obzir potrebu da se osigura pravo stranaka na stručnu pomoć i na pravično suđenje, opravdane interese stranaka i trećih osoba, s obzirom na okolnosti slučaja, kao i vjerojatnoću nastanka štete za jednu od stranaka ili za treće osobe, koja bi mogla nastati zbog određivanja ili neodređivanja tih mjera.
- (8) Obrada osobnih podataka na temelju mjera za očuvanje tajnosti iz ovog članka provodi se u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Članak 21.

(Prava stranih osoba na zaštitu poslovne tajne)

- (1) Strana fizička ili pravna osoba u pogledu zaštite poslovne tajne uživa ista prava kao i domaća fizička ili pravna osoba ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora koji se primjenjuju u BiH, ili iz načela uzajamnosti.
- (2) Postojanje uzajamnosti se pretpostavlja a stranka koja tvrdi suprotno dužna je to dokazati.

DIO ČETVRTI - ODREDBE O PREKRŠAJIMA

Članak 22.

(Prekršaji)

- (1) Pravna osoba koja suprotno članku 5. ovog zakona nezakonito pribavi, koristi ili otkrije poslovnu tajnu, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 30.000 KM.
- (2) Za radnje iz stavka (1) ovog članka kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2.000 KM.
- (3) Za radnje iz stavka (1) ovog članka kaznit će se za prekršaj poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 10.000 KM.
- (4) Za radnje iz stavka (1) ovog članka kaznit će se za prekršaj fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 2.000 KM.

Članak 23.

(Predmeti izvršenja prekršaja)

Predmeti izvršenja prekršaja iz članka 22. ovog zakona bit će oduzeti i uništeni, a predmeti koji su bili upotrijebljeni za izvršenje prekršaja iz članka 22. ovog zakona bit će oduzeti.

DIO PETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

(Ograničenje u primjeni)

Odredbe ovog zakona neće se primjenjivati na poslovnu tajnu u dijelu u kojem su pretpostavke pravne zaštite i pravila postupka za zaštitu poslovne tajne od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja izričito drugačije uređeni posebnim zakonom.

Članak 25.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a od tog datuma se istodobno i primjenjuje, osim odredbe članka 19. tačka a) u dijelu koji se

odnosi na primjenu propisa Europske unije, koji se primjenjuje od dana pristupanja BiH Europskoj uniji.

Broj 01,02-02-1-1858/25

14. svibnja 2026. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, v. r.

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 33. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. novembra 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. maja 2026. godine, usvojila je

ZAKON

O ZAŠTITI POSLOVNE TAJNE KAO PRAVA INTELEKTUALNE SVOJINE

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se pretpostavke pravne zaštite i pravila postupka za zaštitu poslovne tajne kao prava intelektualne svojine (u daljem tekstu: poslovna tajna) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja.
- (2) Ovim zakonom obavlja se usklađivanje sa Direktivom (EU) 2016/943 Evropskog parlamenta i Savjeta od 8. juna 2016. o zaštiti неоткривених знања и искуства (know-how) и пословних информација (пословних тајни) против њиховог неовлашћеног прибављања и Директивом 2004/48 од 29. априла 2004. о примјени права интелектуалне својине.
- (3) Одредбе директива из става (2) овог члана објављују се искључиво у сврху праћења и информисања о преузимању правне тековине Европске уније у законодавство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ).

Члан 2.

(Употреба израза у мушком и женском роду)

Ријечи које су ради прегледности у овом закону наведене у једном роду без дискриминације односе се и на мушки и на женски род.

Члан 3.

(Значење израза)

- (1) Одређени термини који се користе у овом закону имају следећа значења:
- а) пословном тајном сматрају се информације које испуњавају следеће услове:
- представљају тајну јер нису у цјелини или у погледу структуре и скупа њихових саставних дијелова општепознате или лако доступне лицима која у оквиру својих активности уобичајено долазе у контакт са таквом врстом информација,
 - имају комерцијалну вриједност јер су тајна,
 - лице које их законито контролише у датим околностима је предузело разумне кораке како би сачувало њихову тајност;

- б) носилац пословне тајне је физичко или правно лице под чијом је законитом контролом пословна тајна;
 - ц) повредилац пословне тајне је физичко или правно лице које је незаконито прибавило, користило или открило пословну тајну;
 - д) лице за које се сумња да је повриједило пословну тајну је физичко или правно лице за које се сумња да је незаконито прибавило, користило или открило пословну тајну;
 - е) роба којом је почињена повреда је роба чији су дизајн, карактеристике, начин функционисања, поступак производње или начин стављања у промет у значајној мјери остварени захваљујући пословној тајни која је незаконито прибављена, коришћена или откривена;
 - ф) територијална надлежност је суд чија је материјална надлежност заштита индустријске својине, ауторских и сродних права и других права интелектуалне својине.
- (2) Информације из става (1) тачке а) овог члана обухватају, између осталог, знање и искуство и технолошке информације.
- (3) Разумним мјерама за очување тајности информација из става (1) тачка а) алинеја 3) овог члана сматрају се, између осталог, израда интерног акта о руковању пословном тајном и кругу лица и њиховим правима и обавезама приликом руковања пословном тајном, мјере физичке или електронске заштите приступа и руковања пословном тајном, означавање докумената ознаком "пословна тајна" или сличном ознаком која упућује на то да се ради о пословној тајни, ограничавање приступа просторијама и датотекама у којима се налазе информације које се сматрају пословном тајном или закључивање уговора о повјерљивости, односно неоткривању повјерљивих информација са лицима која потенцијално могу да дођу у посјед пословне тајне, укључујући запослене, пословне партнере, спољне сараднике и консултанте, односно потписивање изјава наведених лица о повјерљивости или неоткривању повјерљивих информација.

Члан 4.

(Примјена других прописа)

- (1) У поступцима грађанскоправне заштите пословне тајне и поступцима по приједлогу за одређивање привремене мјере и приједлогу за одређивање обезбјеђења доказа на одговарајући начин се примјењују одредбе закона којим се уређује парнични поступак и закона којим се уређује извршни поступак, осим ако овим законом није другачије одређено.
- (2) На питања у вези са накнадом штете проузроковане незаконитим прибављањем, коришћењем или откривањем пословне тајне, а која овим законом нису посебно уређена, на одговарајући начин се примјењују одредбе закона којим се уређују обавезни односи.

ДИО ДРУГИ - ПРИБАВЉАЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И ОТКРИВАЊЕ ПОСЛОВНИХ ТАЈНИ

Члан 5.

(Законито прибављање, коришћење и откривање пословних тајни)

- (1) Прибављање пословне тајне сматра се законитим ако је пословна тајна прибављена на један од сљедећих начина:
- а) независним открићем или стварањем;
 - б) посматрањем, проучавањем, растављањем или тестирањем производа или предмета који је учињен доступним јавности или који је законито у посједу прибавиоца информације (реверзибилни инжењеринг) који није везан правно важећом обавезом да ограничи прибављање пословне тајне или који није везан правно важећом обавезом забране вршења реверзибилног инжењеринга;
 - ц) остваривањем права запослених или представника запослених на информисање и консултовање у складу са посебним прописима;
 - д) другом радњом која је у околностима конкретног случаја у складу са добрим пословним обичајима.
- (2) Прибављање, коришћење или откривање пословне тајне сматра се законитим у мјери у којој то захтијевају или дозвољавају посебни прописи.

Члан 6.

(Незаконито прибављање, коришћење и откривање пословне тајне)

- (1) Прибављање пословне тајне без сагласности носиоца пословне тајне сматра се незаконитим ако је учињено на сљедећи начин:
- а) неовлашћеним приступом, присвајањем или умножавањем докумената, предмета, материјала, супстанци или електронских датотека који су под законитом контролом носиоца пословне тајне, а садрже пословну тајну или се пословна тајна из њих може извести или
 - б) другим поступањем за које се, у датим околностима, сматра да је у супротности са добрим пословним обичајима.
- (2) Коришћење или откривање пословне тајне сматра се незаконитим ако га без сагласности носиоца пословне тајне врши лице за које се установи да је:
- а) пословну тајну прибавило незаконито;
 - б) прекршило споразум о повјерљивости или другу обавезу која се односи на забрану откривања пословне тајне;
 - ц) прекршило уговорну или другу обавезу којом се ограничава коришћење пословне тајне.
- (3) Прибављање, коришћење или откривање пословне тајне сматра се незаконитим и ако је лице у тренутку прибављања, коришћења или откривања знало или је у датим околностима морало знати да је пословна тајна прибављена директно или индиректно од другог лица које је пословну тајну незаконито користило или открило у смислу става (2) овог члана.
- (4) Незаконитим коришћењем пословне тајне сматра се и производња, нуђење или стављање у промет робе којом је почињена повреда, односно увоз, извоз или складиштење робе којом се чини повреда у сврхе производње, нуђења или стављања робе у промет, ако је лице које је обављало наведене активности знало или је

у датим околностима морало знати да је пословна тајна коришћена незаконито у смислу става (2) овог члана.

ДИО ТРЕЋИ - ГРАЂАНСКОПРАВНА ЗАШТИТА

Члан 7.

(Тужба због повреде пословне тајне)

- (1) У случају повреде пословне тајне носилац пословне тајне може код надлежног суда тужбом захтијевати:
 - а) утврђивање повреде;
 - б) престанак повреде или, у зависности од случаја, забрану коришћења или откривања пословне тајне;
 - ц) забрану производње, нуђења, стављања у промет или коришћења робе којом је почињена повреда, односно забрану увоза, извоза или складиштења робе којом је почињена повреда у сврхе производње, нуђења, стављања у промет или коришћења робе;
 - д) одређивање одговарајућих мјера које се односе на робу којом је почињена повреда, које обухватају повлачење такве робе са тржишта, уклањање са робе својстава која је чине робом којом је почињена повреда пословне тајне или уништење робе којом је почињена повреда, односно, ако је то оправдано, њено повлачење са тржишта, под условом да се повлачењем робе не угрожава заштита пословне тајне на коју се тужба односи;
 - е) уништење у цјелини или дјелимично докумената, предмета, материјала, супстанци или електронских докумената који садрже пословну тајну или који сами представљају пословну тајну или, ако је примјерено, предају тих докумената, предмета, материјала, супстанци или електронских докумената у цјелини или дјелимично тужиоцу.
- (2) Против лица чије неовлашћено предузимање одређене радње представља непосредну пријетњу да ће незаконито прибавити, користити или открити пословну тајну, носилац пословне тајне може тужбом захтијевати престанак предузимања те радње и забрану незаконитог прибављања, коришћења или откривања пословне тајне.
- (3) Тужбени захтјеви из ст. (1) и (2) овог члана могу се поднијети и против посредника који пружа услуге које треће лице користи у радњама којима незаконито прибавља, користи или открива пословну тајну, односно чије предузимање представља непосредну пријетњу за незаконито прибављање, коришћење или откривање пословне тајне.
- (4) Када тужилац тражи да се са тржишта повуче роба којом је извршена повреда, он може захтијевати да се роба преда носиоцу пословне тајне или добротворним организацијама.
- (5) Мјере из става (1) тач. д) и е) овог члана обављају се о трошку повредиоца пословне тајне, осим ако суд одреди другачије.
- (6) Осим носиоца пословне тајне, тужбу из ст. (1) и (2) овог члана може поднијети и стичалац лиценце, ако је за то овлашћен на основу уговора или закона.

Члан 8.

(Рок за подношење тужбе)

- (1) Тужба због повреде пословне тајне може се поднијети у року од годину дана од дана када је тужилац сазнао за повреду и лице за које се сумња да је повриједило пословну тајну, а најкасније у року од три године од

дана учињене повреде или од дана посљедње учињене повреде ако је повреда континуирана.

- (2) Поступак по тужби из става (1) овог члана је хитан.

Члан 9.

(Одлучивање о тужбеним захтјевима)

- (1) Приликом одлучивања о тужбеним захтјевима из члана 7. овог закона, суд ће осигурати да су наложене мјере пропорционалне природи и интензитету повреде, узимајући у обзир посебне околности случаја, које могу укључивати:
 - а) вриједност и друге карактеристичне особине пословне тајне;
 - б) мјере предузете ради заштите пословне тајне;
 - ц) понашање лица које је повриједило пословну тајну приликом прибављања, коришћења или откривања пословне тајне;
 - д) посљедице незаконитог коришћења или откривања пословне тајне;
 - е) оправдане интересе странака и посљедице чије би усвајање или одбијање тужбеног захтјева могло имати на њих;
 - ф) оправдане интересе трећих лица;
 - г) јавни интерес;
 - х) заштиту основних права.
- (2) Ако суд ограничи трајање мјера наложених на основу тужбених захтјева из члана 7. став (1) тач. б) и ц) овог закона, то трајање ће бити довољно да се отклони било каква трговинска или привредна предност коју би треће лице које је повриједило пословну тајну могло добити незаконитим прибављањем, коришћењем или откривањем пословне тајне.
- (3) Мјере наложене на основу тужбених захтјева из члана 7. став (1) тач. б) и ц) овог закона укинуће се на захтјев лица које је повриједило пословну тајну, ако информације на које се тужбени захтјеви односе више не испуњавају услове из члана 3. став (1) тачке а) овог закона, из разлога за које лице које је повриједило пословну тајну није непосредно или посредно одговорно.
- (4) Суд може на захтјев лица које је повриједило пословну тајну, водећи рачуна о околностима случаја, умјесто мјера наложених на основу тужбених захтјева из члана 7. овог закона, наложити плаћање новчане накнаде оштећеној странци, ако су испуњени следећи услови:
 - а) лице које је повриједило пословну тајну у тренутку коришћења или откривања пословне тајне није знало нити је у датим околностима морало знати да је пословна тајна прибављена од другог лица које је пословну тајну незаконито користило или открило;
 - б) извршење мјера из члана 7. овог закона проузроковало би непропорционалну штету лицу које је повриједило пословну тајну.
- (5) Ако умјесто мјера наређених на основу тужбених захтјева из члана 7. став (1) тач. б) и ц) овог закона суд досуди плаћање новчане накнаде, она не смије премашити износ накнаде коју би лице које је повриједило пословну тајну платило да је законито користило пословну тајну за период у коме коришћење пословне тајне није било дозвољено.

Члан 10.

(Накнада штете)

- (1) Против лица које је повриједило пословну тајну, а које је знало или је морало знати да учествује у незаконитом прибављању, коришћењу или откривању пословне тајне, носилац пословне тајне, односно стизалац лиценце може тужбом захтијевати накнаду штете у складу са овим законом и према општим правилима о накнади штете.
- (2) Приликом одређивања висине накнаде штете суд узима у обзир све околности случаја, као што су негативне економске посљедице које је претрпио носилац пословне тајне, односно стизалац лиценце, које обухватају обичну штету, измаклу корист и корист коју је повредом пословне тајне остварило лице које је повриједило пословну тајну.
- (3) Ако суд не може да утврди висину накнаде штете у складу са ставом (2) овог члана, узмеће у обзир висину накнаде коју би лице које је повриједило пословну тајну платило за законито коришћење пословне тајне.

Члан 11.

(Објављивање пресуде)

- (1) Носилац пословне тајне може тужбом захтијевати да правоснажна пресуда којом су у цјелини или дјелимично прихваћени тужбени захтјеви из чл. 7. и 10. овог закона буде објављена у цјелини или дјелимично у средствима јавног информисања о трошку туженог.
- (2) Ако суд одлучи да се објави само дио пресуде, у границама тужбеног захтјева ће одредити да се објаве диспозитив и дио пресуде из којег је видљиво каква је повреда учињена.
- (3) Приликом доношења одлуке о томе да ли ће одредити мјеру објављивања пресуде и процјењивања њене пропорције према учињеној повреди, суд узима у обзир вриједност пословне тајне, поступање лица које је повриједило пословну тајну приликом прибављања, коришћења или откривања пословне тајне, посљедице незаконитог коришћења или откривања пословне тајне и вјероватноћу да ће лице које је повриједило пословну тајну поново незаконито користити или открити пословну тајну. Суд, такође, узима у обзир и то да ли информације о лицу које је повриједило пословну тајну садрже податке о личности физичког лица и да ли би објављивање таквих информација било оправдано, посебно имајући у виду могућу штету коју би објављивање могло проузроковати за приватност и углед тог физичког лица.
- (4) Објављивање пресуде у смислу овог члана мора бити учињено на начин да се очува повјерљивост пословне тајне у складу са чланом 20. овог закона.

Члан 12.

(Привремене мјере)

- (1) На приједлог носиоца пословне тајне који учини вјероватним да пословна тајна постоји, да је он носилац пословне тајне и да је дошло или ће доћи до незаконитог прибављања, коришћења или откривања пословне тајне, суд може одредити привремену мјеру:
 - а) престанка или забране коришћења или откривања пословне тајне;
 - б) забране производње, нуђења, стављања у промет или коришћења робе којом је почињена повреда, односно забрану увоза, извоза или складиштења

робе којом је почињена повреда у сврхе производње, нуђења, стављања у промет или коришћења робе;

- ц) одузимања робе за коју се сумња да је њом почињена повреда, укључујући и увезену робу, како би се спријечило њено стављање у промет и њен промет.
- (2) Умјесто одређивања мјера из става (1) овог члана, суд може дозволити лицу за које се сумња да је повриједило пословну тајну да настави користити пословну тајну под условом да положи гаранцију ради обезбјеђења накнаде штете носиоцу пословне тајне. Полагањем гаранције не остварује се право на откривање пословне тајне.
- (3) Приликом одлучивања о приједлогу за одређивање привремене мјере, суд узима у обзир и посебне околности случаја из члана 9. став (1) овог закона.
- (4) Привремену мјеру престанка или забране коришћења или откривања пословне тајне суд може одредити и против посредника чије услуге користе трећа лица да би незаконито прибавила, користила или открила пословну тајну.
- (5) На приједлог носиоца пословне тајне који учини вјероватним да је пословна тајна незаконито прибављена, коришћена или откривена у обављању дјелатности, ради прибављања привредне или економске користи, као и да му због такве повреде пријети ненадокнадива штета, осим привремене мјере из става (1) овог члана суд може да одреди и:
 - а) заплъну покретних и непокретних ствари лица против којег се предлаже одређивање привремене мјере;
 - б) забрану исплате новчаних средстава са рачуна лица против којег се предлаже одређивање привремене мјере.
- (6) Ради одређивања привремене мјере из става (5) овог члана суд може наложити достављање банкарских, финансијских, пословних или других докумената и података или наложити да се омогући приступ тим документима и подацима. Суд је дужан да обезбједи чување тајности наведених података.
- (7) Лице којем је одређена привремена мјера забране из става (1) тач. а) и б) и става (5) тачке б) овог члана, односно којем је дат налог из става (6) овог члана, а које не поступи по забрани односно налогу, казниће се у складу са одредбама закона којим се уређује извршни поступак.
- (8) Суд може да одреди привремену мјеру одмах по пријему приједлога за одређивање привремене мјере и без претходног изјашњења противне странке, а нарочито ако постоји опасност да због одгађања предлагач претрпи ненадокнадиву штету.
- (9) Рјешење којим је одређена привремена мјера, у случају из става (8) овог члана, доставиће се странкама у поступку без одгађања, а најкасније по спровођењу мјере.

Члан 13.

(Укидање привремене мјере и накнада штете)

- (1) Ако је привремена мјера утврђена прије покретања парничног поступка, тужба за покретање поступка због повреде пословне тајне мора се поднијети у року од 30 дана од дана достављања рјешења о одређивању привремене мјере.

- (2) Ако тужба због повреде пословне тајне не буде поднесена у року из става (1) овог члана, суд ће на приједлог лица против којег је привремена мјера одређена обуставити поступак и укинути спроведене радње.
- (3) Ако је привремена мјера одређена без изјашњења противне странке у случају из члана 12. став (8) овог закона, суд ће у разумном року омогућити противној странци да се изјасни о привременој мјери, након чега може обуставити поступак и укинути спроведене радње или измијенити одређену мјеру.
- (4) Ако поступак буде обустављен и спроведене радње буду укинуте у складу са ст. (2) и (3) овог члана или ако суд утврди да повреда права није учињена или да није постојала озбиљна пријетња да ће право бити повријеђено, лице против којег је одређена привремена мјера има право на накнаду штете која му је нанесена привременом мјером.
- (5) Суд може условљавати одређивање привремене мјере полагањем одговарајуће гаранције као средства обезбјеђења за штету која би лицу против којег се привремена мјера предлаже могла бити нанесена одређивањем и спровођењем привремене мјере.

Члан 14.

(Прибављање доказа)

- (1) Када се странка у парничном поступку позива на исправе или друге доказе који су одређени или одредиви и тврди да се они налазе у посједу друге странке или трећег лица или су им доступни, суд ће та лица позвати да у одређеном року поднесу исправе, односно доказе, под условом да повјерљиве информације буду заштићене.
- (2) У приједлогу за прибављање доказа странка мора да учини вјероватним да се ти докази налазе код друге странке или трећег лица, односно да су им доступни.
- (3) Под условима из става (1) овог члана, у случају да је право повријеђено у обављању привредне дјелатности, суд ће, на приједлог странке која се позива на доказе који се налазе у посједу друге странке или трећег лица или су им доступни, позвати другу странку или треће лице да достави банкарске, финансијске и пословне документе који се налазе у њиховом посједу или који су им доступни, под условом да повјерљиве информације буду заштићене.

Члан 15.

(Обезбјеђење доказа)

- (1) На приједлог носиоца пословне тајне који учини вјероватним да пословна тајна постоји, да је он носилац пословне тајне и да је дошло или ће доћи до незаконитог прибављања, коришћења или откривања пословне тајне, суд може у току, као и прије покретања парничног поступка, одредити обезбјеђење доказа, под условом да повјерљиве информације буду заштићене.
- (2) Обезбјеђењем доказа, у смислу става (1) овог члана сматра се:
 - а) узимање детаљног описа предмета којима се повређује пословна тајна, са узимањем или без узимања узорака тих предмета;
 - б) одузимање предмета или дијела предмета којима се повређује пословна тајна, а ако је то оправдано, и одузимање докумената, материјала и предмета (прибор, алат) претежно употријебљених у

стварању или стављању у промет предмета којима се повређује пословна тајна;

- ц) преглед просторија, возила, књига, докумената и база података;
- д) испитивање свједока и судских вјештака.
- (3) Када је обезбјеђење доказа одређено прије покретања парничног поступка, тужба због повреде пословне тајне мора се поднијети у року од 30 дана од дана достављања рјешења којим се усваја приједлог за обезбјеђење доказа.
- (4) Судско рјешење којим се усваја приједлог за обезбјеђење доказа доставља се лицу од којег се докази прикупљају у тренутку прикупљања доказа, а одсутном лицу се доставља у складу са чланом 18. овог закона.

Члан 16.

(Поступак за обезбјеђење доказа)

- (1) Суд може одредити обезбјеђење доказа одмах по пријему приједлога за обезбјеђење доказа и без изјашњења противне странке, а нарочито ако постоји опасност да због одгађања предлагач претрпи ненадокнадиву штету или да неки доказ неће моћи да се изведе или да ће његово касније извођење бити отежано.
- (2) Рјешење којим се усваја приједлог за обезбјеђење доказа, у случају из става (1) овог члана, доставиће се странкама у поступку без одгађања.
- (3) Ако тужба због повреде пословне тајне не буде поднесена у року од 30 дана од дана достављања рјешења којим се усваја приједлог за обезбјеђење доказа, суд ће на приједлог лица од којег се докази прибављају обуставити поступак и укинути спроведене радње.
- (4) Ако је обезбјеђење доказа одређено без изјашњења противне странке, суд ће у разумном року, не дужем од два мјесеца, омогућити тој странци да се изјасни о рјешењу којим се усваја приједлог за обезбјеђење доказа, након чега може обуставити поступак и укинути спроведене радње, или да измијени одређено обезбјеђење доказа.
- (5) Ако поступак буде обустављен и спроведене радње буду укинуте или ако суд утврди да повреда права није учињена или да није постојала озбиљна пријетња да ће право бити повријеђено, странка против које је одређено обезбјеђење доказа има право на накнаду штете која јој је нанесена обезбјеђењем доказа.
- (6) Суд може условљавати усвајање приједлога за обезбјеђење доказа полагањем одговарајуће гаранције као средства обезбјеђења за штету која би противној странци могла бити нанесена обезбјеђењем доказа.

Члан 17.

(Обавеза пружања информација)

- (1) Суд може, на оправдан и образложен захтјев лица чије је право повријеђено, наложити лицу које је повриједило пословну тајну да пружи информације о трећим лицима која су учествовала у повреди пословне тајне и о њиховим дистрибутивним каналима или да преда документе који су у вези са повредом пословне тајне.
- (2) Осим лица које је повриједило пословну тајну, пружање информација и предају докумената из става (1) овог члана суд може наложити и лицу:
 - а) код којег је пронађена роба којом се у обављању привредне дјелатности повређује пословна тајна;

- б) које у обављању привредне дјелатности користи услуге којима се повређује пословна тајна;
 - ц) које у обављању привредне дјелатности пружа услуге које се користе у активностима којима се повређује пословна тајна;
 - д) које је од лица из тач. а), б) или ц) овог става наведено као лице укључено у производњу или дистрибуцију робе или пружање услуга којима се повређује пословна тајна.
- (3) Под информацијама из става (1) овог члана сматрају се нарочито:
- а) подаци о произвођачима, дистрибутерима, добављачима и другим лицима која су била укључена у производњу или дистрибуцију робе или пружање услуга, као и о продавачима којима је роба намијењена;
 - б) подаци о количинама произведене, испоручене или наручене робе или услуга, као и о цијенама наплаћеним за ту робу или услуге.
- (4) Ако лица из ст. (1) и (2) овог члана из оправданих разлога не поспе по налогу суда и не пруже тражене информације или не предају документе, неће одговарати за штету која на тај начин настане.
- (5) Прописи којима се уређује начин коришћења повјерљивих података у грађанским и кривичним поступцима, прописи којима се уређује одговорност за злоупотребу права на добијање информација, као и прописи којима се уређује заштита личних података, примјењују се на обавезу пружања информација у складу са одредбама овог члана.

Члан 18.

(Достављање)

- (1) Поднесци и одлуке у судском поступку које се односе на незаконито прибављање, коришћење или откривање пословне тајне не достављају се путем огласне табле.
- (2) Суд ће у случају неуспјешног достављања позвати странку путем огласне табле да у року од осам дана од дана објављивања позива непосредно у суду преузме поднесак или одлуку.
- (3) Ако у року из става (2) овог члана странка не преузме поднесак или одлуку, сматраће се да је достављање извршено истеком осмог дана од дана објављивања позива за преузимање поднеска или одлуке на огласној табли суда.

Члан 19.

(Изузеци)

Одредбе овог закона о мјерама, правним лијековима и поступцима не примјењују се у сљедећим случајевима:

- а) ради остваривања права на слободу изражавања и обавијештеност, у складу са Уставом Босне и Херцеговине, Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода и пресудама Европског суда за људска права, законима којима се уређује слобода приступа информацијама, као и законима којима се уређују јавно информисање и медији, а у складу са слободом и врстама медија, под условом да се ради о заштити општег јавног интереса;
- б) ради откривања кажњивих дјела и других незаконитих радњи, под условом да је лице које је прибавило, користило или открило пословну тајну дјеловало у сврху заштите јавног интереса;

- ц) ради откривања пословне тајне од стране запослених њиховим представницима у оквиру законитог обављања дужности представника, у складу са посебним прописима, под условом да је откривање пословне тајне било неопходно за законито обављање дужности представника;
- д) с циљем заштите права признатих посебним законом или
- е) у вези са пружањем правне помоћи адвоката и заступника у области интелектуалне својине у складу са прописима којима се уређују област адвокатуре и заступања у области интелектуалне својине.

Члан 20.

(Очување тајности у вези са судским поступком)

- (1) Странке, њихови адвокати или други заступници, судски службеници, свјedoци, вјештаци и друга лица која учествују у судском поступку због незаконитог прибављања, коришћења или откривања пословне тајне или која имају приступ документима који су саставни дио судског поступка, не смију користити или открити пословну тајну или информацију која може представљати пословну тајну коју је суд, на образложен захтјев заинтересоване странке, утврдио као повјерљиву и за коју су та лица сазнала због учествовања у судском поступку.
- (2) Лица из става (1) овог члана дужна су да чувају пословну тајну и након окончања судског поступка.
- (3) Обавеза из става (2) овог члана престаје:
 - а) ако се правоснажном одлуком суда утврди да информација која може представљати пословну тајну не испуњава услове утврђене у члану 3. став (1) тачка а) овог закона, или
 - б) ако информације које чине пословну тајну током времена постану општепознате или лако доступне лицима који се уобичајено баве том врстом информација.
- (4) Суд на образложени захтјев странке може одредити посебне мјере за очување тајности пословне тајне или информације која може представљати пословну тајну која се користи или на коју се упућује у току судског поступка који се односи на незаконито прибављање, коришћење или откривање пословне тајне.
- (5) Мјере из става (4) овог члана су:
 - а) искључење јавности из цијелог судског поступка или дијела поступка;
 - б) ограничење броја лица која имају, у цјелини или дјелимично, приступ документима које су поднијеле странке у поступку или трећа лица, а који садрже пословну тајну или информацију која може представљати пословну тајну. Суд ће упозорити лица којима је дозволио приступ документима на обавезу чувања тајности података из става (1) овог члана;
 - ц) ограничење броја лица која присуствују рочиштима на којима би се пословна тајна или информација која може представљати пословну тајну могла открити, као и ограничење приступа записнику са тих рочишта;
 - д) забрана да се судска одлука, у којој одломци који садрже пословну тајну нису уклоњени или

- учињени нечитљивим, учини доступном лицима која нису лица из тач. б) и ц) овог става.
- (6) Број лица из става (5) тач. б) и ц) овог члана не смије бити већи од броја који је потребан да би се обезбиједило право странке на стручну помоћ и на правично суђење.
- (7) Приликом одлучивања о мјерама из става (5) овог члана и процјене њихове оправданости, суд узима у обзир потребу да се обезбиједи право странака на стручну помоћ и на правично суђење, оправдане интересе странака и трећих лица, с обзиром на околности случаја, као и вјероватноћу настанка штете за једну од странака или за трећа лица, која би могла настати због одређивања или неодређивања тих мјера.
- (8) Обрада личних података на основу мјера за очување тајности из овог члана спроводи се у складу са прописима којима се уређује заштита личних података.

Члан 21.

(Права страних лица на заштиту пословне тајне)

- (1) Страно физичко или правно лице у погледу заштите пословне тајне ужива иста права као и домаће физичко или правно лице ако то произлази из међународних уговора који се примјењују у БиХ или из принципа узајамности.
- (2) Постојање узајамности се претпоставља, а странка која тврди супротно, дужна је то доказати.

ДИО ЧЕТВРТИ - ОДРЕДБЕ О ПРЕКРШАЈИМА

Члан 22.

(Прекршаји)

- (1) Правно лице које супротно члану 5. овог закона незаконито прибави, користи или открије пословну тајну, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 30.000 КМ.
- (2) За радње из става (1) овог члана казниће се за прекршај одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 500 КМ до 2.000 КМ.
- (3) За радње из става (1) овог члана казниће се за прекршај предузетник новчаном казном у износу од 500 КМ до 10.000 КМ.
- (4) За радње из става (1) овог члана казниће се за прекршај физичко лице новчаном казном у износу од 200 КМ до 2.000 КМ.

Члан 23.

(Предмети извршења прекршаја)

Предмети извршења прекршаја из члана 22. овог закона биће одузети и уништени, а предмети који су били употријебљени за извршење прекршаја из члана 22. овог закона биће одузети.

ДИО ПЕТИ - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

(Ограничење у примјени)

Одредбе овог закона неће се примјењивати на пословну тајну у дијелу у којем су претпоставке правне заштите и правила поступка за заштиту пословне тајне од незаконитог прибављања, коришћења и откривања изричито другачије уређени посебним законом.

Члан 25.

(Ступање на снагу и примјена)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а од тог датума се истовремено и примјењује, осим одредбе члана 19 тачке а),

у дијелу који се односи на примјену прописа Европске уније, који се примјењује од дана приступања БиХ Европској унији.

Број 01,02-02-1-1858/25

14. маја 2026. године

Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ
Дарко Бабаљ, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ
Кемал Адемовић, с. р.

837

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 33. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. novembra 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. maja 2026. godine, usvojila je

ZAKON**O ZAŠTITI TOPOGRAFIJA POLUPROVODNIČKIH PROIZVODA****DIO PRVI - OPĆE ODREDBE**

Члан 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se: topografija poluprovodničkog proizvoda, uslovi zaštite topografije poluprovodničkog proizvoda, prava njenog stvaraoca odnosno stvaraоčevog poslodavca ili lica koje je naručilo njenu izradu, kao i način i ostvarivanje tog prava.
- (2) Zakon о zaštiti topografija poluprovodničkih proizvoda usklаđuje se s одredbama sljedećih propisa Evropske уније:
- Direktivom Vijeća br. 1987/54/EEZ od 16. decembra 1986. godine о pravnoj zaštiti topografija poluprovodničkih proizvoda;
 - Direktivom 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća о provođenju prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30.4.2004.).
- (3) Odredbe direktiva iz stava (2) ovog člana navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja о preuzimanju pravne теčevine Evropske уније u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Члан 2.

(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na муški i na ženski rod.

Члан 3.

(Definicije pojmova)

- (1) Poluprovodnički proizvod, u smislu ovog zakona, jeste gotov proizvod ili међупроизвод namijenjen za извршење одређене електронске функције, isključivo или zajedno s drugim funkcijama, koji se sastoji od sloja poluprovodničkog materijala i od јednog или više drugih slojeva provodnog, izolacijskog или poluprovodničkog materijala, raspoređenih s unaprijed utvrđenim trodimenzionalnim uzorkom.
- (2) Topografija poluprovodničkog proizvoda (u daljnjem tekstu: topografija), u smislu ovog zakona, jeste skup povezanih slika, fiksiranih или kodiranih na bilo koji način, koje predstavljaju trodimenzionalni uzorak slojeva od kojih je

poluprovodnički proizvod sastavljen, pri čemu svaka slika prikazuje uzorak ili dio uzorka površine poluprovodničkog proizvoda u bilo kojoj fazi njegove proizvodnje.

- (3) Komercijalna upotreba označava prodaju, iznajmljivanje ili bilo koji drugi način komercijalnog stavljanja u promet zaštićene topografije, uključujući i njeno nuđenje u te svrhe. Prva komercijalna upotreba topografije ne uključuje njenu upotrebu pod uslovom povjerljivosti, ako se ona ne stavlja dalje u promet.

Član 4.

(Predmet i uslovi zaštite)

- (1) Predmet zaštite je izvorna topografija u smislu da je rezultat intelektualnog napora njenog stvaraoca i da u vrijeme nastanka nije bila općepoznata u industriji poluprovodničkih proizvoda.
- (2) Topografija koja se sastoji od elemenata i međuveza koji su uobičajeni u industriji poluprovodničkih proizvoda može biti zaštićena samo ako, posmatrano u cjelini, ispunjava uslove iz stava (1) ovog člana.

Član 5.

(Individualni karakter kao uslov zaštite)

- (1) Trodimenzionalne strukture topografije štite se u skladu s ovim zakonom ako i u mjeri u kojoj imaju individualni karakter, a to se odnosi i na nezavisno korištene dijelove, kao i na prikaze za izradu topografija.
- (2) Topografija ima individualni karakter ako se, kao rezultat intelektualnog rada, ne proizvodi samo repliciranjem druge topografije i nije uobičajena pojava.
- (3) Ako se topografija sastoji od rasporeda svakodnevnih dijelova, ona se štiti do te mjere da raspored u cjelini ima individualni karakter.
- (4) Zaštita iz stava (1) ne odnosi se na nacрте, procese, sisteme, tehnike na kojima se zasniva topografija ili na informacije pohranjene u mikroelektronskom poluprovodničkom proizvodu, već samo na topografiju kao takvu.

Član 6.

(Rokovi za zaštitu)

- (1) Zaštita topografije može se tražiti u roku od dvije godine od datuma njene prve komercijalne upotrebe bilo gdje u svijetu.
- (2) Ako topografija nije komercijalno korištena bilo gdje u svijetu, zaštita topografije može se tražiti u roku od 15 godina od dana njenog nastanka.

Član 7.

(Subjekti zaštite)

- (1) Pravo na zaštitu topografije ima njen stvaralac odnosno njegov pravni sljednik. Ako je topografiju stvorilo više stvaralaca, njima pripada zajedničko pravo na zaštitu.
- (2) Ako je topografija nastala u radnom odnosu ili po narudžbi, pravo zaštite topografije ima poslodavac odnosno lice koje je naručilo njenu izradu, osim ako je ugovorom drugačije predviđeno.

Član 8.

(Nacionalni tretman)

- (1) Zaštitu prema ovom zakonu uživaju fizička i pravna lica koja:
- su državljani Bosne i Hercegovine,
 - imaju prebivalište ili sjedište u Bosni i Hercegovini ili su na teritoriji Bosne i Hercegovine prva komercijalno koristila topografiju koja do tada nije bila komercijalno korištena bilo gdje u svijetu.
- (2) Strana fizička i pravna lica uživaju jednaku zaštitu kao i lica iz stava (1) ovog člana ako to proizlazi iz međunarodnih

ugovora i konvencija kojima je pristupila odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina ili iz primjene principa uzajamnosti.

- (3) Pravo na zaštitu topografije priznato na osnovu ovog zakona vrijedi samo za teritoriju Bosne i Hercegovine.

DIO DRUGI - POSTUPAK ZA ZAŠTITU

Član 9.

(Opće odredbe)

- (1) Postupak za zaštitu topografije vodi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut).
- (2) Institut vodi registar topografija u elektronskom obliku.
- (3) Protiv odluke Instituta, donesene u prvom stepenu, kojom je odlučeno o predmetu postupka, dopuštena je žalba o kojoj odlučuje Komisija za žalbe Instituta (u daljnjem tekstu: Komisija za žalbe).
- (4) Protiv rješenja Komisije donesenog u drugom stepenu žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (5) Za sve radnje preduzete u upravnom postupku za sticanje i održavanje prava zaštite topografije, kao i za radnje preduzete u postupku povodom žalbe plaćaju se administrativne takse i naknade posebnih troškova postupka, u skladu s posebnim propisima.
- (6) Ako propisana administrativna taksa i naknada posebnih troškova postupka nisu plaćene u propisanom roku, prijava se zaključkom odbacuje.
- (7) Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom i provedbenim propisima primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje upravni postupak na nivou Bosne i Hercegovine.
- (8) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način vođenja registra iz stava (2) ovog člana.

Član 10.

(Zastupanje)

- (1) Zastupanjem u postupku zaštite topografije koji se vodi pred Institutom mogu se baviti ovlašteni zastupnici, tj. fizička i pravna lica upisana u registar patentnih zastupnika, koji u elektronskom obliku vodi Institut.
- (2) Strano fizičko ili pravno lice koje nema prebivalište odnosno stvarno i aktivno industrijsko ili trgovačko poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini u postupku zaštite topografije mora zastupati zastupnik iz stava (1) ovog člana.

Član 11.

(Podnošenje prijave za zaštitu topografije)

- (1) Postupak za zaštitu topografije pokreće se podnošenjem Institutu prijave za zaštitu topografije (u daljnjem tekstu: prijava).
- (2) Institut ne provjerava ima li podnosilac prijave pravo podnijeti prijavu.
- (3) Za svaku topografiju podnosi se posebna prijava.

Član 12.

(Sadržaj prijave)

- (1) Prijava sadrži zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije i priloge.
- (2) Zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije sadrži:
- naziv topografije ili pobliže označavanje područja topografije;
 - podatke o podnosiocu prijave;
 - podatke o zastupniku podnosioca prijave, ako postoji;
 - datum podnošenja prijave;
 - datum nastanka topografije, ako topografija nije bila komercijalno korištena, ili datum i mjesto kada je

topografija prvi put komercijalno korištena bilo gdje u svijetu.

- (3) Uz zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije podnose se sljedeći prilogi:
- opis topografije s podacima koji definiraju elektronsku funkciju koju izvršava poluprovodnički proizvod izrađen prema topografiji;
 - grafički prikaz ili prikaz topografije u drugom odgovarajućem obliku kojim se topografija identificira, posebno nacrt ili fotografije planova za izradu poluprovodničkog proizvoda prema topografiji, za koju se traži zaštita;
 - primjerak poluprovodničkog proizvoda proizvedenog prema topografiji za koju se traži zaštita, ako je poluprovodnički proizvod komercijalno korišten;
 - dokaz o komercijalnoj upotrebi topografije, ako je topografija komercijalno korištena.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje oblik i sadržaj zahtjeva za priznanje prava na zaštitu topografije, te sadržaj priloga koji se podnose uz zahtjev.

Član 13.

(Dijelovi prijave koji nisu dostupni javnosti)

- Podnositelj prijave može pri njenom podnošenju tražiti da dijelovi priloga iz člana 12. stav (3) tačka b) ovog zakona, koji predstavljaju poslovnu tajnu, ne budu dostupni trećim licima, pod uslovom da su ostali dijelovi spomenutog priloga dovoljni za identifikaciju topografije.
- Sud može naložiti otkrivanje dijelova priloga iz stava (1) ovog člana licima koja su uključena u upravni ili sudski postupak koji se odnosi na utvrđivanje ništavosti rješenja o priznanju prava na zaštitu topografije ili na povredu prava na zaštitu topografije, ako je to neophodno za provođenje postupka.

Član 14.

(Ispitivanje prijave)

- Nakon zaprimanja prijave, Institut ispituje da li je predmet prijave topografija u smislu člana 3. stav (2) ovog zakona i da li je prijava podnesena u roku iz člana 6. ovog zakona.
- Nakon što utvrdi ispunjenost uslova iz stava (1) ovog člana Institut ispituje:
 - ako je podnositelj prijave strano lice, da li je prijava podnesena posredstvom zastupnika u smislu člana 10. ovog zakona;
 - da li je podnesena posebna prijava za svaku topografiju u smislu člana 11. stav (3) ovog zakona;
 - sadrži li prijava sve podatke iz zahtjeva za priznanje prava i priloge u smislu člana 12. st. (2) i (3) ovog zakona;
 - da li su plaćene administrativne takse i naknade posebnih troškova postupka za prijavu iz člana 9. stav (5) ovog zakona;
 - sadrže li zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije i prilogi koji se podnose uz taj zahtjev propisane elemente u smislu člana 12. stav (4) ovog zakona.
- Ako prijava nije podnesena u roku iz člana 6. ovog zakona, Institut će donijeti zaključak o odbacivanju prijave.
- Ako Institut, na osnovu provedenog postupka ispitivanja prijave iz st. (1) i (2) ovog člana, utvrdi da predmet prijave nije topografija u smislu člana 3. stav (2) ovog zakona odnosno da prijava nije podnesena u skladu s odredbom stava (2) ovog člana, on će u roku od 30 dana od dana

podnošenja prijave pozvati podnosioca prijave da otkloni uočene nedostatke i ostaviti mu rok koji ne može biti kraći od 30 dana niti duži od 90 dana.

- Ako podnositelj prijave ne otkloni nedostatke iz stava (4) ovog člana u ostavljenom roku, Institut će donijeti zaključak kojim se prijava odbacuje.
- Datum zaprimanja uredne prijave u Institutu priznaje se kao datum podnošenja prijave.
- Prijava kojoj je priznat datum podnošenja upisuje se u registar topografija iz člana 9. stav (2) ovog zakona.

Član 15.

(Priznanje prava na zaštitu topografije)

- Ako Institut po provedenom postupku ispitivanja prijave iz člana 14. st. (1) i (2) ovog zakona utvrdi da su ispunjeni uslovi za priznanje prava, donijet će rješenje o priznanju prava na zaštitu topografije.
- Priznato pravo na zaštitu topografije upisuje se u registar topografija.
- Nakon upisa topografije u registar, nosiocu prava izdaje se isprava o pravu na zaštitu topografije. Sadržaj isprave o pravu na zaštitu topografije pobliže se uređuje provedbenim propisom.
- Podaci iz registra topografije objavljuju se u "Službenom glasniku Instituta" (u daljnjem tekstu: službeno glasilo).
- Direktor Instituta pravilnikom propisuje oblik i sadržaj isprave iz stava (3) te sadržaj objave iz stava (4) ovog člana.

Član 16.

(Stavljanje topografije na uvid javnosti)

- Od upisa prava u registar topografija svako ima pravo, na osnovu pisanog zahtjeva i u prisustvu službenog lica, u prostorijama Instituta pregledati prijavu i dobiti kopiju zahtjeva za priznanje prava na zaštitu topografije i priloga iz člana 12. stav (3) tač. a), b) i d) ovog zakona.
- Direktor Instituta pravilnikom propisuje postupak iz stava (1) ovog člana.

DIO TREĆI - ISKLJUČIVA PRAVA, OGRANIČENJE, TRAJANJE I PROMET PRAVA

Član 17.

(Isključiva prava)

- Nositelj prava na zaštitu topografije ima isključivo pravo dozvoliti ili zabraniti drugom da:
 - umnožava zaštićenu topografiju u cjelini ili njene bitne dijelove;
 - proizvodi poluprovodnički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju ili njene bitne dijelove;
 - uvozi, nudi radi stavljanja u promet, stavlja u promet ili na drugi način komercijalno koristi ili uvozi za te svrhe primjerke zaštićene topografije ili njenih bitnih dijelova, poluprovodnički proizvod u kojem je sadržana zaštićena topografija ili njeni bitni dijelovi, kao i proizvode u kojima je ugrađen poluprovodnički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju ili njene bitne dijelove.
- Za vrijeme trajanja prava na zaštitu topografije nositelj je ovlašten da označava poluprovodnički proizvod koji je proizveden upotrebom zaštićene topografije velikim slovom "T".

Član 18.

(Ograničenje prava)

- Ne smatra se povredom prava iz člana 17. stav (1) tačka a) ovog zakona umnožavanje topografije:
 - za ličnu upotrebu u nekomercijalne svrhe,

- b) za nastavu koja se odnosi na topografiju, kao i za stručne analize ili istraživanja.
- (2) Ne smatra se povredom prava iz člana 17. ovog zakona ako određena osoba, na osnovu analize ili istraživanja zaštićene topografije, stvori topografiju koja ispunjava uslove iz člana 4. ovog zakona i takvu topografiju koristi na način iz člana 17. ovog zakona.

Član 19.

(Komercijalna upotreba zaštićene topografije bez saglasnosti nosioca prava)

- (1) Lice koje pri sticanju poluprovodničkog proizvoda nije znalo ili nije imalo opravdani razlog vjerovati da je riječ o proizvodu na kojem postoji tuđe pravo na zaštitu topografije ne može se spriječiti da komercijalno koristi taj proizvod.
- (2) Lice iz stava (1) ovog člana dužno je platiti odgovarajuću naknadu za komercijalnu upotrebu zaštićene topografije, koja uslijedi nakon što je to lice saznalo ili je imalo opravdani razlog vjerovati da je riječ o proizvodu na kojem postoji tuđe pravo na zaštitu topografije. Sud određuje odgovarajuću naknadu, osim ako stranke riješe spor pregovorima, posredovanjem ili na drugi pravno obavezujući način.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana odnose se i na pravne sljednike lica koje je steklo poluprovodnički proizvod na kojem postoji tuđe pravo na zaštitu topografije.

Član 20.

(Iscrpljenje prava)

Ne smatraju se povredom prava radnje iz člana 17. stav (1) tačka c) ovog zakona ako se odnose na primjerak zaštićene topografije odnosno na poluprovodnički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju koju je prvi put stavio u promet u Bosni i Hercegovini nosilac prava, ili lice koje ima njegovu saglasnost, odnosno nakon pristupanja Evropskoj uniji na području neke od država Evropske unije, odnosno država koje su strane ugovornice Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru, lice koje je ovlašteno da odobri komercijalno iskorištavanje topografije ili neko drugi uz njegovu saglasnost.

Član 21.

(Trajanje prava)

- (1) Rok trajanja prava zaštite topografije počinje od priznatog datuma podnošenja prijave za registraciju topografije ili od dana prve komercijalne upotrebe topografije bilo gdje u svijetu, zavisno od toga koji je datum ranije.
- (2) Isključivo pravo na zaštitu topografije prestaje istekom kalendarske godine u kojoj se navršava deset godina od dana početka roka iz stava (1) ovog člana.

Član 22.

(Prijenos prava i licenci)

- (1) Pravo na zaštitu topografije može biti, u cjelini ili djelimično, predmet prijenosa na osnovu ugovora o prijenosu ili na osnovu nasljeđivanja.
- (2) Pojedina ili sva ovlaštenja iz prava na zaštitu topografije mogu, s ograničenjima ili bez njih, biti predmet ustupanja na osnovu ugovora o licenci.
- (3) Ugovori iz st. (1) i (2) ovog člana pravovaljani su samo ako su sastavljeni u pisanoj formi.
- (4) Na zahtjev jedne od ugovornih strana, podaci o ugovorima iz st. (1) i (2) ovog člana upisuju se u registar topografija.
- (5) Prijenos prava odnosno ugovorni odnosi iz st. (1) i (2) ovog člana imaju djelovanje prema trećim licima samo ako su upisani u registar topografija.

- (6) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj upisa u registar topografija, koji se upisuju u skladu s odredbama st. (1) i (2) ovog člana.

DIO ČETVRTI - PROGLAŠAVANJE NIŠTAVIM RJEŠENJA O PRIZNANJU PRAVA NA ZAŠTITU TOPOGRAFIJE

Član 23.

(Ovlaštenje za pokretanje postupka i razlozi za ništavost)

- (1) Institut će, na prijedlog zainteresiranog lica ili pravobranioca BiH ili ombudsmena BiH ili po službenoj dužnosti, proglasiti ništavim rješenje o priznanju prava zaštite topografije ako utvrdi da u momentu donošenja rješenja:
- predmet zaštite nije bila topografija, u smislu člana 3. stav (2) ovog zakona;
 - topografija nije ispunjavala uslove za zaštitu, u smislu člana 5. ovog zakona;
 - prijava nije bila podnesena u roku iz člana 6. ovog zakona;
 - nosilac prava na topografiju nije imao pravo na zaštitu, u smislu čl. 7. i 8. ovog zakona;
 - prilozi iz člana 12. stav (3) ovog zakona nisu imali propisane elemente odnosno nisu odgovarali topografiji za koju je zatražena zaštita.
- (2) Postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava na zaštitu topografije može se pokrenuti pred Institutom tokom cijelog roka trajanja prava na zaštitu topografije.
- (3) Ako podnosilac prijedloga za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava na zaštitu topografije tokom postupka odustane od svog zahtjeva, Institut može nastaviti postupak po službenoj dužnosti.

Član 24.

(Ograničenje djelovanja poništenja)

Poništenje rješenja o priznanju prava zaštite topografije nema retroaktivno djelovanje na pravosnažne sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava, kao ni na sklopljene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licence, ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori izvršeni, pod uslovom da je nosilac prava bio savjestan.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

(Usklađena primjena Zakona o patentu)

Odredbe Zakona o patentu kojima se uređuju: ovlaštenje za zastupanje, postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava, prestanak prava zalogu, izvršenje, stečaj, građanskopravna zaštita prava i carinske mjere na odgovarajući se način primjenjuju na topografije koje su predmet zaštite prema ovom zakonu.

Član 26.

(Primjena Zakona)

- (1) Odredbe ovog zakona primjenjuju se samo na topografije koje su nastale nakon datuma početka njegove primjene.
- (2) Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovog zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o zaštiti topografije integriranog kola ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Član 27.

(Propisi za primjenu ovog zakona)

- (1) Direktor Instituta donijet će pravilnik o primjeni ovog zakona do dana određenog za njen početak.
- (2) Direktor Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju takse i naknade posebnih troškova u postupku sticanja i održavanja, kako bi

se uskladili s odredbama ovog zakona, dva mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

- (3) Prijedlog za izmjenu propisa kojima se uređuju takse podnosi se Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine, a odluku o posebnim troškovima postupka, na prijedlog direktora Instituta, donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Član 28.

(Zaštita ličnih podataka)

Prilikom primjene ovog zakona, obrada ličnih podataka provodit će se u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Član 29.

(Prestanak važenja zakona)

Početak primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti topografije integriranog kola ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Član 30.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se po isteku godine dana od dana stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1859/25

14. maja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

Predstavničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Darko Babalj, s. r.

Predsjedavajući

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Kemal Ademović, s. r.

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 33. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. studenoga 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. svibnja 2026. godine, usvojila je

ZAKON

O ZAŠTITI TOPOGRAFIJA POLUVODIČKIH PROIZVODA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se: topografija poluvodičkog proizvoda, uvjeti zaštite topografije poluvodičkog proizvoda, prava njezinog stvaratelja, odnosno stvarateljevog poslodavca ili osobe koja je naručila njezinu izradu, kao i način i ostvarivanje toga prava.
- (2) Zakon o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda usklađuje se s odredbama sljedećih propisa Europske unije:
- Direktivom Vijeća br. 1987/54/EEZ od 16. prosinca 1986. o pravnoj zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda;
 - Direktivom 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30.4.2004.).
- (3) Odredbe direktiva iz stavka (2) ovog članka navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne stečevine Europske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Uporaba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom zakonu navedene u jednom rodu se bez diskriminacije odnose i na muški i na ženski rod.

Članak 3.

(Definicije pojmova)

- (1) Poluvodički proizvod, u smislu ovoga zakona, jeste gotov proizvod ili međuproizvod namijenjen za izvršenje određene elektroničke funkcije, isključivo ili zajedno s drugim funkcijama, koji se sastoji od sloja poluvodičkog materijala i od jednog ili više drugih slojeva provodnog, izolacijskog ili poluvodičkog materijala, raspoređenih s unaprijed utvrđenim trodimenzionalnim uzorkom.
- (2) Topografija poluvodičkog proizvoda (u daljnjem tekstu: topografija), u smislu ovoga zakona, jeste skup povezanih slika, fiksiranih ili kodiranih na bilo koji način, koje predstavljaju trodimenzionalni uzorak slojeva od kojih je poluvodički proizvod sastavljen, pri čemu svaka slika prikazuje uzorak ili dio uzorka površine poluvodičkog proizvoda u bilo kojoj fazi njegove proizvodnje.
- (3) Komercijalna uporaba označava prodaju, iznajmljivanje ili bilo koji drugi način komercijalnog stavljanja u promet zaštićene topografije, uključujući i njezino nudenje u te svrhe. Prva komercijalna uporaba topografije ne uključuje njezinu uporabu pod uvjetom povjerljivosti, ako se ona ne stavlja dalje u promet.

Članak 4.

(Predmet i uvjeti zaštite)

- (1) Predmet zaštite je izvorna topografija u smislu da je rezultat intelektualnog napora njezina stvaratelja i da u vrijeme nastanka nije bila općepoznata u industriji poluvodičkih proizvoda.
- (2) Topografija koja se sastoji od elemenata i međuveza koji su uobičajeni u industriji poluvodičkih proizvoda može biti zaštićena samo ako, promatrano u cijelosti, ispunjava uvjete iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 5.

(Individualni karakter kao uvjet zaštite)

- (1) Trodimenzionalne strukture topografije štite se sukladno ovom zakonu ako i u mjeri u kojoj imaju individualan karakter, a to se odnosi i na neovisno rabljene dijelove, kao i na prikaze za izradu topografija.
- (2) Topografija ima individualan karakter ako se, kao rezultat intelektualnog rada, ne proizvodi samo repliciranjem druge topografije i nije uobičajena pojava.
- (3) Ako se topografija sastoji od rasporeda svakodnevnih dijelova, ona se štiti do te mjere da raspored u cjelini ima individualan karakter.
- (4) Zaštita iz stavka (1) ne odnosi se na nacрте, procese, sustave, tehnike na kojima se temelji topografija ili na informacije pohranjene u mikroelektroničkom poluvodičkom proizvodu, već samo na topografiju kao takvu.

Članak 6.

(Rokovi za zaštitu)

- (1) Zaštita topografije može se tražiti u roku od dvije godine od datuma njezine prve komercijalne uporabe bilo gdje u svijetu.
- (2) Ako topografija nije komercijalno rabljena bilo gdje u svijetu, zaštita topografije može se tražiti u roku od 15 godina od dana njezinog nastanka.

Članak 7.

(Subjekti zaštite)

- (1) Pravo na zaštitu topografije ima njezin stvaratelj, odnosno njegov pravni sljednik. Ako je topografiju stvorilo više stvaratelja, njima pripada zajedničko pravo na zaštitu.
- (2) Ako je topografija nastala u radnom odnosu ili po narudžbi, pravo zaštite topografije ima poslodavac, odnosno osoba koja je naručila njezinu izradu, osim ako je ugovorom drukčije predviđeno.

Članak 8.

(Nacionalni tretman)

- (1) Zaštitu prema ovome zakonu uživaju fizičke i pravne osobe koje:
 - a) su državljani Bosne i Hercegovine;
 - b) imaju prebivalište ili sjedište u Bosni i Hercegovini; ili
 - c) su na teritoriju Bosne i Hercegovine prve komercijalno rabile topografiju koja do tada nije bila komercijalno rabljena bilo gdje u svijetu.
- (2) Strane fizičke i pravne osobe uživaju jednaku zaštitu kao i osobe iz stavka (1) ovoga članka ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora i konvencija kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina, ili iz primjene načela uzajamnosti.
- (3) Pravo na zaštitu topografije priznato na temelju ovoga zakona vrijedi samo za teritorij Bosne i Hercegovine.

DIO DRUGI - POSTUPAK ZA ZAŠTITU

Članak 9.

(Opće odredbe)

- (1) Postupak za zaštitu topografije vodi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut).
- (2) Institut vodi registar topografija u elektroničkom obliku.
- (3) Protiv odluke Instituta donesene u prvom stupnju kojom je odlučeno o predmetu postupka dopuštena je žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo za žalbe Instituta (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za žalbe).
- (4) Protiv rješenja Povjerenstva donesenog u drugom stupnju žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (5) Za sve radnje poduzete u upravnom postupku za stjecanje i održavanje prava zaštite topografije, kao i za radnje poduzete u postupku povodom žalbe, plaćaju se administrativne pristojbe i naknade za posebne troškove postupka u skladu s posebnim propisima.
- (6) Ako propisana administrativna pristojba i naknada za posebne troškove postupka nisu plaćene u propisanom roku, prijava se zaključkom odbacuje.
- (7) Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom i provedbenim propisima primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje upravni postupak na razini Bosne i Hercegovine.
- (8) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način vođenja registra iz stavka (2) ovog članka.

Članak 10.

(Zastupanje)

- (1) Zastupanjem u postupku zaštite topografije koji se vodi pred Institutom mogu se baviti ovlašteni zastupnici, tj. fizičke i pravne osobe upisane u registar patentnih zastupnika, koji u elektroničkom obliku vodi Institut.
- (2) Stranu fizičku ili pravnu osobu koja nema prebivalište, odnosno stvarno i djelatno industrijsko ili trgovačko poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini, u postupku zaštite topografije mora zastupati zastupnik iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 11.

(Podnošenje prijave za zaštitu topografije)

- (1) Postupak za zaštitu topografije pokreće se podnošenjem Institutu prijave za zaštitu topografije (u daljnjem tekstu: prijava).
- (2) Institut ne provjerava ima li podnositelj prijave pravo podnijeti prijavu.
- (3) Za svaku topografiju podnosi se posebna prijava.

Članak 12.

(Sadržaj prijave)

- (1) Prijava sadrži zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije i priloge.
- (2) Zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije sadrži:
 - a) naziv topografije ili pobliže označavanje područja topografije;
 - b) podatke o podnositelju prijave;
 - c) podatke o zastupniku podnositelja prijave, ako postoji;
 - d) datum podnošenja prijave;
 - e) datum nastanka topografije, ako topografija nije bila komercijalno rabljena, ili datum i mjesto kada je topografija prvi put komercijalno rabljena bilo gdje u svijetu.
- (3) Uz zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije podnose se sljedeći prilozi:
 - a) opis topografije s podacima kojima se definira elektronička funkcija koju izvršava poluvodički proizvod izrađen prema topografiji;
 - b) grafički prikaz ili prikaz topografije u drugom odgovarajućem obliku kojim se topografija identificira, posebice nacrt ili fotografije planova za izradu poluvodičkog proizvoda prema topografiji, za koju se traži zaštita;
 - c) primjerak poluvodičkog proizvoda proizvedenog prema topografiji za koju se traži zaštita, ako je poluvodički proizvod komercijalno rabljen;
 - d) dokaz o komercijalnoj uporabi topografije, ako je topografija komercijalno rabljena.
- (4) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje oblik i sadržaj zahtjeva za priznanje prava na zaštitu topografije, te sadržaj priloga koji se podnose uz zahtjev.

Članak 13.

(Dijelovi prijave koji nisu dostupni javnosti)

- (1) Podnositelj prijave može pri njezinom podnošenju tražiti da dijelovi priloga iz članka 12. stavak (3) točke b) ovoga zakona, koji predstavljaju poslovnu tajnu, ne budu dostupni trećim osobama, pod uvjetom da su ostali dijelovi spomenutog priloga dostatni za identifikaciju topografije.
- (2) Sud može naložiti otkrivanje dijelova priloga iz stavka (1) ovoga članka osobama koje su uključene u upravni ili sudski postupak koji se odnosi na utvrđivanje ništavosti rješenja o priznanju prava na zaštitu topografije ili na povredu prava na zaštitu topografije, ako je to nužno za provedbu postupka.

Članak 14.

(Ispitivanje prijave)

- (1) Nakon zaprimanja prijave Institut ispituje je li predmet prijave topografija u smislu članka 3. stavak (2) ovoga zakona i je li prijava podnesena u roku iz članka 6. ovoga zakona.
- (2) Nakon što utvrdi ispunjavanje uvjeta iz stavka (1) ovoga članka, Institut ispituje:

- a) ako je podnositelj prijave strana osoba, je li prijava podnesena preko zastupnika u smislu članka 10. ovoga zakona;
 - b) je li podnesena posebna prijava za svaku topografiju u smislu članka 11. stavak (3) ovoga zakona;
 - c) sadrži li prijava sve podatke iz zahtjeva za priznanje prava i priloge u smislu članka 12. st. (2) i (3) ovoga zakona;
 - d) jesu li plaćene administrativne pristojbe i naknade posebnih troškova postupka za prijavu iz članka 9. stavak (5) ovoga zakona;
 - e) sadrže li zahtjev za priznanje prava na zaštitu topografije i priloge koji se podnose uz taj zahtjev propisane elemente u smislu članka 12. stavak (4) ovoga zakona.
- (3) Ako prijava nije podnesena u roku iz članka 6. ovoga zakona, Institut će donijeti zaključak o odbacivanju prijave.
- (4) Ako Institut, na temelju provedenog postupka ispitivanja prijave iz st. (1) i (2) ovoga članka, utvrdi da predmet prijave nije topografija u smislu članka 3. stavak (2) ovoga zakona, odnosno da prijava nije podnesena sukladno odredbi stavka (2) ovoga članka, on će u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave pozvati podnositelja prijave da otkloni uočene nedostatke i ostaviti mu rok koji ne može biti kraći od 30 dana niti dulji od 90 dana.
- (5) Ako podnositelj prijave ne otkloni nedostatke iz stavka (4) ovoga članka u ostavljenom roku, Institut će donijeti zaključak kojim se prijava odbacuje.
- (6) Datum zaprimanja uredne prijave u Institutu priznaje se kao datum podnošenja prijave.
- (7) Prijava kojoj je priznat datum podnošenja upisuje se u registar topografije iz članka 9. stavak (2) ovoga zakona.

Članak 15.

(Priznanje prava na zaštitu topografije)

- (1) Ako Institut po provedenom postupku ispitivanja prijave iz članka 14. st. (1) i (2) ovoga zakona utvrdi da su ispunjeni uvjeti za priznanje prava, donijet će rješenje o priznanju prava na zaštitu topografije.
- (2) Priznato pravo na zaštitu topografije upisuje se u registar topografija.
- (3) Nakon upisa topografije u registar nositelju prava izdaje se isprava o pravu na zaštitu topografije. Sadržaj isprave o pravu na zaštitu topografije pobliže se uređuje provedbenim propisom.
- (4) Podaci iz registra topografije objavljuju se u "Službenom glasilu Instituta" (u daljnjem tekstu: službeno glasilo).
- (5) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje oblik i sadržaj isprave iz stavka (3) te sadržaj objave iz stavka (4) ovoga članka.

Članak 16.

(Stavljanje topografije na uvid javnosti)

- (1) Od upisa prava u registar topografija svatko ima pravo, na temelju pisanog zahtjeva i u nazočnosti službene osobe, u prostorijama Instituta pregledati prijavu i dobiti presliku zahtjeva za priznanje prava na zaštitu topografije i priloga iz članka 12. stavak (3) toč. a), b) i d) ovoga zakona.
- (2) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje postupak iz stavka (1) ovoga članka.

DIO TREĆI - ISKLJUČIVA PRAVA, OGRANIČENJE, TRAJANJE I PROMET PRAVA

Članak 17.

(Isključiva prava)

- (1) Nositelj prava na zaštitu topografije ima isključivo pravo dopustiti ili zabraniti drugomu da:
- a) umnožava zaštićenu topografiju u cjelini ili njezine bitne dijelove;
 - b) proizvodi poluvodički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju ili njezine bitne dijelove;
 - c) uvozi, nudi radi stavljanja u promet, stavlja u promet ili na drugi način komercijalno rabi ili uvozi za te svrhe primjerke zaštićene topografije ili njezinih bitnih dijelova, poluvodički proizvod u kojem je sadržana zaštićena topografija ili njezini bitni dijelovi, kao i proizvode u kojima je ugrađen poluvodički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju ili njezine bitne dijelove.
- (2) Za vrijeme trajanja prava na zaštitu topografije nositelj je ovlašten označavati poluvodički proizvod koji je proizveden uporabom zaštićene topografije velikim slovom "T".

Članak 18.

(Ograničenje prava)

- (1) Ne smatra se povredom prava iz članka 17. stavak (1) točka a) ovoga zakona umnožavanje topografije:
- a) za osobnu uporabu u nekomercijalne svrhe;
 - b) za nastavu koja se odnosi na topografiju, kao i za stručne analize ili istraživanja.
- (2) Ne smatra se povredom prava iz članka 17. ovoga zakona ako određena osoba, na temelju analize ili istraživanja zaštićene topografije, stvori topografiju koja ispunjava uvjete iz članka 4. ovoga zakona i takvu topografiju koristi na način iz članka 17. ovoga zakona.

Članak 19.

(Komercijalna uporaba zaštićene topografije bez suglasnosti nositelja prava)

- (1) Osobu koja pri stjecanju poluvodičkog proizvoda nije znala ili nije imala opravdani razlog vjerovati da je riječ o proizvodu na kojem postoji tuđe pravo na zaštitu topografije ne može se spriječiti da komercijalno rabi taj proizvod.
- (2) Osoba iz stavka (1) ovoga članka dužna je platiti odgovarajuću naknadu za komercijalnu uporabu zaštićene topografije, koja uslijedi nakon što je ta osoba saznala ili je imala opravdani razlog vjerovati da je riječ o proizvodu na kojem postoji tuđe pravo na zaštitu topografije. Sud određuje odgovarajuću naknadu, osim ako stranke riješe spor pregovorima, posredovanjem ili na drugi pravnoobvezujući način.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovoga članka odnose se i na pravne sljednike osobe koja je stekla poluvodički proizvod na kojem postoji tuđe pravo na zaštitu topografije.

Članak 20.

(Iscrpljenje prava)

- Ne smatraju se povredom prava radnje iz članka 17. stavak (1) točka c) ovoga zakona ako se odnose na primjerak zaštićene topografije, odnosno na poluvodički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju, koju je prvi put stavio u promet u Bosni i Hercegovini nositelj prava, ili osoba koja ima njegovu suglasnost, odnosno nakon pristupanja Europskoj uniji na području neke od država Europske unije, odnosno država koje su stranke Ugovornice Ugovora o Europskom ekonomskom prostoru, osoba koja je

ovlaštena odobriti komercijalno iskorištavanje topografije ili netko drugi uz njezinu suglasnost.

Članak 21.

(Trajanje prava)

- (1) Rok trajanja prava zaštite topografije počinje od priznatog datuma podnošenja prijave za registraciju topografije ili od dana prve komercijalne uporabe topografije bilo gdje u svijetu, ovisno o tome koji je datum ranije.
- (2) Isključivo pravo na zaštitu topografije prestaje istekom kalendarske godine u kojoj se navršava deset godina od dana početka roka iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 22.

(Prijenos prava i licenci)

- (1) Pravo na zaštitu topografije može biti, u cijelosti ili djelomično, predmetom prijenosa na temelju ugovora o prijenosu ili na temelju nasljeđivanja.
- (2) Pojedine ili sve ovlasti iz prava na zaštitu topografije mogu, s ograničenjima ili bez njih, biti predmetom ustupanja na temelju ugovora o licenci.
- (3) Ugovori iz st. (1) i (2) ovoga članka pravovaljani su samo ako su sastavljeni u pisanom obliku.
- (4) Na zahtjev jedne od ugovornih stranaka podatci o ugovorima iz st. (1) i (2) ovoga članka upisuju se u registar topografija.
- (5) Prijenos prava, odnosno ugovorni odnosi iz st. (1) i (2) ovoga članka imaju djelovanje prema trećim osobama samo ako su upisani u registar topografije.
- (6) Ravnatelj Instituta pravilnikom propisuje sadržaj upisa u registar topografija, koji se upisuje u skladu s odredbama st. (1) i (2) ovoga članka.

DIO ČETVRTI - PROGLAŠAVANJE NIŠTAVIM RJEŠENJA O PRIZNANJU PRAVA NA ZAŠTITU TOPOGRAFIJE

Članak 23.

(Ovlast za pokretanje postupka i razlozi za ništavost)

- (1) Institut će, na prijedlog zainteresirane osobe ili pravobranitelja BiH ili ombudsmana BiH ili po službenoj dužnosti, proglasiti ništavim rješenje o priznanju prava zaštite topografije ako utvrdi da u trenutku donošenja rješenja:
 - a) predmet zaštite nije bila topografija u smislu članka 3. stavak (2) ovog zakona,
 - b) topografija nije ispunjavala uvjete za zaštitu u smislu članka 5. ovog zakona,
 - c) prijava nije bila podnesena u roku iz članka 6. ovog zakona,
 - d) nositelj prava na topografiju nije imao pravo na zaštitu u smislu čl. 7. i 8. ovog zakona,
 - e) prilozi iz članka 12. stavak (3) ovog zakona nisu imali propisane elemente, odnosno nisu odgovarali topografiji za koju je zatražena zaštita.
- (2) Postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava na zaštitu topografije može se pokrenuti pred Institutom tijekom cijelog roka trajanja prava na zaštitu topografije.
- (3) Ako podnositelj prijedloga za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava na zaštitu topografije tijekom postupka odustane od svoga zahtjeva, Institut može nastaviti postupak po službenoj dužnosti.

Članak 24.

(Ograničenje djelovanja poništenja)

Poništenje rješenja o priznanju prava zaštite topografije nema retroaktivno djelovanje na pravomoćne sudske odluke u vezi

s utvrđivanjem povrede prava, kao ni na sklopljene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licence, ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori izvršeni, pod uvjetom da je nositelj prava bio savjestan.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

(Usklađena primjena Zakona o patentu)

Odredbe Zakona o patentu kojima se uređuju: ovlasti za zastupanje, postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava, prestanak prava zaloga, izvršenje, stečaj, građanskopravna zaštita prava i carinske mjere na odgovarajući se način primjenjuju na topografije koje su predmetom zaštite prema ovome zakonu.

Članak 26.

(Primjena Zakona)

- (1) Odredbe ovoga zakona primjenjuju se samo na topografije koje su nastale nakon datuma početka njegove primjene.
- (2) Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovoga zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o zaštiti topografije integriranog kruga ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Članak 27.

(Propisi za primjenu ovoga zakona)

- (1) Ravnatelj Instituta donijet će pravilnik za primjenu ovog zakona do dana određenog za njezin početak.
- (2) Ravnatelj Instituta podnijet će mjerodavnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju pristojbe i naknade posebnih troškova u postupku stjecanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovoga zakona dva mjeseca od njegova stupanja na snagu.
- (3) Prijedlog za izmjenu propisa kojima se uređuju pristojbe podnosi se Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine, a odluku o posebnim troškovima postupka, na prijedlog ravnatelja Instituta, donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Članak 28.

(Zaštita osobnih podataka)

Prilikom primjene ovoga zakona, obrada osobnih podataka provodit će se sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Članak 29.

(Prestanak važenja zakona)

Početak primjene ovoga zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Članak 30.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se po isteku godine dana od dana stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1859/25

14. svibnja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, v. r.

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 33.

сједници Представничког дома, одржаној 27. новембра 2025. године, и на 31. хитној сједници Дома народа, одржаној 14. маја 2026. године, усвојила је

ЗАКОН
О ЗАШТИТИ ТОПОГРАФИЈА
ПОЛУПРОВОДНИЧКИХ ПРОИЗВОДА
ПРВИ ДИО - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

- (1) Овим законом уређују се: топографија полупроводничких производа, услови заштите топографије полупроводничког производа, права њеног ствараоца, односно ствараоачевог послодавца или лица које је наручило њену израду, као и начин и остваривање тог права.
- (2) Закон о заштити топографија полупроводничких производа усклађује се са одредбама следећих прописа Европске уније:
 - а) Директивом Савјета број 1987/54/ЕЕЗ од 16. децембра 1986. године о правној заштити топографија полупроводничких производа;
 - б) Директивом 2004/48/ЕЗ Европског парламента и Савјета о спровођењу права интелектуалне својине (СЛ Л 157, 30.04.2004.).
- (3) Одредбе директива из става (2) овог члана наводе се искључиво у сврху праћења и информисања о преузимању правне тековине Европске уније у законодавство Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Употреба израза у мушком и женском роду)

Ријечи које су наведене у једном роду у овом закону ради прегледности, без дискриминације, односе се и на мушки и на женски род.

Члан 3.

(Дефиниције појмова)

- (1) Полупроводнички производ, у смислу овог закона, јесте готов производ или међупроизвод намијењен за извршење одређене електронске функције, искључиво или заједно са другим функцијама, који се састоји од слоја полупроводничког материјала и од једног или више других слојева проводног, изолационог или полупроводничког материјала, распоређених са унапријед утврђеним тродимензионалним узорком.
- (2) Топографија полупроводничког производа (у даљем тексту: топографија), у смислу овог закона, јесте скуп повезаних слика, фиксираних или кодираних на било који начин, које представљају тродимензионални узорак слојева од којих је полупроводнички производ састављен, при чему свака слика приказује узорак или дио узорка површине полупроводничког производа у било којој фази његове производње.
- (3) Комерцијална употреба означава продају, изнајмљивање или било који други начин комерцијалног стављања у промет заштићене топографије, укључујући и њено нуђење у те сврхе. Прва комерцијална употреба топографије не укључује њену употребу под условом повјерљивости, ако се она не ставља даље у промет.

Члан 4.

(Предмет и услови заштите)

- (1) Предмет заштите је оригинална топографија у смислу да је резултат интелектуалног напора њеног творца и да у

вријеме њеног стварања није била општепозната у индустрији полупроводника.

- (2) Топографија која се састоји од елемената и међувеза који су уобичајени у индустрији полупроводничких производа може бити заштићена само ако, посматрано у цјелини, испуњава услове из става (1) овог члана.

Члан 5.

(Индивидуални карактер као услов заштите)

- (1) Тродимензионалне топографске структуре штите се у складу са овим законом ако и у мјери у којој имају индивидуални карактер, а то се односи на дијелове који се користе самостално, као и на приказе за конструкцију топографија.
- (2) Топографија има индивидуални карактер ако, као резултат интелектуалног рада, није произведена само реплицирањем друге топографије и није уобичајена појава.
- (3) Ако се топографија састоји од распореда свакодневних дијелова, она је заштићена до те мјере да аранжман у цјелини има индивидуални карактер.
- (4) Заштита из става (1) не односи се на нацрте, процесе, системе, технике на којима се заснива топографија или на информације похрањене у микроелектронском полупроводничком производу, већ само на топографију као такву.

Члан 6.

(Рокови за заштиту)

- (1) Заштита топографије може се затражити у року од двије године од датума њене прве комерцијалне употребе било гдје у свијету.
- (2) Ако топографија није комерцијално коришћена нигдје у свијету, заштита топографије може се затражити у року од 15 година од датума њеног настанка.

Члан 7.

(Субјекти заштите)

- (1) Право на заштиту топографије има њен стваралац, односно његов правни сљедник. Ако је топографија дјело више стваралаца, њима припада заједничко право на заштиту.
- (2) Ако је топографија настала у радном односу или по наруџби, право заштите топографије има послодавац, односно особа која је наручила њену израду, осим ако је уговором другачије предвиђено.

Члан 8.

(Национални третман)

- (1) Заштиту, према овом закону, уживају физичка и правна лица која:
 - а) су држављани Босне и Херцеговине;
 - б) имају пребивалиште или сједиште у Босни и Херцеговини или
 - ц) су на територији Босне и Херцеговине прва комерцијално користила топографију која до тада није била комерцијално коришћена било гдје у свијету.
- (2) Страна физичка и правна лица уживају једнаку заштиту као и лица из става (1) овог члана ако то произлази из међународних уговора и конвенција којима је приступила, односно које је ратификовала Босна и Херцеговина или из примјене принципа узајамности.
- (3) Право на заштиту топографије признато на основу овог закона вриједи само за територију Босне и Херцеговине.

ДИО ДРУГИ - ПОСТУПАК ЗА ЗАШТИТУ**Члан 9.**

(Опште одредбе)

- (1) Поступак за заштиту топографије води Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт).
- (2) Институт води регистар топографија у електронској форми.
- (3) Против одлуке Института, донесене у првом степену, којом је одлучено о предмету поступка, допуштена је жалба о којој одлучује Комисија за жалбе Института (у даљем тексту: Комисија за жалбе).
- (4) Против рјешења Комисије донесеног у другом степену жалба није допуштена, али се може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине.
- (5) За све радње предузете у управном поступку за стицање и одржавање права заштите топографије, као и за радње предузете у поступку поводом жалбе плаћају се административне таксе и накнаде посебних трошкова поступка, у складу са посебним прописима.
- (6) Ако прописана административна такса и накнада посебних трошкова поступка нису плаћене у прописаном року, пријава се закључком одбацује.
- (7) На питања која нису уређена овим законом и прописима о спровођењу примјењују се одредбе закона којима се уређује управни поступак на нивоу Босне и Херцеговине.
- (8) Директор Института правилником прописује садржај и начин вођења регистра из става (2) овог члана.

Члан 10.

(Заступање)

- (1) Заступањем у поступку заштите топографије који се води пред Институтом могу се бавити овлашћени заступници, тј. физичка и правна лица уписана у регистар патентних заступника који у електронској форми води Институт.
- (2) Страно физичко или правно лице које нема пребивалиште, односно стварно и активно индустријско или трговачко пословно сједиште у Босни и Херцеговини, у поступку заштите топографије мора заступати заступник из става (1) овог члана.

Члан 11.

(Подношење пријаве за заштиту топографије)

- (1) Поступак за заштиту топографије покреће се подношењем Институту пријаве за заштиту топографије (у даљем тексту: пријава).
- (2) Институт не провјерава да ли подносилац пријаве има право да поднесе пријаву.
- (3) За сваку топографију подноси се посебна пријава.

Члан 12.

(Садржај пријаве)

- (1) Пријава садржи захтјев за признање права на заштиту топографије и прилоге.
- (2) Захтјев за признање права на заштиту топографије садржи:
 - а) назив топографије или поближе означавање подручја топографије;
 - б) податке о подносиоцу пријаве;
 - ц) податке о заступнику подносиоца пријаве, ако постоји;
 - д) датум подношења пријаве;

е) датум настанка топографије, ако топографија није била комерцијално коришћена, или датум и мјесто када је топографија први пут комерцијално коришћена било гдје у свијету.

- (3) Уз захтјев за признање права на заштиту топографије подносе се сљедећи прилози:
 - а) опис топографије са подацима који дефинишу електронску функцију коју извршава полупроводнички производ израђен према топографији;
 - б) графички приказ или приказ топографије у другом одговарајућем облику којим се топографија идентификује, посебно нацрт или фотографије планова за израду полупроводничког производа према топографији за коју се тражи заштита;
 - ц) примјерак полупроводничког производа произведеног према топографији за коју се тражи заштита, ако је полупроводнички производ комерцијално коришћен;
 - д) доказ о комерцијалној употреби топографије ако је топографија комерцијално коришћена.
- (4) Директор Института правилником прописује форму и садржај захтјева за признање права на заштиту топографије, те садржај прилога који се подносе уз захтјев.

Члан 13.

(Дијелови пријаве који нису доступни јавности)

- (1) Подносилац пријаве може при њеном подношењу тражити да дијелови прилога из члана 12. став (3) тачка б) овог закона, који представљају пословну тајну, не буду доступни трећим лицима, под условом да су остали дијелови поменутог прилога довољни за идентификацију топографије.
- (2) Суд може наложити откривање дијелова прилога из става (1) овог члана лицима која су укључена у управни или судски поступак који се односи на утврђивање ништавости рјешења о признању права на заштиту топографије или на повреду права на заштиту топографије, ако је то неопходно за спровођење поступка.

Члан 14.

(Испитивање пријаве)

- (1) Након запримања пријаве Институт испитује да ли је предмет пријаве топографија у смислу члана 3. став (2) овог закона и да ли је пријава поднесена у року из члана 6. овог закона.
- (2) Након што утврди испуњеност услова из става (1) овог члана, Институт испитује:
 - а) ако је подносилац пријаве страном лице, да ли је пријава поднесена посредством заступника у смислу члана 10. овог закона,
 - б) да ли је поднесена посебна пријава за сваку топографију у смислу члана 11. став (3) овог закона;
 - ц) да ли пријава садржи све податке из захтјева за признање права и прилоге у смислу члана 12. ст. (2) и (3) овог закона;
 - д) да ли су плаћене административне таксе и накнаде посебних трошкова поступка за пријаву из члана 9. став (5) овог закона;
 - е) да ли захтјев за признање права на заштиту топографије и прилози који се подносе уз тај

захтјев садрже прописане елементе у смислу члана 12. став (4) овог закона.

- (3) Ако пријава није поднесена у року из члана 6. овог закона, Институт ће донијети закључак о одбацивању пријаве.
- (4) Ако Институт, на основу спроведеног поступка испитивања пријаве из ст. (1) и (2) овог члана утврди да предмет пријаве није топографија у смислу члана 3. став (2) овог закона, односно да пријава није поднесена у складу са одредбом става (2) овог члана, он ће у року од 30 дана од дана подношења пријаве позвати подносиоца пријаве да отклони уочене недостатке и оставити му рок који не може бити краћи од 30 дана нити дужи од 90 дана.
- (5) Ако подносилац пријаве не отклони недостатке из става (4) овог члана у остављеном року, Институт ће донијети закључак којим се пријава одбацује.
- (6) Датум зајимања уредне пријаве у Институту признаје се као датум подношења пријаве.
- (7) Пријава којој је признат датум подношења уписује се у регистар топографија из члана 9. став (2) овог закона.

Члан 15.

(Признање права на заштиту топографије)

- (1) Ако Институт по спроведеном поступку испитивања пријаве из члана 14 ст. (1) и (2) овог закона утврди да су испуњени услови за признање права, донијеће рјешење о признању права на заштиту топографије.
- (2) Признато право на заштиту топографије уписује се у регистар топографија.
- (3) Након уписа топографије у регистар, носиоцу права издаје се исправа о праву на заштиту топографије. Садржај исправе о праву на заштиту топографије поближе се уређује прописом о спровођењу.
- (4) Подаци из регистра топографије објављују се у "Службеном гласнику Института" (у даљем тексту: службено гласило).
- (5) Директор Института правилником прописује форму и садржај исправе из става (3) те садржај објаве из става (4) овог члана.

Члан 16.

(Стављање топографије на увид јавности)

- (1) Од уписа права у регистар топографија свако има право, на основу писаног захтјева и у присуству службеног лица, у просторијама Института прегледати пријаву и добити копију захтјева за признање права на заштиту топографије и прилога из члана 12. став (3) тач. а), б) и д) овог закона.
- (2) Директор Института правилником прописује поступак из става (1) овог члана.

ДИО ТРЕЋИ - ИСКЉУЧИВА ПРАВА, ОГРАНИЧЕЊЕ, ТРАЈАЊЕ И ПРОМЕТ ПРАВА

Члан 17.

(Искључива права)

- (1) Носилац права на заштиту топографије има искључиво право да дозволи или забрани другом да:
 - а) умножава заштићену топографију у цјелини или њене битне дијелове;
 - б) производи полупроводнички производ који садржи заштићену топографију или њене битне дијелове;
 - ц) увози, нуди ради стављања у промет, ставља у промет или на други начин комерцијално користи или увози за те сврхе примјерке заштићене

топографије или њених битних дијелова, полупроводнички производ у којем је садржана заштићена топографија или њени битни дијелови, као и производе у којима је уграђен полупроводнички производ који садржи заштићену топографију или њене битне дијелове.

- (2) За вријеме трајања права на заштиту топографије носилац је овлашћен да означава полупроводнички производ који је произведен употребом заштићене топографије великим словом "Т".

Члан 18.

(Ограничење права)

- (1) Не сматра се повредом права из члана 17. став (1) тачка а) овог закона умножавање топографије:
 - а) за личну употребу у некомерцијалне сврхе;
 - б) за наставу која се односи на топографију, као и за стручне анализе или истраживања.
- (2) Не сматра се повредом права из члана 17. овог закона ако одређена особа, на основу анализе или истраживања заштићене топографије, створи топографију која испуњава услове из члана 4. овог закона и такву топографију користи на начин из члана 17. овог закона.

Члан 19.

(Комерцијална употреба заштићене топографије без сагласности носиоца права)

- (1) Лице које при стицању полупроводничког производа није знало или није имало оправдани разлог да вјерује да је ријеч о производу на којем постоји туђе право на заштиту топографије не може се спријечити да комерцијално користи тај производ.
- (2) Лице из става (1) овог члана дужно је да плати одговарајућу накнаду за комерцијалну употребу заштићене топографије, која услиједи након што је то лице сазнало или је имало оправдани разлог да вјерује да је ријеч о производу на којем постоји туђе право на заштиту топографије. Суд одређује одговарајућу накнаду, осим ако странке ријеше спор преговорима, посредовањем или на други правно обавезујући начин.
- (3) Одредбе ст. (1) и (2) овог члана односе се и на правне сљеднике лица које је стекло полупроводнички производ на којем постоји туђе право на заштиту топографије.

Члан 20.

(Исцрпљење права)

- Не сматрају се повредом права радње из члана 17. става (1) тачке ц) овог закона ако се односе на примјерке заштићене топографије, односно на полупроводнички производ који садржи заштићену топографију, коју је први пут ставио у промет у Босни и Херцеговини носилац права или лице које има његову сагласност, односно након приступања Европској унији на подручју неке од држава Европске уније, односно држава које су стране уговорнице Уговора о Европском економском простору, лице које је овлашћено да одобри комерцијално искоришћавање топографије или неко други уз његову сагласност.

Члан 21.

(Трајање права)

- (1) Рок трајања права заштите топографије почиње од признатог датума подношења пријаве за регистрацију топографије или од дана прве комерцијалне употребе топографије било гдје у свијету, зависно од тога који је датум раније.

- (2) Искључиво право на заштиту топографије престаје истеком календарске године у којој се навршава десет година од дана почетка рока из става (1) овог члана.

Члан 22.

(Пренос права и лиценци)

- (1) Право на заштиту топографије може бити, у цјелини или дјелимично, предмет преноса на основу уговора о преносу или на основу наслеђивања.
- (2) Поједина или сва овлашћења из права на заштиту топографије могу, са ограничењима или без њих, бити предмет уступања на основу уговора о лиценци.
- (3) Уговори из ст. (1) и (2) овог члана пуноважни су само ако су састављени у писаној форми.
- (4) На захтјев једне од страна уговорница, подаци о уговорима из ст. (1) и (2) овог члана уписују се у регистар топографија.
- (5) Пренос права, односно уговорни односи из ст. (1) и (2) овог члана имају дјеловање према трећим лицима само ако су уписани у регистар топографија.
- (6) Директор Института правилником прописује садржај уписа у регистар топографија који се уписује у складу са одредбама ст. (1) и (2) овог члана.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПРОГЛАШАВАЊЕ НИШТАВИМ РЈЕШЕЊА О ПРИЗНАЊУ ПРАВА НА ЗАШТИТУ ТОПОГРАФИЈЕ

Члан 23.

(Овлашћење за покретање поступка и разлози за ништавост)

- (1) Институт ће, на приједлог заинтересованог лица или правобраниоца БиХ или омбудсмена БиХ или по службеној дужности, прогласити ништавим рјешење о признању права заштите топографије ако утврди да у моменту доношења рјешења:
- предмет заштите није била топографија у смислу члана 3. став (2) овог закона;
 - топографија није испуњавала услове за заштиту у смислу члана 5. овог закона;
 - пријава није била поднесена у року из члана 6. овог закона;
 - носилац права на топографију није имао право на заштиту у смислу чл. 7. и 8. овог закона;
 - прилози из члана 12. став (3) овог закона нису имали прописане елементе, односно нису одговарали топографији за коју је затражена заштита.
- (2) Поступак за проглашавање ништавим рјешења о признању права на заштиту топографије може се покренути пред Институтом током цијелог рока трајања права на заштиту топографије.
- (3) Ако подносилац приједлога за проглашавање ништавим рјешења о признању права на заштиту топографије током поступка одустане од свог захтјева, Институт може наставити поступак по службеној дужности.

Члан 24.

(Ограничење дјеловања поништења)

Поништење рјешења о признању права заштите топографије нема ретроактивно дјеловања на правоснажне судске одлуке у вези са утврђивањем повреде права, као ни на склопљене уговоре о преносу права, односно уступању лиценце, ако су и у мјери у којој су ти уговори извршени, под условом да је носилац права био савјестан.

ДИО ПЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

(Усклађена примјена Закона о патенту)

Одредбе Закона о патенту којима се уређују: овлашћење за заступање, поступак за проглашавање ништавим рјешења о признању права, престанак права залога, извршење, стечај, грађанскоправна заштита права и царинске мјере на одговарајући начин се примјењују на топографије које су предмет заштите према овом закону.

Члан 26.

(Примјена Закона)

- (1) Одредбе овог закона примјењују се само на топографије које су настале након датума почетка његове примјене.
- (2) Поступци покренути до дана одређеног за њен почетак овог закона довршиће се према одредбама Закона о заштити топографије интегрисаног кола ("Службени гласник БиХ", број 53/10).

Члан 27.

(Прописи за примјену овог закона)

- (1) Директор Института донијеће правилник о примјени овог закона до дана одређеног за њен почетак.
- (2) Директор Института поднијеће надлежним институцијама приједлог измјена прописа којима се уређују таксе и накнаде посебних трошкова у поступку стицања и одржавања, како би се ускладили са одредбама овог закона, два мјесеца од његовог ступања на снагу.
- (3) Приједлог за измјену прописа којима се уређују таксе подноси се Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине, а одлуку о посебним трошковима поступка, на приједлог директора Института, доноси Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине.

Члан 28.

(Заштита личних података)

Приликом примјене овог закона, обрада личних података спроводиће се у складу са прописима којима се уређује заштита личних података у Босни и Херцеговини.

Члан 29.

(Престанак важења Закона)

Почетком примјене овог закона престаје да важи Закон о заштити топографије интегрисаног кола ("Службени гласник БиХ", број 53/10).

Члан 30.

(Ступање на снагу и примјена)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се по истеку године дана од дана ступања на снагу.

Број 01,02-02-1-1859/25

14. маја 2026. године

Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ

Дарко Бабаљ, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ

Кемал Адемовић, с. р.

Predstavničkog doma, održanoj 27. novembra 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. maja 2026. godine, usvojila je

ZAKON
O ZASTUPANJU U OBLASTI PRAVA INDUSTRIJSKOG
VLASNIŠTVA
DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom propisuju se uslovi za obavljanje poslova zastupanja u oblasti prava industrijskog vlasništva u postupcima pred Institutom za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut), postupak upisa u registar ovlaštenih zastupnika (u daljnjem tekstu: registar), uslovi za upis u registar, brisanje iz registra i osnivanje Komore zastupnika u oblasti prava industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: Komora).

Član 2.

(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

Član 3.

(Obavljanje poslova zastupanja pred Institutom)

Poslovima zastupanja u postupcima pred Institutom mogu se baviti:

- a) fizička i pravna lica koja su upisana u registar koji vodi Institut (u daljnjem tekstu: ovlašteni zastupnici), pod uslovima i na način propisan ovim zakonom;
- b) advokati i advokatska društva koji su upisani u imenik advokata Advokatske komore Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Advokatska komora Federacije BiH) i Advokatske komore Republike Srpske, koji su upisani u registar koji vodi Institut, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Član 4.

(Zastupanje stranih fizičkih i pravnih lica)

Fizička i pravna lica koja nemaju prebivalište ili poslovno sjedište na teritoriji Bosne i Hercegovine moraju imenovati zastupnika za zastupanje u oblasti prava industrijskog vlasništva, koji će ih zastupati u postupcima sticanja, održavanja, prometa i prestanka prava industrijskog vlasništva pred Institutom, osim ako drugačije nije propisano posebnim zakonom i međunarodnim ugovorima koji obavezuju Bosnu i Hercegovinu.

Član 5.

(Ovlašteni zastupnici u oblasti prava industrijskog vlasništva)

- (1) Ovlašteni zastupnici u oblasti prava industrijskog vlasništva su:
 - a) patentni zastupnici;
 - b) zastupnici za žigove, industrijski dizajn i oznake geografskog porijekla (u daljnjem tekstu: zastupnici za žigove).
- (2) Patentni zastupnici zastupaju stranke u svim postupcima zaštite prava industrijskog vlasništva propisanim Zakonom o patentu, Zakonom o žigu, Zakonom o industrijskom dizajnu, Zakonom o zaštiti oznaka geografskog porijekla i Zakonom o zaštiti topografija poluprovodničkih proizvoda.
- (3) Zastupnici za žigove zastupaju stranke samo u postupcima u vezi sa zaštitom prava industrijskog vlasništva propisanim Zakonom o žigu, Zakonom o industrijskom dizajnu i Zakonom o zaštiti oznaka geografskog porijekla.

Član 6.

(Uslovi za upis u registar koji vodi Institut)

- (1) Patentni zastupnik može biti:
 - a) fizičko lice koje je državljanin Bosne i Hercegovine i ima prebivalište u Bosni i Hercegovini, koje ima završen četvorogodišnji diplomski studij iz prirodnih, tehničkih i biotehničkih nauka, biomedicine i zdravstva, ekonomije ili prava u Bosni i Hercegovini, uključujući lice koje je te studije završilo u bivšoj SFRJ do 6. aprila 1992. godine, ili lice koje je po sistemu obrazovanja prema bolonjskom procesu na navedenim fakultetima u Bosni i Hercegovini završilo studij i steklo najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalent u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast visokog obrazovanja i koje je pred Institutom položilo stručni ispit za patentnog zastupnika, te fizičko lice koje ima završen različit studij od navedenih fakulteta i koje ima radno iskustvo na poslovima sticanja i održavanja prava industrijskog vlasništva od najmanje tri godine, stečeno nakon završetka studija i koje je pred Institutom položilo stručni ispit za patentnog zastupnika;
 - b) advokat koji je upisan u imenik advokata Advokatske komore Federacije BiH i Advokatske komore Republike Srpske, koji je pred Institutom položio stručni ispit za patentnog zastupnika, ili advokatsko društvo koje zapošljava najmanje jednog takvog advokata ili s njim saraduje na osnovu drugog ugovornog odnosa;
 - c) pravno lice sa sjedištem u Bosni i Hercegovini koje zapošljava najmanje jedno lice koje zadovoljava uslove iz tačke a) ovog stava ili s takvim licem saraduje na osnovu drugog ugovornog odnosa.
- (2) Zastupnik za žigove može biti:
 - a) fizičko lice koje je državljanin Bosne i Hercegovine i ima prebivalište u Bosni i Hercegovini, koje je prije reforme visokog obrazovanja završilo četvorogodišnje diplomske studije u Bosni i Hercegovini, uključujući lice koje je te studije završilo u bivšoj SFRJ do 6. aprila 1992. godine ili lice koje je po sistemu obrazovanja prema bolonjskom procesu na fakultetima u Bosni i Hercegovini završilo studij i steklo najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalent u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast visokog obrazovanja i koje je pred Institutom položilo stručni ispit za zastupnike za žigove;
 - b) advokat koji je upisan u imenik advokata Advokatske komore Federacije BiH i Advokatske komore Republike Srpske, koji je pred Institutom položio stručni ispit za zastupnika za žigove, ili advokatsko društvo koje zapošljava najmanje jednog takvog advokata ili s njim saraduje na osnovu drugog ugovornog odnosa;
 - c) pravno lice sa sjedištem u Bosni i Hercegovini koje zapošljava najmanje jedno lice koje ispunjava uslove iz tačke a) ovog stava ili s takvim licem saraduje na osnovu ugovornog odnosa.

Član 7.

(Stručni ispiti)

- (1) Stručni ispiti iz člana 6. stav (1) tač. a) i b) i stav (2) tač. a) i b) ovog zakona polažu se pred ispitnom komisijom Instituta. Sastav ispitne komisije, postupak polaganja ispita te

programi ispita za patentne zastupnike i zastupnike za žigove uređuju se pravilnikom o stručnom ispitu koji donosi direktor Instituta.

- (2) Članovima ispitne komisije pripada naknada za rad u komisiji.
- (3) Direktor Instituta posebnom odlukom imenuje članove ispitne komisije iz stava (1) ovog člana te propisuje visinu naknade za rad članova ispitne komisije.
- (4) Polaganja stručnog ispita za zastupnike za zaštitu industrijskog vlasništva oslobođeno je lice koje je radilo najmanje tri godine na poslovima ispitivanja u postupcima zaštite prava industrijskog vlasništva u Institutu ili postupcima zaštite žiga i industrijskog dizajna u Uredu Evropske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) i u postupcima zaštite patenta u Evropskom patentnom uredu (EPO), ako ispunjava uslove iz člana 6. Zakona.

Član 8.

(Punomoć)

- (1) Zastupnici stranku u postupku zastupaju na osnovu pisane punomoći u okviru sadržaja i obima koji je njom određen.
- (2) Punomoć se može odnositi na jednu ili više prijava ili registracija ili, ako je tako naznačeno u samoj punomoći, na sve postojeće i buduće prijave ili registracije.
- (3) Punomoć iz stava (2) ovog člana, koja se odnosi na sve prijave ili registracije istog davaoca, jeste opća punomoć.
- (4) Stranka u punomoći može ograničiti ovlaštenja zastupnika na tačno određene radnje koje je zastupnik opunomoćen preduzimati u postupku pred Institutom.
- (5) Punomoć na osnovu koje zastupnik može povući prijavu ili opozvati registraciju mora sadržavati izričito odobrenje stranke.

DIO DRUGI - STICANJE I GUBITAK PRAVA NA OBAVLJANJE DJELATNOSTI OVLAŠTENOG ZASTUPNIKA

Član 9.

(Sticanje prava na obavljanje djelatnosti ovlaštenog zastupnika)

Pravo na obavljanje djelatnosti ovlaštenog zastupnika na teritoriji Bosne i Hercegovine stiče se upisom u registar.

Član 10.

(Postupak upisa u registar)

- (1) Postupak upisa u registar pokreće se podnošenjem zahtjeva za upis u registar.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana prilažu se dokazi o ispunjavanju uslova iz člana 6. st. (1) ili (2) ovog zakona za upis u registar.
- (3) Uz zahtjev za upis u registar dostavljaju se:
 - a) diploma o završenom fakultetu;
 - b) uvjerenje o državljanstvu ne starije od šest mjeseci;
 - c) potvrda o položenom stručnom ispitu za patentnog zastupnika odnosno zastupnika za žigove;
 - d) dokaz o upisu u imenik advokata odnosno upisu advokatskog društva u odgovarajući registar;
 - e) rješenje o upisu u sudski ili drugi odgovarajući registar;
 - f) ugovor odnosno dokaz o ispunjavanju uslova iz člana 6. stav (1) tač. b) i c) odnosno člana 6. stav (2) tač. b) i c) ovog zakona;
 - g) uvjerenje o nevođenju krivičnog postupka za fizička lica iz člana 6. stav (1) tač. a) i b) odnosno člana 6. stav (2) tač. a) i b) ovog zakona ne starije od tri mjeseca.

Član 11.

(Donošenje odluke o zahtjevu za upis u registar)

- (1) O zahtjevu za upis u registar Institut odlučuje rješenjem.
- (2) Institut donosi rješenje o upisu u registar ako su ispunjeni uslovi iz člana 6. st. (1) ili (2) ovog zakona i ako su dostavljeni svi dokumenti iz člana 10. stav (3) ovog zakona.
- (3) Ako zahtjev za upis u registar ne sadrži dokaze o ispunjavanju uslova iz člana 6. st. (1) ili (2) ovog zakona i ako nisu dostavljeni svi dokumenti iz člana 10. stav (3) ovog zakona, Institut će pozvati podnosioca zahtjeva da dostavi odgovarajuće dokaze u roku od 30 dana od dana prijema akta.
- (4) Ako podnosilac zahtjeva iz stava (3) ovog člana ne postupi po nalogu Instituta, Institut donosi rješenje o odbacivanju zahtjeva za upis u registar.
- (5) Institut je dužan obaviti upis u registar bez odgađanja ako utvrdi da je zahtjev za upis osnovan.
- (6) Protiv odluke Instituta, donesene u prvom stepenu, kojom je odlučeno o predmetu postupka, dopuštena je žalba o kojoj odlučuje Komisija za žalbe Instituta (u daljnjem tekstu: Komisija za žalbe).
- (7) Protiv rješenja Komisije za žalbe donesenog u drugom stepenu žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Član 12.

(Administrativna taksa i naknada troškova postupka upisa u registar)

- (1) Administrativna taksa i naknada posebnih troškova postupka plaća se za:
 - a) upis u registar,
 - b) obnovu upisa u registar,
 - c) ponovni upis u registar,
 - d) upis promjena u registar.
- (2) Iznosi administrativnih taksi i naknada posebnih troškova postupka određuju se posebnim propisima.

Član 13.

(Podaci koji se upisuju u registar)

- (1) U registar se upisuju sljedeći podaci:
 - a) registarski broj zastupnika;
 - b) podaci o zastupniku (ime i prezime, stručna sprema, zvanje, adresa, odnosno preduzeće i sjedište pravnog lica, telefon, fax, e-mail adresa, internetska stranica i jezik za korespondenciju);
 - c) datum upisa u registar;
 - d) podaci o licima koja ispunjavaju uslove iz člana 6. stav (1) tač. a), b) i c) i člana 6. stav (2) tač. a), b) i c) ovog zakona, odnosno licima koja su zaposlena kod zastupnika ili s njim imaju zaključen ugovor (ime i prezime, adresa, stručna sprema, zvanje, podaci o ugovoru).
- (2) U registar se upisuje promjena ličnih podataka o zastupniku (ime i prezime, stručna sprema, zvanje, adresa, odnosno preduzeće i sjedište pravnog lica, telefon, fax, e-mail adresa, internetska stranica i jezik za korespondenciju), kao i promjena podataka o licima koja ispunjavaju uslove iz člana 6. stav (1) tač. b) i c) i člana 6. stav (2) tač. b) i c) ovog zakona. Podaci iz ovog stava upisuju se u odgovarajući registar na zahtjev zastupnika.
- (3) Zastupnik je dužan podnijeti zahtjev za upis promjene podataka iz stava (2) ovog člana najkasnije 30 dana od nastale promjene, te uz zahtjev dostaviti odgovarajuće dokaze o nastaloj promjeni.

- (4) Ako zastupnik uz zahtjev za upis promjene podataka upisanih u registru ne dostavi dokaze o nastaloj promjeni, Institut će zahtjev zaključkom odbaciti.
- (5) Ako zastupnik u roku koji je određen pozivom Instituta za uplatu administrativne takse i posebnih troškova postupka za upis promjene podataka u registru ne dostavi dokaze o izvršenim uplatama propisane administrativne takse i posebnih troškova postupka, Institut će zahtjev zaključkom odbaciti.
- (6) Institut donosi rješenje o upisu promjene podataka u registru ili rješenje o odbijanju zahtjeva za upis promjene podataka u odgovarajućem registru.
- (7) Protiv rješenja Instituta iz stava (6) ovog člana dopuštena je žalba o kojoj odlučuje Komisija za žalbe.
- (8) Protiv rješenja Komisije za žalbe donesenog u drugom stepenu žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Član 14.

(Period važenja upisa, obnova upisa i postupak obnove upisa)

- (1) Zastupnik se upisuje u odgovarajući registar na period od godinu dana, čiji početak je određen datumom donošenja rješenja o upisu, uz mogućnost obnove upisa neograničen broj puta.
- (2) Upis u odgovarajući registar obnavlja se istekom godine dana od dana upisa, odnosno od dana posljednjeg obnavljanja upisa u registar.
- (3) Uz zahtjev za obnovu upisa, zastupnik je dužan dostaviti ovjerenu izjavu o ispunjavanju uslova iz člana 6. stav (1) tač. b) i c) i stav (2) tač. b) i c) ovog zakona.
- (4) Za obnovu upisa u registre plaćaju se administrativna taksa i posebni troškovi postupka koji su određeni posebnim propisima.
- (5) Ako zastupnik u roku koji je određen pozivom Instituta za uplatu administrativne takse i posebnih troškova postupka za obnovu upisa u odgovarajući registar ne izvrši uplatu propisane administrativne takse i posebnih troškova postupka, smatrat će se da je odustao od zahtjeva za obnovu upisa u odgovarajući registar, te će Institut donijeti rješenje o brisanju zastupnika iz registra.

Član 15.

(Brisanje iz registra)

- (1) Ovlašteni zastupnik briše se iz registra u sljedećim slučajevima:
 - a) na lični zahtjev;
 - b) ako ne podnese zahtjev za obnovu upisa u registar;
 - c) ako nastupi smrt ili poslovna nesposobnost;
 - d) ako izgubi državljanstvo Bosne i Hercegovine;
 - e) ako više nema prebivalište odnosno sjedište u Bosni i Hercegovini;
 - f) ako je osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora dužu od šest mjeseci;
 - g) ako pravno lice više ne zapošljava ni jedno fizičko lice iz člana 6. stav (1) tačka a) odnosno stav (2) tačka a) ovog zakona niti s njim saraduje na osnovu drugog ugovornog odnosa te ako advokatsko društvo više ne zapošljava advokata iz člana 6. stav (1) tačka b) odnosno stav (2) tačka b) ovog zakona niti s njim saraduje na osnovu drugog ugovornog odnosa;
 - h) ako je zastupnik upisan kao pravno lice, brisanjem tog lica iz sudske registra odnosno drugog odgovarajućeg registra;
 - i) ako duže od godinu dana ne plaća članarinu Komori.

- (2) Komora iz člana 18. ovog zakona obavezna je Institutu dostaviti obavještenje o činjenicama iz stava (1) tač. b) do i) ovog člana.
- (3) Ako su ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana, Institut donosi rješenje o brisanju iz registra. Protiv rješenja Instituta dopuštena je žalba o kojoj odlučuje Komisija za žalbe. Protiv rješenja Komisije za žalbe donesenog u drugom stepenu žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Član 16.

(Ponovni upis u registar)

- (1) Ovlašteni zastupnik koji bude brisan iz registra može biti ponovo upisan u registar ako to zatraži pisanim putem te dostavi odgovarajuće dokaze iz člana 10. ovog zakona, kao i dokaze o plaćenju administrativnoj taksi i naknadi posebnih troškova postupka.
- (2) Ako su ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana, Institut donosi rješenje o upisu u registar.

Član 17.

(Objavljivanje podataka iz registra)

- (1) Bibliografski podaci o zastupnicima objavljuju se najmanje jednom godišnje u "Službenom glasniku Instituta".
- (2) Liste zastupnika s bibliografskim podacima dostupne su zainteresiranim licima na internetskoj stranici Instituta.

DIO TREĆI - KOMORA

Član 18.

(Udruživanje u Komoru)

- (1) Ovlašteni zastupnici obavezno se udružuju u Komoru, kao samostalnu i nezavisnu organizaciju sa svojstvom pravnog lica, koje se registrira kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 32/01, 42/03, 63/08, 76/11 i 94/16) i koje se finansira iz vlastitih izvora.
- (2) Upisom u registar patentni zastupnik i zastupnik za žigove automatski postaje član Komore.
- (3) Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine prati rad Komore i u tu svrhu može od Komore zatražiti odgovarajuće izvještaje i podatke, vodeći računa o samostalnosti i nezavisnosti Komore.
- (4) Komora saraduje s Institutom u svim pitanjima u vezi sa zastupanjem u oblasti prava industrijskog vlasništva.

Član 19.

(Organi Komore)

- (1) Organi Komore su Skupština, Upravni odbor, predsjednik i drugi organi utvrđeni Statutom Komore.
- (2) Skupštinu Komore čine svi zastupnici koji su upisani u registar koji vodi Institut. U radu Skupštine učestvuje predstavnik Instituta bez prava glasa.
- (3) Organizacija, nadležnost, sastav, način izbora, prava i dužnosti organa Komore uređuju se Statutom i drugim općim aktima Komore.

Član 20.

(Opći akti Komore)

- (1) Skupština Komore donosi: Statut Komore, Kodeks zastupničke etike, Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti, tarifu o nagradama i naknadi troškova zastupnika i odluku o visini članarine.
- (2) Tarifa o nagradama i naknadi troškova zastupnika i odluka o visini članarine stupaju na snagu nakon što na njih dâ saglasnost Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.

- (3) Patentni zastupnici i zastupnici za žigove imaju pravo, bez ograničenja, dati strankama popust u odnosu na tarifu u nagradama i naknadi troškova zastupnika.
- (4) Ostale akte Komora donosi u skladu sa svojim statutom.
- (5) Akti iz stava (1) ovog člana objavljuju se u "Službenom glasniku Instituta".

DIO ČETVRTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

(Status zastupnika koji su upisani u registar)

Zastupnici upisani u registar do početka primjene ovog zakona zadržavaju status zastupnika i imaju mogućnost obnove upisa u skladu s članom 14. ovog zakona.

Član 22.

(Osnivanje Komore)

Komoru iz člana 18. ovog zakona zastupnici su dužni osnovati najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23.

(Donošenje podzakonskih akata)

Direktor Instituta donosi podzakonski akt iz člana 7. ovog zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu Zakona.

Član 24.

(Zaštita ličnih podataka)

Prilikom primjene ovog zakona obrada ličnih podataka provodit će se u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Član 25.

(Prestanak važenja)

Početak primjene ovog zakona prestaju važiti Odluka o upisu u registre zastupnika za zaštitu industrijskog vlasništva koje vodi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 79/17 i 4/20) i Pravilnik o stručnom ispitu za zastupnike za zaštitu industrijskog vlasništva ("Službeni glasnik BiH", br. 22/11, 14/13, 36/16 i 12/20).

Član 26.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se nakon isteka roka od godinu dana od njegovog stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1860/25

14. maja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, s. r.

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 33. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. studenoga 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. svibnja 2026. godine, usvojila je

ZAKON

O ZASTUPANJU U PODRUČJU PRAVA INDUSTRIJSKOG VLASNIŠTVA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim se zakonom propisuju uvjeti za obavljanje poslova zastupanja u području prava industrijskog vlasništva u postupcima pred Institutom za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut), postupak upisa u registar ovlaštenih zastupnika (u daljnjem tekstu: registar), uvjeti za upis u registar, brisanje iz registra i osnivanje Komore zastupnika u području prava industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: Komora).

Članak 2.

(Uporaba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom zakonu navedene u jednom rodu se bez diskriminacije odnose i na muški i na ženski rod.

Članak 3.

(Obavljanje poslova zastupanja pred Institutom)

Poslovima zastupanja u postupcima pred Institutom mogu se baviti:

- a) fizičke i pravne osobe koje su upisane u registar koji vodi Institut (u daljnjem tekstu: ovlašteni zastupnici), pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom;
- b) odvjetnici i odvjetnička društva koji su upisani u imenik odvjetnika Odvjetničke komore Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Odvjetnička komora Federacije BiH) i Odvjetničke komore Republike Srpske, koji su upisani u registar koji vodi Institut, pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom.

Članak 4.

(Zastupanje stranih fizičkih i pravnih osoba)

Fizičke i pravne osobe koje nemaju prebivalište ili poslovno sjedište na teritoriju Bosne i Hercegovine moraju imenovati zastupnika za zastupanje u području prava industrijskog vlasništva, koji će ih zastupati u postupcima stjecanja, održavanja, prometa i prestanka prava industrijskog vlasništva pred Institutom, osim ako drugačije nije propisano posebnim zakonom i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Bosnu i Hercegovinu.

Članak 5.

(Ovlašteni zastupnici u području prava industrijskog vlasništva)

- (1) Ovlašteni zastupnici u području prava industrijskog vlasništva su:
 - a) patentni zastupnici;
 - b) zastupnici za žigove, industrijski dizajn i oznake zemljopisnog podrijetla (u daljnjem tekstu: zastupnici za žigove).
- (2) Patentni zastupnici zastupaju stranke u svim postupcima zaštite prava industrijskog vlasništva propisanim Zakonom o patentu, Zakonom o žigu, Zakonom o industrijskom dizajnu, Zakonom o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i Zakonom o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda.
- (3) Zastupnici za žigove zastupaju stranke samo u postupcima vezanim uz zaštitu prava industrijskog vlasništva propisanim Zakonom o žigu, Zakonom o industrijskom dizajnu i Zakonom o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla.

Članak 6.

(Uvjeti za upis u registar koji vodi Institut)

- (1) Patentni zastupnik može biti:
 - a) fizička osoba koja je državljanin Bosne i Hercegovine i ima prebivalište u Bosni i Hercegovini, koja ima završen četvorogodišnji diplomski studij iz prirodnih, tehničkih i biotehničkih znanosti, biomedicine i zdravstva, ekonomije ili prava u Bosni i Hercegovini, uključujući osobu koja je te studije završila u bivšoj SFRJ do 6. travnja 1992. godine, ili osobu koja je po sustavu obrazovanja prema bolonjskom procesu na navedenim fakultetima u Bosni i Hercegovini završila studij i stekla najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalent sukladno zakonu kojim je uređeno područje visokog obrazovanja i koja je pred Institutom položila stručni ispit za patentnog zastupnika, te fizičku osobu koja ima završen različit studij od navedenih fakulteta, a koja ima radno iskustvo na poslovima stjecanja i održavanja prava industrijskog vlasništva od najmanje tri godine, stečeno nakon završetka studija i koja je pred Institutom položila stručni ispit za patentnog zastupnika;
 - b) odvjetnik koji je upisan u imenik odvjetnika Odvjetničke komore Federacije BiH i Odvjetničke komore Republike Srpske, koji je pred Institutom položio stručni ispit za patentnog zastupnika ili odvjetničko društvo koje zapošljava najmanje jednog takvog odvjetnika ili s njime surađuje na temelju drugoga ugovornog odnosa;
 - c) pravna osoba sa sjedištem u Bosni i Hercegovini koja zapošljava najmanje jednu osobu koja zadovoljava uvjete iz točke a) ovoga stavka ili s takvom osobom surađuje na temelju drugoga ugovornog odnosa.
- (2) Zastupnik za žigove može biti:
 - a) fizička osoba koja je državljanin Bosne i Hercegovine i ima prebivalište u Bosni i Hercegovini, koja je prije reforme visokog obrazovanja završila četvorogodišnje diplomske studije u Bosni i Hercegovini, uključujući i osobu koja je te studije završila u bivšoj SFRJ do 6. travnja 1992. godine ili osobu koja je po sustavu obrazovanja prema bolonjskom procesu na fakultetima u Bosni i Hercegovini završila studij i stekla najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalent sukladno zakonu kojim je uređeno područje visokog obrazovanja i koja je pred Institutom položila stručni ispit za zastupnike za žigove;
 - b) odvjetnik koji je upisan u imenik odvjetnika Odvjetničke komore Federacije BiH i Odvjetničke komore Republike Srpske, koji je pred Institutom položio stručni ispit za zastupnika za žigove, ili odvjetničko društvo koje zapošljava najmanje jednog takvog odvjetnika ili s njime surađuje na temelju drugoga ugovornog odnosa;
 - c) pravna osoba sa sjedištem u Bosni i Hercegovini koja zapošljava najmanje jednu osobu koja ispunjava uvjete iz točke a) ovoga stavka ili s takvom osobom surađuje na temelju ugovornoga odnosa.

Članak 7.

(Stručni ispiti)

- (1) Stručni ispiti iz članka 6. stavak (1) toč. a) i b) i stavak (2) toč. a) i b) ovoga zakona polažu se pred ispitnim povjerenstvom Instituta. Sastav ispitnog povjerenstva,

postupak polaganja ispita te programi ispita za patentne zastupnike i zastupnike za žigove uređuju se pravilnikom o stručnom ispitu koji donosi ravnatelj Instituta.

- (2) Članovima ispitnog povjerenstva pripada naknada za rad u povjerenstvu.
- (3) Ravnatelj Instituta posebnom odlukom imenuje članove ispitnog povjerenstva iz stavka (1) ovoga članka te propisuje visinu naknade za rad članova ispitnog povjerenstva.
- (4) Polaganja stručnog ispita za zastupnike za zaštitu industrijskog vlasništva oslobođena je osoba koja je radila najmanje tri godine na poslovima ispitivanja u postupcima zaštite prava industrijskog vlasništva u Institutu ili postupcima zaštite žiga i industrijskog dizajna u Uredu Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) i u postupcima zaštite patenta u Europskom patentnom uredu (EPO), ako ispunjava uvjete iz članka 6. Zakona.

Članak 8.

(Punomoć)

- (1) Zastupnici stranku u postupku zastupaju na temelju pisane punomoći u okviru sadržaja i opsega koji je njome određen.
- (2) Punomoć se može odnositi na jednu ili više prijave ili registracija ili, ako je tako naznačeno u samoj punomoći, na sve postojeće i buduće prijave ili registracije.
- (3) Punomoć iz stavka (2) ovoga članka koja se odnosi na sve prijave ili registracije istoga davatelja je opća punomoć.
- (4) Stranka u punomoći može ograničiti ovlasti zastupnika na točno određene radnje koje je zastupnik opunomoćen poduzimati u postupku pred Institutom.
- (5) Punomoć na temelju koje zastupnik može povući prijavu ili opozvati registraciju mora sadržavati izričito odobrenje stranke.

DIO DRUGI - STJECANJE I GUBITAK PRAVA NA OBAVLJANJE DJELATNOSTI OVLAŠTENOG ZASTUPNIKA

Članak 9.

(Stjecanje prava na obavljanje djelatnosti ovlaštenog zastupnika)

Pravo na obavljanje djelatnosti ovlaštenog zastupnika na teritoriju Bosne i Hercegovine stiče se upisom u registar.

Članak 10.

(Postupak upisa u registar)

- (1) Postupak upisa u registar pokreće se podnošenjem zahtjeva za upis u registar.
- (2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka prilažu se dokazi o ispunjavanju uvjeta iz članka 6. st. (1) ili (2) ovoga zakona za upis u registar.
- (3) Uz zahtjev za upis u registar dostavljaju se:
 - a) diploma o završenom fakultetu;
 - b) uvjerenje o državljanstvu ne starije od šest mjeseci;
 - c) potvrda o položenom stručnom ispitu za patentnog zastupnika odnosno zastupnika za žigove;
 - d) dokaz o upisu u imenik odvjetnika, odnosno upisu odvjetničkog društva u odgovarajući registar;
 - e) rješenje o upisu u sudski ili drugi odgovarajući registar;
 - f) ugovor odnosno dokaz o ispunjavanju uvjeta iz članka 6. stavak (1) toč. b) i c) odnosno članka 6. stavak (2) toč. b) i c) ovoga zakona;
 - g) uvjerenje o nevođenju kaznenog postupka za fizičke osobe iz članka 6. stavak (1) toč. a) i b) odnosno članka 6. stavak (2) toč. a) i b) ovoga zakona ne starije od tri mjeseca.

Članak 11.

(Donošenje odluke o zahtjevu za upis u registar)

- (1) O zahtjevu za upis u registar Institut odlučuje rješenjem.
- (2) Institut donosi rješenje o upisu u registar ako su ispunjeni uvjeti iz članka 6. st. (1) ili (2) ovog zakona i ako su dostavljeni svi dokumenti iz članka 10. stavak (3) ovog zakona.
- (3) Ako zahtjev za upis u registar ne sadrži dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 6. st. (1) ili (2) ovog zakona i ako nisu dostavljeni svi dokumenti iz članka 10. stavak (3) ovog zakona, Institut će pozvati podnositelja zahtjeva da dostavi odgovarajuće dokaze u roku od 30 dana od dana primitka akta.
- (4) Ako podnositelj zahtjeva iz stavka (3) ovog članka ne postupi po nalogu Instituta, Institut donosi rješenje o odbacivanju zahtjeva za upis u registar.
- (5) Institut je dužan obaviti upis u registar bez odgode ako utvrdi da je zahtjev za upis utemeljen.
- (6) Protiv odluke Instituta donesene u prvom stupnju kojom je odlučeno o predmetu postupka dopuštena je žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo za žalbe Instituta (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za žalbe).
- (7) Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe donesenog u drugom stupnju žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (4) Ako zastupnik uz zahtjev za upis promjene podataka upisanih u registru ne dostavi dokaze o nastaloj promjeni, Institut će zahtjev zaključkom odbaciti.
- (5) Ako zastupnik u roku koji je određen pozivom Instituta za uplatu administrativne pristojbe i posebnih troškova postupka za upis promjene podataka u registru ne dostavi dokaze o izvršenim uplatama propisane administrativne pristojbe i posebnih troškova postupka, Institut će zahtjev zaključkom odbaciti.
- (6) Institut donosi rješenje o upisu promjene podataka u registru ili rješenje o odbijanju zahtjeva za upis promjene podataka u odgovarajućem registru.
- (7) Protiv rješenja Instituta iz stavka (6) ovog članka dopuštena je žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo za žalbe.
- (8) Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe donesenog u drugom stupnju žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Članak 14.

(Razdoblje važenja upisa, obnova upisa i postupak obnove upisa)

- (1) Zastupnik se upisuje u odgovarajući registar na razdoblje od godinu dana čiji početak je određen datumom donošenja rješenja o upisu, uz mogućnost obnove upisa neograničen broj puta.
- (2) Upis u odgovarajući registar obnavlja se istekom godine dana od dana upisa, odnosno od dana posljednjeg obnavljanja upisa u registar.
- (3) Uz zahtjev za obnovu upisa zastupnik je dužan dostaviti ovjerenu izjavu o ispunjavanju uvjeta iz članka 6. stavak (1) toč. b) i c) i stavak (2) toč. b) i c) ovog zakona.
- (4) Za obnovu upisa u registre plaćaju se administrativna pristojba i posebni troškovi postupka koji su određeni posebnim propisima.
- (5) Ako zastupnik u roku koji je određen pozivom Instituta za uplatu administrativne pristojbe i posebnih troškova postupka za obnovu upisa u odgovarajući registar ne izvrši uplatu propisane administrativne pristojbe i posebnih troškova postupka, smatrat će se da je odustao od zahtjeva za obnovu upisa u odgovarajući registar, te će Institut donijeti rješenje o brisanju zastupnika iz registra.

Članak 15.

(Brisanje iz registra)

- (1) U registar se upisuju sljedeći podatci:
 - a) registarski broj zastupnika;
 - b) podatci o zastupniku (ime i prezime, stručna sprema, zvanje, adresa, odnosno poduzeće i sjedište pravne osobe, telefon, fax, adresa elektroničke pošte, internetska stranica i jezik za korespondenciju);
 - c) datum upisa u registar;
 - d) podatci o osobama koje ispunjavaju uvjete iz članka 6. stavak (1) toč. a), b) i c) i članka 6. stavak (2) toč. a), b) i c) ovog zakona, odnosno osobama koje su zaposlene kod zastupnika ili s njim imaju zaključen ugovor (ime i prezime, adresa, stručna sprema, zvanje, podatci o ugovoru).
- (2) U registar se upisuje promjena osobnih podataka o zastupniku (ime i prezime, stručna sprema, zvanje, adresa, odnosno poduzeće i sjedište pravne osobe, telefon, fax, adresa elektroničke pošte, internetska stranica i jezik za korespondenciju), kao i promjena podataka o osobama koje ispunjavaju uvjete iz članka 6. stavak (1) toč. b) i c) i članka 6. stavak (2) toč. b) i c) ovog zakona. Podatci iz ovoga stavka upisuju se u odgovarajući registar na zahtjev zastupnika.
- (3) Zastupnik je dužan podnijeti zahtjev za upis promjene podataka iz stavka (2) ovoga članka najkasnije 30 dana od nastale promjene, te uz zahtjev dostaviti odgovarajuće dokaze o nastaloj promjeni.
- (1) Ovlašteni zastupnik briše se iz registra u sljedećim slučajevima:
 - a) na osobni zahtjev;
 - b) ako ne podnese zahtjev za obnovu upisa u registar;
 - c) ako nastupi smrt ili poslovna nesposobnost;
 - d) ako izgubi državljanstvo Bosne i Hercegovine;
 - e) ako više nema prebivalište, odnosno sjedište u Bosni i Hercegovini;
 - f) ako je osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora dužu od šest mjeseci;
 - g) ako pravna osoba više ne zapošljava niti jednu fizičku osobu iz članka 6. stavak (1) točke a), odnosno stavka (2) točke a) ovog zakona, niti s njome surađuje na temelju drugoga ugovornoga odnosa te ako odvjetničko društvo više ne zapošljava odvjetnika iz članka 6. stavak (1) točke b), odnosno stavak (2) točke b) ovoga zakona, niti s njime surađuje na temelju drugoga ugovornog odnosa;

- h) ako je zastupnik upisan kao pravna osoba, brisanjem te osobe iz sudskog registra, odnosno drugog odgovarajućeg registra;
- i) ako duže od godinu dana ne plaća članarinu Komori.
- (2) Komora iz članka 18. ovoga zakona obvezna je Institutu dostaviti obavijest o činjenicama iz stavka (1) toč. b) do i) ovoga članka.
- (3) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovog članka, Institut donosi rješenje o brisanju iz Registra. Protiv rješenja Instituta dopuštena je žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo za žalbe. Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe donesenog u drugom stupnju žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Članak 16.

(Ponovni upis u registar)

- (1) Ovlašteni zastupnik koji bude brisan iz registra može biti ponovno upisan u registar ako to zatraži pisanim putem te dostavi odgovarajuće dokaze iz članka 10. ovog zakona, kao i dokaze o plaćenju administrativnoj pristojbi i naknadi posebnih troškova postupka.
- (2) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovoga članka, Institut donosi rješenje o upisu u registar.

Članak 17.

(Objavljivanje podataka iz registra)

- (1) Bibliografski podatci o zastupnicima objavljuju se najmanje jednom godišnje u "Službenom glasniku Instituta".
- (2) Popisi zastupnika s bibliografskim podacima dostupni su zainteresiranim osobama na internetskoj stranici Instituta.

DIO TREĆI - KOMORA

Članak 18.

(Udruživanje u Komoru)

- (1) Ovlašteni zastupnici obvezno se udružuju u Komoru, kao samostalnu i neovisnu organizaciju sa svojstvom pravne osobe, koja se registrira kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine sukladno Zakonu o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 32/01, 42/03, 63/08, 76/11 i 94/16) i koja se financira iz vlastitih izvora.
- (2) Upisom u registar patentni zastupnik i zastupnik za žigove automatski postaje član Komore.
- (3) Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine prati rad Komore i u tu svrhu može od Komore zatražiti odgovarajuća izvješća i podatke, vodeći računa o samostalnosti i neovisnosti Komore.
- (4) Komora surađuje s Institutom u svim pitanjima u vezi sa zastupanjem u području prava industrijskog vlasništva.

Članak 19.

(Tijela Komore)

- (1) Tijela Komore su: Skupština, Upravni odbor, predsjednik i druga tijela utvrđena Statutom Komore.
- (2) Skupštinu Komore čine svi zastupnici koji su upisani u registar koji vodi Institut. U radu Skupštine sudjeluje predstavnik Instituta bez prava glasa.
- (3) Organizacija, nadležnost, sastav, način izbora, prava i dužnosti tijela Komore uređuju se Statutom i drugim općim aktima Komore.

Članak 20.

(Opći akti Komore)

- (1) Skupština Komore donosi: Statut Komore, Kodeks zastupničke etike, Pravilnik o stegovnoj odgovornosti, tarifu o nagradama i naknadi troškova zastupnika i odluku o visini članarine.

- (2) Tarifa o nagradama i naknadi troškova zastupnika i odluka o visini članarine stupaju na snagu nakon što na njih dá suglasnost Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.
- (3) Patentni zastupnici i zastupnici za žigove imaju pravo, bez ograničenja, dati strankama popust u odnosu na tarifu o nagradama i naknadi troškova zastupnika.
- (4) Ostale akte Komora donosi sukladno svome statutu.
- (5) Akti iz stavka (1) ovoga članka objavljuju se u "Službenom glasniku Instituta".

DIO ČETVRTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

(Status zastupnika koji su upisani u registar)

Zastupnici upisani u Registar do početka primjene ovoga zakona zadržavaju status zastupnika i imaju mogućnost obnove upisa sukladno članku 14. ovoga zakona.

Članak 22.

(Osnivanje Komore)

Komoru iz članka 18. ovoga zakona zastupnici su dužni osnovati najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 23.

(Donošenje podzakonskih akata)

Ravnatelj Instituta donosi podzakonski akt iz članka 7. ovoga zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 24.

(Zaštita osobnih podataka)

Prilikom primjene ovoga zakona obrada osobnih podataka provodit će se sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Članak 25.

(Prestanak važenja)

Početkom primjene ovoga zakona prestaju važiti Odluka o upisu u registre zastupnika za zaštitu industrijskog vlasništva koje vodi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 79/17 i 4/20) i Pravilnik o stručnom ispitu za zastupnike za zaštitu industrijskog vlasništva ("Službeni glasnik BiH", br. 22/11, 14/13, 36/16 i 12/20).

Članak 26.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se nakon isteka roka od godinu dana od njegovog stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1860/25

14. svibnja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, v. r.

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 33. сједници Представничког дома, одржаној 27. новембра 2025. године, и на 31. хитној сједници Дома народа, одржаној 14. маја 2026. године, усвојила је

ЗАКОН О ЗАСТУПАЊУ У ОБЛАСТИ ПРАВА ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

Овим законом прописују се услови за обављање послова заступања у области права индустријске својине у поступцима пред Институтом за интелектуалну својину Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт), поступак уписа у регистар овлашћених заступника (у даљем тексту: регистар), услови за упис у регистар, брисање из регистра и оснивање Коморе заступника у области права индустријске својине (у даљем тексту: Комора).

Члан 2.

(Употреба израза у мушком и женском роду)

Ријечи које су, ради прегледности, у овом закону наведене у једном роду се, без дискриминације, односе и на мушки и на женски род.

Члан 3.

(Обављање послова заступања пред Институтом)

Пословима заступања у поступцима пред Институтом могу се бавити:

- а) физичка и правна лица која су уписана у регистар који води Институт (у даљем тексту: овлашћени заступници), под условима и на начин прописан овим законом;
- б) адвокати и адвокатска друштва који су уписани у именик адвоката Адвокатске коморе Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Адвокатска комора Федерације БиХ) и Адвокатске коморе Републике Српске, који су уписани у регистар који води Институт, под условима и на начин прописан овим законом.

Члан 4.

(Заступање страних физичких и правних лица)

Физичка и правна лица која немају пребивалиште или пословно сједиште на територији Босне и Херцеговине морају именовати заступника за заступање у области права индустријске својине, који ће их заступати у поступцима стицања, одржавања, промета и престанка права индустријске својине пред Институтом, осим ако другачије није прописано посебним законом и међународним уговорима који обавезују Босну и Херцеговину.

Члан 5.

(Овлашћени заступници у области права индустријске својине)

- (1) Овлашћени заступници у области права индустријске својине су:
 - а) патентни заступници;
 - б) заступници за жигове, индустријски дизајн и ознаке географског поријекла (у даљем тексту: заступници за жигове).
- (2) Патентни заступници заступају странке у свим поступцима заштите права индустријске својине прописаним Законом о патенту, Законом о жигу, Законом о индустријском дизајну, Законом о заштити ознака географског поријекла и Законом о заштити топографија полупроводничких производа.
- (3) Заступници за жигове заступају странке само у поступцима у вези са заштитом права индустријске својине прописаним Законом о жигу, Законом о

индустријском дизајну и Законом о заштити ознака географског поријекла.

Члан 6.

(Услови за упис у регистар који води Институт)

- (1) Патентни заступник може бити:
 - а) физичко лице које је држављанин Босне и Херцеговине и има пребивалиште у Босни и Херцеговини, које има завршен четворогодишњи дипломски студиј из природних, техничких и биотехничких наука, биомедицине и здравства, економије или права у Босни и Херцеговини, укључујући лице које је те студије завршило у бившој СФРЈ до 6. априла 1992. године, или лице које је по систему образовања према болоњском процесу на наведеним факултетима у Босни и Херцеговини завршило студиј и стекло најмање 240 ЕЦТС бодова или еквивалент у складу са законом којим је уређена област високог образовања и које је пред Институтом положило стручни испит за патентног заступника, те физичко лице које има завршен различит студиј од наведених факултета и које има радно искуство на пословима стицања и одржавања права индустријске својине од најмање три године, стечено након завршетка студија и које је пред Институтом положило стручни испит за патентног заступника;
 - б) адвокат који је уписан у именик адвоката Адвокатске коморе Федерације БиХ и Адвокатске коморе Републике Српске, који је пред Институтом положио стручни испит за патентног заступника или адвокатско друштво које запошљава најмање једног таквог адвоката или с њим сарађује на основу другог уговорног односа;
 - ц) правно лице са сједиштем у Босни и Херцеговини које запошљава најмање једно лице које задовољава услове из тачке а) овог става или са таквим лицем сарађује на основу другог уговорног односа.
- (2) Заступник за жигове може бити:
 - а) физичко лице које је држављанин Босне и Херцеговине и има пребивалиште у Босни и Херцеговини, које је прије реформе високог образовања завршило четворогодишње дипломске студије у Босни и Херцеговини, укључујући и лице које је те студије завршило у бившој СФРЈ до 6. априла 1992. године, или лице које је по систему образовања према болоњском процесу на факултетима у Босни и Херцеговини завршило студиј и стекло најмање 240 ЕЦТС бодова или еквивалент у складу са законом којим је уређена област високог образовања, и које је пред Институтом положило стручни испит за заступнике за жигове;
 - б) адвокат који је уписан у именик адвоката Адвокатске коморе Федерације БиХ и Адвокатске коморе Републике Српске, који је пред Институтом положио стручни испит за заступника за жигове, или адвокатско друштво које запошљава најмање једног таквог адвоката или с њим сарађује на основу другог уговорног односа;

- ц) правно лице са сједиштем у Босни и Херцеговини, које запошљава најмање једно лице које испуњава услове из тачке а) овог става или са таквим лицем сарађује на основу уговорног односа.

Члан 7.

(Стручни испити)

- (1) Стручни испити из члана 6. став (1) тач. а) и б) и став (2) тач. а) и б) овог закона полагају се пред испитном комисијом Института. Састав испитне комисије, поступак полагања испита те програми испита за патентне заступнике и заступнике за жигове уређују се правилником о стручном испиту који доноси директор Института.
- (2) Члановима испитне комисије припада накнада за рад у комисији.
- (3) Директор Института посебном одлуком именује чланове испитне комисије из става (1) овог члана те прописује висину накнаде за рад чланова испитне комисије.
- (4) Полагања стручног испита за заступнике за заштиту индустријске својине ослобођено је лице које је радило најмање три године на пословима испитивања у поступцима заштите права индустријске својине у Институту или поступцима заштите жига и индустријског дизајна у Канцеларији Европске уније за интелектуалну својину (ЕУИПО) и у поступцима заштите патента у Европској патентној канцеларији (ЕПО), ако испуњава услове из члана 6. Закона.

Члан 8.

(Пуномоћ)

- (1) Заступници странку у поступку заступају на основу писане пуномоћи у оквиру садржаја и обима који је њом одређен.
- (2) Пуномоћ се може односити на једну или више пријава или регистрација или, ако је тако назначено у самој пуномоћи, на све постојеће и будуће пријаве или регистрације.
- (3) Пуномоћ из става (2) овог члана, која се односи на све пријаве или регистрације истог даваоца, јесте општа пуномоћ.
- (4) Странка у пуномоћи може ограничити овлашћења заступника на тачно одређене радње које је заступник опуномоћен да предузме у поступку пред Институтом.
- (5) Пуномоћ на основу које заступник може повући пријаву или опозвати регистрацију мора да садржи изричито одобрење странке.

ДИО ДРУГИ - СТИЦАЊЕ И ГУБИТАК ПРАВА НА ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ ОВЛАШЋЕНОГ ЗАСТУПНИКА

Члан 9.

(Стицање права на обављање дјелатности овлашћеног заступника)

Право на обављање дјелатности овлашћеног заступника на територији Босне и Херцеговине стиче се уписом у регистар.

Члан 10.

(Поступак уписа у регистар)

- (1) Поступак уписа у регистар покреће се подношењем захтјева за упис у регистар.
- (2) Уз захтјев из става (1) овог члана прилажу се докази о испуњавању услова из члана 6. ст. (1) или (2) овог закона за упис у регистар.
- (3) Уз захтјев за упис у регистар достављају се:

- а) диплома о завршеном факултету;
- б) увјерење о држављанству не старије од шест мјесеци;
- ц) потврда о положеном стручном испиту за патентног заступника односно заступника за жигове;
- д) доказ о упису у именик адвоката, односно упису адвокатског друштва у одговарајући регистар;
- е) рјешење о упису у судски или други одговарајући регистар;
- ф) уговор, односно доказ о испуњавању услова из члана 6. став (1) тач. б) и ц) односно члана 6. став (2) тач. б) и ц) овог закона;
- г) увјерење о невођењу кривичног поступка за физичка лица из члана 6. став (1) тач. а) и б) односно члана 6. став (2) тач. а) и б) овог закона не старије од три мјесеца.

Члан 11.

(Доношење одлуке о захтјеву за упис у регистар)

- (1) О захтјеву за упис у регистар Институт одлучује рјешењем.
- (2) Институт доноси рјешење о упису у регистар ако су испуњени услови из члана 6. ст. (1) или (2) овог закона и ако су достављени сви документи из члана 10. став (3) овог закона.
- (3) Ако захтјев за упис у регистар не садржи доказе о испуњавању услова из члана 6. ст. (1) или (2) овог закона, и ако нису достављени сви документи из члана 10. став (3) овог закона, Институт ће позвати подносиоца захтјева да достави одговарајуће доказе у року од 30 дана од дана пријема акта.
- (4) Ако подносилац захтјева из става (3) овог члана не поступи по налогу Института, Институт доноси рјешење о одбацивању захтјева за упис у регистар.
- (5) Институт је дужан да обави упис у регистар без одгађања, ако утврди да је захтјев за упис основан.
- (6) Против одлуке Института донесене у првом степену, којом је одлучено о предмету поступка, допуштена је жалба о којој одлучује Комисија за жалбе Института (у даљем тексту: Комисија за жалбе).
- (7) Против рјешења Комисије за жалбе донесеног у другом степену жалба није допуштена, али се може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине.

Члан 12.

(Административна такса и накнада трошкова поступка уписа у регистар)

- (1) Административна такса и накнада посебних трошкова поступка плаћа се за:
 - а) упис у регистар,
 - б) обнову уписа у регистар,
 - ц) поновни упис у регистар,
 - д) упис промјена у регистар.
- (2) Износи административних такси и накнада посебних трошкова поступка одређују се посебним прописима.

Члан 13.

(Подаци који се уписују у регистар)

- (1) У регистар се уписују сљедећи подаци:
 - а) регистарски број заступника;
 - б) подаци о заступнику (име и презиме, стручна спрема, звање, адреса, односно предузеће и сједиште правног лица, телефон, факс, адреса

електронске поште, интернет страница и језик за кореспонденцију);

- ц) датум уписа у регистар;
 - д) подаци о лицима која испуњавају услове из члана 6. став (1) тач. а), б) и ц) и члана 6. став (2) тач. а), б) и ц) овог закона, односно лицима која су запослена код заступника или с њим имају закључен уговор (име и презиме, адреса, стручна спрема, звање, подаци о уговору).
- (2) У регистар се уписује промјена личних података о заступнику (име и презиме, стручна спрема, звање, адреса, односно предузеће и сједиште правног лица, телефон, факс, адреса електронске поште, интернет страница и језик за кореспонденцију), као и промјена података о лицима која испуњавају услове из члана 6. став (1) тач. б) и ц) и члана 6. став (2) тач. б) и ц) овог закона. Подаци из овог става уписују се у одговарајући регистар на захтјев заступника.
 - (3) Заступник је дужан да поднесе захтјев за упис промјене података из става (2) овог члана најкасније 30 дана од настале промјене, те да уз захтјев достави одговарајуће доказе о насталој промјени.
 - (4) Ако заступник уз захтјев за упис промјене података уписаних у регистру не достави доказе о насталој промјени, Институт ће захтјев закључком одбацити.
 - (5) Ако заступник у року који је одређен позивом Института за уплату административне таксе и посебних трошкова поступка за упис промјене података у регистру не достави доказе о извршеним уплатама прописане административне таксе и посебних трошкова поступка, Институт ће захтјев закључком одбацити.
 - (6) Институт доноси рјешење о упису промјене података у регистру или рјешење о одбијању захтјева за упис промјене података у одговарајућем регистру.
 - (7) Против рјешења Института из става (6) овог члана допуштена је жалба о којој одлучује Комисија за жалбе.
 - (8) Против рјешења Комисије за жалбе донесеног у другом степену жалба није допуштена, али се може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине.

Члан 14.

(Период важења уписа, обнова уписа и поступак обнове уписа)

- (1) Заступник се уписује у одговарајући регистар на период од годину дана, чији почетак је одређен датумом доношења рјешења о упису, уз могућност обнове уписа неограничен број пута.
- (2) Упис у одговарајући регистар обнавља се истеком године дана од дана уписа, односно од дана последњег обнављања уписа у регистар.
- (3) Уз захтјев за обнову уписа, заступник је дужан да достави овјерену изјаву о испуњавању услова из члана 6. став (1) тач. б) и ц) и става (2) тач. б) и ц) овог закона.
- (4) За обнову уписа у регистре плаћају се административна такса и посебни трошкови поступка који су одређени посебним прописима.
- (5) Ако заступник у року који је одређен позивом Института за уплату административне таксе и посебних трошкова поступка за обнову уписа у одговарајући регистар не изврши уплату прописане административне таксе и посебних трошкова поступка, сматраће се да је одустао од захтјева за обнову уписа у одговарајући

регистар, те ће Институт донијети рјешење о брисању заступника из регистра.

Члан 15.

(Брисање из регистра)

- (1) Овлашћени заступник брише се из регистра у следећим случајевима:
 - а) на лични захтјев;
 - б) ако не поднесе захтјев за обнову уписа у регистар;
 - ц) ако наступи смрт или пословна неспособност;
 - д) ако изгуби држављанство Босне и Херцеговине;
 - е) ако више нема пребивалиште, односно сједиште у Босни и Херцеговини;
 - ф) ако је осуђен на безусловну казну затвора дужу од шест мјесеци;
 - г) ако правно лице више не запошљава нити једно физичко лице из члана 6. став (1) тачке а), односно става (2) тачке а) овог закона, нити с њим сарађује на основу другог уговорног односа те ако адвокатско друштво више не запошљава адвоката из члана 6. став (1) тачке б), односно става (2) тачке б) овог закона, нити с њим сарађује на основу другог уговорног односа;
 - х) ако је заступник уписан као правно лице, брисањем тог лица из судског регистра, односно другог одговарајућег регистра;
 - и) ако дуже од годину дана не плаћа чланарину Комори.
- (2) Комора из члана 18. овог закона обавезна је да Институту достави обавјештење о чињеницама из става (1) тач. од б) до и) овог члана.
- (3) Ако су испуњени услови из става (1) овог члана, Институт доноси рјешење о брисању из регистра. Против рјешења Института допуштена је жалба о којој одлучује Комисија за жалбе. Против рјешења Комисије за жалбе донесеног у другом степену жалба није допуштена, али се може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине.

Члан 16.

(Поновни упис у регистар)

- (1) Овлашћени заступник који буде брисан из регистра може бити поново уписан у регистар ако то затражи писаним путем те достави одговарајуће доказе из члана 10. овог закона, као и доказе о плаћеној административној такси и накнади посебних трошкова поступка.
- (2) Ако су испуњени услови из става (1) овог члана, Институт доноси рјешење о упису у регистар.

Члан 17.

(Објављивање података из регистра)

- (1) Библиографски подаци о заступницима објављују се најмање једном годишње у "Службеном гласнику Института".
- (2) Листе заступника са библиографским подацима доступне су заинтересованим лицима на интернет страници Института.

ДИО ТРЕЋИ - КОМОРА

Члан 18.

(Удруживање у Комору)

- (1) Овлашћени заступници обавезно се удружују у Комору, као самосталну и независну организацију са својством правног лица, које се региструје код Министарства правде Босне и Херцеговине у складу са Законом о

удружењима и фондацијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 32/01, 42/03, 63/08, 76/11 и 94/16) и које се финансира из сопствених извора.

- (2) Уписом у регистар патентни заступник и заступник за жигове аутоматски постаје члан Коморе.
- (3) Министарство правде Босне и Херцеговине прати рад Коморе и у ту сврху може од Коморе затражити одговарајуће извјештаје и податке, водећи рачуна о самосталности и независности Коморе.
- (4) Комора сарађује са Институтом у свим питањима у вези са заступањем у области права индустријске својине.

Члан 19.

(Органи Коморе)

- (1) Органи Коморе су Скупштина, Управни одбор, предсједник и други органи утврђени Статутом Коморе.
- (2) Скупштину Коморе чине сви заступници који су уписани у регистар, који води Институт. У раду Скупштине учествује представник Института без права гласа.
- (3) Организација, надлежност, састав, начин избора, права и дужности органа Коморе уређују се Статутом и другим општим актима Коморе.

Члан 20.

(Општи акти Коморе)

- (1) Скупштина Коморе доноси: Статут Коморе, Кодекс заступничке етике, Правилник о дисциплинској одговорности, тарифу о наградама и накнади трошкова заступника и одлуку о висини чланарине.
- (2) Тарифа о наградама и накнади трошкова заступника и Одлука о висини чланарине ступају на снагу након што на њих да сагласност Министарство правде Босне и Херцеговине.
- (3) Патентни заступници и заступници за жигове имају право, без ограничења, дати странкама попуст у односу на тарифу о наградама и накнади трошкова заступника.
- (4) Остале акте Комора доноси у складу са својим статутом.
- (5) Акти из става (1) овог члана објављују се у "Службеном гласнику Института".

ДИО ЧЕТВРТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

(Статус заступника који су уписани у регистар)

Заступници уписани у регистар до почетка примјене овог закона задржавају статус заступника и имају могућност обнове уписа у складу са чланом 14. овог закона.

Члан 22.

(Оснивање Коморе)

Комору из члана 18. овог закона заступници су дужни да оснују најкасније у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 23.

(Доношење подзаконских аката)

Директор Института доноси подзаконски акт из члана 7. овог закона у року од шест мјесеци од ступања на снагу Закона.

Члан 24.

(Заштита личних података)

Приликом примјене овог закона обрада личних података спроводиће се у складу са прописима којима се уређује заштита личних података у Босни и Херцеговини.

Члан 25.

(Престанак важења)

Почетком примјене овог закона престају да важе Одлука о упису у регистре заступника за заштиту индустријске својине, које води Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 79/17 и 4/20), и Правилник о стручном испиту за заступнике за заштиту индустријске својине ("Службени гласник БиХ", бр. 22/11, 14/13, 36/16 и 12/20).

Члан 26.

(Ступање на снагу и примјена)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се након истека рока од годину дана од његовог ступања на снагу.

Број 01,02-02-1-1860/25

14. маја 2026. године

Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ

Дарко Бабаљ, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ

Кемал Адемковић, с. р.

839

На основу члана IV. 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 33. сједници Представничког дома, одржаној 27. новембра 2025. године, и на 31. хитној сједници Дома народа, одржаној 14. маја 2026. године, усвојила је

ZAKON

O MJERNIM JEDINICAMA U BOSNI I HERCEGOVINI POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se zakonske mjerne jedinice u Bosni i Hercegovini, njihovi nazivi i simboli, oblasti i način primjene te obaveza njihove upotrebe u Bosni i Hercegovini.
- (2) Zakonske mjerne jedinice navedene su u aneksima I, II, III. i IV. koji su sastavni dio ovog zakona.
- (3) Osim zakonskih mjernih jedinica propisanih ovim zakonom, u Bosni i Hercegovini se izuzetno mogu upotrebljavati i druge mjerne jedinice i simboli, i to:
 - a) ako je upotreba takvih mjernih jedinica i simbola određena međunarodnim ugovorom koji je ratificirala Bosna i Hercegovina;
 - b) ako se za robu, usluge i podatke namijenjene izvozu u drugu zemlju u toj zemlji upotrebljavaju takve mjerne jedinice i simboli.
- (4) Ovim zakonom obavlja se usklađivanje s odredbama Direktive Vijeća 80/181/EEZ od 20. decembra 1979. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjerne jedinice i o stavljanju van snage Direktive 71/354/EEZ i njenim izmjenama i dopunama zaključno s Direktivom Komisije (EU) 2019/1258 od 23. jula 2019. o izmjeni Priloga Direktivi Vijeća 80/181/EEZ u pogledu definicija osnovnih jedinica SI radi prilagođavanja tehničkom napretku.

- (5) Odredbe Direktive iz stava (4) ovog člana navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tečevine EU u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

POGLAVLJE II. PRIMJENA ZAKONA

Član 3.

(Zakonske mjerne jedinice)

Zakonske mjerne jedinice u Bosni i Hercegovini su:

- a) jedinice međunarodnog sistema (u daljnjem tekstu: jedinice SI), i to:
- 1) osnovne jedinice SI (Aneks I. Tabela 1.1), koje su definirane putem sedam definirajućih konstanti (Aneks I. Tabela 1.2),
 - 2) dopunske jedinice SI (Aneks I. Tabela 1.3 i 1.4),
 - 3) izvedene jedinice SI s nazivima i simbolima koje se mogu izraziti osnovnim jedinicama,
 - 4) izvedene jedinice SI s posebnim nazivima i simbolima (Aneks I. Tabela 1.5);
- b) izuzetno dopuštene jedinice izvan SI, gdje se pojedine koriste samo u posebnim oblastima (Aneks IV. Tabela 4.1);
- c) dopunske zakonske mjerne jedinice (Aneks IV. Tabela 4.2);
- d) decimalne jedinice koje se tvore od jedinica navedenih u tački a) ovog člana pomoću prefiksoida (Aneks I. Tabela 1.6), na način i uz izuzetke navedene u Aneksu V. koji je sastavni dio ovog zakona;
- e) složene jedinice koje se tvore kombinacijom jedinica navedenih u aneksima I, II, III. i IV.
- f) Aneks VI. Pisanje mjernih jedinica sastavni je dio ovog zakona.

Član 4.

(Upotreba zakonskih mjernih jedinica)

- (1) Zakonske mjerne jedinice iz člana 1. stav (2) obavezno se koriste prilikom upotrebe mjernih instrumenata, prilikom izražavanja rezultata mjerenja ili indikacije mjerne veličine u oblastima zakonskog mjeriteljstva, privrede, javnog zdravstva, javne sigurnosti i za administrativne namjene.
- (2) Podaci u mjernim jedinicama utvrđenim ovim zakonom, osim podataka koji nisu u skladu s odredbama ovog zakona, moraju biti navedeni prilikom stavljanja u promet uvezene robe te kod davanja usluga ili informacija.

Član 5.

(Upotreba dodatnih simbola)

- (1) U smislu odredbi ovog zakona, "dodatni simbol" znači jedan ili više simbola za veličinu izraženu u mjernim jedinicama koje nisu navedene u aneksima I, II, III. i IV. ovog zakona.

- (2) Izuzetno, upotreba dodatnih simbola nije dozvoljena na mjerilima za koja je prema propisanim mjeriteljskim zahtjevima obavezna upotreba samo zakonskih mjernih jedinica.

- (3) Vrijednost veličine izražena u mjernoj jedinici koja je navedena u aneksima I, II, III. i IV. ovog zakona ima prednost i mora dominirati nad dodatnom oznakom.

- (4) Dodatni simboli iz stava (1) ovog člana moraju biti izraženi simbolima koji nisu veći od simbola za odgovarajuće mjerne jedinice navedene u aneksima I, II, III. i IV. ovog zakona.

Član 6.

(Izuzeci od primjene)

Upotreba zakonskih mjernih jedinica iz ovog zakona nije obavezna za:

- a) proizvode i opremu koji se već nalaze na tržištu odnosno u upotrebi do dana stupanja na snagu ovog zakona;
- b) komponente i dijelove proizvoda i opreme koji su neophodni za dopunu ili zamjenu komponenata ili dijelova proizvoda i opreme iz tačke a) ovog člana.

Član 7.

(Nadzor nad primjenom Zakona)

Nadzor nad primjenom ovog zakona provodi Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine i nadležne inspeksijske službe.

Član 8.

(Kaznene odredbe)

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, a novčanom kaznom od 500 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnom licu ako ne upotrebljava zakonske mjerne jedinice koje su propisane ovim zakonom.

POGLAVLJE III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 9.

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o mjernim jedinicama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01).

Član 10.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 01,02-02-1-1876/25

14. maja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

Predstavničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Darko Babalj, s. r.

Predsjedavajući

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Kemal Ademović, s. r.

ANEKS I.

JEDINICE MEĐUNARODNOG SISTEMA (SI) I NJIHOVI VIŠEKRATNICI I
NIŽEKRATNICI

Tabela 1.1. Osnovne jedinice SI

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Simbol
vrijeme	sekunda	s
dužina	metar	m
masa	kilogram	kg
električna struja	amper	A
termodinamička temperatura	kelvin	K
količina supstance	mol	mol
jačina svjetlosti	kandela	cd

Osnovna jedinica SI je mjerna jedinica koja je usvojena konvencijom za osnovnu veličinu. Osnovne jedinice Međunarodnog sistema jedinica (SI) izražene su putem sedam definirajućih konstanti navedenih u Tabeli 1.2. ovog aneksa.

Tabela 1.2. Sedam definirajućih konstanti osnovnih jedinica SI

Definirajuća konstanta	Simbol	Brojčana vrijednost*	Jedinica
Frekvencija hiperfine tranzicije Cs	$\Delta\nu_{Cs}$	9 192 631 770	Hz
Brzina svjetlosti u vakuumu	c	299 792 458	$m\ s^{-1}$
Plankova konstanta	h	$6.626\ 070\ 15 \times 10^{-34}$	J s
Elementarni naboj	e	$1.602\ 176\ 634 \times 10^{-19}$	C
Bolcmanova konstanta	k	$1.380\ 649 \times 10^{-23}$	$J\ K^{-1}$
Avogadrova konstanta	N_A	$6.022\ 140\ 76 \times 10^{23}$	mol^{-1}
Svjetlosna efikasnost	K_{cd}	683	$lm\ W^{-1}$

*Brojčane vrijednosti sedam definirajućih konstanti nemaju pridruženu mjernu nesigurnost.

DEFINICIJE OSNOVNIH JEDINICA SI

Jedinica za vrijeme

Sekunda, simbol s, jeste jedinica SI za vrijeme. Definira se na osnovu fiksne brojčane vrijednosti frekvencije cezija, $\Delta\nu_{Cs}$, frekvencije prijelaza između dva neperturbirana hiperfina nivoa osnovnog stanja atoma cezija 133 kao 9 192 631 770, izražene u jedinici Hz, što je jednako s^{-1} .

Jedinica za dužinu

Metar, simbol m, jeste jedinica SI za dužinu. Definirana je na osnovu fiksne brojčane vrijednosti brzine svjetlosti u vakuumu, c , kao 299 792 458, izražene u jedinici $m\ s^{-1}$, gdje je sekunda definirana preko $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica za masu

Kilogram, simbol kg, jeste jedinica SI za masu. Definiše se na osnovu fiksne brojčane vrijednosti Plankove konstante, h , koja iznosi $6,626\ 070\ 15 \times 10^{-34}$, izražena u jedinici J s, koja je jednaka $\text{kg m}^2 \text{s}^{-1}$, pri čemu su metar i sekunda definirani preko c i $\Delta\nu_{\text{Cs}}$.

Jedinica za električnu struju

Amper, simbol A, jeste jedinica SI za električnu struju. Definiše se na osnovu fiksne brojčane vrijednosti elementarnog naboja, e , koja iznosi $1,602\ 176\ 634 \times 10^{-19}$, kada je izražen u jedinici C, što odgovara A s, pri čemu je sekunda, s, osnovna jedinica SI definirana preko $\Delta\nu_{\text{Cs}}$.

Jedinica za termodinamičku temperaturu

Kelvin, simbol K, jeste jedinica SI za termodinamičku temperaturu. Definiše se na osnovu fiksne brojčane vrijednosti Bolzmanove konstante, k , koja iznosi $1,380\ 649 \times 10^{-23}$, izražena u jedinicama J K^{-1} , odnosno $\text{kg m}^2 \text{s}^{-2} \text{K}^{-1}$, pri čemu su kilogram, metar i sekunda definirani preko h , c i $\Delta\nu_{\text{Cs}}$.

Jedinica za količinu supstance

Mol, simbol mol, jeste jedinica SI za količinu supstance. Jedan mol sadrži tačno $6,022\ 140\ 76 \times 10^{23}$ elementarnih dijelova (entiteta). Ovaj broj je fiksna brojčana vrijednost Avogadrove konstante, N_A , kada je izražena u jedinici mol^{-1} i naziva se Avogadrovim brojem.

Količina supstance u sistemu, simbol n, jeste mjera broja specificiranih elementarnih dijelova (entiteta). Elementarni dio (entitet) može biti atom, molekula, jon, elektron i druga čestica ili grupa čestica.

Jedinica za jačinu svjetlosti

Kandela, simbol cd, jeste jedinica SI za jačinu svjetlosti u datom smjeru. Definiše se na osnovu fiksne brojčane vrijednosti svjetlosne efikasnosti monohromatskog zračenja frekvencije 540×10^{12} Hz, K_{cd} , koja iznosi 683 kada je izražena u jedinici lm W^{-1} , što je jednako cd sr W^{-1} ili $\text{cd sr kg}^{-1} \text{m}^{-2} \text{s}^3$ pri čemu su kilogram, metar i sekunda definirani preko h , c i $\Delta\nu_{\text{Cs}}$.

Tabela 1.3. Poseban naziv i simbol izvedene jedinice SI za temperaturu za izražavanje Celzijeve temperature

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Simbol
Celzijeve temperatura	Celzijev stepen	°C

Celzijeve temperatura, t_c , definira se kao razlika $t = T - T_0$ između dvije termodinamičke temperature T i T_0 , pri čemu je $T_0 = 273,15$ K. Interval ili razlika u temperaturi može se izraziti u kelvinima ili u Celzijevim stepenima. Jedinica Celzijev stepen jednaka je jedinici kelvin.

Tabela 1.4. Dopunske jedinice SI

Veličina	Jedinica		Iskazano osnovnim jedinicama SI
	Naziv	Simbol	
ugao (u ravni)	radijan	rad	$m \cdot m^{-1}$
prostorni ugao	steradijan	sr	$m^2 \cdot m^{-2}$

Ugao (u ravni)

Jedinica za ugao u ravni je radijan. Radijan je ugao između dva poluprečnika kruga koji na kružnici isjecaju luk dužine jednake poluprečniku ($1 \text{ rad} = 1$).

Prostorni ugao

Jedinica za prostorni ugao je steradijan. Steradijan je prostorni ugao kupe s vrhom u sredini sfere koji na površini sfere omeđuje površinu jednaku površini kvadrata, stranice jednake poluprečniku sfere ($1 \text{ sr} = 1$).

Tabela 1.5. Izvedene jedinice SI s posebnim nazivima i simbolima

Veličina	Naziv	Simbol	Iskazano drugim jedinicama SI	Iskazano osnovnim jedinicama SI
frekvencija	herc	Hz		s^{-1}
sila	njuti	N		$kg \cdot m \cdot s^{-2}$
pritisak, naprezanje	paskal	Pa	$N \cdot m^{-2}$	$kg \cdot m^{-1} \cdot s^{-2}$
energija, rad, količina toplote	džul	J	$N \cdot m$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-2}$
snaga ⁽¹⁾	vat	W	$J \cdot s^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3}$
količina elektricneta, električni naboj	kulon	C		$A \cdot s$
električni napon, elektromotorna sila, električni potencijal	volt	V	$W \cdot A^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3} \cdot A^{-1}$
električni otpor	om	Ω	$V \cdot A^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3} \cdot A^{-2}$
električni kapacitet	farad	F	$C \cdot V^{-1}$	$kg^{-1} \cdot m^{-2} \cdot s^4 \cdot A^2$
električna vodljivost	simens	S	$A \cdot V^{-1}$	$kg^{-1} \cdot m^{-2} \cdot s^3 \cdot A^2$
magnetni tok (fluks)	veber	Wb	$V \cdot s = T \cdot m^2$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$

magnetna indukcija	tesla	T	$\text{Wb}\cdot\text{m}^{-2}$	$\text{kg}\cdot\text{s}^{-2}\cdot\text{A}^{-1}$
induktivnost	henri	H	$\text{Wb}\cdot\text{A}^{-1}$	$\text{kg}\cdot\text{m}^2\cdot\text{s}^{-2}\cdot\text{A}^{-2}$
svjetlosni tok (fluks)	lumen	lm	$\text{cd}\cdot\text{sr}$	cd
osvijetljenost	luks	lx	$\text{lm}\cdot\text{m}^{-2}$	$\text{cd}\cdot\text{m}^{-2}$
aktivnost (radionuklida)	bekerel	Bq		s^{-1}
apsorbirana doza, specifična predana energija, kerma, indeks apsorbirane doze	grej	Gy	$\text{J}\cdot\text{kg}^{-1}$	$\text{m}^2\cdot\text{s}^{-2}$
ekvivalentna doza	sivert	Sv	$\text{J}\cdot\text{kg}^{-1}$	$\text{m}^2\cdot\text{s}^{-2}$
katalitička aktivnost	katal	kat		$\text{mol}\cdot\text{s}^{-1}$

⁽¹⁾ Posebni nazivi za jedinicu snage: voltamper (simbol "VA") kada se upotrebljava za izražavanje prividne snage naizmjenične električne struje i var (simbol "var") kada se upotrebljava za izražavanje reaktivne snage naizmjenične električne struje.

Jedinice izvedene iz osnovnih jedinica SI i dopunskih jedinica SI navedene su kao matematički izrazi u obliku proizvoda eksponenata osnovnih jedinica SI i/ili dopunskih jedinica SI s brojčanim faktorom 1. Prefiksoidi koji se koriste predstavljaju višekratnike i nižekratnike mjernih jedinica u smislu ovog zakona.

Tabela 1.6. Prefiksoidi i njihovi simboli za označavanje određenih decimalnih jedinica

Naziv	Simbol	Brojčana vrijednost
kveta	Q	1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{30}
rona	R	1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{27}
jota	Y	1 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{24}
zeta	Z	1 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{21}
eksa	E	1 000 000 000 000 000 000 = 10^{18}
peta	P	1 000 000 000 000 000 = 10^{15}
tera	T	1 000 000 000 000 = 10^{12}
giga	G	1 000 000 000 = 10^9
mega	M	1 000 000 = 10^6
kilo	k	1 000 = 10^3
hekto	h	100 = 10^2
deka	da	10 = 10^1
deci	d	0.1 = 10^{-1}
centi	c	0.01 = 10^{-2}
mili	m	0.001 = 10^{-3}
mikro	μ	0.000 001 = 10^{-6}
nano	n	0.000 000 001 = 10^{-9}
piko	p	0.000 000 000 001 = 10^{-12}
femto	f	0.000 000 000 000 001 = 10^{-15}
ato	a	0.000 000 000 000 000 001 = 10^{-18}
zepto	z	0.000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-21}
jokto	y	0.000 000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-24}

ronto	r	0.000 000 000 000 000 000 000 000 001=10 ⁻²⁷
kvekto	q	0.000 000 000 000 000 000 000 000 000 001=10 ⁻³⁰

Nazivi i simboli decimalnih prefiksoida jedinice za masu tvore se dodavanjem prefiksoida riječi "gram" i njihovih simbola simbolu "g".

Kada se izvedena jedinica izražava kao razlomak, decimalni prefiksoidi mogu se označiti dodavanjem prefiksoida jedinicama u brojniku ili nazivniku ili u oba dijela.

Ne mogu se upotrebljavati složeni prefiksoidi odnosno prefiksoidi sastavljeni od nekoliko gore navedenih prefiksoida.

Tabela 1.7. Posebni dopušteni nazivi i simboli decimalnih prefiksoida jedinica SI

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
volumen (zapremina)	litar	l ili L ⁽¹⁾	1 l = 1 dm ³ = 10 ⁻³ m ³
masa	tona	T	1 t = 1 Mg = 10 ³ kg
pritisak	bar	bar ⁽²⁾	1 bar = 10 ⁵ Pa

⁽¹⁾ Za jedinicu litar mogu se upotrebljavati dva simbola "l" i "L".

⁽²⁾ Jedinica koja je u brošuri Međunarodnog ureda za tegove i mjere navedena među jedinicama koje treba privremeno dopustiti.

Prefiksoidi i njihovi simboli navedeni u Tabeli 1.6. mogu se upotrebljavati zajedno s jedinicama i simbolima navedenim u Tabeli 1.7.

ANEKS II.

**JEDINICE KOJE SU DEFINIRANE NA OSNOVU JEDINICA SI, ALI NISU NJIHOVI
DECIMALNI VIŠEKRAVNICI I NIŽEKRAVNICI**

Tabela 2.1. Jedinice koje su definirane na osnovu jedinica SI, ali nisu njihovi decimalni višekratnici i nižekratnici

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
ugao u ravni	obrtaj ⁽¹⁾		1 obrtaj = 2π rad
	grad* ili gon	gon	1 gon = $\pi/200$ rad
	stepen	°	1° = $\pi/180$ rad
	ugaona minuta	'	1' = $\pi/10\ 800$ rad
	ugaona sekunda	"	1" = $\pi/648\ 000$ rad
vrijeme	minuta	min	1 min = 60 s
	sat	h	1 h = 3 600 s
	dan	d	1 d = 86 400 s

⁽¹⁾ Ne postoji međunarodni simbol.

Prefiksoidi navedeni u Tabeli 1.6. mogu se upotrebljavati samo zajedno s nazivima "grad" ili "gon" i simbolom "gon".

ANEKS III.

JEDINICE KOJE SE DEFINIRAJU NEZAVISNO OD SEDAM OSNOVNIH
JEDINICA SI

Tabela 3.1. Jedinice koje se definiraju nezavisno od sedam osnovnih jedinica SI

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
dužina	astronomska jedinica ⁽¹⁾	au	1 au = 149 597 870 700 m
površina	hektar ⁽²⁾	ha	1 ha = 10 ⁴ m ²
masa	dalton ⁽³⁾	Da	1 Da = 1.660 539 066 60(50) · 10 ⁻²⁷ kg
energija	elektronvolt ⁽⁴⁾	eV	1 eV = 1.602 176 634 · 10 ⁻¹⁹ J
logaritamske jedinice	neper	Np	
	bel	B	
	decibel	dB	

⁽¹⁾ Astronomska jedinica definira se kao srednja vrijednost udaljenosti između centra Zemlje i centra Sunca.

⁽²⁾ Hektar se koristi kao mjera površine zemljišta.

⁽³⁾ Dalton (Da) i unificirana jedinica atomske mase (u) alternativni su nazivi (i simboli) za istu jedinicu i iznose 1/12 mase slobodnog atoma ugljika 12, u mirovanju i u svom osnovnom stanju.

⁽⁴⁾ Elektronvolt je kinetička energija koju dobije elektron prolazeći kroz razliku potencijala od jednog volta u vakuumu. Elektronvolt se često kombinira s prefiksoidima SI.

Prilikom korištenja ovih jedinica važno je navesti prirodu veličine i svaku korištenu referentnu vrijednost.

ANEKS IV.

**JEDINICE I NAZIVI JEDINICA KOJE SU DOPUŠTENE SAMO U POSEBNIM
OBLASTIMA I DOPUNSKE ZAKONSKE MJERNE JEDINICE**

Tabela 4.1. Jedinice i nazivi jedinica koje su dopuštene samo u posebnim oblastima

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
jačina optičkih sistema	dioptriya		1 dioptriya = 1 m^{-1}
masa dragog kamenja	metrički karat		1 metrički karat = $2 \cdot 10^{-4} \text{ kg}$
površina građevinskog i drugog zemljišta	ar	a	1 a = 10^2 m^2
masa po jedinici dužine tekstilnog vlakna i pređe	teks	tex	1 tex = $10^{-6} \text{ kg} \cdot \text{m}^{-1}$
dužina	nautička milja		1 nautička milja = 1852 m
brzina	čvor		1 čvor = $1852/3600 \text{ ms}^{-1}$

Prefiksoidi navedeni u Tabeli 1.6. mogu se upotrebljavati zajedno s navedenim jedinicama. Međutim, višekratnik 10^2 a naziva se "hektarom".

Tabela 4.2. Dopunske zakonske mjerne jedinice

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
krvni pritisak	milimetar živinog stuba	mm Hg	1 mm Hg = 133.322 Pa
aktivnost (radionuklida)	kiri	Ci	1 Ci = $3.7 \cdot 10^{10} \text{ Bq}$
apsorbirana doza	rad	rad	1 rad = 10^{-2} Gy
ekvivalentna doza	rem	rem	1 rem = 10^{-2} Sv

ekspozicija (x i γ zrakama)	rendgen	R	$1 R = 2.58 \cdot 10^{-4} C \cdot kg^{-1}$
dinamička viskoznost	poaz	P	$1 P = 10^{-1} Pa \cdot s$
kinematička viskoznost	stoks	St	$1 St = 10^{-4} m^2 \cdot s^{-1}$

Prefiksoidi navedeni u Tabeli 1.6. mogu se upotrebljavati zajedno s navedenim jedinicama i smbolima osim milimetra živinog stuba i njegovog simbola.

ANEKS V.

TVORBA IZVEDENIH MJERNIH JEDINICA I DECIMALNIH JEDINICA

1. Izvedene jedinice SI definiraju se kao proizvodi stepenovanih osnovnih jedinica SI.
2. Nazivi i oznake izvedenih jedinica tvore se od naziva odnosno simbola jedinica od kojih su sastavljene uz upotrebu naziva ili simbola pripadajućih algebarskih operacija.
3. Samo ograničen broj izvedenih jedinica SI imaju posebne nazive i simbole koji potiču od izvornog načina pisanja naziva (Tabela 1.5).
4. Decimalne jedinice su veće i manje jedinice od neke jedinice (s posebnim nazivom) nastale množenjem decimalnim višekratnikom ili nižekratnikom.
5. Prefiksoidi odnosno decimalni višekratnici i nižekratnici su međunarodnim dogovorom propisani, a njihovi nazivi i simboli dati su u Tabeli 1.6.
6. Nazivi decimalnih jedinica tvore se stavljanjem prefiksoida ispred naziva jedinica.
7. Na isti način tvori se i simbol decimalne jedinice stavljanjem simbola prefiksoida ispred simbola jedinice.
8. Prilikom tvorbe decimalne jedinice može se istovremeno upotrijebiti samo po jedan prefiksoid.
9. Naziv decimalne jedinice i njen simbol čine cjelinu.
10. Matematičke operacije primjenjuju se na cijelu decimalnu jedinicu, tako se naprimjer kubni centimetar označava sa cm^3 , u značenju $(cm)^3$ itd.
11. Decimalne jedinice tvore se:
 - a) od svih jedinica SI, izuzev Celzijeva stepena i kilograma (da se ne bi primijenila po dva prefiksoida, decimalne jedinice mase tvore se od jedinice gram, $g = 10^{-3}kg$),
 - b) od sljedećih izuzetno dopuštenih jedinica van SI: litar, tona, teks, bar, elektronvolt i var.

ANEKS VI.**PISANJE MJERNIH JEDINICA**

1. Nazivi mjernih jedinica i prefiksoida decimalnih jedinica pišu se prema pravopisnim pravilima jednog od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.
2. Simboli mjernih jedinica i decimalnih prefiksoida pišu se uspravnim slovima abecede odnosno slovima grčkog alfabeta (γ , μ i Ω).
3. Svaka se jedinica označava samo jednim simbolom, osim litra koji se označava sa l ili L.
4. Simboli za jedinice pišu se bez tačke na kraju, osim redovne interpunkcije.
5. Umnožak jedinica označava se tačkom u sredini reda ili malim, tzv. čvrstim razmakom između oznaka jedinica (red se na tom mjestu ne može prekidati).
6. Ako se jedinica tvori dijeljenjem drugih jedinica, za oznaku dijeljenja može se upotrijebiti vodoravna crta ili negativni eksponent ili kosa crta. Naprimjer:

$$\frac{W}{kg \cdot K} = W \cdot kg^{-1} \cdot K^{-1} = W / (kg \cdot K)$$

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 33. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. studenoga 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. svibnja 2026. godine, usvojila je

ZAKON

O MJERNIM JEDINICAMA U BOSNI I HERCEGOVINI POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim se zakonom uređuju zakonske mjerne jedinice u Bosni i Hercegovini, njihovi nazivi i znakovi, područja i način primjene i obveza njihove uporabe u Bosni i Hercegovini.
- (2) Zakonske mjerne jedinice navedene su u aneksima I., II., III. i IV. koji su sastavni dio ovog zakona.
- (3) Osim zakonskih mjernih jedinica propisanih ovim zakonom, u Bosni i Hercegovini se mogu iznimno koristiti i druge mjerne jedinice i znakovi, i to:
 - a) ako je uporaba takvih mjernih jedinica i znakova određena međunarodnim ugovorom koji je ratificirala Bosna i Hercegovina;
 - b) ako se za robu, usluge i podatke namijenjene izvozu u drugu zemlju takve mjerne jedinice i znakovi koriste u toj zemlji.
- (4) Ovim se zakonom obavlja usklađivanje s odredbama Direktive Vijeća 80/181/EEZ od 20. prosinca 1979. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjerne jedinice i o stavljanju izvan snage Direktive 71/354/EEZ i njezinim izmjenama i dopunama zaključno s Direktivom Komisije (EU) 2019/1258 od 23. srpnja 2019. o izmjeni Priloga Direktivi Vijeća 80/181/EEZ glede definicija osnovnih jedinica SI radi prilagodbe tehničkom napretku.
- (5) Odredbe direktive iz stavka (4) ovoga članka navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravnog okvira EU u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Uporaba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovome zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

POGLAVLJE II. PRIMJENA ZAKONA

Članak 3.

(Zakonske mjerne jedinice)

Zakonske mjerne jedinice u Bosni i Hercegovini su:

- a) jedinice međunarodnog sustava (u daljnjem tekstu: jedinice SI), i to:
 - 1) osnovne jedinice SI (Aneks I. Tablica 1.1.), koje su definirane preko sedam definirajućih konstanti (Aneks I. Tablica 1.2.),
 - 2) dopunske jedinice SI (Aneks I. Tablica 1.3. i 1.4.),
 - 3) izvedene jedinice SI s nazivima i znakovima koji se mogu izraziti osnovnim jedinicama,
 - 4) izvedene jedinice SI s posebnim nazivima i znakovima (Aneks I. Tablica 1.5.),
- b) iznimno dopuštene jedinice izvan SI, gdje se pojedine koriste samo u posebnim područjima (Aneks IV. Tablica 4.1.),

- c) dopunske zakonske mjerne jedinice (Aneks IV. Tablica 4.2.)
- d) decimalne jedinice koje se tvore od jedinica navedenih u točki a) ovog članka pomoću predmetaka (Aneks I. Tablica 1.6.), na način i uz iznimke navedene u Aneksu V. koji je sastavni dio ovog zakona.
- e) Složene jedinice koje se tvore kombinacijom jedinica navedenih u aneksima I., II., III. i IV.
- f) Aneks VI. Pisanje mjernih jedinica sastavni je dio ovog zakona.

Članak 4.

(Uporaba zakonskih mjernih jedinica)

- (1) Zakonske mjerne jedinice iz članka 1. stavak (2) obvezno se koriste pri uporabi mjernih instrumenata, pri izražavanju rezultata mjerenja ili indikacije mjerne veličine u područjima zakonskog mjeriteljstva, gospodarstva, javnog zdravstva, javne sigurnosti i za upravne svrhe.
- (2) Podatci u mjernim jedinicama utvrđenim ovim zakonom, pored podataka koji nisu sukladni odredbama ovog zakona, moraju biti navedeni pri stavljanju u promet uvezene robe, te prilikom pružanja usluga ili informacija.

Članak 5.

(Uporaba dodatnih znakova)

- (1) U smislu odredaba ovog zakona, "dodatni znakovi" znače jedan ili više znakova za veličinu izraženu u mjernim jedinicama koje nisu navedene u aneksima I., II., III. i IV. ovoga zakona.
- (2) Iznimno, uporaba dodatnih znakova nije dopuštena na mjerilima za koja je prema propisanim mjeriteljskim zahtjevima obavezna uporaba samo zakonskih mjernih jedinica.
- (3) Vrijednost veličine izražena u mjernoj jedinici koja je navedena u aneksima I., II., III. i IV. ovog zakona ima prednost i mora dominirati nad dodatnom oznakom.
- (4) Dodatni znakovi iz stavka (1) ovoga članka moraju biti izraženi znakovima koji nisu veći od znakova za odgovarajuće mjerne jedinice navedene u aneksima I., II., III. i IV. ovog zakona.

Članak 6.

(Iznimke od primjene)

Uporaba zakonskih mjernih jedinica iz ovog zakona nije obvezna za:

- a) proizvode i opremu koji se već nalaze na tržištu, odnosno u uporabi do dana stupanja na snagu ovog zakona;
- b) komponente i dijelove proizvoda i opreme koji su nužni za dopunu ili zamjenu komponenata ili dijelova proizvoda i opreme iz točke a. ovog članka.

Članak 7.

(Nadzor nad primjenom Zakona)

Nadzor nad primjenom ovog zakona provodi Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine i nadležne inspeksijske službe.

Članak 8.

(Kaznene odredbe)

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 500 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi ako ne koristi zakonske mjerne jedinice koje su propisane ovim zakonom.

POGLAVLJE III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o mjernim jedinicama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01).

Članak 10.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 01,02-02-1-1876/25

14. svibnja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, v. r.

ANEKS I.

JEDINICE MEĐUNARODNOG SUSTAVA (SI) I NJIHOVI VIŠEKRAVNICI I
NIŽEKRAVNICI

Tablica 1.1. Osnovne jedinice SI

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Znak
vrijeme	sekunda	s
dužina	metar	m
masa	kilogram	kg
električna struja	amper	A
termodinamička temperatura	kelvin	K
količina tvari	mol	mol
svjetlosna jakost	kandela	cd

Osnovna jedinica SI je mjerna jedinica koja je usvojena konvencijom za osnovnu veličinu. Osnovne jedinice Međunarodnog sustava jedinica (SI) izražene su preko sedam definirajućih konstanti navedenih u Tablici 1.2. ovog aneksa.

Tablica 1.2. Sedam definirajućih konstanti osnovnih jedinica SI

Definirajuća konstanta	Znak	Brojčana vrijednost*	Jedinica
Frekvencija hiperfine tranzicije Cs	$\Delta\nu_{Cs}$	9 192 631 770	Hz
Brzina svjetlosti u vakuumu	c	299 792 458	$m\ s^{-1}$
Planckova konstanta	h	$6.626\ 070\ 15 \times 10^{-34}$	J s
Elementarni naboj	e	$1.602\ 176\ 634 \times 10^{-19}$	C

Boltzmannova konstanta	k	$1.380\,649 \times 10^{-23}$	J K^{-1}
Avogadrova konstanta	N_A	$6.022\,140\,76 \times 10^{23}$	mol^{-1}
Svjetlosna jakost	K_{cd}	683	lm W^{-1}

*Brojčane vrijednosti sedam definirajućih konstanti nemaju pridruženu mjernu nesigurnost.

DEFINICIJE OSNOVNIH JEDINICA SI

Jedinica za vrijeme

Sekunda, znak s, je jedinica SI za vrijeme. Definira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti frekvencije cezija, $\Delta\nu_{Cs}$, frekvencije prijelaza između dviju neperturbiranih hiperfinskih razina osnovnog stanja atoma cezija 133 kao $9\,192\,631\,770$, izražene u jedinici Hz, što je jednako s^{-1} .

Jedinica za duljinu

Metar, znak m, je jedinica SI za duljinu. Definira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti brzine svjetlosti u vakuumu, c , kao $299\,792\,458$ izražene u jedinici m s^{-1} , gdje je sekunda definirana preko $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica za masu

Kilogram, znak kg, je jedinica SI za masu. Definira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti Planckove konstante, h , koja iznosi $6,626\,070\,15 \times 10^{-34}$ izražena u jedinici J s, koja je jednaka $\text{kg m}^2 \text{s}^{-1}$, pri čemu su metar i sekunda definirani preko c i $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica za električnu struju

Amper, znak A, je jedinica SI za električnu struju. Definira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti elementarnog naboja, e , koja iznosi $1,602\,176\,634 \times 10^{-19}$ kada je izražen u jedinici C, što odgovara A s, pri čemu je sekunda, s, osnovna jedinica SI definirana preko $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica za termodinamičku temperaturu

Kelvin, znak K, je jedinica SI za termodinamičku temperaturu. Definira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti Boltzmannove konstante, k , koja iznosi $1,380\,649 \times 10^{-23}$ izražena u jedinicama J K^{-1} , odnosno $\text{kg m}^2 \text{s}^{-2} \text{K}^{-1}$, pri čemu su kilogram, metar i sekunda definirani preko h , c i $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica za količinu tvari

Mol, znak mol, je jedinica SI za količinu tvari. Jedan mol sadržava točno $6,022\ 140\ 76 \times 10^{23}$ elementarnih dijelova (entiteta). Ovaj broj je fiksna brojčana vrijednost Avogadrove konstante, N_A , kada je izražena u jedinici mol^{-1} i naziva se Avogadrov broj.

Količina tvari u sustavu, znak n, je mjera broja specificiranih elementarnih dijelova (entiteta). Elementarni dio (entitet) može biti: atom, molekula, ion, elektron i druga čestica ili skupina čestica.

Jedinica za svjetlosnu jakost

Kandela, znak cd, je jedinica SI za svjetlosnu jakost u danom smjeru. Definiira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti svjetlosne učinkovitosti monokromatskog zračenja frekvencije 540×10^{12} Hz, K_{cd} , koja iznosi 683 kada je izražena u jedinici lm W^{-1} , što je jednako cd sr W^{-1} ili $\text{cd sr kg}^{-1} \text{m}^{-2} \text{s}^3$ pri čemu su kilogram, metar i sekunda definirani preko h , c i $\Delta\nu_{CS}$.

Tablica 1. 3. Posebni naziv i znak izvedene jedinice SI za temperaturu za izražavanje Celzijeve temperature

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Znak
Celzijeva temperatura	Celzijev stupanj	°C

Celzijeva temperatura, t , definiira se kao razlika $t = T - T_0$ između dviju termodinamičkih temperatura T i T_0 , pri čemu je $T_0 = 273,15$ K. Interval ili razlika u temperaturi može se izraziti u kelvinima ili u Celzijevim stupnjevima. Jedinica "Celzijev stupanj" jednaka je jedinici "kelvin".

Tabela 1.4. Dopunske jedinice SI

Veličina	Jedinica		Iskazano osnovnim jedinicama SI
	Naziv	Znak	
ravninski kut	radijan	rad	$\text{m} \cdot \text{m}^{-1}$
prostorni kut	steradian	sr	$\text{m}^2 \cdot \text{m}^{-2}$

Ravninski kut

Jedinica za ravninski kut je radijan. Radian je kut između dvaju polumjera kruga koji na kružnici isjecaju luk duljine jednake polumjeru ($1 \text{ rad} = 1$).

Prostorni kut

Jedinica za prostorni kut je steradian. Steradian je prostorni kut konusa s vrhom u sredini sfere, koji na površini sfere omeđuje površinu jednaku površini kvadrata, stranice jednake polumjeru sfere ($1 \text{ sr} = 1$).

Tablica 1.5. Izvedene jedinice SI s posebnim nazivima i znakovima

Veličina	Naziv	Znak	Iskazano drugim jedinicama SI	Iskazano osnovnim jedinicama SI
frekvencija	herc	Hz		s^{-1}
sila	njutn	N		$\text{kg} \cdot \text{m} \cdot \text{s}^{-2}$
tlak, naprezanje	paskal	Pa	$\text{N} \cdot \text{m}^{-2}$	$\text{kg} \cdot \text{m}^{-1} \cdot \text{s}^{-2}$
energija, rad, količina topline	džul	J	$\text{N} \cdot \text{m}$	$\text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$
snaga ⁽¹⁾	vat	W	$\text{J} \cdot \text{s}^{-1}$	$\text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-3}$
količina elektriciteta, električni naboj	kulon	C		$\text{A} \cdot \text{s}$
električni napon, elektromotorna sila, električni potencijal	volt	V	$\text{W} \cdot \text{A}^{-1}$	$\text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-3} \cdot \text{A}^{-1}$
električni otpor	om	Ω	$\text{V} \cdot \text{A}^{-1}$	$\text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-3} \cdot \text{A}^{-2}$

električni kapacitet	farad	F	$C \cdot V^{-1}$	$kg^{-1} \cdot m^{-2} \cdot s^4 \cdot A^2$
električna vodljivost	simens	S	$A \cdot V^{-1}$	$kg^{-1} \cdot m^{-2} \cdot s^3 \cdot A^2$
magnetski tijek (fluks)	veber	Wb	$V \cdot s = T \cdot m^2$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
magnetna indukcija	tesla	T	$Wb \cdot m^{-2}$	$kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
induktivnost	henri	H	$Wb \cdot A^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-2} \cdot A^{-2}$
svjetlosni tijek (fluks)	lumen	lm	cd · sr	cd
osvjetljenje	luks	lx	$lm \cdot m^{-2}$	$cd \cdot m^{-2}$
aktivnost (radionuklida)	bekerel	Bq		s^{-1}
apsorbirana doza, specifična predana energija, kerma, indeks apsorbirane doze	grej	Gy	$J \cdot kg^{-1}$	$m^2 \cdot s^{-2}$
ekvivalentna doza	sivert	Sv	$J \cdot kg^{-1}$	$m^2 \cdot s^{-2}$
katalitička aktivnost	katal	kat		$mol \cdot s^{-1}$

⁽¹⁾ Posebni nazivi za jednicu snage: voltamper (znak VA) kada se upotrebljava za izražavanje prividne snage izmjenične električne struje i var (znak var) kada se upotrebljava za izražavanje reaktivne snage izmjenične električne struje.

Jedinice izvedene iz osnovnih jedinica SI i dopunskih jedinica SI navedene su kao matematički izrazi u obliku umnoška eksponenata osnovnih jedinica SI i/ili dopunskih jedinica SI s brojčanim faktorom 1. Predmetci koji se koriste predstavljaju višekratnike i nižekratnike mjernih jedinica u smislu ovog zakona.

Tablica 1.6. Predmetci i njihovi znakovi za označavanje određenih decimalnih jedinica

Predmetak	Znak	Brojčana vrijednost
kveta	Q	1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{30}
rona	R	1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{27}
jota	Y	1 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{24}
zeta	Z	1 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{21}
eksa	E	1 000 000 000 000 000 000 = 10^{18}
peta	P	1 000 000 000 000 000 = 10^{15}
tera	T	1 000 000 000 000 = 10^{12}
giga	G	1 000 000 000 = 10^9
mega	M	1 000 000 = 10^6
kilo	k	1 000 = 10^3
hekto	h	100 = 10^2
deka	da	10 = 10^1
deci	d	0.1 = 10^{-1}
centi	c	0.01 = 10^{-2}
mili	m	0.001 = 10^{-3}
mikro	μ	0.000 001 = 10^{-6}
nano	n	0.000 000 001 = 10^{-9}
piko	p	0.000 000 000 001 = 10^{-12}

femto	f	0.000 000 000 000 001=10 ⁻¹⁵
ato	a	0.000 000 000 000 000 001=10 ⁻¹⁸
zepto	z	0.000 000 000 000 000 000 001=10 ⁻²¹
jokto	y	0.000 000 000 000 000 000 000 001=10 ⁻²⁴
ronto	r	0.000 000 000 000 000 000 000 000 001=10 ⁻²⁷
kvekto	q	0.000 000 000 000 000 000 000 000 000 001=10 ⁻³⁰

Nazivi i znakovi decimalnih predmetaka jedinice mase tvore se dodavanjem predmetaka riječi "gram" i njihovih znakova znaku "g".

Kada se izvedena jedinica izražava kao razlomak, decimalni se predmetci mogu označiti dodavanjem predmetaka jedinicama u brojniku ili nazivniku ili u oba dijela.

Ne mogu se koristiti složeni predmetci, odnosno predmetci sastavljeni od nekoliko navedenih predmetaka.

Tablica 1.7. Posebni dozvoljeni nazivi i znakovi decimalnih predmetaka jedinica SI

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Znak	Vrijednost
obujam	litra	l ili L ⁽¹⁾	1 l = 1 dm ³ = 10 ⁻³ m ³
masa	tona	t	1 t = 1 Mg = 10 ³ kg
tlak	bar	bar ⁽²⁾	1 bar = 10 ⁵ Pa

⁽¹⁾ Za jedinicu litra mogu se upotrebljavati dva znaka "l" i "L".

⁽²⁾ Jedinica koja je u brošuri Međunarodnog ureda za tegove i mjere navedena među jedinicama koje treba privremeno dopustiti.

Predmetci i njihovi znakovi navedeni u Tablici 1.6. mogu se koristiti zajedno s jedinicama i znakovima navedenima u Tablici 1.7.

ANEKS II.

JEDINICE KOJE SU DEFINIRANE NA TEMELJU JEDINICA SI, ALI NISU NJIHOVI DECIMALNI VIŠEKRATNICI I NIŽEKRATNICI**Tablica 2.1. Jedinice koje su definirane na osnovu jedinica SI, ali nisu njihovi decimalni višekratnici i nižekratnici**

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Znak	Vrijednost
ravninski kut	okretaj ⁽¹⁾		1 okretaj = 2π rad
	grad* ili gon	gon	1 gon = $\pi/200$ rad
	stupanj	°	1° = $\pi/180$ rad
	kutna minuta	'	1' = $\pi/10\,800$ rad
	kutna sekunda	"	1" = $\pi/648\,000$ rad
vrijeme	minuta	min	1 min = 60 s
	sat	h	1 h = 3 600 s
	dan	d	1 d = 86 400 s

⁽¹⁾ Ne postoji međunarodni znak.

Predmetci navedeni u Tablici 1.6. mogu se koristiti samo zajedno s nazivima "grad" ili "gon" i znakom "gon".

ANEKS III.

JEDINICE KOJE SE DEFINIRAJU NEOVISNO O SEDAM OSNOVNIH JEDINICA SI

Tablica 3.1. Jedinice koje se definiraju neovisno o sedam osnovnih jedinica SI

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Znak	Vrijednost
duljina	astronomska jedinica ⁽¹⁾	au	1 au = 149 597 870 700 m
površina	hektar ⁽²⁾	ha	1 ha = 10 ⁴ m ²
masa	dalton ⁽³⁾	Da	1 Da = 1.660 539 066 60(50) · 10 ⁻²⁷ kg
energija	elektronvolt ⁽⁴⁾	eV	1 eV = 1.602 176 634 · 10 ⁻¹⁹ J
logaritamske jedinice	neper	Np	
	bel	B	
	decibel	dB	

⁽¹⁾ Astronomska jedinica definira se kao srednja vrijednost udaljenosti između centra Zemlje i centra Sunca.

⁽²⁾ Hektar se koristi kao mjera površine zemljišta.

⁽³⁾ Dalton (Da) i unificirana jedinica atomske mase (u) su alternativni nazivi (i znakovi) za istu jedinicu, i iznose 1/12 mase slobodnog atoma ugljika 12, u mirovanju i u svom osnovnom stanju.

⁽⁴⁾ Elektronvolt je kinetička energija koju dobije elektron prolazeći kroz razliku potencijala od jednog volta u vakuumu. Elektronvolt se često kombinira sa SI prefiksima.

Pri korištenju ovih jedinica važno je navesti prirodu veličine i svaku korištenu referentnu vrijednost.

ANEKS IV.

**JEDINICE I NAZIVI JEDINICA KOJE SU DOPUŠTENE SAMO U POSEBNIM
PODRUČJIMA I DOPUNSKE ZAKONSKE MJERNE JEDINICE**

Tablica 4.1. Jedinice i nazivi jedinica koje su dopuštene samo u posebnim područjima

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Znak	Vrijednost
jakost optičkih sustava	dioptriya		1 dioptriya = 1 m ⁻¹
masa dragoga kamenja	metrički karat		1 metrički karat = 2 · 10 ⁻⁴ kg
površina građevinskog i drugog zemljišta	ar	a	1 a = 10 ² m ²
masa po jedinici duljine tekstilnog vlakna i pređe	teks	tex	1 tex = 10 ⁻⁶ kg · m ⁻¹
duljina	nautička milja		1 nautička milja = 1852 m
brzina	čvor		1 čvor = 1852/3600 ms ⁻¹

Predmetci navedeni u Tablici 1.6. mogu se koristiti zajedno s gore navedenim jedinicama. Međutim, višekratnik 10² a naziva se hektarom.

Tabela 4.2. Dopunske zakonske mjerne jedinice

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Znak	Vrijednost
krvni tlak	milimetar živinog stuba	mm Hg	1 mm Hg = 133.322 Pa
aktivnost (radionuklida)	kiri	Ci	1 Ci = 3.7 · 10 ¹⁰ Bq
apsorbirana doza	rad	rad	1 rad = 10 ⁻² Gy
ekvivalentna doza	rem	rem	1 rem = 10 ⁻² Sv
ekspozicija (x i γ zrakama)	rentgen	R	1 R = 2.58 · 10 ⁻⁴ C · kg ⁻¹

dinamička viskoznost	poaz	P	$1 \text{ P} = 10^{-1} \text{ Pa} \cdot \text{s}$
kinematička viskoznost	stoks	St	$1 \text{ St} = 10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$

Predmetci navedeni u Tablici 1.6. mogu se upotrebljavati zajedno s gore navedenim jedinicama i znakovima osim milimetara živinog stuba i njegovog znaka.

ANEKS V.

TVORBA IZVEDENIH MJERNIH JEDINICA I DECIMALNIH JEDINICA

1. Izvedene jedinice SI definiraju se kao umnošci stupnjevanih osnovnih jedinica SI.
2. Nazivi i znakovi izvedenih jedinica tvore se od naziva, odnosno znakova jedinica od kojih su sastavljene uz uporabu naziva ili znakova pripadajućih algebarskih operacija.
3. Samo ograničen broj izvedenih jedinica SI imaju posebne nazive i znakove koji potiču od izvornog načina pisanja naziva (Tablica 1.5.).
4. Decimalne jedinice su veće i manje jedinice od neke jedinice (s posebnim nazivom) nastale množenjem decimalnim višekratnikom ili nižekratnikom.
5. Predmetci, odnosno decimalni višekratnici i nižekratnici propisani su međunarodnim dogovorom, a njihovi nazivi i znakovi dani su u Tablici 1.6.
6. Nazivi decimalnih jedinica tvore se stavljanjem predmetaka ispred naziva jedinica.
7. Na isti način tvori se i znak decimalne jedinice stavljanjem znaka predmetka ispred znaka jedinice.
8. Pri tvorbi decimalne jedinice može se istodobno upotrijebiti samo po jedan predmetak.
9. Naziv decimalne jedinice i njezin znak čine cjelinu.
10. Matematičke operacije primjenjuju se na cijelu decimalnu jedinicu, tako se primjerice kubni centimetar označava sa cm^3 , u značenju $(\text{cm})^3$ itd.
11. Decimalne jedinice tvore se:
 - a) od svih jedinica SI, izuzev Celzijeva stupnja i kilograma (da se ne bi primijenila po dva predmetka, decimalne jedinice mase tvore se od jedinice gram, $\text{g} = 10^{-3}\text{kg}$),
 - b) od sljedećih iznimno dozvoljenih jedinica izvan SI: litra, tona, teks, bar, elektronvolt i var.

ANEKS VI.**PISANJE MJERNIH JEDINICA**

1. Nazivi mjernih jedinica i predmetaka decimalnih jedinica pišu se prema pravopisnim pravilima jednog od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.
2. Znakovi za mjerne jedinice i decimalne predmetke pišu se uspravnim slovima abecede, odnosno slovima grčkog alfabeta (γ , μ i Ω).
3. Svaka se jedinica označava samo jednim znakom, osim litre koja se označava sa l ili L.
4. Znakovi za jedinice pišu se bez točke na kraju, osim redovite interpunkcije.
5. Umnožak jedinica označava se točkom u sredini retka ili malim, tzv. čvrstim razmakom između oznaka jedinica (redak se na tom mjestu ne može prekidati).
6. Ako se jedinica tvori dijeljenjem drugih jedinica, za oznaku dijeljenja može se upotrijebiti vodoravna crta ili negativni eksponent ili kosa crta. Primjerice:

$$\frac{W}{kg \cdot K} = W \cdot kg^{-1} \cdot K^{-1} = W / (kg \cdot K)$$

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 33. сједници Представничког дома одржаној 27. новембра 2025. године и на 31. хитној сједници Дома народа одржаној 14. маја 2026. године, усвојила је

ЗАКОН
О МЈЕРНИМ ЈЕДИНИЦАМА У БОСНИ И
ХЕРЦЕГОВИНИ
ПОГЛАВЉЕ I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

- (1) Овим законом уређују се законске мјерне јединице у Босни и Херцеговини, њихови називи и ознаке, области и начин примјене и обавеза њихове употребе у Босни и Херцеговини.
- (2) Законске мјерне јединице наведене су у анексима I, II, III и IV који су саставни дио овог закона.
- (3) Изузетно, осим законских мјерних јединица прописаних овим законом, у Босни и Херцеговини се могу употребљавати и друге мјерне јединице и ознаке, и то:
 - а) ако је употреба таквих мјерних јединица и ознака одређена међународним уговором који је ратификовала Босна и Херцеговина;
 - б) ако се за робу, услуге и податке намијењене извозу у другу земљу, у тој земљи употребљавају такве мјерне јединице и ознаке.
- (4) Овим законом обавља се усклађивање с одредбама Директиве Савјета 80/181/ЕЕЗ од 20. децембра 1979. о усклађивању законодавстава држава чланица у односу на мјерне јединице и о стављању ван снаге Директиве 71/354/ЕЕЗ и њеним измјенама и допунама закључно са Директивом Комисије (ЕУ) 2019/1258 од 23. јула 2019. о измјени Прилога Директиви Савјета 80/181/ЕЕЗ у погледу дефиниција основних SI јединица ради прилагођавања техничком напретку.
- (5) Одредбе директиве из става (4) овог члана наводе се искључиво у сврху праћења и информисања о преузимању правне тековине ЕУ у законодавство Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Употреба израза у мушком и женском роду)

Ријечи које су ради прегледности у овом закону наведене у једном роду без дискриминације односе се и на мушки и на женски род.

ПОГЛАВЉЕ II - ПРИМЈЕНА ЗАКОНА

Члан 3.

(Законске мјерне јединице)

Законске мјерне јединице у Босни и Херцеговини су:

- а) јединице међународног система (у даљем тексту: јединице SI), и то:
 - 1) основне јединице SI (Анекс I Табела 1.1), које су дефинисане путем седам дефинишућих константи (Анекс I Табела 1.2),
 - 2) допунске јединице SI (Анекс I Табела 1.3 и 1.4),
 - 3) изведене јединице SI са називима и ознакама које се могу изразити основним јединицама,
 - 4) изведене јединице SI са посебним називима и ознакама (Анекс I Табела 1.5);

- б) изнимно допуштене јединице ван SI, при чему се поједине користе само у посебним областима (Анекс IV Табела 4.1);
- ц) допунске законске мјерне јединице (Анекс IV Табела 4.2);
- д) децималне јединице које се творе од јединица наведених у тачки а) овог члана помоћу префикса (Анекс I Табела 1.6), на начин и уз изузетке наведене у Анексу V који је саставни дио овог закона;
- е) сложене јединице које се творе комбинацијом јединица наведених у анексима I, II, III и IV;
- ф) Анекс VI - Писање мјерних јединица саставни је дио овог закона.

Члан 4.

(Употреба законских мјерних јединица)

- (1) Законске мјерне јединице из члана 1. став (2) обавезно се користе при употреби мјерних инструмената, при изражавању резултата мјерења или индикације мјерне величине у областима законске метрологије, привреде, јавног здравства, јавне безбједности и за административне намјене.
- (2) Подаци у мјерним јединицама утврђеним овим законом, осим података који нису у складу са одредбама овог закона, морају бити наведени приликом стављања у промет увезене робе, те приликом давања услуга или информација.

Члан 5.

(Употреба додатних ознака)

- (1) У смислу одредаба овог закона "додатна ознака" значи једну или више ознака за величину изражену у мјерним јединицама које нису наведене у анексима I, II, III и IV овог закона.
- (2) Изузетно, употреба додатних ознака није дозвољена на мјерилима за која је према прописаним метролошким захтјевима обавезна употреба само законских мјерних јединица.
- (3) Вриједност величине изражена у мјерној јединици која је наведена у анексима I, II, III и IV овог закона има предност и мора доминирати над додатном ознаком.
- (4) Додатне ознаке из става (1) овог члана морају бити изражене ознакама које нису веће од ознака за одговарајуће мјерне јединице наведене у анексима I, II, III и IV овог закона.

Члан 6.

(Изузеци од примјене)

Употреба законских мјерних јединица из овог закона није обавезна за:

- а) производе и опрему који се већ налазе на тржишту, односно у употреби до дана ступања на снагу овог закона;
- б) компоненте и дијелове производа и опреме који су неопходни за допуну или замјену компоненти или дијелова производа и опреме из тачке а) овог члана.

Члан 7.

(Надзор над примјеном Закона)

Надзор над примјеном овог закона спроводе Институт за метрологију Босне и Херцеговине и надлежне инспекцијске службе.

Члан 8.

(Казнене одредбе)

Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 30.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, а новчаном казном од 500 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај одговорно лице у правном лицу ако не употребљава законске мјерне јединице које су прописане овим законом.

ПОГЛАВЉЕ III - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 9.

(Престанак важења)

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о мјерним јединицама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 19/01).

Члан 10.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се и у

службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Број 01,02-02-1-1876/25

14. маја 2026. године

Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ

Дарко Бабаљ, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ

Кемал Адемовић, с. р.

АНЕКС I

ЈЕДИНИЦЕ МЕЂУНАРОДНОГ СИСТЕМА (SI) И ЊИХОВИ ВИШЕКРАТНИЦИ И НИЖЕКРАТНИЦИ

Табела 1.1. Основне јединице SI

Величина	Јединица	
	Назив	Ознака
вријеме	секунда	s
дужина	метар	m
маса	килограм	kg
електрична струја	ампер	A
термодинамичка температура	келвин	K
количина материје	мол	mol
јачина свјетлости	кандела	cd

Основна јединица SI је мјерна јединица усвојена конвенцијом за основну величину. Основне јединице Међународног система јединица (SI) изражене су путем седам дефинишућих константи наведених у табели 1.2. овом анексу.

Табела 1.2. Седам дефинишућих константи основних јединица SI

Дефинишућа константа	Ознака	Бројчана вриједност*	Јединица
Фреквенција хиперфине транзиције Cs	$\Delta\nu_{Cs}$	9 192 631 770	Hz
Брзина свјетлости у вакууму	c	299 792 458	$m\ s^{-1}$
Планкова константа	h	$6.626\ 070\ 15 \times 10^{-34}$	J s
Елементарни набој	e	$1.602\ 176\ 634 \times 10^{-19}$	C
Болцманова константа	k	$1.380\ 649 \times 10^{-23}$	$J\ K^{-1}$

Авогадрова константа	N_A	$6.022\ 140\ 76 \times 10^{23}$	mol^{-1}
Свјетлосна ефикасност	K_{cd}	683	lm W^{-1}

*Бројчане вриједности седам дефинишућих константи немају придружену мјерну несигурност.

ДЕФИНИЦИЈЕ ОСНОВНИХ ЈЕДИНИЦА SI

Јединица за вријеме

Секунда, ознака s, јесте јединица SI за вријеме. Дефинише се на основу фиксне нумеричке вриједности фреквенције цезијума, $\Delta\nu_{Cs}$, прелазне фреквенције између два непертурбована хиперфина нивоа основног стања атома цезијума 133 као $9\ 192\ 631\ 770$, изражена у јединици Hz, што је једнако s^{-1} .

Јединица за дужину

Метар, ознака m, јесте јединица SI за дужину. Дефинише се на основу фиксне нумеричке вриједности брзине свјетлости у вакууму, c , као $299\ 792\ 458$ изражене у јединици m s^{-1} , гдје је секунда дефинисана преко $\Delta\nu_{Cs}$.

Јединица за масу

Килограм, ознака kg, јесте јединица SI за масу. Дефинише се на основу фиксне нумеричке вриједности Планкове константе, h , која је $6,626\ 070\ 15 \times 10^{-34}$ изражена у јединици J s, што је једнако $\text{kg m}^2 \text{s}^{-1}$, гдје су метар и секунда дефинисани преко c и $\Delta\nu_{Cs}$.

Јединица за електричну струју

Ампер, ознака A, јесте јединица SI за електричну струју. Дефинише се на основу фиксне нумеричке вриједности елементарног наелектрисања, e , која износи $1,602\ 176\ 634 \times 10^{-19}$ када је изражена у јединици C, што одговара A s, гдје је секунда, s, основна јединица SI дефинисана преко $\Delta\nu_{Cs}$.

Јединица за термодинамичку температуру

Келвин, ознака K, јесте јединица SI за термодинамичку температуру. Дефинише се на основу фиксне нумеричке вриједности Болцманове константе k , која је $1,380\ 649 \times 10^{-23}$ изражена у јединицама J K^{-1} , односно $\text{kg m}^2 \text{s}^{-2} \text{K}^{-1}$, гдје су килограм, метар и секунда дефинисани преко h , c и $\Delta\nu_{Cs}$.

Јединица за количину супстанце

Мол, ознака mol, јесте јединица SI за количину супстанце. Један мол садржи тачно $6,022\ 140\ 76 \times 10^{23}$ елементарних дијелова (ентитета). Овај број је фиксна нумеричка вриједност Авогадрове константе, N_A , изражена у јединицама mol^{-1} и назива се Авогадров број.

Количина супстанце у систему, ознака n , јесте мјера за број специфицираних елементарних дијелова (ентитета). Елементарни дио (ентитет) може бити атом, молекул, јон, електрон и друга честица или група честица.

Јединица за јачину свјетлости

Кандела, ознака cd , јесте јединица SI за јачину свјетлости у датом правцу. Дефинише се на основу фиксне нумеричке вриједности свјетлосне ефикасности монохроматског зрачења фреквенције 540×10^{12} Hz, K_{cd} , која износи 683 када се изрази у јединици $lm \cdot W^{-1}$, што је једнако $sr \cdot W^{-1}$ или $cd \cdot sr \cdot kg^{-1} \cdot m^{-2} \cdot s^3$ гдје су килограм, метар и секунда дефинисани преко h , c и $\Delta\nu_{Cs}$.

Табела 1.3. Посебан назив и ознака изведене јединице SI за температуру за изражавање Целзијусове температуре

Величина	Јединица	
	Назив	Ознака
Целзијусова температура	Целзијусов степен	°C

Целзијусова температура

Целзијусова температура, t , дефинише се као разлика $t = T - T_0$ између двије термодинамичке температуре T и T_0 , при чему је $T_0 = 273,15$ K. Интервал или разлика у температури може се изразити у келвинима или у степенима Целзијуса. Јединица "Целзијусов степен" једнака је јединици "келвин".

Табела 1.4. Допунске јединице SI

Величина	Јединица		Исказано основним јединицама SI
	Назив	Ознака	
угао (у равни)	радијан	rad	$m \cdot m^{-1}$
просторни угао	стерадијан	sr	$m^2 \cdot m^{-2}$

Угао (у равни)

Јединица за угао у равни је радијан. Радијан је угао између два полупречника круга који на кружници исјецају лук дужине једнаке полупречнику ($1 \text{ rad} = 1$).

Просторни угао

Јединица за просторни угао је стерадијан. Стерадијан је просторни угао купе са врхом у средини сфере, који на површини сфере омеђује површину једнаку површини квадрата, странице једнаке полупречнику сфере ($1 \text{ sr} = 1$).

Табела 1.5. Изведене јединице SI са посебним називима и ознакама

Величина	Назив	Ознака	Исказано другим SI јединицама	Исказано основним јединицама SI
фреквенција	херц	Hz		s^{-1}
сила	њутн	N		$kg \cdot m \cdot s^{-2}$
притисак, напрезање	паскал	Pa	$N \cdot m^{-2}$	$kg \cdot m^{-1} \cdot s^{-2}$
енергија, рад, количина топлоте	џул	J	$N \cdot m$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-2}$
снага ⁽¹⁾	ват	W	$J \cdot s^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3}$
количина електрицитета, електрични набој	кулон	C		$A \cdot s$
електрични напон, електромоторна сила, електрични потенцијал	волт	V	$W \cdot A^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3} \cdot A^{-1}$
електрични отпор	ом	Ω	$V \cdot A^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3} \cdot A^{-2}$
електрични капацитет	фарад	F	$C \cdot V^{-1}$	$kg^{-1} \cdot m^{-2} \cdot s^4 \cdot A^2$
електрична проводност	сименс	S	$A \cdot V^{-1}$	$kg^{-1} \cdot m^{-2} \cdot s^3 \cdot A^2$
магнетни ток (флукс)	вебер	Wb	$V \cdot s = T \cdot m^2$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$

магнетна индукција	тесла	T	$\text{Wb} \cdot \text{m}^{-2}$	$\text{kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-1}$
индуктивност	хенри	H	$\text{Wb} \cdot \text{A}^{-1}$	$\text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-2}$
свјетлосни ток (флуks)	лумен	lm	$\text{cd} \cdot \text{sr}$	cd
освјетљеност	лукс	lx	$\text{lm} \cdot \text{m}^{-2}$	$\text{cd} \cdot \text{m}^{-2}$
активност (радионуклида)	бекерел	Bq		s^{-1}
апсорбована доза, специфична предана енергија, керма, индекс апсорбоване дозе	греј	Gy	$\text{J} \cdot \text{kg}^{-1}$	$\text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$
еквивалентна доза	сиверт	Sv	$\text{J} \cdot \text{kg}^{-1}$	$\text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$
каталитичка активност	катал	kat		$\text{mol} \cdot \text{s}^{-1}$

⁽¹⁾ Посебни називи за јединицу за снагу: волтампер (VA) када се користи за изражавање привидне снаге наизмјеничне електричне струје и вар (ознака "var") када се користи за изражавање реактивне снаге наизмјеничне електричне струје.

Јединице изведене из основних јединица SI и додатних јединица SI наведене су као математички изрази у облику производа експонената основних јединица SI и/или додатних јединица SI са нумеричким фактором 1. Коришћени префикси представљају вишекратнике и ниже вишекратнике мјерних јединица у смислу овог закона.

Табела 1.6. Префикси и њихове ознаке за означавање одређених децималних јединица

Назив	Ознака	Бројчана вриједност
квета	Q	$1\ 000\ 000\ 000\ 000\ 000\ 000\ 000\ 000\ 000\ 000 = 10^{30}$

рона	R	1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{27}
јота	Y	1 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{24}
зета	Z	1 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{21}
екса	E	1 000 000 000 000 000 000 = 10^{18}
пета	P	1 000 000 000 000 000 = 10^{15}
тера	T	1 000 000 000 000 = 10^{12}
гига	G	1 000 000 000 = 10^9
мега	M	1 000 000 = 10^6
кило	k	1 000 = 10^3
хекто	h	100 = 10^2
дека	da	10 = 10^1
деци	d	0.1 = 10^{-1}
центи	c	0.01 = 10^{-2}
мили	m	0.001 = 10^{-3}
микро	μ	0.000 001 = 10^{-6}
нано	n	0.000 000 001 = 10^{-9}
пико	p	0.000 000 000 001 = 10^{-12}
фемто	f	0.000 000 000 000 001 = 10^{-15}
ато	a	0.000 000 000 000 000 001 = 10^{-18}
зепто	z	0.000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-21}
јокто	y	0.000 000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-24}
ронто	r	0.000 000 000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-27}
квекто	q	0.000 000 000 000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-30}

Називи и ознаке децималних префикса јединице за масу формирају се додавањем префикса ријечи "грам" и њихових ознака ознаци "g".

Када је изведена јединица изражена као разломак, децимални префикси се могу означити префиксом јединица у бројиоцу или имениоцу или у оба дијела.

Не могу се користити сложени префикси, односно префикси састављени од неколико горе наведених префикса.

Табела 1.7. Посебни дозвољени називи и ознаке децималних префикса јединица SI

Величина	Јединица		
	Назив	Ознака	Вриједност
запремина	литар	l или L ⁽¹⁾	1 l = 1 dm ³ = 10 ⁻³ m ³
маса	тона	t	1 t = 1 Mg = 10 ³ kg
притисак	бар	bar ⁽²⁾	1 bar = 10 ⁵ Pa

⁽¹⁾ За јединицу литар могу се употребљавати двије ознаке "l" и "L".

⁽²⁾ Јединица која је у брошури Међународног бироа за мјере и тегове наведена међу јединицама које треба привремено дозволити.

Префикси и њихове ознаке наведени у Табели 1.6. могу се користити заједно са јединицама и ознакама наведеним у Табели 1.7.

АНЕКС II

ЈЕДИНИЦЕ КОЈЕ СУ ДЕФИНИСАНЕ НА ОСНОВУ ЈЕДИНИЦА SI, АЛИ НИСУ ЊИХОВИ ДЕЦИМАЛНИ ВИШЕКРАТНИЦИ И НИЖЕКРАТНИЦИ

Табела 2.1. Јединице које су дефинисане на основу SI јединица, али нису њихови децимални виšekратници и нижекратници

Величина	Јединица		
	Назив	Ознака	Вриједност
Угао у равни	обртај ⁽¹⁾		1 обртај = 2 π rad
	град* или гон	gon	1 gon = π/200 rad
	степен	°	1° = π/180 rad
	угаона минута	'	1' = π/10 800 rad
	угаона секунда	"	1" = π/648 000 rad

Вријеме	минута	min	1 min = 60 s
	сат	h	1 h = 3 600 s
	дан	d	1 d = 86 400 s

⁽¹⁾ Не постоји међународна ознака.

Префикси наведени у Табели 1.6. могу се користити само заједно са називима "град" или "гон" и ознаком "gon".

АНЕКС III

ЈЕДИНИЦЕ КОЈЕ СЕ ДЕФИНИШУ НЕЗАВИСНО ОД СЕДАМ ОСНОВНИХ ЈЕДИНИЦА SI

Табела 3.1. Јединице које се дефинишу независно од седам основних јединица SI

Величина	Јединица		
	Назив	Ознака	Вриједност
дужина	астрономска јединица ⁽¹⁾	au	1 au = 149 597 870 700 m
површина	хектар ⁽²⁾	ha	1 ha = 10 ⁴ m ²
маса	далтон ⁽³⁾	Da	1 Da = 1.660 539 066 60(50) · 10 ⁻²⁷ kg
енергија	електронволт ⁽⁴⁾	eV	1 eV = 1.602 176 634 · 10 ⁻¹⁹ J
логаритамске јединице	непер	Np	
	бел	B	
	децибел	dB	

- ⁽¹⁾ Астрономска јединица дефинише се као средња вриједност удаљености између центра Земље и центра Сунца.
- ⁽²⁾ Хектар се користи као мјера површине земљишта.
- ⁽³⁾ Далтон (Da) и унфицирана јединица атомске масе (u) алтернативни су називи (и ознаке) за исту јединицу и износе 1/12 масе слободног атома угљеника 12, у мировању и у свом основном стању.
- ⁽⁴⁾ Електроволт је кинетичка енергија добијена проласком електрона кроз разлику потенцијала од једног волта у вакууму. Електроволт се често комбинује са префиксима SI.

Када користите ове јединице, важно је навести природу величине и било које референтне вриједности које се користе.

АНЕКС IV

ЈЕДИНИЦЕ И НАЗИВИ ЈЕДИНИЦА КОЈЕ СУ ДОЗВОЉЕНЕ САМО У ПОСЕБНИМ ОБЛАСТИМА И ДОПУНСКЕ ЗАКОНСКЕ МЈЕРНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Табела 4.1. Јединице и називи јединица које су дозвољене само у посебним областима

Величина	Јединица		
	Назив	Ознака	Вриједност
јачина оптичких система	диоптрија		1 диоптрија = 1 m ⁻¹
маса драгог камења	метрички карат		1 метрички карат = 2 · 10 ⁻⁴ kg
површина грађевинског и другог земљишта	ар	a	1 a = 10 ² m ²
маса по јединици дужине текстилног влакна и пређе	текс	tex	1 tex = 10 ⁻⁶ kg · m ⁻¹
дужина	наутичка миља		1 наутичка миља = 1852 m
брзина	чвор		1 чвор = 1852/3600 ms ⁻¹

Префикси наведени у Табели 1.6. могу се користити заједно са наведеним јединицама. Међутим, вишекратник од 10² а назива се "хектар".

Табела 4.2. Допунске законске мјерне јединице

Величина	Јединица		
	Назив	Ознака	Вриједност
крвни притисак	милиметар живиног стуба	mm Hg	1 mm Hg = 133.322 Pa
активност (радионуклида)	кири	Ci	1 Ci = 3.7 · 10 ¹⁰ Bq

апсорбована доза	рад	rad	$1 \text{ rad} = 10^{-2} \text{ Gy}$
еквивалентна доза	рем	rem	$1 \text{ rem} = 10^{-2} \text{ Sv}$
експозиција (x и γ зрачењу)	рендген	R	$1 \text{ R} = 2.58 \cdot 10^{-4} \text{ C} \cdot \text{kg}^{-1}$
динамичка вискозност	поаз	P	$1 \text{ P} = 10^{-1} \text{ Pa} \cdot \text{s}$
кинематичка вискозност	стокс	St	$1 \text{ St} = 10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$

Префикси наведени у Табели 1.6. могу се употребљавати заједно са горе наведеним јединицама и ознакама осим милиметара живиног стуба и његове ознаке.

АНЕКС V

ТВОРБА ИЗВЕДЕНИХ МЈЕРНИХ ЈЕДИНИЦА И ДЕЦИМАЛНИХ ЈЕДИНИЦА

1. Изведене јединице SI дефинисане су као производи степенованих основних јединица SI.
2. Називи и ознаке изведених јединица формирају се од назива или ознаке јединица од којих су састављене помоћу назива или ознака одговарајућих алгебарских операција.
3. Само ограничен број изведених јединица SI има посебне називе и ознаке који потичу од изворног начина писања назива (Табела 1.5).
4. Децималне јединице су веће и мање јединице од неке јединице (са посебним називом) настале множењем децималним вишекратником или нижекратником.
5. Префикси, односно децимални вишекратници и нижекратници прописани су међународним уговором, а њихови називи и ознаке дати су у Табели 1.6.
6. Називи децималних јединица творе се тако што се испред назива јединица ставља префикс.
7. На исти начин твори се и ознака децималне јединице стављањем ознаке префикса испред ознаке јединице.
8. Приликом творбе децималне јединице, истовремено се може користити само један префикс.
9. Назив децималне јединице и њена ознака чине цјелину.
10. Математичке операције примјењују се на цијелу децималну јединицу, па се, на примјер, кубни центиметар означава са cm^3 , што значи $(\text{cm})^3$ итд.
11. Децималне јединице творе се:
 - а) од свих јединица SI, са изузетком Целзијусових степени и килограма (да се не би примјењивала по два префикса, децималне јединице масе формирају се од јединице грама, $g = 10^{-3}\text{kg}$);

б) од сљедећих изнимно дозвољених јединица ван SI: литар, тона, текс, бар, електронволт и вар.

АНЕКС VI

ПИСАЊЕ МЈЕРНИХ ЈЕДИНИЦА

1. Називи мјерних јединица и префикса децималних јединица пишу се према правописним правилима једног од службених језика у Босни и Херцеговини.
2. Ознаке мјерних јединица и децималних префикса пишу се усправним словима абацеде, односно словима грчког алфабета (γ , μ и Ω).
3. Свака јединица означена је само једном ознаком, осим литра који се означава са "l" или "L".
4. Ознаке јединица пишу се без тачке на крају, осим редовне интерпункције.
5. Умножак јединица означава се тачком на средини линије или малим, тзв. чврстим размаком између ознака јединица (линија се у тој тачки не може прекинути).
6. Ако се јединица твори дијелењем других јединица, за означавање подјеле може се користити хоризонтална линија или негативан експонент или коса црта. На примјер:

$$\frac{W}{kg \cdot K} = W \cdot kg^{-1} \cdot K^{-1} = W/(kg \cdot K)$$

**KONKURENCIJSKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE****840**

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) tačka d), a u vezi sa čl. 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije privrednog subjekta BINGO d.o.o. export-import Tuzla ul. Bosanska poljana bb, 75 000 Tuzla, Bosna i Hercegovina koja se odnosi na sticanja 100% udjela u privrednom subjektu Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo ul. Trg djece Sarajeva 1, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina zaprimljenoj dana 22.12.2025. godine pod brojem UP-01-26-1-044-1/25, na 41. (četrdesetprvoj) sjednici, održanoj dana 24. marta 2026. godine, je donijelo

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu iznajmljivanja i upravljanja vlastitim nekretninama u Kantonu Sarajevo, koja će nastati sticanjem kontrole privrednog subjekta BINGO d.o.o. export-import Tuzla, kupovinom 100% udjela u osnovnom kapitalu privrednog subjekta Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo.
2. Obavezuje se privredni subjekt BINGO d.o.o. export-import Tuzla, da uplati administrativnu taksu u iznosu od 5.000,00 KM (pet hiljada konvertibilnih maraka) u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine, koju su dužni platiti prije ili prilikom preuzimanja ovog rješenja.
3. Ovo rješenje o koncentraciji upisuje se u Registar koncentracija.
4. Ovo rješenje će biti objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Konkurencijsko vijeće) je dana 22.12.2025. godine, pod brojem UP-01-26-1-044-1/25, zaprimilo Prijavu koncentracije privrednog subjekta BINGO d.o.o. export-import Tuzla, ul. Bosanska poljana bb, 75 000 Tuzla, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: BINGO ili Podnosilac prijave), u cilju sticanja 100% udjela u privrednom subjektu Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo ul. Trg djece Sarajeva 1, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: Central Park Real Estate ili Ciljano društvo).

Nakon pregleda dostavljene dokumentacije utvrđeno je da Prijava nije bila potpuna u smislu člana 30. Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon), kao i čl. 9., 10., 11. i 12. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracije privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), te je dana 20.02.2026. godine aktom broj UP-01-26-1-044-2/25 i dana 23.02.2026. godine aktom broj UP-01-26-1-044-6/25 zatražena dopuna prijave.

Podnosilac prijave je traženu dopunu dostavio podneskom zaprimljenim pod brojem UP-01-26-1-044-3/25 dana 30.01.2026. godine i brojem UP-01-26-1-044-7/25 dana 06.03.2026. godine.

Prijava je podnesena u smislu člana 16. stav (1) Zakona, obzirom na to da je pravni osnov predmetne koncentracije Ugovor o kupoprodaji udjela, zaključen dana 11.12.2025. godine.

Podnosilac prijave je u dostavljenoj Prijavi naveo da predmetnu koncentraciju nema namjeru prijaviti organima nadležnom za zaštitu konkurencije van Bosne i Hercegovine, s obzirom da se predmetna transakcija odnosi isključivo na tržište u Bosni i Hercegovini.

Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa članom 16. stav (4) Zakona, izdalo Obavještenje o dostavljenoj prijavi broj UP-01-26-1-044-4/25 dana 16.02.2026. godine, koje je objavljeno dana 18.02.2026. godine u dnevnim novinama "Dnevni list" i web stranici Konkurencijskog vijeća, te su sve zainteresirane strane pozvane na dostavljanje pisanih komentara o namjeravanoj koncentraciji.

Na predmetno Obavještenje nisu dostavljeni komentari zainteresovanih strana.

Po prijemu tražene dokumentacije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je Prijava kompletna, te izdalo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave, u skladu sa članom 30. stav (3) Zakona, dana 23.03.2026. godine pod brojem UP-01-26-1-044-8/25.

Analizom dostavljene Prijave Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće činjenice:

Učesnici koncentracije

Učesnici koncentracije su privredni subjekt BINGO d.o.o. export-import Tuzla, ul. Bosanska poljana bb, 75 000 Tuzla, Bosna i Hercegovina i privredni subjekt Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo ul. Trg djece Sarajeva 1, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

1.1. Privredni subjekt BINGO d.o.o. export-import Tuzla, Podnosilac prijave

Privredni subjekt BINGO d.o.o. export-import Tuzla, registrovan je u registru privrednih subjekata Općinskog suda u Tuzli, pod brojem 1-5356, u vlasništvu fizičkog lica Senada Džambića, ul.Reisa Mehmeda ef. Azabagića broj 19, 75 000 Tuzla.

Osnovna poslovna djelatnost društva Bingo je trgovina na malo prehrambenim proizvodima i robom široke potrošnje (47.11 trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima), koju obavlja u 210 objekata koji se nalaze na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Pored navedene djelatnosti, Bingo je i ekskluzivni zastupnik robne marke odjevnih predmeta S'Oliver, čije proizvode prodaje u sedam specijaliziranih objekata u okviru Bingo prodajnih objekata, i to u Tuzli, Živinicama, Prijedoru, Bihaću, Goraždu, Trebinju i Sarajevu, te outletu Lancijen u Goraždu.

U okviru pojedinih prodajnih objekata Bingo obavlja i ugostiteljsku djelatnost (kafići, restorani i picerije), kojih je ukupno 51, te saraduje sa ASA Banka d.d. Sarajevo, u obavljanju mjenjačkih poslova u okviru 27 mjenjačnica koje su locirane u većim Bingo objektima.

Također, u okviru većih prodajnih objekata Bingo vrši iznajmljivanje poslovnih prostora trećim licima.

Bingo je u 2014. godini je proširio poslovne aktivnosti i na proizvodne djelatnosti, uključujući proizvodnju prehrambenih proizvoda, tekstilnih proizvoda, proizvoda za domaćinstva, te proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (npr. obavlja proizvodnju konzumnih jaja, brojlera, inkubatorska stanica, plasteničke proizvodnje, papirne galanterije, tjestenine, začina, tekstilnih predmeta, raznog vrste sezonskog povrća, solarne elektrane, bio gnojiva, raznih vrsta deterdženta i proizvoda za čišćenje).

Pored toga, povezani privredni subjekti privrednog subjekta Bingo obavljaju različite djelatnosti, uključujući proizvodnju namještaja, proizvodnju peleta, proizvodnju piva i bezalkoholnih sokova, eksploataciju kamena i šljunka, prodaju naftnih derivata, gradnja stambenih zgrada, ugostiteljstvo i sl (više u Tački 1.2).

1.2. Povezani privredni subjekti privrednog subjekta BINGO d.o.o. export-import Tuzla

Pregled povezanih privrednih subjekata privrednog subjekta Bingo, sa procentom vlasničkog učešća i pretežnim registrovanim djelatnostima, prikazan je u Tabeli 1:

Tabela 1.

Redni broj	Privredni subjekt	% učešća u vlasništvu	Pretežna djelatnost
1.	Tuzla remont d.o.o. Tuzla	100,0	41.20 Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada
2.	Duka&Bosna d.o.o. Brčko distrikt	100,0	31.09 Proizvodnja ostalog namještaja
3.	VICTOR RETAIL I d.o.o. Sarajevo	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
4.	Bingo petrol d.o.o. Tuzla	100,0	46.71 Trgovina na veliko krutim, tečnim i plinovitim gorivcima i srodnim proizvodima
5.	WILSON d.o.o. Sarajevo	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
6.	Interkonzum d.o.o. Sarajevo	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
7.	Naskometal d.o.o. Tuzla	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
8.	BIMOD d.o.o. Tuzla	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
9.	SANI GRAND CITY d.o.o. Sarajevo	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
10.	NMC d.o.o. Sarajevo	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
11.	BHS POWER d.o.o. Bratunac	100,0	02.20 Sječa drva
12.	Tehnološki centar E&P d.o.o. Zavidovići	100,0	08.11 Vadenje ukrasnog kamena i kamena za gradnju, krečnjaka i gipsa
13.	Institut za informacione tehnologije d.o.o. Sarajevo	99,29	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
14.	PREHRANA PROMET d.o.o. Tuzla	97,52	46.39 Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima
15.	TP DC "Sarajevo" d.d. Sarajevo	97,21	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
16.	INGRAM d.d. Srebrenik	96,26	08.11 Vadenje ukrasnog kamena i kamena za gradnju, krečnjaka i gipsa
17.	PIVARA d.d. Tuzla	92,14	11.05 Proizvodnja piva
18.	UNEVIT d.d. Konjic	84,11	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
19.	HDT ZENIT BRO d.o.o. Neum	79,73	55.10 Hoteli i sličan namještaj
20.	Green City d.o.o. Sarajevo	50	41.20 Gradnja stambenih i nestambenih zgrada
21.	EKO život d.o.o. Tuzla	30	38.11 Sakupljanje neopasnog otpada
22.	PREVOZ RADNIKA KREKA d.d. Tuzla	27,04	49.31 Gradski i prigradski kopneni prevoz putnika
23.	SPIN d.o.o. Tuzla	25	26.20 Proizvodnja računara i periferne opreme
24.	Džananović d.o.o. Zenica	20	46.90 Nespecijalizovana trgovina na veliko
25.	A2B d.o.o. Sarajevo	20	53.20 Djelatnost pružanja ostalih poštanskih i kurirskih usluga

Izvor: Prijava koncentracije

Prema navodima iz Prijave niti jedno od navedenih društava se ne bavi osnovnom djelatnošću privrednog subjekta Bingo - trgovinom na malo prehrambenim proizvodima i robom široke

potrošnje. Organigram Bingo Grupe dostavljen je kao prilog Prijave.

Iz prikazanih podataka proizilazi da određeni broj povezanih privrednih subjekata unutar Binga obavlja djelatnosti iznajmljivanja i upravljanja nekretninama (šifra djelatnosti 68.20), koja je relevantna za predmetnu koncentraciju.

Ostale djelatnosti povezanih društava nisu direktno povezane sa predmetnom koncentracijom.

2.1. Privredni subjekt Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo, Ciljano društvo

Privredni subjekt Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo upisan je u registar privrednih subjekata Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem subjekta 65-01-0512-11, sa osnovnim kapitalom u iznosu od (...)***¹ KM. Osnivač društva je ISLAMIC DEVELOPMENT BANK, Saudijska Arabija, ul. King Khalid 8111 Al Nuzlah Al Yamania Dist. Unit br. 1, 22332-244 Džeda, Saudijska Arabija.

Osnovna registrovana poslovna djelatnost društva je iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing), šifra djelatnosti 68.20.

Central Park Real Estate ostvaruje prihode prvenstveno od iznajmljivanja poslovnih nekretnina, prvenstveno nekretnina koje se nalaze na adresi Trg djece Sarajeva 1, Sarajevo (ARIA tržni centar), Maršala Tita 28, Sarajevo (Feroelektr zgrada), te Halilovići bb, Sarajevo (ARIA skladište). Pored toga, društvo prihode ostvaruje i na osnovu prodaje nekretnina i prinosa po depozitu.

Privredni subjekt Central Park Real Estate nema povezanih privrednih subjekata.

3. Obaveza prijave predmetne koncentracije

Obaveza prijave koncentracije privrednih subjekata, u smislu člana 14. stav (1) tačka b) Zakona, postoji ukoliko ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvarena prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 miliona KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udio na relevantnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihodi učesnika koncentracije i njihovih povezanih privrednih subjekata, na dan 31.12.2024. godine iznosili su;

Tabela 2.

Ukupan godišnji prihod 2024 (KM)			
	Bingo grupacija	Bingo Kupac	Ciljano društvo Central Park Real Estate
Svijet	(..)**	(..)**	(..)**
BiH	(..)**	(..)**	(..)**

Izvod: podaci iz Prijave

Godišnji prihodi učesnika koncentracije predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se direktno odnose na učesnike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu člana 9. tačka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

S obzirom da su se ispunili uslovi ukupnog godišnjeg prihoda, u smislu člana 14. stav (1) tačka a) Zakona, učesnici koncentracije su bili obavezni podnijeti Prijavu.

4. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provedbi postupka ocjene predmetnih koncentracija primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za

¹ podaci predstavljaju poslovnu tajnu

ocjenu koncentracija privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), te Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/07 i 41/13).

Konkurencijsko vijeće može, na osnovu člana 43. stav (7) Zakona, koristiti sudsku praksu Evropskog suda i odluke Evropske komisije, kao i kriterije i standarde iz Obavijesti Evropske komisije o izračunavanju ukupnog prihoda u skladu sa Uredbom Vijeća (EZ) broj 4046/89 o kontroli koncentracija privrednih subjekata (98/C 66/04), odnosno Uredbe Vijeća EZ br. 139/2004 o kontroli koncentracija.

5. Pravni osnov i oblik koncentracije

Pravni osnov predmetne koncentracije predstavlja Ugovor o kupoprodaji udjela, zaključen dana 11.12.2025. godine između Podnosioca prijave i Ciljanog društva, na osnovu kojeg Podnosilac prijave stiče 100% udjela u privrednom subjektu Central Park Real Estate, nakon pribavljanja odobrenje Konkurencijskog vijeća.

Na osnovu navedenog, predmetna koncentracija predstavlja sticanje kontrole jednog privrednog subjekta nad drugim privrednim subjektom, u smislu člana 12. stav (1) tačka b) pod 1) Zakona kao i člana 12. stav (2) Zakona.

6. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona o konkurenciji, te člana 2. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

U konkretnom slučaju, djelatnost privrednog subjekta Central Park Real Estate je iznajmljivanje nekretnina, prvenstveno poslovnih nekretnina koje se nalaze na adresi Trg djece Sarajeva 1 (ARIA tržni centar), Maršala Tita 28, (Feroelektr zgrada), te Halilovići bb, Sarajevo (skladišni prostor).

Shodno navedenom, pretežna registrovana djelatnost po osnovu koje Ciljano društvo ostvaruje prihode je 68.20 - iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing).

U geografskom smislu, predmetne nekretnine se nalaze na području Kantona Sarajevo, te Central Park Real Estate obavlja svoju djelatnost isključivo na ovom području.

Sa druge strane, Bingo se primarno bavi maloprodajom prehrambenih proizvoda i robe široke potrošnje. U okviru Bingo Grupacije se nalaze i privredni subjekti čija je osnovna djelatnost iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing) (šifra djelatnosti 68.20), te Bingo u okviru Grupacije ostvaruju prihode i po osnovu iznajmljivanja nekretnina, odnosno iznajmljivanja poslovnih prostora u okviru svojih tržnih centara.

Prema navodima iz Prijave, Bingo Grupacija je u 2024. godini po osnovu iznajmljivanja nekretnina ostvarila prihod od (..)** KM, što predstavlja približno 2,2% ukupnog prihoda

Grupacije. Na području Kantona Sarajevo, Grupacija Bingo je ostvarila prihod od iznajmljivanja nekretnina u 2024. godini u iznosu od (..)**KM, što čini približno 1,13% ukupnog prihoda Grupacije.

Podnosilac prijave navodi da je relevantno tržište predmetne koncentracije, tržište iznajmljivanja i upravljanja vlastitim nekretninama.

Imajući u vidu da Ciljno društvo obavlja djelatnost isključivo na području Kantona Sarajevo, Podnosilac prijave kao relevantno geografsko tržište navodi Kanton Sarajevo.

U Prijavi je navedeno da Bingo nema namjeru obavljati svoju osnovnu poslovnu djelatnost - trgovina na malo prehrambenim proizvodima i robom široke potrošnje (47.11) u okviru objekta Ciljnog društva na adresi Trg djece Sarajeva 1, Sarajevo (ARIA tržni centar), budući da postoji pravno lice koje je sa Ciljnim društvom zaključilo ugovor o dugoročnom zakupu, a koje obavlja predmetnu djelatnost.

Slijedom navedenog, kao relevantno tržište predmetne koncentracije određuje se tržište iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama na području Kantona Sarajevo.

6.1. Pregled tržišnih udjela učesnika koncentracije i glavnih konkurenata na relevantnom tržištu prije i nakon provođenja koncentracije

(..)**

Na osnovu prihoda ostvarenih od iznajmljivanja i upravljanja vlastitim nekretninama od strane privrednih subjekata koji su u sastavu Bingo Grupacije, te na osnovu javno dostupnih podataka za druga privredna društva koja ostvaruju prihode po osnovu iste djelatnosti, Podnosilac prijave je dostavio procjenu tržišnih udjela na relevantnom tržištu na području Kantona Sarajevo u 2024. godini, kako slijedi:

Tabela 3.

Red br	Naziv privrednog subjekta	Ukupan prihod 2024	%
1.	Magros veletrgovina d.d. Sarajevo	(..)**	24,01
2.	Central park Real Estate	(..)**	9,52
3.	UNITIC d.o.o. Sarajevo	(..)**	6,15
4.	VF komerc d.o.o. Sarajevo	(..)**	5,22
5.	Bingo d.o.o. Tuzla	(..)**	4,45
6.	LAKE d.o.o. Sarajevo	(..)**	4,24
7.	Victro Retail I d.o.o. Sarajevo	(..)**	4,14
8.	TP DC Sarajevo d.d. Sarajevo	(..)**	4,07
9.	ASA Nekretnine BH d.o.o. Sarajevo	(..)**	3,03
10.	Sani Grand City d.o.o Sarajevo	(..)**	2,70
11.	BADECO ADRIA d.d. Sarajevo	(..)**	2,65
12.	MFC d.o.o. Sarajevo	(..)**	2,26
13.	BKIN d.o.o. Sarajevo	(..)**	2,17
14.	Bosanka d.o.o. Sarajevo	(..)**	2,16
15.	BORAC DROGERIJA d.o.o. Sarajevo	(..)**	1,73
16.	A2D CORE d.o.o. Sarajevo	(..)**	1,64
17.	ZIRAAT GYO d.o.o. Sarajevo	(..)**	1,60
18.	IMPORTANNE d.o.o. Sarajevo*	(..)**	1,12
19.	BOSNIA INT FOR TOURISM d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,96
20.	SLOBODNA ZONA VOGOČA d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,89
21.	AWG Real Estate d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,87
22.	HECOPROM d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,83
23.	TERSHOUSE d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,78
24.	Petrol line d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,73
25.	OBNOVA GRADNJE d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,73
26.	GPA BOSNIA d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,70
27.	Interkonzum d.o.o. Tuzla***	(..)**	0,55
28.	NPC d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,37
29.	Ingram d.d. Srebrenik**	(..)**	0,25
30.	WILSON d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,17
31.	INIT d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,03
	Ostali	(..)**	9,24

UKUPNO BINGO GRUPACIJA 5+7+8+10+27+28+29+30+31	(.)**	16,73
UKUPNO UČESNICI KONCENTRACIJE 5+7+8+10+27+28+29+30+31+2	(.)**	26,25
UKUPNO	(.)**	100,00

Izvor: Podaci iz Prijave, Tabela prilagođena potrebama Informacije

* nije registrovano na ovu šifru djelatnosti ali se istom bavi

** nije registrovano na ovu šifru djelatnosti

*** registrovan u Tuzlanskom kantonu ali dio prihoda od zakupa ostvaruje u Kantonu Sarajevo

(.)**

Provođenjem predmetne koncentracije procijenjeni zajednički tržišni udio učesnika koncentracije iznosio bi 26,25%.

7. Ocjena koncentracije

Osnovna djelatnost privrednog subjekta Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo je iznajmljivanje nekretnina, prvenstveno nekretnina koje se nalaze na adresi Trg djece Sarajeva 1, Sarajevo i Maršala Tita 28, Sarajevo, koje se iznajmljuju većem broju zakupaca, te nekretnine na adresi Halilovići bb, Sarajevo (skladišni prostor). Shodno navedenom, pretežna registrovana djelatnost po osnovu koje Ciljano društvo ostvaruje prihode je 68.20 - iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing).

Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo obavlja svoju djelatnost isključivo na geografskom području Kantona Sarajevo, te nije prisutno na drugim tržištima u Bosni i Hercegovini.

Sa druge strane Bingo d.o.o. export-import Tuzla se primarno bavi maloprodajom prehrambenih proizvoda i robe široke potrošnje. U okviru Bingo Grupacije se nalaze i privredni subjekti čija je osnovna djelatnost 68.20 iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing), te Bingo Grupacija ostvaruje prihode i po osnovu iznajmljivanja poslovnih prostora u okviru svojih tržišnih centara.

Nakon provođenja predmetne koncentracije, kako se navodi u Prijavi, Bingo d.o.o. export-import Tuzla namjerava unaprijediti procese poslovanja na način, da namjerava integrisati poslovanje Ciljnog društva u Grupaciju Bingo, izvršiti ulaganje u sve nekretnine Ciljnog društva s ciljem unaprijeđenja njihovog poslovanja i privlačenja novih zakupaca, što bi moglo doprinijeti boljem položaju na tržištu. Pored navedenog, Bingo namjerava zadržati radnike Ciljnog društva i omogućiti nastavak njihovog radnog angažmana i profesionalnog usavršavanja u okviru Bingo Grupacije. Također, Bingo ne namjerava obavljati svoju osnovnu poslovnu djelatnost trgovina na malo prehrambenim proizvodima i robom široke potrošnje u okviru objekta Ciljnog društva koji se nalazi na adresi Trg djece Sarajeva 1 (ARIA tržišni centar), budući da postoji pravno lice koje je sa Ciljnim društvom zaključilo ugovor o dugoročnom zakupu, a koje obavlja predmetnu djelatnost. Prema navodu iz podneska dopune Prijave broj UP-01-26-1-044-7/25, u kojem se Podnosilac prijave poziva na Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj OPU-(.)** od (.)**godine i pripadajućih aneksa na isti, zakup predmetnog prostora u okviru ARIA tržišnog centra za zakupca koji obavlja trgovinu na malo prehrambenim proizvodima i robom široke potrošnje traje do (.)** godine, sa produženjem na dodatni period od 5 godina, ukoliko to zakupac pismeno zatraži od zakupodavca najkasnije 60 dana prije isteka predmetnog Ugovora.

Sticanjem i unapređenjem nekretnina, privredni subjekt Bingo smatra da će provođenjem transakcije unaprijediti opću konkurentnost na relevantnom tržištu što će rezultirati u pogodnostima za krajnje potrošače, odnosno kupce.

Na osnovu podatka iz Tabele 3, Konkurencijsko vijeće je izvršilo analizu tržišnih udjela učesnika koncentracije na relevantnom tržištu iznajmljivanja i upravljanja vlastitim nekretninama na području Kantona Sarajevo.

Prema dostavljenim podacima, Bingo Grupacija je putem svojih povezanih privrednih subjekata ostvarila tržišni udio od 16,73%, dok je privredni subjekt Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo, ostvario tržišni udio od 9,52%.

Provođenjem predmetne koncentracije procijenjeni zajednički tržišni udio učesnika koncentracije iznosio bi 26,25%.

Uzimajući u obzir strukturu tržišta, segmentiranost tržišta nekretnina te prisustvo većeg broja drugih učesnika na tržištu iznajmljivanja i upravljanja nekretninama na području Kantona Sarajevo, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da predmetnom koncentracijom neće doći do stvaranja dominantne pozicije učesnika koncentracije na relevantnom tržištu.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da predmetna koncentracija neće dovesti do značajnog ograničavanja, narušavanja ili sprečavanja tržišne konkurencije na relevantnom tržištu.

Stoga je Konkurencijsko vijeće, u smislu člana 18. stav (2) tačka a) Zakona, odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

8. Administrativna taksa

Podnosilac prijave je na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. stav (1) tarifni broj 107. tačka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18) dužni platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovoga Rješenja.

Broj UP-01-26-1-044-10/25

24. marta 2026. godine
Sarajevo

Predsjednica
Ninela Salihbašić, s. r.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1) točka d), a u svezi sa čl. 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta BINGO d.o.o. export-import Tuzla ul. Bosanska poljana bb, 75 000 Tuzla, Bosna i Hercegovina koja se odnosi na stjecanje 100% udjela u gospodarskom subjektu Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo ul. Trg djece Sarajeva 1, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina zaprimljenoj dana 22.12.2025. godine pod brojem UP-01-26-1-044-1/25, na 41. (četrdesetprvoj) sjednici održanoj dana 24. marta 2026. godine, je donijelo

RJEŠENJE

- Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu iznajmljivanja i upravljanja vlastitim nekretninama u Kantonu Sarajevo, koja će nastati stjecanjem kontrole gospodarskog subjekta BINGO d.o.o. export-import Tuzla, kupovinom 100% udjela u temeljnom kapitalu privrednog subjekta Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo.
- Obvezuje se gospodarski subjekt BINGO d.o.o. export-import Tuzla, da uplati administrativnu pristojbu u iznosu od 5.000,00 KM (pet tisuća konvertibilnih maraka) u korist

- Proračuna institucija Bosne i Hercegovine, koju su dužni platiti prije ili prilikom preuzimanja ovog rješenja.
- Ovo rješenje o koncentraciji upisuje se u Registar koncentracija.
 - Ovo rješenje će biti objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu Konkurencijsko vijeće) je dana 22.12.2025. godine, pod brojem UP-01-26-1-044-1/25, zaprimilo Prijavu koncentracije gospodarskog subjekta BINGO d.o.o. export-import Tuzla, ul. Bosanska poljana bb, 75 000 Tuzla, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: BINGO ili Podnositelj prijave), u cilju stjecanja 100% udjela u gospodarskom subjektu Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo ul. Trg djece Sarajeva 1, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: Central Park Real Estate ili Ciljano društvo).

Nakon pregleda dostavljene dokumentacije utvrđeno je da Prijava nije bila potpuna u smislu članka 30. Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon), kao i čl. 9., 10., 11. i 12. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracije gospodarskih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), te je dana 20.02.2026. godine aktom broj UP-01-26-1-044-2/25 i dana 23.02.2026. godine aktom broj UP-01-26-1-044-6/25 zatražena dopuna prijave.

Podnositelj prijave je traženu dopunu dostavio podneskom zaprimljenim pod brojem UP-01-26-1-044-3/25 dana 30.01.2026. godine i brojem UP-01-26-1-044-7/25 dana 06.03.2026. godine.

Prijava je podnesena u smislu članka 16. stavak (1) Zakona, obzirom na to da je pravni temelj predmetne koncentracije Ugovor o kupoprodaji udjela, zaključen dana 11.12.2025. godine.

Podnositelj prijave je u dostavljenoj Prijavi naveo da predmetnu koncentraciju nema namjeru prijaviti organima nadležnom za zaštitu konkurencije van Bosne i Hercegovine, s obzirom da se predmetna transakcija odnosi isključivo na tržište u Bosni i Hercegovini.

Konkurencijsko vijeće je, sukladno sa člankom 16. stavak (4) Zakona, izdalo Obavijest o dostavljenoj prijavi broj UP-01-26-1-044-4/25 dana 16.02.2026. godine, koje je objavljeno dana 18.02.2026. godine u dnevnim novinama "Dnevni list" i web stranici Konkurencijskog vijeća, te su sve zainteresirane strane pozvane na dostavljanje pisanih komentara o namjeravanoj koncentraciji.

Na predmetnu Obavijest nisu dostavljeni komentari zainteresiranih strana.

Po primitku tražene dokumentacije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je Prijava kompletna, te izdalo Potvrdu o primitku kompletne i uredne Prijave, sukladno sa člankom 30. stavak (3) Zakona, dana 23.03.2026. godine pod brojem UP-01-26-1-044-8/25.

Analizom dostavljene Prijave Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće činjenice:

Sudionici koncentracije

Sudionici koncentracije su gospodarski subjekt BINGO d.o.o. export-import Tuzla, ul. Bosanska poljana bb, 75 000 Tuzla, Bosna i Hercegovina i gospodarski subjekt Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo ul. Trg djece Sarajeva 1, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

1.1. Gospodarski subjekt BINGO d.o.o. export-import Tuzla, Podnositelj prijave

Gospodarski subjekt BINGO d.o.o. export-import Tuzla, registriran je u registru gospodarskih subjekata Općinskog suda u Tuzli, pod brojem 1-5356, u vlasništvu fizičke osobe Senada Džambića, ul. Reisa Mehmeda ef. Azabagića broj 19, 75 000 Tuzla.

Osnovna poslovna djelatnost društva Bingo je trgovina na malo prehrambenim proizvodima i robom široke potrošnje (47.11 trgovina na malo u nespecializiranim prodavnicama pretežito hranom, pićima i duhanskim proizvodima), koju obavlja u 210 objekata koji se nalaze na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Pored navedene djelatnosti, Bingo je i ekskluzivni zastupnik robne marke odjevnih predmeta S'Oliver, čije proizvode prodaje u sedam specializiranih objekata u okviru Bingo prodajnih objekata, i to u Tuzli, Živinicama, Prijedoru, Bihaću, Goraždu, Trebinju i Sarajevu, te outletu Lancijen u Goraždu.

U okviru pojedinih prodajnih objekata Bingo obavlja i ugostiteljsku djelatnost (kafići, restorani i picerije), kojih je ukupno 51, te surađuje sa ASA Banka d.d. Sarajevo, u obavljanju mjenjačkih poslova u okviru 27 mjenjačnica koje su locirane u većim Bingo objektima.

Također, u okviru većih prodajnih objekata Bingo vrši iznajmljivanje poslovnih prostora trećim osobama.

Bingo je u 2014. godini je proširio poslovne aktivnosti i na proizvodne djelatnosti, uključujući proizvodnju prehrambenih proizvoda, tekstilnih proizvoda, proizvoda za domaćinstva, te proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (npr. obavlja proizvodnju konzumnih jaja, brojlera, inkubatorska stanica, plasteničke proizvodnje, papirne galanterije, tjestenine, začina, tekstilnih predmeta, raznog vrste sezonskog povrća, solarne elektrane, bio gnojiva, raznih vrsta deterđenta i proizvoda za čišćenje).

Pored toga, povezani gospodarski subjekti gospodarskog subjekta Bingo obavljaju različite djelatnosti, uključujući proizvodnju namještaja, proizvodnju peleta, proizvodnju piva i bezalkoholnih sokova, eksploataciju kamena i šljunka, prodaju naftnih derivata, gradnja stambenih zgrada, ugostiteljstvo i sl (više u Točki 1.2).

1.2. Povezani gospodarski subjekti gospodarskog subjekta BINGO d.o.o. export-import Tuzla

Pregled povezanih gospodarskih subjekata gospodarskog subjekta Bingo, sa procentom vlasničkog udjela i pretežitim registriranim djelatnostima, prikazan je u Tablici 1:

Tablica 1.

Redni broj	Gospodarski subjekt	% učešća u vlasništvu	Pretežita djelatnost
1.	Tuzla remont d.o.o. Tuzla	100,0	41.20 Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada
2.	Duka&Bosna d.o.o. Brčko distrikt	100,0	31.09 Proizvodnja ostalog namještaja
3.	VICTOR RETAIL I d.o.o. Sarajevo	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
4.	Bingo petrol d.o.o. Tuzla	100,0	46.71 Trgovina na veliko krutim, tečnim i plinovitim gorivcima i srodnim proizvodima
5.	WILSON d.o.o. Sarajevo	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
6.	Interkonzum d.o.o. Sarajevo	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup

7.	Naskometal d.o.o. Tuzla	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
8.	BIMOD d.o.o. Tuzla	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
9.	SANI GRAND CITY d.o.o. Sarajevo	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
10.	NMC d.o.o. Sarajevo	100,0	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
11.	BHS POWER d.o.o. Bratunac	100,0	02.20 Sječa drva
12.	Tehnološki centar E&P d.o.o. Zavidovići	100,0	08.11 Vadenje ukrasnog kamena i kamena za gradnju, krečnjaka i gipsa
13.	Institut za informacione tehnologije d.o.o. Sarajevo	99,29	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
14.	PREHRANA PROMET d.o.o. Tuzla	97,52	46.39 Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima
15.	TP DC "Sarajevo" d.d. Sarajevo	97,21	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
16.	INGRAM d.d. Srebrenik	96,26	08.11 Vadenje ukrasnog kamena i kamena za gradnju, krečnjaka i gipsa
17.	PIVARA d.d. Tuzla	92,14	11.05 Proizvodnja piva
18.	UNEVIT d.d. Konjic	84,11	68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup
19.	HDT ZENIT BRO d.o.o. Neum	79,73	55.10 Hoteli i sličan namještaj
20.	Green City d.o.o. Sarajevo	50	41.20 Gradnja stambenih i nestambenih zgrada
21.	EKO život d.o.o. Tuzla	30	38.11 Sakupljanje neopasnog otpada
22.	PREVOZ RADNIKA KREKA d.d. Tuzla	27,04	49.31 Gradski i prigradski kopneni prevoz putnika
23.	SPIN d.o.o. Tuzla	25	26.20 Proizvodnja računara i periferne opreme
24.	Džananović d.o.o. Zenica	20	46.90 Nespecijalizirana trgovina na veliko
25.	A2B d.o.o. Sarajevo	20	53.20 Djelatnost pružanja ostalih poštanskih i kurirskih usluga

Izvor: Prijava koncentracije

Prema navodima iz Prijave niti jedno od navedenih društava se ne bavi osnovnom djelatnošću gospodarskog subjekta Bingo - trgovinom na malo prehrambenim proizvodima i robom široke potrošnje. Organigram Bingo Grupe dostavljen je kao prilog Prijave.

Iz prikazanih podataka proizilazi da određeni broj povezanih gospodarskih subjekata unutar Binga obavlja djelatnosti iznajmljivanja i upravljanja nekretninama (šifra djelatnosti 68.20), koja je mjerodavna za predmetnu koncentraciju.

Ostale djelatnosti povezanih društava nisu izravno povezane sa predmetnom koncentracijom.

2.1. Gospodarski subjekt Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo, Ciljano društvo

Gospodarski subjekt Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo upisan je u registar gospodarskih subjekata Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem subjekta 65-01-0512-11, sa osnovnim kapitalom u iznosu od (...)**¹ KM. Osnivač društva je ISLAMIC DEVELOPMENT BANK, Saudijska Arabija, ul. King Khalid 8111 Al Nuzlah Al Yamanija Dist. Unit br. 1, 22332-244 Džeda, Saudijska Arabija.

Osnovna registrirana poslovna djelatnost društva je iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing), šifra djelatnosti 68.20.

Central Park Real Estate ostvaruje prihode prvenstveno od iznajmljivanja poslovnih nekretnina, prvenstveno nekretnina koje se nalaze na adresi Trg djece Sarajeva 1, Sarajevo (ARIA tržni centar), Maršala Tita 28, Sarajevo (Feroelektro zgrada), te Halilovići bb, Sarajevo (ARIA skladište). Pored toga, društvo prihode ostvaruje i na osnovu prodaje nekretnina i prinosa po depozitu.

Gospodarski subjekt Central Park Real Estate nema povezanih gospodarskih subjekata.

3. Obveza prijave predmetne koncentracije

Obveza prijave koncentracije gospodarskih subjekata, u smislu članka 14. stavak (1) točka b) Zakona, postoji ukoliko ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvarena prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 milijuna KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udjel na mjerodavnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihodi sudionika koncentracije i njihovih povezanih gospodarskih subjekata, na dan 31.12.2024. godine iznosili su:

Tablica 2.

Ukupan godišnji prihod 2024 (KM)			
	Bingo grupacija	Bingo Kupac	Ciljano društvo Central Park Real Estate
Svijet	(..)**	(..)**	(..)**
BiH	(..)**	(..)**	(..)**

Izvod: podatci iz Prijave

Godišnji prihodi sudionika koncentracije predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se izravno odnose na sudionike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu članka 9. točka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijumima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

S obzirom da su se ispunili uvjeti ukupnog godišnjeg prihoda, u smislu članka 14. stavak (1) točka a) Zakona, sudionici koncentracije su bili obvezni podnijeti Prijavu.

4. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provedbi postupka ocjene predmetnih koncentracija primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), te Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/07 i 41/13).

Konkurencijsko vijeće može, na temelju članka 43. stavak (7) Zakona, koristiti sudsku praksu Europskog suda i odluke Europske komisije, kao i kriterije i standarde iz Obavijesti Europske komisije o izračunavanju ukupnog prihoda sukladno sa Uredbom Vijeća (EZ) broj 4046/89 o kontroli koncentracija gospodarskih subjekata (98/C 66/04), odnosno Uredbe Vijeća EZ br. 139/2004 o kontroli koncentracija.

5. Pravni temelj i oblik koncentracije

Pravni temelj predmetne koncentracije predstavlja Ugovor o kupoprodaji udjela, zaključen dana 11.12.2025. godine između Podnositelja prijave i Ciljanog društva, na temelju kojeg Podnositelj prijave stječe 100% udjela u gospodarskom subjektu Central Park Real Estate, nakon pribavljanja odobrenje Konkurencijskog vijeća.

Na temelju navedenog, predmetna koncentracija predstavlja stjecanje kontrole jednog gospodarskog subjekta nad drugim gospodarskim subjektom, u smislu članka 12. stavak (1) točka b) pod 1) Zakona kao i članka 12. stavak (2) Zakona.

¹ podatci predstavljaju poslovnu tajnu

6. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona o konkurenciji, te članka 2. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvaća cjelokupnan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

U konkretnom slučaju, djelatnost gospodarskog subjekta Central Park Real Estate je iznajmljivanje nekretnina, prvenstveno poslovnih nekretnina koje se nalaze na adresi Trg djece Sarajeva 1 (ARIA tržni centar), Maršala Tita 28, (Feroelektro zgrada), te Halilovići bb, Sarajevo (skladišni prostor).

Shodno navedenom, pretežita registrirana djelatnost po osnovu koje Ciljano društvo ostvaruje prihode je 68.20 - iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing).

U zemljopisnom smislu, predmetne nekretnine se nalaze na području Kantona Sarajevo, te Central Park Real Estate obavlja svoju djelatnost isključivo na ovom području.

Sa druge strane, Bingo se primarno bavi maloprodajom prehrambenih proizvoda i robe široke potrošnje. U okviru Bingo Grupacije se nalaze i gospodarski subjekti čija je osnovna djelatnost iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing) (šifra djelatnosti 68.20), te Bingo u okviru Grupacije ostvaruju prihode i po osnovu iznajmljivanja nekretnina, odnosno iznajmljivanja poslovnih prostora u okviru svojih tržnih centara.

Prema navodima iz Prijave, Bingo Grupacija je u 2024. godini po osnovu iznajmljivanja nekretnina ostvarila prihod od (..)** KM, što predstavlja približno 2,2% ukupnog prihoda Grupacije. Na području Kantona Sarajevo, Grupacija Bingo je ostvarila prihod od iznajmljivanja nekretnina u 2024. godini u iznosu od (..)**KM, što čini približno 1,13% ukupnog prihoda Grupacije.

Podnositelj prijave navodi da je mjerodavno tržište predmetne koncentracije, tržište iznajmljivanja i upravljanja vlastitim nekretninama.

Imajući u vidu da Ciljno društvo obavlja djelatnost isključivo na području Kantona Sarajevo, Podnositelj prijave kao mjerodavno zemljopisno tržište navodi Kanton Sarajevo.

U Prijavi je navedeno da Bingo nema namjeru obavljati svoju osnovnu poslovnu djelatnost - trgovina na malo prehrambenim proizvodima i robom široke potrošnje (47.11) u okviru objekta Ciljnog društva na adresi Trg djece Sarajeva 1, Sarajevo (ARIA tržni centar), budući da postoji pravna osoba koje je sa Ciljnim društvom zaključilo ugovor o dugoročnom zakupu, a koje obavlja predmetnu djelatnost.

Slijedom navedenog, kao mjerodavno tržište predmetne koncentracije određuje se tržište iznajmljivanja i upravljanje vlastitim nekretninama na području Kantona Sarajevo.

6.1. Pregled tržišnih udjela sudionika koncentracije i glavnih konkurenata na mjerodavnom tržištu prije i nakon provedenja koncentracije

(..)**

Na temelju prihoda ostvarenih od iznajmljivanja i upravljanja vlastitim nekretninama od strane gospodarskih subjekata koji su u sastavu Bingo Grupacije, te na temelju javno dostupnih podataka za druga gospodarska društva koja ostvaruju prihode po osnovu iste djelatnosti, Podnositelj prijave je dostavio procjenu tržišnih udjela na mjerodavnom tržištu na području Kantona Sarajevo u 2024. godini, kako slijedi:

Tablica 3.

Red br	Naziv gospodarskog subjekta	Ukupan prihod	
		2024	%
1.	Magros veletrgovina d.d. Sarajevo	(..)**	24,01
2.	Central park Real Estate	(..)**	9,52
3.	UNITIC d.o.o. Sarajevo	(..)**	6,15
4.	VF komerc d.o.o. Sarajevo	(..)**	5,22
5.	Bingo d.o.o. Tuzla	(..)**	4,45
6.	LAKE d.o.o. Sarajevo	(..)**	4,24
7.	Victro Retail I d.o.o. Sarajevo	(..)**	4,14
8.	TP DC Sarajevo d.d. Sarajevo	(..)**	4,07
9.	ASA Nekretnine BH d.o.o. Sarajevo	(..)**	3,03
10.	Sani Grand City d.o.o Sarajevo	(..)**	2,70
11.	BADECO ADRIA d.d. Sarajevo	(..)**	2,65
12.	MFC d.o.o. Sarajevo	(..)**	2,26
13.	BKIN d.o.o. Sarajevo	(..)**	2,17
14.	Bosanka d.o.o. Sarajevo	(..)**	2,16
15.	BORAC DROGERIJA d.o.o. Sarajevo	(..)**	1,73
16.	A2D CORE d.o.o. Sarajevo	(..)**	1,64
17.	ZIRAAT GYO d.o.o. Sarajevo	(..)**	1,60
18.	IMPORTANNE d.o.o. Sarajevo*	(..)**	1,12
19.	BOSNIA INT FOR TOURISM d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,96
20.	SLOBODNA ZONA VOGOČA d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,89
21.	AWG Real Estate d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,87
22.	HECOPROM d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,83
23.	TERSHOUSE d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,78
24.	Petrol line d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,73
25.	OBNOVA GRADNJE d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,73
26.	GPA BOSNIA d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,70
27.	Interkonzum d.o.o.Tuzla***	(..)**	0,55
28.	NPC d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,37
29.	Ingram d.d. Srebrenik**	(..)**	0,25
30.	WILSON d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,17
31.	INIT d.o.o. Sarajevo	(..)**	0,03
	Ostali	(..)**	9,24
	UKUPNO BINGO GRUPACIJA 5+7+8+10+27+28+29+30+31	(..)**	16,73
	UKUPNO SUDIONICI KONCENTRACIJE 5+7+8+10+27+28+29+30+31+2	(..)**	26,25
	UKUPNO	(..)**	100,00

Izvor: Podatci iz Prijave, Tabela prilagođena potrebama Informacije

* nije registrirano na ovu šifru djelatnosti ali se istom bavi

** nije registrirano na ovu šifru djelatnosti

*** registriran u Tuzlanskom kantonu ali dio prihoda od zakupa ostvaruje u Kantonu Sarajevo

(..)**

Provođenjem predmetne koncentracije procijenjeni zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije iznosio bi 26,25%.

7. Ocjena koncentracije

Osnovna djelatnost gospodarskog subjekta Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo je iznajmljivanje nekretnina, prvenstveno nekretnina koje se nalaze na adresi Trg djece Sarajeva 1, Sarajevo i Maršala Tita 28, Sarajevo, koje se

iznajmljuju većem broju zakupaca, te nekretnine na adresi Halilović bb, Sarajevo (skladišni prostor). Shodno navedenom, pretežita registrirana djelatnost po osnovu koje Ciljano društvo ostvaruje prihode je 68.20 - iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing).

Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo obavlja svoju djelatnost isključivo na zemljopisnom području Kantona Sarajevo, te nije prisutno na drugim tržištima u Bosni i Hercegovini.

Sa druge strane Bingo d.o.o. export-import Tuzla se primarno bavi maloprodajom prehrambenih proizvoda i robe široke potrošnje. U okviru Bingo Grupacije se nalaze i gospodarski subjekti čija je osnovna djelatnost 68.20 iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing), te Bingo Grupacija ostvaruje prihode i po osnovu iznajmljivanja poslovnih prostora u okviru svojih tržnih centara.

Nakon provođenja predmetne koncentracije, kako se navodi u Prijavi, Bingo d.o.o. export-import Tuzla namjerava unaprijediti procese poslovanja na način, da namjerava integrisati poslovanje Ciljnog društva u Grupaciju Bingo, izvršiti ulaganje u sve nekretnine Ciljnog društva s ciljem unaprijeđenja njihovog poslovanja i privlačenja novih zakupaca, što bi moglo doprinijeti boljem položaju na tržištu. Pored navedenog, Bingo namjerava zadržati radnike Ciljnog društva i omogućiti nastavak njihovog radnog angažmana i profesionalnog usavršavanja u okviru Bingo Grupacije. Također, Bingo ne namjerava obavljati svoju osnovnu poslovnu djelatnost trgovina na malo prehrambenim proizvodima i robom široke potrošnje u okviru objekta Ciljnog društva koji se nalazi na adresi Trg djece Sarajeva 1 (ARIA tržni centar), budući da postoji pravna osoba koja je sa Ciljnim društvom zaključila ugovor o dugoročnom zakupu, a koja obavlja predmetnu djelatnost. Prema navodu iz podneska dopune Prijave broj UP-01-26-1-044-7/25, u kojem se Podnositelj prijave poziva na Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj OPU- (...)** od (...)**godine i pripadajućih aneksa na isti, zakup predmetnog prostora u okviru ARIA tržnog centra za zakupca koji obavlja trgovinu na malo prehrambenim proizvodima i robom široke potrošnje traje do (...)** godine, sa produljenjem na dodatno razdoblje od 5 godina, ukoliko to zakupac pismeno zatraži od zakupodavca najkasnije 60 dana prije isteka predmetnog Ugovora.

Stjecanjem i unapređenjem nekretnina, gospodarski subjekt Bingo smatra da će provođenjem transakcije unaprijediti opću konkurentnost na mjerodavnom tržištu što će rezultirati i pogodnostima za krajnje potrošače, odnosno kupce.

Na temelju podatka iz Tablice 3, Konkurencijsko vijeće je izvršilo analizu tržišnih udjela sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu iznajmljivanja i upravljanja vlastitim nekretninama na području Kantona Sarajevo.

Prema dostavljenim podacima, Bingo Grupacija je putem svojih povezanih gospodarskih subjekata ostvarila tržišni udjel od 16,73%, dok je gospodarski subjekt Central Park Real Estate d.o.o. Sarajevo, ostvario tržišni udjel od 9,52%.

Provođenjem predmetne koncentracije procijenjeni zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije iznosio bi 26,25%.

Uzimajući u obzir strukturu tržišta, segmentiranost tržišta nekretnina te prisustvo većeg broja drugih sudionika na tržištu iznajmljivanja i upravljanja nekretninama na području Kantona Sarajevo, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da predmetnom koncentracijom neće doći do stvaranja vladajuće pozicije sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da predmetna koncentracija neće dovesti do značajnog ograničavanja,

narušavanja ili sprječavanja tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu.

Stoga je Konkurencijsko vijeće, u smislu članka 18. stavak (2) točka a) Zakona, odlučilo kao u izreci ovog rješenja.

8. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave je na ovo Rješenje, sukladno sa člankom 2. stavak (1) tarifni broj 107. točka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18) dužni platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovoga Rješenja.

Broj UP-01-26-1-044-10/25

24. ožujka 2026. godine
Sarajevo

Predsjednica
Ninela Salihbašić, v. r.

Конкурентијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са чл. 12., 14., 16., 17. и 18. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта БИНГО д.о.о. еxport-import Тузла ул. Босанска пољана бб, 75 000 Тузла, Босна и Херцеговина која се односи на стицања 100% учешћа у привредном субјекту Central Park Real Estate д.о.о. Сарајево ул. Трг дјеце Сарајева 1, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина запримљеној дана 22.12.2025. године под бројем УП-01-26-1-044-1/25, на 41. (четрдесетпрвој) сједници, одржаној дана 24. марта 2026. године, је донио

РЈЕШЕЊЕ

1. Оцјењује се допуштеном концентрација на тржишту изнајмљивања и управљања властитим некретностима у Кантону Сарајево, која ће настати стицањем контроле привредног субјекта БИНГО д.о.о. еxport-import Тузла, куповином 100% учешћа у основном капиталу привредног субјекта Central Park Real Estate д.о.о. Сарајево.
2. Обавезује се привредни субјекат БИНГО д.о.о. еxport-import Тузла, да уплати административну таксу у износу од 5.000,00 КМ (пет хиљада конвертибилних марака) у корист Буџета институција Босне и Херцеговине, коју су дужни платити прије или приликом преузимања овог рјешења.
3. Ово рјешење о концентрацији уписује се у Регистар концентрација.
4. Ово рјешење ће бити објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкурентијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту Конкурентијски савјет) је дана 22.12.2025. године, под бројем УП-01-26-1-044-1/25, запримио Пријаву концентрације привредног субјекта БИНГО д.о.о. еxport-import Тузла, ул. Босанска пољана бб, 75 000 Тузла, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: БИНГО или Подносилац пријаве), у циљу стицања 100% учешћа у привредном субјекту Central Park Real Estate д.о.о. Сарајево ул. Трг дјеце

Сарајева 1, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: Central Park Real Estate или Циљано друштво).

Након прегледа достављене документације утврђено је да Пријава није била потпуна у смислу члана 30. Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон), као и чл. 9., 10., 11. и 12. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријума за оцјену концентрације привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 34/10), те је дана 20.02.2026. године актом број УП-01-26-1-044-2/25 и дана 23.02.2026. године актом број УП-01-26-1-044-6/25 затражена допуна пријаве.

Подносилац пријаве је тражену допуну доставио поднеском за примљеним под бројем УП-01-26-1-044-3/25 дана 30.01.2026. године и бројем УП-01-26-1-044-7/25 дана 06.03.2026. године.

Пријава је поднесена у смислу члана 16. став (1) Закона, обзиром на то да је правни основ предметне концентрације Уговор о купопродаји учешћа, закључен дана 11.12.2025. године.

Подносилац пријаве је у достављеној Пријави навео да предметну концентрације нема намјеру пријавити органима надлежним за заштиту конкуренције ван Босне и Херцеговине, с обзиром да се предметна трансакција односи искључиво на тржиште у Босни и Херцеговини.

Конкуренијски савјет је, у складу са чланом 16. став (4) Закона, издао Обавјештење о достављеној пријави број УП-01-26-1-044-4/25 дана 16.02.2026. године, које је објављено дана 18.02.2026. године у дневним новинама "Дневни лист" и веб страници Конкуренијског савјета, те су све заинтересоване стране позване на достављање писаних коментара о намјераваној концентрацији.

На предметно Обавјештење нису достављени коментари заинтересованих страна.

По пријему тражене документације Конкуренијски савјет је утврдио да је Пријава комплетна, те издао Потврду о пријему комплетне и уредне Пријаве, у складу са чланом 30. став (3) Закона, дана 23.03.2026. године под бројем УП-01-26-1-044-8/25.

Анализом достављене Пријаве Конкуренијски савјет је утврдио следеће чињенице:

Учесници концентрације

Учесници концентрације су привредни субјекат БИНГО д.о.о. export-import Тузла, ул. Босанска пољана бб, 75 000 Тузла, Босна и Херцеговина и привредни субјекат Central Park Real Estate д.о.о. Сарајево ул. Трг дјеце Сарајева 1, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина.

1.1. Привредни субјекат БИНГО д.о.о. експорт-импорт Тузла, Подносилац пријаве

Привредни субјект БИНГО д.о.о. export-import Тузла, регистрован је у регистру привредних субјеката Опћинског суда у Тузли, под бројем 1-5356, у власништву физичког лица Сенада Џамбића, ул. Реиса Мехмеда еф. Азабагића број л9, 75 000 Тузла.

Основна пословна дјелатност друштва Бинго је трговина на мало прехранбеним производима и робом широке потрошње (47.11 трговина на мало у неспецијализираним продавницама претежно храном, пићима и духанским производима), коју обавља у 210 објеката који се налазе на цијелој територији Босне и Херцеговине.

Поред наведене дјелатности, Бинго је и ексклузивни заступник робне марке одјевних предмета S'Oliver, чије производе продаје у седам специјализираних објеката у оквиру Бинго продајних објеката, и то у Тузли, Живиницама,

Приједору, Бихаћу, Горажду, Требињу и Сарајеву, те аутлету Ланцијен у Горажду.

У оквиру појединих продајних објеката Бинго обавља и угоститељску дјелатност (кафићи, ресторани и пицерије), којих је укупно 51, те сарађује са АСА Банка д.д. Сарајево, у обављању мјењачких послова у оквиру 27 мјењачница које су лоциране у већим Бинго објектима.

Такође, у оквиру већих продајних објеката Бинго врши изнајмљивање пословних простора трећим лицима.

Бинго је у 2014. години је проширио пословне активности и на производне дјелатности, укључујући производњу прехранбених производа, текстилних производа, производа за домаћинства, те производњу енергије из обновљивих извора (нпр. обавља производњу конзумних јаја, бројлера, инкубаторска станица, пластеничке производње, папирне галантерије, тјестенине, зачина, текстилних предмета, разног врсте сезонског поврћа, соларне електране, био гнојива, разних врста детерџента и производа за чишћење).

Поред тога, повезани привредни субјекти привредног субјекта Бинго обављају различите дјелатности, укључујући производњу намјештаја, производњу пелета, производњу пива и безалкохолних сокова, експлоатацију камена и шљунка, продају нафтних деривата, градња стамбених зграда, угоститељство и сл (више у Тачки 1.2).

1.2. Повезани привредни субјекти привредног субјекта БИНГО д.о.о. export-import Тузла

Преглед повезаних привредних субјекта привредног субјекта Бинго, са процентом власничког учешћа и претежним регистрованим дјелатностима, приказан је у Табели 1:

Табела 1.

Редни број	Привредни субјекат	% учешћа у власништву	Претежна дјелатност
1.	Тузла ремонт д.о.о. Тузла	100,0	41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда
2.	Лука&Босна д.о.о. Брчко дистрикт	100,0	31.09 Производња осталог намјештаја
3.	VICTOR RETAIL I д.о.о. Сарајево	100,0	68.20 Изнајмљивање и управљање властитим некретнинама или некретнинама узетим у закуп
4.	Бинго петрол д.о.о. Тузла	100,0	46.71 Трговина на велико крутим, течним и плинвитим горивцима и сродним производима
5.	WILSON д.о.о. Сарајево	100,0	68.20 Изнајмљивање и управљање властитим некретнинама или некретнинама узетим у закуп
6.	Интерконзум д.о.о. Сарајево	100,0	68.20 Изнајмљивање и управљање властитим некретнинама или некретнинама узетим у закуп
7.	Наскометал д.о.о. Тузла	100,0	68.20 Изнајмљивање и управљање властитим некретнинама или некретнинама узетим у закуп
8.	БИМОД д.о.о. Тузла	100,0	68.20 Изнајмљивање и управљање властитим некретнинама или некретнинама узетим у закуп
9.	SANI GRAND CITY д.о.о. Сарајево	100,0	68.20 Изнајмљивање и управљање властитим некретнинама или некретнинама узетим у закуп
10.	NMC д.о.о. Сарајево	100,0	68.20 Изнајмљивање и управљање властитим некретнинама или некретнинама

			узетим у закуп
11.	BHS POWER д.о.о. Братунац	100,0	02.20 Сјеча дрва
12.	Технолошки центар Е&П д.о.о. Завидовићи	100,0	08.11 Вађење украсног камена и камена за градњу, кречњака и гипса
13.	Институт за информационе технологије д.о.о. Сарајево	99,29	68.20 Изнајмљивање и управљање властитим некретностима или некретностима узетим у закуп
14.	ПРЕХРАНА ПРОМЕТ д.о.о. Тузла	97,52	46.39 Неспецијализирана трговина на велико храном, пићима и духанским производима
15.	ТП ДЦ "Сарајево" д.д. Сарајево	97,21	68.20 Изнајмљивање и управљање властитим некретностима или некретностима узетим у закуп
16.	ИНГРАМ д.д. Сребреник	96,26	08.11 Вађење украсног камена и камена за градњу, кречњака и гипса
17.	ПИВАРА д.д. Тузла	92,14	11.05 Производња пива
18.	УНЕВИТ д.д. Коњиц	84,11	68.20 Изнајмљивање и управљање властитим некретностима или некретностима узетим у закуп
19.	ХДТ ЗЕНИТ БРО д.о.о. Неум	79,73	55.10 Хотели и сличан намјештај
20.	Грeen Цити д.о.о. Сарајево	50	41.20 Градња стамбених и нестамбених зграда
21.	ЕКО живот д.о.о. Тузла	30	38.11 Сакупљање неопасног отпада
22.	ПРЕВОЗ РАДНИКА КРЕКА д.д. Тузла	27,04	49.31 Градски и приградски копнени превоз путника
23.	СПИН д.о.о. Тузла	25	26.20 Производња рачунара и периферне опреме
24.	Цанановић д.о.о. Зеница	20	46.90 Неспецијализована трговина на велико
25.	А2Б д.о.о. Сарајево	20	53.20 Дјелатност пружања осталих поштанских и курирских услуга

Извор: Пријава концентрације

Према наводима из Пријаве нити једно од наведених друштава се не бави основном дјелатношћу привредног субјекта Бинго - трговином на мало прехранбеним производима и робом широке потрошње. Органиграм Бинго Групе достављен је као прилог Пријаве.

Из приказаних података произилази да одређени број повезаних привредних субјеката унутар Бинга обавља дјелатности изнајмљивања и управљања некретностима (шифра дјелатности 68.20), која је релевантна за предметну концентрацију.

Остале дјелатности повезаних друштава нису директно повезане са предметном концентрацијом.

2.1. Привредни субјекат Central Park Real Estate д.о.о. Сарајево, Циљано друштво

Привредни субјекат Central Park Real Estate д.о.о. Сарајево уписан је у регистар привредних субјеката Опћинског суда у Сарајеву под матичним бројем субјекта 65-01-0512-11, са основним капиталом у износу од (...)**¹ КМ. Оснивач друштва је ISLAMIC DEVELOPMENT BANK, Саудијска Арабија, ул. King Khalid 8111 Al Nuzlah Al Yamania Dist. Unit бр. 1, 22332-244 Џеда, Саудијска Арабија.

Основна регистрована пословна дјелатност друштва је изнајмљивање и управљање властитим некретностима или некретностима узетим у закуп (лизинг), шифра дјелатности 68.20.

Central Park Real Estate остварује приходе првенствено од изнајмљивања пословних некретности, првенствено некретности које се налазе на адреси Трг дјече Сарајева 1, Сарајево (ARIA тржни центар), Маршала Тита 28, Сарајево (Фероелектро зграда), те Халиловићи бб, Сарајево (ARIA складиште). Поред тога, друштво приходе остварује и на основу продаје некретности и приноса по депозиту.

Привредни субјекат Central Park Real Estate нема повезаних привредних субјеката.

3. Обавеза пријаве предметне концентрације

Обавеза пријаве концентрације привредних субјеката, у смислу члана 14. став (1) тачка б) Закона, постоји уколико укупни годишњи приход сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварена продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износе најмање 8 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, или ако је њихово заједничко учешће на релевантном тржишту веће од 40,0%.

Укупни годишњи приходи учесника концентрације и њихових повезаних привредних субјеката, на дан 31.12.2024. године износили су;

Табела 2.

Укупан годишњи приход 2024 (КМ)			
	Бинго групација	Бинго Купац	Циљано друштво Central Park Real Estate
Свијет	(..)**	(..)**	(..)**
БиХ	(..)**	(..)**	(..)**

Извод: подаци из Пријаве

Годишњи приходи учесника концентрације представљају укупне приходе (без пореза на додану вриједност и других пореза који се директно односе на учеснике концентрације на тржишту Босне и Херцеговине), у смислу члана 9. тачка х) Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката.

С обзиром да су се испунили услови укупног годишњег прихода, у смислу члана 14. став (1) тачка а) Закона, учесници концентрације су били обавезни поднијети Пријаву.

4. Правни оквир оцјене концентрације

Конкуренијски савјет је у провођењу поступка оцјене предметних концентрација примјенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10), Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 34/10), те Закон о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/07 и 41/13).

Конкуренијски савјет може, на основу члана 43. став (7) Закона, користити судску праксу Европског суда и одлуке Европске комисије, као и критеријуме и стандарде из Обавијести Европске комисије о израчунавању укупног прихода у складу са Уредбом Савјета (ЕЗ) број 4046/89 о контроли концентрација привредних субјеката (98/Ц 66/04), односно Уредбе Савјета ЕЗ бр. 139/2004 о контроли концентрација.

5. Правни основ и облик концентрације

Правни основ предметне концентрације представља Уговор о купопродаји учешћа, закључен дана 11.12.2025. године између Подносиоца пријаве и Циљаног друштва, на основу којег Подносилац пријаве стиче 100% учешћа у привредном субјекту Central Park Real Estate, након прибављања одобрење Конкуренијског савјета.

¹ подаци представљају пословну тајну

На основу наведеног, предметна концентрација представља стицање контроле једног привредног субјекта над другим привредним субјектом, у смислу члана 12. став (1) тачка б) под 1) Закона као и члана 12. став (2) Закона.

6. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона о конкуренцији, те члана 2. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у производном смислу обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјенивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата целокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

У конкретном случају, дјелатност привредног субјекта Central Park Real Estate је изнајмљивање некретнина, првенствено пословних некретнина које се налазе на адреси Трг дјецe Сарајева 1 (ARIA тржни центар), Маршала Тита 28, (Фероелектро зграда), те Халиловићи бб, Сарајево (складишни простор).

Сходно наведеном, претежна регистрована дјелатност по основу које Циљано друштво остварује приходе је 68.20 - изнајмљивање и управљање властитим некретнинама или некретнинама узетим у закуп (лизинг).

У географском смислу, предметне некретнине се налазе на подручју Кантона Сарајево, те Central Park Real Estate обавља своју дјелатност искључиво на овом подручју.

Са друге стране, Бинго се примарно бави малопродајом прехрамбених производа и робе широке потрошње. У оквиру Бинго Групације се налазе и привредни субјекти чија је основна дјелатност изнајмљивање и управљање властитим некретнинама или некретнинама узетим у закуп (леасинг) (шифра дјелатности 68.20), те Бинго у оквиру Групације остварују приходе и по основу изнајмљивања некретнина, односно изнајмљивања пословних простора у оквиру својих тржних центара.

Према наводима из Пријаве, Бинго Групација је у 2024. години по основу изнајмљивања некретнина остварила приход од (...)** КМ, што представља приближно 2,2% укупног прихода Групације. На подручју Кантона Сарајево, Групација Бинго је остварила приход од изнајмљивања некретнина у 2024. години у износу од (...)**КМ, што чини приближно 1,13% укупног прихода Групације.

Подносилац пријаве наводи да је релевантно тржиште предметне концентрације, тржиште изнајмљивања и управљања властитим некретнинама.

Имајући у виду да Циљно друштво обавља дјелатност искључиво на подручју Кантона Сарајево, Подносилац пријаве као релевантно географско тржиште наводи Кантон Сарајево.

У Пријави је наведено да Бинго нема намјеру обављати своју основну пословну дјелатност - трговина на мало прехрамбеним производима и робом широке потрошње (47.11) у оквиру објекта Циљног друштва на адреси Трг дјецe Сарајева 1, Сарајево (ARIA тржни центар), будући да постоји правно лице које је са Циљним друштвом закључило уговор о дугорочном закупу, а које обавља предметну дјелатност.

Слиједом наведеног, као релевантно тржиште предметне концентрације одређује се тржиште изнајмљивање и управљање властитим некретнинама на подручју Кантона Сарајево.

6.1. Преглед тржишних учешћа учесника концентрације и главних конкурената на релевантном тржишту прије и након провођења концентрације

(..)**

На основу прихода остварених од изнајмљивања и управљања властитим некретнинама од стране привредних субјеката који су у саставу Бинго Групације, те на основу јавно доступних података за друга привредна друштва која остварују приходе по основу исте дјелатности, Подносилац пријаве је доставио процену тржишних учешћа на релевантном тржишту на подручју Кантона Сарајево у 2024. години, како слиједи:

Табела 3.

Ред бр	Назив привредног субјекта	Укупан приход	%
		2024	
1.	Магрос велетрговина д.д. Сарајево	(..)**	24,01
2.	Central park Real Estate	(..)**	9,52
3.	UNITIC д.о.о. Сарајево	(..)**	6,15
4.	ВФ комерц д.о.о. Сарајево	(..)**	5,22
5.	Бинго д.о.о. Тузла	(..)**	4,45
6.	LAKE д.о.о. Сарајево	(..)**	4,24
7.	Victro Retail I д.о.о. Сарајево	(..)**	4,14
8.	ТП ДЦ Сарајево д.д. Сарајево	(..)**	4,07
9.	АСА Некретнине БХ д.о.о. Сарајево	(..)**	3,03
10.	Sani Grand City д.о.о. Сарајево	(..)**	2,70
11.	BADECO ADRIA д.д. Сарајево	(..)**	2,65
12.	МФЦ д.о.о. Сарајево	(..)**	2,26
13.	БКИН д.о.о. Сарајево	(..)**	2,17
14.	Босанка д.о.о. Сарајево	(..)**	2,16
15.	БОРАЦ ДРОГЕРИЈА д.о.о. Сарајево	(..)**	1,73
16.	A2D CORE д.о.о. Сарајево	(..)**	1,64
17.	ZIRAAT GYO д.о.о. Сарајево	(..)**	1,60
18.	IMPORTANNE д.о.о. Сарајево*	(..)**	1,12
19.	BOSNIA INT FOR TOURISM д.о.о. Сарајево	(..)**	0,96
20.	СЛОБОДНА ЗОНА ВОГОЋА д.о.о. Сарајево	(..)**	0,89
21.	AWG Real Estate д.о.о. Сарајево	(..)**	0,87
22.	ХЕЦОПРОМ д.о.о. Сарајево	(..)**	0,83
23.	TERSHOUSE д.о.о. Сарајево	(..)**	0,78
24.	Petrol line д.о.о. Сарајево	(..)**	0,73
25.	ОБНОВА ГРАДЊЕ д.о.о. Сарајево	(..)**	0,73
26.	GPA BOSNIA д.о.о. Сарајево	(..)**	0,70
27.	Интерконзум д.о.о. Тузла***	(..)**	0,55
28.	НПЦ д.о.о. Сарајево	(..)**	0,37
29.	Инграм д.д. Сребреник**	(..)**	0,25
30.	WILSON д.о.о. Сарајево	(..)**	0,17
31.	ИНИТ д.о.о. Сарајево	(..)**	0,03
	Остали	(..)**	9,24
	УКУПНО БИНГО ГРУПАЦИЈА 5+7+8+10+27+28+29+30+31	(..)**	16,73
	УКУПНО УЧЕСНИЦИ КОНЦЕНТРАЦИЈЕ 5+7+8+10+27+28+29+30+31+2	(..)**	26,25
	УКУПНО	(..)**	100,00

Извор: Подаци из Пријаве, Табела прилагођена потребама Информације

* није регистровано на ову шифру дјелатности али се истом бави

** није регистровано на ову шифру дјелатности

*** регистрован у Тузланском кантону али дио прихода од закупа остварује у Кантону Сарајево

(..)**

Провођењем предметне концентрације процијењени заједничко тржишно учешће учесника концентрације износило би 26,25%.

7. Оцјена концентрације

Основна дјелатност привредног субјекта Central Park Real Estate д.о.о. Сарајево је изнајмљивање некретнина, првенствено некретнина које се налазе на адреси Трг дјецe Сарајева 1, Сарајево и Маршала Тита 28, Сарајево, које се изнајмљују већем броју купаца, те некретнине на адреси Халиловићи бб, Сарајево (складишни простор). Сходно наведеном, претежна регистрована дјелатност по основу које Циљано друштво остварује приходе је 68.20 - изнајмљивање и управљање властитим некретнинама или некретнинама узетим у закуп (лизинг).

Central Park Real Estate д.о.о. Сарајево обавља своју дјелатност искључиво на географском подручју Кантона Сарајево, те није присутно на другим тржиштима у Босни и Херцеговини.

Са друге стране Бинго д.о.о. export-import Тузла се примарно бави малопродом прехранбених производа и робе широке потрошње. У оквиру Бинго Групације се налазе и привредни субјекти чија је основна дјелатност 68.20 изнајмљивање и управљање властитим некретнинама или некретнинама узетим у закуп (leasing), те Бинго Групација остварује приходе и по основу изнајмљивања пословних простора у оквиру својих тржних центара.

Након провођења предметне концентрације, како се наводи у Пријави, Бинго д.о.о. export-import Тузла намјерава унаприједити процесе пословања на начин, да намјерава интегрисати пословање Циљног друштва у Групацију Бинго, извршити улагање у све некретнине Циљног друштва с циљем унапријеђења њиховог пословања и привлачења нових купаца, што би могло допринијети бољем положају на тржишту. Поред наведеног, Бинго намјерава задржати раднике Циљног друштва и омогућити наставак њиховог радног ангажмана и професионалног усавршавања у оквиру Бинго Групације. Такође, Бинго не намјерава обављати своју основну пословну дјелатност трговина на мало прехранбеним производима и робом широке потрошње у оквиру објекта Циљног друштва који се налази на адреси Трг дјецe Сарајева 1 (ARIA тржни центар), будући да постоји правно лице које је са Циљним друштвом закључило уговор о дугорочном закупу, а које обавља предметну дјелатност. Према наводу из поднеска допуне Пријаве број УП-01-26-1-044-7/25, у којем се Подносилац пријаве позива на Уговор о закупу пословног простора број ОПУ- (..)** од (..)**године и припадајућих анекса на исти, закуп предметног простора у оквиру ARIA

тржног центра за купаца који обавља трговину на мало прехранбеним производима и робом широке потрошње траје до (..)** године, са продужењем на додатни период од 5 година, уколико то купац писмено затражи од куподавца најкасније 60 дана прије истека предметног Уговора.

стицањем и унапређењем некретнина, привредни субјекат Бинго сматра да ће провођењем трансакције унаприједити општу конкурентност на релевантном тржишту што ће резултирати и погодностима за крајње потрошаче, односно купце.

На основу податка из Табеле 3, Конкурентијски савјет је извршио анализу тржишних учешћа учесника концентрације на релевантном тржишту изнајмљивања и управљања властитим некретнинама на подручју Кантона Сарајево.

Према достављеним подацима, Бинго Групација је путем својих повезаних привредних субјеката остварила тржишно учешће од 16,73%, док је привредни субјекат Central Park Real Estate д.о.о. Сарајево, остварио тржишно учешће од 9,52%.

Провођењем предметне концентрације процијењено заједничко тржишно учешће учесника концентрације износило би 26,25%.

Узимајући у обзир структуру тржишта, сегментираност тржишта некретнина те присуство већег броја других учесника на тржишту изнајмљивања и управљања некретнинама на подручју Кантона Сарајево, Конкурентијски савјет је оцијенио да предметном концентрацијом неће доћи до стварања доминантне позиције учесника концентрације на релевантном тржишту.

Слиједом наведеног, Конкурентијски савјет је оцијенио да предметна концентрација неће довести до значајног ограничавања, нарушавања или спрјечавања тржишне конкуренције на релевантном тржишту.

Стога је Конкурентијски савјет, у смислу члана 18. став (2) тачка а) Закона, одлучио као у диспозитиву овог рјешења.

8. Административна такса

Подносилац пријаве је на ово Рјешење, у складу са чланом 2. став (1) тарифни број 107. тачка д) под 1) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурентијским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06, 18/11 и 75/18) дужан платити административну таксу у укупном износу од 5.000,00 КМ у корист Бюдета институција Босне и Херцеговине.

9. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овога Рјешења.

Број УП-01-26-1-044-10/25

24. марта 2026. године

Сарајево

Предсједница

Нинела Салихбашић, с. р.

SADRŽAJ

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

834	Zakon o žigu (bosanski jezik)	1
	Zakon o žigu (hrvatski jezik)	21
	Закон о жиґу (српски језик)	41
835	Zakon o patentu (bosanski jezik)	62
	Zakon o patentu (hrvatski jezik)	90
	Закон о патенту (српски језик)	118
836	Zakon o zaštiti poslovne tajne kao prava intelektualnog vlasništva (bosanski jezik)	149
	Zakon o zaštiti poslovne tajne kao prava intelektualnog vlasništva (hrvatski jezik)	155
	Закон о заштити пословне тајне као права интелектуалне својине (српски језик)	160
837	Zakon o zaštiti topografija poluprovodničkih proizvoda (bosanski jezik)	166
	Zakon o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda (hrvatski jezik)	170
	Закон о заштити топографија полупроводничких производа (српски језик)	173

838	Zakon o zastupanju u oblasti prava industrijskog vlasništva (bosanski jezik)	177
	Zakon o zastupanju u području prava industrijskog vlasništva (hrvatski jezik)	181
	Закон о заступању у области права индустријске својине (српски језик)	184
839	Zakon o mjernim jedinicama u Bosni i Hercegovini (bosanski jezik)	188
	Zakon o mjernim jedinicama u Bosni i Hercegovini (hrvatski jezik)	203
	Закон о мјерним јединицама у Босни и Херцеговини (српски језик)	217

**KONKURENCIJSKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE**

840	Rješenje broj UP-01-26-1-044-10/25 (bosanski jezik)	230
	Rješenje broj UP-01-26-1-044-10/25 (hrvatski jezik)	233
	Рјешење број УП-01-26-1-044-10/25 (српски језик)	237

Službeni List - Naslovna Stranica

Not secure www.sluzbenilist.ba

SLUŽBENILISTBIH
JP NIO Službeni List Bosne i Hercegovine

Jezik ▾ Službena glasila ▾ Oglašavanje Pretraga Vijesti Web shop Info ▾ Javne nabavke ▾

Naslovna stranica

BAZA PRAVNIH AKATA

[Pretplata](#)
[Cjenovnik](#)
[Izdavaštvo](#)
[Info - historijat](#)
[Kontakt](#)
[Međun. saradnja](#)
[Korisni linkovi](#)
[Oglasni dio](#)

[Prijava](#)
[Registracija](#)
[Zaboravljena šifra](#)

Službeni glasnik BiH
 broj 39/26
MINISTARSTVO PRAVDE BOSNE I HERCEGOVINE
 ODLUKU O DODJELI SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE REZERVE
MINISTARSTVO PRAVDE BOSNE I HERCEGOVINE
 ODLUKU O DODJELI SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE REZERVE
MINISTARSTVO PRAVDE BOSNE I HERCEGOVINE
 ODLUKU O DODJELI SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE

Službene novine Federacije BiH
 broj 43/26
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
 ODLUKU O PROPISIVANJU MJERE NEPOSREDNE KONTROLE CIJENA ODREĐIVANJEM NAJVIŠEG NIVOVA CIJENA ZA POJEDINE PROIZVODE
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
 ODLUKU O RASPISIVANJU JAVNOG KONKURSA ZA POSTAVLJENJE DIREKTORA UREDA VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAKONODAVSTVO I

Službene novine Kantona Sarajevo
 broj 23/26
VLADA KANTONA SARAJEVO
 ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI ZA ZAKLJUČIVANJE

Međunarodni ugovori
 broj 4/26
PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
 ODLUKU O RATIFIKACIJI NOTA SPORAZUMA IZMEĐU VJEĆA

JP NIO
Službeni list BiH
 Dž. Bijičića 39/III
 71000 Sarajevo, BiH
 tel/fax:
 +387 33 72 20 30
 e-pošta:
[Sluzbeni.list.BiH](#)

ITC INTERNATIONAL
 INSTITUCIJA ZA TRGOVINSKO PRAVO
 BOSNE I HERCEGOVINE

BAZA PRAVNIH AKATA

SLUŽBENI GLASNIK BOSNE I HERCEGOVINE
Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Издање на босанском, хрватском и српском језику

SLUŽBENI GLASNIK

BOSNE I HERCEGOVINE

Izdavač: JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39/III, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Direktor i odgovorni urednik: Dragan Prusina
Tehnička priprema: Uredništvo JP NIO Službeni list BiH
Štampa: UNIONINVESTPLASTIKA d. d. Sarajevo
Za štampariju: Muhamed Mirvić

Telefoni:

Centrala:	033 72 20 30
Direktor:	033 72 20 61
Uredništvo:	033 72 20 38
Računovodstvo:	033 72 20 48
Služba za pravne i opće poslove:	033 72 20 51
Pretplata:	033 72 20 54
Oglasni odjel:	033 72 20 49 i 72 20 50
Komercijala sa poslovnicom i prodajom:	033 72 20 43

Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa:

UNICREDIT BANK DD 338-320-22000052-11

ASA BANKA DD Sarajevo 134-470-10067655-09

ADDIKO BANK AD

Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12

RAIFFEISEN BANK DD BiH Sarajevo 161-000-00071700-57

Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska lista.

Identifikacijski broj 4200226120002

Porezni broj 01071019

PDV broj 200226120002

Pretplata za I polugodište 2026. godine na

"Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" 120,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba>

Godišnja pretplata 240,00 KM po korisniku

e-mail: redakcija@sllist.ba - oglasis@sllist.ba - pretplata@sllist.ba

- racunovodstvo@sllist.ba - jnb.komercijala@sllist.ba